

NONII MARCELLI TABVLA

Aura	xxix.	Auxiliatum	viii.	Accipere	xxi.	Alere	xl. xli.	Blatis	v.	Calcar	xlii.
Atq	I.	Augificat	viii.	Acre	xxi.	Alacritatem	xliii.	Blaterare	ix.	Catuli	xlii.
Anchoræ	I.	Autumare	xxi.	Accōmedatū	xxii.	altercata	xliiii.	Blitea	ix.	Cachinnare	xliii.
Anthracinus	lii.	Audacia	xxii.	Accōmodare	xxii.	aliquis per	xlviii.	Blanditer	xlviii.	Cauri	xliiii.
Antesignanorū	lii.	Audacia	xli.	Acerbum	xxii.	Alabaſter	li.	Borream	vi.	Callet	xlv.
Ancile	lii.	Auſcultare	xxii.	Accinge	xliiii.	amatio	viii.	Bount	ix.	Cautio	xlvi.
Anſathe	lii.	Auſpicium & au-		Acritas	xlvi.	Amolimini	viii.	Bouiatores	ix.	Cautum	xlviii.
Appendix	v.	gurium	xl.	Accuſatiuus	xlvi.	Amarum	xxi.	Bonus	xliiii.	Caduceus	xlix.
Apud	vii.	Audentia	xli.	Accuſatiuus	xlvi.	amarum	xliiii.	Blitum	lii.	Calantica	I.
Apifci	vii.	Auarum	xli.	Accuſatiuus	xlvii.	Amor	xl.	Brunci	iii.	Garbaſus	li.
Apifci	viii.	Auferre	xl.	Actuarie	I.	ambire	xxii.	Brutum	viii.	Capitia	li.
Apludas	viii.	Auidum	xli.	Accipenſer	lii.	Amare	xl.	Bulga	viii.	Cadi	li.
Appetones	viii.	Audiendi	xliiii.	Aclides	lii.	amator	xlii.	Bubulcitare	ix.	Cantharus	li.
Apricari	viii.	Aucupari	xliiii.	Adulatio	ii.	amplexa	xliiii.	Buceras	ix.	Calices	li.
Aptam	xxi.	Auſpicari	xliiii.	Ador	vi.	amplexari	xliiii.	Bura	ix.	Catinus	li.
Apertum	xxi.	Auguro	xliiii.	Adolere	vi. xxii.	Amplant	xlvii.	Buas	ix.	Calamiſtrom	li.
Aperire	xxi.	Augura	xlvi.	Adorem	vii.	Amiciter	xlviii.			Carcheſia	li.
Appellare	xxi.	Auxim	xlvii.	Adipatum	viii.	Am liter	xlviii.	Capulum	i.	Calpar	li.
Appetuum	xlii.	Audibo	xlvii.	Adhamare	viii.	amphitapæ	li.	Caluitur	i.	Calulam	li.
Apricatio	xlv.	Auariter	xlviii.	Addictum	viii.	amitini	lii.	Carperare	i.	Caſtula	lii.
Aperibo	xlvij.	Aulea	I.	Adulteriorē	viii.	antes	liii.	Caries	iii.	Caſtitudinem	ix.
Apud	xlix.	Aula	li.	Adeſum	viii.	angina	liii.	Capronæ	iii.	Catapulta	lii.
aqua intercuſ	liii.	Aedificandi	xlii.	adoleſcētari	vii.	anticipare	viii.	Catax	iii.	Cataphratæ	lii.
Aquilex	viii.	Aedis	xlvi.	Adhæſum	viii.	anellus	viii.	Camerum	liii.	Centuriatum	ii.
Arcanum	liii.	Aerediruti	I.	Aduocaffe	viii.	ancillantur	viii.	Calces	iii.	Cēturiones	xlix.
Arquatus	liii.	Aequimētū	viii.	Adoleſcentu		anxido	viii.	Calamitoſum	liii.	Cernuus	iii.
Arcera	vi.	Aerificium	viii.	rre	viii.	Anguſtitatē	viii.	Capital	liii.	Cerriti	v.
Architectari	vii.	Aetate.	viii.	Adauctauit	viii.	Antiquari	viii.	Canatim	v.	Cetarii	vi.
Artudinem	viii.	Aedituor	viii.	Adaxint	viii.	Anima	xxi.	Calcitrones	v.	Cætra	ix. lii.
Atri dies	viii.	Aeternare	viii.	Adugare	viii.	Anceps	xxii.	Caffum	v.	Cette	ix.
Armillum	li.	Aequales	xxi.	Adquo	viii.	Antiquus & anti-		Calonum	vii.	Certatim	xlviii.
Armillum	viii.	Aemulus	xxi.	Admiculauit	viii.	quor	xl.	Claritudo	ix.	Cœnatus	x.
Ardum	viii.	Aemulatio	xli.	Aduorſum	xx.	Animus & aia	xl.	Canitudinem	ix.	Cecutiunt	ix.
Arci	viii.	Aequare	xxii.	aditus	xxi.	Animas	xliiii.	Carere	xliiii.	Celeratim	ix.
Argutum	xxi.	Aequor	vii.	admo nec	xxi.	Annuerre	xli.	Casteria	ix.	Celebreſcat	x.
Ardere	xxi.	Aequor	xxii.	Aduenire	xxii.	Annuis	xlv.	Caballus	ix.	Cœpere	x.
Aridum	xxii.	Aeſtus	xxii.	Adoleſcere	xxii.			Carnales	ix.	Certiffant	x.
Argutari	xxii.	Aeſti	xlv.	Adducere	xxii.	Bardum	ii.	Canum	ix.	Celebre	x.
Arcus & ar-		Aequiter	xlviii.	Adiutatur	xlv.	Bacillum	viii.	Canicas	x.	Centones	x.
quus	xl.	Aegrotatio & æ-		Aera	viii.	Bacchari	ix.	Caufari	x.	Cementa	x.
Arbitrabūt	xliiii.	gritudo	xlii.	Aer	xxi.	Baiulare	ix.	Catullire	x.	Cedere	xxii.
Argus	xlvi.	Aemulationē	xlii.	Affectare	viii.	Bafes	ix.	Califerunt	x.	Certare	xxiii.
Artuit	xlvii.	Ablegare	liii.	Affari	xliii.	Badius	ix.	Caduciter	x.	Cernere	xxiiii.
Affas	vi.	Abundare	v.	Affici	xlix.	Balbe	ix.	Cauillantur	x.	Cœlum	xxiiii.
Aſtupulari	viii.	Abſtemius	vii.	Agere porri-		Baiulum	ix.	Catus	x.	Cēſere	xxv. xlviii.
Affulatim	viii.	Aboriatu	viii.	gere	xxii.	balbutire	ix.	Caulem	x.	Cedere	xxv.
Affeftrix	viii.	Abſonum	viii.	Agere læto		Baubare	ix.	Catelloſ	x.	Cæcū	xlii. xlix.
Affa	viii.	Abiugat	viii.	dare	xxii.	bacchanaliog	xlvi.	Capere	xxii.	Certatur	xlii.
Affum	viii.	Aberruncare	viii.	Agere gerere	xxii.	Batiola	li.	Caſtigare	xxiii.	Ceſtis	xli.
Afferum	xxii.	Abſcondit	viii.	Agglomerare	liii.	Baliſtæ	lii.	Carpere	xxiii.	Celere	xlviii.
Affentit	xliiii.	Abſente	viii.	Agrippæ	lii.	Betere	vii.	Capi	xxiii.	Celeratē	xlviii.
Affecti	xlv.	Abuſa	viii.	Aiat	viii.	Belloſum	ix.	Calx	xxiiii.	Celox	I.
Affonit	xlvii.	Abortus & abor-		Aiutamini	viii.	Bellū	xxii.	Callet	xxiii.	Cæſiceum	li.
Attendere	vii.	tus	xlii.	altile	viii.	Beluam	xliii.	Calumnia	xxiiii.	Cærinum	lii.
Attendere	xxi.	Abdicare	xlii.	Algo	viii.	Bellantur	xliiii.	Calidum	xxiiii.	Cæſares	lii.
Attigat	viii.	Ablatiuus	xlvii.	albitudinem	viii.	benigne	xlviii.	Cadere	xxiiii.	Cinædi	i.
Atrox	viii.	Abunde	xlviii.	Albicatur	viii.	Bicipitem	xliiii.	Caſſere	xxiiii.	Circus	lii.
Atrum	xxii.	Abolla	I.	alleſtat	viii.	Bidentes	vi.	Candet	xxv.	Cingulum	v.
Attollere	xxii.	Accēſi	vii. xlix.	Alternatim	viii.	Bipennis	ix.	Caſtum	xxv.	Cinnus	vii.
Auernus	ii.	Accōmodat	viii.	Altū.	xxi. xxii.	Biuiras	ix.	Captare	xxv.	Cituma	ix.
Aurigatur	viii.	Accepſo	viii.	Alumnos	xxii.	Binuma	ix.	Cauere	xli.	Citrus	ix.
Autunitas	viii.	Acrimonia	viii.	Album	xxii.	Bibere	xlii.	Caſtitas	xli.	Ciſium	ix.

Cimbaliffare	x.	Coquinatū	ix.	Cognoscere	xxv.	Datatim	x.	Deuorari	xliii.	Diserte	xlvi.	
Cistas	x	Coda	ix.	Competere	xxv.	Danunt	x.	Defecata	xliii.	Disertim	xlvi.	
Cis	x.	Codicarias	l.	Cogitare	xl.	Damnare	xxvi.	Deuotum	xliii.	Diem	xlix.	
Cicures	x.	Copiatur	ix.	Contumelia	xli.	Dare	xxvi.	Dentes	xliii.	Domutionem	x.	
Cibarium	x.	Confutare	ix.	Confiteri	xli.	Datiuus	xli.	Deluctaui	xliii.	Dolitum	x.	
Cinefactum	x.	Compluribus	ix.	Contemnere	xli.	Datiuus	xli.	Delirita	xli.	Dominus	xxvi.	
Cinnos	xlii.	Cognomen	ix.	Compotem	xliii.	Dapfile	xliii.	Dextrabus	xli.	Dormitio	xi.	
Cirros	x.	Conuolare	ix.	Compotem	xliii.	Dapes	xliii.	Deplorabun-		Docere	xxvii.	
Circūferre	xxiii.	Contenturū	ix.	Compressus	xliii.	Deflaccare	i.	cus	xliii.	Docum	xi.	
Citum	xxiii.	Concorditas	x.	Contempla	xliii.	Depexum	i.	Defubito	xliii.	Dolare	xlii.	
Ciuitatem	xl.	Commentū	x.	Cohortaret	xliii.	Delerare	ii.	Derepente	xliii.	Dotatum	xlii.	
Circum	xli.	Cōtēnificum	x.	Commifere		Defraudare	iii.	Decuriones	xlix.	Dorfa	xlii.	
Circerus	l.	Cordi	x.	fcimus	xliii.	Depilati	iii.	Demensum	xlix.	Domum	xlii.	
Cimbia	li.	Congenudare	x.	Cōplectite	xliii.	Delibratum	ii.	De pro ab	xlix.	Domuis	xli.	
Cimba	l.	Commetare	x.	Confolare	xliii.	Dextima	x.	Deinſuper	l.	Dona	xlix.	
Cirnea	li.	Concaluit	x.	Congredias	xliii.	Defquamat	x.	Defrutum	lii.	Dolia	li.	
Clepere	ii.	Conciare	x.	Conuuat	xliii.	Deartuare	x.	Diſpennere	ii.	Dulcitas	x.	
Clandestino	iii.	Conglomerare	x.	Copulantur	xlv.	Demoliri	x.	Dirum	iii.	Dubitatum	xi.	
Claret	ix.	Cōgermāfcercerex		Conuertitur	xlv.	Debilo	x.	Diuaricari	iii.	Duodeuice		
Clipeatus	ix.	Colabella	x.	Cocum	xlvii.	Designare	x.	Diſcerniculū	iii.	fimo	xi.	
Cluet	ix.	Confutare	xxii.	Cōmunitus	xlviii.	Deblaterare	x.	Dierecti.	vi.	Duritudo	xi.	
Cladere	xxiii.	Cōmemorare	x.	Cōtēptim	xlviii.	Deletile	x.	Diuerſoria	vii.	Duci	xxvi.	
Clamis	li.	Coniectarium	x.	Corbita	l.	Deletio	x.	Digladari	vii.	Durum	xxvii.	
Concenturiare	ii.	color & colos	xlv.	Conti	lii.	Depeculaffere	x.	Diuitant	x.	Duriter	xlviii.	
Corporare	iii.	Conuenire	xxiii.	Chorici	lii.	Deamare	x.	Diuidos	x.	Ebullire	iii.	
Confulum	iii.	Concubia	x.	Confobrini	lii.	Decollare	x.	Diſpulerare	x.	Ebriulare	xii.	
Compernes	iii.	Concalfacere	x.	Crepere	xxiii.	Degulaſſe	xi.	Differitas	x.	Ebrius	xlii.	
Compedes	iii.	Contrahi	x.	Crepera	ii.	Deleſtare	xi.	Diuidia	x.	Ebriofus	xlii.	
Coagulum	iii.	Comedones	x.	Creperum	ii.	Delica	xi.	Diſcorditas	x.	Ebrios	xlii.	
Coniungere	iii.	Continuare	x.	Cerebroſi	iii.	Deuorare	xi.	Diſſare	x.	Edones	v.	
Collare	iii.	Covendicas	x.	Crocitum	v.	Debilitar	xi.	Dignet	xi.	Eduicare	xi.	
Combibiōes	iii.	Conditanium	x.	Cratrum	ix.	Demagis	xi.	Diu	xi.	Educere	xlii.	
Cōdempſere	iii.	Cōmittere	xxii.	Cribrum	x.	Delegare	lxi.	Diſcedere	xi.	Eduſam	xii.	
Coffim	v.	Condere	xxii.	Crebritudinem	x.	Depſere	xi.	Diſſentaneum	xi.	Educare	xl xlii.	
Conuiuij	v.	Colere	xxii.	Credere	xxv.	Deſcobinatis	xi.	Diurnare	xi.	Edim	xlvii.	
Coagmenta	v.	Corripere	xxiii.	Crocire	xliii.	Dentapargas	xi.	Diritas	xi.	Effutire	xi.	
Concinare	xv.	Componere	xxiii.	Criminat	xliii.	Deſubulare	xi.	Diriſſimum	xi.	Effuſim	xi.	
Colinam	vi.	Comparare	xxiii.	Crateræ	li.	Deſueui	xi.	Diis diutinis	xi.	Efferre	xxviii.	
Congenulare	vi.	Conſtituere	xxiii.	Crateres	li.	Decidua	xi.	Diſteria	xi.	Effigia	xlvi.	
Confluges	vii.	Contendere	xxiii.	Creterra	li.	Deliciam	xi.	Diſpalare	xi.	Eurare	v.	
Confedo	vii.	Cōfidentia	xxiii.	Crocata	lii.	Deturbare	xi.	Diloricare	xi.	Eiectum	xxviii.	
Conticinium	vii.	Conſterna-		Curiam	vi.	Deintegrare	xi.	Diuitior	xi.	Elimina-		
Conuitium	vii.	ri	xxiii.	Cuia	ix.	Delicere	xxvi.	Dicere	xxvi.	re	iii. xxvii.	
Comest	ix.	Contentus	xxiii.	Cupas	ix.	Defendere	xxvi.	Dignatus	xxvi.	Elixum	v.	
Contollere	ix.	Cogere	xxiii.	Cupedia	ix.	Delinitus	xxvi.	Diſcrimen	xxvi.	Elcuit	xi.	
Colluuiō	ix.	Commodū	xxiii.	Curio	ix.	Degere	xxvi.	Differre	xxvi.	Eluuiō	xi.	
Cōmalaxare	ix.	Conticere	xxv.	Culcitra	ix.	Deponere	xxvi.	Dimittere	xxvii.	Eleuiem	xi.	
Coracem	ix.	Contingere	xxv.	Cupienter	x.	Deſtitui	xxvi.	Diſcere	xxvii.	Elucificare	xi.	
Cōdocefacere	ix.	Conferre	xxv.	Cuias	x.	Dedicare	xxvi.	Diſtrahere	xxvii.	Elidere	xxvii.	
Cōſcribellauj	ix.	Conſecum	xxv.	Cuſus	xxiii.	Deliberare	xxvi.	Dicare	xxvii.	Eligere	xxvii.	
Comptilis	ix.	Conſicere	xxv.	Cunſtari	xxiii.	Decernere	xxvii.	Diuortium	xxvii.	Elegantes	xliii.	
Contente	ix.	cōcedere	xxv.	Curriculus	xxiii.	Deſunctū	xxvii.	Diligere	xxvii.	Emungi	iii.	
Cortes	ix.	Conſecrabor	xlv.	Curatum	xxv.	Demiffum	xxvii.	Dignitatem	xli.	Emulgere	xi.	
Comedim	ix.	Conſequi	xxv.	Cupido	xl.	Detrahere	xxvii.	Diſtam	xli.	Emancipatum	xi.	
Cōmāducatū	xlv.	Conſerere	xxv.	cuius & cuiatis	xl.	Deſpicere	xxvii.	Die quarto die		Emūgerent	xlv.	
Conſiciliū	ix.	Conſtitit	xxv.	Cupiditas	xli.	Deicere	xxvii.	quarta	xli.	Enoda	ii.	
Colluſtra	ix.	Conſtat	xxv.	Cunſtat	xliii.	Deductum	xxvii.	Diuortia	xlii.	Enucleare	vii.	
Cōquinifcere	ix.	Colligere	xxv.	Cultio	xlvi.	Deſerre	xxvii.	Diſcipli-	oſus	xliii.	Enxim	xii.
Copi	ix.	Continens	xxv.	Curatura	xlvi.	Deſtinare	xxvii.	Dignauj	xliii.	Enixa	xxviii.	
Collutilet	ix.	Conducere	xlv.	Cupiret	xlvii.	Dextrum	xxvii.	Diſcrepuit	xlv.	Enixe	vi.	
Congeneart	ix.	Cōcelebrare	xxv.	Dapalis	x.	Deprecor	xxvii.	Dicimus	xlvi.	Enixis	xlii.	
Comitaſſet	ix.	Cōmodare	xxv.			Deterius		Dicebo	xlvii.			

TABVLA

Encubomata	li.	Exoticum	xii.	Fatum	xxix	xliii	Firmitudo	xii.	Fundere	xxx.	Grauidinosi	xii
Equuleos	xi.	Exequinatur	xi.	Fatigare	xxix.		Firmiter	xlvi	Fusus	xxx.	Grandiloqui	xii.
Equiso	xi.	Exedra	xi.	Factio	xxix.		Fides	xxx.	Fulmen &		Gracilitudo	xii.
Equilam	xi	Exinanita	xii.	Fama	xxix.		Fidele	xlvi	fulgur	xi.	Grandeuitas	xii.
Equitem	xi	Exaclare	xii. xxvii	Faceffere	xxix.		Fidelia	li	Furor	xlii.	Gratulari	xii.
Equites	xxviii	Exoticum	li.	Fatiscere	xxix.		Flagriones	iii.	Fulgit	xlvi.	Grangrana	xiii.
Equifones	xlii	Exfundere	xii	Facinus	xix		Flaccet	xii	Fulgere	xlvi.	Graduis	xlvi
Eregione	xi.	Externauit	xii	Fatigare	xxix.		Fligi	xii	Futile	xlvi.	Grauidauit	xiii.
Errabundus	xi	Exciffatum	xii	Fastigia	xliii.		Fluctuatim	xii	Funditores	lii.	Gratiosum	xiii.
Ergo	xi.	Exigere	xxvii.	Fastes	xxix.		Flauifas	xii	Fructis	xlvi.	Gitirficare	xiii.
Ergastulus &		Excipere	xxviii	Facere	xxx.		Flexanima	xii.			Gramia	xiii.
ergastulum	xlii	Explorare	xxviii	Faufum	xl.		Floces	xii.	Gallulare	xii.	Graue	xxx.
Error	xlix	Exercere	xxviii	Fafceam	xlii.		Fluere	xxix	Gallinas	xiii.	Grassari	xxx.
Efculentum	xii	Exterritum	xxviii	Fabricatur	xliii.		Flagitium	xxx.	Garrire	xiii.	Gradus	xxx.
Ephippium	xii	Experiri	xxviii.	Fatiantur	xl.		Flagrare	xi	Gargaridare	xiii	Grundire	xliii.
Es	xlvi.	Exire	xxviii.	Facit	xlvi.		Flucti	xlvi.	Gabellum	xiii.	Gracila	xlvi.
Exuribo	xly.	Expedire	xxvii.	Faxi	xlvi.		Flammeum	li.	Gallare	xiii.	Guttatim	xii.
Euannetur	ii.	Extollere	xxviii.	Fafellus	l.		Flumatilis	li.	Ganeones	xiii.	Guberna	xlvi.
Euerticulum	iii.	Explere	xxvii.	Falarica	lii.		Fluctus	li.	Gaudere	xlii.		
Eurum	vi.	Excudere	xxvii.	Falces	lii.		Focula	ii	Gallum	xl.		
Euirefcit	xi.	Exponere	xxviii.	Feneftrae	iiii.		Foramina	iiii.	Galliae	xlvi.	Hamiotas	iii
Eunuchare	xi.	Expositum	xlvii.	Febris	v.		Fodicare	vii.	Gestire	iiii.	Habentia	xiii.
Eugium	xii	Exornare	xi.	Facies	xl.		Fortunare	xii.	Garrulae	xxx	Halec	xiii.
Euadere	xxvii	Explicare	xxviii.	Falae	xii.		Folliculum	xii	Geminitudinē	xii	Halophanta	xiii
Euenat	xlvi.	Exui	xxviii.	Eoenus	vi.		Fortunatim	xii	Genialis	xiii.	Hara	xiii
Exercitum	i.	Excidere	xxvii.	Ferabitae	xii.		Formidolofu	xii	Genium	xiii.	Halucinari	xiii.
Examuffim	i.	Exultare	xxvii.	Februare	xii.		Foramen	xii	Genuae	xiii.	Habere	xxx.
Expes	ii.	Excludere	xxviii.	Faciales	l.		Foria	xii.	Germanitus	xiii.	Habitare	xxx.
Exules	ii	Expetere	xxviii.	Foelix	xxviii.		Fortis	xxix.	Generofum	xiii.	Haurire	xxx.
Extorris	ii	Expectare	xxviii.	Ferre	xxviii.		Fouere	xxix	Gerrae	xiii	Haustra	ii.
Expectorare	ii.	Expleri	xl.	Foedum	xxix		Fors & for-		Genius	xiii.	Heredioli	vii.
Extispices	ii.	Extinguere	xli.	Ferox	xxix.		tun	xl.	Gemini	xxx	Hebes	xiii
Exdorsuare	ii.	Exuuias	xliii.	Ferus	xxix	xl.	Fora & fori	xl.	Gerere	xxx	Herba	xxx.
Exterminatu	iii.	Expugneret	xliii.	Ferire	xxix.		Formae	xl.	Gestire	xxx.	Haerem	xl.
Exodium	iii	Execrarent	xliii.	Foetum	xxix.		Formidinem	xlii	Genitrix	xl.	Hippocampi	xiii.
Excuriari	iiii.	Expalpabitur	xlv.	Fefum	xl.		Focillantur	xl.	Gelu	xl.	Hilaritudinē	xiii
Expirare	iiii	Expedibo	xlv.	Fefi	xli.		Fornum	l.	Gemiti	xl.	Hifcere	xlii.
Exporrectum	v.	Expedito	xlvii.	Foetis	xlvi		Fornaces	l.	Geribus	xl.	Hilum	xiii.
Exterebrare	vii.	Expediti	vi.	Foenore	xli		Frigere	i.	Gelo	xlvi.	Hilaretco	xiii.
Exultare	vii.	Excalceatur	xlv.	Fefinare	xli.		Fratrum	iiii.	Genitiuus	xlvi	Hilaretur	xiii.
Excordes	vii	Exugebo	xlv.	Fremere &	xlii		Fraceffere	vii.	Gefa	lii.	Hinnas	xiii
Excantare	xi.	Exerciti	xlv.	frendere	xlii		Friget	xii.	Gigeria	xiii.	Hilis	xiii.
Extundere	x.	Excelfitas	xlv.	Feruor	xliii.		Frufratim	xii	Glifcit	iii.	Hinnibude	xiii.
Exculpere	x.	Exquifitum	xlviii.	Fefinam	xlv		Fraufus	xii.	Glaratores	xii	Hiare	xxx.
Exorbebo	xi.	Faciem	vi.	Ferocia	xlvi.		Fruifci	xii.	Glutino	xlvi.	Hilare	xlvi.
Exgurgitem	xi	Famulantur	xii.	Feruit	xlvi.		Frons	xii.	Glumam	xiii.	Hora	xiii.
Expapillato	xi.	Fallam	xii.	Feruitur	xlvi.		Frangefcere	xii.	Glis	xiii.	Hoftimentum	i.
Exos	xi	Famulitas	xii.	Fefiuiter	xlvi.		Frigit	xxix	Gluerē	xiii.	Honeftitudo	xiii.
Extrarium	xi.	Fabitorum	xii.	Fefinatim	xlvi.		Frigoris	xxix.	Globum	xl.	Hornum	xiii.
Excadefcētia	xi	Falfum	xii.	Ferrugineum	lii.		Fruftro	xliii.	Glifcitur	xl.	Hoftire	xiii.
Exponere	xi	Famul	xii.	Ferentarii	lii.		Fruftificari	xl.	Glandis	lii.	Horrēdu	xxx. xl.
Expetunt	xi.	Facul	xii.	Finitores	ii.		Frufti	xlvi.	Grundules	xii.	Honor	xxx
Expalpare	xi.	Famulanter	xii.	Fideli	iii.		Fruftuis	xlvi.	Glos	lii.	Horridum	xl.
Expergo	xi.	Fastidiliter	xii.	Ficitatem	xii.		Fratriae	lii.	Gnaritas	xii.	Holerorum	xlvi.
Extrahunt	xi.	Fatigare	xii.	Fimbriae	xii		Fugere	xii.	Goradius	xiii.	Horia	l.
Expulfum	xi.	Fax	xii.	Fidelitatem	xii.		Fulgura	iii	Grummus	ii.	Humanitatem	vi.
Exhiberi	xi	Fellare	xii.	Fingere	xxix		Fures	vi.	Grummae	vii.	Humaniter	xlvi.
Exiurare	xi	Fallaciloqntia	xii	Fiducia	xxix.		Fulguratoris	vii.	Gradarius	ii.	Humanitus	xlvi.
Exordium	iiii	Fabellae	xii.	Filum	xxx		Fulguriuit	xii.	Granaria	v.		
Esurigo	xi	Fastigium	xxviii.	Figura	xli.		Fuam	xii.	Grunnire	xii.	landiu	xliii.
Exitium	xi	Fastigia	xliii.	Fidentiae	xlii.		Fuga	xxix.	Grandire	xii	laftuofe	xliii.
Exigor	xi.	Fite	xliii.	Fite	xliii.		Furtu	xxix.	Granditatem	xii.	lacet	xxx.

TABVLA

lacere	xxxii.	Infesti	vi.	Interpres	xxxii.	Laxitas	xliii.	Lis	xli.	Mansum	xv.
lactare	xxxii.	Infans	vi.	Intentum	xxxii.	Later	xliii.	Liber	xlii.	Masculum	xv.
ibus	xlv.	Infinuari	vi.	Inuehi	xxxii.	Lamentas	xliii.	Libidinem	xlii.	Mancum	xv.
icit	xliii.	Inepti	vii.	Inducere	xxxii.	Latibulet	xliii.	Liberum	xlii.	Manipulatum	xv.
idiotas	iiii.	Incuruiscere	xliii.	Increpitat	xxxii.	Laceffere	xliii.	Libidinitas	xlvi.	Marsupium	xv.
lentare	xliii.	Infinatatem	xliii.	Insultare	xxxii.	Latrocinari	xliii.	Libertatem	xlv.	magniloquétia	xv.
Ignominia	iii.	Ingenerare	xliii.	Interficere	xxxii.	Laudare	xxxii.	Lintres	i.	Male audia	xx.
Ignauum	iiii.	Inanis	xliii.	Interpellare	xxxii.	Lautum	xxxii.	Limbus	li.	Malitiam	xliii.
Ignauit	xliii.	Incitas	xliii.	Insigne	xxxii.	Languor	xxxii.	Lias	li.	Maclare	xxxii.
Ignote	xlii.	Incertat	xliii.	Innuere	xli.	Laxum	xxxii.	Logi	vii.	Mater	xxxii.
igitur	xliii.	Inuncare	xliii.	Inuidia &		Lassum	xxxii.	Longurio	xliii.	Malignu	xxxii.
Ignarum	xliii.	Insolum	xliii.	inuidentia	xlii.	Labra	xliii.	Lociolente	xliii.	Mandare	xxxii.
Ignoscite	xxxii.	Inibi	xliii.	Innocens &		Lauare	xliii.	Longiscere	xliii.	Maturu	xxxii.
Ignoscere	xli.	Iniurie	xli.	innocuum	xlii.	Largi	xliii.	Locum	xxxii.	Manere	xxxii.
Ignescere	xli.	Iniuria	xliii.	Interfici	xlii.	Labascor	xliii.	Longum	xxxii.	maculosu	xxxii.
Ignescitur	xlv.	Incilare	xliii.	Ingredi	xlii.	Lactes	xxxii.	Lopades	lii.	Manicæ	xxxii.
Ignauiter	xlviii.	Innubere	xliii.	Indolem	xliii.	Lacte	xlv.	Locandi	xxxii.	Matronæ & ma-	
Illicere	i.	Infestum	xliii.	Incestum	xliii.	Laut	xlvii.	Locupletis	xliii.	tre familias	xli.
Illex	ii.	Intolerabilis	xliii.	Intui	xliii.	Lavi	xlvii.	Longinq	xlviii.	Maducatur	xlv.
Illuies	xliii.	In memoriam		Inuenibo	xlv.	Lauerent	xlvii.	Loram	lii.	Mansuete	xlv.
Illatebrare	xliii.	redire	xli.	Indecoris	xlv.	Largitus	xlviii.	Losa	lii.	Mantat	xlvii.
Illico	xxxii.	Inconulti	xliii.	Inermis	xlv.	Lateres	xlix.	Lurcones	ii.	Macet	xlvii.
Illix	xlii.	Inuidiosum	xliii.	Intemperia	xlv.	Labor		Ludibria	v.	Matella	li.
Immune	iiii.	Indulgitate	xliii.	Inuerbi	xlv.	Labos		Luxum	vi.	Mariscæ	lii.
Impartire	iiii.	Inaudire	xliii.	Inuidit	xlvii.	Labosum	xliii.	Luculentum	vii.	Matre	xl.
Impancrare	vii.	Infoelicitet	xliii.	Inimiciter	xlviii.	Lauerna	xliii.	Lues	vi.	Manipuli	lii.
Implicare	xliii.	Iniquat	xliii.	Intra	i.	Lapathum	lii.	Lutau	xliii.	Maleoli	lii.
Imbrices	xliii.	Integrare	xliii.	Inclusum	li.	Lancem	lii.	Lucus	xliii.	Medicinam	lii.
Impigras	xliii.	Incursum	xliii.	Irritare	iii.	Leuū	vi.	Luminosum	xliii.	Merenda	iii.
Impendio	xliii.	ndiscrimina-		Irafcere	xliii.	Legionum	vi.	Lufus	xliii.	Mediocritas	iii.
Impotens	xliii.	tim	xliii.	Ire	xxxii.	Legumina	vii.	Lupari	xliii.	Meridies	vii.
Impono	xliii.	Infantum	xliii.	Iracundus &		Lenitudine	xliii.	Lutefcit	xliii.	Moeniana	vii.
Immissum	xliii.	Infania	xliii.	iratus	xlii.	Letitudine	xliii.	Lustratus	xv.	Mœsttudo	xv.
Importatum	xliii.	Infanitas	xliii.	Iracunditer	xlviii.	Lætare	xliii.	Luculétitaté	xliii.	Metari	xv.
Immane	xxxii.	Infaniter	xlvii.	Itum	xliii.	Læx	xliii.	Luciosi	xv.	Mœstas	xv.
Impurus	xxxii.	Indolentiam	xliii.	Iter	xxxii.	Lemures	xv.	Lustra	xxxii.	Mœraret	xv.
Imbuere	xxxii.	Iudicare	xliii.	Itiner	xlv.	Legere	xxxii.	Lustrare	xxxii.	Mercatis	xv.
Improbum	xxxii.	Ineptitudo	xliii.	Iteris	xlv.	Leuare	xxxii.	Luxuria	xxxii.	Mendicariet	xv.
Imponere	xxxii.	Indscatum	xliii.	Iugatum	v.	Lentum	xxxii.	Luctant	xliii.	Mertaret	xv.
Imago	xxxii.	Indipiscere	xliii.	Iugeri	vi.	Lætum	xxxii.	Luxuriabat	xlv.	Medullitus	xv.
Immittere	xxxii.	Incrustatum	xliii.	Iumentum	vi.	Lætari	xlii.	Lucti	xlv.	Meritissimo	xv.
Impedire	xxxii.	Inauditum	xliii.	Iuglandes	xliii.	Lembus	i.	Lucis	xlix.	Meander	xv.
Imitatione	xli.	Infestum	xliii.	Iuuenilitas	xliii.	Lenunculus	i.	Lutrus	lii.	Memordi	xv.
Imbres	xliii.	Inimicitia	xliii.	Iuuenilitas	xli.	Lena	li.			Metus	xv.
Impartit	xliii.	Infinito	xliii.	Iuxtim	xliii.	Lepiste	li.	Manducones	ii.	Médicimoniū	xv.
Impio	xli.	In populum	xliii.	Iusso	xliii.	Leuir	lii.	Malthas	iii.	Medioxy-	
Imitat	xliii.	Incisum	xliii.	Iuxta	xxxii.	Lingulacæ	iii.	Maturare	vi.	mum	xv.
Immor-		Inficiatores	xliii.	Iubere	xxxii.	Lictorum	vi.	Mansuetum	vii.	Memoriam	xv.
talitus	xlviii.	Insignite	xliii.	Iurgium	xli.	Lixarum	vii.	Manum	vii.	Mediastri-	
Imbuere	xlix.	Inextin-		Iuuentus &		Libellionem	xliii.	Mandare	xv.	nos	xv.
Impotentiam	xlix.	gubilis	xliii.	Iuuenta	xli.	Limum	xliii.	Macritudinē	xv.	Merum	xxxii.
Impluuiatus	li.	Innumera	xliii.	Interire	xl.	Ligellum	xliii.	Maximitas	xv.	Meret	xxii.
Inanima	xliii.	Inuitare	xxx.	Kalendarum	iii.	Litterosus	xliii.	Magnitate	xv.	Medicamen-	
Inops	iiii.	Insolens	xxxii.	Lactare	ii.	Licitari	xliii.	Macellum	xv.	tum	xxxii.
Inuolare	iiii.	Ingenium	xxxii.	Lac	xxxii.	Ligurrire	xliii.	Macore	xv.	Metire	xxxii.
Insulsum	iiii.	Intestatus	xxxii.	Lapit	iii.	Linquere	xxxii.	Matrescam	xv.	Mœstum	xxxii.
Interpollare	iiii.	Inuadere	xxxii.	Largitas	xliii.	Limare	xxxii.	Mameatam	xv.	Meditari	xxxii.
Incoxare	iiii.	Innocentia	xxxii.	Largitas	xliii.	Liquidum	xxxii.	Madore	xv.	Meretricem	xl.
Infabre	v.	Indulgere	xxxii.	Largitas	xliii.	Liquerit	xxxii.	Maceries	xv.	Mœtus	xxxii.
Inuestes	v.	Inane	xxxii.	Laboriosum	xliii.	Limen	xxxii.	Manubias	xv.	Meret	xliii.
Inferum	v.	Inuolnere	xxxii.			Litare	xl.	Manubias	xli.	Meretrices	li.

Merx & mercatura	xli.	Monumenta	xliii.	Nigret	xvi.	Occidi	xlii.	Pauxillus	xvii.	Petigo	xvii.
Meminiſſe	xli.	Moderant	xliii.	Nitidant	xvi.	Ocinum	lii.	Pauperavit	xvii.	Percedere	xviii.
Mentiri	xli.	Modestia	xlvii.	Nixurire	xvi.	Offendo	xvi.	Paucies	xvi.	Percuſſione	xviii.
Mendacium dicere	xli.	Moneris	xlvii.	Nidus	xvi.	Officere	xvi.	Paupertates	xviii.	Perſeſtinati	xviii.
Mœtium	xlii.	Mollicina	li.	Nidos	xliii.	Offendere	xxxv.	Pauperies	xlvi.	Permittere	xviii.
Meridiem	xlii.	Mortarium	li.	Nidulantur	xvi.	Offerre	xxxv.	Paufa	xvii.	Petulantia	xviii.
Mentionem	xlvi.	Molochinum	li.	Niti	xxxiiii.	Olat	xvi.	Patritum	xviii.	Perpediculi	xviii.
Mœſtiter	xlvii.	Moriolam	lii.	Nictare	xli.	Oluitatem	xvi.	Paupinum	xviii.	Pemmoſum	xviii.
Memore	xlvii.	Mulieſi	lii.	Noxurdo	xv.	Olim	xxxiiii.	Palpo	xviii.	Perculum	xxxv.
Mœmini	xlix.	Muſulentum	vii.	Notificem	xvi.	Olla	li.	Palange	xviii.	Petere	xxxv.
Mœnæ	lii.	Muſtum	xv.	Noctefcere	xvi.	Omen	xxxiiii.	Patibulum	xxxv.	Pernix	xxxv.
Mirius	xv.	Muſtelima	xv.	Nobile	xxxiiii.	Omne	xli.	Parcere	xxxvi.	Penerrare	xxxvi.
Miſeritidine	xv.	Munia	xv.	Nomé	xxxiiii.	Omne caſtum	xliii.	Pax	xxxvi.	Penire	xl.
Miſtilis	xv.	Muſimones	xv.	Nota	xxxiiii.	Ominas	xliii.	Paret	xxxvi.	Peritum	xli.
Miſtabiliter	xv.	Mutum	xli.	Nocens	xli.	Onerarias	l.	Parump	xxxvi.	Penus	xli.
minutum	xv.	Muginari	xv.	Noxa & noxia	xli.	Optiones	vii.	Pafcere	xli.	Peruicacia & pertinacia	xli.
Miniſtratrix	xv.	Multitudo	xv.	Nolitote	xlvi.	Optimitas	xvi.	paſtam	xli.	Pernicitatem	xlii.
Mitura	xlv.	Mutatiliter	xv.	Nomina	xlvi.	Opulentitas	xvi.	Pauiorem	xlii.	Penulam	xlii.
Mitis	xxxiii.	Mulieravit	xv.	tiuus	xlvi.	Opulſcere	xvi.	Parere	xliii.	Pecudes	xliii.
Mirari	xxxiii.	Mulierofitas	xv.	Non. in. tiuus	xlvi.	Opinio	xxxiiii.	Palpatur	xliii.	Pecunioſorum	v.
Micare	xxxiii.	Murmu-	xv.	Nolito	xlvi.	Opinabile	xvi.	Partiret	xliii.	percuncta	xliii.
Mitere	xxxiii.	rillum	xv.	Nugator	liii.	Optare	xxxiiii.	Patifcunt	xliii.	pœnitebant	xliii.
Miſerari & miſereri	xlii.	Multitudo	xliii.	Nuperum	xv.	Opino	xliii.	Partire	xliii.	pernici	xlvi.
Miſerarēt	xliii.	Mutare	xxxiiii.	Nubere	xv.	Oppido	xxxv.	Partior	xlv.	peruico	xlvi.
Minitas	xliii.	Muſſare	xl.	Nugiandos	xvi.	Oppetere	xxxv.	Parti	xlv.	perueniebūt	xlvi.
Mirabis	xliii.	Murmurare	xl.	Numen	xvi.	Opprimere	xli.	Partuis	xlv.	perſpicate	xlvi.
Miſeretur	xlv.	Multo	xli.	Numelle	xvi.	Opificem	xliii.	Pannibus	xlvi.	perplexim	xlvi.
Miras	xlv.	Multum	xli.	Numelle	xvi.	Opitula	xliii.	Paribit	xlvi.	peluis	li.
Mirabilitas	xlv.	Murices	xliii.	Numelle	xvi.	Opus	xlv.	Parciter	xlvi.	peltæ	lii.
Minutum	xlviii.	Muſtare	xliii.	Numelle	xvi.	Operibo	xlvi.	Palla	l.	phalerae	lii.
Miſerere	xliii.	Munerat	xlv.	Nudum	xxxiiii.	Operari	xlix.	Paludamentum	li.	phalarica	lii.
Miracula	xlix.	Murmurari	xlv.	Nutare	xli.	Ocquinſcere	xvi.	Patagium	li.	pilare	v.
Miras	xlix.	Munditer	xlvi.	Nutritur	xlvi.	Ordiri	v.	Patella	li.	petatam	vi.
Mioparo	l.	Mutiter	xlvi.	Nutricatur	xlvi.	Orbitudinis	xvi.	Parma	lii.	piſculentum	xvi.
Mixtarium	li.	Murex	lii.	Nubentes	l.	Orbitum	xvi.	Patruelles	lii.	piencolam	xvi.
Munes	lii.	Murmu-	lii.	Obscœnauit	xvi.	Orator	xxxv.	Pellices	l.	pipulo	xvii.
Miſerite	xlviii.	rina	lii.	Obba	xvi.	Orare	xxxv.	Petulantia	lii.	picoſ	xvii.
Modestiam	liii.	Mutus	lii.	Oblitterare	xvi.	Oſſiculatim	xvi.	Penſum	lii.	pinſere	xvii.
Monumenti	liii.	Nautea	i.	Obſorduit	xvi.	Oſa	xvi.	Percontari	lii.	pigrare	xvii.
Monagrâmi	liii.	Natrices	vii.	Obſtrigilare	xvi.	Oſculum	xl.	Petauriſtæ	vi.	piget	xl.
Modestum	vi.	Nare	xxxiiii.	Obuarare	xvi.	Oſtenta	xl.	Pedato	vii.	pipare	xvii.
Moletrina	vii.	Nafſiterna	li.	Obſecun-	xvi.	Os	xliii.	Penularium	xvi.	piſare	xviii.
Mollitudi-	xv.	Nafſurtium	lii.	dantur	xvi.	Oſculaui	xlv.	Petulum	xvi.	pingue	xviii.
Mordicus	xv.	Nebulones	lii.	Obſcœnũ	xxxiiii.	Oſtrinam	lii.	Péculamētũ	xvi.	piare	xxxvi.
Mordicatum	xv.	Nefarii	vii.	Obſcurum	xxxv.	Paſſum	lii.	Perperos	xvi.	pium	xxxvi.
Mordicibus	xv.	Nefariis	xv.	Obſcurum	xxxv.	Paſſum	lii.	Perpetuitas	xvi.	piſcatr	xlvi.
Molimētũ	xv.	Neminiſ	xv.	Obſcurum	xxxv.	Particulones	lii.	Perplexabile	xvi.	piſcati	xlvi.
Modipera-	xv.	Noenon	xvi.	Obſer-	xxxv.	Paupertas	v.	percellere	xvii.	picunnuſ	xlvi.
tores	xv.	Neuult	xvi.	uare	xxxv.	Pandere	v.	pœnitudinẽ	xvii.	pillunus	xlvi.
Modicum	xxxiii.	Nefcium	xvi.	Obniti	xli.	Paracos	v.	Pernicies	xvii.	piſtris	li.
Moliri	xxxiii.	Nepam	xvi.	Obſequia	xlii.	Panis	vii.	Pernicere	xvii.	phrygia	li.
Molle	xxxiii.	Nex	xvi.	Obedibo	xlvi.	Pareſtati	vii.	Præſente	xvii.	pleuitatem	xvii.
Monſtrũ	xxxiiii.	Nenia	xvi.	Occationem	v.	Paces	xvi.	Præfracum	xvii.	plumarium	xviii.
Mouere	xxxiiii.	Nefantia	xlvi.	Occationis	vii.	Panus	xvi.	Peftilitas	xvii.	plagæ	xxxv.
Monſtra	xl.	Nefario	xli.	Occepſo	xvi.	Pafceolos	xvi.	Pœniturum	xvii.	plus	xl.
Morata morige-	xl.	Negatiuas	l.	Oculẽ	xvi.	Paxillus	xvii.	Pecus	xvii.	placatos	xlvi.
ra & moroſa	xl.	Nitiditate	xvi.	Oculitus	xvi.	Parciuit	xvii.	Pecua	xvi.	plumatile	l.
Morbum	xli.			Occupatus	xxxiiii.	Paleſtricos	xvii.	Percitum	xvii.	portitores	lii.
				Occurrere	xxxv.			Perfice	xvii.	poſtomis	lii.
								Petiolum	xvii.	portorium	liii.
										populare	v. xliii.

TABVLA.

Porcae	vii.	Præmiatores	xvi.	Priuatū	xlvi.	Rarum	xxxvi.	Rurant	xviii.	Scius	xl.
Populati	xvi. xvii.	Præcisum	xvi.	Probiter	xlvi.	Raum	xviii.	Ructus	xviii.	Scruto	xlvi.
Pomorum	vii.	Præfegmina	xvi.	Proprium	xlvi.	Ralla	li.	Ruspari	xviii.	Sciatio	xl.
Politiones	vii.	Præbitio	xvii.	Proteruter	xlvi.	Respicere	xl.	Ruminare	xviii.	Scatæ	l.
Pondus	xlvi.	Præcantrix	xlvi.	Prostibulam	xl.	Reos	xlvi.	Rusticatum	xviii.	Sciphus	li.
Populatia	xvi.	Proximi	xvii.	Præclariter	xlvi.	Reuocare pe.	xlvi.	Rumiferare	vii.	Scorpio	li.
Ponno	xvi.	Properatim	xvii.	Properiter	xlvi.	Refragabūt	xlvi.	Rudus	ii.	Senium	l.
Possēstrix	xvi.	Prouidere	xvii.	Prouentū	xl.	Receptitium	vi.	Rutuba	xviii.	Senica	ii.
Porticulus	xvi.	Primitus	xvii.	Pro	xl.	Resupinas	xviii.	Rutrum	ii.	Seditionis	li.
Pollentia	xvii.	Prospica	xvii.	Proximum	xl.	Reciproca	xviii.	Rumen	ii.	Serium	li.
Ponderitatē	xvii.	Propitiabilis	xvii.	Præter	l.	Repedare	xviii.	Rumam	xviii.	Sedulo	li.
Potus	xvii.	prælumbare	xvii.	Profumia	l.	Redādru re	xviii.	Ruere	xxxvi.	Sepiunt	v.
Populati	xvii.	procludere	xvii.	Prætexta	li.	Redostit	xviii.	Rūpere	xxxvii.	Sempiternæ	xix.
Pollinctores	xvii.	proferari	xvii.	Proluues	xxxvi.	repuerascere	xviii.	Rursum	xxxvii.	Secundare	xviii.
Porcet	xvii.	protellere	xvii.	Puellascere	xvii.	Rhetoristat	xviii.	Rumor	xxxvii.	Setuose	xix.
Porri	xvii.	priua	xvii.	Pueros	xvii.	Rhedam	xl.	Ruminat	xlvi.	Septifariam	xix.
Popinones	xviii.	prodigitas	xvii.	Pulchritas	xvii.	Regredere	xv.			Seuitudo	xix.
Pondo	xviii.	proletarii	xvii.	Pucritia	xvii.	Redurare	xviii.			Seueritudinē	xix.
Ponere	xxxv.	prolixitudinē	xvii.	Puere	xvii.	Reuocare	xviii.	Sagæ	iii.	Sententia	xix.
Poscere	xxxvi.	profligare	xvii.	Pupæ	xvii.	Referare	v.	Sarcinatricis	vi.	Segnitas	xix.
Posterius	xxxvi.	præstolari	xviii.	Putamina	xvii.	Recentare	xviii.	Sanniones	vii.	Segne	xxxvii.
Postulare	xxxvi.	proicere	xviii.	Pellus	li.	Recentiorū	xviii.	Salutatim	xviii.	Seruare	xxxvii.
Portenta	xxxvi.	præssu	xviii.	Puellos	xvii.	Reiculas	xviii.	Sabulum	xviii.	scuū	xxxvii. xlvi.
Poësis & poema	xl.	præcidaneū	xviii.	Putret	xvii.	Restare	xxxvi.	Satulle	xix.	Secūdu	xxxvii. l.
Poematis	xl.	proprium	xxxv.	Putidum	xviii.	Religio	xxxvi.	Satias	xix.	Seuerum	xxxvii.
Portenti	xlvi.	promittere	xxxv.	Putidū	xl.	Reddere	xxxvi.	Sanctitudo	xix.	Seues	xxxviii.
Poematorū	xlvi.	protelare	xxxv.	Purpuralcit	xviii.	Remi	xxxvi.	Sarcinator	xix.	Secare	xxxviii.
Polliceres	xlvi.	prodere	xxxv.	Pullum	xxxv.	Referre	xxxvi.	Sartores	i.	Sedet	xxxviii.
Poti	xl.	præuertere	xxxv.	Putare	xxxvi.	Remissum	xxxvi.	Saperdæ	xix.	Sepum	xl.
Potior	xl.	pressum	xxxv.	Pullatum	xxxvi.	Remittere	xxxvii.	Salebras	xi.	Sensus & senfa	xl.
Porti	xlvi.	premere	xxxv.	Pudet	xl.	Remultare	vi.	Salus	xxxvii.	Senina	xlvi.
Possetur	xlvi.	precium	xxxv.	Putus	iii.	Recipere	xxxii.	Satu	xix.	Senati	xlvi.
Poteratur	xlvi.	propter	xxxv.	Puniuntur	xl.	Redūdare	xxxvii.	Sacrum	xxxvii.	Sepulchrum	xlvi.
Potestur	xlvi.	præstare	xxxvi.	Pudicitia	xl.	Redire	xxxvii.	Sauci	xxxvii.	Sexcentū	xlvi.
Pollibrum	li.	præcipere	xxxvi.	Putidas	xvii.	Religionis	xl.	Samum	xxxviii.	Senectam	xlvi.
Portulaca	li.	producere	xxxvi.	Punitur	xlvi.	Requirere	xl.	Sacrificare	xl.	Seueriter	xlvi.
Porcacitas	iii.	proiectum	xxxvi.	Publicus	xlvi.	Recordauit	xl.	Saturari	xl.	Seuiter	xlvi.
Porpinare	iii.	præstrizere	xxxvi.	Puriter	xlvi.	Reuortit	xl.	Satis	xl.	Seuiter	xlvi.
Properatim	xvii.	proferre	xxxvi.	Pugio	li.	Reddibo	xl.	Sanguinolētū	xlvi.	Sexagarios	xlvi.
Prium	iii.	protinus	xxxvi.	Puerilitas	xvi.	Reddibo	xlvi.	Sacrificatur	xl.	Silones	li.
Præstringere	iii.	priores & Primores	xl.	Pugnitus	xlvi.	Reperibitur	xlvi.	Salti	xl.	Silicernium	v.
Prudentiam	v.	prædia	xl.			Restrictum	xlvi.	Sapiui	xlvi.	Syrus	v.
Profigiū	xl.	præfesti	xl.	Quadrifariā	x.	Rigilla	li.	Saniter	xlvi.	Sitacines	vi.
Prodigia	v.	profiteri	xl.	Quassum	xxiii.	Reticulum	li.	Sagum	l.	Simulter	xix.
Prodius	v.	probatum	xl.	Quatere	xxv.	Ruales	iii.	Sapa	li.	Signatam	xix.
Proboscis	v.	prælum	xl.	Quando	xl.	Ringitur	xviii.	Scripturarios	iii.	Singulum	xix.
Præsepia	vi.	properare	xl.	Querere	xl.	Riscus	xviii.	Scapū	xviii.	Spectatum	xl.
Propitium	vii.	prospicere	xlvi.	Quæsti	xlvi.	Rigidum	xxxvi.	Scabere	xviii.	Simitu	xix.
Proca	vii.	pransi	xlvi.	Quiritare	iii.	Rumari	xxxvii.	Scaptas	xviii.	Singulatim	xix.
Proluuiū	vii.	profundum	xlvi.	Quotiens	xlvi.	Rictum	xlvi.	Scaptas	xviii.	Simplicitus	xix.
Præcluiū	vii.	proccitatē	xlvi.	Qui liberi	xlvi.	Ritus	xlvi.	Scarrile	xviii. xix.	Similitas	xix.
Propages	vii.	promeritū	xlvi.	Quod ludis	l.	Rixat	xlvi.	Scriptat	xix.	Siccum	xxxviii.
Prægreditur	vii.	propitios	xlvi.			Ruminatur	xlvi.	Scalpurire	xix.	Signare	xxxviii.
Promicare	vii.	proficisceret	xlvi.			Richa	li.	Scaturrex	xix.	Silentium	xlvi.
Prænius	vii.	præliant	xlvi.			Richinium	li.	Scriptione	xix.	Singularia	xlvi.
Præfice	vii.	promeres	xlvi.	Rabulæ	li. vii.	Rogare	xxxvii.	Sceleroia	xix.	Sifilare	l.
proletari	vii.	præstolat	xlvi.	Rationes	li.	Rostrum	xlvi.	Seuare	xix.	Simpium	li.
Proletarii	xvii.	præfagitur	xlvi.	Rabere	v.	Rorarii	li.	Serescit	xix.	Sinum	li.
Profapies	vii.	præcantur	xlvi.	Ranis	xviii.	Rotundum	vii.	Schenatilis	xix.	Sororis	vi.
Prognariter	xvi.	Progenii	xlvi.	rarēter	xviii. xlvi.	Rotunde	xviii.	Sciunt	xix.	Sordet	xviii.
Præcox	xvi. xvii.	Promis	xlvi.	Rapinates	xviii.	Ruta	xviii.	Scopas	xix.	Socienno	xix.
						Rudentes	vi.	Scutum	xxxviii.	Sorditudie	xix.

TABVLA

Somnorinas	xix.	Suffatum	v.	Tardum	xxxix.	Torquere	xxxix.	Vernaliter	v.	Victurus	xx.
Somniculosus	xix.	Suffundatum	v.	Taleas	xxxix.	Totum	xlii.	Vernas	v.	Virescit	xx.
Sodales	xix.	Surrigere	vi.	Tacere	xliii.	Torrere	xlii.	Verberare	v.	Viro	xx.
Solitate	xix.	Supstites	xxxviii.	Tabernas	i.	Torruer	xlvi.	Vespertilio	v.	Vicatum	xx.
Sospitent	xix.	Sutrinus	xviii.	Tapete	li.	Trepidare	i.	Vestibula	vi.	Viere	xx.
Solennitus	xix.	Suspiciosum	xviii.	Tenacia	i.	Triste	i. xxxii.	Veget	xx.	Virtus	xxxix.
Sodes	xix.	Subiicis	xviii.	Tempeftas	i.	Tricæ		Verecundū	xx.	Vincere	xxxix.
Soluere	xxxvii.	Super	xviii.	Temulenta	i.	Truam		Venor	xx.	Vindicare	xl.
Solidi	xxxix.	Sunax	xviii.	Tenus	i.	Tricones	i ii.	Vetustas	xx.	Vitam	xl.
Sortirent	xliii.	Sublabrere	xviii.	Terguerfari	v.	Trossuli	v.	Vegrande	xx.	Vis	xl.
Sonitu	xlvi.	Sublimare	xviii.	Tetret	xix.	Trophæi	vi.	Verruncent	xx.	Vix	xl.
Sonit	xlvi.	Superstitent	xix.	Tetinerit	xix.	Tractim	xix.	Vescum	xx.	Vigens	xli.
Sperem	xix.	Succidiam	xix.	Tetulit	xix.	Trabs	xix.	Verruncam	xx.	Vitare	xli.
Speciem	xix.	Superbos	xix.	Temerius	xix.	Transenna	xix.	Vellicatim	xx.	Vitio	xli.
Speratum	xix.	Sugillare	xix.	Temeriter	xlviii.	Trutina	xx.	Venerata	xx.	Vitreum	xlii.
Sportas	xix.	Suauidudo	xix.	Testatim	xix.	Tricinum	xx.	Vermiculatū	xx.	Vicum	xlii.
Spiffum	xxxvii.	Subiti	xix.	Testudines	vi.	Tristitias	xx.	Venalitii	xx.	Viua	xlii.
Spurcum	xxxviii.	Sucerda	xix.	Tegillum	xix.	Trahere	xxxix.	Verecūdari	xx.	Virgines	xliii.
Spernere	xxxviii.	Subsiuum	xix.	Terra	xix.	Tremere	xxxix.	Versutloq̄x	xx.	Viros	xliii.
Spectare	xxxviii.	Supplotione	xix.	Téperatura	xix.	Trāmittere	xxxix.	Véditatione	xx.	Victi	xlv.
Spargere	xxxviii.	Supbiloquētia	xix.	tetritudo mea	xix.	Trāgressus	xlii.	Veruecem	xx.	Victuis	xlvi.
Specula &		Surditatem	xix.	Temnere	xix.	Truellum	li.	Ventus	xxxix.	Victorem	xlix.
Speculum	xli.	Suscitabulū	xix.	Tenerascere	xx.	Tragula	lii.	Vesci	xxxix.	Via	xl.
Speratam	xli.	Sublestum	xix.	Terica	xx.	Tutanus	vi.	Velare	xxxix.	Vile	i.
Species	xxxvii.	Supelleciles	xix.	Temeritudinē	xx.	Tulina	vi.	Vertere	xl.	Villo	xx.
Spernere	xxxviii.	Sublatū	xxxvii.	Tenta	xx.	Tudiculare	xix.	Venire	xl.	Violatia	lii.
Slouerit	xlvi.	Sufficit	xxxvii.	Tendere	xxxix.	Tuburcinari	xix.	Vertere	xl.	Vltimum	xxxix.
Sponsam	xli.	Suspēsum	xxxvii.	Tenerum	xxxix.	Tuatim	xix.	Vestigium	xl.	Vlcus	xli.
Spolia	xliii.	Subiicere	xxxvii.	Timor &		Turpari	xx.	Vegetum	xli.	Vnose	xx.
Spolior	xlv.	Supremū	xxxvii.	Timos	xlv.	Tunicare	xx.	Venustatem	xli.	Vncinatum	xx.
Specis	xlv.	Superare	xxxvii.	Tenue	xxxix.	Turpe	xli. xxxix.	Vetustilcere & ue		Vndulatum	xx.
Spargos	lii.	Sūmissum	xxxvii.	Tenet	xxxix.	Tueri	xxxix.	terascere	xli.	Vnguenum	xl.
Sparos	lii.	Superbū	xxxvii.	Tentare	xxxix.	Tutant	xlv.	Velocitatem	xli.	Votium	xl.
Squalam	xix.	Sumere	xxxviii.	Tetrum	xxxix.	Tumulti	xlv.	Versutos	xli.	Volentia	xx.
Sparum	lii.	Sufferre	xxxviii.	Tergora	xxxix.	Turbam	xlix.	Vestigia	xliii.	Vornica	xx.
Squalidū	xxxviii.	Surgere	xxxviii.	Temerariū	xxxix.	Tunica	i.	Venibo	xlvii.	Volup	xx.
Squallere	xlii.	Suppliciu	xxxviii.	Tegetes	xxxix.	Turunda	lii.	Verecūdan	xlv.	Vocare	xx.
Strena	ii.	Subducere	xxxviii.	Tela	xlii.	Vafrum	ii.	Verecūditer	xlvii.	Volare	xxxix.
Stricturæ	iii.	Susplicere	xxxviii.	Thesaurū	xliii.	Valfrum	ii.	Versacrum	vix.	Vola	xxxix.
Stricturæ	xlix.	Supstitionis	xli.	Templum	xlii.	Valgum	iii.	Vel pro etiā	xlix.	Volutare	xl.
Strabones	iii.	Succedere	xxxviii.	Teneritas	xlvi.	Vatraz	iii.	Veles	lii.	Volam	xlv.
Stematis	v.	Subigere	xxxviii.	Temeriter	xlviii.	Vari	iii.	Verrutum	lii.	uolutabūdu	xlvii.
Stringosus	xviii.	Summū	xxxviii.	Titinnire	v.	Vacillare	iii.	Verruta	lii.	Vopiscus	lii.
Stratum	xxxvii.	Subit	xxxviii.	Tipulla	xix.	Vanas	xx.	Vitulantes	ii.	Vrgere	xxxix.
Stare	xxxvii.	Sustulit	xxxviii.	Tyronem	xx.	Vanitudo	xx.	Venabulum	lii.	Vrbem	xl.
Statim	xxxvii.	Subnixū	xxxviii.	Titubare	xx.	Variantia	xx.	Virosæ	iii.	Vrinantur	xliii.
Stupidus	xxxviii.	Suauium	xl.	Titionem	xx.	Vagor	xx.	Vituperare	iii.	Vrnula	li.
Stringere	xxxviii.	Sumen	xliii.	Timorem	xlii.	Vastities	xx.	Vintim	v.	Vrnarium	li.
Stuprum	xliii.	Sumpti	xlv.	Tinas	li.	Vastescant	xx.	Vicissitatem	xx.	Vfus	xl. xlii.
Strepiti	xlvi.	Sublima	xlvi.	Toga	i.	Valentia	xx.	Vicissatim	xx.	Vtrasq̄	xx.
Strictim	xlviii.	Supbiter	xlviii.	Tollere	i.	Vastum	xxxix.	Videbo	xlvii.	Vter	xx.
Statilinum	i.	Supuacuū	xlix.	Tolutim	i.	Vanum	xxxix.	Visceratim	xx.	Vulpinari	v.
Stolam	i.	Supparum	li.	Torialum	ii.	Vastitas	xxxix.	Viuum	xx.	Vulgauit	xx.
Strophium	i.	Subucula	li.	Torris	ii.	Vagas	xliii.	Vilcus	xx.	Vulgare	xx.
Suppilare	ii.			Tormines	iii.	Vas	xlv.	Vilitant	xx.	Vulga	xx.
Succuffare	ii.	Tangere	i.	Torculum	v.	Vapos	xlv.	Vilicari	xx.	Vultuosum	xx.
Subligaculum	iii.	Tabiticabile	xix.	Tonimus	vi.	Velitatio	i.	Vinulum	xx.	Vultus	xl.
Sudum	iii.	Taxim	xix.	Torto	xix.	Vestispici	ii.	Vitabundus	xx.	Vulnus	xli.
Sulcus	xlii.	Taxis	xix.	Tonusus	xix.	Vapor	xlv.	Viriatum	xx.	Vulgariam	xlvi.
Supplantare	iii.	Tarditudinē	xx.	Tonescit	xix.	Veterina	ii.	Virgindemiā	xx.	Zonatim	xx.
Superfedere	v.	Tandem	xxxix.	Torporauit	xx.	Versipelles	iii.	Virutum	xx.		
Subleuit	v.	Tamen	xxxix.	Tortor	xx.	Verminari	v.	Vibices	xx.		

FINIS.

ENIVM Est Tædium & odiū
dictū a senectute: q̄ senes oibus
odio sint & tædio. Cecilius in
Ephestiōe: Tum ī senectute hoc
deputo miserrimum: sentire ea
ætate eum ipsum esse odiosum
alteri. Nam ætatem malam se-
nectutē ueteres dixerunt. Plau-
tus ī Menæchmis: Cōsitus sum

senectute: onustum gero corpus: uires reliquere ut
ætata mala est: mors mala ē ergo. Actius ī Amphi-
tryone: An mala ætate maui male mulctari exem-
plis omnibus? Turpilius in Philopatro: Miserū pu-
to: si etiam istuc ad malā ætatem accessit mali. Pacu-
uius in Peribœa: parum ē q̄ te ætas male habet: ni-
etiam hic ad malā ætatē adiungas cruciatū reticēti.
Affranus in uopisco: Si possent hoies delinimētis
capi: omnes haberent nunc amatores anus. Aetas
etiam corpus tenerum & morigeratio: hæc sunt ue-
nena formosarū mulierum: Mala ætas nulla delini-
menta inuenit. Bonam ætatē quoq̄ dicimus adole-
scentiam uel iuuentutem. M. Tullius de senectute:
Quod si ipis uoluptatibus bona ætas fruitur liben-
tius primū paruulis fruitur rebus. Nam prudētissi-
me noster Maro diem partiēs: primas partes quasi
eius ætatē puberem: meliorē dixit nono libro. Nūc
adeo melior quoniam pars acta diei est. Seniū ipsū
positū. Sic Titinnius ī Veliterna: Quod petissenia
& iurgia sefemet diebus emigrarunt. Neuius ī Gal-
linaria: Opere quæ actor cantor cursor seniū fonti-
cum. Actius in Epinausimache: Mors amici subigit
q̄ mihi est seniū multo acerrimū: Pōponius in præ-
cone posteriore: Calue apportas nūciū nobis dispa-
rem diuifum huic seni seniū & metū. Luc. satyrarū
libro. xv. In numero quorum nūc primus Trebelli-
us multos Tiros lucios marcescebat febris senium
uomitum plus. Turpil. in Demiurgo: Quia. n. odio
ac senio mihi nuptiæ. Pacuuius ī Peribœa: Moetus
egeftas: mœror: senium exiliūq̄ & senectus & sitis
perpetua.

Velitatio dicitur leuis contentio dicta ex cōgressio-
ne uelitū. Plautus in Asinaria: Verbis uelitationem
fieri cōpēdio uolo. Idē ī Menæchmis: Nescio quid
uos uelitati estis inter uos duos: Turpil. ī Lidia: Cō-
parce uerbis uelitare: ad rē redi. Affranus in Priui-
gno: Interea uerba iactare: & labris inter se uelitari
uelificarier.

Toga dicta est a tegendo. & est toga sicut in consuetu-
dine habetur uestimentum quo in foro amicumur.
cuius & Cicero meminit in Catilina: Velis amictos
non togis. Titinnius in Fullonibus: Quæ iter decē
annos nequisti unam togam detexere. dicitur & te-
ctum: Titinnius in Gemina: Syrus cum scorto con-
stituit ire: clauis ilico abstrudi iubeo rusticæ togæ:
ne sit copia tecti..

Tollere occidi. Luc. li. xxvi. Adiuui quē febris una atq̄
una ania uini nūquam hiatus unus potuit tollere.

Tollere mittere. Vir. æne. li. ii. Vnius in miseri exiti-

um conuersa tulere.

Tollere inferre: Vir. Ger. li. iii. Tollētēq̄ minas: &
sibyla colla tumentem.

Tollere eleuare. Virg. æne. li. i. Et mulcere dedit flu-
ctus: & tollere uento: Idem ī. xi. Tollit se ad rectum
quadrupes. M. Tul. Philippicarū libro. xi. Vel in cæ-
lū uos: si fieri potuerit: humeris nostris tollemus.
Luc. libro. xxviii. Tutius & temnēt. mortes: & foede-
ra tollent. M. T. in Hortētio: Nihil tamen eē in quo
se animus excellens tollat.

Tollere ostēdere erigere & tollere: Vir. æne. i. i. Cui
mater media sese tulit obuia silua. Idē. li. vii. Laborū
prima tulit finem.

Tollere occidere. Var. sexagesimo: Nūquis patrē. x.
annorū natus nō modo fert seu tollit nisi ueneno.

Tollere est & differre: Plau. in penullo. Omnis extol-
lo ex hoc die in alium diem.

Tollere pati sustinere. Vir. æne. li. iii. Iuuenēq̄ super-
bū Seruitio enixe tulimus: Idē lib. xii. Nō tulit instā-
tem phegeus: animisq̄ fremētē: Teren. ī Phor. Ego
te complures aduersū īgenium meū mēses tuli. M.
T. in Verrē diuinatiōe. Tuli grauitē & acerbe iudi-
ces. Idē de offi. li. ii. Nisi enim multorum impunita
scelera tuliffemus.

Tenacia ē perseuerātia & duricia. Fnnius Hectoris
Iustris: ducet quadrupedū iugo inuitā doma in fre-
na & iuge ualida: q̄norum tenacia infrenari nimis.

Tenacia parsimonia: Affranus in Priuigno: Vixisti
tristis durus difficilis tenax.

Tempeftas tēpus. Salu. ī lugurtha: Ea tēpeftate ī exer-
citu nostro fuere cōplures: noui atq̄ ignobiles: luc.
li. xxvii. Iamq̄ tempeftate uiuo certe fine ad me re-
cipio. Pacu. ī Teucro: Quā te post multis habeo tē-
peftatibus. M. T. de Senectute: Cursus ē certus æta-
tis: & una uia naturæ: eaq̄ simplex suaq̄ cuiq̄ par-
ti ætatis tempeftiuitas est data: Varro in Edimioni-
bus: Dum sermone cœnulam uariamur: interea to-
nuit bene tempeftate serena.

Trepidare metuere. Virg. lib. xi. Dū trepidāt it hasta
tago per tēpus utrūq̄. Luc. li. xxx. Sed quid hoc ani-
mo trepidante dicta profundo?

Trepidare festinare: Vir. li. xi. Ne trepidare mea teu-
cri defendere nauis: Et Geor. li. iii. Tunc trepidæ in-
ter se coeunt: pennisq̄ corruscant.

Tangere ferire cōmouere. Vir. li. xi. Nec solos tangit
atridans iste dolor. M. T. ī Frumentaria uerrinarū:
Nūquā tua me cura tuarū fortunarū cogitatioq̄ tā-
get. Luc. Nec bene p̄ meritis capi: neq̄ tāgitur ira.
Tāgere ē cōtingere. Luc. li. i. Tāgere enī & tāgi nulla
potest res nisi corpus: Teren. in Adel. Nūquā dum
ego adero hic te tanget.

Tāgere īspicere: Lucil. li. vi. Nequā potius q̄ uenas ho-
minis tetigit ac præcordia.

Tāgere est circūuenire. Turpil. in Demetrio: At etiā
ineptus meus est mihi pater iratus: quia se talēto ar-
gēti tetigi: ueteri exemplo amāti. Luc. li. xxx. Et mu-
sconis manu percibere posset aiacē. Pōpo. a leoni-
bus: At ego rusticatim tāgam: urbatim nescio.

Tangere cōtingere. M. T. in Verrē actione. ii. uerres
simulac tetigit prouiciam: Virg. li. xi. Sat fatis uene-
riq̄ datū tetigere q̄ arua Fertilis ausoniae troes.

Triste crudele immite. Virg. æne. li. ii. illi mea tristitia

facta Degeneremq; neoptolemū narrare memēto
Luc. li. xxx. Itaq; tuis sœuis factis & tristibus dictis.
Triste mœstū aut infestū. Virgi. in Buc. Tristis at il
le tamē cātabitis archades inqt. Idē Geor. li. iii. Aut
unde nigerrimus auster Nascitur: & pluuio contri
stat frigore cælum.

Phrygia uestis picta est: eius artifices phrygiones ap
pellatur: hoc Virgi. pbat li. xi. Vobis picta croco &
fulgēti murice uestis. Item i eodē. O uere phrygiæ
neq; enim phryges. Titinius barbato phrygio fui
prio: bene id opus sciui: reliq; acus aciasq; hæro at
q; hærae nostræ. Plau. i Menechmis: palā ad phrygio
nem fert confecto prandio. Varro Cosmoterine
phrygio qui pluuiar pote
rat pingere solier urgebat.

Hostimetū ē æquamentū. Vnde & hostes dicti sunt
cui ex æqua cā pugnā adeūt. Plau. in asinaria: Par pa
ri hostimetū datum ē opa pro pecūia. unde & hosti
re dicitur. Idem in eodē. Quin pmitto inq; hostire
contra ut merueris: id est æqua reddere.

Tolutim dicitur quasi uolutim uel uolubiliter. Plau.
in asina. Demā hercle iā de hordeo tolutim nibadi
cas. Neuius in Gallina. O pestifera pōtica fera trux
toluti loquētia: id est uolubilis locutio. Idē i Acco.
Exulé dixi iterū hominē i tuscos tolutī. Itē Luca. Sa
tyra. li. viii. Si omnē intus euadit: stadiūq; ad me to
lutim. Varro trioclite trifolio.

Sed ut equus q; ad uehēdū ē natus: tamē hic tradit
magistro: ut equiso doceat tolutim. Pōpo. Decuma
fullonis: Et ubi insilui in clodeatū eculeū ibi tolutī
tortor. Varro in Agathone: Hoc postq; dixit cædit
citus celsus tolutim.

Capulū dicit q; aliq; rē itra se capit. Nam sarco
phagū. i. sepulchrū capulū dici ueteres uolūt: q; cor
pora capiat. Plau. i Asina. dicēs de sene. Perii mise
ra ut osculaf carnifex capuli decus. Luc. Saty. lib. ii.
Quē illi cū uidissent Hortēsius posthumiusq; cæte
ri. Itē i capulo hūc nō eē aliūq; cubare: Plau. i milite
Quid ais? Totā tibi ego uolo oppido acheruntius
tā capularis. Itē capulo pximus. Neuius in Pappo: p
terito dū istos inuitaueris suffragatores pater plus
in cappulo q; in curruli sella suspendis nates. Var.
Cosmoterine propter cunam ca
pulum positum nutr ix tradit plectori.

Temulēta est ebriosa dicta a temeto quod ē uinum:
qd' attētet. Plau. i Aulularia: Quia temeti nihil alla
tū itelligo: ita magnā hēt uia disciplina uerecundiæ
carēt temeto oēs mulieres. Var. & modus matula:
quis in oī uita heluo olfacit teme
tū? Cinædi dicitī sūt apud ueteres saltatores uel pā
tomimi πῶρξ τοῦ Διὸς κινέειθαι τοκινέειν. Plau. in
Aulu. Ita fustibus submollior magis q; ullus cinæ
dus. Idē i Sticho: Lepidā & suauē cationē aliq; oc
cupito cinædicā. Luca. Saty. li. i. Stulte saltatū te iter
uenisse cinædos. Var. onos lyras: Werentis ut quie
tus ac demissior probatidus axia.

Exercitū dicit fatigatū dictū ab exercitio. Salu. in lu
gurthio bello: Nabdalsa exercito corpore. Plau. in
Bacchidibus: Quæ sodalē atq; me exercitos habet
Luc. li. ii. Cōsiliis & dissidiis exercita crebris. Affra.
suspecti. Ita ut huic ero adolescētī cui suspitiū tradi
dit: qui me est animi exercitus. Virgi. li. iii. Nate ilia

cis exercite fatis.

Tennis est laqueus dictus a tēdicula. Plau. in Bacchidi
bus: Nunc ab transenna turdis lubricum petit: pē
debit hodie pulchre: ita intendi tennis.

Illicere est pprie illaqueare. Neuius in Lycurgo: Alis
sublime alios saltus illice: ubi bipedes uolucres lino
linquant lumina.

Peliceos a græco uocabulo significatiā sapiētes infle
xam putant: quasi pellex hoc est πῶλακη: q; si hæc
non ē uana compositio hominis uideri potest.

Caluif dictū ē frustra tractū a caluis inimicis: q; sint
omnibus frustratui. Plau. in Cassina: Nā ubi domi
sola sum: soror māus caluif. Pacu. i hædo. Sctio pa
ter te uocis calui similitudie. sed qd cōspicio? num
lactans caluif ætas? Actius in Euryface: Sed memet
caluor: uos istū iussi ocus abstragite. Luc. saty. lib. x
vii. Si non id capito inqt eū: & si caluif ergo fur do
minum. Pacu. in Doloreste: Me caluif suspitio: hoc
est illud quod fore occulte Cæax pdixit. Salusti. hi
storiarum lib. iii. Contra ille caluiratus.

Frigere ē frigitire & fritinnire suffilire cū sono uel
erigi uel exilire: q; quæcūq; friguntur: uel frigēt ni
mio calore uel frigore cū sono sufū suffiliūt. Plau. i
Cassina. Nā quid frigitis: qd istuc tā cupide cupis?
Varro in uirgula diuina: Et pullos pepit fritimēsis
Idē onos lyras: Sæpe totius theatri tibiis crebro fle
ctendo cōmutare mētes frigi animos eorum.

Deflaccare ē atterere tractum a uestibus siue flacco.
Plau. i Cassina. Perii: flacco habebit iam illic homo
lumbos meos.

Depexum dictū est laceratū. Teren. in Heautō. Ego
ne si uiuo adeo exornatū dabo: adeo depexū: ut dū
uiuat meminerit semper mei?

Sartores dicti nō solū a sartiēdo: uerū etiā a serendo
Plau. in Captiuis: Sartor satorq; scelerū & messor:
maxime & in subsequētibus apparuit nō occatore
prius audebas dicere. Nā semp occāt prius q; sarti
unt rustici. Varro in Iuuēalibus. Perii Aphrodisio
nec enim sic uide: utrūq; mercedē accepit is qui me
as uenit segetes ut sariat: an ego ab illo. sic ego cū
tuffim sartor si tu plus laboras q; ego do.

Nautea ē aqua de coriis: uel quod est uerius aqua de
sentinis dicta a nauitiis. Plau. in curculiōe. Nā oīum
unguētum odor præ tuo nautea ē. Idē in Asi. Nau
team bibere malim si necesse sit q; illa oscularier.

Tricæ sūt ipedimēta & iplicatiōes: & inde tricinare
ipedire morari dictæ q; τριχῶν: q; pullos galliacios
inuoluāt & impediāt capilli pedibus iplicati. Plau. i
Curculiōe: Quod argētū tu mihi q; si tricæ narras?
Idē in Epidico: Aliqua ope exiliā extricabor: aliqua
inde ex impedimētis liberalior. Luc. Saty. li. xi. Nec
mihi amore hoc opus: nec tricone uadato. Turpil. i
Demiurgo: ludicia: lites turbas tricæ cōtētiōes ma
ximas. Affra. in epistola: Ita intricauit bis hanc rem
temeritas. Var. in Gerūto didascolo: Putas eos nū
citius tricæ tellanas q; id extricatuos?

Capare ē rugis frōtē cōtrahere & asperare: tractū a
caprorū frontibus crispis. Plau. in Epidico: Quid il
lud ē: q; illi capat frons seruitudine? Var. i Eumeni.
Quin mihi caperatā frontē tuā strobile om ittis.
Examussim dicitur examine ad regulā uel coag
mētū. Est. n. amussis regula fabroq; q; architecti cū

opus probat rubrica illinunt. Plau. in Amphi. Si uera hæc loquitur: hæc amussim est optima. Idem in milite: Inest in hoc amussitata sua sibi ingenua indoles. i. examinata. Idem in menachmis: ut hanc rem uobis examussim disputet. Var. Quare si diu gēs est adamussim per me licet assumes teneo. Idem questionū plautinarū Li. iii. Amussis est æquamē leuamētū. i. apud fabros tabula quædā: quæ utuntur ad saxa coagmētata. Mutus onomatopœa est incertæ uocis quasi mugitus. Nam mutus sonus est proprie qui intellectū nō habet. Neuius in Lycurgo: Ducite eo tum argutis linguis muta quadrupedū. Actius in Epinausimache. Itē ad mœstitiā infantium mutam quadrupedum.

Dispēnere est expandere tractum a pennis & uolatu auium. Plau. in milite: Vbi iubet dispennite hominem diuersum: & distendite.

Focula dicta sunt nutrimenta. Vnde & foculare dicitur ut fouere. Plau. in Persa: ad ædes nam iam intus uentris fumat focula.

Bardum uel propria & ingenio tardū. Nā græci bardos tardos dicebāt. Home. in Iliados. xxiii. Ψαλλοι τοι ἴπποι βαρδοὶ τοι βεβῆν ἄντι του βαρδου τῶτο. Plau. in Persa: Nimis tandem equidem pro barda & pro rustica reor habiti esse abs te.

Illex & exlex est qui sine lege uiuit. Plau. in Persa: Impure inhoneste uiuit illex. Luci. satira. lib. ii. Non dico uincat licet: & uagus exulet erret exlex. Var. in sciomantia.

Postremo quæro: parebis legibus an non? an ne exlex solus uiuis? Luci. li. xxx. accipiunt leges populus quibus legibus exlex. Cecil. in Sarpasomene. Quid naras barbare cū idomitis moribus illiterare illex es. Sisenna. li. iiii. Armis equis comēatibus uos magis iuuerunt exleges & minus honore dignos putabitis. M. T. p. Siluetio: Nō quo illi aut exlegē ullā aut causam pecuniæ publicæ cōtēptā atque abiectā putarunt.

Lurcones dicti sunt a lurcando. Lurcare est cū auiditate cibum sumere. Luci. satyr. li. ii. Nam quid metino subiecto quæ huic opus signo: ut lurcare lardum & carnaria. Pompo. Siris lapathium nullam utebatur: lardum lurcabat lubens. Plau. in Persa perēnis herbæ lurco edax furax fugax. Luci. satyr. li. v. uiuite lurcones comedones uiuite uentres. Var. in Eumenidibus: Cōtra cū psaltepisia & flora lurcare astrepis.

Torialū: & torialū designator ē. Var. de uita po. Ro. li. i. Quod frōtē lecticæ struebāt: & ex ea herba torta toræ appellatū hoc quod iniicitur & nūc toral dicitur: lecticā qui inuoluebāt segestria appellabāt labes. Po.

Concenturiare est colligere dictum a centuriis quæ ad suffragia conueniebant. Plau. in Pseudulo: Cui centurio in corde sicophantia est. Teren. in Phor. Ego in inuidiis subcenturiatus: siquid deficies.

Finitores dicebantur: quos nunc agrimensores dicitur: dicti quæ fines diuiderent. Plau. in Penulo: Eius nunc regiones limites confinia determinabo: ego eius rei sum factus finitor.

Passum est proprie rugosum uel siccum. Plau. in Siccoco: In portum uento secundo uelo passo peruenit. i. laxo & rugoso. Vnde & uua passa dicta est: quæ sit rugis implicata. Plau. Penulo. Siqui de æstu mecum futurus pro uua pensili passa. Luci. satyr. li. xix. Rugosi passique senes eadem omnia quæerunt.

Expes dicitur sine spe. Actius in Euryface: Ille orbis expes liberæ medea. Exuli inter hostis expes expers.

Exules dicuntur extra solum. Virg. geor. li. iii. Longeque ignotis exulat oris. Et in consequentibus: Et stabula aspectans regnis excessit auitis.

Vestispici appellantur custodes uestium serui: quæ frequenti diligentia uestes inspiciant. Plau. in Trinimo. Nox dat dum familia tota uestispici unctor auri custos. Affra. in Vopisco: Noui non in scientia ancillulam uespere & uestispicam. Var. in Pappo: Aut in digitamentis nasturcium non inuides in eo dici quæ nasum torqueat: uestispicam quæ uestem spiciat.

Supplicare est inuolare uel rapere a pilorum raptu. Vnde & furtū passi cōpilati dicuntur. Plau. in Truculento: Hæc cū uidero fieri suffuro suppilo. de pda pda capio. Cecil. in nauclero: Suppilatū est eum atque oia ornamenta. Pomponius in Sarculario: Alteram apporat: prodigit patrem suppilat semper.

Haustra proprie dicuntur rotarū cadi ab hauriendo: sicuti græce ἀντλα. Luci. libro. v. Ut fluuios uersare rotas atque haustra.

Veterina animalia dicuntur omnia quæ uehere quod possunt. Luci. li. v. & genus omne quod est ueterino semine parturiendi. Idem: Torto hoīe ueterino semine quorū.

Crepera res proprie dicitur dubia. unde & crepusculum dicitur lux dubia. Et senes decrepiti dicti in dubio uitæ constituti.

Creperū bellū anceps & dubiū. Luci. li. v. Exequataque sunt creperi certamina belli. Actius in Phœnissis: Quæ ego cuncta esse fluxa in mea re crepera cōperi. Idem in Thelepho: Nunc tu in re crepera tua quod capias cōsili uide. Luci. satyr. li. v. Samnite soli mihi in magno mœrore tristitiā in somno crepe iuuentutis salutis. Pacu. in Doloreste: Nō uetet animū ægritudine in re crepera cōfici. Plau. in Asinaria: Quique cum filio potet una: atque una amicam ducitet decrepitis senes. Var. in Mysteriis: Prisca horrida silent oracula crepera in nemoribus.

Auernus lacus idcirco appellatus est quæ odor eius nauibus sit infestissimus. Huius rei manifestator est Luci. lib. v. Principio quidē auerna uocantur. nomē id a re impositum: quæ sunt auibus contraria cunctis. Vnde & Virg. li. v. Inde ubi uenere ad fauces graue olentis auerni. Tollunt se celeris. Et postea in eodē li. Qua super haud ullæ poterant impune uolantes. Tendere iter pennis talis sese halitus atris. Faucibus effundens supera ad conuexa ferebat.

Vitulantes ueteres gaudentes dixerunt. dictum a bonæ uitæ cōmodo: sicuti qui nunc est in summa letitia uiuere eum dicimus. Neuius in Lycurgo: ut in uenatu uitulatis ex suis locis nos mittant pœnis decoratos feris.

Extorris dicitur extra terram uel terminos. Actius in Euryface: Nūc per terram uagus extorris regno & exturbatus mari. Turpi. Lenus: Neque dura re possunt ita hic in scientia atque dementia facit extorrem. Sallustius in Iugurthio bello: Sicuti uidetis extorrem patria domo inopem & coopertū miseris effecit. Virgilius ænei. lib. iiii. finibus extorris complexu auulsus iuli.

Enoda significat explana: & quæ sit proprietates notū est. hoc est nodum exolue. Actius in Euryface: Tu

autem quod quæro abs te enoda: & qui sis explica. Idē in Alpheibœa: Quid tā obscuri dicunt? Est ne tā inenodabile? En. in Thele. Verū quorū liberi letho dati sunt in bello: nō libenter hoc enodari audiunt. Turpill. in Demetrio. Ab initio ut res sit gesta enoda mihi. Pacu. in Perhibœa: Gnato ordine omnem ut dederit enodat patri. M. T. de fi. bo. & ma. lib. v. Hæc igit̃ uobis explicāda sunt: sed si enodatus uos ignoscetis huius ætati. Varro de uita patrū: li. i. Neq̃ ut initia singulis rebus diutius moremur: ut dixi: atq̃ enodare subtilius uelimus.

Grūmus dicit̃ agger & a cōgerie dicit̃. Acti. in œno ma. Quēcūq̃ institerā grūmū aut p̃cisum iugum. Torris dicit̃ fax: unde torridare dicimus comburere. Actius in Menappo: Regia erit tempus cū hic torris quem amburi uides. Idem in Meleagro: Eū suæ uitæ finem ac fati internitionem fore Meleagro: ubi torris esset interfectus flammeus.

Expectorare est extra pectus eicere. Actius in Phœni. Incusant ultro a fortuna opibusq̃ omnibus defertum abiectū afflictum ex animo expectorāt. Idē in Epigono: Eloquere proprie ac pauore hūc meum expectora. Cicero de ora. lib. iii. Tum pauor sapientiam mihi omnem exanimato expectorat.

Extispices proprie haruspices dicti sunt q̃ extra spiciant. Actius in Medea. Principio extispicium ex p̃ digiis congruens ars te arguit. Varro in Sereno.

Te consulem mihi pedum cedere subsidio: & hostia sed extispici disputanti relinquo.

Lactare ē inducere & mulgere uelle decipere. Actius in Medea: Nisi ut astu ingenium lingua laude & dicit̃ lactē lenibus. Pacu. i. Illiona: Ne porro te error q̃ nunc lactat marceret. Cœlius in Hypoboli: Mea rastraria quod pro ludiū quæ uoluptas quæ te lactat largitas. Actius in Alcimeone: tanta ut frustrando lactans uanas p̃trahas. Varro onos lyras: Quibus suā delectet & ipse amusiā & auiditatē spiritibus laetet suis. Cice. Tus. li. iii. Maliuolētia lactaris malo alieno: delectatio: iocatio & similia.

Succussare est frequēter excutere succum. Actius in Pphilocteta: Agite ac uulnus ne succussisset gressus caute ingredimini. Luc. saty. li. iii. Succussatoris tardi rariq̃ caballi. Idem libro. xy. Campanus sonipes succussor nullus sequatur.

Strena dicta est a strenuitate. Pompo. in pictoribus: Asside si qua uentura est alia strena strenæ.

Adulatio ē blandimētum pprie canū: qd̃ & ad hoīes cōsuetudine ē tractū. M. T. de na. deo. li. ii. Canū uero tā Idē de offi. li. i. Cauendū ē ne assentatoribus patefaciāus auris: ne ue adulati nos sināus. Lucre. Canis uocis adulat. Actius in Prometeo: Tu mei uolās pennata cauda nostrū adulat sanguinē.

Manducones qui & manduci dicti sunt & mādones edaces. Pompo. in pictori. Magnus manducus Camillus cauterius. Lucil. Atq̃ omnes mādonū gulæ.

Varro i. Margo: Magna ut tremiscat Roma: & magna mandonum gulæ.

Senica significat senex: Pompo. i. pictoribus: Pappus hic medio habita senica nō sexcuntia. Idem in p̃cone posteriore: Sed me sed exercet senica nequam: neq̃ illo quid faciam scio.

Gradarius ē molli gradu & sine succussatura nitens.

Luc. saty. li. xiiii. Ipse equus nō formosus gradarius optimus uictor. Var: in Modio: An qui gradu totū tim te melius q̃ tute molliter uectus cito relinquat Exdorsuare dorso nudare. Plau. in Aulu. Tu macerio congrum murenam exdorsua quantum potes.

Delerare ē de recto recedere. Lera at̃ est fossa recta: quæ contra agros tuendos ducit̃ & in qua uligo terra decurrat. Pōpo. in prostibulo: Iā abierūt: iā non tūdūt: iā ne ego sum in tuto satis: nūq̃ hic resistit q̃ nōdū habeas lerarit mihi. i. cōfoderit. Lu. li. xxvi. Quapropter delero: & cupidi officiū fungor rubeum. Plau. in Amphi. Delerat uxor.

Cēturiatim dictū est abūdanter & copiose a cēturiis quæ suffragiū in comitiis ferebāt. Pōpo. i. p̃stibulo: Cōtinuo ad te cēturiatim currēt q̃ panem petūt.

Rumē dicit̃ locus in uētre: quo cibus sumit̃: & unde reddit̃. uide & ruminare dicit̃. Pompo. in prostibulo: Ego rūorem paruifacio: dū sit rumē q̃ impleā.

Rudus stercus q̃ raditur. Luc. saty. lib. vi. Vñ fruendam & iaciendū huc aggerem & id genus rudus.

Rutrū dictū est a radēdo. Pōpo. in Panuceatis: Sarculū hic illo p̃fectus illū radisti rutrū. Luc. saty. li. xiiii.

Frumētarius est modiū hic secū atq̃ rutellū una affert. Var. in Margo: cui celer die nos lēmatos lego facti patri stoici filius rutru cap̃ displanat.

Nebulones & tenebriones dicti sunt q̃ mendaciis & astutiis suis nebulā quādā & tenebras obiciāt: aut q̃bus ad fugā fugitiuis & furta hæc erāt accommodata & utilia. Pōpo. i. Panuceatis: Quod dedi nebulōi: quē p̃tesum pauperē Luc. saty. li. xiiii. P. Pauus mihi cubitanus questor hibera in terra fuit lucifugus nebulō id genus sane. Idē lib. xx. Nugator q̃dem ac nebulō fit maxius multo. Affra. in epistola: Huc uēit fugiens tenebrionem tirium si & accusator & reus erunt tenebriones: uterq̃ utrunq̃ uituperator: quod Homerus confirmat.

Var. in Gerunto didascolo. M. Curius consul capitolio cum delectum haberet: nec citatus tribunus respondisset: uendidit tenebrionem.

Truam ueteres a terēdo: quā nos diminutiue trullā dicimus: appellari uoluerūt. Pompo. in Panuceatis.

Mulier ubi aspexit tam mirifice titulatam trullam Titinnius in secina: Sapiam cocus magnum ahenu quando feruit palo consuta trua.

Euānef dictū est uētilef uel moueaf a uanno in quo legumina uētilant̃. Pōpo. in Panuceatis: Dixi ego illud futurū in prima ualua: uix hæret misera. euānetur: & mea ocus opa ut fiat fecero. Luc. saty. li. vii.

Hūc molere illa: aut ut frumētū uanuere tū uis. Idē li. xi. Cirus aut ut si frumentū clunibus uānat. Var. de re rustica: Vt quod leuissimū est in eo: atq̃ ac appellatur acus palea uannatur foras extra aream.

Vafrū ē callidū & quasi ualde afrū & urbanū. Pōpo. in præcone posteriore: Tergū uariū linguā uafra.

M. T. de rep. li. iii. Nō sunt in disputatiōe uafri: non ueteratores: non malitiosi. Affra. de diuortio: Qui coner noctu clanculum brusire dotem: ne repro-

mittat uafes hōeste ut latices: & nos laudas diutius

Particulōes dicti sunt cohæredes: q̃ partes patrimoni sumāt. Pompo. in præcone posteriore. Age modo. sta: garri particulones producam tibi.

Clepere est furari tractum a κλεπτω uerbo græco.

Actus

Actius iu Epigone: Ea q̄ ut hoc causa: aut ne quis ut nostra auribus uerbis clepet. Plan. in Pseudolo. Rape clepe harpaga. M. T. de rep. li. iiii. Nō mō ut spar tæ rape: ubi pueri & clepe discūt. Pacu. in hermiona Sermonē hic nostræ ex occulto clepit: q̄tū itelligo. Var. in Octogies. Si seq̄ opifico nō p̄nitur clepere. Corporare est interficere: & q̄si corpus solū sine aīa relinquere. En. in Andro. Corpus cōtemplaf̄ unde corporet uulnere. Actius ī Stasiastis uel Tropea. li. i. Corpore abs tergo es ausus.

Circus dicitur omnis ambitus uel gyrus: cuius dimi/ nutium est circulus. Actius in Andromada: Quot luna circulos anno institit.

Medicinā dicimus & uenenū tractū a græcis: qui ue/ nenū φαρμακον appellāt. Actius ī Finidis: Se uene/ nis sterilē esse illius opera sunt medicina autumas.

Cernuus dicit̄ pprie inclinatus: quasi q̄ terrā cernat Lu. saty. li. iii. Cernuus extēplo plātas cōuestit hone/ stas. Virg. li. x. Eiectoq̄ incūbit cernuus armo. Luc. satyr. li. xxvii. Modo surfū mō deorsū tanq̄ cernuus hædus. Varro de uita patrū. li. i. Etiā pellis bubulas oleo pertusas percurrebāt: ibiq̄ cernuabant. A quo ille uersus uetus ē in carminibus. Ibi pastores ludos faciunt cernui consualia.

Stricturæ dicunt̄ proprie scintillæ: quæ de ferro fer/ uēti eūt: q̄ aut stricte emittant̄. i. celeriter: aut q̄ ocu/ los sui fulgore p̄strīgāt. Vir. li. viii. Stricturæ caly bū & fornacibus ignis anhelat. Luc. saty. li. iii. Crebræ ut scintillæ in stricturis. q̄d̄ genus olī feruēti ferro.

Quiritare est clamare tractū ab his qui q̄rites inuo/ cāt. Luc. satyr. li. vii. Hæc inq̄ rudet e rostris atq̄ eiu/ litauit concursans ueluti ancarius clareq̄ q̄ritas. Ni/ gidius in Cōmēto: Grāmaticis clamat quiritatum.

Caries ē uetustas uel putrilago. Vnde caritiū ueteres dixerūt. Luc. satyr. li. vii. Ne auricula obsidat caries: ne uermiculiq̄. Turpil. in Leucadia: Cipi uidere ut osculaf̄ cariem: nū illum illa hæc pudet. Affranus ī Priuigno: Nemo illa uiuit carie cariosior.

Virosæ mulieres dicunt̄ uirosū appetentes uel luxu/ riosæ. Luc. saty. li. vii. Dixi ad principiū uenio uetu/ lā atq̄ uirosam uxore cādā potius: q̄ castrem ego/ met me. Affra. in Diuortio: Vigilans ac solers sicca sana sobria uirosa non sum: & si sum nō desūt mihi quæ ultro dent: ætas integra est formæ fatis.

Capronæ dicuntur comæ quæ ante frontē sunt: qua/ si a capite pronæ. Luc. saty. li. vii. Aptari caput atq̄ comas fruitare capronas altas frontibus immissas ut mos fuit illis.

Cerebrofi dicuntur ad insaniam faciles: quibus cere/ brum moueatur. Luc. satyr. li. xv. Te primum cum istis insanum hominem & cerebrosum.

Gliscit est cōgelascit. & colligit̄ uel crescit uel ignescit Tur. in Philo. Cū te saluū uideo: ut uolui glisco gau/ dio. Actius in Aeneadis: Dissumā tibi pduellum est quorū aut q̄bus se aptius gliscūt. Pacu. in Peribœa: Sed nescio q̄dnā est animi. horrescit atq̄ gliscit gau/ diū. Salu. li. iii. Neq̄ iā sustineri poterat immensū au/ cto mari & uēto gliscēti. Virg. li. xii. Haud secus accē/ so gliscit uiolētia turno. M. T. in Hortensio: Ad iu/ uenilē libidinem copia uoluptatum gliscit illa: ut ignis oleo. Plau. in Asina. Tempus ē subducere hinc me publice hoc gliscit prælium.

Postomis dicit̄ ferrum q̄d̄ ad cohibendum equorū tenaciam naribus: uel morfu imponitur. Luc. saty. xv. Miles postomis huic ingens de naribus pendet. Tricones morosi & ad reddendū. duri. Luc. saty. li. xi. Cotta senex Crassi pater huius panæti magus fuit Triconū manus: soluere nulli lētius idest facilius. Sagæ mulieres dicunt̄ fœminæ ad libidinē uirosū in/ dagatrices. Vnde & sagaces canes dicunt̄ ferarū uel aīalium quesitores. Luc. saty. li. vii. Aetatem & faciē ut saga & bona cōciliatrix. Turpil. in boētōtibz: Nō ago per sagam precio combustam ut uulgo solent. Lapit significat obdurefcit & lapidē facit. Pacu. in Pe/ ribœa: Lapit cor cura: erumna corpns conficit. Munes apud ueteres dicebantur nō a largitione quæ ignota erat. sed consentientes ad ea quæ amici ue/ lint. Pacu. in Doloreste: Aīumq̄ cum largitio mnl/ tis ignorata erat munificus nemo putabatur: nisi pa/ riter uolens. Luc. li. xxvi. Munifici munesq̄ amicis nostris uideamur uiri.

Petulātia dicta est a petendo. M. T. de rep. li. iiii. Itaq̄ a petēdo petulātia. a precādo uel poscēdo procacitas noīata est. Vnde & pci dicti sūt matrimonioz appe/ titores. Terē. in Ecy. Maligna multo & magis p̄cax facta ilico est. Liuius in Aegytho: Quin q̄ parere uos maestas mea p̄cat: tolerat̄ tēploq̄ hac d̄ducit̄ Kalēdaḡ uocabulum proprium Varro cōplexus est de uita patrū lib. i. Itaq̄ Kalendis Kalendabant̄. i. uocabātur & ab eo kalendæ appellatæ: quod est tra/ ctum a græcis: qui καλέιν uocare dixerunt.

Cōsulū & prætorū proprietas q̄ cōsulāt & præeāt po/ pulis auctoritate Varronis ostendit̄ de uita patz̄ li. ii. Quod idē dicebant̄ consules & prætores: q̄ præ/ irent populo prætores: q̄ cōsulerēt senatui cōsules. Procacitas a precādo uel poscēdo. unde pci dicti sunt matrimoniorum appetitores. M. T. de rep. li. iiii. A precando idest poscendo procacitas nominata est. Ignominia noīs nota. M. T. de repu. li. iiii. Cēsoris iu/ diciū nihil ferre dānato nisi ruborē. Itaq̄ ut oīs ea iu/ dicatio uersaf̄ tantūmodo in nomine aīaduersio il/ la ignominia est. Lucil. satyr. li. xxix. Qui te antiquis nō finit delitiis maculā atq̄ ignominiam imponere Fidei proprietatem exemplo manifestauit. M. T. de rep. li. iiii. Fides enim nomen ipsū uidetur mihi ha/ bere: cum fit quod dicitur.

Portitores dicunt̄ telonearii: qui portū obsidēt̄ oīa sciscitarent̄: ut ex eo uectigal accipiāt. M. T. de rep. li. iiii. Nolo enī eundē popnlū impatorē & portito/ rē eē terraz̄. Optimū autē & in priuatis familiis & in rep. uectigal duco eē parsimoniam. Plau. in Me/ nachmis: portitorē domū duxit: ita mihi necesse ē loq̄ qcqd̄ ægit atq̄ ago. M. T. de offi. li. i. Primū ipro/ banf̄ hi questus qui in odia hominum incurrunt: ut portitorū: ut fœneratorū. Teren. in Phor. Sed episto/ lā ab eo allatā esse audiui modo & ad portitorē esse delatā. Plau. in Asina. Ego pol istū portitorem priua/ bo portorio. Vir. li. v. Portitor ille carō. Var. in my/ steriis: æs defraudasse cauponem bonam luto obli/ uisse cum portitores æra induxere.

Seditionis proprietas a. M. T. manifesta est in li. de rep. vi. Ea q̄ dissensiōe ciuium: q̄ seorsum eūt alii ad alios seditio dicitur.

Hamiotas piscatores ab hamis. Varro in Bimarco

uoluit appellari. Cohortis cocorum atq; hamiotarum aucupumq;.

Valgum est proprie intortum. Neuus militibus pomecinéibus: Valgus ueternofus genibus magnis: talis turgidis.

Vatrac & uatricosus pedibus uitiofis: Luc. lib. xxviii. Ut si progeniem antiquam: qua est maximus quintus uatrac: qua uaricolus uatrac.

Catax dicitur quem nunc coxonem uocant. Lu. faty. lib. ii. Hostilibus contra pestem: perniciemq; catax quæ & Manlius nobis.

Silones superciliis prominētibus dicti significatione manifesta. Varro in γνωστέωντων. Nō me non unum scribunt esse grandibus superciliis silonē q; dratum: q; Silenus hirsutus superciliis fingeretur.

Brunci sunt producto ore & dentibus prominentibus Luc. faty. lib. iii. Bruncus nouit lanus dēte auerfo æmulo: hic est rhinoceros.

Cōpernes dicuntur longis pedibus. Luc. faty. li. xvii. Nūc cēses chiliploca mora illā nā licitū ueterū esse aquæ et inguina tangere māmīs cōperné aut uarā fuisse Amphitriones acceptui alcumenā atq; alias: lenā ipsam deniq; nolo dicere. tu te uide atq; dissimulabo. delige qd̄ uis an aliquā rē isignē habuisse uerrucā neuū dictū dētē emulū unū

Vari dicunt obtortis plātis. Luc. faty. li. viii. Cōperné aut uarā fuisse Amphitriōis acceptui. Nā & uarices inde dicunt uenæ in furis inflexæ uel obtortæ. Varro in epistola ad Varronem: Nam si tuam rhedam non habuissē haberem uarices.

Lingulacæ dicuntur uerbosi. Varro in Papia. i. quare residēt lingulacæ obtrectatores tui iā nunc murmurantes dicunt. Plautus in Cassina: lingulaca est: nam nunq̄ tacet.

Rabulæ litigiosi a rabie dicti. Varro in papia Pappo Ille ales gallus: qui suscitabat ait: harum musarū scriptores an hic q̄a gregem rabularum.

Ebullire est feruescere dictum a bullis. Cicero Tusculanarum lib. ii. Qui si uirtutis ebullire uolent: & sapinas nihil aliud dicent: nisi eam uim qua fiunt nostræ uoluptates quas supra dixi.

Rapones a rapiēdo dicti. Varro in Papia Pappo: Prætor uester eripuit mihi pecuniam: de ea q̄estū ad annū ueniam ad nouum magistratū: cum hic rapo umbram quoq; spei deuorasset.

Strabones sunt: quos strabos nunc dicimus. Var. i flexa. Multi enim q̄ limiā intrarūt integris oculis strabones sunt facti. Luc. lib. xvii. Nulli me inuidere nō strabonem fieri sēpius delitiis meis thorum.

Exterminatū est extra terminos missum. Luc. li. xxix Non rediret ad se atq; illam exterminaret miserā. M. T. de offi. li. iii. Atq; hoc omne genus pestiferū atq; impiū ex hoīum coitate exterminandū est.

Exodiū est finis a græco tractū: quasi ἐξοδος id est uia. Varro Cū in uinculis publicis eēt etiā bibisse in exodio uitæ. Idē

Eospote uitæ cursū ut cognoscere possem & quæ seruitutis & libertatis ab origine ad exodiū ductæ. Idem in Taphemenippo: Quod cōperas modo in uia narra: ut ad exodium ducas.

Putus dictus est a putando. Plautus in Pseudulo: Purus putus est ipse. Var. Mea

igit̄ hæc accūbe pura ac puta. Idem in Prometheo Thyrsos scandalos locat sibi amiculā de lacte & cætera reptilia quam apes millesia coegeri ut ex omnibus floribus labātes sine osie & neruis sine pelle: sine pilis. Cutā procerā terram formosam: Nam & orationes ea cā putari dictæ sunt: quotiens ex his fraudis aut falsi mēdaciū aut iniq; aliquid separatur. Et ipsum nanq; cū dicimus dubitantes: puto significamus nos in rebus incertis & obscuris falsis opini onibus fieri ambiguos.

Cōpedes nō a pedibus dictæ: sed ab īpedimēto. Varro in pmetheo lib. primo: Ego infœlix nō queam uim ppulsare atq; inimicū orco dimittere: ne quen q̄ sapes æratas māus cōpedes coner reuellere. Idē in Flexabilis. Domo exeo in

tro: & pedes corrigiis cōpedio. Idē in Parmenone: Lepusculi timētes hoc quadrāgulū dedit Dianæ ræte nexile archia suis eū fugā lineāq; cōpedā. Idē sefe q̄ulyxe: Quo cū ire uellemus: obuius flare ubi corpori trinas compedes impositas uideo.

Fulgura dicuntur coruscationes a fulgure. Var. Cognitio enim trium fulget & tonitruum fulguris a fulmine orta.

Coagulū a coagendo quod est colligendo. Var. Ne ē modus maculæ : cui nihil iucundius quisq; uiuit: hoc ægritudinē ad medendam inuenērunt: hoc hilaritatis dulce seminarium: hoc continet coagulum conuiuia.

Mulierosi dicti mulierum appetentes. Affra. in Vopisco: Homo mulierosus confert me ilico alio.

Flagriones dicti sunt serui: q; flagris subiecti sunt: ut uerberones a uerberibus. Affra. in Vopisco: Tu flagrionibus priuigno iucunditatis plus est uitæ mihi q̄ commercatis consequi te edulibus.

Merēda dicitur cibus qui datur post meridiē. Affra. nius fratris. Interim merendam occurro: ad cœnā cum ueni iuuat.

Pedetentim & pedepressim dictum est tarde quasi lēta & tarda itione. Tu. de offi. lib. i. Sin minus sensim erit pedetētimq; faciēdum. Luc. lib. xxvii. Ille cōtra oīa inter plures sensim & pedetentim foris ne quē lædat. Quadrigarius in annalibus: Exercitu instructo pedetentim milites ducere cœpit. Cecili. Atrai ipse cum cætera copia pedetentim sequitur.

Calces a calcādo: quod ē intēdo dictæ sunt: nō a calci trando. Nā & de omnibus pedibus hominum & diuerforū animantium dici potest. Nam sunt calces extrema pars pedum terræ proxima. Virgil. lib. v. Ecce uolās calcemq; terit iam calce diores. Idē li. vi. Tollit se arrectū q̄drupes & calcibus auras. Verberat Subligaculum est quo pudendæ partes corporis teguntur: dictum q; subtus ligetur. Tu. de offi. libro. i. Scenicorum quidem mos tantam habet iueterē disciplina uerecundiam: ut in scæna sine subligaculo prodeat nemo.

Mediocritas medium dici uoluit. T. de offi. li. i. Eadē ratio est habēda uestitus: in quo sicut in plerisq; rebus mediocritas optima est. Luc. li. xxvii. Paulo hoc melius q̄ mediocre hoc minus malū: q̄ ut pessimū. Terē. in An. Sed tamē omnia hæc mediocriter. Ci. Tuscul. lib. iii. At hæc mihi differenter mediocritates: quæ si naturales sunt: quid opus ē consolatiōe?

Modestiam

Modestia a modo dictam. M. T. auctor est de offi. li. primo: Non hanc quam interpretamur modestiam quo in uerbo modus inest.

Antes sunt quadraturæ: unde & antæ dictæ sunt quadræ columnæ. Virgilius Geor. li. iii. iam canit effectus extremos uinitor antes.

Immune dicitur sine officio sine munere. Vir. geor. li. iiii. Immunifq; sedes aliena ad pabula fucus. Tul. in philip. li. i. Num immunitates data.

Camerum obtortū unde & camerae tecta in curuitatem formata. Virg. geor. li. iii. Et cameris hirtæ sub cornibus aures.

Dirum est triste infestum: & quasi deorum ira immisum. Virgilius Geor. li. iii. Priusq; dira per incautum serpent contagia uulgu. Et ænei. li. iiii. Vltricesq; sedent in limine diræ. Tul. de senectute: Intelligi pōt ex his fratribus: qui in adelphis sunt quanta in altero diritas: in altero comitas.

Exordium est initium unde & uestis ordiri dicitur cū instruitur detexenda. Virgilius æne. li. iiii. Quo nam reginam ambire furentem Audeat: affatuq; prima exordia sumat. Tullius in Hortensio: Perge quæso Nec enim imperite exorsus. Luc. libro. xxix. Virum tristis contorto aliquo & pacuiano exordio. Cice. ro in Timæo dicit: Facillimum autem est in omni conquisitione rationis exordium. Var.onos lyras: Qui tabularum collocant exordia.

Inops dicitur sine ope & auxilio. Virg. in. viii. Res inopis euadrus habebat. Et Geor. li. i. Atq; inopi metuens formica senectæ. Teren. in Adel. Ferte misero atq; inocéti auxilium: subuenite inopi. Tul. de offi. li. ii. Nimirum enim inops ille & si bonus est uir etiā si referre gratiam non potest habere tamen potest.

Defraudare significat fructum minuere uel per fraudem aliquid exquirere. Teren. in Phor. Suū defraudans genium cōpersit miser. Plau. in Asinaria: Ten ego defraudem: cui ipsi nihil est in manu: nisi quid tamen porro uxorem defraudaueris.

Sudum dictum est quasi semiudum ut est aer post pluias ferentis & liquidus. Virgilius in. viii. Arma iter nubes cæli regione serena Per sudū rutilare uident. Plautus in milite: Cum solis radii olim cum sudum est sol. Et Luc. li. xxix. Nec uentorum flamma flando suda secudent.

Irritare dictum est proprie prouocare tractum a canibus: qui cū prouocantur: irruūt. Luc. saty. li. i. Irritata cane q̄ homo q̄ planius dicit. Teren. in Phor. Irritor. Virg. li. x. Irritator uirum telis & uoce lacescit. Salu. hi. li. i. Tunc uero & posci cū cæteri eiusdē causa educere seatus rati maximo gaudio bellum irritare. Luc. li. xxviii. Si in amore irritat suo. Plau. in Amphi. Irritabis crabrones. Var. sefeq; ulix: Omnis irritans uentos omnisq; procellas.

Ablegare est proprio alio mittere dictū a legatis qui cum legationibus mittuntur. Teren. in ecyra: Aliquo est mihi ablegandus dum parit Philomena.

Arcanū dicitur secretum uel absconditum: q̄ quæ in arcis sunt celata sunt & abscondita. Virgilius ænei. li. iiii. solam nam perfidus ille Te colere arcanos et tibi credere sensus. Et ænei. li. i. Longius & uolens fatorum arcana mouebo.

Tormines genus morbi dicti quod dolore torqueant

Cice. Tuscu. li. ii. Quāuis idē forticulū se in torminibus & in straguria sua præbeat. & quarto: Itaq; dicimus grauidinosos quosdā tormonofos.

Monumēti pprietatē a monēdo. M. T. exprimendā putauit ad cæsarē epistola: Sed ego quæ monumēti ratio sit noīe ipso admoneor. Ad memoriā magis spectare debet posteritatis: q̄ ad præsentis tēporis gratiā. Vir. li. v. Quē candida Dido Essē sui dederat monumētum & pignus amoris.

Riuales dicti sunt quasi in unū amorem deriuantes. Teren. in eunucho: Miles thrafo phædriæ riualis.

Gestire significat lætū esse: dictū ē a gesticulis facilioribus. Teren. in eunu. Cherea qd est q̄ sic gestis: aut quid hic sibi uestitus queris? Virg. Geor. li. i. Et studio incassum uideas gestire lauādī.

Inuolare est irruere insilire: aut a uolatu: aut a uola. i. media manu dictū. Teren. in eunu. Vt ego unguibus facile illi in oculos inuolem. Luc. li. xxx. Inde canino ritu oculisq; inuolem.

Propinare a græco tractū est πρῆνεν post potum tradere. Teren. in eunu. Hūc uobis comedendū & bibendū & deridēdū ppino. En. saty. li. iii. En meas elue qui mortalibus uersus ppinas flameos medullitus. Insulsum pprie est fatuū quasi sine sale. M. T. ad Cæsarē iuniorē in epistola. ii. Sed ita locutus insulse ē ut mirū senatus cōuitium excepit. Et de ora. li. ii. Vt nihil aliud eorum nisi ipsa insulfitas rideatur.

Ignauū segnetorpidū feriatū & sine igni. Virg. Geor. li. iiii. Ignauum fucos pecus a præsepibus arcent. Et Geor. li. iii. En age segnis rūpe moras. M. T. ad cæsarē iuniorē li. ii. In quo me tua puocauit oratio: mea cōsecuta est segnis. Et de sene. Quæ uitia sūt nō senectutis: sed inertis ignauæ sōniculosæ senectutis.

Calamitosum dicitur malis & calamitatibus prægrauatum. Tul. in uerrinarū diuinatione: Et honoris amplissimi puto esse & accusare improbos & miseros calamitososq; defendere.

Serium triste & quasi sine risu. M. Affranus in priuigno: Nō ego te noui tristē seruū seriū. Plau. in Amphi. Nūc qdē pter nos nemo est: dic mihi ueq; serio. **Interpollare** est imittere & interponere: & nouā formā euertere fingere. M. T. in Verrē actiōe. ii. Aliqd demiēdo mutādo interpollādo: & est tractū ab arte fullonia: quæ poliēdo diligēter uetera quæq; quasi in nouā speciem mutat. Plau. in Amphi. Illic me homo interpollabit: meūq; os finget denuo.

Euerticulū genus est retis piscatori a uerrēdo dictū. uel q̄ trahat uel q̄ fuerit pisciū nactum euerrat. Ad hoc. M. T. uerrinarū li. vi. De signis q̄ nunq; uidebis huiuscemodi euerticulum ulla in prouincia fuit.

Diuaricari dictum est distendi: dictum ab his qui uitio naturæ ita sunt pedibus discretis: ut eos in diuersum habeant separatos. M. T. de signis: Sopratq; hominem summū domi nobilem summo magistratu præditum diuaricari ac deligari iubet.

Vacillare est trepidare uel cum lassitudine niti: a senibus qui sunt æuo defessi: adq; sustinendam lassitudinem baculo tarditatem leuent. M. T. philipi. li. iii. In galliam mutillatū ducit exercitum cum una legione & ea uacillante.

Præstringere dictū est nō ualde fringere & claudere. Plau. in milite glo. Præstringūt oculoq; acie in acie

hostibus. Luc. li. xxx. Præstringant oculorum acie i acie hostibus splendore micanti. M. T. de senectute: Voluptas rationi inimica est metis: ut ita dicam præstringit oculos: nec habet ullum cum uirtute commercium. Varro in Andabitis: Non mirum si cæcutis ratio: mirum sic essetis quæ præstricti. Cicero de fato: & fini. bonorum & malorum lib. ii. Acies animorum nostrorum uirtutis splendore præstringitis.

Angina genus morbi eo quod angant & græce sinachia appellatur. Luc. li. xxx. Insuperato abicit quem una angina sustulit ora.

Arquatus morbus dictus qui regius dicitur quod arquus sit concolor de uirore: uel quod ita stringit corpora: ut in arcum ducat: quod nos esse arquatos surgamus: eamus: agamus. Var. in eumeni. Nam ut arquatus & utriusque non sunt: & quæ sunt lutea uidentur sic infani fani: & furiosi uidentur esse infani.

Primum est proprium uniuscuiusque. Vnde & res priuata. Luc. lib. xxx. Cucullæ accedunt priuæ centonibus binis. Idem ab domina ctimini priua dabo.

Nugator nugis turbator. Luc. lib. xxx. Quam me hoc tempore nugator cognoscere non uis.

Foramina quasi diminutiua a foribus dicta. Cice. Tuscula. lib. i. Nam nunc quidem: quam foramina illa: quæ patent ad animos a corpore callidissimo artificio natura fabricatur.

Discerniculum acus quæ capillos mulierum ante frontem diuidit: dictum a discernendo: Luc. lib. xxx. Euplocamo diligitis discerniculum capillo.

Fratrum proprietatem Nigidius acutissime dixit. Frater est inquit dictus quasi fere alter.

Supplantare dictum est pedem supponere. Luc. li. xxix. Supplantare autem græci ὑποσκελισθαι dicunt. Tuli. de offi. lib. iii. Contedere debet quam maxime possit ut uincat supplantare eum qui cum certet: aut manuellere nullo modo debet.

Coniungere copulare dictum est a iugo: Luc. lib. xxx. Quam mihi quantum est inter humanum genus: rerumque inter se coniungat communicetque.

Fenestræ a græco uocabulo conuersum est in latinum ἄπνο του φρενῆιν. Cice. Tus. li. i. Non eas partem: quæ quasi fenestræ sunt animi.

Emungi ex manifesta significatione manat: Luc. libro xxx. In mellis specie esse omnem quo uis possem emungi uolo. Teren. in phor. Emunxi argento senem.

Agglomerare implicare coniungere dictum a glomere. Virg. ænei. lib. ii. Et lateri agglomerat nostro.

Collare uinculi genus quo collum astringit. Lu. li. xxix. Cum manicis catulo collareque: ut fugitiuum deportet.

Depilati dictum rarefacti: Luc. libro. xxix. Nato quid actum est depilati omnes sumus.

Excuriari curia excludi: Varro: Apolloniū ideo excuriant: quia nihil habebat.

Pensum significat æquatum: quod sine inclinatione sunt: quæ penduntur: Luc. li. xxviii. Nihil parui ac pessi: uti litteras doceas lutum.

Aqua intercus hydropum morbus: quasi aqua intercutem. Luc. lib. xxv. Aquam in animo habere intercutem. M. T. de offi. li. iii. Siquis medicamentum cuiuspiam dederit ad aquam intercutem.

Malthas & ueteres molles appellare uoluerunt a græco quasi μαλακωνσ. Lu. lib. xxviii. insanum uocant quem

maltham ac foeminam dici iubet.

Monogrammi dicti sunt homines macie pertenuis ac decolores: tractum a pictura quæ priusquam coloribus incorporatur umbra fingit: Luc. li. ii. Vix uiuo homini ac monogrammo. Et. xxvii. Quæ pietas monogrammi quinque adducti pietatem uocant.

Portorū dicitur merces quæ portitoribus datur: Luc. lib. xxvii. facit idem quod illi qui inscriptum est: portu exportant clanculum ne portitorium dent.

Impartire est participare & partem dare. Luc. li. xxviii. Quibus potest impartit: Nouius in decuma: Si ignotis impartit fleuit facilius. M. T. de rep. libro. v. Quod molestis senectutis suæ uestris familias impartire posset. Et ad Hirtiū lib. v. Et quonia ut hoc tempus est nihil habeo patriæ quod impartiam.

Sedulo significat sine dolo. Luc. li. xxvii. Salutem fictis uersibus. Luci. Quibus potest impartit: totumque hoc studiose & sedulo. M. T. de fi. bo. & ma. Sedulo inquam faciā: sed fortuna fortis: quare conare quaeso.

Scripturarios ueteres quos nunc tabellarios dicimus: dici uolunt: quod scripturis & commentariis omnium: uel urbiū uel prouinciarum complectuntur. Luc. li. xxvi. Publicanum uero ut asie fiam ut scripturarius.

Uersipelles dicti sunt quolibet genere se commutantes. Luc. li. xxvi. At libertinus tricornis syrus iste ad masticias: qui cum uersipellis fio: & qui commuto omnia. Plau. in Amphi. Uersipellem se facit: quando lubet.

Combibiones compotores a bibendo dicti. Luc. lib. xxvi. Quando quidem repperi magnis combibionum ex copiis.

Capital dictum est capitis periculum: Plau. in Menæchmis: Nunquam hercle effugiet: tametsi capital fecerit: Luc. libro. xxvi. Facile deridemur: scimus capital esse irascier.

Clandestino est abscondite. Luc. lib. xxvi. At enim dicis clandestino tibi quod commissum foret neu mittere quicquam: neu mysteria hæc feres foras.

Idiotas a græco tractum ἰδιωτισ inutiles: quasi sibi tantum non plurimis utiles. Luc. li. xxvi. Quidni & tu idem illitteratum me atque idiotam diceres.

Expirare dictum est uel a spiritu effuso: uel a spirantibus. Luc. li. iiiii. Expiras animam pulmonibus æger agebat. Idem li. xxvi. Ut si illuuiem facere per uentrem uel curare omnibus distento corpore expiret uis.

Eliminare extra limem eiicere. Pacu. in doloreste. Vbi illic est me miseram: quonia clam eliminat. Pompo. in concauos: Istic manet: eliminabo extra ædis coniungem. Ennius in Medea: Exule antiqua herilis filia custos corporis quod sic extra ædis exanimata eliminat: Actius in Meleagro: Tum ut eliminor clamore simul ac nota uox ad aures accidit.

Incoxare in coxam sedere. Pomponius in panuceatis: Neque. n. cadida causa incoxem unquam iuuantes.

Condempnere commiscere a græco tractum. Homerus: Pomponius: Nuptiis partem inspu conconclusi condempni.

Vitupare dictum est uitio dare tanquam culpæ uel displicentiæ. Teren. in Andria: Nunc quam rem uitio det: quaeso aiaduertite. Et in sequentibus. Idem isti uituperat factum

Lectum est autem & uitium dare. hoc est unicuique rei culpam

amplificare: Sed hoc in incertæ auctoritatis scripto-
ribus inuenitur.

Ordire est ponere incipere. Actius in *Amphi*. Non
paruam rem ordior: ne recte obsecro. *Affra*. Suspe-
cto tamen animo ordire me oportet paula paululū
Pilare dictū est ut plumare pilis uestiri. *Affranus* in
cōpialibus: Præterea corpus meum nūc pilare pri-
mum cœpit. *Nonius* in *Exodio*: Pati dum poterūt
anteq̄ pugnae pilant.

Populare significat populi amorem conciliare. *Vn-*
de populares dicti de uno populo amici. *Pacu*. In-
gressu. Atq̄ ut promeruit pater mihi patriā popu-
lauit meam. *Terē*. in *Phor*. Amicus summus meus
& popularis geta.

Rabere dictum est a rabie. *Var*. Idem antiq̄or testi.
Quid est quod laceras: quid rabis: qd̄ uis tibi: *Ceci*.
in *hippolimero*: Ast rabia rabere se ait.

Superfedere manere pseuerare q̄si uoluntarie & cō-
silio sedere. *Turpil*. in *pedio*: Ut ille ac sese abste-
ret: ego superfederē nuptiis. *Plau*. in *epedico*: Super-
de istis rebus iā tu ipse ubi iubet finē face. *Sisēna* hi-
sto. li. iii. De uirtute eorū accusāda ploq̄ superfederūt.

Titinnire dicitur sonare. *Vnde* & titinnacula sunt nū-
cupata. *Affra*. in *Vopisco*: Titinnire ianitoris īpedi-
menta audio. *Nigidius* li. xviii. Itaq̄ ex remis aliari-
bus altanus titinnat.

Verminari positū torqueri a uerminibus: q̄ facile se
torqueāt. *Pōpo*. in *hirnea*: *Pappi* decimus mensis ē
cum factus est: ita fit: ita semper solet decimo mēse
demuntur: gens uerminatur: parturit.

Canatim suatim boatim canum & suum & bouū ge-
nere. *Nigidius* in cōmēto grāmatico: Sunt etiā assi-
milantur dicta hæc canatim suatim boatim: quæ ab
animalibus sumuntur.

Cossim dictū quasi coxim. *Pomponius* in *Porcaria*:
Hoc sciunt omnes quantum est qui cossim cacant.
Infabre fœde: ut est affabre pulchre. *Pacu*. in *Niptra*:
Barbaricā pestē nauibus nostris obtulit noua figu-
ra factam commissam infabre.

Sepiūt signāt tenēt īpediūt: dictū a sepibus quæ obie-
ctæ intercludūt. unde & circūseptum dicit̄. *Affra*. in
materteris: *Perii*. lachrymæ linguā sepiunt.

Stigmatias ueteres punctos in notis dici uoluerunt.
Referare apire a fera dictū: qua remota ualua patefi-
unt. *M. T.* de offi. li. ii. Nec ita claudēda est res fami-
liaris: ut eā benignitas apire nō possit: nec ita referā-
da: ut pateat oibus. *Virg.* li. viii. Nō secus ac si qua pe-
nitus in terra dehiscēs *Infernas* referet sedes.

Abundare supra modum aliquid esse. *Virg.* *Geor.* li.
iiii. Ergo apibus fœtis idest atq̄ examine multo pri-
mus abundare: tractū ab amnibus: qui q̄to augent̄
imbribus: maioribus & crebris undis eriguntur.

Virg. *geor.* li. i. Præsertim incertis si mensibus amnis
abundans Exit.

Tergiuersari fallere & dicta mutare: & ē quasi tergū
uertere: ut ait *Plau.* in *Amphi*. *Versipellē* se facit q̄-
do lubet. *M. T.* de offi. li. iii. Tribus generibus quo-
modo possunt: ut incallide tergiuersant. *Var.* in .v.
Itaq̄ illa tergiuersari nō sinent: secūq̄ rapiant.

Prudētia a prouidendo dicta dilucide ostēdit *Tul.* in
Hor. Id enim est sapiētis prouidere ex quo sapiētia
est appellata prouidētia. Et de *Sene*. Quid plura: sic

michi persuasi: sic sentio: cū tāta celeritas aīorū sit: tā-
ta memoria præteritorū futurorūq̄ prudētia. Et de
rep. li. vi. Totā igit̄ expectas prudētia huius rectoris
quæ ipsū uomen hoc naēta est ex prouidendo.

Appēdix dicit̄ qd̄ alii est adiūctū: quasi ex alio pēdeat
Tul. in *Hor*. Vidit enī quod uidedū fuit appēdicem
animi esse corpus: nihilq̄ eē in eo magnū.

Cōiuii proprietatē *Tul.* de *sene*. demonstrat: bene. n.
maiores accubationē epularū amicorum: quia uitæ
coniunctionē haberet: cōiuiiū nomi nauerunt.

Occationem ab occatis feminibus qua id efficitur di-
ci. *M. T.* uoluit de senectute: Sparsum semen excipit
id occatū cohibet: ex quo occatio quæ hoc efficit ē
nominata.

Coagnēta dicta sūt cōiunctiones arctæ: & cōpares a
cogēdo. i. stringēdo: unde & coagulū dicitur. *M. T.*
de *Sene*. uiuendi est finis optimus cum integra mē-
te certisq̄ sensibus opus ipsa suū eadē quæ coagnē-
tauit natura dissoluit.

Vernaliter pro adulatorie a uernis: q̄bus hæc uiuēdi
ars est. *Cecilius* in uenatorio: Credo nimis tandem
hoc fit uernaliter.

Pecuniosorū & locupletū pprietatē apuit *Tul.* de re-
pu. li. ii. A pecore pecuniosos: & a possessiōibus loco-
rū locupletes appellatos asserēs multaq̄ ditōe ouīū
& bouū: q̄ tūc res erat in pecore & locoꝝ possessiōi-
bus: ex quo pecuniosi & locupletes uocabantur.

Viritim dictū est seperatim & per singulos uiros. *M.*
T. de repu. ii. ii. Ac primis agros quos bello *Romu-*
lus cepat: diuisit uiritim ciuibus. *Plau.* in *Aulula*: Ali-
ter tamē sub hac significātia diuidere argēti dixit nū-
mos uiritim. *Varro* de uita patrū li. i. Et extra urbē
in regiones. xxvi. agros uiritim liberis attribuit.

Vernes ueteres appellabant qui uere sacro fuerāt na-
ti & habebatur nomē hoc pro euitabili maledicto.
Plau. in *Amphi*. Hic qui uerna natus est queritur.
Verna acerbuit hæcon. *Plautus* qui supra. Cū cru-
ciatu tuo ista hæc hodie uerna uerba funditas.

Cōcinnare est facere: ut *Plau.* in *Amphi*. *Lachryman-*
tem ex habitu concinnas tu tuam uxorem: sed pro-
prietas uerbi hæc est: q̄ apud ueteres cinnus potio-
nis genus ex multis liquoribus confectum dici so-
let. Recte autem concinnare & consentire intelligi
potest quasi concinnere: ut multis diuerse canenti-
bus unus efficitur modus. *Plautus* in *Asinaria*: Au-
ceps quando concinnauit aream effundit cibum.
Tul. de fi. bo. & ma. li. iiii. Cum his cum quibus cōcin-
nabatur uerbis discrepare. Idem in *Acada*. li. i. Qui
cum similitudine uerbi concinnare maxime sibi
uidetur.

Paupertas dicta ē a pecunia parua. *Var.* de uita pa. li.
i. Pecunia qua erat parua ab ea paupertas dicta cu-
ius paupertatis magnum testimonium est.

Pādere. *Var.* existimat ea causa dici: q̄ qui ope indige-
rent. & ad asylum cereris confugissent panis dare-
tur. Pandere ergo quasi panem dare: & q̄ nunq̄ fa-
num talibus clauderetur. Idem de uita po. ro. Hanc
deam melius putat esse Cererem: sed in Asylum q̄
confugissent panis daretur eē nomen fictum a pa-
ne dando pandere: quod est aperire.

Blatis & blateras constringis aut incondite & inaniter
loqueris aut a ballatu. *Plau.* in *Amphi*. Qui malum

intelligere quisq̄ potis est: ita nugas blatis. In aulularia: Vbi tu es quæ blaterasti iam uicinis omnibus. Percōtari diligenter inquirere. Plau. in Amphi. Qui istuc in mente est tibi me mi uir percōtarier: & est proprietas uerbi ab eo tracta q̄ uada i fluminibus contis exquirunt.

Prodigia dicta sunt porro adigenda. Plau. in amphi. Sed mulier postq̄ experrecta est: & prodigiali loui: aut mala falsa hodie: aut thure cōprecatā oportet. Cerriti & lauarti male sani: & aut cereris ira aut laruarū incurfatiōe aīa uexati: Plau. in Amphi. Lauartus ædepol hominē miserū medicū queritat. Idem qui supra quasi adueniēte morbo medicati uiuere certe lauartus es aut cerritus.

Calcitrones qui infestant calcibus. Plau. in Asinaria: Clamat procul siquem uidet ire ad se calcitronem Var. sefeq̄ Vlyxe. Itaq̄ tu meum mordacem calcitronem horridum miles ac uir non uitabat.

Votitum ueteres religione aliqua prohibitum: uel i terdictum dici uoluerunt. Plautus in Asinaria: Nolo illam habere causam & uotitam dicere.

Verberare nō solum a uerberibus dictum est: sed a uerbis. Plau. in aulula. Nā cur me miserā uerberas?

Cassum inane ueteres posuerūt: & arbitrandum est eius uerbi proprietatē magis ab aranearū cassibus dictum q̄ sint leuis ac nullius pōderis: nō ut quibusdam uidetur: quasi quassum. Plau. in Aulula. Virginem habeo dote cassam ac illocabilem.

Crocitum propriam coruorum uocem ueteres esse uoluerunt. Plau. i aulularia: Simul radebat pedibus terram: & uoce crocibat sua.

Subleuit significat illufit: & pro ridiculo habuit: tractum a genere ludi quo dormientibus ora pinguntur. Plau. in Aulula. Fidei censebam maximam multo fidem esse: ea subleuit eos mihi penissime.

Inuestes dicuntur impuberes: q̄bus propter tenerā ætatem nulla pars corporis pilat. Hoc & ænei. lib. v. uidetur sensisse Virgi. Aurea cæsaries ollis atque aurea uestis: sed melius intelligi potest inuestes appellatos: quasi in uestia: idest i pudicitia & castitate. Inferū ab imo dictum. Vnde inferi: quibus inferius nihil. Vnde infernus recte potest dici quicquid de super mittitur. Varro in Marcipore: Nubes aquali frigido uelo leues cæli cauernas aurea subduxerāt aquam uomentes inferam mortalibus.

Syrus a græco magis tractum est από του συραώ. has uero scopas rustici eo noīe syrus uocant. Var. in Marcipore. Ventiq̄ frigidus ab axe erumpebāt phrenetici septentrionum filii secum ferentes tegulas ramos syrus.

Euirare dicitur uirilitem amittere & effœminari. Varro in Marcipore: Spatule euitauit omnes. Veneri uaga pueros.

Ludibria proprietatem trahunt a leui ac sine pondere ac cōtemnendo: aut q̄d magis uex̄ ē ludicro. Virgi. lib. vi. Foliis tantum ne carmina manda. Ne turbata uolent rapidis ludibria uentis.

Febris proprietatem habet a feritate morbilis mali ut a calendo calorem. Var. in Andabatis: Aperendum putat id quod alterum appellamus a calēdo calorem: alterum a feruore febrim.

Vulpinari dictum ē fraudibus & mēdacijs uera per-

uertere uel effugere dictum ab intecto: sed in torto uulpium cursu. Varro in Mysterijs: Vulpinare modo & concursa qualibet erras

Sufflatum dicitur tumidum & rectum: & quasi uento quodam elatius factum. Varro in Agathōe: Neq̄ auro aut genere: aut multiplici scientia sufflatus quærit Socratis uestigia.

Vespertilio animal uolucres biforme dictum: q̄ uespere se ad uolatum proferat noctis. Varro in Agathone: Quid multa: factus sum uespertilio: neq̄ in muribus plane: neq̄ in uolucris sum.

Exporrectum extentum. porrectum est enim tentū: idest porro iactū. Var. in Endymiōibus: quæ res in somnum cecideris iterum exporrectus.

Iugatum coniunctum a iugo dictum. Cicero Tusculanarum lib. iiii. Hoc quidem est commune uirtutū. omnes enim inter se iugatae sunt.

Prodius dictū est interius lōgius a prodeundo: quasi porro eundo. Var. in uirgula diuina: Primū uēit in urbem atq̄ intra muros: deinde accedit prodius atq̄ introit domum: id est intra priuatos muros.

Granaria loca in horreis seruandis seminum granis Varro in Gerunto didascolo: uel decem mēsis ubi una sepiant granaria.

Torculum q̄ usu torcular dico intortum laticē uitis uel oleæ exprimant. Varro in Gerunto didascolo: Vineis ubi ampla cella torculum respondeant.

Cingulum a cingendo: q̄ in cingulum plerūq̄ dicitur. Varro in gerunto didascolo: Nouus maritus taciturnus taxim uxoris soluebat cingulum.

Silicerniū pessime intelligentes ita posuisse Teretiū putant q̄ incuruitate filices cernat senex. Silicerniū est proprie cōuiuium funebre: quod senibus exhibetur. Var. in Meleagris: Funus exequiatis laude ad sepulchrum antiquo more silicerniū cōfecimus idest non quo pransi discedentes dicimus alius alii uale.

Suffundatum dictum est subiectum: dictum a funda fundamentis. Varro in Taphemenippo: Tanti qui nostrum domibus lateritijs paululum mō lapidatus suffundatis ut humorem fugerent habitabant.

Edones & phagones ab edacitate unum latinum & aliud græcum. Var. in Taphemenippo

edones Romam ut turba: intendat annona sed propter phagones ficcedulam pinguem aut turdum nisi uolantem non uideo.

Elixum quicquid ex aqua mollitur uel decoquitur. Nā lixam aquam ueteres esse dixerūt. Vnde & lixæ dicti qui militibus aquam ad castra uel ad tentoria solent ferre. Varro in Taphemenippo: In pauimento non ades facere laconam: at in humum calceos fecis elixos.

Paracos a græco tractum est nomen q̄ uehicula præeat: hoc ichemate enim græce latine uehicula nuncupatur: & est officij genus: quod ministratibus parret. Varro sefeq̄ Vlyxe: Hic enim omnia erat idē sacerdos præter paracos: deniq̄ idem senatus: idē populi caput.

Trossuli dicti sunt torro soli. Var. sefeq̄ ulyxe: Nunc emūt trossuli nardo nitidi uulgo attico talēto equū Proboscis græcū nomē est dictum q̄ ante depascat:

& ē porrecta corporis pars inhaerens naribus: quae excepto hoīe in aliis aīalibus iūctā. Varro Sexage. Inuēisse se dormire coepisset: tā Glaber q̄ socratis caluū eē factū ericiū e pilis albis cū proboscide.

Tutanus deus a tutando. Var. i. Hercule: Tuā fidē noctu Hānibalis cū fugauit exercitū Tutanus. Hoc tutanum romae nūcupor: hac propter omnes qui laborant inuocant.

Tutilina dea est a tuēdo dicta. Var. Hercules tuā fidē nō tutilinā quam ego ipse inuoco: quod meae aures abs te obsidentur.

Cetarii genus est piscatorū: quod maiores pisces capit: dictū ab eo q̄ cetāe in mari maiora sūt pisciū genera qd̄ Virg. Immaia cetāe q̄. Var. γνωθίσεσ' ὑτον nonatum aduertis cetarios cū uidere uolūt in mari tūnas ascendere in malum alte: ut penitus per aq̄ perspiciant pisces.

Tonimus positū sonamus cū modo a tono. Var. in Eumeni. Tibi tympana nō inanis sonitum matris deum tonimus.

Directi dicti crucifixi q̄i ad diē erecti. Var. in Eume. Apage in diē rectū a domo nostra istā ifanitatem.

Præsepia nō tātū qbus aut cāteria: aut iumēta cāteria aut uetera aīalia pabulant: sed oīa loca clausa: & tuta dicta præsepia. Virg. aenei. li. i. Aut agmine facto ignauū fucos pecus a præsepibus arcent. Var. onos lyras: Si quis melodinis tonos lyras præsepibus se retineat forensibus.

Surrigere signat sursum erigere: quo uerbo rustici utuntur. cū tritæ fruges ad uentilādū in areis eriguntur. Virg. aene. li. iiii. Tot linguæ: totidem ora sonāt: tot surrigit aursi.

Lingulacæ locutuleiæ a procacitate linguæ & loquēdi proprietatem trahunt. Plautus in Cassina: Lingulaca est. iam nunq̄ tacet.

Fures significatiā habēt a furuo: qd̄ romani ueteres atrum appellauerūt: & q̄ per obscuras atq̄ atras noctes opportuna sit eis mali effectio eos dictos fures. Var. rex diuinarū li. xiiii. Furē ex eo dictū q̄ furuū atrum appellauerint. & fures per obscuras noctes atq̄ atras facilius furentur.

Ventorū pprietates & nōnullarū dictionū significatiā in tractatibus nobiliū philosophorū quesitæ.

Vrū dictū ἀπὸ τῆς ἐὼρπέοντα: q̄ flatus eius ab oriente fit hyemali. Austrū q̄ græce notos dictus ab humore & nebula: q̄ νότιος græce humor latina itēpretatiōe dicat: ac si is uetus sudoris effector ut est Homeri νότος τελευσάησ' circum a turbine ac uertigine.

Boreā hoc est aquilonē ἀπὸ τῆς βορῆσ' q̄ sonorus sit & procellosus. Homerus. καὶ βορῆσ' αἰὲρ ἕνεθ' ἢ ἔγχα κ' ἀκίλιβδων.

Pietatē docti ueteres hāc esse uoluerunt: q̄ quæ in ea sūt q̄si penitus & in penetrabilibus recōdant. hoc i antiquis libris & philosophorū tractatibus inuenit.

Leuū significari ueteres putāt quasi a leuando. Virg. quoq̄ sub hac ostētaione posuisse uoluerē Geo. li. bro. iiii. Olim de cælo leuū dedit inclyta signum.

Rudētes ea causa sapientissimi dictos uolūt. q̄ funes cū uento uerberent rudere existiment: atq̄ hūc sonū propriū funiū nō asinorum putant.

Infesti proprietatem hāc esse Nigidius uoluit: quasi

nimum festinātis ad scelus uel ad fraudem.

Maturare non uti cōsuetudo est: properare dicendū est: sed cū modo studiū adhibere festinum: & a maturitate dictū: quæ rōne naturæ modificatiōe qdā nec præcipitat: ne præcox quid fiat: neq̄ differtur ne senio dissoluat Virg. Geor. li. i. Frigidus agricolā siquādo cōtinet imber: Multa forent quæ mox cælo properanda sereno Maturare dat.

Lictorū proprietatē a ligādo dictā uetustas putat: ita enim carnificis officiū antiquitus fungebantur. M. T. pro Rabirio: Lictor inquit colliga manus.

Sororis appellationē ueteres eleganti interpretatiōe posuere: itaq̄ maxime iuris scriptores exprimēdā putauerunt. Antistius Labeo: Soror inquit appellata est: quod quasi seorsum nascit. separaturq̄ ab ea domo in qua nata est.

Lues a rebus soluendis pposita. Licinius macer in analibus li. ii. Nequaq̄ sui lauādi reluat arma lue.

Humanitatē nō solū uti nūc cōsuetudine persuasum est de beniuolentia dexteritatē quoq̄ comitatē ueteres dicēdā putauere: quā græ. φιλόνηροππον uocant: sed honestorū studio: & artiū appetitū: quod nulli animantiū generi absq̄ hominibus concessa sit. Varro rerum humanarū li. ii. Praxitelis qui propter artificium egregium neminem paululum modo humanior.

Ador frumenti genus: quod epulis & immolationibus sacris putat piū. Vnde & adorare propitiare religionis potest dictū uideri. Var. de re rustica. li. i. In loco humido: sed far adoreū potius ferunt q̄ triticū Vir. li. vii. Et adorea liba p herbā Subiiciunt epulis.

Faciē totius corporis formā: προσωπον. i. os posuit antiq̄tas prudēs: ut ab aspectu species: & a fingēdo figura: ita a factura corporis facies. Plau. in Penulo: Sed earū nutrix qua sit facie mihi expedi. Statura non magna: corpore aquilino. ipsa est. Pacu. Nupta ætate itēgra: feroci ingenio: facie procera. Salustius historiarum Libro. ii. Sardinia in africo mari facie uestigii humani: in occidentem q̄ in orientē latior.

Vestibula quidam putant sub ea proprietate distincta: q̄ in primis ingressibus & in spatiis domorum uestæ: hoc est aræ ac foci soleant haberi: sed siue sic intelligi debent non abhorreat uocabuli proprio. Inuenitur etiam apud ueteres doctos vestibula ob eam significantiam dicta q̄ in his locis ad salutādos dominos domorū quicunq̄ uenissent stare soleāt. cum introeūdi daretur copia: atq̄ ob hanc consitiōnem & quasi stabulationem primos ingressus domorū vestibula nominatos. Ci. i. Oratore. Vestibula nimirum aditusq̄ ad eam faciem.

Bidentes qui extimant ob eā causam oues a Virgilio dictas: q̄ duos dentes habeāt pessime ac uitiose intelligunt. Nā nec duos dētes habent. & hoc quidem & genus mōstri est. Et melius intelligi potest si biēnis dixerit auctoritate Pōponii in Athellana: Mars tibi uoueo facturum si nunq̄ redierit bidēti uerre. Laberius in paupertate: Visus hac noctē bidentis ppter uiam facere. Et Nigidius Figulus dicit bidental uocari: q̄ binæ pecudes immolentur.

Iugeri pprietatem Varro designat de re rustica primo: in agro romano ac latino iugertis iugum uocat quod iuncti boues uno die exarare possint.

Fœnus ab eo dictū est q̄ pecuniam pariat in crescēti tēpore quasi fœtus uel fœtura. Nā & grece ΤΟΚΟΣ dicit̄ απο του ΤΙΚΤΕΙΝ quod ē parere. Varro libro iii. de latino sermone Fœnus autem dictum a fœtu & quasi fœtura quādam pecuniæ. Nam & Catonez & cæteros antiquiores sine a littera fœnus p̄nūciasse contendit: ut fœtus & fœcunditas.

Receptitiū seruū quidā ab ea proprietate dictū uolūt ut si neq̄ & nihil sit q̄ uennūdatus sit ob aliquod uitū aut malefactū a distractore recipiatur. Sed uera est hæc eius nominis iterpretatio: quē in data dote aut donatiōe quis exceperit: quod est proprie receperit. Plau. in Trinūmo: Posticulū hoc recepit: cū ædes uēdidit. Cato mulier magnā dotē dat: & magnam pecuniam retinet: & ea igitur re familiari: ex qua sibi dote data retinuit: pecuniā a uiro forte irata repetere instituit. Apponit ei flagitatorē receptitiū: hoc est proprium seruū: quē reliqua pecunia recepat: nec dederat dotis & exceperat. Ci. de oratore li. ii. Sed dicis te cum ædes uenderes: ne irrutis quidē & cæsis ouum tibi paternum recepisse.

Siticines ut luticines a luto: ut tubicines a tuba: ita siticines qui apud senatores uel uita functos & sepultos: hoc est iā sitos canere soliti erāt honoris causa cantus lamētabiles. hoc in libris collectaneis Actei Capitonis inuenitur. Et Cato id uocabulū indubitāter apposuit.

Iumētū a iungendo dictum ueteres putant. g. littera in eo nomine attrita. Nam & uectabulum dicunt: quod nunc uehiculum dicitur.

Arcera plaustrū est rusticū tectū undiq̄: quasi arca. Hoc uocabulum & apud Var. & a. M. T. inuenitur. Hoc autē uehiculari genere senes & ægroti uectari solent. Var. i Gerūto didascolo: Vehabatur cū uxore uehiculo semel aut bis in anno cum arcera: si nō uellet nō sterneret.

Trophæi significatiā ppriā Varro i Bimarcho ostēdit: ideo fuga hostiū græce uocatur Τροπην hinc spolia capta fixa in stipitibus appellāt trophæa.

Luxū id est uulsum & loco motū: q̄ nunc luxari ignari latine dicimus. Inde luxuria quod a recta uiuendi uia sit exclusa & eiecta.

Culinam ueteres coquinā dixerūt: nō ut nūc uulgu putat. Varro in modio: Et hoc interest iter epicurū & ganeones nostros: quibus modulus est uitæ culina. Exi foras mastigia qui mihi inter patinas exhibes argutias. Var. de uita patrū li. i. Quia fini sit ātica & postica: in postica parte erat culina: dicta ab eo q̄ ibi colebant ignē locupletiorē domus q̄ fuerit angustis paupertinis coactæ ipsa nomina declarāt.

Modestū a modico: hoc est a moderato positū. Varro in modio: Nō eos optime uixisse qui diutissime uixerunt: sed qui modestissime id est modice.

Infans a nō fando dictū est. Ci. i orato. Nā & ifantes actionis sæpe fructū tulere: & est q̄ aut dici non debeat: aut fari nō possit. Nā ifantes usqz eo appellādi sunt: donec cœperint fari. Curius li. xix. Ut pueri in fantes faciūt mulierculā honestā. Et. xv. Et pueri in fantes credūt signa oia ænea uiuere & eē homines. Virg. æne. li. ii. Infandū regina iubet reno. do. Var. onos lyras. uoces amphionē tragœdū iubeas amphionis agere partis infantiorē: q̄ meus est mulio.

Actius i Athamāte: Priusq̄ infantis facinus oculi uel stiantur tui. Var. in Eumedibus: Postremo demo ægrotus quieq̄ sōniat tā ifandū: q̄ non aliquis dicat philosophus. Ci. d. ora. li. iii. Modo hæc cōstet: neq̄ ifantiam eius quis remouerit: sed eā explicare dicendo non queat: neq̄ scientia illius cui res nō suppediat: aut uerba non desunt esse laudanda.

Sarcinatricis nō ut quidā uolūt sarcitricis: quasi a sarciedo: sed magis a sarcinis q̄ plurimum uestium sumant: Varro onos lyras: Homines rusticos in uindemia incondita cantare sarcinatricis in machinis. Petauristæ a ueteribus dicebātur: qui uel saltibus uel scœnis leuioribus mouerētur. & hæc proprietate a græca noiatione descendit ΠΕΤΟΥΟΛΟ: αΥΡΑ aura. Var. in epistola ad Cæsare: Cōuocat Ptholemeū cinædon. oconicon petauristē diona aulopoion. Idē de uita patrū li. ii. Nec minus alio in genere sunt ludu uelitis galli germani petauristæ.

Curiā a cura dictā. Var. designat de uita patrū lib. ii. Itaq̄ propter curam locus quoq̄: quo suā quisq̄ domū senator cōfert. curiam appellat.

Legionū pprietatē a delectu militū. Var. de uita patrū li. iii. dictā interpretat. Tū appellatus ē delectus & ab electiōe legio ab hac superuacaneorum consuetudine ascribitur.

Affas nutrices difficilis multi existiment intellectus. At uero acri intentiōe potuimus idagare ob eā proprietatē officii eo noie nūcupari: q̄ adsint his quos nutriant: nec uel exiguo diuellātur. Vnde affeclas ab eo q̄ adsint: & omnibus iussis dominorū presto sint esse uocitatos.

Enixæ dicūtur fœminæ nitēdi hoc ē conādi: & dolēdi labore perfūctæ missis quæ religionū genera parientibus præsumt: Sed elegantior itellectus: ut ex hoc dictæ esse credantur: q̄ uinculis quibusdā periculi: quibus implicarētur fuerit exolutæ. Nexū enī dicimus actū & colligatū. Plautus in Amphi. id probat dicēs: Vno labore exolueret erumnas duas.

Remulcare dictū ē quasi molli & leui tractu ad progressum mulcere. Sisenna historiarum libro secūdo: Sicq̄ celeriter solui poterat i altū remulcare trahit. Congenulare ē genu replicato cadere: Sisenna historiarū libro tertio: Agilē dari facilēq̄ uictoriā: neq̄ fossas aut bellum remoratum.

Expediti & impediti ex una proprietate habent uocabuli causam. aut ex solutis pedibus aut illigatis. Sisenna historiarum li. iii. Inermos armant ipeditos: expediti sine ullo suorum uulnere cunctos iterficiūt. Testudines sunt loca in ædificiis camerata ad similitudinē aq̄tiliū testudinū: quæ duris tergoribus sunt & icuruis. Virg. æne. li. i. In foribus diuæ media testudine templi: Sisenna historiarum li. iiii. Canis Tinnius quidā cominus proprietate moetus ab natura tradita uidētur primo ante testudinē cōstitui: deinde apud cōsulem causam atq̄ excusationem præferre cœpit.

Insinuari est immitti quasi sinu accipi. Sisenna historiarum libro. iiii. Agmē perturbatum peditis insinuant ac loco commouent.

Adolere uerbum ē proprie sacra reddentiū: quod significat uotis uel supplicationibus numen auctius facere: ut est in isdē maeste esto: & intelligi debet ab

eo quod est adoleuit. i. creuit. & adultū qđ est auctū & aucta ætate aut aliqua causa maius solito factum ducere pprietatē. Virg. ænei. li. i. Cura penū fruere & flāmis adolere penates. Idē in. vi. Quæ altaria tædis. Et i Buccolicis: Verbenasq; adole pinguis & macula thura: quod est adde cumula. & Georgicorum li. iiii. Pancæis adolefcunt ignibus aræ.

Accensi genus militiæ est administratibus proximū.

Varro rheto. li. xx. Vt cōsules ac prætores qui sequuntur in castra accēsi dicti. q; ad necessarias res sæpius acciant: uelut accersiti: quos nūc dicimus deputati.

Nefarii proprietatē in li. de uita patrū Varro patefcit a farre quod est adoreū: quo scelerati uti non debeat: nō triticū: sed far. hoc quoq; idē assignat: q; q indigni sūt qui uiuāt nefarii uocant.

Adoreum quoq; dictum ab eo putat q; cibi ora. i. principium sit far.

Propitiū dicitur prorsus piū aut ppe piū. Terē. i. Adel.

Quæ ea quæ parētes propitiū: aut certe porro piū quod est uehemēter uel ualde: ut apud eūdē in prologo Andriæ: Dehinc ut quiescāt porro moneo: & desinant maledicere: malefacta ne cognoscant sua.

Impancrare est inuadere uerbum a græco tractum: quasi πᾶν κρῆσθαι consumere. Varro: Ecclesia in regiam archam impancratur.

Manfuetū dictum est quasi manu assuetum: q; omnia quæ sunt natura fera manuū parmulectiōe mitescāt Vnde Virg. Geor. li. iiii. Ille manū patiens: quoniā supra dixerat: pectebatq; ferū: puroq; in fōte lauabat.

Cinnus est cōmixtio plurimorū: uide & cōcīnare dicitur. Ci. in ora. Est aut quidā interiectus inter hos medius & quasi temperatus: nec acumine posteriorum nec flumine utens superiorum: ut cinnus amborum neutro excellens utriusq; particeps: uel utriusq; si uerum quærimus: potius expers.

Enucleate dicitur purgate exq̄site & sine asperitate aut dūritia ab eo q; nucibus separatis idest testis nucleorum utilis usus habeat. Cicero i orato. Mō id eleganter enucleateq; faciat eū solū attice dicere. Idē tus. li. iiii. Hēs ea quæ de pturba tōibus enucleate disputat

Rotundū a rota dicitur: uel rota a rotundo: & est rotundū collectū & per omnē circuitū sine offensione asperi anguli leue quā significatiā Cicero in oratore etiam ad humani ingenii transtulit formam. Theodectes autem præfator nec satis: ut ita dicam: rotundus primus instituit dilatare uerbis.

Rabula a rabie dictus est: quē nūc aduocatū uel causarū patronū dicimus. Cicero in oratore: Nō. n. declamatorē aliquē de ludo: aut rabulam de foro: sed doctissimū aut perfectissimū quærimus. Inde & Salu. Canina: ut ait Appius facundia exercebatur.

Meridies manifeste medius dies. Cicero in orato. Iā uidef nescire dulcius ipsū meridiē: cur nō medidiē.

Inepti pprietatē Cice. de ora. li. ii. patefcit. Quē enī nos ineptū uocamus: is mihi uidetur ob hoc nomē habere dictum q; non sit aptus.

Diuerforia dicta sunt hospitia a diruertendo. Cicero de oratore li. ii. Quiescā in cæsaris sermone: quasi i aliquo oportuno diuerforio.

Sāniones dicunt a samniis qui sunt in dictis fatui & in moribus & in scenis: quos τῶπονος uocat græci Teren. in En. Solus samnio seruat domum. Cicero

de oratore li. ii. Quid enim poteram ridiculum quasi samnio quærere uultu imitadis moribus uoce de niq; corpore ridetur ipso.

Hæredioli pprietatē idicat Var. d. re ru. li. i. Bina iugera q; a romulo primū diuisa uiriti hæredē sequent. Legumina Varro de re ru. li. i. dicta putat: nō q; secēt sed q; legātur: cætera quæ uellunt legimina dicta.

Porcæ in agris quā dicamus differentiam. Varro designat de re rustica lib. i. qua aratrum uomere lacunā histriā fecit sulcus uocat: quod est inter duos sulcos elata terra dicitur porcæ: q; ea secus frumētū porrigit. Actius pacergrorū li. i. Bene profi fascos figere ordine porcæ bidēti ferro reclas deruere.

Porcæ sunt signa sulcorū: quæ uel ultra se semina pici phibeāt. Porcere enim phibere sæpius legimus. Occationis pprietas his indicis apit. Var. de re ru. li. i. Et postea occare. i. cōminuere: ne sit gleba: q; ita occidunt occare dictum. Sere. occatio occæatio ē.

Pomorū a Varrone proprietas explanata est de re rustica. li. i. Aquā addi quotidie uesperis: a quo quod indiget potui poma dicta esse possunt.

Fracescere tanq; fracari & putrefieri uetustate. Var. d. re ru. li. i. Hæc d. qua fit oleū conteri solet acruatū dies singulos intabulata: ut ibi mediocriter fracescat

Lixarō pprietas hæc est: q; officiū sustineat militibus aquæ uehēdæ. lixā nāq; aquā ueteres uocauerūt. Vnde de elixū dicimus aqua coctū: Lix etiam cinis dicitur uel humor cineri mixtus. Nā etiā nūc id genus lixiuū uocat. Varro de uita patrū li. i. Proinde ut elixū panē & farre & aqua frigida fingeant.

Calonū quoq; pprietas hæc habetur: q; ligna militibus subministrent καλα enim græce ligna dicuntur: ut Homerus.

Cōfluges loca in quæ riui diuersi confluant. Liuius in andro. Cōfluge ubi cōuentū cāpū totū inhumigant Cōfedo a cōsedēdo: & assedo uel assessor. Cassius hermina annalium li. biii. Nemo uicinus confedo.

Cōticipiniū noctis pmū tps: quo oīa q̄scēdi gratia cōticipescūt auctores multi sūt uiri sed auctoritate deficiūt Delibratū decorticatū: ut deartuatū per artus discissū Virg. Geor. li. ii. Vdoq; docēt inolescere libro.

Exterebrare ē ui aliquid extorqueri: & scrutari aut curiosius querere. Plau. in astrabacum: Incuriosum locaretur: terebratum quidem pertundis.

Grūmæ sūt loca media: in quæ directæ quatuor congregant & cōueniūt uia. Est autem grūma mēsurā quædā: qua fixa uia ad lineā dirigunt: ut agrimēsorū & taliū similitum. Enni. xviii. Grūma dirigere dixit de grūmari ferrum. Lucil. li. iii. Viāq; de grūma uis ut castris mensor facit olim.

Luculētū pulchrū & bonū & pspiciū dictū a luce. Lucil. macer anna. li. i. Auspicia pulchra & luculenta cōmemorat. Plau. in cornicula: Pulchrum & luculentū hoc nobis hodie euenit prælium.

Logi a græco λογος sermones uel dicta ridicula & contēnenda. Cicero pro gallio: Ego te certe scio oēs logos q; ludus dicti sunt a aduertisse. Turpi. Caue foro testamentum ergo celabis logi.

Fulguratoris ut extispicis & artispicis. ita hi fulgurū inspectores. Cato de moribus Claudii Neronis: aruspicem fulguratorem siquis abducatur.

Moletrina a molēdo qđ pistrinū dicimus: ut feratria

ut foeturina. Cato i ther. Neruo carcere moletrina.
 Panis pprietatē a pascēdo ueteres putāt extimandū:
 Var. de uita patrum li. i. pastillos & panes hęc uoca
 bula pastus: q̄ esset pascere dicebant.
 Mustulentū & uinolentū & fœculētū. Plau. in Cistel.
 Nā ita mustulētus æstus nares attigit: ut si odor mu
 sti aut musto oblitus ac madēs.
 Conuitiū dictū est quasi e uitiis locū: qui secūdū igno
 bilitatē loci maledictis & dictis turpibus cauiletur.
 Proluuiū est patere amicitia & fidē. Actius in Andro
 meda: Muliebre ingenium proluuiū occasio. Neuius
 in colace: & uolo & uereor & facere in proluuiū est.
 Laberius in cōpita. Quo quidē me a matronali pu
 dore proluuiū meretricis progredi coegit. Var. in li
 gua latina li. iiii. Prolubiē & plubidinē dici ab eo qd̄
 lubeat. Vnde etiam lucus ueneri lubētinae dicatur.
 Pedato positū pro repetito uel accessu: quasi per pedē
 sicuti nūc uulgo dicit̄ tertio pedato. Cato originum
 .li. i. Igitur tertio pedato bellū nobis facere. Idem in
 dissuasiōe de fœneratione: tertio autem pedato.
 Item ex fœnore discordia excresebat.
 Præclauū pars uestis quæ ante clauū textit̄. Affra. in
 homine: Tertium diē præclauū unū texere. Idem fra
 tris mea nutrix surge si uis profer purpuram præ
 clauium contextus continua uel longe ducta.
 Propages ē series & afflictio. pages enim compactio.
 Vnde cōpages & propagare genus iuge lōge mitte
 re. Pacu. in Antiopa. Saluete geminae mea propages
 sanguinis. Ennius nouis: Vnde florent fructus uitæ
 q̄ propaginem.
 Prægreditur ante uenit dictū a gradu. Pacu. in tanta
 lo: Extremū itra cāterē ipsū p̄grediaf̄ parthenoreū.
 Promicare extendere & porro iacere. Vnde emicare
 Neuius: Siquid loqui uis: nō predocere multa longe
 promicando oratio est.
 Præuius dictus est antecedens. Cicero: Halcyon hūc
 genuit claudis dilapsus ab astris Præuius auroræ so
 lis noctisq̄ fatelles.
 Digladiari dictum est dissentire & dissidere dictū a
 gladiis. Cice. Academicorū li. i. Quid aut̄ stomachaf̄
 arcus: qd̄ Antipater digladiet̄ cū Carneade tot uo
 luminibus. Idē. iiii. Digladiari autem semper depu
 gnare in facinorosis & audacibus: quis non eum mi
 ferrimum tum etiam stultissimum dixerit?
 Aequor ab æquo & plano. Cicero Academicorū li. ii.
 uocabulū accepisse cōfirmat. Quid tam planum ui
 det̄ q̄ mare æquo etiam æquor illud poetæ uocant.
 Mœniana ab inuentore eorū Mœnio dicta sunt: un
 de & colūna mœnia. Cicero Academicorū li. iiii. In
 terim ille cum æstualet ueterum & mœnianorum
 sic Academicorum uiam secutus est.
 Natrices dicunt̄ angues natātes. Cicero Acade. li. iiii.
 Sic enim uultis: tantam uiam natricum: uiperarūq̄
 fecerit. Luc. saty. li. ii. Si natribus natricem impressit
 crassam & capitatam.
 Exultare dictū est exilire. Cicero Academicorum lib.
 iiii. Et ut nos nūc sedemus ad lucrinum: pisciculosq̄
 exultantes uideamus. Virg. ænei. li. iii. Exultantq̄ ua
 ta atq̄ æstu mscenē arenæ.
 Excordes cōcorde sue ex corde significatiā ducūt. Ci
 cero Tuscu. li. i. Aut unde magna dissensio est: aliis
 cor ipsum animus uidet̄. Vnde excordes uecordes

concordeſq̄ dicuntur.
 Manū dicit̄ clarū. Vnde etiā mane post tenebras no
 ctis diei pars prima. Inde matuta quā græci Leuco
 tea. Nā inde uolunt etiā deos manes appellari. i. bo
 nos ac prosperos: q̄ melior mors sapientibus q̄ uita
 probet̄. Cice. Tuscu. li. i. Quid Ino cadmi filia nonne
 Lucotea noiata a græcis: matuta habet̄ a nostris: In
 de immanes non boni ut sæpe.
 Fodicare est fodere a fodiendo dictū. Cice. Tus. li. iiii.
 Non est in potestate fodicatibus eis rebus quas ma
 las opinamur dissimulatio uel obliuio.
 Politioes agrorum cultus diligētes ut polita oīa dici
 mus exulta & ad nitorem deducta. Enni. saty. li. iiii.
 Testes sunt lati cāpi quos gerit africa terra politos.
 Idē annali. li. ix. Raſtros dete fabres carpsit causa po
 liendi agri. Var. Quod mirū ex agri depolitionibus
 eiiciuntur: hic in cœnaculo polito recipiuntur.
 Præfica dicebant̄ apud ueteres quæ adhiberi solent
 funeri mercede cōductæ: ut & flerēt & fortia facta
 laudarēt. Plau. in friuolaria: Supabo oēs argutando
 præficas. Idē in Triculēto: Præficasq̄ alios alios col
 laudare: a se uero nō pōt. Luc. li. xxii. Mercedeq̄ cō
 ductæ flent alieno in funere præfica multo. & capil
 los scindūt & clamāt magis. Var. de uita patrū li. iiii.
 Dem ueniā cantoris sola amat tibias. & fides eorū
 q̄ uidistricas cursitassent. Hęc mulier uocitata olim
 præfica usq̄ ad punicum bellum.
 Parectati hi qui de pueritia ueniunt ad pubertatem a
 græco uocabulo sumptū. Lucil. li. xi. Inde parectato
 chlamydes ac barbula prima. Idē. xx. Tuū ephebum
 quendan quē uocant parectatum. Varro de compo
 sitione saty. Parectatæ adsūt: mulierq̄ uenus caput.
 Proletarii dicti sūt plebei qui nihil reipu. exhibeant.
 sed tātū prolē sufficiāt. Cato de tribu. militū: Expedi
 to pauperē plebeiu atq̄ pletariū. Cassius emina au
 nali. li. ii. Tūc Marcus peæco primū pletarios arma
 uit. Varro de uita patrū li. i. Quibus erant pecuniæ
 fatis locupletis assiduo contrarios proletarios assi
 duo neminem uindicem uoluerunt locupleti.
 Profapies generis longitudo dicta a profupando aut
 pro serendo. Cato originum li. i. Veteres profapia:
 & multa alia apud multos.
 Optiones in cohortibus qui sunt honesti gradus: ut
 optatos quod est electos: & adoptatos quod est asc
 tos. Var. de uita pa. li. ii. existimat appellatos: qui re
 ferētibus cēturiōibus adoptati in cohortes subibāt:
 ut semp plenæ essent legiones: a quo optioes in tur
 mis decurionū & i cohortibus cēturionū appellati.
 De dictionibus ab. A. littera incipientibus.
 Pud iuxta. Sisen. histo. li. iiii. Dū pristinū uinum
 a apud ignē per sudorē corpore exhauserūt. M
 T. de offi. Cuius focum mirari solitus capto
 apud quē ille sedens samnitum quēdam hostium iā
 dicentium suorum munera repudiauerat. Et de ora
 tore li. ii. Cum etiā tum in lecto Crassus eēt: & apud
 eum Sulpitius federet.
 Apisci inuenire. Sifenna histo. li. iiii. Itaq̄ postero deli
 gato figuuiū redeuntis apiscitur.
 Abstemiū qui uino abstinet. Apuleius: In se fuisti
 quōdā athenis parcus atq̄ abstemiū: in li. ludricorū
 Luc. saty. li. vi. Thaumomeno inquit ualua fororem
 lanificā dici siccā atq̄ abstemiā ubi audit. Var. d̄ uita
 patrum

- patrū li.i. Quātopere abstemias mulieres uoluerūt esse uel ex uno exēplo uideri potest.
- Adipatū** ueteres honeste pro pingui & succuléto & opimo posuerūt. Cice. de oratore: Asciuere suis artibus opimū quoddā. & tanq̄ adipatæ dictionis genus
- Adhamare** obligare ab hamo tractū. Cicero Academicorum li.ii. Qui enim seruis honores adhamauerunt: uix admittuntur ad eos: nec satis commēdati multitudini possunt esse.
- Astipulari** positū est assentiri. Cicero in Academicis li.iiii. Falsum esse stoici dicunt & eorum astipulator Antiochus.
- Addictum** quasi deuotum uel obnixum. Ci. Tuf. li.ii. Qui certis quidusdam destinatisq̄ sententijs quasi addicti & consecrati sunt.
- Aquilex** aquam colligens. Var. in quinquatribus: An hoc præstat hero filius Diogenis: q̄ ille e uētre aquā mittit: ad hoc te iactas: at hoc pacto utilior te tuscus aquilex.
- Aequimētū** positū est: nō æquamētū quasi parē uicē sed merces pro eo q̄ dicitur admissum. Var. sexagesi. An si equā emisses q̄drupedē ut meo asino reatino admitteres: quātū poposcissēm dedisse æquamētū?
- Aerificiū** dictū quod fit ex ære. Var. γνωσιστερον. Nihil sunt musæ polices quasi ærificiæ duxi.
- Apludas** frumenti surfures dicūt rustici ueteres: Hoc in antiquis inuenit: quorum in dubio est auctoritas q̄q̄ & Pacu. in astraba fabula sic dixerit: cuius incertū est an sit eius comœdia: atq̄ ideo uersus eisdem ponere superfedimus.
- Adulterionē** pro adultero. Laberius in primo: quem si quis legere uoluerit ibi inuenit & fidem nostram sua diligentia adiuuabit.
- Anticipare** ueteres posuerūt præuenire: hoc est anticipare. Var. in bimarco: Psesistis dicite labdæ: & ui uos contemnite uiui: Anticipate atq̄ addite calcar: stulto contemnite docti.
- Aurigaf** honeste positū pro moderat ac regit. Varro in medio. ad se unum esse pulmentarium secundas quo natura aurigatur non necessitudo.
- Architectari** cōponere. Cicero de finibus bonorum & malorum. li.ii. An q̄ ita classidas: ut optime possit architectari uoluptates.
- Aiat** quod est dicat. Cicero de fini. bono. & malorum Quasi ego id curē: quod ille aiat aut neget.
- Anellus**. M. T. de finibus bonorū & malorū li.v. Nec tamen epicureū licet obliuisci sui cui piā: cuius imaginem non modo in tabulis nostris familiaris: sed etiā in poculis & in anellis habebant.
- Amatio** amor. Plautus in rudēte: Nimis pene inepta atq̄ odiosa eius amatio est.
- Adesum** cōsumptum. Sisenna hist. li.iiii. Idē temporibus e sereni duplici fossa ualloq̄ circumdati: frumento adeso: quod ex areis in oppidum portatum est.
- Attendere** p̄ intendere cogitare. Cicero in oratore Nihil ue uobis in mentem uenit: quod præterea a Crasso reqratis? Idē Hercules inquit ipsum attēdo: Accomodat adiūgit applicat. Cicero de oratore li.ii. Africano illi superiori coronā sibi in conuiuio ad caput accommodat. Virgilius ænei. li.ii. Lateriq̄ argiuū accommodat ensem.
- Autūnitas** pro autūno. Varro in serano: Accūbit reti
- net uiatorē meridie prætereuntē: fontēq̄ autūnitas in metreta ordo mēsem prætereat. Idē in quinquatribus: Care hanc caducā liberi mollē depēde frondē bromi autumnitatis ubi olim neutro. Varro in ephemeride: Nauali ellefiæ diutius & uberius fluat: & autumnū uentosum fuerat.
- Aritudinē** pro ariditate. Varro in metheo li.i. rerum humanarum quandam gentem stirpis inquit frigus calore atq̄ humore aritudinem miscet.
- Aboritur** pro abortu. Varro pro Callio uel fundatio de admirandis rebus. Vinum quod ibi natū sit in quodā loco: si prægnās biberit fieri ut aboritur.
- Adolescētiaris** pro luxuriaris. Varro tyre. Actū quidē ut faciat cēseo: quoniā tu quoq̄ adhuc adolescētiaris
- Ancillantur** pro seruiūt. Titinnius; prælia. Verum. n. dotibus deliniti ultro etiam uxoribus ancitlantur.
- Actius** in Meleagro: Quam inuita ancillans dicto obediens uiri.
- Absonū** sine sono. Cicero in oratore: Sed sunt quidā aut ita lingua hæsitantes: aut ita uoce absoni.
- Algo** pro algore. Actius in andromeda: Misera ob ual la saxo senio pudore algoq̄ & fame. Varro Ethos aut leges ruinā ne tacētē subde albus algo danti frigore. Lucil. Nā tā algo atq̄ nigrore maius. Luc. li.iii. Morbis algoq̄ fameq̄.
- Aetate** positū pro secūdo ac diu. Plau. in Asina. A beo ad ætatē ambo ambobus sint obnoxii. Idē in eadem Aetate uelim seruire libanū qui conueniam modo.
- Altile** nō solum pingue ab alendo: uerū etiā opulentū. Plautus in cistellaria: Prohibet diuitiis maximis dote altili atq̄ opima.
- Affulatim** ut minutatim. Plau. in capti. Priusq̄ pulsando affulatim foribus exitium dabo oua eius pullis escā: hic iure inops pullo da ad scintillæ simul affulatim in saias sumit cibum. Plau. in Menæc. Nisi dedo labo affulatim uiscera.
- Anxitudo**. Actius in euriface: Persuasit mœror anxitudo error dolor. Idem in armorū iudicio: Vbi cura est: ibi anxitudo acerba tibi cuncta cōsiliorū ratio & fortunæ. Sic. M. T. de repu. li.ii. Quartaq̄ anxitudo pna ad luctum & mœres semper ipsa se sollicitans. Pacu. in herminia: Tristitia atq̄ animi intoleranda anxitudine.
- Albitudinem** pro albore. Plau. in trinūmo: Vbi habitet. itē alterum ad ipsam capitis albitudinem.
- Adhæsum** a cohærendo dixit. Lucil. li.iii. Nā neq̄ pulueris interdū sentimus adhæsum. Itē li.iii. Tenue iocis quia non potis est affligere adhæsum.
- Amolimini** recedite uel tollite. Teren. in Andria: Proinde uos hinc amolimini. Nam mihi impedimento estis. Pacu. in hermiona: Non tute hinc e conspectu amolire. Idē in Antiopa. Nōne hinc uos propere stabulis amolimini? Sisenna histo. li.iiii. Impedimētum omne de cunctis itineribus amoliuntur.
- Acrimonia** est animi uiuacitas. Neuius in lycurgo: Ne ille mei fieri ingenii atq̄ animi acré acrimoniā. Actius in Neoptolema: Vim ferociam animū atrocitatē iram acrimoniam.
- Abiugat** seperat alienat. Pacu. in hædo: Que res te ab stabulis abiugat certū est loqui.
- Angustitatē** dictū pro angustia. Actius in cœnomo. Saxum id facit angustitatē: & sub eo saxo exuberans

scatebra fluuia eradit rupem. Idem in Alphefiboæ:
 Sed angustitatem inclusam ac saxi squalidam.
 Assessor foeminiū est ab eo quod assessor. Affra-
 nius fratris: dimittit iā assessoricē me adesse uocat.
 Atri dies dicunt quos nūc fastos uel posteros uocant
 Affranus fratris: Septembris heri kalendas: hodie
 atri dies.
 Aiutamini pro aiutate. Pacuius in chryse. Aiutami-
 ni & defendite.
 Aera numeri nota. Lucilius libro. xxix. Hæc est ratio
 peruersa aera numeri & subdita improbe.
 Appetones ab appetēdo dicti. Laberius in uirgine:
 Alienum appetonibus uiæ perditæ diuerticulas.
 Aduocasse puocasse. Lucilius li. xxix. Amicos hodie
 cū improbo illo audiuius Lucilio aduocasse.
 Armillum. Lucilius libro. xxviii. Hunc ad me: hinc li-
 cet anus rursus ad armillum.
 Adolescenturire. Laberius: Incipio adolescenturire:
 & nescio quid nugarum facere.
 Auxiliatū ut suppetiatū. Luc. li. v. Tū porro genus oē
 uidēus fidere: & a pœnis tremulū petere auxiliatū.
 Ardū pro aridum. Lucilius libro. xx. Ardum miserri-
 mum atq; infœlix signum sabucum uocant.
 Aberruncare auertere. Luci. li. xxvi. Diminuerūt me-
 liora: amētiā aberruncassint tuā. Pacu. in hædo: Pos-
 sum ego istā capite cladē aberruncassere. M. Tu. de
 finibus bonorū & malorum: Dii maluerunt melio-
 ra atq; amentiam aberruncassint meam.
 Apisci adipisci. Lucilius lib. xxvi. Vt ego effugiā quod
 ego te imprimis cupere apisci intelligo.
 Accepso accipio. Pacu. in teucro: Haud sinam quicq;
 profari: priusq; accepso quod peto.
 Adauctant auxit: Actius in æneadis: Quibus ré sum-
 mam & patriā nostrā quondam adauctauit pater.
 Adaxint adigant. Plau. in Aulula. Vtinam adaxit sus-
 pendium me duci.
 Affectare afficere. Plautus in Bacchidibus: Tua flagi-
 tia aut damna aut dispoliabula: quibus patrē & me
 atq; amicos meos omnis affectas tuos.
 Adiugare adiugere. Plau. in chryse. Mater est terra
 ea parit corpus: anima mater adiugat uoluntatem:
 Aedituor: idest ædē tueor. Pōpo: Aedituor qui postq;
 ibi appareo: atq; aedituor in tēplo: nec mortalis nec
 mortalium in terra miserius est.
 Aeternare. Varro rerum humanarum li. ii. Litteris
 q; ac laudibus æternare.
 Albicatur candidatur exalbescit. Varro: Caue ubi ri-
 uus præcipitatur in nemore deorsum rapit atq; of-
 fensus aliquo a scopulo lapidoso albicatus.
 Abscōdit pro abscondidit. Pōpo. Maestis genis: perii:
 non puella est: nunc quid abscondisti inter nates?
 Attigat continget: Turpil. in leucadia: Nōne attigat:
 atq; aufert manū. Eia q; ferocula est. Actius in Eri-
 gonis: Age age: amolire amitte: caue uestē attigas.
 Plau. i bacchidibus: Ne attigas puerū ista causa: quā
 do fecit strenue.
 Augificat auget. Ennius in Andromacha: Quid fit:
 feditio tabes ne numerus augificat suos?
 Atrox crudū. Neuius belli punici li. iii. Simul atrocita
 proiecerunt extra ministratores.
 Adquo p pro quatum. Affra. promo. Vt scire possis
 adquo te expediat loq. Idē in priuigno: Ni tuū ama

rē talē tā merito patrē miratus eē adquo licere.
 Alternatim puices. Quadrigarius in annalibus lib.
 iiii. Itē gaudium: atq; ægritudinem alternatim seq.
 Apricari in aprico eē. Varro in mysteriis: Licet uide-
 re multos quotidie hyeme in sole apricari.
 Absente nobis & p̄sente nobis p̄ p̄sēntibus & ab-
 sentibus nobis. Plau. in Amphi: Nec nobis p̄sēn-
 te aliquis quisq; nisi seruus africanus in actiōe adest
 si hanc absente nobis inuenerit puer.
 Antiq̄ri obsolefieri: & e mēoria tolli. M. T. de offi. li.
 ii. Perniciose enī philippus in tribunatu: quū legem
 agrariā ferret: quam tamen antiquari facile passus
 est: in eo uehementer se moderatum p̄buit.
 Allectat illicit delectat. M. T. de senectute: Ad quem
 fruendum non modo non retardat: uerum etiam
 inuitat atq; allectat senectus.
 Abusa abutēdo uel in usum cōsumpta. Plau. i asinaria
 Vbi illa quæ dedi atē abusa sunt: Nā si ea durarent:
 mihi mulier mitteret ad te: nec te quicq; poscerem.
 Assa uoce sola uoce linguæ tātūmō: aut uocis hūanæ
 nō admixtis aliis musicis esse uoluerūt. Var. de uita
 patrū li. ii. In cōiuiis pueri modesti: ut cātarent car-
 mina antiqua: in quibus laudes erāt maiorū & assa
 uoce & contubicinæ. Item Cato de liberis educa-
 ndis: Melos altum in cantibus: & bipartitū unum qd
 est in assa uoce: alterū quod uocant organicon.
 Assum extimādū est in obsoniis sine pigmēto sapo-
 ris alieni quēadmodū merum dicitur solum.
 Arci. Varro de uita patrū li. iiii. Eoq; pecuniā magnā
 cōsumpsisset q; arcis quos sumopere fecerat fessi pō-
 dere diu facti celeriter corruissent.
 Adminiculauī positū pro adiuui. Var. de liberis edu-
 candis: Quod petisti: ut eius educatiōis fierem tibi
 socius quoad potui adminiculauī tuam uolūtatem
 scribendo.
 De dictionibus a. B. littera incipientibus.
 Etere: idest ire. Varro: Assanos multos q; pa-
 B rere ea nō poterat: mulierē foras betere ius-
 sit. Pacu. in niptra: Vos hinc defensum patri-
 am in pugnam. Idem: Bibite mendosi resto pergite:
 eam si ire conor prohibet betere.
 Bellioris melioris est. Var. in testamēto: Venio nūc
 ad ultimū genus testamenti quod dicitur phisicon:
 in quo græci belliores q; Romani nostri.
 Brutū dicitur hebes & obtusum. Lucil. li. iii. An con-
 tractis in se partibus obrutescat. Pacu. in Hermiōa:
 Et obnixum esse aut brutum aut elinguem putes.
 Bulga ē folliculus oīs: quē & cruminā ueteres appel-
 lauerūt: & ē sacculus ad brachiū pēdēs. Luci. saty. li.
 vi. Cui neq; iumentū ē: nec seruus: nec comes ullus.
 Bulgā & qcqd habet nūmog; secū habet cum bulga
 cœnat dormit: lauat oīs in una spes hoīs bulga hæc
 deuincta cætera uita. Var. octogesi. Quo nobilius
 ē philippeū quod accipimus q; quod bibimus: cū al-
 terū addamus in bulgā: alterq; in uesticā. Lucil. li. xvi.
 Ita ut quisq; nostrū e bulga ē matris in lucē editus.
 Bacillū & baculū. M. T. de suppliciis. Deniq; p̄ximus
 lictori. Sextius de quo sæpe iā dixi conuerso bacillo
 oculos misero tūdere uehementissime cœpit. Affra-
 nius: Hominem bacillū deligatum corneolum po-
 scit. Cice. de fini. bo. & ma. lib. ii. Vt bacillū aliud est
 inflexum & incuruatum: aliud ita natum.

Bacchari

Bacchari ueteres nō solum bacchi nomine furere dici uoluerūt: uerum etiam loca in quibus sit debacchatum bacchata dixerunt. Virg. Geor. libro. ii. O ubi campi sperchiusq; & uirginibus bacchata lacænis. i Taygeta. Nam & quicquid uehementius commouetur bacchari uoluerunt. Santra nunciis bacchis ita obsoletū solo furē ab omni parte bacchas nemes. **Blaterare** est cōfingere per mēdacia. Affranus in augere: Quid est istuc te blaterare atq; obloqui. Idē in incendio. Illud memento: ne quid in primis blateres Cecil. in hymnis: Desine blaterare: nihil agit in amore inermus.

Bount dictum a boum mugitibus. Pacuius in hædo: Clamore & sonitu colles resonantes bouit: Virgilius Geor. li. iii. Reboant siluæq; & magnus olympus. Var. in Parmenone. Exeūt citi: strepūt exeūt bouit.

Baiulare ferre. Plau. in asinaria: Ego baiulabo: tu: ut decet domum: ante me ito inanis.

Bipennis manifestū est dici: quod ex utraq; parte sit acutū. Nā nonnulli gubernaculorum partes tenuiores ad hanc similitudinē pinnari uocant elegāter. Var. in marci pore: Delimc bipennis: ut leuis passerculus. Idē in eodē: Annos educi naufragii. Item Cice. Hæc quarū bipennis fluminis plumas uapor perur sit alti mœsti in terrā cecidimus. Idē in Parmenone Ferreus ferream humor bipennem securem.

Biuiras quas usus biduas appellat. Varro in lege moenia: Ad biuirā uenio: cū uellē ostēdere: quid uellem. Mactamelos inconstantia filius me reprehendit.

Bouiatores quos nūc malitiosos & tergiuerfatores dicimus. Lucil. libro. xi. Hic sitriosus bouiatorq; ore improbus duro.

Bubulcitare. Varro in mæonio iunedo: Meusq; apud Plotium rhetorem bubulcitare alteri dolori defuit. Plau. in Mustel. Docet me amare & te bubulcitare.

Bases. Varro onos lyras: Primum eam esse fidicenq; futuræ situs: ut ipsa uox basis eius.

Badius. Var. onos lyras: Equicolore dispares. itē nati hic badius iste giluus: ille murinus.

Binū miliū numero pro binis milibus. Sisenna historiarum libro. iii. Ad binum milium numero sauriis utrinq; factis.

Balbe obscure. Varro. rege humanarū li. xx. Præterq; duobus in primis est scriptū spectare uelit potius q; uoluntatem debeam non datū dicere magistratum.

Baiulum. Cicero de oratore lib. iii. Remgem aliquem aut baiulum nobis oratorē descripseris.

Balbutire est cum quadā linguæ hesitatione & confusione trepidare. Cice. Academicorū li. iii. Plane & supradictis stoicus per pauca balbuties. Et Tuscu. li. v. Me quidem auctore etiam peripatetici ueteresq; Academici balbutire aliquando desinant.

Bura dicitur pars posterior aratri decuruata. Vir. ge. li. i. Continuo in siluis magna ui inflexa domatur In burim. Var. de re rustica li. i. Et sæpe fracta bura relinquūt uomerē in agro. Hanc Vir. burim uocauit.

Blitea inutilis a libro herba nullius usus. Plau. in trucu lēto: Blitea clutea est meretrix. Laberi. in tuca. Bipedem bliteam beluam.

Buceries bouū greges. Lucil. li. ii. Lanigenæ pecudes & equorū bellica proles: Buceriaq; greges.

Baubare latrare a canū uoce. Lucil. li. v. Et cum deser-

ti baubantur in ædibus omnes.

Bellosum bellicosū. Cecil. Tantum bellū fuscitare conari aduersarios contra bellosum genus.

Buas potionē positā paruulorum. Cato li. de li. edu. Cū cibū ac potionē buas ac pappas docēt: & matrē Māmam: patrē Tatam. Lucil. lib. viii. Cum iunulenta disceret uini: buas designauit.

De Dictionibus ab. C. Littera incipientibus.

Ome est pro comedit. Varro in marci pore: Nā humanis oīa sūt paria. quippe te plus urget piscis: ut sæpe minutos magnus comest: ut auis enecat accipiter. Titinius in gema: Libram agebat satis eē ambobus farris nitrite plus comest sola uxor. Idē fullonius: Ego me mandatā meo uiro male arbitror: qui rem disperdit ac meam comest. Affranus: Aequalibus iste: ut tu rē narres dona comest hic quotidie. Plautus in mustellaria: Ne modo uenire saluū quē absentem comest. Idē in Trinūmo: Quod & bibit quod comest quod facit sumpti. Pomponius in pistore: Decipit uicinos: quod molē dum conduxit comest. Nouius in fullonibus: Feriat uortit se in omnes bestias: comest quicquid tetigit tantum. Idē in agricola: Aedepol paternā qui comest pecuniā. Lucil. satyræq; libro. iiii. Cum manducatur totū cōplexa comestq;. Et. xxx. Cōficit ipse comestq;. Marcus Tullius in Hortensio: se ad extremū pollicitef prolaturq;: quæ sæpe ipse comest quæ efficit dialecticorum ratio.

Cuia pro cuius. Lucil. libro trigesimo: Cuia opa troginus calix per castra cluebat.

Contollere contra tollere. Plautus in Aulularia: Contollam gradnm.

Claritudo pro claritas. Salustius in lugurtha: Cū præsertim tā multæ uariæq; sint artes animi: quibus summa claritudo paratur. Sisenna histo. li. iii. Quod fortasse an ex uoluntate sua summa cū claritudine cecleriter confecisset.

Colluio lades ex immundicia. Marcus Tullius de senectute: Cūq; ex hac turba & colluione discedā.

Com malaxare est exercere ac mature facere. Varro in flastabilis: Nec dolore adiaphorō eē quod dephilosophia cōmalaxarē in ea patrē: neq; habenas dedi unq;: neq; cupiditas imposuit frenos.

Cætra obstaculū: scutum. Varro de uictis: Quis rotundam facere cætram nequeat?

Coracem noue positum pro coruo. Cicero de oratore li. ii. Quare coracem uestrum istū potiamur nos: quod pullos suos excludere.

Canitudinē pro canitie. Varro i aboriginibus: Sed neq; uetulus canterius q; nouellus melior. Nec canitudini comes uirtus.

Cōdoce facere. Cice. tus. li. v. Nemo est enim qui eorū bonorum aium putet esse iudicē: eūq; cōdocefaciat ut ea quæ bona malaue uideantur: possit contēnere

Cōscribellau pro cōscripsi. Varro in colūna herculis Itaq; eas in cæra cōscribellauit herculis ad litē. Idem in marci pore: Astrologi nō sunt qui cōscribellaerunt pingentes cælum.

Comptilis cōpositi. Pōponius in præcone posteriore Si scia quid uelis quasi serui comici comptilis.

Contente parce & continenter. Plautus in Asinaria: Quāq; illum arēte contenteq; habet.

Caries est uetustas. Varro in cosmatoria: Singulos lectos stratos: ubi habuimus amissimus propter carie & tineam. Lucil. li. xxx. Planta una est pedibus cariosis mensu libano.

Cortes sunt uillarum intra maceriam spatia. Varro in pappo: Dum uixi promiscaris meus in cortibus pauit. Idem de re rustica libro. i. Nec minus & a pabulo cum redierunt anseres suos porci in corte exterioribus coenabant: aestiuo tempore in loco propatulo rure in corte: in urbe in tabulino: quod moenia non possumus intelligere tabulis matule fabricatum.

Cupas. Varro in modio matulae: Cupas uinarias fixare noli: addeque tum uini in uxorulae oppicillum. Idem Sesequelyxe. Alteram uiam deformasse Carneade uirtutis e cupis acris aceti.

Comedim pro comedam. Plautus in bacchidibus: Quod dem scortis quodque in lustris comedim: congreget pater. Cicero ad Varronem in epistola: Cura si me amas ut ualeas: ne ego te iacente bona tua comedim. Statui enim tibi ne aegroto quidem parceres. Pompo. in prostibulo: Ego quod edim quaero: has quaerere quod taceret contrarius est. Cecil. in Plotio: Pudebat credo commemoramentum stupri.

Conspiciliu unde conspiciere possis. Plautus in medico in conspicio asseruabam: pallium obseruabam.

Collustra lacumen nouum lac in manibus. Lucil. li. vi. Hiberam insulam fomento omni calore collustra. Lucil. in uirgine: Siquidem mea collustra fretus terris studere fecisset sumerem aquam ex fonte.

Conquiniscere & ocquiniscere inclinari significat. Plautus in Cistella. Faciendum est puerile officium: conquiniscam ad cistulam. Idem & dolosi conquiniscere si istice uento simul.

Copi pro copioso. Plautus in pseudolo: Atque ego nunc me gloriosum faciam e copi pectore: Turpil. in epicleuro: Te quidem omnium iam pater copie causa rem facit. Pacu. in perhibea: O multimodis uarie dubium & prosperum copem diem.

Collutilet finat dedecoret. Plautus in tri. Hac famigeratio te honestet & me collutilet: & si sine dote dixeris.

Cogenerat e adiugit associat. Actius in figulinis: Quam uel grato tibi co

Cette signat ducite uel date ab eo quod cedo. Neuius in lycur. Pro industria cette regem pugnatum patrem Lycurgum. Ennius in Medea: Saluete optima corpora: certe manus uestras: measque accipite. Actius in menalippo: Aeneum aliquis cette in conspectum: aut nos ubi est ducite ad eum. Pacu. in Athalanta: His uestrorum uter sit: cui signum datum est cette.

Cupedia cupiditas. Cicero Tuscul. li. iiii. Ambitio mulierositas peruicacia liguratio tumultuata cupidia.

Castitudinem pro castitate. Actius in Phenissis: Ibi fas ibi cunctam antiquam castitudinem.

Comitasset pro concubisset. Actius in erigona: Tum autem aegysthus sine me eodem lecto comitasset patri.

Cituma sunt proxima caelo milia. M. T. de repu. li. vi. Ex quibus erat ea minima: quae ultima caelo cituma terris luce lucebat aliena. Et in. li. i. Quare si placet dedecorationem suam de eo loco ad haec citeriora.

Claret clara est uel clareat. Turpil. in pedio. Cuius ad uetum insula hodie claret cypros. Ennius in Telamone

Nam ita mihi Telamonis patris atque faciet pauilouis gratia ea est: atque hoc lumem candidum claret mihi.

Casteria locus ubi conuagatio conuiescit: remi & gubernacula conuiescunt. Plautus in asinaria: Quin pulsus repulsi remi: sola ego in casteria ubi quiesco: omnis familiae causa consistit ibi.

Coquintum ad coquendum. Plautus in aulularia: Neque ego nunquam nisi hodie ad bachas ueni in bachanal coquatum.

Curio curiosus. Plautus in atulul. Volo ego scire ex te quid sit agnus curio.

Culcitra. Varro in quatuoribus: Quam in testudineo lecto culcitra plumea in die dormire. Idem de uita patrum li. i. Qui primus uxorē ducebat duabus culcitrīs: ac duabus thoris plagulis constrasset.

Citrus. Varro in gerunto didascalo: In quibus lybia citro fasces cingit fores.

Cecutiunt. Var. in gerunto didascalo: Vtque oculi mihi cecutiunt: an ego uidi seruos in armis contra dominos?

Caballus. Lucil. li. ii. Succussatori tetri tardique caballus. Varro in Parmenone: Alius caballum arboris ramo in humili alligatum relinquit. Idem Sesequelyxe: In castris permansi: inde caballum reduxi ad censorem.

Coda. Var. in taphemenippo: Sed ut canis sine coda.

Carnales sedules. Var. sexagesi. Vix haec fatus erat: cum more maiorum ultro carnales arripiunt de fonte in tyberim deturbant.

Crassum positum pro hebeti & stulto. Var. sexagesi. Senibus crassis homuli non uidimus quid faciat.

Canum uetus antiquum. Virg. li. i. Cana fides & Vesta. Varro in eumeni. Et ecce de improviso ad uos accedit cana ueritas attici filio praalumna.

Cissum uehiculo biroti genus. M. Tuli. philippicarum li. ii. Deleuit in quadam caupona: atque ibi se occultans perpotum cissim domum uenit.

Celeratim celeriter. Sisena histo. li. v. Quo magis celeratim poterant in insidiis suos disponit.

Capiat a copia honeste positum: ut ligant & pabulant & aquantur. Cecil. li. i. Armis & magno com meatu sed praeda ingenti copiantur. Virg. Geor. li. iiii. Sub moenibus urbis aquantur.

Confutare est confundere uel committere. Var. in maenio: Harum aedium summo atria confutabant architectores. Idem li. i. Hui Sedina cocus magus aenum quando feruit: paula confutat trua.

Compluries frequenter. Cato suasionem in lege populi. Quod compluries usu uenit omni tempore ante aduentum esse remp. reddimus. Idem originum lib. iiii. Compluries eorum milites mercenarii inter se multi alteri alteros in castris occidere. Plautus in perfa: Quid metuis? Metuo hercle uero: sensi ego compluries.

Cognome est eiusdem nominis. Affra. in diuortio. Latius genus cognominationis morborum cognominis.

Clypeat. Pacu. in hermiona: Currum licuit chlamyde contorta: astu clypeat & actiu. Ita & galeare. Cinna in epigrammatis: Miseras audet galeare puellas.

Conuafare est furto omnia colligere. Terentius in phor. Aliquid conuafasse: atque hinc me ego conuicere potius in pedes Cluet nominat Lucil. li. xxx. Quia opera troginus calix pro castra cluebat. Ennius in ambracia: Pergentes esse cluebat omnium miserrimus. Pacuuius in Iliona: Sed haec cluentur hospitium infidelissimi. Varro onos lyras. Pacuuius discipulus dicorporis fuit Ennius

Ennius musarū. Pōpilius cluor tibicidas. Lucil. lib. xxvii. Xx. domi an. xxx. uel centum tibicidas alas.
 Cōtēturū. Lucil. li. xxvii. Tu Luciliū crede cōtēturum cū me ruperint summa omnia fecerim. Var. lib. de liberis educandis. Vel maxime illic didici & sitienti tyriacam mulsam: esurienti panem cibarium siliginum: & exercitato somnum suauem.
 Canicas ueteres furfures esse uoluerūt. Luci. li. xxvii
 Quāti uellēt q̄ canicas apud te & mangonis manu.
 Concorditas p̄ cōcordia. Pacuuius in Hermiona: Cōcorditatem hospitiū adiunctam perpetem probitatem conferuetis.
 Cōmentū pro cōmunitū. Plautus in Amphitriōe: Faciam amphitriōnē aduenientē ab aedibus: ut abeat quouis pacto: fac commentus fies.
 Cribrum Lucil. libro. xxvi. Cribrum cerniculum lucernam in laterem: in telam licium.
 Contēnificum. Lucil. lib. xxvi. Ego enim contēnificus fieri & fastidire agamemnonis.
 Cordi est honeste dictū animo sedet. Lucil. lib. xxvi. Et quod tibi magnopere cordi est mihi uehemēter displicet. Idem q̄si tibi porro istac res iccirco cordi est: q̄ re utilem.
 Congenudare flecti genibus. Ceci. in anna. lib. vii. Ipse regis eminus equo ferit pectus aduersum. Cōgenudat percussus deiecit dominum.
 Causari causam dicere uel defendere. Actius in Medea: Qui potis est repelli quisq̄: ubi nullus ē causandi locus. Affra. in Emancipato: Vide facunde contra causaris partem. Pacuuius armorū iudicio: qui sese ad finem esse ad causandum uolunt de uirtute. his ergo cernendi do potestatem omnibus.
 Celebrescat celebris fiat. Actius in Diomede: Et qualis fuerit fama celebrescat tua.
 Cœpe incipe. Ceci. in Peribœa: Rastrariā aere obscuro hercle desinā: mane cœpiam. Plau. in Mæne. Ne q̄ ego sanio: neq̄ pugnas uelitis cœpio. Idē in Trulentio: Dum abeam quodā: & ubi nihil cœpiam.
 Certissant certa fiant. Pacuuius in Chryse: Aquæ cocos unde certissent.
 Celebre nō solū frequēs: sed et uelox. Acti. i. ægyptho
 Celebri gradu gressum accelebrasse docet.
 Calliscerūt prout calluerunt. Cato libro de bello carthaginensi: Aures nobis calliscerūt ad iniurias abeat: alium questum cœpiat.
 Commetare commear. Neuius in Bubulco cerdōe
 Cum ad lupam nostram tum multi crebro cōmetant lupi. Affranus in uirgine: Quo tu commetas ubi confixus desides?
 Concalluit. M. T. ad Atticum li. iiii. Locus ille animi nostri stomachus ubi habitat olim concalluit. Et de deorum natura libro quarto: Quorū tanq̄ manus opere: sic animus usu concalluit.
 Conciere cū perturbatione cōmouere. Actius i Medea: Nisi quas terrestres pōtus sstrages cōciet. Affra. in Deposito: Dii sunt irati tibi: qui conciere cogites tantum mali. Ennius in Doloreste: Exēplo ægypthi fidem nuncupantes conciebant populum.
 Cōglomerare iuoluere supaddere. Ennius in Thye. Heu mea fortuna: ut oīa in me glomerata mala.
 Cōgermāescere coalescere cōiūgi uel cōsociari. Quadrigarius annaliū: Facite exēpla eorū: ut uos cum il-

lis cōgermanescere sciatis. Var. reg. huma. li. iii. Postea cū his unā rēp. coniūcti & cōgerminati tenuere Colabella adiunge labra. Laberius annalium: Paranna colabella o'culum.
 Cimbalfare cibala q̄tere. Cassius in emina li. iii. Mulier catabat tibiis phrygiis: & altera cimbalfabat.
 Cōcinnare cōficere uel colligere. Neuius belli punici. li. iii. Trāsit melitā ro. exercitus isulā integrā urit: populatur: uastat: rem hostium concinnat.
 Catullire esurire uel libidiari. Labe. In lacuberna scinde una ex collecto in patiēte catullientē lupam.
 Caduciter præcipitanter. Var. etractione: Aut frigidus nymbos aqua iacta caduciter tuentis pertimere aquatilæ querqueculæ natantes.
 Cupiēter cupidissime. Actius in Philocteta: Cui potestas detur tua cupiēter malis mēbra discrepat suis. Ennius in Phœnice: Stultus est qui cupida cupiēter cupit.
 Cōmemorare cōmonefacere in memoriā reducere. M. T. de senectute: Pythagoreorūq̄ more exercendæ memoriæ gratia: quid quoq̄ die dixerim: audierim: egerim: cōmemoro uesperis. Idē de finibus bonorum & malorum li. i. Sed a te oportūe facta mentio ē: sed etenim mœtus audire. Cice. Quænā istius sit ueteris: quam commemoras academicorum & peripateticorum de finibus bonorum sententiam.
 Coniectarium efficax p̄fectum. M. Tu. de fi. bonorum & malorum lib. iii. Illud uero mihi me coniectariū: sed imprimis habes illorum.
 Concupia nocte primi somni. Sisenna histo. lib. iiii. Ipsi legati concupia nocte oppido digressi iā supra ostium munitionem succedunt.
 Cistas. Sisenna Histo. lib. iiii. Cistasq̄ quæ erant legū ferendarum gratia parta defecerant.
 Cētones & cilicia. Sisen. histo. li. iiii. Popius aceto madefactis cētonibus integūtur: quos supra perpetua classi suspensa cilicia obtenduntur.
 Crebritudinem pro crebritate. Sisen. histo. li. iiii. Nā clandestina celeriter transigi apud notos cogitata dici debet non explanari.
 Cemēta lapides nō magni mōi q̄bus aedificia cōsurgūt. Sisen. histo. li. iiii. Formidie opp̄sis q̄ humilem cemētis istructū oppidū murx sciebat. Var. i bimarco: Nō te pudet maicū domi tuæ uides cōmilitonū tuorū cohortis seruis tuis ministrare cimenta.
 Cis positū p̄ ultra. Salust. Cis Rhenū atq̄ intra mare nostrū & oceanū nisi q̄ paludibus inuia fuit p̄domitā. Var. rheto. li. xx. Eo die cis tyberim reddēdū est q̄ de cælo auspicari ius nemini sit præter magistrū.
 Quadrifariā pro q̄dripta. Varro rheto. li. xx. Et ea quæ ad mortales pertinet quadrifariam dispartierim in homines: in loca: in tempora: in res.
 Cōcalfacere excitare uel incēdere uel hortari. Cice. de deorū natura li. ii. Et ait idē: cū brachiū cōcalfece rit: tū solere pugnare. Idem ad pausa. lib. iiii. Nos uētidianis tumoribus concalficimur.
 Cauillant ut iocant. Cice. de orato. li. iii. Cauillantur aut aliqd̄ de oratoris arte paucis p̄cipiūt libellis.
 Catus p̄ sapiēte. Cice. Tus. li. ii. Sed hō catus nunq̄ terminat nec magnitudis nec diuturnitatis modum.
 Contrahi dictum est honeste quadā tristitia liberari & solitudine aut mœrore. Cice. Tuscu. li. iiii. Hoc

detracto quod totū est uoluntariū ægritudo ē sub-
 lata illa mœrens: morfus tamē & contractiunculæ
 quædā animi relinquent. & lib. iiii. Itaq; hæc prima
 diffinitio ē: ut ægritudo animi sit aduersantis ratio
 ne contractio.
Cicures. Cicero tuscu. lib. v. Partim soliuagas: partim
 congregatas immanes alias quasdam aut cicures nō
 nullas abditas terraq; tectas.
Cuias ūde. Cicero tuscu. li. vi. Socrates quidē cum ro-
 garetur: cuiatē se esse diceret: mundanū inquit.
Cibariū quod nūc aut de pæe sordido aut de alio idi-
 gno dicat. Var. in modio: In bucolis dormire mal-
 lem. s. potius uinū meū cibariū: q̄ ego dominus cu-
 barem. Idē onos lyras: Tuus autē ipse frater cibari-
 us fuit Aristoxenus. Ci. Tusc. li. vi. Cui cū pegrināti
 comitibus non secutis cibarius in cassa pās datus
 esset: nihil uisum illo pane iucundius.
Comedones ab edendo. Var. in modio: Putat fore
 hoc q; hinc comedonibus conuēit usu quibus nota
 uoluntate comedunt: duntaxat gulla gaudet.
Caulē uitis robur. Var. de re rustica lib. i. Quem dici-
 mus caulē: ut Vir. li. xii. Puberius caulē foliis. Varro
 ex farmēto caules qui nati sūt de his qui plurimum
 ualent: primū ac secundū nōnunq; & tertiū relin-
 quere: reliquos decerpere.
Cōtinuare cōuenire cōcurrere. Sisen. histo. li. v. Ma-
 rius ostio liri si uehit: atq; enariā suos cōtinuare.
Cinefactū in cinerem dissolutum figuratio: ut tepe-
 factū & labefactum. Lucil. lib. iiii. Ad nos horritico
 cinefactum te prope cubet.
Coxédicas coxas. Luc. Caput colos tēta: trūcus susti-
 nes a coxédicibus. Var. de re ru. li. i. Lata fronte nari-
 bus simulato pectore classis coxendicibus.
Cōditaneū: quod cōdi uel cōdiri pōt recte dici. Var.
 de re rusti. li. i. In agro crassio & calido oleo cōditane-
 um radium maiorē salentinam horti tempus causa
 serginam abituram colmineam.
Cœnatus ut prāsus: ut potus uel lotus. i. confecta cœ-
 na. Var. de uita patrū li. iiii. Vt eius cōuiuū qui triū-
 pharet in capitolio uideat esse proprium: ut ipse po-
 tius domum reduceretur cœnatus a conuiuio.
Ciros capitis crinē. M. Cato libro de liberis educan-
 dis: Itaq; ambraciæ primū capillum puerile dēptū.
 Item ciros ad apollinem ponere solent.
Catellos. M. Cato in libro de liberis educādis: Qua-
 re melius curæ consuetudinis puerilis illorum: qui
 suis catellis ministrent quod edent.
 De dictionibus a. D. littera incipientibus.
 Extima p dextra. Var. Porro idē ab unoquo
d q; cōpito ternæ uiaē oriunt: e quibus singu-
 læ extimæ exitū ad cælos habēt p priū: a pri-
 mo cōpito dextimam uiam munit Epicurus.
Desueui illū pro desuefeci illum: id est consuetudinē
 ei abstuli. Titinnius gemina: Parasitos amoui: leo-
 nem ædibus abstrui desueui: ne quo ad cœnā iret
 extra meum consilium.
Dapalis cœna est diuersis amplis dapibus plena. Ti-
 tinnius Varro: Toto fitān foco de lignis mihi da-
 palis cœna.
Diuitant pro diuites faciunt. Actius in Astyanacte:
 Nihil credo auguribus qui aures uerbis diuitāt alie-
 nas suas: ut auro locupletent domos. Turpi. in trasi

lione: Dii me diuitant.
Desquāmat squāmis expoliat. Plau. i aulu. Dromo de
 squāma pisces: tu Macherio gōgrū muranā exdor-
 sua q̄tū potes. Luci. saty. li. vii. Sador subellor: desq;
 mor: punico: ornor. Expilor pingor.
Deartuare ē q̄si partus cōcidere. Plau. i captiuis: Tū
 igit ego denūciatus deartuatus sū miser. Idē in eadē
 Deartuasti dilacerauisti atq; opes confecisti.
Demoliri diruere. Salu. histo. lib. iiii. Pluteos rescidit:
 ac munitiones demolitur loco summo potitur.
Diuidos. i. separatos. Actius i Andromeda: Nosq; ut
 seorsum diuidos læto offeres.
Dispuluerare est dissoluere. Ne. in Gymnasto: Saxa
 siluas lapides montes disuicis dispulueras.
Differitas pro differentia. Lucil libro. iiii. Tantaq; in
 his rebus distantia differitasq;
Debilo debilis. Ennius lib. viii. debilo homo.
Domutionē. pacu. in hermiona: Nā solus danaps hic
 domutionē dedit. Lucil. li. xxvii. Domutionis cupi-
 di imperium regis pene imminuimus.
Designare cū nota & ignominia aliquid facere. Terē-
 tius in Adelphis: Illa quæ a te facta sunt omitto mo-
 do quid designauit.
Deblaterare est obloqui confingere. Tucil. li. xx. De-
 blaterat plenus bonus rusticus concinnit una.
Deletile non quod deletur: sed quod debeat. Varro
 in Modio: Si displicet tibi tam latum mare partis q̄
 tum spongiam deletilem.
Datatim. i. inuicē dādo. Plau. in Curculione. Tum isti
 q; ludūt serui scurrarū datatim in uia. Affra. in hoie
 Datatim uxorē ut ludas. Pōpo. in Adel. Quod ille
 dicit cū datati i lecto lusi tecū. Neuius in Exodo: In
 molis nō ludūt raptim pilo datatim morfo.
Diuidia ē tediū. Actius in armorū iudicio: Huius me
 diuidia cogit plus q̄ est par loqui. Turpi. in Epideto
 Sperabam consilia nostra diuidiæ tibi cum ætas ac
 cesset non fore.
Dulcitas dulcitus pro dulcedo. Actius i Tereo: Sua
 uem linguæ sonitum o dulcitas conspiratū animæ.
 Ceci. in Syracusis: Tanta hic inuasit in corda indul-
 citas. Cice. de deorū natura lib. iiii. Quinetiā gusta-
 tus qui ē secūsus ex oibus maxie uoluptatibus q̄-
 pe dulcedie præter cæteros secundus cōmouetur.
Discorditas pro discordia. Pacu. in Hermio. Quātā
 q; ex discorditate cladem importem familiæ.
Deletio. Lucil. libro. xxix. Deletionem nostri ad unū
 exercitus.
Depeculassere: ac deargentassere & decalauticare
 eburno speculo depeculassere.
Difflare flatu disturbare. Plau. cuius tu legiōes diffla-
 uitaſti spiritu. Lucil. libro. xxyi. Pars diffiatur ueto:
 pars autem obrigescit frigore.
Danūt dāt: Pacu. in Illiona: Dii me & si perdūt: tamē
 eē ad uitam petūt: q; priusq; intereo spaciū ulciscen-
 di danūt. Plau. in Pseudulo: Cui seruitutē dii danūt
 leoniā. Neuius belli punici lib. iiii. Eā carnē uictori-
 bus danunt. Ceci. in Plotio patiere quod dant quā-
 do optata non danunt.
Deamare ue hemētius amare. Afranius in Vopisco
 Voluptatē capio maximam cruciari te tua culpa q;
 det de illa pessima quam deamas promere.
Decollare ex collo depōere. Ne. Notonicas loui hēs

uidi tibi tradi in tuo collo est: decolles caue.
Degulasse est gulæ dedisse. *Affra. in Bruto: Immo ian dudū occubuisse degulasse oportuit.*
Delectare illicere attrahere. *Ennius in Thye. Et me apollo ipse delectat: ducta delphicus. Quadrigarius Anna. li. iiii. Fabius de nocte cepit hostibus castra simulare. oppugnare eum hostem delectare dum collega id caperet quod captabat.*
Delica explana indica. *Actius in Achille: Quare alia ex crimine inimicorum effugere possis delica. Cecilius in Cibolio: Ista te: immo uero hæc ante solitus sum res delicat. Titinnius li. v. Quid istud est: aut istic si bi uult sermo: mater delica.*
Deuorare absumere eripere. *Actius in Aenea. Patrio exeplo & medicabo: atq; animā deuorabo hostibus*
Dignet dignus putet. *Pacu. in Illio. Quis deos infernos quibus celestis dignet decorare hostis.*
Debilitate debilitate. *Pacu. Miseret me lachrymis lingua debilitate stupet.*
Demagis ualde magis. *Lucilius libro. xvi. Res corus ille duos uentos austrum atq; aquilonem uouisse aiebat se solos: demagis istos & nymbo austellos nec nosse necesse putare.*
Dio pro die: unde & iter diu dicitur. *Titin. in Fulonibus Nec nocte nec diu licet fulonibus qescat. Plautus in Merea. Noctūq; & diu ut iuro subdolassis. Idem in Aulu. Nec noctu nec diu getus unq; eā nūc dormiē.*
Dubitatim dubitanter. *Cecilius Annalium libro. iiii. Imperator conclamat de mediō uelutatus: si nostro cornu remouetur gallis non dubitatim immitant Sifenna Historiarū libro. iiii. Quod hostē non dubitatim cum pluteis ac scalis iter facere cernebat.*
Discedere hiare diuidi distendi. *Marcus. T. de officiis. lib. iiii. Hinc ille gygas inducitur a Platone. qui cum terra discessisset magnis quibusdam imbribus. Sifenna Historiarum libro. iiii. Armata dextra ducti: magisq; in latitudinem discedunt.*
Delegare ueteres discedere posuerunt uel dispartire. *Plau. in Amphi. Cui fautores delegatos uiderint.*
Depsera a græco magis significantiā & originē trahit *Homerus in Odyssea: Var. in Mysteris. Sed tibi fortasse alius molit & depfit.*
Dolatum pro dolatū usu dicitur: quod est percæsum uel abrasum uel affresum. *Var. in Agathone: Nunq; celatus in manu dextra scyphus celo dolitus artem ostentat mētōris. Cicero Dolatum academicorum li. iiii. Nō enī est ex saxo: aut cultus e robore dolatus*
Descobinatis faucis & abrais & defectis. *Var. in Meleagris: Sin autē delectationis causa uenamini: quanto fatius est saluis cruribus in circo expectare: q̄ his descobinatis in silua curare.*
Dentarpagas quas græci uocāt uolūt appellare. *Varro in quinquatribus: Hic in pēsile forcipem dentarpagæ.*
Defubulare perfodere. *Varro Sexq; ulix. Vnā ueniā esse nō amouisse duce uirtute hāc esse nobile: alterā Carneadem defubulasse bona corporis secutum.*
Dormitio. *Var. sexagesi. O stulta corporis nostri dormitio: uigilabis. Et alio loco idem: Quid mihi somno si dormitio tollitur?*
Dissentaneū discors & dissentiens: ut consentaneū contra: *Nigidius: Eum locum facit dissentaneum.*

Decidua quæ cadant: ut occidua. *Laberius: In altū nō ubi caput a foliis decidua folia pandit.*
Duodeuicesimo ita ut duodecimo. *Var. humanarum rerum libro. xvi. Mortuus est anno duodeuicesimo rex fuit. xxi. Cato li. iiii. originū: Deinde duodeuicesimo anno post dimissū bellū quod. iiii. & .xx. annos fuit carthaginēsis sextū de foedere decernere.*
Diurnare honestū uerbū pro diuidere: & apud ueterē prudentē auctoritatis incognitæ: *Neq; optimum quēq; iu suos solent diurnare.*
Duritus pro duritia. *Cato in Veteriū: Qui illius inquit imprudentiā qui norat duritudinē.*
Delitiā numero singulari: quod aut rarū est aut singulare. *Plautus: Mea uoluptas mea delitia.*
Diritas. *Marcus. T. de senectute: In altero diritas.*
Dirissimum seuerum: *Varro in Bimarco: Scena quē senem latina uidit dirissimum.*
Diis diutinis ac iugibus. *Var. onos Iyras: Sol hermoige quadam gubernans motibus diis uiget.*
Dicteria quasi dicta nō seria. *Varro onos Iyras: Quā mobile neq; orto saltitiū attulit psalterium: quibus sonāt in græcia dicteria.*
Dispallare est separare. *Sifenna historiæ libro. iiii. Dispallati ab signis digressi omnes ac dissipati. Idem Tāto plures passim dispallantur.*
Diloricare dictū est scindere. *Cicero de oratore li. ii. Qui in causa peroranda non dubitauit excitare reū consularē & eius diloricare tunicā: & iudicibus cicatricē aduersam senis imperatoris ostendere.*
Diuitior. *Cice. de oratore li. iiii. Inde ille licentior & diuitior fluxit dithyrambos.*
Deturbare deiicere demouere. *Salu. li. ii. Moenibus deturbat. Virg. li. v. Puppi deturbat ab alta. & li. vi. In de alias animas quæ p iuga lōga sedebāt Deturbāt.*
Diuidiæ ut dissensiones. *Actius in Phoenissis: Ne horū diuidiæ & discordiæ dissipēt & disturbent tantas etiam optimas ciuium diuitias.*
Deintegrare deminuere: deiugare: deiungere: separare: dissociare: denasce: decrefcere. *Ceci. Nomē uirginis: nisi mirū est deintegravit. Pacu. in Chryse. Perq; nostrā egregiā unanimatē quā memoria deiugat. Cassius hemina annali. li. ii. Quæ nata sūt ea omnia denasce aiunt.*
De dictionibus ab. E. littera incipientibus.
Virescat. *Var. in prometheo li. xv. Atq; ex fāe guinibus dolore euirescat colos.*
Euallare dictū est excludā: & quasi extra uallā mittam. *Titinnius in Prælia. Qua ego extorrē hanc domo faciā dilatricē pallia euallauit. O pulchre. Varro hemina. Donec foras nos intus eualluerunt.*
Excantare significat excludere. *Plau. in Bacchidibus: Nā credo cuius cor excantare potest. Luc. li. ii. saty. Quæ ego nunc æmilio præcanto atq; exigo: atq; cāto. Varro iu Eumenidi. Vbi uidēt se cantādo exara excantare non posse: deripere incipiunt.*
Extūdere est extorquere uel inuenire *Affra. in epistola: Itaq; adeo extundo: ex officio dāc mihi custodiēdus. Virg. Geor. li. i. Vt uarias usus meditando extūderet artis Paulatim.*
Exculpere est extorquere. *Plautus i cistellaria: In quæstione uix expuli ut diceret. Lucretius satyrarum libro. ii. Nunc nomen iamq; ex testibus ipse rogando*

Exculpo: hæc dicam. Idem: Vt esurienti leõi ex ore exculpere prædam.
E regione positum est ex aduerso. Cice. academico. li.iii. Nec ego nõ ita uos & dictis eẽ e regiõe nobis in contraria parte terræ: qui aduersi stent ad contra uestigia.
Exorbebo pro exorbeam. Plau. in Epidico: Iã ego ne cõuertam in hyrundines atq; horum exhibebo sanguinem. Turpi. in Leucadia: lam ego istam tibi tristitiam exorbebo.
Exurgitẽ exhaustiã significat. Plau. in Epidico: Atq; exurgitem domo prorsum.
Expapillato brachio quasi usq; ad papillam renudato. Plautus in milite glorioso. Idem connexũ in humero leuo expapillato brachio.
Exos dicitur sine osse. Lucre. lib.iiii. Exos & exãguis tumidos perfluat artus.
Extrarium quasi alienum. Afranius in Suspecta: Vt me esse in hac re ductat abs te extrarium.
Errabundus pro errans. Virgi. Siqua forte ferat oculis sese obuia nostris Errabunda bouis uestigia.
Excandentia iracundia feruentia. Cice. Tus. li.iiii. Ludi ne ira excandescẽtia odiũ inimicitia: discordia. Idem in eodem: Excandescẽtia autẽ est ira nascens & sine modo existens.
Emulgere sine labore tollere. Terentius in Phormione: Emulsi argento senem.
Effutire cũ mendacio dicere. Terẽ. in Phormi. Vos forte imprudẽtes effutiretis. Cice. Tuscul. li.v. Nec hæc sic agit: ut quasi ex tẽpore futire uideat. Lucretius: Mata licet similis ratione effutiat ore.
Eleuit maculauit. Luci. li.vi. Si hic uestimẽta eleuit luto: ab eo risũ magnũ ad cachinnũ imprudẽs subiicit.
Eleuiem purgationem. Lucretius libro. xxvi. Vt eleuiem facere per uentum uelis.
Exponere pro exemplo boni ostentare. Cic. in Acad. li.ii. Frangere auaritiã scelera ponere: uitam suã exponere ad imitandum iuuentuti.
Expetũt pro uolunt. Pacuuius in illiona: Dii me: & si perdunt: tamen esse ad uitam expetunt: quum priusq; intereo spatium ulciscendi dabunt.
Expalpare elicere. Plautus in penulo: Quid faciã: ex ora blandire expalpa. Pomponius in collegio: Siqd expalpare possum ab illo.
Expirgo pro expgefacio. Actius in Antigo. Heus uigiles pro parte expgite pectora tarda sopore extergite. Santra nunciis bacchis exemplo excitã uadit: qua genitrix & omnis uocis expergita sono.
Extrahunt pro exhibunt. Affra. in actione: Simul limẽ intrabo: illi extrahunt ilico.
Efflictim uehemẽter. Plau. in Penulo: Earũ hic adolescens alterã efflictim perit. Põpo. Dotato scio polte illã amare efflictim. Laberius in Bellonistria: Domina nostra priuignum suum amat efflictim.
Expulsim dictũ est a frequẽti pulsu. Varro in Serapa recte: Purgatũ scito: quoniã uidebis Romã in foro ante iamenos pueros pila expulsim ludere. Nigi. in cõmento lib. xx. Cuiusmodi genus aduerbiorũ aduerbii motu: quia euertit ut pulsım cursu.
Eluuiio corruptus & morbiferis operibus tractus. M. Tu. de offi. libro. ii. Qui collectis, cãteris causis eluuiõnis pestilentia: uastitatis.

Exhiberi inferri. M. T. de offi. li.iii. Quod cũ audiuisset adolescens filius negociũ exhiberi patri.
Equuleos diminutiũ ab equis. M. T. in Hortẽsio dici uoluit: Vt igif domitores equorũ nõ uerba solũ adhibent ad domandũ: sed etiã cibũ sæpe subtrahunt: ut fame debilitetur equuleorũ nimis effrenata uis. Varro in Eumenidibus: Neq; furẽtem equuleum damacrinũ insanus eqso exhibebis morbi fluctibus educet unq;. Põpo. Decuma fullonis: Vbi insuluit inculeratum equuleum: ibi tollutim tortor.
Emãcipatũ subnixũ deditũ. Marcus Tullius de Senectute. Ita senectus nimis honesta e: si seipsam defendit: si ius suum retinet: si menti emancipata est: si usq; ad ultimum spiritum dominatur.
Exiurare & deiurare: idest ualde iurare aut deamare. Plau. in Amphi. Exiurasti mihi te dixisse per iocũ.
Exornare ornare: extruere instruere. Plau. in Aulularia: Repediũ rebus paratis exornatis nuptiis. Virg. ænei. li.iiii. Pulchrãq; uxoriũ urbẽ Extruis. Ci. Tuscul. lib. ii. Modo est aliqua patientia: si nulla e: qd exornamur philosophia.
Equiso pro equite. Varro trioclite: Trifilio patiaretis eos: Nã ut equus q ad uehendũ est natus: tamen hic tradit magistro: ut equiso doceat tollutim. Idẽ in Marcipore: Quã nautici equisones per uia qua ducerent lora. Idem in Eumenidibus: Neq; furentem equuleum damacrinum insanus equiso exhibebis morbi fluctibus educet unq;.
Eunuchare Varro in lege menia: Siqui patriã maiorem parẽtẽ extinguit: in eo e culpa quod facit p sua parte is qui se eunuchat: aut alicui liberos pducit.
Equilã equã. Var. in lege menia: Nẽo e tã negligens: qn summa diligentia eligat afinũ q suã saliat eqlam
Efurigo fames. Varro in Taphemenippo: Vbi lubet ire licet accubitũ accedo strennuosus sublimus: qd esurigo fundebat costas.
Exitũ Varro sexagesi. Sic circũspexere atq; inuenisse: cũ dormire cõpisset tã glaber q Socrates galbã esse factum exitum e pilis albis cum proboscide.
Elucidare lucidare dictũ a luce. Labe. Scito fulgẽtis splẽdore pecũia uolo elucidare exitũ ætatis meã
Exigor pro a me exigitur. Cecilius: Excino ego illud minus nihilo exigor portorium.
Edulcare p dulcius facere. Actius: Quapropter edulcare conuenit pluraq; acerbis senibus gubernasse.
Eqtem pro equo. Virgi. geor. libro. iii. Atq; equitem docuere sub armis Insultare solo: & gressus glomerrare superbos. Ennius annaliũ libro. vii. At nõ quadrupes equites. Equitare quoq;. Luci. equũ dicit. cũ sit hois equum insidentis: Quis hunc cõcurrere equum non æque equitare uidebat: is equitat: curritque oculis.
Exequiantur exequiis cõuiuant & epulant. Varro in Bimarco: Ipm ppter uix liberti semitrati exequant.
Exedra. M. T. de offi. & de finibus bonorũ & malorũ lib. v. Sunt in ipsis locis iudicia summorũ uirorum tamẽ ego i. la moueor exedra. Et de oratore lib. iii. Tũc dedita opera quiescẽtib; aliis in eã iã exedrã uẽisse: in q Crassus posito lectulo requieuisent. Ergo positũ pro ea cã. Virgilius æueidorũ libro. vi. Illius ergo uẽimus: & magnos herebi trãsnauimus amnes. Sisẽna historiarum libro. iii. Milites: ut lex

calphurnia cōcesserat uirtutis ego ciuitate donari.
 Enixim p enixe. Sifen. histo. li. iiii. Et ergo illos malos
 & audaces semp enixi cōtra fortunas atq; honores
 huius ordinis omnia fecisse ac dixisse sentio.
 Exinanita euacuata. Sifen. hi. li. iiii. Denique exinani-
 tas castris rōni: q; clausi se loco potuerūt expedire.
 Exanclare ē ppeti uel supare. Cice. Academicorū lib.
 iiii. Credoq; clitomacho ita scribēti ut herculi quen-
 dā laborē exāclatū. Et Tus. li. i. q; exclamauisset oēs
 labores tū inciderēt in mortis malū sempiternū.
 Eugium media ps inter naturalia muliebria. Luci. in
 Epodis hymnis: Sine eugio ac destina. Laberius in
 cētenario. Quare tam arduū ascendas: an concupi-
 sti eugium scindere?
 Exoticū aduenticiū a graco. Plautus in mustel. Nō
 omnes possunt olere unguenta exotica.
 Ebriulare ebriū facere & ebriacus ebrius. Labe. i che-
 re: Ebriulari mentem hilaram arripiunt. Idē in Au-
 lula. Homo ebriacus somno sanari solet.
 Exfundere a fundo auertere. Ceci. antipater lib. vii.
 Respublica amisso exūdato pulcherrimo oppido
 Externauit & consternauit: id est demētē fecit. Ca-
 tullus: Ah misera assiduis q; luctibus externauit spi-
 nosa sericina ferens in pectore curas.
 Excissatum laniatum uulneratum. Plautus in Cistel-
 laria: Capillo cisso atq; excissatis auribus.
 Edusam & potinā deas p̄sides uult habere puero-
 rum. M. Cato li. de libe. edu. Cum p cibo & potio-
 ne initiarent puero sacrificabantur ab edulis edu-
 sã: a potina potinæ nutrici.
 Esculētum & escarium ab escis & ab edēdo dictum.
 M. Cato in lib. de libe. educādis: Fortūa se illos non
 natura p̄stare siqd datū his sit esculētum. Plau. in
 Menæch. Ea enim uere lenta uincla sunt escaria.
 Ehippiū tegimē equi ad mollē uecturā paratū. M.
 Cato de liberis educandis. Mihi puero modica fu-
 it una tunica & toga sine fasceis calciamenti equus
 sine ehippio: balneū nō quotidianū albeus ratus.

De dictionibus ab. F. littera incipientibus.

Amulant pro seruiūt. M. T. de rep. lib. tertio
 f Est. n. genus iustæ seruitutis: cum hi sunt al-
 terius qui sui esse possunt: cum autē hi famu-
 lantur. Et de offi. libro tertio. Quam hi seruitutis fa-
 mulatus & seruiētis uoluntati.
 Firmitudo pro firmitas. Plau. in Asinaria: Si istā fir-
 mitudinem animi obtines salui sumus. Marcus. T.
 d̄ rep. li. i. Habēt æquabilitatē quandā: q; carere diu-
 tius uix possunt liberi: deinde firmitudinem.
 Fortunare ē prosperare: & omnibus bonis augere.
 Plautus in Trinummo: Defortunabunt: nostra cō-
 silia. M. T. ad Curionē: Tibi patrimonium dii for-
 tunent. Affranus in emācipato: Deos ego omnes:
 ut fortunati sint precor.
 Fallam pro fallaciam. Nouius in decumis: Me nō uo-
 cabit ob eam rem hanc faci fallam.
 Ficitatē dictū ut oliuitatē: id est fructus fici: Nouius:
 Ficitores oēs capiūt ficitatē: iners ē sine molestia.
 Fimbriæ sunt omnis extremitas Neuius in Lycurgo
 Ut uideā Vulcani opera hoc flammis fieri flora.
 Famulitas est seruitus. Actius in Andromeda: Nam
 postq; paruulos suos oppressit famulitas. Pacui. in

Athalantha: Quas famultas: uis: ægestas: fama: for-
 mido: pauor.
 Fidelitatē. id est fidē. Actius in Mirmidonibus: No-
 lo equidē: sed tu huic quē scis: quali in te fiet fide-
 litate: ob fidā naturā uiri ignosce. Affra. in Vopi. Idē
 intus actū perit: opera nimirū mea ea aīo fidelitatis
 Falsum habuit pro fefellit: Salu. in Iugurtha: Neq; ea
 res me falsum habuit.
 Famul famulus. Ennius li. viii. Mortalē sūmū fortūa
 repēte reddidit: sūmo regno famul ut optimus eēt
 Flaccet lāguet deficit. Luc. lib. vii. Hic est macedo fra-
 grion lōgius flaccet. Actius in Achille: Heu scepra
 iā flaccēt ferat. Affra. in diuortio: Dispii perturba-
 ta sunt: iam flaccet fortitudo. Ennius in Thyeste: In
 flaccēbunt conditiones repudiato & reddito.
 Fulguriuit fulgorē fecit uel fulmē afflauit. Neuius su-
 aue a suo sonitu fulguriuit Iuppiter. Luc. libro. xxvi
 Luporum exautorem maluanum & fulguritatem
 arborum.
 Friget frigidum est. Virgi. li. vi. Corpusq; lauant fri-
 gentis & unguent. Teren. in Phormione: Abi tange
 si non totus friget me eneca.
 Fabitorem fautorem. Luc. libro. xxi. Fabitorem tibi
 me amicum amatorem putes.
 Folliculum corpus. Luc. li. xxvi. Ego siqs sum: & quo
 folliculo nunc sum indutus non queo.
 Fligi affligi. Liui. in ægisto: Ipse se in terrā fligit cadēs
 Actius in Epinausimache: Nec p̄dolescit fligi socios
 morte cāpos contingi. Idem in ægisto: Heu cuiatis
 stirpem funditas fligi studet.
 Frangescere frāgi. Actius in ægisto: Neq; fera homi-
 num pectora frangescūt: donec uim persenserim i
 perii. Idē in Euryface: Nūq; erit tam immanis cum
 mea opera extinctum sciat: qui frangescat.
 Fuam sim uel fiā. Pacu. in Doloreste: Respōsa expla-
 nat: mādat me mater: suat cognoscēdi unq; aut con-
 tuēdi copia. Titin. i fullone: Perii hercle uerbo: ubi
 nūc tecū obsecro ut mihi subuenias ne ego maialis
 fuā. Liui. in Hermiona: Obsecro te anciale mater:
 ne q; tuæ aduersus fuas. Affra. in pmo. Caue ne pē-
 deas si fuas in questione. Ennius Hectoris Iustris.
 At ego omnipotens te exposco: ut hoc consilium
 Achuis auxilii fuat.
 Facul p̄ faciliter. Huic cōtrariū est difficul. Luc. li. vi.
 Peccare ipune rati sunt posse: & nobilitate facul p̄
 pellere iniquos. Pacu. in teucro: Nos illū interea p̄-
 ficiēdo p̄pinaturos facul remur. Affra. in ictione:
 Aut facul aut ait. Pacu. Fœmina inuēit bōa. Actius
 in meleagro: Erat uirile istuc ferre aduersam fortu-
 nam facul. Varro in Bimarco: Quod utrum sit ma-
 gnum an paruum facile an difficul.
 Famulāter pro suppliciter. Actius in Tereo: Deuin-
 cat moue natū semella affare & famulanter pete.
 Fluctuatim iactanter & solute. Affra. in Pompa: Te-
 ne tu in medio nemo ē magnifice nolo fluctuatim
 adire illum accipite hoc: tege tu & sustine.
 Eortunatim prospere. Ennius in annalibus: Ea mihi
 reliquæ fidei regno: nobisq; quiritis se fortunatim
 foeliciter abinde uortat.
 Frustratim & frustilatim per frustra & minutatim
 Pōpo. i Verre ægroto: Verū illi ualēt: q; Inctant cū
 leonibus: & te obiectis frustratī passerinū prādium

faturarum non frustulatum nec minutatim dari.
 Fastidiliter fastidiose. Varro in Cras credo: hodie nihil quibus instabilis animus ardens mutabiliter habere fastidiliter in constanti pectore.
 Fugere dictum est fieri. M. T. de offi. lib. iii. Siquis uinum fugiens uendat sciens.
 Fatigare positum pro fatigari. Virg. libro. iii. Olli remigio noctemque diem fatigant.
 Fraus fraudatus. i. ad fraudis fructum uenerit. Plau. i. Asinaria: Non placet meo tuo in commune nequam fraudem fraus sit.
 Fax pro face. Varro in Gerunto didascolo. Confluit mulierum tota roma quae noctu fieri mitia solita etiam nunc pinea fax indicat. Idem sexage. Adest fax iuoluta incendio. Idem de uita patrum li. ii. Cum a noua nupta ignis in face afferretur: fucio eius sumptus: cum fax ex pinu alba eest: ut eam puer ingenuus afferret.
 Flauifas ear dici Varro existimat: quos graeci thesauros uocant in epistola quam aduersus Marcum Sulpitium dedit Quintum Valerium coram nunc solitum dicere: quos thesauros graeco nomine appellatus: priscos latine flauifas dixisse quod in eos non rude aes: argentumque sed flata signataque pecunia conderetur.
 Formidolosum & quod ipsum & sit formidabile. Salu. in Cati. Non armatus hostis formidolosus.
 Fruisci pro frui. Lu. lib. xviii. Aequo fruiscor rogo actu. Ceci. li. ii. Domus suas quoque ire iubet & sua omnia fruisci. Nouius. Pareoque magnopere: quasi uerum id fruisci non queunt.
 Fellare exurgere. Iam uero manio tam eum ad quem ueniunt: & hospitium lac humanum fellasse.
 Fallaciloquentiae. M. T. de fini. bonorum & malorum li. iii. Quae diligentissime contra Aristonem dicuntur a Chryippo ex ea difficultate ille fallaciloquentiae fabellae. M. T. de fini. bo. & malorum lib. v. Libeterque se cum his congregant: dantque se ad ludendum: fabellarumque auditione ducuntur.
 Ferabite positum pro agresti. Sisenna histo. lib. quarto: Et partim ferabite: partim lauro & arbuto: ac multa pinu ac myrtetis abundant.
 Foramen: Sisenna historiarum libro quarto. Neque porta neque ullum foramen erat: quo posset eruptio fieri.
 Flexamina. Cicero de oratore li. ii. Tantam uim habet illa quae recte a bono poeta dicta est flexamina: at omni um regina rerum oratio.
 Frons pro fronde. Virg. Geor. lib. ii. Frons tenera: i prudensque laborum. Varro de re rustica li. i. Quod Cato ait circum fundum ulmos populos: unde frons ouibus & bobus sit.
 Falae turres sunt lignae. Enni. li. xv. Malos diffundunt fuerunt tabulata falaeque: haec sunt etiam circa quae apud ueteres propter spectatores e lignis erigebantur.
 Foria stercorea liquidiora. P. P. in Macho. Conforisti me Diomedes. Laberius in panilicis: Foriolus esse uideris in coelos cacas. Foriolus qui foria facile emittat soluti scilicet uentris.
 Flores fex uini. Ceci. ad pol. Ego neque flore neque flores uolo mihi: uinum uolo.
 Februare positum pro purgare & pura facere. Varro de uita patrum libro primo: In eorum enim sacris liba cum sunt iniicere solent farcis semen: ac dicere se ea februare: id est pura facere.

De dictionibus a. G. Littera incipientibus.

g Runnire dicitur porci quod eorum proprium uocis est
 Varro in aboriginibus: Ogrunnit lepido lacte facta mala mactatus porcas. Cice. Tuscul. li. v. Aut grunnitum cum iugulatur ius. Laberius in editio. Grunnientem aspexi porcama.
 Grundules lares dicuntur Romae constituti ad honorem porcae quae triginta pepererat.
 Gradire grande facere. Varro rerum diuinarum libro primo: cum aut humus seminari incipere non possit aut recepta non reddat. aut edita gradire nequeat. Plau. in aulula. Testudineum istum tibi ego grandibo gradum. Luc. li. tertio: Quae nunc uix uestro gradefcunt aucta labore. Idem libro primo: Quodque furdum materia gradefcere aliqua. Actius in meleagro. Frugis perhibet pergradefcere. Pacu. i doloreste. Nec gradiri secum frugum posse nec mitefcere.
 Graditate maior est aetate. Sisenna historiarum libro. iiii. Neque aetatis graditate: neque ea merita: neque ordinis honestatem aut dignitatem sibi esse excusationi.
 Grauidinosi: Cicero tusculanarum libro quarto: Itaque dicimus grandinosos quosdam terminosos.
 Glaratores sunt calobratarii. Glarum enim sunt fustes quae mittuntur. Varro mutum mulis caluit graecum glaratores qui gradiuntur perticae lignae ab homine eo qui in ista tangitur Sicilia nimirum nostri sunt galeae cura apud pedes nostri effiare. sed ab animo mouentur.
 Grandiloqui eloquentes. Cicero in oratore: Nam & grandiloqui: ut dicam fuerunt cum ampla & sententiarum grauitate & maiestate uerbo. Et Tuscul. li. iiii. Qui tandem isti grandiloqui contra haec duo quae maxime agunt. Cuiusmodi. Plautus in merca. Quo guttatim contabescit quasi in aquam indideris salem. Ennius in hecuba: Vide hinc meam inquam lachrymae guttati cadunt.
 Gracilitudo & graciliens pro gracilis: & graciletum pro gracili & graciliu pro gracilitas. Actius in Amphiph. Tamen & statuam gracilitudo & propemodum luctus facit ne dubitem. Ennius libro septimo. Deducunt habiles gladios filio gracillento. Neuius in prothesilao: Denuo gracillentis colorem: dum ex hoc gracillies fit. Turpi. in caneforo: Nosti quod sit gracili corpore.
 Gradaeuitas Actius in Alcimaeone: Quia nec nos: nec ille impune irrideret meam gradaeuitatem. Idem in bacchis: Quia uetustas neque mores neque gradaeuitas. Pacuuius in Hermiona: Quod tam ipsa orbitas gradaeuitasque pelei per penuriam stirpis subaxet.
 Gemitudinem Pacu. in Athalantha: Veniam ego istam qui distinguam inter uos gemitudinem.
 Gnaritas scientia. Salusti. histo. libro quarto: Diuersa uti solet rebus perditis capeffunt. Namque alii fiducia gnaritatis locorum occultam fugam sparsi globis eruptionem tentauere.
 Gallulare pubescere. Nouius in Exodio: Puerum mulieri praestare nemo scit quanto melior sit: cuius uox gallula sit: cuius iam ramus roborascit.
 Gratulari gratias agere. Ennius in Hecuba: Iuppiter tibi sume tandem male re gesta gratulor. Neuius belli punici lib. iii. Isque fursum ad caelum sustulit suas res: anulus gratulabatur diuis. Afranius in Cinerario: Quod saluus uenis melius est gratulor diis.

Garrire

Garrere quasi inepte strepere. Cicero de Oratore li. ii. Nam & fecis multis ante gymnasia inuenta sunt: q̄ in his philosophi garrere coeperunt.

Gargaridare. Varro in epistola ad Fusium. Quintiporis clodiant furia: ac pœmata eius Gargaridans dices o fortuna o fors fortuna.

Gallinas. Cice. acadæmicos lib. iii. Qui gallinas alere permultas questus causa solerent. Idē lib. ii. Cū ouū inspexerat: quæ gallina peperisset dicere solebat.

Gabellum crucem dici ueteres uolunt. Varro.

Nos barbari q̄ innocentes
in gabellum suffigimus homines: nos non barbari:
quid noxios obuestis?

Generalis hospitalis. Santra de antiquitate uerborū li. iii. Scis enim genialis homines ab antiquis appellatos: qui ad inuitandum: & largius apparendum cibū promptiores essent.

Grāgræna est cācer. Lucil. li. i. Serpere uti grāgræna malo atq̄ hic pestica posset. Var. Nō uituperamus: cū sciamus dictū præcedi oportere: si ob eā rē grāgræna nō sit ad bacchū uentura. Idē de uita patrū li. iii. Quo facilius animaduertat per oēs arriculos populi hanc maligrāgrænam sanguinolentiā pmeasse.

Geniū parsimoniā. Terē. in Phor. Suū defraudens geniū cōparat miser. Luc. li. xxvi. Curet ægrotū: sumptū hoī præbeat: geniū suū defraudet: alii parcat.

Genuæ gulosi. Lucil. libro. xxx. Illo quid fiat lamia & pitoixio dentes: q̄ ueniunt genuæ illæ uetulæ improbæ ineptæ.

Glumā. Varro folliculū grani frumentarii dici putat de re rustica libro primo. Granū dictū est quod intimū solidū: gluma quod folliculus eius: arista quæ ut acus tenuis longe eminet.

Gorodius. Luc. li. xxx. Curare domi sui Gorodius ancillæ pueri zonarius tector.

Graudauit impleuit. Cecilius: Titte per mysteria hic honeste graudauit probo.

Germanitus fidelitus dictū a germanitate. Pōpo. in præfecto: Mox ut si quis est amicus amici gaudeat: sicut cui boni euenit: cuius amicus est germanitus.

Generosum nobile uel forte. M. T. de offi. li. iii. Cuiq̄ de impio certamē eēt cū rege generoso atq̄ potēti.

Gratosum multæ gratiæ. M. T. de offi. li. iii. Qui eēt ut argentarius apud omnes ordines gratosus.

Gratificare gratum facere. M. T. in Hortētio: Quare egredere quæso: & gratificare reipublicæ.

Gerræ nugæ ineptiæ: & sunt gerræ fascini. qui sic in Naxo insula ueneris ab incolis appellantur. Plau. in Asina. Gerræ qui se spare apparent: huius legibus pfecto idem hic aderit credo congerius meus cōgere re: ut cōsultor meus: qui easdē exerceat nugas. Cecilius in Portitore: Cur de populaio gerræ.

Gallare est ut bacchare. Varro in Eumenidibus: Cum illos uento uideo gallorū frequentia in templo: qui dum essena hora nam ad latera imponderet ædiis signosia: & deā gallantes uario retiebāt studio: eodē nanq̄ uetustas hic adest gallantibus.

Geneones a ganeis dicti: ut popiones: & sunt loca uinolentiæ ac libidini apta. Varro in Modio: Et inter est iter Fpicurū & ganeones nostros: q̄bus modus est uitæ culina. M. T. in Catili. Quis ganeo: q̄s adulter. quæ mulier infamis: q̄s corruptor iuuentutis?

Gluere distringere. Varro de re rustica: Duritia est. n. ea q̄ non solum stringit baccam: sed etiā ramis gluuit: ac relinquit ad gelicidium.

Gramiæ pituitæ oculorū gramosis oculis ipsa atris gentibus.

Gigeria intestina gallinarū cum his ita cocta. Lucil. li. viii. Gigerini sunt siue adeo hepeticia.

Glis nominatiuus ab eo q̄ sunt glires. Labe. in aquis calidis: Etiā hic me optimus summus præmittit glis Plau. genitiuo plurali glirium eximina.

Genius generis deus. Laberius in imagine. Genius generis nostri deus uentri parens.

De Dictionibus ab. H. Littera incipientibus.

Abentia ut industria sapientia concordia. li. h
bro sexto. Claudius animos eorū inflaret ab eo quod est habere.

Hora iuuentutis dea. Ennius in Annaliū li. i. Quirine pater ueneror horanq̄ quirini.

Halec genere neutro. Plau. in Aulularia: Qui mihi olea cruda ponunt halec dicunt. Hora. li. i. sermonum Ego primus face nec halec miscui.

Halophantā aut sycophantā huiusmodi genus neq̄: qd' ob sueda mēdacia miserrima mercede conducit Plau. Halophantā aut sycophantā magis eē dicā: & alius nobilitatis obscuræ: halophatā mendacē uelit.

Hippocāpi equi marini a flexu caudæ: quæ piscosæ sunt: & est græcum. Menāder: Vehutos hippocampus in æternæ usus scire noscitur delphino cūctis uehiculis hippocāpisq̄ asperis. Lucil. transuerso ordine posuit hippocāpi elephanto camillos.

Hara est porcorū stabulū. Var. in Prometheo li. i. In te nebris ac sui liniūt: nisi non for̄ hara atq̄ homines qui nunc pleriq̄ sues sunt existimandi. Cicero in pisonem: Et hara productæ non schola.

Hilaritudinem pro hilaritate. Plau. in milite glorioso Siue animo obsequere mecum atq̄ onera te hilaritudine.

Hiscere est proprie loqui. Actius in armorum iudicio Hem uereor plusq̄ fas est captiuum hiscere.

Honestitudo pro honestitas. Actius in Cenomao: Horrida honestitudo Europæ principium primo ex loco. Idem mirmidonibus: Tua honestitudo danaos decipit diu.

Hilum breue quiddā. Luc. li. xxx. Quod tua laudes culpes non proficis hilum. Cicero Tuscu. li. i. Tum illud quod Sisyphus uersat saxum sudans nitendo neq̄ p ficit hilum.

Hornū ipius anni. Lucil. li. xxviii: Vtrū anno atq̄ horno te abstuleris auro. Varro in Eumenidibus: Cum in eo essem occupatus atq̄ in schola curarent: inscribit scantius horno perdionysiam.

Hilaresco. Varro in epistola latina li. i. In uotum amicorum domus sumant hilaresco.

Hostire est comprimere recedere dictum ab hostia. Pacuius in Teucro: Nisi coercuero proteruitatem: atq̄ hostio ferociam.

Hostire offendere recedere. Pacu. in Herotepegmō li. ii. Hunc quod meum amissum nocēs hostit uolūtatem tuam.

Halucinari aberrare & nō cōsistere atq̄ dissolui & obstupescere: atque tardari honeste ueteres dixerunt: ut est & assiduo oscitantum uidet: atq̄ illius quidem

delicatissimas mentis & corporis halucinationes.
Hilares iucundæ. M. T. de finibus bonorū & malorū
 li. ii. Vex hoc loco sumo uerbis his eadē certe uim
 uoluntatis Epicurū non nosse q̄ ceteros. Oēs enim
 iucundū motū: quo sensus hilaretur: græce ΗΔΟΝῆΝ
 latine uoluptatem uocant.
Habes positū pro obscuro atq; obtuso. Cicero Acade-
 micorum li. ii. Quid lunæ quid lineamenta sunt: pōt
 ne dicere: cuius & nascentis alias hebetiora alias acu-
 tiora uidentur cornua?
Hinnas uel hinnos sub quo sensu accipere debeamus
 Varro designat. Ait enim ex equis & hinnulis qui
 nascantur hinnos uocari.
Hillas intestina ueteres eē dixerūt. Vnde bochilla op-
 pidū in Italia: qd' eo bos intestina uulnere trahēs ad-
 uenerit. Labe. Lābit item hillam cocus: si lūbum ad-
 uffit: flagris ceditur. Idem Catulario: Ne ue aliter
 hunc pedicabis: quomodo uideo adolescenti nostro
 cædit hilla.
Hinnibunde pro hinniter ab eo quod hinnio. Claudi-
 us in Annalibus lib. xvi. Equæ hinnibundæ inter se
 terram spargentes pergentes calcibus.

De Dictionibus ab. I. Littera incipientibus.

Ncuruiscere. Cicero de Oratore libro tercio
 i Vt baccarum ubertate incuruiscere. Ita & in
 Tuscu. libro primo.
Infinitatē ab infinito. Cicero Academicorū li. iii. Ad
 hoc Anaximādro populari & sodali suo nō persua-
 sit. His enim infinitatē rerum atq; naturæ & in hoc
 mundo ipso cælum terras: maria cognoscimus.
Infanitas. Cicero Tuscu. li. i. Insipientia autem quasi in-
 fanitas quæ esset infania eademq; dementia. Varro
 in Eumenibus: Apage indirectum a domo nostra
 istam insanitatem.
Infractionē torporē. Cicero Tuscu. li. iii. In quē cadit
 ægritudo: timorē cadere in eundem & infractionē
 quidem animi & demissionem.
Iuglandes agrestes nices. Cice. Tuscu. li. v. Instituitq;
 ut candentibus iuglandum putaminibus barbam si-
 bi ac capillum adurerent.
Ingenerare ut innascere. Cice. Academicorū li. v. In
 tanta animantiū uarietate homini ut soli cupiditas
 ingenerare cognitionis & scientiæ.
Iuuenilitas pro iuuetus. Var. in Tithonio: Qua de re
 liquit multi cupida iuuenilitas.
Item pro incessu. Titinnius in Setina: Item gestū ami-
 ctum qui uidebant eius.
Ignauit hoc est ignauū fecit. Actius in Euadissa ut de
 cio: sed sæpe ignauit fortē in spe expectatio.
Implicare positum pro ornare. Affran. in Brundusio
 In parte inferiori hic implicabit caput fateor.
Inanis pro inanitate. Plautus in Aulularia: Ita inanis
 sunt opletæ atq; arentes.
Incitas dicitur egestas. Plau. in Trinūmo: Alii exulati
 abierunt: alii emortui. Hem nunc hic cuius tuta inci-
 tas reductus est: Idem in Penulo: Profecto ad incita
 leonem rediget: si eas abduxerit. Lucil. saty. libro. iii.
 Illud ad incita cū rediit atq; internitionē. Idem li. xv.
 Villicū magis trogatem mediastrinum atq; bubul-
 cum cum manducatus corruptit ad incita adegit.

Incertat incertum facit. Pacuuius in Dolereffe: Sed ne
 incertat dictio: quam rem expedi. Plau. in Epidico:
 Longa dies meum incertat animum.
Icit significat percutit ab ictu. Plautus in truculento:
 Frēdit icit femur. Idem in Aulularia: Ibi ut piscabar
 fuscina ici uidulum. Pacuuius in armorum iudicio:
 Nam canis quando est percussa lapide: non tā petit
 illū qui se icit q̄ eū ipsum lapidē: quo ipsa icita est: pe-
 tit. Affra. Simulantē offendit regit rumpit ici pocu-
 lo. Ceci. de mandatis: Si unq̄ quisq; uidit quem cata-
 pulta aut balista icerit. Lucil. libro. iii. Esse animum
 cum animo coniunctum quem cum animi uis per-
 cussa est exinde corpus propellit & icit. Turpi. in De-
 metrio: Nam si iceris me posthac: credas mihi uelim
 iuquit: tum qd' censes dolebis scilicet. Neui. in Dane:
 Quæ quandam fulmine icit Iuppiter.
Inuncare quasi unco inuadere & arripere. Luci. lib. xv.
 Aut qui nummos tris inuncat.
Insolū pro insolitū. Affra. in Crimine: Orbitatē sene-
 ctuti tuæ malā metui: quod insolum non uenit cæ-
 co ac demetri. Idem in Virgine: Ne ueniret quod nō
 agitur insolum.
Inibi pro sic & mox. Affra. in Materteris: Postq; se ui-
 dit inibi esse gnata: paruulā sororibus commendat.
 Cicil. in Plotrileo: Liber ne es? Non sum: uerum in-
 bi est. Pacuuius in iliona: Profecto inibi est tam iam
 potiuntur frugum.
Ignote idest inscie. Neuius in Lycurgo: Ignote iteris
 sumus: tute scis.
Iniurie dictū est iniuriose. Neuius in Lycur. Odere dii
 hoies iniuriose: ego ne an ille iniurie facimus?
Incilare est increpare uel improbare. Actius i Melea-
 gro: Quis erit qui me non spernens incilas probris
 sermone indecorans turpi fama differiet? Idem in
 Clytēnestra: Mater meo iure factū incilans genito-
 rem iustum approbas. Pacuuius in Dolereffe: Siquis
 hac mea oratione incilet: quid respondeam. Plau. li.
 xx. Nunc Cai quoniam incilans nos ledis uicissim.
**Innubere positum pro transire: q; hæ quæ nubunt ad
 domos maritorum transeunt.** Lucil. saty. li. vi. Suam
 enim inuadere atq; innubere censent.
**Infestum mare habere pro mare latrocinando ifesta-
 re.** M. T. de rep. li. iii. Nā cū quereret ex eo quo scele-
 re compulsus mare haberet infestum uno mioparo-
 ne: eodem inquit quo tu orbem terræ.
Imbrices ac tegulas. Sisenna histo. li. iii. Dissipatis im-
 bricum fragminibus ac tectis tegularum.
Impigritas pro impigritia. M. T. de rep. li. iii. Nunq; ui-
 ri fortissimi fortitudinis impigritatis patientiæ.
Intolerabilis: idest qui tolerari non possit. Affrani. in
 Priuigno: Quod si fecissem paulo sapius dedit eē
 is ferre & non esse intolerabilis.
Inconsulti quibus consulentibus religio nihil deceret.
 Virgilius æne. libro tertio: Inconsulti abeunt: sed eōq;
 odere sybillæ.
Illuies sordes. Virgilius æne. lib. tertio: Respicimus
 dira illuies. Varro in Manio: Ac periret squalē sca-
 bieq; illuie & uastitudine. Lucilius libro. xxxvi. Sca-
 bies oculos huic deniq; spei conscendere. Hic crucia-
 tur fame: frigore: illuie: inualinitie: improfundie:
 incuria.
Inuidiosum q; sit uitabile ad uidendum. Lucili. libro

xxvi. Stultitate summa a scabie summa a re summa obrutam neq; inimicis inuidiosam: neq; amico exoptabilem.

Indulgitate pro indulgentia. Sisenna historiæ libro tercio: Bassus assiduitate indulgitate uictus.

Ientare. Affranus. Buccone adoptato ientare nulla iuitat. Plau. in Curculione: Quid antepones ueneri ientaculi. Affranus in Crimie: Hæc ieiuna ientauit Var. i Marci. Vt eat ac rep. admistræt: q; pulli ientæt.

Ignauit ignauum fecit. Actius in æneadis: Fateor sed sæpe ignabat fortem in spe expectatio.

Inaudire audire. M. T. ad Panfam libro primo: Quorum erupit ista uox: de qua ego ex te primum quidam inaudieram. Nouius in Maliuolo: Vnde hoc tam repente iucundum inaudiui melum. Pacuius in armorū iudicio: Quod audiui accipite: & quid sit facto opus decernite. Affranus in diuortio: Nouis dictis quæso ne ille inaudiat.

Infœlicitent infœlicem faciant. Cecilius in Naclero Vt te dii omnes infœlicitent cum male monita memoria. Plautus in penulo: Dii illum infœlicitent omnes.

Iniquat. Laberius in Nuptiis: Aequum animum indignanti iniquat contumelia.

Integrare deintegrare. Virgilius æneidos lib. iiii. Ramoq; sedens miserabile carmen: Integrat. Actius in Anterioribus: Nanq; huic inuenio: ut mea ope opus togæ integrem. Pacuius in Chryse: Sed cesso inimicitiam integrare. Sisenna historiæ lib. iiii. Vltro citroq; integrant in oppido cædem.

Irascere pro irasci. Pompo. in Arista. Noli quæso irascere: more fit moriri suâ q; uxore ut uelit. Nigidius in cōmento grammatico libro nono: ita irasce re: quid nunc irascitur?

Iandiu pro olim. Turpillius in æthea: Rhodiensis est sed istuc commigrauit iadiu. Eunius in alcmeone: Factum est iandiu. Cecilius in Epinausimacho. Liber essem iandiu si habuissem ingeniosos coamatores mihi. Liuius in Aiace: Mirum uidetur quid sit factū iandiu.

Incursum pro celeriter. Cecilius in Fallacia: Nullus sum nisi meam rem iam omnem incursum propero perdere.

Indiscriminatim indifferenter. Varro in lingua latina libro tercio: Quibus nos in hoc libro: proinde ut nihil intersit utemur indiscriminatim promiscue.

Insanū pro insane: & immane pro immaniter. Plau. in Neruo: Insanum ualde uterq; debeat. Salusti. lib. tercio: Immane quantum animi exarsere: nomē positum pro aduerbio.

Iuxtim pro iuxta. Sisenna ab urbe condita: Iuxtim numicum flumen obtruncatur. Liuius in Aegystho: In sedes collocat se regias Clytemnestra: iuxtim tertiate occupant.

Inanima sine anima. Marcus Tullius de officiis libro tercio Quæ ergo ad uitam hominum tuendam pertinent partim sunt inanima: ut aurum argentum. Et in Hortensio: Nam cum omnis solertia admiranda est: tum ea quæ efficit ut inanima quæ sūt uiuere & spirare uideantur.

Indolentiam noue q; sine dolore sit. M. T. de offi. li. ii. Vt qui rem expetendam uel uoluptate uel indolen-

tia metiuntur.

Indicare promittere addicere. M. T. de offi. li. iii. Scæuola Publii filius cū postulasset ut sibi fundus: cuius emptor erat: semel indicaretur.

Ineptitudo pro ineptia. Cecilius in Harpasone: Qui homo ineptitudinis cumulatus: cultum oblitus es. Igitur positum pro postea. Plautus in Amphytrione: Sin aliter essent animati neq; dent quæ petant. sese igitur summa ui uiriscq; eorum oppidū expugnasse. Inuolare irruere: euolare uel isilire uel inuadere. Plautus in Amphytrione: Cum clamore inuolant impetu alacri. Cice. de Oratore libro tercio: Ista prudentia doctrinæq; possessio in quam homines caducam quasi atq; uacuum abundantes ocio nouis occupatis inuolauerunt.

Indicatum atq; indictū. Plau. in Asinaria: Male cubatum est: indicatum me uxor ducit domum.

Impendio pro magis. Plau. in Aulularia: Atq; ille uero minus minusq; impendio curare. minusq; impartire humoribus.

Indipiscere petere: usurpare. Plautus in Aulularia: Nec partem tibi adeo cui sit indipisces: neq; furem excipies.

Incrustatum. Varro in Tapheminippo: Locus factus pauimenta & parietes crustatis.

Impotens ualde potens. Cicero Tuscu. libro quinto: Qui nihil metuant: nihil agant: nihil concipiscant: nulla impotentia efferantur.

Inauditum quod non audiat in ueteribus prudēribus lectum est quædā animalū aliud alio caret: aut a natura gignunt: aut inodora: aut inaudita.

Infestum aliud: aliud sit infestum. M. T. pro Plantio: Dolebam iudices & acerbe ferebam: si huius salus ob eam ipsam causam esset infestior: q; is meam salutem atq; uitam sua beniuolentia: præsidio: custodiaq; texisset.

Ignarum q; nesciat cur: aut sit incognitum. Virgilius ænei. Ignarum laurens habet ora mimanta. Salustius in Iugurthino bello: Amore humanæ cupiditatis ignara uisendi.

Illatebrare a latebris honestissime dictum. Cecilius in annalibus li. i. Arma plæriq; adiciunt: atq; inermes in latebras se illatebrant.

Inimicitia numero singulari. Ennius: Eo ego ingenio natus sum: amicitiam atq; inimicitiam in frontem promptam gero.

Impuno quod impudens. Lucil. libro. ii. Homo impuratus & impuno est rapister.

Infinitio quasi sine fine & indefinitio. Cicero de finibus bonorum & malorum libro. ii. Quarum incursionem non solum uideamus: sed etiam cogitemus. Infinitio ipsa quam απειρον uocant.

In populum pro ad populū. Sisenna historia. libro tercio: Seruulum eius præmio libertatis inductum magno cum tumultu conuentum in populum perduxit armatus.

Immissum pro demissum prominens & longius pendens. Sisenna histo. libro. iii. Cum plures menses barba immissa & intenso capillo. Vir. ænei. li. iii. Respicimus dira illuies immissaq; barba.

Iusso pro iussu. Sisenna histo. li. iii. Tamen tudertibus senatusconsulto & populi iusso dat ciuitatem.

laetuose positum pro iactāter. Cicero in Oratore: Cū sint luminosae & quasi iactuosae partes duae. incisim quasi simul. Cicero in oratore: Hoc quidem duobus pedibus incisim: deinde membratim dicere solebas.

Importatum pro illatum: quomodo exportatū ablatum. Cicero in Oratore: Publicis rebus quae adiumenta per homines eloquentissimos importata: Idē li. ii. Modo enim huc ista sunt importata.

Inficiatores sunt falsi criminis obiectores. Cicero de Oratore libro primo: Non intelligebant: ut si illi inficiatores probassent iudici ante petitam esse pecuniam: quae esset cepta deberi.

Insignite cum iudicio note. Cicero de Oratore libro secundo. Nec improbum notari ac uituperari insignite posse.

Inextinguibilis. M. T. li. de liberis educandis: Male. n. consuetudo importata est inextinguibilis.

Innumera pro innumerabili. Luc. li. i. Non est una se numero magis innumera.

De Dictionibus ab. L. Littera incipientibus.

I Ater. Varro in Hecatombe: Ludon fluens sub fardibus flumen tulit aurum later: quod conquadrauit religio. Idem sexque Vlyxe: Vbi educuntur barbati innumerabiles lateres aureos habuisse. Idem in manio: Hic ut quadrato latere stipatae frues.

Latui pro lui. Varro: Habes qui & cuius rei causa fecerim haecaton: seu in quo ut puto quando inluere soluere putauit.

Lucius. Varro periplū li. ii. Ac nulla ambrosia & nectar: & non alium: sed fardae & panis penia lucius cibus: qui purissimus multo est. Idem achaia: Vinum remma lucius nihil adiuuat istam.

Longurio id est longus. Varro in tripallo: Ego nihil narro: adeo hic ita currat: qui ante me est nescio qui longurio.

Lociolente dictū est ueluti luculente a locio. Titinnus Varro: Lociolente floccifiet & cuculator.

Lenitudine pro lenitate: Cicero tusculanarum libro quarto: Lenitudo orationis mollitudo corporis: ea sibi bona ducens quod erit in philosophi grauitate. Et in uerrem: Quanta me tua non mea lenitudo.

Letitudinem pro laetitia. Actius in alcimænone: Ut me repositum in merentem repentino nuncio alacrem reddidisti: ad me haesitasti ex lectu letitudinem. Idem in bacchis: Quanta in uenando affectus est lenitudine.

Largitas pro largitione. Turpilius in paraterusa: O dic mihi an oblata es eius crebras mansiones ad micam sumpti largitatem?

Luminosum positum pro claro. Cicero in Oratore: Tum sunt maxime luminosae & quasi iactuosae partes duae.

Lusus nel lusio qui omnibus ludus dicitur. Varro in marcipore: Vtri magis pueri sunt hi pusilli nigri qui spectant nundinas: ut magister dimittat lusum. Item Cato de liberis educandis: Ab huiusmodi lusionibus radices crudelitas agere solet.

Laboriosum in quo laboretur. Gallus: Pematis durū

rus fugite laboriosum.

Laxitas laxitudo. Salustius histo. lib. iiii. Simul eos & cunctos iam indignatos laxitas & loci plures cohortes atque omnes ut in secunda re pariter acre inuadunt M. T. de offi. li. i. Et admittenda hominum cuiusque modi multitudo: adhibenda est cura laxitatis.

Lamentas pro lamentationes. Pacuuius in herminia: Lamentas fletus facere competendi licet.

Laetare laetificare & laetificare. Liuius in aegyptio: Iam ne oculos specie laetauisti optabili. Actius in pelopis Et te in triplici laetarem bono. Sisenna li. iiii. Vtrum ne uiri cultu erga se mortalium laetificant: an supernae gentes humana negligant.

Litterosus litteratus. Cassius in emina annalium li. iii. Homo mere litterosus.

Latibulet & latibuletur pro lateat: Neuius in herote pægnon: Nocte ut opertus amictu latibuletur: publici putatoribus progredere. & ne quis latibuletur prospice.

Lupari ut scortari uel prostitui. Actius: Atque escalis cum meretrice a nostro ornatu per uias lupantur. Lucil. lib. v. Et diuos thure precemur consilium fas si placet: tu ne impune superbis.

Lutescit honeste dictū in poematis. Iam & si auctoritas sit ignobilis Sanguine luitur tellus: caua terra lutescit.

Libellionē & tabellionē. Varro in manio: Tum ad me fuerunt: quod libellionem esse sciebant.

Linum obtortum. Varro in manio: Sed limus intra limites culinae.

Lacessere positum pro prouocare. Cicero in oratore Et Aristoteles Socratem lacessit. & Xenophontis uoce musas quasi locutas ferunt. Et tuscu. libro quinto: Impulsi sumus ad philosophiae scriptionem: uerum etiam lacessiti.

Lenitudine pro lenitate. Cicero tuscula. libro quarto: Eamque quam lenitatem nos dicimus: uitiosae libidinis nomine appellant.

Lea pro leaenae. Lucil. libro quinto: Irritatae leae iacebant corpora saltu.

Ligellum tuguriolum domicilium breue. Plautus in aulularia: Tua ligello fuisti: qua exis foras.

Licitari congregi pugnare. Ennius: Pars ludicre saxa iactant: inter se licitant. Cecilius in hymnide: Quae narrare inepti est si transferetis quin machaera licitari aduersum eum coepisti sciens.

Longiscere longum fieri uel frangere. Ennius li. xvii. Neque corpora firma longiscunt quicquam. Idem: Cū sola eadem faciunt longiscere longe.

Ligurire degustare. Vnde alligurire multa auide consumere. Hora. Semesos pisces tepidumque ligurier. Act. catullus in priopo: De meo ligurire libido est.

Latrocinari militare mercede. Plau. in cornicularia: Latrocinatur annos decem mercedem in tyberio: qui apud regem in latrocinio fuisti: stipendium acceptasti. Ennius: Fortunaeque quas coepere latrones inter se memorare.

Lauerna ea cui supplicant fures. Plau. in cornicularia: Militauerā: nam in furtis celebrascit in armis. Lucil. li. xvii. Si menses facis musas si uedis lauerna.

Luculentitatem a luculento. Cecilius in hymnide: Vide luculentitatem eius & magnificentiam. Laberius tucca: Dominus tua luculentitate captus.

Lustratus

Lustratus luxuriosus a lustris abditis lucis. Plautus in Cassina: Vnde es: nihil lustretur. ibi bibatur.
Luciosi qui ad lucernam non uident: & myiopes minus uidentes uocantur a græcis. Varro disciplinæ li. viii. Vespere non uidere quos appellat luciosus.
Idem in andabitis: Aedepol idē cæcus nō luciosus ē.
Lemures laruæ nocturnæ & terrificationes imaginū & bestiarum. Varro de uita patrum lib. i. Quibus tēporibus in sacris fabam iactant noctu: ac dicunt se le murios domo extra ianuam eiicere.

De Dictionibus ab. M. Littera incipientibus.

Ollitudinē pro mollicie. Varro in papiā papam po: Sulla in mento impressa amoris digitulo uestigio demonstrat mollitudinem. Cicero de oratore libro tertio: In ipso factu modū & mollitudinis & lenitatis.
Miriua magis mirum. Varro γηωσιθευτον. Non subtilis ac paludis: & ab aratro posces affricam: oro nunquid hoc mirius.
Mandare positum pro commendare. Sisenna histo. li. iii. Post tricippia paulatim recedunt: atq; deinde cū paucis fugæ mandant. Vnde & procurationē mandare cōmendare uel causant sentire poteris.
Macritudinem pro macie. Plautus in captiuis: Ossa atq; pellis ut miser macritudine.
Mustum non solum uinum. uerum nouellum quicquid est recte dicitur. Neuius in gymnastico: Vtrū est melius uirginem an uiduam uxorem ducere: uirginem: si musta est.
Maximitas positum pro magnitudine. Luc. li. ii. Neq; adam cogas immani maximitate.
Multesima pars noue posita quantitas infinita. Lucil. libro sexto: Quam paruula pars. quam multesima consent.
Miseritudine pro miseria uel misericordia. Actius in astyanacte: Troia est testis. quære ex aliis qui illius miseritudine nomen clarum in humili saxo multis uocibus. Idem in alpbesibœa: Cum ipsa sumet a miseritudine eorum liber sim.
Mœstitudo pro mœstitia. Actius in telepho: Quem tibi aspexi uirum memorabilem intui uiderer. ni uestitus teter mœstitudo ualitudo prædicarent hominē esse. Plautus in aulularia: Qui tanta mala mœstitudoq; obtigit.
Magnitate pro magnitudine. Actius in uacres: Neq; fat fingi neq; dici potest pro magnitate.
Macellū dictum pro macilentū. Lucil. probat li. vi. Si nosti non magnus homo est nasutus macellus.
Macore pro macie. Pacuuius in perhibœa: Corpusq; meum tali mœrore: errore: macore senet. Varro in sereno: Pereat Cresio noster atticus rualis homo iturus in curiam ante macescebat.
Matrescam matri similis fiam. Pacuuius in doloreste Vtinam non matrescam ingenio ut meum patrem ulcisci queam.
Munia officia. Salustius historiæ libro tertio: Actū maxime uti solet in extremis rebus sibi quisq; carissimum domi recordari: cunctiq; omnium ordinum extrema sequi. Plautus in mercatore: Dicens p me

ritis gratum me & munia fore.
Metari parare: unde & metatores. Virg. geor. lib. ii. Si pinguis agros metabere campi. Densa sere. Cecilius annalium libro. vi. Omnes simul terram cum classi accedunt nauibus atq; scaphis egrediuntur. castrametati signa statuunt. Vnde hodieq; metatores dicimus.
Mammatā mammosam. Plautus in penulo: Cuius amicam mammeatam.
Musimones asini muli aut equi breues. Lucil. li. vi. Precium emit qui uendit equum musimonem. Cato in delectorio: Asinum aut musimonem aut arietem.
Mœstas pro mœstifices. Laberius in tusco: Concitatam mobilitate mente mœstas.
Mictilis paupercula pulmētaria. Lucil. libro. xxx. Pulmentaria utentibus aut aliquod genus herba. & ius bene habet se mictilis. hoc est meri.
Mœraret pro mœrentem faceret. Actius in mirmydonibus: Quod decuit ista res mecū: aut meus mœraret dolor iandiu inflammari.
Madore infusione. Salu. histo. lib. iii. Quasi par in oppido festinatio: & ingēs terror erat: ne ex latere noua monimenta madore infirmarentur. Nam omnia oppida stagnabat: redundantibus cloacis aduerso æstu maris.
Mercatis pro mercatibus. Salustius historiarū libro quinto: Cæteri negocia sequebatur familiaria legatorum aut tribunorum: & pars sua com meatibus mercatis.
Maceries maceratio. Afranius in excepto: Si ille nūc sentit facere illi satis uis quanta illius mors sit maceries tibi.
Manubias manus exubiæ. Neuius in danae: Manibus suppetat pro me.
Mutuū. Luc. li. xxvii. Et si maxime quod spero mutuum hoc mecum facis.
Mordicus a mordendo. Luc. li. xxvii. Mordicus petere aurum: & flamma expediat & cœnobium. Plautus in menæchmis: landudum oportuit nasum adēptum mordicus monstrificabile. Lucil. libro. xxvi. Nunc ignobilitas his mirum ac mordificabile.
Mendicariet pro mendicare: & menducabulum pro mendicatione. Plautus in aulularia: Malim moriri meos q̄ mendicariet. boni ministrantur: illum nunc irrident mali. Idem in aulularia: Memorare nolo hominum mendicabula.
Mertaret mergeret: Actius in antenoridis: Fortasse an sit quos hic nō mertet mœtus. Idem ī deiphebo Vel hic qui in ea parte effrenata impudentia præfentem præfens dicitis mertare institit.
Muginari murmurare. Lucil. libro. vii. Muginamur molinus subducimur atq; quis caldis atq; etamuginantur hodie: atq; ego occlusero fontem.
Medullitus a medullis. Varro: Cras credo. Hodie nihil: atq; ut igni feruido medullitus aquilō iam intus seruat frigidinem. Plautus in truculento: Ostendisse sciam mihi medullitus infidelem nunquam dum uiuam fore. Ennius saty. libro tertio Enni poeta salue qui mortalibus propinas uersus flammeos medullitus.
Meritissimo. Turpilius in paraterusa: Meritissimo te

magnificio. Cecilius i afoto: Meritissimo hic me eiecit ex hac decuria.

Minitabiliter pro minaciter. Actius in aeneadis: Calle ti uoce canora fremitu peragrant minitabiliter. Pacuius in antiopa. Minitabiliterq; increpare dictis senis incipit.

Morficatim a morfu. Suis pullis sic incedunt: & in labeis morficatim ludunt.

Mutatiliter a mutando. Varro: Cras credo. Hodie nihil quibus instabilis animus ardens mutatiliter habet habere & non habere.

Mordicibus & mordicus pro morfu: pro morfibus. Plau. in aulularia: Asini me mordicibus scindant: boves incurfent cornibus. Cicero academicorum lib. tertio: Perfpicuitatem quam mordicus tenere debemus: abesse dicamus.

Mæander é picturæ genus a simili opere labyrinthorum ortum clamydulis illigatum. Varro in taphe méippo: Mihi facies mæandrata & uermiculata atq; etiam adeo ingens orbem terræ. Virgilius libro quinto: Victori chlamydem auratam quam plurima circum purpura mæandro duplici melibœa currit.

Manfum mandendum aut mansatum. Varro γνώσις εἰς ἄτον. Dein certe alii fluctu: ut si eum pareret manfum quo uenarum sanguine riuos compleret. Lucil. libro. xxx. Sperans ætatem eandem hæc proferre posset manfum ex ore daturum.

Mulierauit ut effœminauit. Varro γνώσις εἰς ἄτον. Et rex & misellus ille pauper amat habet ignem intus. hic acrem ephebetum mulierauit. hic ad medea adolescentem cubiculum pudoris primus poluit.

Memerdi pepofci pepugi spepōdi in ueteribus lecta sunt. Actius in honilia: Attice ursum se memordisse autumat Laberius in callis: De integro matrimonio meo centum milia nummum memordi. Ennius: Non est ut si me canis memorderit. Cætera in obscuribus inuenimus.

Motus noue & eleganter positum. Salustius historiarum libro primo. Id bellum excitabat metus Pōpei uictoris: hoc est quod de Pompeio metuetur.

Mendicimonium & mocimonium. Laberius in libro quem Crupium inscripsit: in eo uerba hæc inueniet qui doctrinæ studium adhibuerit. in eo libro quoq; mansus quod est furatus inueniet.

Medioxymum medio acutū. Varro in modio: Quid aliud é q; delphice canat columna litteris suis uiduā nos facere addit mortalem modū medioxyme: ut quondam patres nostri loquebantur.

Masculum pro forti ac uehementi. Varro onos lyras Si non plus testiculorum offenderis quam in castrato pecore in apulia: uincor non esse masculum ad rem.

Mancum debilem Marcus Tullius de finibus bonorum & malorum libro. iii. Sed & iam alteris tribus: qui mancā fore putauerunt sine aliqua accessione uirtutem.

Minutum positum pro breui. Varro in epistola latina: Si uenisses Capuam: q; & pueros minutos uides libenter. & maioris animaduertere non uis. Marcus

Tullius Verrinarum li. iii. Reticulū ad naris admo-uebat tenuissimo lino minutis maculis plenū rosæ. Maceries paries. Sisena historiarum libro tertio: Post uillarum maceries: ac parietinas quinque cohortis insidiis reliquit.

Manipulatim collecta manu. Sisenna historiarum li. iii. Quod loca palustria: quæ erant & alte & manipulatim confossa.

Marsupium succulum. M. Cato de liberis educandis Et quo perspicuum est maiorem curam habere nō marsupii nostri q; uitæ nostræ.

Molimentum pro conatu. Sisenna historiarum libro quarto: Cōtra magno cum molimento ac perpetuo sono procedunt.

Modiperatores quasi modum imperantes. Varro rerum humanarum li. xx. In conuiuuis qui institui modiperatores magistri.

Magniloquentia. Cicero in oratore: Quod ille dactylus numerus hexametrorum magniloquentiæ sit ac commodatior.

Ministratrix pro ministra. Cicero d oratore: Sed oēs comites ministratricesq; esse oratoris dices.

Male audiam maledicta feram. Cicero in oratore libro secundo: In quo ego non libenter male audiam sed quia causam non libenter remitto: nimium patiens & lentus existimor.

Multitudo positum pro frequentia aut copia. Cicero in oratore libro tertio: Sed ut pontifices ueteres pp sacrorum multitudinem. tres uero epuliones eē uoluerunt: in eodem hunc etiam qui familiarior nobis propter scriptorum multitudinem est.

Mulierofitas cupiditas fœmineæ uoluptatis. Cicero tuscu. li. iiii. Similiterq; cæteri morbi: ut gloriæ cupiditas: ut mulierofitas: ut ita appellem eam quæ græce φιλογυνεῖα dicitur.

Memoriam positum pro uetustate. Pacuius in chryse: Perq; nostram egregiam unanimitatem: quā memoria deiugat.

Murmurillū murmuratio. Plau. in rudente: Nolo ego murmurillū neq; susurrum fieri. Idem: Quod murmurillas tecum & cædis crucias.

Mediastrinos non solum balneatorum: sed ministros & curatores ædium legimus. Lucil. lib. xvii. Villicū Aristocratem mediastrinum atq; bubulcum. Cato in præceptis ad filium: Illi imperator. Tu ille cæteris mediastrinum.

De dictionibus ab. N. Littera incipientibus.

Nuperum pro recenti positum ab eo quod est nuper: id est ante non multum temporis. Plautus in captiuis: Quo tu una nocte postulauisti: & die recens captum hominem nuperum nouitium.

Neminis positum pro nullius. Plau. in captiuis: Neminis me miseret. nam mei miseret neminem. Lucili. libro trigesimo: Neminis ingenium tantum confidere oportet.

Noxitude pro noxia. Actius in armorū iudicio: Oculi noxitude oblitteretur pelopidarum: ac per nos scætescat genus.

Nubere ueteres non solum mulieres: sed etiam uiros dicebant: ut nunc Itali dicunt. Pomponius in panuceatis: Sed meus frater maior postquam uidit me in deiectum domo nupsit postea dotata uetula uariosa astra.

Nitiditate pro nitore. Actius in bacchidibus: Formae figurae nitiditatem hospes regis.

Numen pro ornatu. Virgilius aeneidum libro secundo. Vadimus immixti danais haud numine nostro.

Noenon pro non. Lucilius libro xxx. Sed tamen hoc dicas si noenon quidem molestum est. Varro in epistola ad Sufium: Si hodie noenon uenis: Cras quidem si ueneris: meridiem die natalis fortis fortunae.

Neuult pro nouult. Titinnius in setina: Ipius quidem hercle ducere sane neuult. Plautus in Trinumno: Filiam meam tibi desponsatam esse audio: nisi tu uenis.

Nigret nigra fit. Pacuius in chryse: Solisq; ex ortu rapescit Candorem: occasu riget. Actius in Bacchidi: Splendet saepe: ast idem nymbis interdum nigret.

Nitidant abluunt: dictum a nitore. Ennius in cresponte: Opie eam secum aduocant: eunt ad fontem: nitidant corpora. Actius in Thebaide: Quin iccirco fonte adueniunt mundulae nitidantur uulgo qua pripe dantur in sonipedum.

Nixurire niti uelle. Nigidius in commento grammaticae uigesimo quinto: Nixurit qui niti uult: & in conatu saepius aliqua re perpellitur.

Notificem nota faciam. Pomponius in atreo: Nunc te obsecro: stirpem ut euoluas: meorumque notifices mihi.

Numellae genus ligneum ad discutiendos noxios paratum: quo & collum & pedes immittunt. Plautus in aulularia: Neruos: cathenas: carcerem: numellas pedicas boicas.

Nugiuendos Plautus dici uoluit omnes eos: qui aliquid mulieribus uendant: nam omnibus quibus matronae utuntur rugas uoluit appellari. Plautus in aulularia: ubi nugiuendis res soluta est omnibus.

Nidus Pro poculo. Varro in quinquatribus: Quam nympham melius est e lacuna fontium allatam nidos potili permisceat.

Nidulantur. Varro in prohebdomadon: Prima dies deinde illos quibus halcyones hyeme: in qua nidulantur: eos quoque lentem esse dixit.

Nescium pro incognito. Plautus in rudente: Quae loca si nescis nescius pessimus.

Noctescere caecare. Furius in poematis: & si est auctoritatis incertae: Omnia noctescunt tenebris caliginis atrae.

Nepam quidam cancrum putant ad illud Plauti: Retrouersum caedam: imitabor nepam. & illud aliud: Aut cum nepa esset dubium in utroque: nam uere nepa scorpius dicitur. Marcus Tullius de finibus bonorum & malorum libro quinto: Serpere anguiculos. natate anaticulos: uolare merulas: cornibus uti uideamus boues: nepas aculeis: suam denique cuique naturam esse ad uiuendum ducem.

Nex: pro nece. Sisenna historiarum libro quarto: Quoniam neque mea nex neque intercessio posse ui-

detur illorum dementem reprimere audaciam. Nenia ineptum & inconditum carmen quod adducta mulier quaeque profana diceret his quibus propinque non essent mortuis exhiberet. Varro de uita patrum. libro quarto: ibi a muliere quae obducta a uoce est: per quam laudari: deinde ueniam cantari solitam ad tibias & uides.

De dictionibus ab O. Littera incipientibus.

Obscenauit quasi scenum malum omne abstulit. Plautus in Asinaria: Metuo quod illic obscenauit meae falsae fallaciae.

Optimitas ab optimo. Plautus in Asinaria: Maximas optimitas & gaudio exfertissimas. Idem in captiuis Maximas optimitas opiperasque offert mihi.

Obba poculi genus: quod nunc ubba dicitur. Varro: Est modus matulae. Dolia atque apothecas tridinearis melitas calenas obbas & cumanos calices.

Opulentus Pro opulentia. Plautus in milite glorioso: Quasique eius opulentitatem reuerearis. Cecilius in potio: Opulentitate nostra sibi iniuriam faciam.

Orbitudinis pro orbitate. Plautus in Amphitryone Miseret lachrymarum luctuum orbitudinis. Turpilus in Thraselcone: Hoc te oro: ut illius commiseraris miserae orbitudinis. Pacuius in Doloreste: Vel cum illum uideas sollicitum orbitudine.

Ocquiniscere est proprie incliare. Pomponius in praetibulo: Ut nullum ciuem per dolum praedicaui: nisi ipsius orans ultro: qui ocquinisceret. Idem in pistore: Nunc nisi aliquis subito obuiam occurrit mihi qui ocquiniscat: qua compingam terminum in tuum locum.

Oblitterare est obscure facere: & in obliuionem ducere. Actius in Agamemnonidis: Inimicitias pelopidiage extincta tam oblitteratas memoria renouare.

Offendo offensio. Afranius in Vopisco: Quoque nunc offendo saepe procul nostra fit mala.

Olat pro oleat. Afranius in fratre: Non potest quin illa tacta longeque & multis olat. Pomponius in aleonibus: Aleo ludam sane meae olant manus.

Obforduit absoleuit. Cecilius in Ipouoliristraria: Obforduit iam haec in me erumna miseria.

Obstringilare obstare. Ennius satyrum libro secundo. Restitant: occurrunt: obstant: obstringilat: oua gitant. Varro in manio: Lex neque innocenti propter simultatem obstringilat: neque nocenti propter amicitiam ignoscit. Idem de republica libro quinto: Qui quod inuidis tanto scriptori obstringiladi causa: ut cum praecleara quaedam quae laudes. Idem de uita patrum libro quarto: Quod Curio cum id fecisset: dicebat amicis: ut illi nunciaretur se obstringilaturum: ne triumphus decerneretur. aut ne iterum fieret consul.

Obuarare peruertere deprauare dictum a uaris. Ennius in Achille: Nam consiliis obuarant: quibus tam concedit hicordo.

Obsecundantur obsequuntur. Nigidius de diis libro primo: Cur autem id quid sit quaeritur: obsecundantur naturae.

Oculitus ut animitus medullitus. Plautus corni. Qui

amat ancillam meam sedulium oculitus.
 Officulatim ut simulatim. Cecilius in fallacia: Officu-
 latim parmenonem de uia liceat legant.
 Officere obesse. Marcus Tullius de offi. libro tertio:
 Demoliri ea: quorū altitudo officeret auspiciis.
 Oliuitatem fructus olei. Varro in Gloperiton: Tm
 denique omnes: cum lucerna combusta est in lucu-
 brando: oliuitanque consumpta est. Idem de repu-
 blica: Non modo integra eximi: sed etiam maior q̄
 in arbore unq̄ pepēderit de oliuitate oleas esui op-
 time describit Cato.
 Occepso cœpero. Plautus in Amphytriōe: Ni ego il-
 li puteo si occepso animam omnem intertraxero.
 Osa sum pro odi. Plautus in Amphytrione.
 Inimicos semper osa sum optuerier.
 Orbitum dictum pro orbem. Varro in ὕνωσις ἑαυ-
 τῶν: Vt sydera cæli diuum ea: cum terram atq̄ axem
 quæ uoluuntur motu orbito.
 Opuliscere ab opulento dictum decore. Furius i poe-
 matis: Quo magis incomptis possunt opuliscere
 campis.
 Occulte occulta. Cicero de Oratore libro secūdo. In-
 teriūcta argumentorum plæruncq̄ occulas: ne quis
 ea numerare posset. Virgilius libro primo georgi-
 corum: Quod superest quæcunque præmes uirgul-
 ta per agros: Sparge fimo pingui: & multa memor
 occule terra.
 Opinabile. Cicero Academicorum libro primo. Ita-
 q̄ hanc omnē artem rerum opinabile appellabat.

De dictionibus a. P. Littera incipitibus.

P Enularium quasi theca & uagina penulæ. Ne-
 uius in fulmonico: Nō multo post sonare oc-
 cepit: absedet: consequitur penularium p̄silo-
 trum petit.
 Pleuitatem ignobilitatem. Cato pro Vecturio: pro-
 pter tenuitatem & pleuitatem. Hemina in Annali.
 Quicumque propter pleuitatem agro publico eie-
 cti sunt.
 Petilum tenue & exile. Lucilius libro duodecimo: In
 signis uariis crucibus & petilis. Plautus in plotio:
 Nam coloratam frontem habet petilis.
 Paces plurali numero positum noue. Varro de uita
 patrum libro tertio: Animaduertendum primum:
 quibus de causis: & quemadmodum constituerint
 paces: secundum quas fide & iustitia eas coluerint
 Pondo mille octingētum noue. Varro de uita patrū
 libro tertio. Itaque retulit auri pōdo mille octingē-
 tum septuagintaquinque. Græci enim herona mil-
 le dixerunt.
 Panus tegmen uolucrum: quam diminutiue papulā
 uo eāus. Lucilius libro nono: Foris subtegminis pa-
 nus est. tūor quoq̄ inguinū ex formæ similitudine
 sic uocatur. Affranus in matertera: In quē plenam
 papulam panū tympanū. Neuius in optione: Qui
 me miserum miseriorem reddidit q̄ panus puerū:
 q̄ pueri ægrius patiantur hoc genus morbi.
 Peniculamentum a ueteribus pars uestis dicitur. En-
 nius libro nono annalis. Pendent peniculamenta:
 unum ad quenq̄ pedum. Lucilius libro uigesimo

primo. Peniculamentum uere reprehendere noli.
 Cecilius in foeneratore: Volat sanguis simul anhe-
 lat peniculamentum pallio datur.
 Prognariter strenue fortiter & cōstanter. Plau. i Per-
 se: Ego scio hercle utrūq̄ uelle: age indica prognari-
 ter. Ennius ānalis libro sexto: Diu hoc audite parū
 par: Vt pro Romano populo prognariter armis
 Certando prudens animam de corpore mitto.
 Perperos indoctos stultos: rudes & insulsos menda-
 ces. Actius in pragmaticis: Describere in theatro p-
 peros popularis. Idem in eodem: Et eo plectuntur
 poetæ q̄ suo uitio sæpius ductabilitate nimia ue-
 stra aut peperitudine.
 Præcox & præco quia idem quod immatura. Ennius
 annalium libro octauo. Præcox pugna est. Luci. lib.
 tertio: Amicula aspera atq̄ præcox est fuga. Neui-
 us: Huic puellæ præcoquis libido inest.
 Populatim per populos. Pomponius magnus poeta
 populatim omnibus.
 Præmiatores nocturni p̄dōes. Neuius: Amnia grem
 muntius: Nam in scæna uos nocturnos cœpit præ-
 miatores tollere.
 Populatia ut nngacia uel puerilia. Laberius: Late co-
 quentibus hædū populatia agimus per ludum.
 Possatrix a possidendo. Affranus: A liber totus in
 ouilis possatrix: ita tonstrix: ita impulsatrix: ita
 curatrix: ita plaustrix: ita affestrix.
 Perpetuitas perpetua æterna. Ennius annalium lib.
 undecimo. Libertatēq̄ ut p̄petuitas: sintq̄ maxie.
 Præcisum & omasum partes carnis & uiscerum. Ne-
 uius in aulularia: Præcisum omasum pernam gallus
 glifcis glandia. Lucilius libro uigesimo: Illi præciso:
 atq̄ æpulis capiuntur opimis.
 Pisculētum positum piscosum ut puluerulentum. Ca-
 to originum libro quinto. Origine fluuium Naro-
 nem magnum pulchrum pisculentum. Et libro se-
 ptimo: Fluuium hiberium: is oris ex cathinatis mā-
 gnus atq̄ pulcher pisculentus.
 Pasceolus ex aluta sacculus. Plautus in rudente. Petā-
 centum denaria philippea in pasceola seorsum. Lu-
 cili. li. xiii. Adde syracusis sola pasceolū alutam. Ca-
 to in pāsa: Pueris in ludos tollos pasceolos furare.
 Piencolam custodiam. Plautus in Asinaria: Vbi pien-
 colam pietatem: si istoc more moratam tibi postu-
 lem: placere mater mihi quo pacto præcipis?
 Portifculus proprie hortator est remigum: id est qui
 eādē perticam tenet: quæ portifculus dicitur qua
 excursus & hortamenta moderatur. Plautus in asi-
 naria: Et meam partem loquēdi & cum trado tibi
 ad loquendum atq̄ ad tacendum tute ut habes por-
 tifculum. Ennius annalium libro octauo: Thus an-
 te tenentes parerent obseruaret portifculus signū
 cum dare cœpisset. Laberius in cythara: Nec palma-
 rum pulsus nec portifculi.
 Perplexabile figuratum: q̄ aliud audiatur. aliud senti-
 atur. Plautus in Asinaria: Nec ullum uerbum facit
 perplexabile.
 Præsegmina proprie. Plautus in Aulularia ea dici uo-
 luit quæ unguibus eminulis præsecantur: quin ipse
 quidem tonsor ungues defecauit collegit omnia ab-
 stulit præsegmina.

Pipulo pro conuicio. Plautus in aulularia. Ita me bene ament lauernatae iam nisi reddi mihi iubet pipulo te hic differam ante aedis.

Picos ueteres esse uoluerunt quos graeci Griphas appellant. Plautus in aulularia: Pici diuites qui aureos montes colunt: eos solus supero.

Percellere euertere percutere. Varro in parme. Alius teneram abietem solus percellit.

Pinsere fundere. Varro in Taphemenippo: Nec pastorem ullum noissent nisi eum qui in pistrino pinferet farinam. Idem de uita patrum libro primo: Nec pistoris nomen erat: nisi eius qui ruri far pinsebat: nominari ab eo quod pinsunt porcas.

Putidas uuas. Varro in Tapheminippo: Imputidas uuas acinis electis & comestis extendit in lectis quosdam. Cato origi. lib. ii. Si idem nauis imputidas atque sentinosas comestu mouere uolebant. Cecilius in andria Conducit nauem putidam. Afranius augurius: & fallaci aspectu paries pictus putidus.

Poenitudinē. Pacuuius in teucro: Quae desideria alium poenitudinis: quales: cauerisque inculta ueritudine.

Præbitio a præbendo: id est exhibendo. Varro in eumenidibus: Quod ea die mea erat præbitioni in ianuam caue canem inscribi iubeo.

Pueros pro seruis. Varro in eumenidibus: Vix uulgius confluit non furiarum sed puerorum atque ancillarum.

Paxillus diminutiuum a paxillo. Varro in eumenidibus Vbi dicatur primus leno nouam heresim nouo paxillo suspendisse. Idem in. M. Vt nouum cribrum nouo paxillo appendit.

Proximi. id est proximo. Cato contra Furium: Die proximi hoc dicit: sed ea declinatione a ueteribus & crastini & pristini & prepristini dictum.

Properatim: id est properanter. Cecilius. Properatim in tenebris istuc confectum est opus.

Pernicies periculum exitium. Lucilius libro. xxxviii. Nunc tu contra ueris uel qui in nuptiis uel sese negeste: nec sine perniciē. Plautus in asinaria: Pelle crebris perniciis.

Parciuit parcit. Neuius in quadrigeminis: Suo labori nullus parcit.

Pernicere perire. Pacuuius in perhiboea: Nam me mihi pernicere illis opitulariter: quouis exitio cupio dum profim. Titinnius in fullonia: iam egressa ut perniceris. Liuius in Tereo. Ego puerum in tam ancillae subdam letante meae ne fame pernicet. Ennius in Hecuba: Sed nunquam scripsistis quis parentem aut hospitem nec assat: quos qui cruciantur pernicent.

Pigrare detinere. Actius in Erigonis: Fateor: sed cur propter te pigrem haec: aut huius dubitem parcere capiti? Idem in Chrysippo: Melius pigrasse: quam properasse nefas.

Prouidere mouere & ferre. Pacuuius in teucro: Aut me occide: illa habui. sine usque prouideam gradum.

Puellascere effœminari uel reuiridiscere. Varro in baïs: Quod non solum in nube fiunt communis: sed etiam ueteres puellascunt.

Palestricos quasi ex usu palestra. Afranius: Excepto etiam depellis mihi manum per palestricos.

Populatin. Cecilius in oblostate: Ego perdidisti te qui omnes seruos perdo: populatin quæso ne addas malum ad hoc malum.

Præsentē uel præsentibus. Pompo. in syris: Quid est apud forum præsentē testibus mihi uendidit. Actius in menalippo: Est res aliqua quæ præsentē his te prius natura institit. Fenestella in analium libro secundo. Et quaedam extra præsentē suis quadam absente perieci. Nouius in mania: Medicate uolumus dona donare pulchra præsentē omnibus.

Primitus pro prime: & primitus pro primo. Actius in geminis: Quin bono est animo uideo eripis primitus dapes. Lucilius libro. v. Sicuti cum primitus ficos propollare sentis protuli. Item precio ingenti ad primitus paucos.

Prognariter audacter. Plautus in Perfa: Age indica pergnariter.

Properatim & perperiter celeriter properanter. Quadrigarius in anali. lib. ii. Et consules propere exercitum reducunt. Pomponius in bucone: Adoptato pergis properatim. Cecilius in plotia: Properati in tenebris tunc confectum est opus. Pacuuius in teucro: Mihi classem impetrat tessalum nostramque in altum ut properiter induceret. Actius in telepho: Remissaque nixi properiter nauem in fugam tradunt.

Præfractum durum inflexibile. Marcus Tullius de officiis libro tertio. Ego etiam cum Catone meo dissensi nimis mihi præfractum uidebatur ærarium: uectigaliaque defendere: omnia publicanis negare. Et in Hortensio: His contrarius Aristotius præfractus: ferreus nihil bonum nisi quod rectum atque honestum est.

Pulchritas pro pulchritudo. Cecilius in arpaio: Mane dii boni quid illud est pulchritatis?

Proletarii ciues appellabatur: qui in plebe tenuissima erant: & non amplius quam mille & quingentos æris incensum deferebant. Ennius in anali. Proletarii ut publicitus scutaque ferrique ornatus.

Prospica & despica intenta & contempla. Neuius in assitogiola: Ac sibi prospica & despica. Potest ergo prospicus & despicus dici.

Pollentia potentia a pollendo dicta. Plautus in rudete: Ne ineptorum potior sit pollentia. pollere ergo commune est.

Propitiabilis ad propiciandum. Ennius in cupiuncula: Hinc est animus propitiabilis ita & adulabilis: id est sine dolore.

Pauxillus pro pauxillo. Plautus in truculento: Plus decem pondo amoris pauxillique perdidit: id est per particulas.

Ponderitatem a pondere ut grauitatem. Actius in pragmaticio libro primo: Et cuncta fieri cætera imbecilla non quam ponderitatem grauitatemque hominis.

Pueritia id est puritas. Varro rerum diuinarum libro primo: Quae pueritia est infrequens polluta.

Prælumbare lumbos præfingere. Neuius in uindemiatoribus: Coepit unumquemque prælumbare fustibus.

Pueræ pro puellæ. Varro de uictis: Properate uiuere pueræ quas finit aetula ludere esse amare & ueneris teneræ bigas. Idem de uita patrum libro secundo: Sic in priuatis domibus pueri liberi & pueræ ministrabant.

Pupe & pupi. Varro in aboriginibus: Itaque breui tempore magna pars in desiderium puparum & sigillorum ueniebant. Idem in mammarum lectis

fugentem pascere pupum
 Pipare proprie galline dicuntur. Varro in aboriginibus: Mugit bos: ouis balat: eq. hinnit: gallia pipat. Procudere dicitur prolatare. Varro teopte facere. legendo autem & scribendo uitam producit. Virgilius Georgicorum libro primo: Durum procudit arator Vomere obtusi dentem.
 Præcox: id est præcoquia. Varro: Verere ne māu nō mittat cum octo medicarios honestos audissemus dare possis mittet. Quod si non mittet fugies si me audies cū tempus reuocat: ea præcox effuga.
 Paupauit pauperē fecit. Plau. i. milite glorioso: Quæ improba est pro mētis uitio dominum precio pauperat. Idem in Atraristione: Quam ego tantā pauperai per dolum pecunia. Titin. in priuigna. Nam quid ego feci & aduersum aut patrem meum: quæ paupertatis ambo uestris sumptibus. Idem Varro: Aequū est me habere: eos pauperem sumptu meo.
 Potus a bibendo. Lucilius libro. xxx. Secus cū eo medico ac ludo bene potus recessit.
 Paucies pro raro dici ueterum auctoritas docet. Titinnius in gemina: postq̄ factus maritus hāc domū abhorres tuam etiam uxorem paucies uideo. Idem in eadem: Tu aut iniqui in urbem paucies uenire soles. Cecilius in annalibus libro sexto: Consulto nō paucies accersitum.
 Pollinctores sunt qui mortuos curant. Varro: Mutū muliscabūt. Itaq̄ si plures inter medicos discessum & aduentum pollinctores interfuerūt: & æstate uideas. Varro in Motorone: propter unā capulum positum nutrix tradit polinctori. Plautus in Asinaria: Et quis currit pollinctorem accersere.
 Putamina non solum arborum: uerum omnium rerū purgamenta: Nā quicquid ex quacūq̄ re proicitur putamen appellatur. Plautus in captiuis: Nucleum amisi: reliqui pignori putamina.
 Pestilitas pestilentia. Lucilius libro sexto. Atque uis omnium morborum pestilitas. Lucretius libro sexto: Hæc igitur clades: noua pestilitasq̄.
 Pœniturum. Actius in epinausimache: Quod si procedit neq̄ te neq̄ quenquam arbitror pœniturum tuæ laudis: quam ut serues uide.
 Pausa est requies alicuius rei. Actius in epigono: Sed iam amphio cum huc uadere cerno & nobis datur pausa loquendi. Lucilius libro primo: Hæc ubi dicta dedit pausam facit ore loquendi.
 Proferari impetrari. Lucilius libro uigesimosexto: Nec minimo & proferat pax quod Cassandram signo deripuit.
 Puellus pueros. Varro in testamento: Sic ille puellus ueneris repente uado cecidit cruentus olim. Lucilius libro quarto: Cūq̄ hic tam formosus tibi ac te dignus puellus. Lucilius: Nos tamen unde puellum suscipere & partu possit ditiscere dulci. Ennius: Sic mos ille suos sacrificare puellus. Varro in Marcipore: Peliam me & permisissent: seu eluuium de glubere. dum madore addere puellum. Idem in sexagesimo: Ultra intra pectus dormitio uigilabis: quæ me puellum impuberem coepisti.
 Pecus non solū quadrupes animal: uerum omnia animalia pecudes dicuntur. Plau. in rudente: Non uides referre uuidum rete sine squammoso pecu. Liuius

in ægypto: Tum autem lasciuū reissimū pecus. Virgi. geor. libro quarto de apibus: Et pecudū custodia solers. Lucili. libro secundo: Præterea genus humanum mutæq̄ natantes Squammigeræ pecudes. Lucilius satyrarum libro quinto: Lasciure pecus iussi nostrique repandum.
 Percitum dictum est percussum. Plautus in Amphitryone: Delirat uxor atrabili percita est.
 Pecua & pecuda ita ut pecora ueteres dixerūt. Neuius i gymnastico: Homines pecua beluasq̄. Idem in lycurgo: Sine ferro pecuda manibus ut ad mortem meant. Actius in Astyanacte: In celsis montibus pecua atq̄ inter colles pascunt danai in phrygia & terminis. Idem in Medea: Vagant pauore pecuda in tumulis. M. T. de republica libro quarto. Cum adhibent in pecuda pastores. Actius in Diomede: Pasimq̄ pecua ualebant agris. Cecilius in umbris: Et hominum pecudibus omnibus. Sisenna historiarū lib. iiii. Iumeta pecuda locis trepidare compluribus Putret putridum est. Pacu. in teucro: Quāq̄ annisq̄ & ætate hoc corpus putret. Acti. in erigona: Quāq̄ exangue est corpus mihi atq̄ inanis putret.
 Protollere est differre. Lucilius satyraz libro primo Non ampliū ad iustum hoc protolleret unum.
 Priua significat singula. Lucilius satyrarum libro primo. Ad cœnam adducam & primum misce ab domina hymni aduenientibus priua dolo. Idem lib. iiii Quod si forte animas extrinsecus inuadi uermibus & priuas meorum posse uenire credis.
 Prodigitas dicta profusio: Lucilius satyrarum libro quinto: Nequitia occupat hoc penulencia: prodigitasq̄.
 Porcet prohibet. Pacuius in Athalantha: Magna te ut uereor loqui porcet pudor. Actius in ligoe: Quibus oculis quisq̄ nostrum poterit illorū obtui uultus q̄ iam ab armis anni porcent. Ennius in Thelamone: Deinde me sentis facere pietas ciuium porcent pudor. Varro in manio: Hūc cereris tibi ministra frugibus suis porcent. Lucilius libro sexto: Non te porro procedere porcent.
 Prolixitudinē a prolixo. Pacuius in Doloreste: Oro mi ne flectes flandimi prolixitudinem.
 Perfice pficeris. Luci. li. ii. Deniq̄ ad extremū crescedi perfice finē. Omnia pduxit reꝝ natura creatrix.
 Petiolus a pede diminutiue. Afranius i excepto: Atq̄ adeo nolo nudo petiolo es pus.
 Petigo genus morbi. Lucili. libro trigesimo: Illuies scabies oculos hinc deniq̄ petigo conscendere.
 Porriigo genus morbi. Luci. libro trigesimo: Tristem & corruptum scabie & porriginis plenum.
 Profligare uerbum pessimum ad usum trahi coeptū est: nam cum sit profligatum perditum & ad interemptionem adductum nunc perfectum solutū: aut ædificium: aut aliquod utile inceptum dicendum putant: cum affectum dici debeat non profligatum. M. T. tamen Tuscula. lib. qnto: Profligata iam & pene ad exitum deducta questio est. Idem de prouinciis consularibus bellū affectum uidēus. & infra: nā ipse cæsar quid est q̄ in prouincia commorari uelit nisi ut ea quæ per eum affecta sunt perfecta reipub. tradat. Et in œconomicis: Cum uero affecta iam prope ætate a sole mitescere tempus est.

Patritū & auitum. Varro in manio: Funere familiari cōmoto auito ac patrito more prædicabamur. Idē reipu. lib. xx. Secundum leges habitasset patritas. Percedere ut decedere: Cicero in oratore: Cōcisum non concessum & quod quidem percessum etiam uolunt.

Popinones: uel hi quos nunc dicimus tabernarios: a popinis: uel luxuriosos qui se popinis dedūt. Varro in modio: Quis poculis argenteum chorum introibit popino. Luci. lib. i. Infamem honestam turpem q̄ odisse popinam.

Putidum non putrem sed odoris mali. M. T. de fini. bo. & ma. lib. v. Non incito illud dictū in suaue animum illi pecudi datū pro sale ne putisceret.

Percussionem excursum. Cicero Tuscula. libro q̄nto. Propter animi multarum rerum percussiones breui tempore.

Perfestinatim festine. Sisen. histo. iiii. Idēq̄ perseuerare uti lex pueniret ad questorem: ac iudices quos uellent institueret perfestinatim & cupide.

Præstolari est expectare uel manere. Sisen. histo. lib. iiii. Occulte taciti: quod aduenientium cohortium præstolari accipit.

Permittere promittere incitare uel præcipitare. Sisen. histo. lib. iiii. Et inde equū concitatū princeps ad hostium permittit aciem.

Proiicere effundere honeste positum. Sisen. histo. lib. iiii. Tum postq̄ apud eginus: ac perusi nos eginus eius facti mentionem proiecit.

Petulantiam pro improbitate. Cicero de oratore lib. ii. Illud assequor: ut si quis forte mihi maledicat petulans aut sane insanus esse uideatur.

Pressu quasi cōpressione. Cicero de oratore libro. iiii. Valerium foranum leuitate facis atq̄ in ipso uocis pressu & sono facile uincat.

Paupertates noue positum numero plurali. Varro de uita patrū lib. i. Quid iter hos loues interfit: & eos q̄ ex marmore ebore auro nunc fiunt potest aīo aduertere: & horum temporum diuitias: & illorum paupertates.

Paupertinū pauperū. Varro de uita patrū lib. i. Ut uincitur occultoq̄ sunt consentanea: q̄ sunt paupertina sine elegantia ac cum castimonia.

Plumarium a plumando. M. Cato de liberis educandis: Etenim nulla quæ non didicit pingere pōt bene iudicare quid sit bene pictum plūario aut textore in pluuiaribus plagis.

Purpurascit purpureum fit. Cicero Academicorū lib. ii. Quid mare nonne ceruleum aut eius unda cum est pulsa remis purpurascit: & quidem aquæ tinctū quodammodo & infectum.

Perpendiculi & normæ. Cicero Academicorū lib. ii. Atqui subcrederemus non egeremus perpendiculis: non normis: non regulis.

Pingue positū pro impedito & inepto. Cicero Academicorū lib. quarto: Quod ipsi Antiocho pingue uidetur & sibi ipsum contrariū probatur difficile. Cice. Tuf. lib. v. Quod & si difficile est probatum tā uaria & tam multa tormenta fortunæ.

Palpo quasi a palpando. Plautus in mercatore: Palpo percutit.

Peminosum mali odoris a pedore dictū. Varro de re

rusti. li. i. Solida terra pauita: maxime si ē argilla ne situ peminosa eius grana oblitiscant.

Pisare frangere uel tundere. Varro de re rustica lib. primo: Promendum diem ut in pristino pisetur ac torreatur.

Præcidaneum est præcidendum. Varro de uita patrū libro tertio. Quod humatos non sit hæredi porca præcidanea suscipienda telluri & cereri aliter familia pura non est.

Palangæ dicuntur fustes terretes qui nauibus subiciuntur: cum attrahuntur ad pelagus: uel cū ad littora subducuntur. Vnde etiam nūc palangarios hos dicimus: qui aliquid oneris fustibus transuehunt. Varro de uita patrū lib. iiii. Cum pœnus in fretum obuiam uenisset nostris & quosdam cœpisset crudelissime pro palangis carinis subiecerat: quo mœtu debilitaret nostros.

Pondo ducentum noue. Varro sæpe de uita patrum Delphos apollini munera missa corona aurea pondo ducentum.

De Dictionibus ab. R. Littera incipientibus.

R utunde positum elegāter cōcinne uel collecte. Cicero de finibus bonorum & malorum libro quarto: Regem dictatorem diuitem solum esse sapientem & equitem apte & rutunde: q̄ pe enim habes a rhetoribus.

Rura dicuntur diruta. Cicero de oratore libro. ii. Et dicis te cum ædis uenderes: ne irritis quidē & cæsis solum tibi paternū recepisse. Virgi. geor. lib. primo: Cumulosq̄ ruit male pinguis arenæ.

Rauum fuluum. Cicero academicorum libro quarto: Quia nobis metipsis ceruleum tum rauū uides quodq̄ nunc sole collucet.

Rauis est raucitas. Plau. in aulularia: Vbi siquid poscamus ad rauim poscamus prius. Idem in Cistellaria: Expurgabo hercle omnia ad raucam rauim.

Rurant pro rustificantur. Plau. in captiuis: Dū rurant homines quos liguriant. Varro in seiano: Dum in agro studiosius ruro: aspicio triptoleum sculponeatum bigas sequi cornutas.

Rarenter pro rare. Cecil. in plotio: Tu mirū non uis odiosam tibi esse quam rarenter uideas. Pomponius in ergastulo: Longe ab urbe uillicari: quo herus rarēter uēit nō uillicari sed dominari ē mea sētētia.

Ructus a ructādo dictus. Plautus in pseudulo: partim ructare mos mihi suauis. Luci. saty. lib. iiii. Exalat placidos tum demum pectore ructus.

Resupinas honeste ab incepto reuocas uel peruertis significat. Actius in atigona: Quid agis? perturbas rem omnem ac resupinas forori.

Ringitur irascitur. Teren. in Phor. Cum tibi sit quod placeat ille ringitur tu rides.

Riscus loca in parietibus angusta. Terentius in Eunuco: In riscu odiosa cessas.

Reciproca animum inq̄ odiose. Ennius in Andromeda: Riscus prorsus reciprocatur fructus feram.

Repedare pede iterare. Lucilius libro uigesimo sexto. Redisse ac repedasse: ut Roma nitet gladiatoribus. Idem: Cum ego a Metello Romam repedabam munere.

Redandruare redire. Luc. li. xi. **Vt uulgus redādruet**
Inde Pacuuius in chryse: **Græcos nihil mediocriter**
redandruare.

Redostit rediit. Actius in Amphitrione: **Quid hic re**
dostit uia comitē obiet facilius. Idē in didascolo li-
bro primo: **Vt dum uelint breuitatem conseq uer**
borum. aliter ac sit relatum redostire sponsum.

Repuerafcere. Nouius in agricola: **Quod itaq; enim**
repuerafcis fugit has personas. M. T. de oratore li.
ii. **Eosq; incredibiliter repuerafcere esse solitos: cū**
rus ex urbe tanq; ex uiculis euolauissent. Et de sene-
ctute: **Et siqs deus nihil largiat: ut ex hac ætate re-**
puerafcā & in cunabulis uagiā. Et de oratore lib. ii.
Cum Scipione solitum rusticare: eosq; incredibili-
ter repuerafcere esse solitos.

Rhetoriffat rhetorice loquitur. Pompo. in medico:
Dolasti uxorem: nunc propter me cupis concidere
etiam rhetoriffas.

Ramices dicunt pulmones uel hernia. Plau. in merca-
tore: **Tui causa rupi ramices atq; dum sputo sangui-**
nem. Idē in penulo: **Neq; nos quenq; flagitamus: ne**
q; nos quisq; flagitat: tua causa nemo nostrum est su-
os rupturus ramices. Varro in Trioclite.

priusq; i horchestra pitaules iflet tibias domi suæ
ramices rūpit. Lucil. lib. viii. **Quod deformis fenex**
appetitus aspota grossus: qd' mācus miserq; exilis
ramice magno. Var. i gerūto Didascolo: **Rapta an**
nescio quo mulione rapturis ramicis rumpit.

Rusparis ē scrutari. Actius in miteriffa. **Iuue nunc at-**
tenare: **Iuue nūc animo ruspari phrygas.** Idem in
meleagro: **Vagent ruspates syluas sexta tessaras.**

Regredere reuocare. Ennius in Achille: **Quo certa-**
re atq; morata gradum regredere conare.

Ruminare dictū in memoriam reuocare. Varro in
Tanaquile: **Non modo absens de te sequi cogitauit**
sed & ruminabitur humanitatē. Liuius in ægystho
Nemo hæc noster ruminabitur mulieri.

Rusticatim pro rustice. Pomponius a leonibus: **At**
ego rusticatim tangam urbanatim nescio.

Rumiferare dictum honeste rumores ferre. Plau. in
Amphytrione: **Quantū ideo cuius thebam non ru-**
miferant probam.

Rudurare apire contra id quod dicit obdurare. Var-
ro in Agathone: **pueri obscœnis uerbis nouæ nu-**
ptæ aures redurant.

Rutuba p turbatio. Var. sexage. **Ego tū romæ parce**
pueræq; pudētis uiuere in priā nūc sumus rutuba.

Reuocare positum p uices mutuo uocare. Varro se-
xagesi. **quid nobis ministrare pueri diebus festis ci-**
cer uiride qui nos prouocare cum audeant: nos il-
los reuocare timemus.

Recentare honeste positū pro nouare quod est græ-
ce ἀνακνέω uocōi. Actius: **laciā albicafcit: & recen-**
tat lumen commune hominibus.

Rapinatores pro raptoribus. Var. in Marco: **In inui-**
diam ueniāt in hoc ipso rapinatores. Lucil. li. ii. **Ho-**
mo impudicus & impune est rapinator.

Rheda uehiculū. Ci. in epistola ad Varronē: **Quod si**
tuam heri rhedā non habuiffem: uarices haberem.

Recētiorū nouorū. M. T. de fi. bonorū & ma. li. ii. **Ho-**
rū recētiorū nunq; dictum ab ullo quod sciam.

Rumā ueteres mānā dixerūt. M. Cato libro de libe-

ris educādis: **Hisce māibus lacte fit nō uio eumna:**
ppter eunos rumine ppter rumā: id est prisco uoca-
bulo mānā: a quo etiā subrimi dicūtur nunc angi.
Rehículas oues: aut ætate aut morbo graues. M. Ca-
lib. de libe. educādis: **Et ut i grege opilio minus ido-**
neas oues remouere solet: quas rehículas appellat:
Sæpe enim unus puer petulans atq; impurus inqt:
gregem puerorum.

De dictionibus ab. S. Littera incipientibus.

Altuatim bellicatim. Sifen. historiarū lib. pri-
mo: **Nos tua una ætate in asia: & græcia ge-**
sta litteris iccirco continentia mandauimus:
ne bellicatim ac saltuatim scribendo lectorum ani-
mos impediremus.

Scapū. Var. in Marco: **Mihiq; diuitū stilo nostro pa-**
pyrino Liuii scapo scapitio nouo partu poeticum.
Sutrinās a suendo. Var. in hercule socratico: **Qui su-**
trinas fecere infcius: nihil homo agis.

Scabre. Var. in manio: **Derelinquere q; perire sic ual-**
le scabre atq; alluue & uastitudine.

Strigosus apud ueteres morbus dicit iumētōq; q cor-
pora stringat aut fame aut alia uitii cā quasi stringo-
sus. Masurius scabrius libro. xvii. **Cēfores inqt Pub-**
lius Scipio nasica & M. Pōpilius cū equitū cēsū age-
rent: nimis strigosum equū & male habitū: sed eq-
tem eius uberrimū & humilissimum uiderunt.

Suspitosum qui in suspitione sit: Cato de re floriana
Sed siqui palā corpore pecuniā quæretet: aut se le-
noni locauisset: & si famosus & suspitosus eēt: uim
in corpus liberam non æquū censueri ac ferri.

Subiicis noue positū non a subiiciendo: sed ab altitu-
dine. En. in Achille: **Per ego dū sublimas subiicis hu-**
midas unde orif imber. Vir. in Bucco. **Quantū ue-**
re nouo uiridis se subiicit alnus.

Scraptas scrupedas frictiuelas exprobratio defor-
mitatis meretricum. Plautus in aulularia: **Scraptae**
scrupedæ frictiuelæ sordidæ.

Sabulū. Var. Taphemēippo: **Nō uides in magnis pe-**
ristilis qui criptas domi non habent sabulū iacere a
pariete aut criptis ubi ambulare possunt.

Super ualde uehemēter. Virg. ænei. li. i. **His accensa**
super iactatos æquore toto Troas. Et li. iiii. **O mihi**
sola mei super astryanactis imago: **Sic oculos: sic ille**
manus: sic ore ferebat.

Scaptes p scabres. Enni. in andromeda: **Scrupeo iue-**
stita saxo atq; ostreis quā excrabent. Pacuui. in teu.
Quæ desideras alumnum poenitudines: quales sca-
bres qua inculta uastitudine.

Secundare prosperare. Vir. lib. vii: **Dii nostra incoe-**
pta secudent. Propertius elegiarum libro. iiii. **Iam**
liquidum nautis aura secundat iter.

Sunat deprimit. Lucil. lib. vii. **Sunauit taxim ad nares**
delphinus.

Scurrile quasi uulgare a scurris. Cicero de oratore li.
ii. **Vitandum est oratori utrunq; ne aut scurrilis io-**
cus sit aut amicus.

Sordet sordida est. Actius in ægystho: **Cui māus ma-**
terno sordet sanguine sparso.

Sublabrare intra labra mittere. Nouius in Decuma:
Iā ego illi subiens sublabrabo esui illud sinciput.

Sublimere extollere. En. in Medea: **Sol qui cadētem**
in cælo sublimat facem.

Superstitent

Superstitent saluent. Ennius in menalippo: Regnūq;
 nostrum ut suspitent superstitentq;
 Setuose obscure. Li. in antiopa: Itaq; setuose ditio abs
 te datur quod consecutā sapiens ægre contulit.
 Sempiterne semper. Pacuuius in hædo: Pauloq; ut fau
 stum sempiterne sospitent.
 Septifariam & multifariam. Sata de uerborum anti
 quitate: In quod uolumen unum nos lectitauimus:
 & postea inuenimus septifariam diuisum.
 Simulter p̄ similiter. Plau. in pseudulo: Ex ossabo ego
 illum simulter itidem ut murenā cocus.
 Scriptat cunctat esse rarum Marcus Tullius in hortensio:
 Itaq; tibi concedo q; in duodecim scriptis olim
 ut calculum reducas: si te alicuius dati poenitet.
 Succidiam successionem necessariam Marcus Tullius
 de senectute: iam ortum ipsi agricolæ succidia alte
 ram uocant. Dicit & succidium quod est laridum.
 Signatam uirginem uetustas uoluit dici. Lucilius lib.
 primo Primam criscum negat signatam reddere.
 Superbos ueteres mortuos dixerunt. Plau. in amphitryone:
 Faciam ego hodie te superbum nisi hinc abis
 & post auferre non abibis.
 Sugillare occludere. Var. in gemina. Cōtra lex menia
 est impietate ne filii patribus luci claro sugillēt oculos
 Satullē pro saturem. Varro: Neq; in puluere mythico
 coquā carnē quibus satullē corpora & famē uentris
 Singulū pro singulare. Plau. in cistellaria: Et ad singu
 lum uideo uestigium. Var. p̄ plu. li. i. Tu uero doces
 historiam necessariā simul unū singulū esset. Idē in
 octogesi. Hoc erat incōmodi: q; nesciebamus semel
 unum singulum esse apud alium auctoritatis incertæ
 nisi dixerat nummo singulo multabatur.
 Sperē ueteres spem dixerunt: unde & prospere dicit
 pro spe. Varro in aboriginibus: Sublimis speribus
 iactato notio uolitantis altos nitens tridito. Idem
 onos lyras: Quibus suā delectet ipse amasiam & ha
 bitantem speribus lactet suis.
 Scalpurire scalpere. Plautus in aulularia. Vbi erat hæc
 defossa occœpit ibi scalpurire unguis.
 Somnorinas dixit quæ in somnis uidentur. Varro in
 prometheo libro. i. Leuius mensum q̄ somnorinas
 imagines affatur: non umbratur somno pululæ.
 Satias pro fatietas. Actius in astryanacte: Quorū crude
 litatē unq; ulla explet satias sanguinis. Varro in pro
 metheo li. ii. Cū sumere cœpisset uoluptas retineret
 cum sat haberet manū de mensa tollere. Salu. histo.
 lib. ii. In saltibus occupatus: tum externorum agros
 inuasere: frumētisq; ex inopia grani satias facta. Luc.
 lib. xxxi. Quid mihi proderit iā satias iam omni um
 rerum tenet facta. Teren. in eunuco: Nam uidi me
 forte satias cepit: cōmuto locum. Lucil. li. ii. Quā tibi
 iam nemo fessus satiare uiuendi.
 Squallam squallidā. Enni. in thelamone: Strata terra
 eleuare lachrymis uestem squallam & sordidam.
 Sociēno pro socio. Plau. in aulu. lbo: intro: atq; illi so
 ciēno tuo iam interstringam gulam.
 Scaturrex. Varro: est modus matulæ: Menias hic tho
 bogenes fuit scauturrex.
 Somniculosus q; ad somnos uacet. Laberius in forori
 bus: Et castor multum somniculosum.
 Sæuitudo pro sæuitia. Plau. in bacchidi. Vincula uir
 gæ molle sæuitudo mala fit peior.

Suauitudo suauitas. Plau. in bacchi. Cor meū spes mea
 mel meum suauitudo: cibus: gaudiū. Turp. in leuca.
 Intercapedine interficior desiderio: differor: tua mi
 hi cupiditas suauitudo & mei animi expectatio.
 Seueritudinē pro seueritate. Plau. in epi. Quid illud ē
 quod illi capiat frons seueritudine?
 Sorditudine p̄ sorde. Plau. in penulo: Vt mihi abster
 fere omnes sorditudinem.
 Sententia sensibilitas. Luc. libro. iiii. Item noscere uer
 borum sententia quæ sit. Lucretius satyra. libro. iiii.
 Vertit cenoforus fundi sentētia nobis. Idē libro. v.
 Si tam corpus loco ualidū ac regione maneret scri
 ptores q̄ uera manet sententia cordi.
 Speciem uel specimē uel exemplar. Lucil. lib. xxx. Sicuti
 te qui ea quæ speciem uitæ putamus esse.
 Sodales. Cicero de oratore li. ii. Quod tamē eū defen
 derē qui mihi sodalis esset.
 Solitate pro solitudine. Actius in euryface: Tuā solita
 tem memorans formidans tibi.
 Subiti dictū pro repētini. Actius in armoz iudi. Bene
 facis: sed nunquid subiti mihi febris æstuat mali?
 Sanctitudo pro sanctitas. Actius in tereo: Alia hic san
 ctitudo est: aliud nomen Iouis: Idē in phœnissis de li
 bra cæli. Tu maris sanctitudines. Turpil. in leucadia
 Miseram terrent me omnia maris scopuli sonitus
 solitudo: sanctitudo apollinis: M. Tu. de repub. libro
 iiii. Eisdem terminos hominū curæ atq; uitæ: sic pō
 tificio iure sanctitudo sepulturæ. Affra. in suspecta:
 Tuam maiestatem & nois matronæ sanctitudinem
 Satu positū pro semine. Actius in pelopis: Nam me ut
 hæredē ex tuo esse cōceptum fatu: & argumēta redi
 gunt animū & cōmouēt. Idem in thelepho: Profectu
 q̄q; est ortus mediocri fatu.
 Scriptione pro scriptura. Var. Vulgo auarus scœnera
 tor spe lucri rē scriptione duplicarat. Cice. Tuscu. li.
 v. Impulsi sumus ad philosophiæ scriptiones.
 Segnitas pro segnitia. Actius in ænea. Aut decio & nūc
 qd' eorū segnitas ardet focus. Ci. de ora. lib. i. Et quo
 niā de imprudētia diximus castigemus etiā segnitatē.
 Scelerosi pro scelerati. Luc. saty. lib. i. Nō uim ætatem
 tempestatē hanc scelerosi mirentur. Affranus in di
 uortio: O diem scelerosum & indignum.
 Speratū id est sponsum. Affra. fratris: Curre: & nuncia
 uenire & mecū speratū adduce: uideat puellam: cur
 rant cōfirmēt iube. Idē in eadē: Speratā nō odi tuā.
 Sreare expuere. Teren. in Heauton. Geminns screa
 tus tussis.
 Serescit positū pro siccatur: q; serenitas sicca sit. Lucil.
 li. i. Deniq; fluctuago suspensæ in littore uestes V ue
 scunt: tandē candenti sole serescūt. Virg. geor. lib. i.
 Vnde serenas uentus agat nubes: hoc est siccas. Idē
 in alio loco: Atq; arida differt nubila.
 Sucerdæ. Lucil. lib. xxx. Hic in stercore humi fabulisq;
 fimo atq; sucerdis.
 Simitu simul. Lucil. libro. xxx. Gratia habet utrisq; il
 lis: quæ sibi quæ simitu. Plau. in amphy. Non ego cū
 uino simitu ebibi iperium tuū. Idē in mercatore: Ita
 tres simutu res agenda sunt q̄do una hoc cœperis.
 Subsuiū secundum sequens. Lucil. libro. xxviii. Præte
 rea hæc subsuia si quando uoles operam.
 Subsuiū positū succedēs succidaneū. Cice. de ora. li. ii.
 An se hæc nescire quæro fero succedunt oēs: ut aiūt

Supplotionē plausum uel percussum. Cicero de oratore libro tertio. Et quo uereor: ne nihil sint tui: nisi sui supplotionem pedis imitatus.

Superbiloquētia. Cicero Tusculanarū li. iii. Animiq; impotentiam & superbiloquentiam.

Sarcinator futor. Luci. li. xxvi. Sarcinatorem esse summum suere centonem optime.

Sospitent saluent. Ennius in menalippa: Regnūq; nostrum sospitent superstitentq;. Pacuuius in hædo populo faustum sempiternę sospitent.

Singulatim & singillatim a singulis. Cecili. in hippoboliraristraria: Hos singulatim nos sape minus arbitror. Cecil. in annaliū lib. i. Primum malo publico gratias singulatim nomina: Lucil. li. xviii. Sic singillatim nostrumq; unusquisq; mouerur.

Solēnitus pro solēniter. Lucil. in ægystho: Solennitūsq; a declitali laudet iubens.

Schenatilis uel schenuticus pro schenico. Var. in modio: Sed o petrule ne meū taxis librum: si te pepigat hoc modo schenatilis. Idem onos lyras: Ut comicini tidi schenatici.

Saperdæ quasi sapientes uel elegātes. Varro ī modio Omnes uidemur nobis eē belli: festiui sarpede cum fumus canopitici.

Surditatem. Cice. Tuscu. li. v. In surditate uero quidnā mali erat surdaster. M. Crassus.

Simplicitus simpliciter. Plau. in mercatore: Sed eum simplicitus dicam: si opera est auribus.

Suscitabulū honeste positū incitamentū. Varro onos lyras: Foniciasum uocis suscitabulū cantātiumq; galus gallinacius.

Similitas similitudo. Cecil. in cyracufis: Vide mea hominis quid fert morum similitas.

Salebras a saltu dictæ. M. T. de fini. bo. & malorum: Hic si diffinire si diuidere potuisset: si loquēdi uim si deniq; cōsuetudinē uerborum teneret: nunq; in tantas salebras recidisset. Idem. li. v. Venit ad extremū hæret in salebra. Et de orato. Alter enim sine ullis salebris quasi sedatus annis fluxit.

Sublestū est leue friuolū. Plau. Nā ubi ad paupertatem accessit: ifamia grauior paupertas fit: fides sublestior

Supellectiles. Cicero in ora. Verecūdius erit usus oratori: & quasi supellectiles supplex.

Scurrile a scurris ridiculū cū turpitudine. Cice. in oratore: Rediculo sic usurū ratorē ut nec nimis frequentine scurrilis fit: nec obsceno: ne inimicus: nec petulantine improbus.

Sportas aut a sportu q̄si sparteas aut a sportādo. Salu. hist. li. ii. Emuris canes sportis demittebāt. Varro de uita patrū lib. i. Neq; enim obsonium in tota cœna coeptum ex uariis rebus coniectum in unam sportā perspicitur.

Sodes nō ut apud comicos: sed si audes. Cice. in oratore: Libenter etiam copulando uerba iungebant ut fodes pro ut si audes.

Scopas. Cicero in ora. Et si hoc illius dictum ē: scopas ut ita dicam: mihi uidentur dissipare.

Sciūtur pro cognita sunt. Cicero de oratore libro. ii. Ars enim eorum est quæ sciuntur. Oratoris autem omnis actio opinionibus non scientia continetur.

De Dictionibus a. T. littera incipientibus.

Etret foedet: polluat. Pacu. in perhibœa: Beluarū ac ferarū aduentus loca tetret. Tetinerit p̄ tenuerit. Pacu. in hædo: Credo quorsum itinere tetinisse aiunt: Actius in citemnestra: Ut quæ tunc absentem rebus dubiis coniugem tetinerit: nunc prodat ultorem. Pacu. in hermiona: Sub iudicio quæ oēs gradus tetinerim.

Tetulit tulit. Actius in andromeda: Donec tu auxiliū pseu tetulisti mihi. Cecil. in hippoboli: Menerūnam pariter tetulisti meam?

Taxim sensim uel occulte. Pōponius in buccone: Adoptatu clādestino tacitus taxim p̄spectauī percautum

Temerius. Actius in didascolo li. ii. Sed euripidis qui thoros temerius in fabulis.

Testatim minutim. Pōpo. in Verre ægroto: lam istam colaphis cōmisissim testatim tibi.

Tractim ut sensim idest diutine longo tractu. Plau. in amphytri. Quid si ego illū tractū tangā ut dormiat.

Tudiculare cōmouere. Varro in marcipore: Hæccine nobis terne tudiculasse.

Trabs. Varro in parmenone: Alia trabs propius in humū accedens: proxime frangit ramos cadens.

Tegillū diminutiū a tecto. Var. Sēq; ulyxe: Vigere uolitans mulsus aquam e nubibus tortā indicat fore ut tegillum pastor sibi sumat.

Terta pro terfa. Varro: Terta nitet galea. Itē Cato lib. de liberis educandis: Alita sunt circūtonsi & tertiat q; unctuli: ut māgonis uideantur esse serui.

Tēperatura pro temperie. Var. Quæro utrū hoc adduxerit cæli tēperatura an terræ bonitas.

Torto pro tormento. Pacu. in doloreste: Nā te in tenebras sape lacerabo fame clausum: & fatigans artus torto distraham.

Tonsus pro tōsura. Plau. in amphytrione: Sura pes statura: tonsus. oculi. nasum uel labra. Actius in amphytrione: Sed quæ nā hæc est mulier funesta uesta: tōsu lugubri.

Tuburcinari significat raptim comedere. Titinnius ī prælia. Tuburcinari sine me uultis reliquias. Plautus in prese. Tuburcinari de suo siquid est domi. Turpilius iu bethontibus: Melixa intus cessat credo hercle bello tuburcinatur.

Tabificabile uel tabificum. Actius in Medea: Par neci orbificor liberorū lector & tabificabili. Cicero Tuscu. lib. iii. Atq; ut hæc tabificæ mentis perturbatioes sunt.

Tuatim tuo more. Varro: Ecce iam rem tuatim facit.

Tetritudonea. Actius in floctica: Quod te obsecro: ne hæc aspernabilem tetritudoneam occulto faxit.

Temnere contēnere. Lucretius li. xxx. Quodq; adeo fuerint qui tēnere superbū. Virg. libro. vi. Discite. iustitiam moniti & non temnere diuos.

Taxis pro tetigeris. Var. in medio: Sed petulo ne meū taxis liberum.

Tipulla animal leuissimū: q; aquas non nādo sed gradiendo transeat. Var. in marco: Ut leuis tipulla hinfici frigidus transit lacus. Plau. Leuior res q; tipulla.

Tonescit pro tonat. Varro in marco: Tunc repete cælum altum tonitribus templum tonescit.

Transēna nō ut quidā putāt: trāsitus est. sed fenestra: Cicero de oratore li. iii. Nunc pete a crasso: ut illam copiā ornamentorū suorū: quā constructam uno in loco

Ioco quasi per trāsennā p̄tereuntes strincti aspeximus Salu. histo. li. ii. Trāsennā dimissum uictoriæ simula-
crū cū machinato strepitu coronā capiti iponebat.
Tironē positum pro ignaro. Cicero de ora. li. i. Frater enim quēdā calidū hunc & nulla in re tironem ac rudem nec peregrinū & hospitem concedo.

Trutina a trutinādo. Cice. de ora. li. ii. Ad oblectādos animos adimplēdos ea probādo: quæ non artificis statera: sed populari quadam trutina. Varro de uita patrum li. ii. Aut aliqua ex argentaria trutina aut lingua pensum præ se omnes ferent.

Turpari a turpitudine. Cicero tuscula. libro. iiii. Iouis aram sanguine turpari.

Tenerascere tenerū esse. Lucil. libro. iiii. Si licet tenero tenerascere corpore mentes.

Tricinū tardū & quasi impeditū uel siccū & sine succo ut sunt capilli: qui græce τριχῆος dicuntur. Var. in eumenidibus: Quod nunc quæstus tricinus erat nūc est uber: ut quæstus fit magnus.

Tretica est seuera. Varro tupatrosiopedion: Etiā si audisset reddere potuisset mulier tetricæ horretis ducat ad appiam moribus bonis. Virg. ænei. libro. viii.

Qui tetricæ horrentis rupes: montemq; seuerum.

Tarditudinem & tarditiē pro tarditate. Plau. i penulo Quod si estis agro cocleas tarditudine. Actius in alcmena: Atq; cæcos segnis sōno & tarditudine. Idem in diomede: Multa mittuntur tarditie & secordia.

Temeritudinē pro temeritate. Pacu. in doloreste: Enno tyrannū noui temeritudinem.

Tēta pro extēsa. Lucil. li. ii. Tympana tenta sonāt palmis & cībala circū. Idē li. vi. Duraq; in ore iacens rictu frons tēta manebat. Lucil. saty. li. vi. Tres a deucalione grabati testibus tenti. Idē libro. xi. Hic ubi concessum pellesq; ut in ordine tentæ. Et in li. xxx. Hic ut musipula tentaq; eaq; scorprios cauda sublata.

Tristitias pro tristitia. Pacu. in Athalanta: Quid istuc est: uultū alligat tristitias. Turpil. in Leucadia: Ante facta genere committo tristitias ante dortium.

Torporauit pro torpescit. Turpil. in hetereris: Stupidus astat: ita eius aspectus repens cor torporauit hominis amore.

Titubare trepidare. M. T. philippica. lib. iiii. Titubare hæsitare: quos euertere nescire. Virg. æne. lib. v. Vestigia præsto Haud tenuit titubata solo. Teren. in Heauton. Verum illa ne quid titubet.

Tortor pro torqueor. Pomponius in fullonibus: Ducum & ubi insilui in cocleatum eculeum: ibi tolluntim tortor.

Tunicare pro uestire. Varro in logoma. Hæc lanigeras detūderi docuit tunicareq; homulum.

Titionē fustem ardentē. Var. de uita patrū li. ii. Cōtra a nouo marito cū item e foco in titionē ex fellati arbore etiam qualis qua alata esset.

De Dictionibus ab. V. Littera incipientibus.

Uulgauit honeste positum uile habuit: & quasi uulgus dedit. Plau. in amphytrione: Cuiusq; me absente corpus uulgauit suum.

Vulgare in uulgus dare & quasi multis audientibus ac non taciturnis dicere. Virg. libro. xi. Quid me alta silentia cogis Rumpere: & obductum uerbis uulgare dolorem? Quæ sis atq; in uulgum uulgas artemq; exprimis iuertem.

Veget pro uegetat uel erigit uel uegetū est. Pomponius in maiali: Animos uenus ueget uoluptatibus. Ennius in ambracia: Et æquora falsa ueges ingentibus uentis. Varro in manio: Nec natus est nec morietur ueget: utpote plurimum. Idē onos lyras: Quā mobile diuum lyram sola rege: quædam gubernans motibus diis ueget.

Verecundū audax & cōfidens. Plau. in amphytrione: Sic est uera prædictio: nisi & hoc falso dici insimulaturus est nimis uerecunda es.

Venor circūuenior. Ennius in nemæa: Teneor concepta undiq; uenor.

Vicissatim per uices. Neuius belli punici libro. iiii. Vicissatim uolui uictoriam.

Visceratim per uiscera. Ennius in Andromeda: Alia fluctus differt: dissipat uisceratim mēbra maria sparsa spumant sanguine.

Vnose simul. Pacu. in iliona: Occidisti ut multo paucis uerba unose annunciem.

Vtraq; pro utrinq; uel utrosq;. Hemia histo. li. iiii. In hispania pugnatum uis utraq; nostri loco moto cæde uisti: Hæc atq; hercle utraq; & cum ad nos uenis suffragiatum uidetur.

Viū pro uehemēti uel nouo. Virg. æne. lib. i. Paulatī abolere sicheū incipit: & uiuo tētat p̄uere amore

Vegrāde ualde grāde. Lucil. li. xxvi. Nō iccirco extollitur: nec uitæ uegrandi datur.

Vanans dictū pro fallēs. Actius in alcmena: Tanta frustrando lectans uanans protrahit.

Vanitudo pro uanitate. Plau. i polego: Vt rem uideo te iuuentus a uanitudine. Pacu. in doloreste: Primū hoc abs te oro ramis inexorabilem faxis: inturpassis uanitudine ætatem tuam.

Variātia pro uarietas. Lucre. li. i. Talibus in causus nec dum uariantia rerum. Idem libro. iiii. Principiis unde hoc oritur uariantia rerum.

Viscus positū pro uiscere. Lucil. li. i. Visceribus uiscus gigni sanguenq; creari. Virg. geor. li. i. Tum laquæis captare feras & fallere uisco Inuentū. idest tractu uisceribus. Lucil. saty. lib. xiiii. Id ne ægri est magis an quod pane & uiscere priuo: Quod uiscus dederas hoc quidem in uiscera largi.

Vagor dictum pro uagitus. Luci. li. ii. Et supant urnæ miscetur funere uagor.

Vetustas antiquitas uel foelix uel sapiens uel mansuetata est habita. Teren. in ecyra: Quis me fortunatior uetustatisq; adeo plenior.

Vastities & uastitudo & uastitas: horror & desertior & cōtagiū. Plau. in pseu. Distractio dissidium uastities uenit. Actius in euryface: Sed ut ratusta & raueste & uastitudine tarde forma tuis. Idem in mele. Quæ uastitudo hic aut unde inuasit mihi. M. T. de officiis li. ii. qui collectis cæteris causis eluuiouis pestilentia: uastitatis. Pacu. in teu. Quæ desiderio alūnum penitūdines quales scabies quæ inculta uastitudine.

Vastescāt signat ihorrescāt uel deserant. Acti. i phœni. Iussit p̄ficisci exiliū quouis gentiū ne scelere tuo thebani uastescāt agri. M. T. de orato. li. ii. Quid de hominū genere dicā: qui quasi cultores terræ cōstitui nō patiuntur eam nec immanitate beluarū efferari nec stirpiū asperitate uastari? Salu. in iugur. Aberat mons fere milia passuum .xx. tractu pari uastus &

humano culto. Varro in manio: Asperum ualde scabieq̄ illuue & uastitudine.

Vicissitatē pro uicissitudine. Actius in phenissis: Vicissitatemq̄ imputandi tradidit.

Vllo pro ultus fuero. Actius in epigone: Qui nisi genitorem ullo nullum eis dat finem miseris.

Verrūcent idest uertāt. Actius in æne. Aut decio te scite præcibus inuicte inuoco portentā: ut populo patriæ uerrūcent bene. Pacu. in perhibœa: Præcor ueniā petens: ut quæ egi ego: exin uerūcēt bene. Affranius in diuortio: Et ponto auerrūcēt cū syriā simul.

Vilitāt uilē faciunt. Turpil. in Lindia: Quin moneam quin clamem: & quærat tua uitia quæ te uilitant.

Villicari est rusticari uel uillæ præesse. Pompo. in ergastulo: Longe ab urbe uillicari quo herus rarerent uenit nō uillicari sed dominari mea est sentētia. Afranius in suspecta: In arpinos iam quantū potes explodam hominem ut uillicet. Turpil. in paraterusa: Ego nondum etiam hic uillicabar. Idē in ecyra: Hic uillicor ante urbem: nunc rus eo.

Vinulum sensiloquū idest illecebrū. Plau. in Asinaria: Compellando blanditur: osculando oratione uinula uenusta.

Vitabundus pro uitans. Salu. histo. li. iiii. Duos q̄ maximos utris leui tabulæ subiecit: qua sup̄ omni corpore quietus inuicem tractu pedis gubernator existeret: ea inter molemq̄ insulam mari uitabundus classem hostium ad oppidum peruenit.

Volentia qua uellent a uolūtate. Salu. histo. li. iiii. Multisq̄ suspicionibus uolētia plebe facturus habebatur

Valentia fortitudo. Neuius in danae: Omnes formidant hominis eius ualentia. Titin. Sed in sapiētia gubernator nauem torquet non ualentia.

Vomica concaua loca uetustate obesa. Luc. li. xxxi. Tyrono & non mortifero affectus uomica & uulnere

Viriatum dictū est magnarū uiriū. Lucil. li. xxvi. Contra flagitium nescire bello uinci a barbaro uiriato Hannibale.

Vescū nimis obscurū. Lucil. li. xxvi. Quā fastidiosum ac uescū cū fastidio uiuere. Virg. geor. li. iiii. Nec uescas falicum frondes. Affra. in sororibus: At puer est uescis imbecillis uiribus.

Volup pro uoluptate. Plau. in Asinaria: Hic senex si quid uxorem suam animo fecit uolup.

Virgindemiā ut uindemiā hoc ē uirgarum apparatus uel dēptionē uel decreptionem obuerra. Varro in Agathone: Quid tristiorē uideo te esse q̄ angit hac lampadione: quid familiares filius amat? Hæc spes est argētaria. Ideoq̄ scapulæ metuūt uirgindemiam

Viratum magnarū uiriū. Varro in meleagro: Si non malit uiratus uxorem habere athalanta.

Vulga capacitas uel sinus cū laxitate. Lucil. li. ii. In uulgam penetrare pilosam. Varro sexagesi. Eo ut uiatum cum ex arcula addere in uulgam.

Verucā pro loco edito. Cato in libris originū: Cēseo inquit si rem seruare uis faciundum: ut quadringentos aliquos milites ad uerucā illam ire iubeas: eamq̄ uti occupent imperes.

Vibicea plagarum uulnera. Cato de falsis pugnis: Vbi societas: Vbi fides maiorū insignitas: iniurias plagas uerbera uibices dolores atq̄ carnificans per decus atq̄ maximam contumeliam inspectantibus.

Vellicatim ut salutatim. Sisenna histo. lib. i. Nos una æstate in græcia & asia gesta litteris iccirco continētia mādauius: ne uellicatim ac salutatim scribendo lectorum animos impediremus.

Victurus uictoria potiturus auctoritas prudētium putauit esse. Purrhus ne rex: an Manius Curius prælio uicturus esset.

Virescit maiorū uirium fit. Virius in poematis: Crescunt animi: uirescit uulnere uirtus.

Viro etiā pro uirtute naturali. Lucil. li. ii. Conceptasq̄ suo seruare & perdere uiro.

Venerata pro neneranda. Virg. li. v. Cursumq̄ dabit uenerata sacerdos.

Vter pro utero. Cecil. in imbris: Nūc uter crescit: non potest celari.

Vicatim per uicos. Sisenna. li. iiii. Cū cōplures menses barba imissa intōso capillo lugubri uestitu populum uicatim flens una cum liberis circuiret.

Vultuosum tristem. Cicero in oratore: In quo cū effeceris ne quid ineptum sit aut uultuosum.

Vermiculatum p̄ minuto. Cicero in oratore li. iii. Lexis cōposui & ut testerulæ omnes arte pauimento atq̄ emplementate uermiculato.

Venulitii uēditores. Cicero in oratione cornelia li. ii. Neq̄ me diuitiæ mouent quibus omnes africanos & lælios multi uenulitii mercatoresq̄ superauere.

Vocare positū pro trahere ducere. Cicero in oratore Si de re iure ciuili tecū serā uocauit te hominem prudentissimū his ipsis rebus quas abs te didicerit dicēdi arte superauit.

Verecūdari uerecūdia teneri. Cicero de ora. li. iii. Alterum cūctantem & quasi uerecundantem incitabat.

Versutiloquax. Cicero de oratore li. iii. Annum nouis huius me uersutiloquax expectarat: cōiunctione facta esse uerba.

Vncinatū ab unco. Cicero academicorū li. iiii. Nec ut ille asperis & leuibus armatis uncinatisq̄ corpusculis concreta hæc esse dicant.

Vēditationē ueteres pro ostētationē posuerūt. Cicer. tuscu. li. ii. Quinetiā mihi qdē laudabiliora uidentur oīa quæ sine uēdicatione & sine populo teste fiunt.

Viere uincire & inflectere. Varro de re rustica lib. i. ut habeā aut minā uiendo quid facias.

Vndulatū noue positū purū. Varro de ui. pa. li. i. Et a quibusdā dicit esse uirginis fortunæ ab eo q̄ duobus undulatis togis est opertū: proinde ut nō reges nostri & undulatas & prætextatas soliti sint habere.

Veruecem. Varro de uita patrū libro primo. Aut bouem aut ouem aut ueruecem habet signum.

Zonatim per gyrū. Luc. libro. vi. Zonatim circa impluuium aneraris cludebat.

De diuersis acceptionibus nominū & uerborum.

Duersum cōtra signat. Terē. i. adel. Neq̄ serui a logz qsq̄ qui aduorsū ierāt. Plau. in asina. Quæ illa p̄da est: ibo aduorsū atq̄ electabo qcqd ē.

Aduorsū rursū ap̄ signat. Tit. i. gemi. Mulier credo aduorsū illū res suas cōquerit. Terē. in and. Aduorsū te habeo gratiā. Ennius in tele. Te ipsū hoc oportet profiteri & proloq̄ aduorsum illā mihi. Affra. in excep. de uita ac morte domini: Eabulauere aduorsum fratrem illius ac dominum suum. Plau. in aulu. Ego ne ut ea aduorsum mentiar mater mea. M. T. de f.

de fi. bo. & malorū lib. iii. Nec uero pietas aduersū deos nec quæ ista gratia debeat sine expiatione naturæ intelligi potest.

Anima est secundū cōsuetudinē spiritus quo uiuimus Virg. geor. li. iiii. Animas in uulnera ponunt.

Anima alitus oris & odor. Virg. geor. li. ii. Animas & olētia medi Ora fouēt illo senibus medicantē anhelis. Titin. in fullo. Interea fetida anima nasum oppugnat. Plau. in asina. An fetet aīa tuæ uxori. Idē i mercatore: leiunitatis plenus animam fetidat.

Anima aqua. Plau. in amphytrione: Ne ego illi puteo si occepso animam omnem intertraxero.

Anima sonus. Varro in eumenidi. Phrygios per ossa cornus liquida canit.

Anima iterū iracūdū uel furiosum: unde & animosi dicunt iracūdi. Plau. in Amphy. Animam cōprime.

Actius in menalippo: Ego ne auxilio motus temere ut hosti me animato offeram. Idem in epinausimache: Ut nūc cū aiatus iero satis armatus sum. Nouius in fullo. Ferreatis nihil est periculi: dabo tibi ueg animosum. M. T. de rep. li. i. Ergo non probares cōsilio pulso libidines quæ sunt innumerabiles iracundiæ quæ tenerent omnia. Ego uero nihil isto animo nihil ita animato homine miserius ducerem. Idem de rep. li. v. Tū uirtute labore industria quereretur summi uir i indolē nisi nimis animose ferox natura illum nescio quo. Vir. geor. li. ii. Quos animosi euri assidue franguntq; feruntq;. Et æne. li. xi. Pone animas & pulsu abi. Lucil. li. xxx. atq; animosum thessaliam & indomitam frenis subigantq; domentq;.

Anima uētus. Virg. æne. li. vii. Quatū ignes animæq; ualēt. Lucil. li. v. Aurarūq; leues animæ calidiq; uapores. Varro in Marcipore: Noctiq; lucā tollo. ad fucū fero. inflo. anima reuiuiscit. Idem in cosmotherine: Detis habenas animæ leui dum uentus uos flamine sudo sualem ad patriam perducit: Actius in myrmi donibus: Lassis trahere in salum & uela uentorum animæ imittere. Plau. in aulula. Ne quid emittat animæ dormiens.

Aptā necessariā. M. T. de rep. lib. quarto: Eadēq; obiectū uiuo atq; umbrā noctēq; efficiat cū ad numerū dierum aptum ad laborum quietem.

Aptū elegāter ac necessarie positū. M. T. de offi. li. i. Ut enim pulchritudo corporis apta cōpositione membrorū mouet oculos & delectat. Idemq;: Sed facie iudicabimus quid eorū apte fiat: quid ab officio naturaq; discrepet. M. T. de fi. bo. & ma. li. tertio. Itaq; natura sumus apti ad cōtū consilia ciuitatis.

Aptus signat adeptus. Actius in menalippo: Obuiamens id quidē aduersum aptus alteri i promptu occupat. Pacu. in hermiona: Quid ego in acie celebri obiectans uitans bellando aptus sum. Lucil. lib. xxx. Ut si id quod concupiscet non aptus.

Aptū positū paratū. Virg. æne. li. qto. Interea classem uelis aptare iubebat Anchises. Idē li. x. Proiectū dū pede leuo Aptat se pugna. Pomponi. Eius aptare puer munde atq; ampliter conuiuia.

Aptū rursū cōnexū & colligatū signat. Virg. geor. li. iiii. Ipsos e torquibus aptos longe pares. Actius in demetrio: hic colemēa lege minus aptum cornibus Lucil. satyra. lbro. x. Confellas quoq; ualidis in finibus aptas. Idē li. xvi. Ibat forte aries inquit iā quod

genus quantis testibus uix uno filio. hæc se hæere putares pellicula extrema exaptum pendere igens onus. Var. Multū muliscabant: nisi lucus opacis teneris fructibus aptus. M. Tul. de deorum natura lib. ii. Quis enim hoīem hūc dixerit: qui tam certos cæli motus: tam statos astrorum ordines tanq; inter se omnia cōnexa & apta uiderit neget his ullam inesse rationē? Salu. histo. li. iii. Quod ubi frustra tentatum est foecordius ire miles obrepere nō aptis armis ut in principio laxiore agmine. Lucil. lib. xxx. Vnus confertit nouis uetus testibus aptus. M. T. in hortensio Altera est nexa cum superiore: & inde apteq; pendens. Et Tuscu. li. v. Fulgentem gladium e lacunari se ta equi aptum dimitti iussit.

Aequales sunt similes & ex æquo. Affra. i uopisco: Et quidem te nunq; parasitum: uerū amicū æqualem atq; hospitem quotidianum & lautum cōuiuui domi. Aequales rursū æqui. Virg. æne. lib. x. Nec nō euatē phrygium paridisq; minanta Aequalē. Lucil. saty. li. v. Verū unū cecidisse tamen se senē Tiresiā æqualē cōstat. Affra. in priuigno: Noui amicū atq; æqualē meū. Virg. lib. v. Ast illum fidi æquales. Teren. in eunucho: Patris cognatū atq; æqualem Archimenidē nostri. M. T. de offi. li. iii. Scipionē. M. filii eū qui primo Africanus appellatus sit: dicere solitum scripsit Cato: qui fuit fere eius æqualis. Et de senectute: Ego uero propter sermonis delectationem tempestiuis quoq; conuiuui delector: nec cum æqualibus solum qui pauci admodum restāt. sed cū uestra etiā ætate. Apertū pug; serenū. Vir. æne. li. i. Scindit se nubes: & in æthera purgat apertum.

Apertū dici; patefactū. Virg. æne. li. xi. Ianc; adeo exierat portis equitatus apertis. Terē. in Adelphis: Abi præstrenue: ac fores aperi.

Aperit mitigat placat. Virg. æne. lib. i. Et uastas aperit furtis: & temperat æquor. Apertū nudatum. Tur. in demiur: Apertæ suræ. brachia enim procera horrorem mihi ex corde exuscitabant. Salu. histo. libro. v. Quibus de causis Syllam in uictoria dictorem in sibi equo descendere: surgere de sella: caput aperire solitum. M. T. de offi. lib. i. Verentur enim ne si quo casu euenerit ut corporis partes quædā aperiant: aspiciant nō decore. Virg. lib. vi. Aperit ramū qui ueste latebat. Var. in eumenidibus: Capite apto esse iubet ante lucem. Sisenna histo. lib. iii. Adoriunt aduersos ut apertis lateribus. Var. de uita pa. li. i. Minoris natu capite apto erat. capillo pexo utiq; in exis crinibus. Aperire erigere ostendere. Virgil. æne. li. iiii. Quarto terra die primū se attollere tadē Visa aperire pcul Idē li. viii. Patriūq; apif uertice sydus. Var. in mele a Non mō furis aptis sed penatibus aptis ambulans. Autumare est dicere. Pacu. in phibœa: flexa non falsa autumare dictio delphis solet. Idem in Hermiona. Quid bene faciā ei patris cuius opa te esse ultum autumat? Lucil. lib. xxviii. Socrati ut qui dante tyranno misisse Aristippū autumat. Plau. in Amphytrione: Nisi hoc ita factū est provide: ut factum eē autumo nō causam dico rerum non similes probari.

Autumare est sperare. Pacu. in doloreste: Aut hie est aut hic affore actutum autumo.

Altū, nō solū aereū uel pfundū: sicuti plærūq;. Altum ab alēdo dictū. Var. in manio: Habens ante positam

alimoniā sedēs altus alieno sumptu. **Altū magnū** uel gloriosū. Vir. æ. li. iii. Te sine nil altū mēs ichoat. **Altū uetus antiquū.** Virg. geor. li. iii. **Altius omnē ex-**pediā prima repetens ab origine famam. Et lib. viii. **Quid causas petis ex alto.** Actius in armorū iudicio Cur ueteratam ex alto appetis dissidia Agamēnon. **Altū præsum obscurū.** Vir. li. x. **Quid me alta silentia** cogis Rumpere. Idem in eodem: Sin altior istis sub præcibus uenia ulla latet. **Aditus interpellatio.** Teren. in andria: Aliquot me ad ierunt ex te auditū esse. Virg. li. x. Regem adit: & regi memorat nomēq; genusq;. Lucil. lib. xxvii. Cū pacē peto: cum placo: cū adeo: & cum appello meam. **Aditus ingressus.** Virg. li. xi. Huc tubidus a. q; huc Lu- strat equo muros aditūq; per auia quærit. M. T. de supplicis: In ipso aditu atq; opere portus. **Aditus rursū aduersus.** Acti. in medea: Tunc diome- des & cuius aditū expectat pnixi usq; adhuc. M. T. ad Cæ. iu. lib. i. Et aut ad consules: aut ad te aut ad brutū adissent his fraudi ne esset quod cū antonio fuisset. **Attendere ē intēdere.** M. T. de offi. li. iii. Et si cū aīum attēderis turpitudinē uideas adunatā. Acti. in diome- de: Simul aut attendo: ut qui rem exaudire amplius. Lucil. li. xxxi. Præterea ut nostros aīos attendere di- ctis atq; exhibere uelis. Idem li. xxv. Rem cognoscas simul & dictis aīum attēdas postula. Pacu. i. antiopa, Sed cū aīo attēdi ad querēdū qd fiet. Pōpo. i. matho. **Quid futurū est si pol ego hāc discere artē attēderi.** **Attēdere p̄seuerare:** Actius in diomede: Si unq; perpe- diar gnato puer: ne attenderis petere a me id quod nefas sit concedi tibi. **Appellare est familiariter respōdere.** Lu. li. xxviii. Cū mei me adeunt seruuli nō dominā ego appellē meā. **Appellare est applicare.** Affra. i. exce. Habitu appellat huc ad molē nostrā nauiculā. Lucil. li. xxvi. Agere in iaciendo siquo est in uineis actis opus primū id dant operam ut q̄primum appellant. **Appellare est nominare.** M. T. de offi. li. iii. Publiū Sci- pionē. M. fi. qui primum africanus appellatus sit. **Aemulus est inuidus.** Virg. æne. libro. v. Aemula nec dum Temporibus geminis canebat sparia senectus Et libro. vi. Aemulus exceptum triton. **Aemulus est sectator uel imitator.** M. T. pro. M. Mar- cello: Illo æmulo atq; imitatore studioq; meorum ac laborū. Salu. histo. li. iii. Sed Pōpeius prima adole- scentia sermone fautoq; similē fore se credēs alexā- dro regi: facta cōsultaq; eius quidem æmulatus erat. Virg. ænei. li. x. Spemq; meā patriæ: quæ nunc subit æmula laudi. Aemulus similitudinē uitæ uel insti- tuti sequens. M. T. de repub. lib. i. Qua enim iudicaf iste optimus doctrina artibus studiis audio quādo. **Argutū signat sonās.** Virg. in bucco. Forte sub arguta confederat illice daphnis: & multa huiusmodi. **Argutū audax malitiosū.** Luc. li. xxviii. Agite agite fu- res mēdaci argumētamini. Plau. in mustel. Exi e culi- na: sis foras mastigia qui mihi inter patinas exhibes argutas. **Argutū ac lætū.** Virg. geor. libro tertio **Argutumq; caput: breuis aluus: obesaq; terga.** **Accipe tractare icrepare.** M. T. in uerrinaz act. ii. Ma- le accipit uerbis obomū. Et ad Cæsare iuniorē lib. i. **Rogo ipsum quēadmodū eum ego armis acceperit.** **Accipe est datū sumere.** Vir. ænei. li. iii. Accipe & hæc

manuum tibi quæ monumenta mearum Sint puer. **Accipe sentire.** Teren. in heauton. Clinia aliter tuum amorem atq; est accipis. **Accipere uidere.** Virg. li. viii. Vt te fortissime teucrū Accipio: agnoscoq; libēs. **Accipe cōcipere.** Virg. li. viii. Alii uctosis follibus auras accipiūt: redduntq; **Accipe audire.** M. T. Accipe nūc aliđ eius facimus no- bile. Lu. li. xxx. Accipe qđ dico. nā ptinet ad rē. Vir. ænei. lib. ii. Accipe nūc danaū infidias: & crimine ab uno Disce oēs. **Accipere pascere.** Teren. in eunu. **Accipit hoīem nemo melius prorsus neq; prolixius** **Accipe decipe.** Lu. li. xxxvi. Sic iq; ueteratorē illū uete- rē lupū hannibalē acceptū. Plau. in aulularia: Optius tu conditionem hanc accipe. **Ardere est ignescere cōcremari.** Virg. ænei. li. v. Nāq; uolans liquidis in nubibus arsit arundo. Idem lib. ii. iam proximus ardet Eucalegon. **Ardere festinare.** Virg. ænei. li. i. Instāt ardentes tvrii pars ducere muros. Moliriq; arcem: & manibus sub uoluere saxa. Idē li. xii. Ardet in in arma magis. **Ardere fulgorē & splendorē emittere.** Vir. æne. li. iiii. Tyrioq; ardebat murice lena. Idem li. xi. Ardet apex capiti: cristisq; ac uertice flamma Funditur. **Ardere dolere uel irasci.** Virg. li. xi. Proxīa quæq; me- tit gladio: latūq; per agmē. Ardēs limitē agit: ferro te Turne superbum Cæde noua querens. **Acre signat celere uelox.** Virg. geor. li. iii. **Calidūq; ani-**mis & cursibus acré. Idē ænei. li. iiii. At puer ascanius mediis in uallibus acri Gaudet equo. **Acrē austerū acerbū asperū.** M. T. in Hortētio: **Quid** alterius ingeniū sicut acetum ægyptium: alterius sic acre ut mel himetium dicimus: Var. in Parmenone **Dimittis acri pectore curas: tantumq; cātaq; pefi.** **Acre seuerū.** M. T. de offi. li. i. Suū qsq; igitur noscat in- geniū: acréq; se & bonorū & malorū suorū iudicem præbeat. Idē in eodē: Fortasse uocis cōtentione ma- iore & uerborū grauitate acriore. **Acrē fortē.** Virg. æne. li. viii. Aut acré dubites in præ- lia poscere turnū. Cice. Tu. li. v. In rebus gerundis ue- rum acré & industriū: eundē tamē maleficū natura. **Acre uehēmēs sæuū.** M. T. in Hortensio: Aut Philip- po breuius: aut Theopōpo acrius. Virg. geor. lib. iii. **Acrēq; molossum: Pasce sero pingui.** Idem æne. li. v. **Acrior ad pugnam redit: ac uim suscitāt ira.** **Acre prouidū diligēs.** Virg. geor. li. ii. lam tum acer cu- ras uenientem extendit in annum Rusticis. **Aer ē mediū spatiū qđ iter cælū ē & terrā.** Virg. ænei. li. v. Aera dimouit tenebrosū: & dispulit umbras. **Aer altitudo.** Virg. georgi. li. ii. Vbi aera uincere sūmū Arboris haud ullæ iactu potuere sagittæ. **Aer sonus.** Var. in andabitis. Aīa ut conclusa in uestica quando est arēte ligata: si perculeris aera reddet. **Amaz dicif asperz.** Vir. ge. li. ii. Et amara pausia bacca Luc. lib. iiii. Interea p̄potet amarū Absynthi laticem. **Amarū acerbū.** Virg. æne. li. iiii. Isq; amēs animi. & ru- more accensus amaro. **Admonere cōmonefacere.** M. T. in Verrē de signis: Recte admones Policletum esse dicebant. **Admonere pcutere.** Virg. li. x. Lucagus ut pronus pen- dens in uerbera telo Admonuit biugos. **Abire signat circuire concludere.** Virg. libro quartus **Quæ rapidus flāmis ambit torrētibus annis.** Idem libro

libro decimo. Atq; oras ambiit auro.
 Ambire ambitioibus appetere. Virg. lib. vii. Ne con-
 nubis abire latinu aeneadae possint. Teretius in an-
 dria: Nisi uides: nisi senis amicos oras: ambis.
 Ambire interpellare. Virgilius aeneidos libro quar-
 to: Quona regina ambire furente Audeat affatu.
 Agere gerere. Varro in Marco: Non hercules potes
 qui agebas sed conopron.
 Audacia consuetudine temeritas dicitur. Salust. i Ca-
 tilinae bello: Audacia pro muro habetur.
 Audacia fiducia Virgilius libro quinto: Quiq; pedu
 cursu ualet & qui uiribus audax.
 Atq; nigra Virg. aenei. libro quinto: Quiquagita atris
 imais hiatibus hydra. Et georgicoru libro quarto:
 Hic piscibus atra improbus igluuie. Varro i eumeni.
 Vix uulgus cofluit no furiaru sed pueroru atq; ancil-
 laru: qui oes me bile atram agitare clamitantes.
 Alunos cofuetudo quos alas uel educes: uel eos qui
 alut dici uult Virg. libro sexto: Nec romula quoda
 Villo se tatu tellus iastauit aluno. M. Tul. i uerre de
 suppliciis: Italia at alunu suu seruitutis extréo sumo
 q; supplicio fixu uideret. Varro: Seseq; ulyxe: Vbiq;
 lupá aluni fefellerunt olim. Idé in eumenidibus: Et
 ecce de improuiso ad nos accedit cana ueritas atti-
 cae philosophiae alumne.
 Alunnu filiu Virg. libro septio: Necno & tytio ter-
 ra oipotetis alunu. Pacu. in teucro: Quae desiderio
 alunum poenitudies: qles scabies iculta uastitudine
 alunum dominu Virg. xi. Caro datus ibat alunu.
 Agere laeto dare Virgilius libro primo: Tum uulgus
 & omnem Miscet agens telis.
 Actum rotatum. Virgilius libro nono: Ipse ter addu-
 cta circum caput egit habena.
 Agere loq. Teret. i adel. Sed é ne ipse de quo ageba?
 Actu dicit perfectu. Virg. aeneid. libro sexto: His
 actis propere exequitur pracepta sybillae.
 Agere psequi. Virg. aeneid. libro qarto: Quá pcul i
 cautane mora inter cresia fixit Pastor agens telis.
 Et lib. octauo: Quos isti bello pfugos egere supbo.
 Actu appulsu Virg. libro sexto Siue errore uiae seu te
 pestatibus acti. Varro in lege Menia: Non hos pacto
 lus aures undas agens eripiet unq; e miseris.
 Actu infixu. Virg. libro nono: Sed uiribus ensis ada-
 ctus Transadigit costas. Varro in γνωμοσιέωντων:
 Non uidetis unus ut paruulus amor ardifera lapa-
 de arida agat amantis aestuantis.
 Actum coactum territum: Virgilius libro sexto: Pro-
 digiis acti caelestibus ossa piabunt.
 Agere fugare Vir. ge. li. ii. Et mebris agit atra uenea.
 Actu admotu Virg. libro undecio: Accelerant acta
 pariter testudine uolsi. Luci. libro uigesimosexto:
 Agere in iaciendo si quo est in uineis actis opus.
 Asperu signat insuaue. Teretius i heautō: Asperu pa-
 ter: hoc est aliud fodes. Virg. georgicoru lib. quar-
 to: Asper in ore sapor.
 Asperu nocens Virg. aenei. libro tertio: Sauiat agris:
 asperq; siti atq; exterritus aestu.
 Asperu exasperatu no leue. Virgilius libro nono: Bi-
 na dabo argeto perfecta atq; aspera signis Pocula.
 Aequare est cu aequitate diuidere. Virg. libro primo
 Operumq; laborem Partibus aequabat iustis.
 Aequare continuare. Virg. libro undecimo: Foelix

si protinus illum Aequasset nocti ludum.
 Accomodatū dicit adiuctū. Virg. aenei. lib. ii. Lateriq;
 argiuū accomodat ensem. M. T. in uerre i frumeta
 ria: Flagitia libidinisq; accomodat. Actius in Bachi.
 Tuc siluestres exuias sauo pictas lateri accommo-
 dant. Idé de officiis li. i. Qui se ad rempub. & ad ma-
 gnas res gerendas accomodauere. Et de repub. lib. i.
 Expositaq; ad exéplū nostrae reipub. accomodabo
 ea si potero omne illam orationem quae é mihi ha-
 benda de optimo ciuitatis statu.
 Accomodatū pro ciuicis pensum. M. T. in uerre actio-
 ne tertia: Tuc pterea maxime sedati & quieti ppe p-
 ter caeteros ad summū graecorum ocium potius: q;
 ad ullam uim aut tumultum accomodauit.
 Accomodare adhibere. M. T. de offi. lib. iii. Tantū da-
 bit amicitiae: ut uera amici cam eé malit: ut orandae
 litis teporis quoad p leges liceat accomodet. Et de
 senectute: Caeteru & tempora metuendis frugibus
 & percipiendis accomodata sunt.
 Aridu dicit siccu. Virg. aeneidoru lib. i. Atq; arida cir-
 cu Nutrimeta dedit. Aridu horrificu acutu. Vir-
 gi. geor. lib. i. Et aridus altis motibus Audiri fragor
 Luc. Aridus unde auris & sonus. Aridu puru lu-
 cidum. Plautus in rudente: Argentum arido.
 Anceps dubiu. Virgilius libro. x. Anceps pugna diu.
 Anceps duplex. Luci. lib. xxix. Neo hos ancipites fer-
 ro effecti cardines. Virg. aenei. li. iii. Agnouit plem
 ambiguā gemiosq; parētis. Varro de uita pa. lib. iiii
 Caesar reuersione fecit: ne post occipitiu in hispaia
 exercitus qui erat relinqueret quo se coniceret Po-
 peius ut ancipiti urgere bello. Anceps acutum
 ex utraq; pte. Luci. li. xxxi. Veete atq; ancipiti ferro
 effringa cardies. Aura é uetoz. Virg. geor. lib.
 iiii. At illi dulcis cōpositis spirauit crinibus aura: Idé
 aenei. li. vi. Discolor uide auri p ramos aura refulsit.
 Aura adactus. Var. in eume. Simul ac laquido corpe
 solis. Calidior uisa é aura. Augutari dicit loqui
 ter ploq. Enni. Que icertū tu isti credere atq; exer-
 cere lingua: ut argutari possis. Neuius in exordio
 Quado ad ludos uelit: alii cu taceret totū diē arguta-
 tur qsi cicada. Argutari fusilire. Titin. in fullo.
 Terra haec é noua: quasi ubi tu solitus argutari pedi-
 bus certandum compescis: uestimenta q; leuas.
 Attollere signat erigere fundere Virgilius aene. li. iiii
 Attollit se diua lacinia contra.
 Attollere afferre. Pacu. i haedo: Custodite istum uos
 ue eu qui attollat neue q attingat. Idé in armoru iu-
 dicio pro imperio agendu qui uetat: quisue attollat
 Virg. lib. ix. Attulit & nobis aliqdo optatibus atas.
 Auscultare é obseq. Pacu. Qui se magis audiendum q;
 auscultadu ceseo. Ennius i me alippo. Mihi ausculta-
 nate: pueros cremari iube. Ceci. in embono: Audi-
 re ignoti quod imperant soleo non auscultare.
 Auscultare audire. Affranus: Simul ate ne ego illos
 uel tantis ausculto libens. Pōpo. in Asia: Atq; auscul-
 tare disce si nescis loq. Auscultare uidere spectare
 Affra. in priuigno: Videt ludos hic auscultari pcul.
 Agere porrigere. M. T. de offi. li. ii. Vera gloria radi-
 ces agit atq; etiam ppagat. Agere intedere
 iquirere. Virg. i bucco. Id qd é ago: & tacitus lycida
 mecu ipse uoluto. Agere ipellere. M. T. i Ver-
 re actioe. ii. Agut eu accipitre pene ciuiu romaoru

Adducere ducere. Terentius in heautō: Adducimus ad te tuā bacchidē: Adduci cogi. M. T. de senectū. Nullo imbri nullo frigore adduci ut capite operto sit.
Adducere itorquere rotare Virgilius libro nono: Ipse ter adducta circum caput egit habena.
Adducere pducere Virgilius libro nono: Ocius adducto torquens hastile lacerto.
Aequor cāpus Virgilius libro duodecimo: Illi æquore aperto ate nothos: zephyrumq; uolant.
Aequor mare: Virgilius Aeneidorū libro primo: Et uastas aperit syrtes & temperat æquor.
Aequor fluuius Virgilius libro octauo: Viridesq; sedant placido æquore siluas.
Aduēire uēire Cec. in plotio: Aedepol senectus si nihil apportes tecum: cum aduenis unum id fatis est.
Aduenire incipere. Plautus in Amphytrione: Quæso aduenienti morbo iure.
Aestus solis & æstiuu tēporis flagratia Virgil. geor. li. tertio: Aestibus at mediis umbrosam exquirere uallē
Aestus marini ipetus uel cōmotiōes Lucre. li. iiii. Frigus ut a pluuiis: calor ab sole æstus ab undis; Aequoris. Plautus in asinaria: Quo magis te in altū capefcis: æstus te in portū refert. Virg. Fūdoq; exæstuat imo.
Acerbum horredum ifandū imite Virgil. ænei. li. iiii. & libro sexto: Et funere merfit acerbo.
Acerbū incoctū præcoctū ut de pomis frequētius dicitur. Varro in Agathone: Virgo de conuiuio abdicatur: ideo q; maiores nostri uirginis acerbæ auris ueneris uocabulis imbui uoluerunt.
Albū significatione manifestum est ut Virgilius Georgicorū li. tertio: Color deterrimus albus Et gilbo
Altū mite uel placidū. Varro Seseq; ulyxe: Auersi uenti ceciderunt: Quod si pergunt: diutius & mare uoluere uer eor ne me quoq; quod domū ab dālio cessint uenero: præter canem cognoscat nemo
Adolere est urere Virgilius in Buccoli. Verbenasq; adole pinguis & mascula thura.
Adolere augere honorare propiciare: & ē uerbum sacrorū: ut macte magis aucte. Virg. æneidorū lib. i. Quiquaginta itus famulæ: qbus ordie longo Cura penū struere & flammis adolere pēatis. Et libro sexto: Præterea castis adolet cum altaria tædis.
Adolescere crescere. Vnde adolescētē dicit Lucre. li. secūdo. Deniq; adolescētī summū tetigere cacumē
Labe. in fororibus: Laus noie gloria adolescit.
De dictionibus a. B. littera incipientibus.
B Ellum est ut plerunq; pugna.
Bellū elegās prudēs. Luci. li. xxix. Aetate istuc tibi laturā: & bellū si hoc bellū putas. Varro in tanhemippo Diogenē litteras scisse: dū uisiōi q; fatis esset: tunc quod et acta bellorū hoium: uel eodem tu charteo stadio epitationego: A quo q; certasset animo bellus homo magis delectatus stoicorum pancratio q; athletarum. Idē Seseq; ulyxe: Quid enim est q; homo masculus lubētius uidere debeat illā uxore? Idem in Marco: Socius ē hostibus: socius bellū ita geris: ut bella oia domum auferas.
De dictionibus a. C. littera incipientibus.
C Ommittere effigare. Pacuui. Rupta barbara peste sabinus nostris obtulit nouam figuram factam commissam in fabre.
Committēre cōiūgere: sociare. Luc. li. uigesimo. viii

qd me fiet siqdē nō iusta improbo cōmittere. Virg. ænei. li. iii. Delphinū caudas utero cōmissa luporū.
Cōmittere: donare delinquere. M. T. in Verrē actiōe secūda: Is calūniatores ex sinu suo opposuit q; illam hæreditatē ueneri erycinæ cōmissam esse dicerēt.
Cōmittere facere. M. T. in Verrē actiōe tertia: Ego etiā quæ tu sine uerre cōmisisti: uerri crimini daturus sum Virgilius æneidorū libro priō: Quid meus æneas in te cōmittere tātū? Luci. li. xxviii. Cōmouet se nusq; neq; cōmittet ut pereat sibi: Idem lib. xxvi. At enim dicis clādestino tibi quid cōmissum foret: ne mutires quicq; nec mysteria & foras ferres.
Cōmittere dicif initiare Virg. libro qnto: Et tuba cōmissos medio cāit aggere ludos. Varro in eume. Discubimus multitudo: minus mature cœnā cōmittif
Cōmittere credere pmittēre Virgil. li. ix. Portā: quæ ducis impio cōmissa recludūt Terē. in eunu. Quem cōmisisti lupo Luc. lib. xxx. Quia sua cōmittūt mortali claustra camœnæ. M. T. de officiis libro. ii. Quā diu respub. p eos gerebat quibus seipa cōmiserat.
Cōfutare cōmouere Titinius seti. Cocus magnum: quando feruit paula confutat trua.
Confutare opprimere conuincere Terentius in phormiōe: Cōfutauit uerbis admodū iratū patrem.
Cape iplicare ipedire Virgilius georgicorū libro primo: Aut oculos capti fodere cubilia talpæ: Marcus Tul. in uerrē de suppliciis: Non cœperūt: sed adduxerunt onere suo plane captam atq; depressam.
Cōdere signat abscondere Virg. ænei. libro secundo Scādunt rursus equū & nota cōduntur in aluo.
Cōdere cōstituire. Salustius in Catiliæ bello: Urbē romanā sicuti ego accepi cōdidere atq; hūere iūtio troiāi
Condere cōsecrare. Virgilius æneidorū libro tertio: Animamq; sepulchro condimus.
Condere potiri Virgilius libro septimo Optato cōduntur tybridis alueo.
Colere ē uenerari Virgilius libro nono: Sūme deuna sancti custos foractis apollo: Quem columus.
Colere exercere ut rustici. Virgilius georgicorum libro primo: Fructusq; feros molire colendo.
Colere inhabitare Virg. ænei. li. iii. Hic mater cultrix cybele. Et rursū: Quas dira cæleno: Arpyæq; colūt aliæ Plautus in asinaria: Ac athenarū colonæ. Et in auularia: Hāc domū iā multos annos ē ut possideo & colo. Varro in eumenide: Vt Mercuriū Arcadū colonū. Itē in eumenidibus: Vt naiades undicolæ.
Colere diligere Virg. in Bucco. Ille colit terras: Illi mea carmīa curæ. Idē libro qrtō: Solā nā pfidus ille Te colere. Terentius in heautō: Quippe forma ipulsi nostra nos amatores colūt. Luc. li. xxvi. Quare hoc colere ē fatius: q; illa hic studium oē consumere.
Colere ornare. Varro in tapheme: Aut in segetibus post messē colligebat stramēta q; domicilia colerēt
Colere pati. Terentius in heauton: Dum ille uitā illā colet inopen carens patria.
Cedere secūdū cōsuetudinē signat abire lupatū: & locū uictori dare. Virg. libro. x. Cōuēit euādri uictos discedere ad urbē. Et libro. v. Cede deo. Luc. li. xxx. Quādoq; pudor ex pectore cessit. M. T. de offi. lib. ii. Cui qdē exercitus nostri impatoresq; cesserunt.
Cedere succedere. Virgilius libro duodecimo. Cesserit ansonio si fors uictoria turno.

Cedere dare. Virgi. li. xi. Hæc ois regio & celsi plaga pinea montis Cedat amicitia teucroꝝ. Et libro. xi. Aut abeat uictus: cedat lauinia coniunx.

Cedere. Luci. libro. xxviii. Vel si aliqua opus sit fore: si hinc aliquo cesseris.

Cedere obsequi Virgi. ænei. libro. iiii. Cedamus phœbo & moniti meliora sequamur. Et libro secundo: Vestrū hoc auguriū: uestroq; in numine troia ē. Cedo equidem: nec nate tibi comes ire recuso.

Cedere euitare Vir. li. v. Celeriq; elapsus corpe cessit

Cedere icedere Plau. i. aulu. In hoste absolutus cedis.

Cedūt petūt. Varro in parmenone: Cedit uelocibus iuuenis membris leuibus nitidis oleo.

Cursus est pedum uelocitas Virgi. libro. v. Hic q; forte uelint rapido contendere cursu.

Cursus uolatus Virgi. lib. vi. Este duces o si qua uia ē: Cursumq; per auras Dirigite in lucos. Et in Bucco. Quo cursu deserta petiuerit: Et ænei. li. iiii. Sed tibi: qui cursum uenti quæ & fata dedere. Marcus Tullius de officiis libro tertio: Quæ cursu frumēto onustas petentibus Rhodum dederit.

Castigare est increpare uel reprehendere. Virgi. lib. v. Hic grauis Entellū dictis castigat acestes. Terē. i. heautō: Seruas castigās mōes. Cice. de oratore lib. i. Et quoniā de imprudētia dixiūs: castigemus et segnitē. Et tuscu. lib. v. Sed hoc in meipso castigo q; ex aliorum & ex natura forte malitia non ex ipsa uirtute de uirtutis robore existimo.

Castigare uindicare punire. Virgilius libro. vi. Castigatq; auditq; dolos: subigitq; fateri.

Castigare expedire. Virgi. ænei. li. iiii. Castigatq; moras: opere omnis semita seruet.

Carpe attenuare apire Virg. geor. li. i. Nec nocturna qdē carpētes pēsa puellæ Nesciuerē hyemē. Et lib. quarto: Eam circū milesia uellera nymphæ Carpebant hiali saturo fucata colore.

Carpere auferre decerpere. Virgi. i. bucco. Infere daphni pyros: carpēt tua poma nepotes. Lucil. lib. iiii. Iuuatq; nouos decerpere flores. Virgil. li. iiii. Carpit enim uires paulatim: uritq; uidendo Fœmina.

Carpere celeriter pterire. Virgi. ge. li. iiii. Et acri Carpere prata fuga. Idē in eodē: Carpere mox gyrū incipiat. Luci. lib. xxx. hyemē unāquāq; carpan.

Carpere pascere. Virgi. libro tertio: Carpanus dum mane nouum: dum gramina canent.

Cunctari est dubitare disceptare. Virgili. ænei. lib. viii. Cunctantem amplexu molli fouet. M. T. ad Cæsarem iuniorem libro primo: Sed cito pēituit: domūq; rediit: cæteri cunctabantur.

Cunctari ē māere. Virgi. geor. lib. iiii. Nō illis qsq; cunctantibus altū ire iter: aut castris audebit uellere signa. Et ænei. li. iiii. Reginā thalamo cunctantē.

Cunctari curationem deferre. Virgi. lib. vi. Qui nobis cunctando restituit rem.

Capi propiciari Luci. libro secundo: Nec bene p meritis capitur: nec tangitur ira.

Capere facere Terentius in andria: Non si capiūdos mihi scio esse inimicos omnes homines.

Capere perpeti. Terentius in heauton: Dum abs te absum omnes mihi labores quos cepi leues.

Capere ē tollere tenere. Virg. ge. iiii. Cape saxa māu cape robora pastor: Et libro. iiii. Hic tibi nate pri-

us uinclis capiūdos. Var. in meleagro: Quē iccirco terra nō cœpit & cælū recipit. Idē in eumenidibus: Stola calceos quæ mulieribus ppter positas capio.

Cape eligere. Terē. in ecyra: Cū illū genē cœpimus Virgi. geor. lib. ii. Ante locū capies oculis. M. T. lib. ii. Quod insit aliqd probri quod capiat ignaros.

Capere delectare. Virgi. geor. li. iiii. Carmine quo capta. Et li. viii. Aeneas capiturq; locis. M. T. in philippicis li. i. Non possū adduci & suspicere pecuniæ captum. Luc. li. xxvi. Nunc itidē populū istum scriptoribus uolumus capere animum illorum.

Capere sustinere babere. Virg. lib. viii. Hæc illum regia cœpit. Terē. i. heautō: Dii bōi qd turbæ ē? ædes nostræ uix capiēt scio. M. Tu. de signis. Tot domos locupletissimas domus istius una capiet.

Cape decipe circūuēire. Vir. ænei. li. ii. Captiq; dolis lachrymisq; coacti. Luc. lib. xxvii. At metuis porro: ne aspectu & forma capiare altera. M. T. in hortensio: Captū me fortasse inquit tu putas: & id qd nollem confiteri coactum.

Cape occupare detinere. Virgi. li. ii. Certantq; illud re capto. M. T. i. Verrē de suppliciis: Nauē quādam piratarū pda refertā non cœperūt: sed adduxerunt Varro i meleagro: Quid hic uēator nō cœpit.

Capere fatiare. Virgilius georgicorum libro quarto: Tanta meæ si te cœperunt tædia laudis.

Cape accipe Virgi. ænei. lib. ii. Tu genitor cape sacra manu: patriosq; penates. Et li. iiii. Cape dona extrēa tuorū. Terē. in phor. Nā ex his prædiis talēta argenti bina statim capiebat. Luc. li. xxvi. Malis necem luctu mēsa pure capturus cibū. M. T. in hortensio: Deinde boni mores & modestiores ad capiēda pcepta moliris. Plautus in aulularia: Nā gnata peperit decimo mēse post numerum cape. Varro in quinquatribus: Cape hanc caducam mollem libri dapem.

Capere cōplecti. Varro in marcipore: Pro pontis unda quam liquanti cærulea natantē perfundat cape.

Capere inuēire. Terētius i heautō: Rationē cœpi: ut neq; egeres: neq; ut hæc posses pdere: Marcus Tullius i uerrē actiōe secūda: Reiecti a chelidōe capiūt cōsiliū necessariū: Et de officiis libro tertio: Cū aut consilium hoc princeps cœpisset.

Corripere cōprehendere: Virgi. georgicorū libro quarto: Verum ubi correptū manibus uinclisq; tenebis.

Corripi cōtorquere. Virg. æne. li. i. Turbiē corripuit

Corripi excutere. Vir. ænei. lib. iiii. Corripio e stratis corpus: Quassum ē cōmulsū & nō integrū. Virg. ænei. libro quarto: Quassataq; rates: Quassare est mouere Virgi. lib. vi. Et lampada quassans Per grauium populos. Plautus in milite: Qui suam undantē chlamidem quassando fecit.

Certare signat altercari contendere Virg. in bucco. Certent & signis ululæ.

Certare præuenire Virg. ænei. libro primo: Officio nec te certasse priorem pœniteat.

Gomponere finire. Virgi. ænei. lib. i. Ante diē clauso componet uesper olympo. Et in Bucco. Non nostrum est inter uos tantas componere lites.

Cōpōere reficere recreare. Virg. geor. li. iiii. Vix defessa senē passus cōponere mēbra. Idē ænei. lib. primo: Nunc placida compositus pace quiescit.

Componere: lenire: constituere. Virgilius ænei. lib.

primo: Sed motos præstat componere fluctus.
 Cōponere disponere cōstituere. Vir. ænei. lib. tertio:
 Quā tuta possit urbē cōponere terra. M. T. de offi.
 li. tertio. Atq; quod cōmuniter cōpositū fuerat so-
 lus dixit Sisen. historiarū lib. iiii. Exercitū dispartiūt
 ad confligendum comparant.
 Cōponere rursus signat compare. Actius in armoz
 iudicio: Quid ē cur cōponere ausis mihi te? Luc. sa-
 tyra. libro. iiii. Saniis spurcus hō uita ista dignus ho-
 mo placide inane componitur optimus multo post
 hoies natos gladiator qui fuit unus. Salu. in iugur.
 Vbi Metelli dicta cū factis cōposuit. Virgi. geor. li.
 quarto: Non aliter si parua licet compōere magnis
 Componere ornare. Virgi. geor. libro quarto: Dul-
 cis compositis spirauit crinibus aura.
 Componere colligere. M. Tu. in Verrē diuinatione
 Si ab isto libro quem tibi magister ludi nescio quia
 ex alienis orationibus compositum dedit.
 Cōponere eximulare uel fingere: Actius in Agamē-
 nonidis: Sic multi animus quoz atroci iunctus ma-
 litia ē: cōposita dicta ex pectore euoluunt suo: quæ
 cum componas dicta factis discrepant. Salustius in
 Iugurta. Nō sunt composita mea uerba: parui id fa-
 cio: ipsa se uirtus fatis ostendit.
 Cōponere coniūgere. Vir. li. viii. Cōponēs manibus
 q; manus atq; oribus ora. Lucili. saty. libro. ix. Cum
 ploco eodē obuio āplector labra labellis: cōpono:
 hoc ē cū ipso duco panias. Idē in eodē: Tuum latus
 cōponere lateri: & cū pectore pectus. Salusti. histo.
 li. iiii. Suspectusq; fuit incertū uero hac p negligētiā
 societate prædarū cum latronibus composuisset.
 Componere p redimere. Salustius historiarū lib. pri-
 mo: Quin lenōes & uinariū laniq; quoz præterea
 uulgus in diem usum habet precio compositi.
 Crepare sonare. Plau. i. menæchmis: Dic mihi en un-
 q̄ intestina crepāt quod sentias: uerū ubi saturus sū:
 nulla crepitāt quādo esurio tūc increpāt. Virgi. ge-
 or. li. i. Atq; leuē stipulā crepitanibus utere flāmis.
 Terē. in phor. Sed ostiū concrepuit: nihil ad te. M.
 Tu. in Verrē de supplicis: Licū istū littoris prepa-
 re totū mulieribus uocibus cātuq; symphonix. Lu-
 ci. li. xxvi. Percrepa pugna Pōpiliū factā Corneli ca-
 ne. Var. in eumeni. Propter crepas uocibus uolitas
 aureis uulgi. Sifenna historiaz libro quarto: Cōglo-
 bati & collecti concrepant armis.
 Crepare signat rursus queri uel dolere. Hora. Car-
 minum libro primo: Quis posthumi grauē molli-
 tiem aut pauperem crepat. Luc. libro secūdo: Et cre-
 pat antiquum genus ut pietate repletum.
 Crepare iterum incitare. Turpilus in pedio: Age tu
 hymenæum increpa.
 Crepare frangi. Virgilius libro quinto: Et acuto mu-
 rice remi. Obnixa crepuere.
 Crepare ferire. Ennius in thyeste: Sed sonitus aures
 meas pulsus pedū increpat. M. T. de offi. lib. iii. Itaq;
 utr bonus heat hāc uim ut si digitis cōcrepauerit pos-
 sit i locupletū testamēta nomē eius irrepere.
 Comparare ē sociare coniūgere. Actius in Amphy-
 trione: Quin meū senium cū tuo dolore coniungā
 & comparem. Plautus in asinaria: Prehende auricu-
 lis: compara labella labellis.
 Cōparare adæq̄re. M. T. ad Cæsarē iuniore li. i. Ne

mēne tibi pfecto hominē ex oibus aut ante posuif-
 sem unq; aut etiā comparassem. Teren. in Eunucho
 Heu me ne comparandus hic quidē ad illum est.
 Cōparare coponere machinari. Sifē. histo. li. iiii. Eos
 q hoc malū publicū clādestinis cōsiliis compauerit.
 Cōparare ueteres cōfirmare & constituere dixerūt.
 Terē. in Eunu: An ita comparē non ppeti meretri-
 cū contūelias? Idē in andria: Vt malis gaudeāt: atq;
 ex incōmodis alterius sua ut comparēt commoda
 Titinnius in gemina: Ergo ut sua seruet dona nobis
 faciūdum ē: ut ita cū ea primū blādirer comparēus
 colloquia. Actius in euryface. Nihil est: si autē ad te
 retardat socium in portu ē: copiaq; subsistat: modo
 tu teipse affirma: & compara. Idē in tereo: Atq; id
 ego semp mecū sic agito & cōparo: quo pacto ma-
 gnam molē minuā. Turpi. in leniis: Nunq̄unius me
 compaui seruire elegātiæ. M. T. de republ. libro. vi.
 Quāobré se cōparet hic ciuis: ita nec ē: ut sit contra
 hæc quæ statū ciuitatis permouent semp armatus.
 Affra. in epistola: Nam pna & publica: q; sine consi-
 lio & parco mihi: quoniā comparatū uno: ut simus
 contentæ uiro. Cicero de finibus bonorū & malo.
 libro qnto: Omnis auctoritas philosophiæ cōsistit
 in beata uita comparanda.
 Comparare emere. Teren. in heauton: Argentū da-
 bitur illi ad nuptias aurū atq; uestē qui comparet.
 Compare iterū æstimare. Actius in epinausimache:
 Proin tu idem fiat: non qui facis compara.
 Cōparare apparare. M. T. in Verrē actione secunda
 Vt erat inter seruos copiosus conuiuū cōparat.
 Compare dare. M. T. in Verrē de supplicis: Ex om-
 ni gemitu ac dolore certa merces comparabatur.
 Calx ē finis. Virgi. Calcēq; ferit iam calce dioses.
 Callet signat scit hoc ē calliditate quæ ē urbana scien-
 tia. Actius in aegystho: Melius q̄ uiri callēt mulieres
 Affra. in abducta: Nescis nūeri mei omnem melius
 callerē q̄ uolo. Pacu. in athalanta: Omnes qui tanq̄
 nos seruiunt sub regno callent domitū imperium
 metuere. Serenus in opusculis: Callet seniū arte ui-
 uendi. Actius in ænea. Aut Decii q; periti sumus in
 uita atq; usu callēus magis. Idē in Neoptolemo. Sat
 in hiatu & fallendo callet. Sifē. histo. lib. iiii. Liciniū
 menium focerū Caii Scribonii tribunū plæbis quē
 Marcellini consiliariū scisse callebat: & tunc Curio-
 nis oratorē. Callet etiā dictū Ceci. in Afoto: Tu iam
 callebis. Ille Festus dissidet. Plautus in Persa: Plus cal-
 leo: q̄ primum callum callet. Idem in penulo: Quid
 opus uerbis callū aprunū callere æque nō sinam.
 Constituire disponere. Virg. ænei. libro primo: Ho-
 mines ne seræ ne quærere constituit.
 Constituire retinere firmare. M. T. de offi. libro se-
 cundo: Ineuntis enim ætatis inscitia senum consti-
 tuenda exercendaq; est prudentia.
 Constituire instituire: Constitutiones modo dele-
 ctant: sed & institutiones.
 Constituire parare. M. T. in Verrem actione secun-
 da: Quod ubi erat philodemo nūciatum tā& si erat
 tgnarus: quantum sibi ac liberis suis: iam tum mali
 constitueretur.
 Constituire exigere. Virgilius libro sexto: Et ferales
 ante cupressos Constituunt.
 Contendere festinare. Virg. ænei. lib. i. Quæ pxima

- littora cursu Contendunt petere.
- Contetio perseverantia est uel elatio. M. T. de offi. lib. i. Ex contentione uocis & summissioe & ceteris similibus facile iudicabimus. Salusti. historiarum lib. iiii. Rursus iumenta nacti ad oppidum ire contedunt.
- Contendere astringere intorquere. Virg. geor. li. iiii. Tanto nate magis contede tenacia uincla. Sifen. hist. libro quarto: Simul & tormenta contenduntur.
- Cotendere signat coparare. Plau. in aulu. Signum recte compabat huius contedi annulum. Luci. saty. lib. i. Ut contedere possem testidas: laedatq; iuones Alchilochio. Idem lib. vii. Hunc in ego unquam hyacinto hominem tortum potestis delidit contedi. Ceci. in tyche Egon uitam meam atticam conteda cum ista rusticana syrara. Licinius macer in epistola ad senatum: Illi suam uitam mecum contedunt quorum in corpore ita crebra sunt uulnera uitae nouae cicatrici ut locus non sit. Neuius in lycurgo: Caue sis tuam contendis iram contra cum ira liberi. Actius in tereo: Video ego te mulier multarum uter: ut contendas tuam maiestatem uir. Varro γυναικῶν εὐτοῦ. Age nunc contende alterum genus philotorem: ne quid ibi uiderit melius.
- Contedere certare. M. Tu. de offi. lib. i. Miserrima omnino ambitio est honorum contetio. Virg. aenei. li. iiii. Quis talia demens abnuat aut tecum malit contedere bello? Salu. in lugurtha: Fretus multitudine militum sperabat armis contedere. Cicero Tuscu. libro secundo: Ut onera contentis corporibus facilius feruntur remissis opprimunt.
- Contendere continuare Cicero de oratore libro. ii. Id quod eius scripta declarant & contentiones uocis & remissiones continuarentur. Et lib. tertio: Nihil perniciosius quam sine intermissione contentio.
- Contedere iterum signat extorquere. Cice. in epistola Cassii: hoc agit ita contetio ut in eo fortunas meas positas pute. Actius in euryface: la potero incipiam & quod diu conteda ut hic coportet textum solaminem habeam. Turpil. in lemonis: Habet potestatem nisi potestatem senis precio contedas: ut redempto Phedria licet redire antiquam consuetudinem. Varro in serano: & petere impium populi & contedere honores. M. T. de offi. lib. iiii. Extremum autem praecipuum in beneficiis operanda nequid contra aequitatem contendas.
- Contedit pripuit uel direxit signum. Virg. li. v. Qui tamen aerias telum contedit in auras. Licinius macer: Quo die magistratum obiit: repete celeri gradu per forum se in capitolio contedit. Turpil. in Philopatro. Gere meas fortunas mater: hem qua causa hoc opere maximo contedit. Pacuuius in doloreste: Nihil coniectura qui interpretari quorum flexi uice contederet M. T. de repub. Sed audisse te credo: tum uero platonem Socrate mortuo primum in aegyptum discendi causa post in Italiam contedis. Afranius in epistola: Non licet me quo contedisset ita praenire. Salustius in lugurthae bello. Ex praelio fugit in prouinciam: ac deinde Romam contendere. Varro in quinquatribus: Qui tarentinum tuum ad Eraclidem ponticum contenderit.
- Contedere festinare. Virg. aenei. li. i. Quae littora proxima cursu Cotedunt petere. M. T. in uerrinis actio ne secunda: Haec ubi filio nunciata sunt statim exanimatis Adis contedit: ut etiam uitae patris & pudicitiae sororis succurreret.
- Cotedere intedere. M. T. in Hortensio: Magna est autem contetio adhibenda explicando Aristotelem si leges.
- Cernere significat uidere. Virg. libro tertio: Cernimus astante ne quicquam lumine toruo.
- Cernere rursus disponere. Lucil. saty. libro. v. Postquam praesidium castris educere creuit Idem li. xiii. Acribus inter sese armis conffigere cernit.
- Cernere dimittere. Varro in gerunto didascolo: Non uides apud esse scriptum ter sub armis malim uitam ceruere quam semel modo parere.
- Cernere audire. Actius in chrysippo: Quid agam? uox illius est certa: idem omnes cernimus.
- Cernere iudicare. Pacu. in armorum iudicio: Et aequum & rectum est quod postulas iurati cernant. Enni. in thyeste Impetere facile ab animo: ut cernat uitalem baebio.
- Cernere rursus dimicare uel contedere. Actius in epinausimache: Primores procerum reuocant nomina nisi eest quis qui armis secum uellet cernere. Enni. in medea: Exule nam te sub armis malim uitam cernere. Pacuuius in armorum iudicio: Qui sese ad finem esse ad causandum uolunt de uirtute: & ego potestatem cernendi do omnibus.
- Cernere rursus cedere. Vnde & cernere haereditatem filiis patribus: id est cedere dicti sunt. Actius in myrmidonibus: Regnum tibi permitti malunt cernam tradam exercitu.
- Circuferre est proprie lustrare. Lucili. lib. ii. Tum factum omnia sunt circulatus. Plautus in Amphitruone: Iube istam proceritam circumferri. Virgili. lib. vi. Idem ter socios pura circumtulit unda.
- Confidentia est fiducia. Virg. aenei. libro primo: Et afflictis melius confidere rebus.
- Confidentia duritia patientia. Plau. in asinaria: Scapularum confidentia uirtute ulmorum freti.
- Confidentia rursus temeritas audacia. Pacu. in athalanta: Graded atque atrocem coerce confidentiam. Idem lib. x. Improbis confides nequam malis uideas. Turpi. in leucadia: Vident frigus incessum quem est confidens diis tunc perdit. Actius in myrmidonibus: Ira infrenis obstes: animis reprimas confidentiam. Affra. in Vopisco: Excludat uxor tam confidenter uix non faciet. Virg. geor. lib. iiii. Nam quis te iuuenem confidentissime nostras iussit adire domos? Teren. in andria: Nescio quomodo senex uenit modo illum confidens.
- Confidentia constantia. M. T. de rep. lib. iii. Duas sibi res quo minus in uulgo est in foro dicere confidentiam & uocem defuisse. Neuius in Danae: Excidit orationis omnis confidentia. Plautus in amphitruone: Quae non delinquit: decet audaciam esse confidenter.
- Costernari signat deiici pro se & proterue loqui.
- Costernari rursus erigi. Pacu. in perhiboea: Costernare autem ex pectore hac & uolere consilium: scribit oes quidem de nata est modo qui pacto inimicis mortem & huic uitam afferas. Idem in Doloreste: Vnde exoritur quo praesidio fretus: auxiliis quibus: quo consilio costernatur: qua ui: cuius copiis.
- Curriculus ut consuetudo fert a curru diminutio est dicitur breuissimum uehicularum epiroti genus.
- Curriculus cursus. Var. in epistola Iulii Caesaris: Quae simulacrum Romam uenisset mihi attigit auris nuncius exemplo eas in curriculum contuli propere pedes.

Calumnia est malitiosa & mendax infamatio.
 Calumnia rursus calliditas. Marcus Tullius de repub-
 lica libro secundo: Vt Carneadi respondeatis qui
 sæpe optimas cās ingenii calūnia ludificari solet.
 Cōuenire placare cōstituere. Sisen. histo. libro quar-
 to: Signū nactus a papo q̄ inter eos tolli cōueniat.
 Cōuenire aptum eē. Mar. Tullius in Hortensio: Nam
 quod ueteres ne non conueniant nostris ætatibus:
 ista oratio: qua spectet ad hortandum.
 Conuenire significat obuium fieri. Terentius in Eu-
 nucho: Conueni hodie adueniens mei loci quen-
 dam atq; ordinis hominem.
 Cōuenire uidere. M. Tullius de senectute: Neq; uero
 eos solū cōuenire hēo quos ipse cognoui: sed illos &
 de q̄bus audiui & legi & ipse cōscripsi. Plau. i Asina.
 Aetatem uelim seruire libanū ut cōueniam modo.
 Cōuenire colligi coire. Virg. ænei lib. i. Cōueniūt qui-
 bus aut odiū crudele tyrāni. M. T. philip. li. iii. Cui q̄
 dem hodierno die: nūc enim primū ita cōuenimus.
 Conuenire constare. Terentius in phormione: Con-
 uenit numerus quantum debuit.
 Cōuenire similē esse. Varro: Longe fugit qui nos fu-
 git: solus rex: solus rhetor: solus formosus fortis se-
 cus uel ad ædilitium modius purus putisti ad hoc ea
 ractera deopantus conuenit caue attigeris hoīem.
 Conuenire placere certū fieri. Virg. li. xii. Cesserit au-
 sonio si fors uictoria turno: Cōuenit euādri uictos
 discedere ad urbē. M. T. de finibus bonorum & ma-
 lorum libro quinto: Viuendi cupiditate incēsi om-
 nes sumus: atque hoc mihi cum tuo fratre cōuenit.
 Cōuenire interpellare. M. T. in Verrem actiōe. ii. Nō
 dubitat qn ipse: si Verrē conuenisset æquitate cau-
 sæ auctoritate sua cōmouere hominē possit. Lucil.
 libro. xxix. Hæc tui conuētus tela insidiisq; locauit.
 Calidum est feruens. Virgilius æneido. libro. ix. Vol-
 uitur ille uomens calidum de pectore flumen.
 Calidum ferox & inconsultum. M. Tullius de offi. li-
 bro priō: Sic reperias multos: q̄bus & calida cōsilia.
 Calidum tacitum & uelox. Varro: Cum dixisset uitu-
 lus: Ecce tibi calidis pedibus quidam uauicularius
 semiustulatus irrupit se in curiam.
 Cælum est deorum domicilium. Virgilius Aeneido-
 rum libro quarto: Cælum qui uertice fulcit.
 Cælum rursus aer. M. T. de deorū natura li. iii. Eorū
 q̄ terras incolunt eas in q̄bus aer sit rursus ac tenu-
 is q̄ illorū qui utantur crasso cælo atq; contrecto.
 Cōtētus dicitur cum res ēt parua abunde est. Virgili. li.
 vii. Patris sed nō & filius aruis. Contētus. Teren. in
 Eunu. Quia neq; tu uno eras cōtēta: neq; solus de-
 dit. Luci. libro. xxx. Et his te uersibus interea contē-
 tus teneto. N. T. ad Brutū: Sic ergo facies. me ama-
 bis: aut q; cōtēti sumus diliges. Idem de offi. libro.
 secūdo: Breuitatis causa familia cōtēti erimus una.
 Contētū dicitur extēsum: Virgi. lib. v. Tū rapidus iādu-
 dū arcu contēta parato Tela tenēs. Luci. li. xxx. Hic
 ut muscipula contenta atq; scorpis cauda sublata.
 Contētum colligatum coniūctum Virgi. georgi. lib.
 tertio: Contēta ceruice trahunt studētia plaustra.
 Contētum continuū perseuerans. Cicero tuscu. li. v.
 Socratem ferunt cum usq; ad pyreum cōtētus am-
 bularet: quæ situmq; esset ex eo cur id faceret.
 Cogere corradere. Varro in eumenidibus: Furando

tamen ac morbo stimulatus ex sese ipse quærat: co-
 gatque peculi.
 Cogere urgere. M. T. de offi. li. iii. Diogenes cōtra ni-
 mium temere coegit: q̄ ne hortatus quidē est. Terē-
 tius in eunucho: lube ne: lubeo cogo atq; impero.
 Cogere mollire subigere. Var. in uirgula diuina: Sed
 paucarpie ocio coactō libamēta legēs caduca ueruf
 Cogere in unum colligere. Sisen. histo. libro quarto:
 Summoti & intra mœnia rursus coacti. Cicero tu-
 scula. libro. i. Cælum hoc in quo nubes imbresq; co-
 guntur. Terē. in heauton: Quasi talēta ad. xv. coegi.
 M. T. ad. M. Catonē: Coactōq; in unū exercitu: ca-
 stra in lycaonia apd̄ iconiū faceret. Virg. in Bucco.
 Cogere donec oues stabulis.
 Cogere mulgere. Virgilius in buccoli. Cogite oues
 pueri: si lac præceperit æstus: Vt nuper frustra præf-
 sabimus ubera palmis.
 Cogere stringere. Virgi. georgi. li. quarto: Nā frigo-
 re mella Cogit hyems: eadēq; calor liquefcā reittit.
 Cogere est imprimere: coartare: Virgi. lib. vii. Qua-
 drifidā quercū cuneis ut forte coactis Scindebant.
 Claudere signat includere. Virgi. geor. libro tertio:
 Aut intus clausos satura ad præsepia seruant.
 Claudere rursus obsistere. Virg. æneidorum libro. x
 Ecce maris magna claudit nos obice pontus.
 Claudere circūuenire. Idem in bucco. Claudite nym-
 phæ Dicteæ nymphæ nemorum iam claudite sal-
 tus. Siqua forte ferant oculis sese obuia nostris. Ex-
 rabunda bouis uestigia.
 Citum celere. Salustius in Catilinæ bello: Modo ci-
 tus: modo tardus incessus eius.
 Citum diuisum uel seperatum: uide & oscitare dictū.
 Virgilius libro octauo: Haud procul inde cite meti-
 um in diuersa quadrigæ Distulerant.
 Citare est uocare. Marcus Tullius in Verrem: Citat-
 reum non responde: citat accusatorem.
 Citare incitare prouocare. Marcus Tullius de diuina
 tione: Quorum studium legendi non scribendi stu-
 dium uehementius indies citant.
 Citare laudare. M. Tu. de offi. li. i. Citeq; salamis cla-
 rissimæ testis uictoriæ quæ atepōat cōsilio Solōis.
 Cadere est ruere. Virgilius Georgicorum libro pri-
 mo: Illa cadens raucū per leuia murmur Saxa ciet.
 Cadere occidere. Virgilius æneidorum libro primo
 Cadit & ripheus iustissimus unus Qui fuit i teucris
 Cadere eueire Marcus Tullius de offi. libro tertio. &
 ut idem dicunt ob numeros habet: nec præter sapi-
 entem cadere in quenq; potest.
 Capeffere perferre. Virgilius æneidorum libro pri-
 mo: Mihi iussa capeffere fas ē. Plautus in aulularia:
 Rerum natura in se sera condocet capeffere.
 Capeffere immittere. Plautus i asinaria: Quo magis
 in altum capeffis: æstus te in portum refert.
 Capeffere recipere. Plau. in amphitriōe Nunc tamē
 imperium persequare & domum capeffere.
 Commodum sicuti plæruncq; utile.
 Commodum aptum conueniens. Virgilius lib. duo-
 decimo: Accommoda fraudi.
 Cōmodū iteg; totū. Luc. Bis quin octogita uidebis
 Cōmoda de capua qnq; ginta atq; octo. Plau. i asina.
 Viginti argēti cōmodas minas eius qdē matri.
 Candet ignitum est. M. T. de offi. li. secundo Cādē-
 te carbone

te carbone adurebat capillum.
 Candet candidū est. Vir. aene. li. iiii. Candentis uaccæ
 media inter cornua fundit. Var. in γνῶσις ἔκλυτον
 Candens corpore taurus triuio lumine lunæ.
 Castū sine libidinis & turpitudinis nota. Virg. geor. li.
 ii. Casta pudicitiam seruat domus.
 Castū religiosum pudicū. Virg. lib. vi. Quiq; sacerdo-
 tes casti: dū uita maneret. Varro in gerūto didascalo
 Ergo tum sacra religiosæ castæq; fuerūt res omnes.
 Idem in eumenidibus: Nanq; uenustas hic adest gal-
 lantibusq; casta uestis.
 Castū a furtis & rapinis abstinens. Var. in andabitis:
 Nec manus uisco tenaci tinxerat uiri casta.
 Castū suaue iucundū. Varro in parmenone: Demittis
 acris pectore luctus cantuq; casto pesi.
 Cēfere signat existimare arbitrari. Actius in euryface
 Nam ea oblectat spes erunnosum hospitem: dū hic
 quod miser est clam esse cēset alteros. Neuius belli
 punici li. vi. Censet eū uenturū obuiā pœnum. Cassi
 us Hemina histo. li. vi. Cēsuit sese regē Porſenā occi-
 dere. Quadrigarius annaliū li. vi. Ne nos ad certatio-
 nem censeas hæc incepisse. Cēfere succēfere. Varro
 in caprino plio: Ne uobis censeā: si ad me referetis.
 Coniicere est iacere. Virg. aene. li. ii. Telumq; imbelle
 sine ictu Cōiecit. Afranius: Simul aut uellem inter-
 uenisse ante. nam ut signa indicāt: hi coniecere uer-
 ba inter se acrius.
 Coniicere colligere certare. Affra. Simul ante nolim
 matri præſente cum patre cōiicere non si me nō uis
 mel meum.
 Cōiicere agere. Affra. in materteris: Causam cōiicere
 hodie ad te uolo ambos adestis profuturos arbitror.
 Coniicere furari auferre. Affra. in incendio: Serus est
 mihi in Cassio sceleratus curiosus: is cum filio ei cō-
 iicere ad nescio quicquid de latratiūcula. Lucil. lib. ii.
 Quid dicis: eur est factum: quod conicis istuc?
 Contingere est tangere. Virg. aeneidos lib. iiii. Funēq;
 manu contingere gaudent.
 Contingere euenire. Marcus Tullius libro. v. Quod
 non modo singulis hominibus sed potentissimis po-
 pulis sæpe contingit. Ennius in thyeste: Quam mihi
 maxime his hodie contigerit malum.
 Cōferre significationē habet manifestā. M. T. de offi-
 li. ii. Oēs meas curas cogitationesq; in eū cōferebā.
 Conferre cōtollere. Virgilius: Et cōferre gradum. &
 procedere longins audet.
 Conferre conferere. Virg. lib. ix. Ergo & cōferre ma-
 num furo r ira q; monstrat.
 Conferre comparare. M. Tullius de officiis libro. ii.
 Quæ conferri cum eorum studiis potest.
 Conferre transferre. M. T. de offi. li. ii. Ad hoc nos stu-
 dium potissimum contuliffemus.
 Confectū dicit occisum exanimatū. Virg. li. xi. Hæc-
 nus ac soror potui: nunc uulnus acerbum Conficit.
 M. T. de suppliciis: Plagis cōfectum dicit a lictoribus
 tuis pater ante oculos tuos occidisse.
 Confectū defessum. Virg. li. xi. Dicitur inſoelix æuo
 cōfectus acetes. Luc. li. xxvi. Tū doloribus cōfectum
 corpus animo obsistere. M. T. de officiis lib. ii. Nec
 me angonibus dedi quibus essem cōfectus.
 Conficere frāgere. Luc. li. xxviii. Malo hercle uestro
 confectores cardinum.

Conficere colligere. Teren. in phor. Id ut cōficerē: cō-
 feci affero. M. Tu. ad Cæsare iuniorē lib. i. In singulis
 tegulis impositis sexcēti sexcenties confici posse. Et
 in uerrē actione. ii. Permagnā dices eū ex illa re pe-
 cuniā confici posse. Luc. lib. xxvi. Non te multitudi-
 ne tuorū: quā in album inclyta dextera conficit sibi
 Cōficere facere. Terē. in phor. Bonas me absente hic
 cōfecisti nuptias. M. T. in Hortensio: Ea facultas ma-
 ioribus nostris erat: qui cōfectis senatusconsultis. Et
 Tuscu. lib. vi. Nihil est enim apud istos: quod non eo-
 rum turba conficiat.
 Conficere explicare Marcus Tullius de officiis libro
 secundo. Honestatis pars cōfecta est: quam tibi cu-
 pio esse notissimam.
 Conficere cōsumere finire. Terē. in phor. Cū hic non
 uideāt: me credāt conficere argentū suum. M. T. ad
 Cæsarem iuniorē lib. ii. Bellū: ut opinio mea fert &
 consensu ciuitatis cōfectū iam haberemus. Luc. lib.
 xxx. Confectit ipse: comestq; M. Tul. in Hortensio:
 Quæ est enim cōfectio ualitudinis: quæ deforma-
 tio corporis.
 Concedere dare uel permittere. M. T. in uerrē actio-
 ne secunda: Da mihi hoc: concede quod facile est
 Vir. lib. vii. Cōcessit in iras Ipse deū antiquā genitor
 calydona dianæ. Teren. in adelphis: Hui metuisti ne
 si de tuo iure concessisses: paulū. Luc. li. xxviii. Conce-
 dat homini id quod uelit deleniat. M. T. de officiis
 libro tertio. Si negligent omnia turpia: per seipsa fu-
 gienda esse concedant.
 Cōcedere credere uel consentire. Teren. in phormio-
 ne: Nunq; ne hodie cōcedes mihi nec intelliges: Lu-
 cretius li. xxvii. Cōcedere unum atq; hoc in eo dice-
 re. quo superatur manus.
 Concedere recedere uel cedere. Terē. in ecyra: Hic ui-
 deo me inuisam esse merito temporis est cōcedere.
 Affra. in incēdio: Atq; etiam incēdit hoc procul con-
 cessero. Cecil. in tithe. Hic dum abit: huc concessero
 Cicero Tuscu. libro. iiii. Cum magnitudine medici-
 næ doloris magnitudo concederetur.
 Consequi signat sequi. Virg. li. v. Quem deinde cloan-
 thus Cōsequit. M. T. de offi. li. iiii. Ex quo intelligi de-
 bet illum mentis agitatione inuestigationeq; earum
 rerū quas cogitando conſequebatur: neq; ociosum
 neq; solum unq; fuisse.
 Consequi adipisci. M. T. in epistola ad Cæsare li. i. Tūc
 cū ea quæ es ab senatu sūmo cū honore consecutus
 Idē in uerrē actione primo: Quod ego meo labore
 & uigiliis consecutus.
 Consequi exprimere definire. M. T. ad Cæsare: Extre-
 ma uero quāta & qualia sint: uerbis consequi possū.
 Cōserere dictū est miscere. Virg. aenei. lib. ii. Multaq;
 per cæcam congressi prælia noctem. Conserimus.
 Conserere inserere. Virg. geor. lib. ii. Iuuat ismare bac-
 cho Conserere.
 Cædere uerberibus dedere. Teren. in andria: Verbe-
 ribus cæsum in pistrinum te daue dedam. Marcus
 Tullius de suppliciis: Cædebatur uirgis in medio fo-
 ro messanæ.
 Cædere excidere. Virg. geor. li. i. Cæditur & talia ante
 iugo leuis. Lucil. li. xxvi. Lignū cædat: pensum faciat
 ædis uerrat. uapulet. M. Tullius in hortensio: Aut ti-
 bi idipsum peruertendum fuit: quo diu attigisti qui

dem: aut eius partes quasi membra quædã cædenda
Cædere occidere mactare. Virg. geor. libro secundo:
Non aliam ob culpam baccho caper omnibus aris
Cæditur. Et aenei. libro secundo: Cæduntur uigiles:
Varro in eumenidibus: Maximum cædit ferro: sed
cædere ulyxem cum baccha siluam petit: porcosq;
trucidat.

Cædere immolare. Plau. in aulu. Cædendum condu-
xi ego illum. Virgilius æne. lib. iiii. Cædunt quinas
de more bidentes.

Cædere frangere. Virg. geor. li. iii. Cædūtq; securibus
humida uina. M. T. in uerrem actione secunda: Cæ-
dere ianuã faxis: instare ferro. Luc. li. xxix. Cæde ho-
stium grato urgere istam perimus.

Cædere cõmiscere. Lucil. li. xxx. Lana opus omne pe-
rit: fallor tumor omnia cædit.

Quatere significat percutere. Virg. li. viii. Quadrupe-
dum ut putem sonitu quatit ungula campum.

Quatit infestat. Virg. li. ix. Aut rastris terram domat
aut quatit oppida bello.

Quatit excludit. Teren. in eunucho: Nimirum homo
quatietur certe cum dono foras.

Quatit mouet. Virg. li. x. At uero ingentem quatiens
mezentius hastam.

Cõstat ualet cõsistit. Luc. li. xxvi. Trado ergo alias mi-
nimo porro quod mihi cõstat carius. Cicero Tuscu.
lib. i. Animus qui est quattuor horũ generum: unde
omnia cõstare dicunt. Cõstat cõpositũ est. Lucil. lib.
xxvi. Principio phisici omnes homines ex anima &
corpore constare dicunt. Sisenna histo. lib. iiii. Mul-
tudinẽ procul hostium constare uiderunt.

Cõstat conuenit manifestũ est. M. T. ad Cæsarem iu-
niorẽ li. ii. Cũ cõstet Cæsare lupercis id uectigal de-
disse: qui ante poterat id constare. Et Tuscu. li. i. Siue
quod a grauioribus leuiora natura pellantur: quæ
cum constent.

Constitit dicitur stetit. Vir. æne. li. iiii. Hic primũ pa-
ribus nitens euilennius alis Constitit.

Constitit erectus est. Plau. in Amphy. Fremitu uirium
& spiritu atq; anhelitu nebula cõstat. Virg. li. v. Con-
stitit in digitos. Cicero Tuscu. li. i. Vnde rigida con-
stat crassa caligo inferum.

Colligere in unum redigere. Vir. æne. li. vi. Colligere
arma iubet: ualidisq; incubere remis. M. T. in philip-
picis lib. vi. Succurrendũ de Bruto omnes utiq; cœ-
pere colligere.

Colligere reficere. Cicero in uerre actione. ii. Sed ma-
nifesto furto perturbatur ubi se colligit.

Colligere cælare suppressere. Vir. li. xii. Substitit æne-
as & se collegit in arma. Poptite subsidens.

Colligere auferre. Lucil. lib. xxx. Ruis hæc: & colligis
omnia furtim. Plau. in aulu. Quin ipse pridẽ tonfor
unguis depserat: colligit omnia abstulit presegmina

Cõtinens est abstinẽs integer. M. T. ad M. Catonem
Ut quæ copiis & opibus ferre uix possumus ea ma-
suetudine & continentia nostra sociorum fidelitate
tueamur.

Continẽs cõiunctũ cõtinuũ. M. T. in epistola ad sena-
tũ: Itaq; cũ exercitũ per cappadociæ partẽ eam: quæ
cũ cilicia continens est: ita faceret. Idem in Horten.
In cõtinentibus qdẽ terris uestrũ nomẽ dilatari põt
Curatum est natum

Cura

tum post laborem resectũ. Virg. Corpora curamus
fessos sopor irrigat artus.

Curatũ cũ delectu apparatũ. Luc. li. xxx. Et circumuo-
litant ficedulæ turdi curatus foci.

Conducere emere. Plautus in aulularia: Cædendum
conduxi ego illum.

Cõducere est sicuti usu. Lucil. lib. xxviii. Magno non
magna mercede magno quidẽ conduxeris. Marcus
Tullius de officiis libro. ii. Ut sæpe in nostra repu. ui-
demus mercede conducti.

Cõducere colligere cõuocare. Var. in manio: Manius
mane sculcitat nostrum populum: in foro conducit.

Conducere conuertere. Luc. lib. xxx. Et uirtute tua &
claris conducere chartis.

Conducere utile esse. Solus uero soli quid re & quæ-
stu conducat suo. Marcus Tullius de offi. li. iii. Stulte
liberi pater conducebat: potest autem quod reipu.
inutile sit: id cuiq; utile esse. Idẽ de rep. lib. i. Facillimũ
autem in ea rep. esse posse concordiam: in qua idem
conducat in omnibus. Sisenna histo. lib. iiii. Quid re
publicam suam maxime conducere uideretur.

Cõcelebrare dicitur cõmouere. Lucil. lib. i. Quæ mare
nauigerum: quæ terras frugiferentes concelebras.

Concelebrare diu amare dictum a celebritate. Luc. li.
xxx. Multis inductis sermonibus concelebrantur.

Credere est fidem habere dictis uel factis. Lucil. libro
xxvi. Hymnis uelim te id quod ueq; ẽ credere. Vir.
æne. li. ii. Ora dei iussu non unq; credita teucris.

Credere fidei cõmittere. Luc. libro. xxy. Vitam ac for-
tunas cui crediderim meas.

Credere est seruandũ cõmittere. Plau. in aulu. Vbi is
obiit mortem: quid mihi in aurum credidit?

Cõmodare est mutuare. Lucil. li. xxvii. Cætera sunt si-
ne detrimento: quæ inter se cõmodent. M. T. de offi-
ciis libro. ii. Atq; ut dãdo ac accipiendo mutandi q;
facultatibus & commodandis nulla re egeremus.

Cõmodare cum cõmodo dare. M. T. ad filiũ li. ii. Cui
ego quibusq; rebus potero libetissime cõmodabo.

Captare capere. Luc. li. xxyii. Quod si paulisper capta-
re: atq; hæc obseruare uolueris.

Cognoscere est audire extimare. Luc. li. xxvi. Rem co-
gnoscat simul: & dictis animũ attendat postulo. Põ-
po. in pampasapipole: Magis curabo ubi cognorit:
oẽs una assentiãt. Teren. in andria: Eo pacto & gna-
ti uitã: & cõsiliũ meũ cognosces. Virg. geor. lib. i. Ni
refugis: tenuisq; piget cognoscere curas.

Cognoscere noscere uel perspicere. Vir. li. xi. Venatu
assiduo & totũ cognouimus annẽ. Idẽ geor. libro. ii.
Nũc quo quãq; modo possis cognoscere dicã. M. T.
in hortensio: Vnde autem facilius q; ex annaliũ mo-
numentis aut bellicæ res aut omnis reip. disciplina
cognoscitur?

Cognoscere agnoscere. Virg. in buc. Incipe parue pu-
er risu cognoscere matrẽ. M. T. de repu. lib. i. Cogno-
scere me hercle inquit consuetudinẽ istã & studium
sermonis. Varro sesq; ulyxe: Vereor ne me quoq;
cum ab illo cõssim reuertero: præter carnem igno-
scat nemo.

Cõpetere significat honorẽ uel couiugiũ uel quoduis
aliud aduersus alium petere. Vnde competitores ut
sæpe.

Competere rei cuiusq; meminisse: aut coustanter
uolare

ualere. Salu. histo. li. i. Sic uero quasi formidine attonitus: neq; animo neq; auribus aut lingua cōpetere. Competere par esse uel simile: uide in extimatione rerum hoc illi competere dicemus.

De dictiouis a. D. Littera incipientibus.

Annare est damno afficere: unde & condemnare dictum est: e contrario nullo dāno affectum indemnem probamus.

Damnare est exhæredare. Luci. faty. libro. x. Cassius Caius hic operarius: quem cephalonum dicimus sectorem Furiumq; Tul. quem iudex hæredem fecit: & damnati alii omnes.

Dānare necessitate constringi. Teren. in phor. Tuus ē damnatus natus: non tu.

Damnare est morti dare. Virg. æne. li. iiii. Nondū illi flauū proserpina uertice crinē Abstulerat: stygioq; caput dānauerat orco. Actius in armorum iudicio: Maior erit luctus: cum me dānatum audiet. M. T. in uerrē actione prima. Reus in iudicium adductus est Verres homo uita atq; factis omnium iam opiniōe damnatus.

Damnare & cōdēnare pro liberare positū. Titinnius in ueliterna: Fortasse notum fuisse: quo die liber foret nūc eius uoti cōdēnatus est: immolauit hostiam. Virg. li. xii. Quē dānet labor aut quo uergat pondere lethū. Turpil. in leucadia: Et amplius illam apparere concedet: quādo quidē uoti eōdēnata est. Virg. in bucco. Damnabis tu quoq; uotis. Sisenna histo. libro iiii. Quod uoto dānati: foetum omnem dicunt eius anni statim consecrasse. Cicero Tuscu. li. v. Rerū naturam q̄ errorem damnare maluimus nostrum.

Delicere est illicere. Titinnius li. v. Quod ea parasitus habeat: qui illum sciat delicere & noctem facere possit de die.

Defendere uindicare depellere. Virg. in buc. Solstitiū peiori defendite.

Defendere tueri depellere. Ennius in Achille. Serua ciues: defende hostes: cū poteris defendere.

Delica est aperi & explana. Titinnius in. v. Quid istuc est: aut quid istuc sibi uult sermo: mater delica. idem in prælia. Tibi ne comoediam q̄ sciam nō delicē. Cecilius in obolo: State si linguas de te habeam: fatis te qui laudē ache immo uero hic ante solitus sum delicat. Actius in achille. Quare alia ex crimine inimicorum effugere possis delica. Luc. li. xxx. Nemo istum in uentrem pertundet: delicetq; uti uia atq; uidebis

Delinitus ad nostrā cōsuetudinem placatus. Turpil. in Demetrio: Vide mirū ingenium: ac delenifica mulierem cōmorat hominem lachrymis.

Delinitus delectatus. M. T. ad cassium li. i. lam bienniū est cū uirtuti nunciū remisisti: delinitus illecebris uoluptatis. Lucil. libro. xxx. Presserint labra: delicat. delinit amore.

Delinitus est mente alienatus. Plau. in amphitrione: Delinitus sum profecto: ita ut me qui sim nesciam Luc. li. xxvi. Concedat homini id quod uult deliniat corrumpat prorsus ac neruos omnes.

Delinit deligat. Titinnius in prælia. Verum enim dotibus deliniti ultro etiam uxoribus ancillantur.

Degere est agere. Luc. li. ii. Degimus hoc quodcūq; ē.

Degere est minuere. Plau. in aulula. Nūc ego istum soror laborem degam: & diminuam tibi.

Degere est detrahere. Plau. in epedico: Degitur coriū de tergo meo.

Dare est exhibere. M. T. de signis: Pōpeius cum filio q̄ fuit in tyndaritano: cōenam isti dabat apud uillam. Teren. in heauton. Nanq; ei unam cōenam atq; eius comitibus dedi.

Dare facere. Virg. æne. li. i. Tu das epulis accumbere diuum. Et lib. iiii. Immotamq; coli dedit: & contemnerent uentos.

Da significantiā habet manifestā idest dic. Virg. æne. li. iiii. Da propriam tymbreā domum.

Da dic. Virg. in bucco. Sed tamen iste deus qui sit da tytire nobis: Et lib. vii. Tuq; o sanctissima uates Præscia uenturū da: non indebita posco. Teren. in heauton. Nunc quāobrem has partes didicerim: paucis dabo. Lucil. lib. xxx. Persuade & transi: uel da quāobrem transeas.

Dare ascribere. M. T. in Verrem diuinatione: Ego ēt quæ tu sine Verre cōmisisti: Verri crimini daturus sum.

Dare ostendere. Lucil. li. xxvi. Animoq; ægrotat: uidi mus corpore hunc signum dare.

Dare petere. Luc. li. vi. Sicuti cū primis ficos propalā recētis ptulit: & præcio igenti dat primitus paucos.

Deponere est ponere. Virg. in bucco. De grege nō au sim quicq; deponere tecum. M. T. Existimaui honestissimas molestias posse deponi: ubi me ad philosophiam retulisset.

Deponere est cōmēdare. Actius in erigo. Hospitē deposita interimes. Affra. in epistola: Amare habere puerū depositū foris. M. T. de offi. li. iiii. Ergo & promissa nōnūq; faciūda: neq; semp deposita reddenda

Deponere est alienare. Plau. in aulula. ut me deponat uino eam affectat uiam.

Deponere est desperare: unde & depositi desperati dicunt. Lucil. faty. li. iiii. Symmacus præterea iam tum depositus bubulcus exhalans animam pulmonibus æger agebat. Virg. li. xii. Ille ut depositi proferret fata parentis. Actius in tereo: Terens indomito more atq; animo barbarico conspexit in eam amore uecors: & flāmineos depositus facinus depositum ex dementia confingit. Idē in alphefibœa: & si ē in malis depositus animus meus: quæ scribo ex inde audiet. M. T. in uerrem actione prima: Itaq; mihi uideor iudices magnā & maxime ægrā: & prope depositam reip. partē suscepisse. Cecil. in ebolo: Ista te depositus modo sum anima: uita sepultus sum.

Destitui est desolari. Destitui est rursus statui. Neuius in gymnastico: Multo nauem iubet destituit anchoris. Cecilius in symbolo: Destituit omnes seruos ad mensam ante se.

Dedicare est dicare. Actius in alphefibœa. Aduereor cū te esse alcmenonis fratrem factis dedicat. Cecilius annalium libro. i. Legati quo missi sunt ueniunt: dedican mandata.

Dicere constituere. Teren. in andria: Placuit. despondit. hic nuptiis dictus est dies.

Dicere denūciare. Lucil. li. xxviii. Minitari aperte capitis dicturum diem. Teren. in Andria: Dico tibi ne temere facias.

Dicere est iudicare. Virg. in bucco. Dic mihi damoeta cuium pecus?

Dicere dicare. Virg. li. vi. Iunoni infernæ dictus sacer. Dicere destinare. M. T. de offi. li. iiii. Et is qui morti ad dictus esset paucos sibi dies cōmendandorū suorū causa postulauisset.

Dicere est promittere. Pōponius in pistioribus: Nummos certos dicas: dico quinquaginta milia. Salu. hist. libro. ii. Eodē anno in macedonia grauis Curio principio ueris cum exercitu profectus in dardaniā: quibus potuit pecunias dictas coegit. Affran. in uopisco Igitur quiescit: quoniam inter nos nuptiæ sūt dictæ per eas istis uerbis si placet. Idem fratris de rustico: Nescio cui uicino suo perpauperi cui dat dotis paululum. Pacuui. in hermiona: Prius data est q̄ tibi dari dicta: aut q̄ reductum est pergamo. Varro in mysteriis: In id uirgo dos a fœmina ut auferatur: quæ mihi postea q̄ ad concordiam dicta est.

Dicere dare. M. T. de offi. lib. ii. Commodē autem qui condixit pecuniam.

Dignatus signat dignus habitus. Virg. æne. lib. iiii. Cōiugio anchisa ueneris dignate superbo. Actius in neoptolemo: Sed quæ mihi iungent: cuiq̄ tu illo fuerit dignabor dari. Idem in Attreo: Ego ne argiuum imperium attingam: aut pelopis digner domo: Quo me ostēdā: Quo templū adeā: Quo more funesto colloquar: Cice. in oratore: Quāq̄ enim oīs locutio oratio est quæ tamen consimili laude dignantur Dignari dignū aliquē deputare. Virg. li. x. Atq̄ idem fugientem haud est dignatus odorem Sternere.

Dominus dicitur cui seruitur. Virg. æne. lib. i. Romanos rerum dominos gentemq̄ togatam.

Dominus rursus appellatur conuiuui exhibitor: unde & domina conuiuia. Luc. saty. li. vi. Qui te bonus Iuppiter inquit: cras sonititium eum cœnabat dominum fortem. Idem li. xiii. Primū domina atq̄ sodalitia omnia tolluntur. Turpi. in philopatro: Forte eodie meretricis ad me de leuitate attice: ut cum uenerat quidam dixerat quæ cœnam apud thais atq̄ erotiu: antiphila pythias ego extra cubui domina. Var. in papia pape: Dominum conuiuui uinum aliud uequid mi laudato. Salu. histo. lib. iiii. Alter scribam & cœnas in imo medius inter Tarquinius & dominū perpenna. M. T. in Verrem: Frumentaria argento dominos nostros. Varro in eumenidibus. Discubimus musati dominus mandare nam committit. Domini & mulierum amatores.

Dominus maritus. Virg. æne. li. iiii. Connubia nostra Reppulit ac dominum æneam in regna recepit.

Deliberare est dubitare. Teren. in phor. Ego amplius deliberandum censeo.

Deliberatū expletum defunctum. Tur. in philopatro Certum ac deliberatum est me illis obsequi.

Discrimē diuisio separatio. Cicero de finibus bonorum & malorum. Homo & acutus & diligens Chrysippus nō cōtemnit: totumq̄ discrimē summi boni in eam rerum comparisonem positum putat.

Discrimē est periculū. Virg. æne. lib. i. Per tot discrimina rerum Tendimus in latium.

Discrimē rursus seperatio a discernendo. unde & discerniculū dicitur acus: quæ capillos a medio fronte disseperat. Salu. histo. libro. i. Sertorius fortis turba morantibus & nullo ut interiore solet generis aut imperii discrimine per calonum corpora ad mediū

quasi deinsuper astantiū manibus nimirū attollitur Virg. æne. lib. i. Tros tyriusq̄ mihi nullo discrimine agetur M. T. in philippicis libro. ii. Ethruriam discriminat Cassius. Luc. li. xxx. Et amabat omnes: nam discrimē non fecit: neq̄ signat linea alba. Discrimē certamē. Virg. li. v. Post hos æquo discrimine pistris: Cętaurūq̄ locum tendunt seperare priorem.

Duci delectari uel aduocari. M. T. de fi. bo. & malorū li. v. Dantq̄ se ad ludendum: fabularumq̄ auditione ducuntur.

Ducere pati. Virg. æne. li. iiii. Nate dea potes hoc sub casu ducere somnos.

Ducere nudare exercere. Virg. li. xii. Ille tamē clypeo obiecto conuersus in hostem lbat & auxilium ducto mucrone petebat.

Ducere excitare. M. T. in Verrem actione. ii. Quod si qdē statuæ magnopere delectat: si quis earum honore aut gloria ducitur. Ducere consuetudine quam significatiā habeat declarat Virg. æne. li. xii. Ducit in fœlix æuo confectus alethes: & multa alia.

Ducere illicere. M. T. de offi. li. ii. Postremo precio aut mercede ducuntur. Et de senect. Sic adolescentes senum præceptis gaudent quibus ad uirtutum studia ducuntur.

Ducere struere erigere. Vir. æne. lib. i. Pars ducere muros Moliriq̄ arcem.

Ducere existimare iudicare. Varro sexagesi. Auidus iudex rerum ducebat eē cōmunem: hoc modo Vir. libro. x. Tantum me crimine dignum Duxisti. M. T. in uerrem diuinatione: Clarissimi uiri nostræ ciuitatis tēporibus optimis hoc sibi amplissimum pulcherrimūq̄ ducebant. Luc. lib. xxx. Non datur: amittit nemo: nec uiuere ducūt: orco spondent septimum. M. T. de offi. li. iiii. A quattuor fontibus hōestatis primo libro officia duximus.

Ducere uoluere pertractare. Vir. li. vi. Sic quidem ducebā animo: rebarq̄ futurū. Luc. lib. xxix. Age nunc summam sumptus: ducatq̄ heri simulatq̄ alieni.

Ducere fabricare. Varro γιγαστικόν: Nihil sunt musæ polycis nostræ: quas erifice duxq̄.

Ducere trahere differre. M. T. ad cæsarem iuniorem li. i. Nec res duceres: fecimus ut hercules ancarius in alium locū transferretur. Idem de offi. lib. iiii. Apud p̄torem criminatus est Balbum illum ducere.

Ducere proprie temporibus seruare. Virg. in bucco. Astrum quo segetes gauderēt frugibus: & quo duceret apricis in collibus uua colorem.

Ducere dimittere descendere. Plau. in aulula. Vbi ille abiit: ego me duco feriundus arbore.

Ducere gerere. Virg. li. vii. Hi bellum assidue ducunt cum gente latina.

Differre est spatium temporis dare. Virg. li. vi. Distulit in seram cōmissa piacula mortem.

Differre diffamare diuulgare. Lucil. lib. xxix. Gaudes cū de me ista foris sermonibus differs. Varro de uita patrū li. iiii. Si modo ciuili cōcordia exequi rationem præter rumores fama differat: licebit nos quoq̄ carpant.

Differre diuidere uel scindere. Virg. geor. lib. iiii. Scythiæq̄ hyemis atq̄ arida differt Nubila. Teren. in adel. Misera me differo doloribus. Virg. lib. vii. Aut p̄cul ide citæ metiū in diuersa q̄drigæ Distulerant. Lucil.

Lucil. libro. xxx. Et maledicendo multis sermonibus differens. Plautus in aulularia: Nisi redde mihi uasa uives pipulo te differam aut ædis.

Differre in ordinem ponere. Virg. geor. li. iiii. Ille etiam seras in uersum distulit ulmos.

Differre distare. M. T. in uerré diuinatione: Ac uide quid differat inter meam opinionem & tuam. Luc. li. xxvii. Tamē alii ueruca aut cicatrix medius papulæ differunt. M. T. in Hortensio: Quātum inter se homines studentes moribus omni uitæ ratione differant.

Durum solidum. Virg. æne. lib. iiii. Sed duris genuit te cautibus horrens Caucasus.

Durus nocēs. Virg. geor. li. iiii. Aut durū tineæ genus Luc. li. xxx. Et sauo & duro in bello optimus hostis.

Durū patiens & perseverans. Virg. geor. li. ii. Scipiadas duros bello: Et æne. li. i. Durate: & uosmet rebus seruate secundis. Teren. in adel. Non hercle hic durare quisq̄ si sic fit potest.

Dux immitte. Virg. geor. lib. iii. Quid iuuenis magnū cui uersat in ossibus ignem Durus amor? Teren. in heautō. Et quod illum insimulat. durum id non est.

Decernere est cōstituere definire. M. T. de officiis li. i. Quare expetēda quædā magis est discernēdi ratio quā de certādi fortitudo. Virg. li. iiii. Decreuitq̄ mori. Terentius in Andria: Quicquid peperisset decreuerūt tollere. Plau. in asinaria: Eos me decretum est persequi mores. Varro in eume. Forenses decernūt existimatio nomen: cum infanorum numerum refert.

Decernere est dicere. Plau. in Amphy. Qui uequeas nostrorum: ut fit: Amphytrio decernere.

Decernere certare. Virg. li. xi. Ipsum armis ipsumq̄ iu bent decernere ferro. Idem ge. li. iii. Cornibus inter se subigit decernere amantis. M. T. philippicarū lib. iii. Quam ne seruiam animis armisq̄ decernere.

Demissum abiectum. M. T. de offi. li. iii. Perspicuū est enim ea quæ timido animo humili demisso unus accipit affert.

Demissum humile miserandum. Virg. æne. li. iii. Deiecit uultū: & demissa uoce locuta ē. Luc. li. xxvii. Re in secunda tollere animos & in mala demittere. Cicero Tuscu. libro. v. Non est ausus elate & ample loqui humiliter demisseq̄ sentire.

Dimittere permittere in potestate dare. M. T. de rep. lib. i. Tum animi consules: tum demissi populi fasces

Dimittere derelinquere. M. T. ad Cæsarem libro. iii. Quæ si uideres non de exercitu retinēdo tueri: sed eo tradito aut dimisso.

Demittere desuper mittere. Virg. æne. li. ii. Demissū lapsi per funē. Salu. histo. li. iii. cum machinis sterpitu demissū uictoriæ simulachrū coronam capiti imponebant. Varro in meleagris: Cū etiā thais; menandri tunicam demissam habeat ad talos.

Dimittere dare. Virg. geor. li. ii. Dimissaq̄ ab Ioue gētis Nomina.

Dimittere mittere. Virg. æne. li. i. Equidem per littera certos Dimittam.

Discere est ignotā rē meditando assequi. Luc. li. ix. Discere labora: ne res ipsa ac ratio ipsa refellat. Virg. li. xii. Discite puer uirtutem ex me.

Discite tētare. Virg. li. v. Et fractis discētū currere remis.

Defunctū dicimus consuetudine mortuum. Virg. li. v. Defunctaq̄ corpora uita.

Defuncti liberati. Virg. li. vi. O tandem magnis pelagi defuncte periculis.

Distrahere est uendere. Luc. li. xxx. Diuidant differāt dissipent distrahant.

Distrahere sepearare. Teren. in phor. Quod si ego meæ fortunæ redierūt phaniū abs te ut distrahat. M. T. in Philippicis lib. ii. Quid primū hæc natura cohærentia opinione distraxissent. Varro de uita patrum li. ii. Distractione ciuitatis elanguescit proprium bonū ciuitatis atq̄ ægrotare incipit & consenescere.

Distrahere diuidere diffundere. Virg. lib. vi. Turbatus distractus equis. Varro de uita patrum li. i. Metiū fufium propter perfidiam interimmit pene imperiosus quā humanus. Nam equis ad curriculū ex utraq̄ deligatum distraxit.

Dicare dictū est constituere consecrare. Virg. li. y. Urbe uelit posita templis sibi ferre dicatis.

Dicare tradere. M. T. in epistola ad Cæsarem li. i. Balbū quāti faciā: quōq̄ ei me totum dicauerim ex ipso scies. Luc. libro. xxx. Iuratum se uni cui sit data atq̄ dicata.

Dicare iudicare nūciare. Luc. li. xxx. Sic ubi ad auris fama tuam pugnam claram illatam dicasset.

Detrahere est derogare. M. T. de signis: Et si quæritis ut ipse de me detraham illos ego accusatores puto.

Detrahere tollere. Teren. in heauton. Assido: occurrunt serui: foccos detrahunt. Virg. geor. lib. iiii. Obseruans nido implumis detraxit. M. T. in frumentaria in Verrem: Postremo sicuti ciuitati sociæ tantum detraxit: quantū commodum fuit.

Detrahere extrahere. Luc. li. xxix. Cum ipse in locum detrahebant.

Despicere est pro nihilo habere. M. T. in Verré actione secunda: Quæadmodū tenuissimū quēq̄ contempserit: despexerit: liberum nunq̄ duxerit. Virg. in buc. Despectus tibi sum: nec quis sim quæris alexi. Mar. T. de offi. li. ii. Despiciūt autē eos & condēnant: in quibus nihil uirtutis: nihil animi: nihil neruorū putant.

Despicere desuper aspicere. Virg. geor. li. ii. Qualē sæpe caua montis cōualle solemus Despicere. M. T. in Hortensio: Cōsolabitur eā magnitudo animi & humanarum opinionum alte quædam despectio.

Deicere eludere. M. T. ad Cæsarem iuniore li. ii. Adest alba nescioquā cū restitui iussisset ancone cū eo deiectum esset ex senatusconsulto.

Deicere dici mittere. Virg. li. viii. Toto genitor quæ plurima cælo Deiecit in terras. Luc. li. xxvii. Has & fenestras in caput deiciunt qui prope ad ostiū aspirauerunt.

Deicere præcipitare. M. T. in Verré actione. ii. Si me ædilitate deiecissent. Luc. li. xxix. Detrusus tota uide iecta q̄ italia.

Deicere auertere. M. T. in philippicis: Nec uero usq̄ nec a republica deiciebam oculos.

Deductū dici molle & suaue. Virg. in bucco. Pascere oportet oues: deductum ducere carmem.

Deducere uocare. M. T. de rep. li. i. Quare si placet deducere rationem tuam de cælo ad hæc exteriora.

Deductū delectatione ductum. Virg. in buc. Carmina uel cælo possunt deducere lunam. Luc. lib. xxvi. Illuc oculi deducunt ipsi: atq̄ animum spes illuc rapit.

Deducere trahere mouere. Sisenna histori. lib. iiii. Ab armis te recedere: præsidia de locis deducere.

Deductū diminutū suppressum. Luc. libro. xxx. Deductat hunc uoce cursu ipsa uenire non uis huc.

Deducere deprauare trāsuertere a recto. M. T. in hortētio: Habet enim ipsa incertam & definitā uia: & ex ea multis uitis & erroribus deprauata deducit Virgilius georgicorū libro primo: Riuos deducere nulla religio uetuit.

Deferre abducere. Virgilius li. vi. Defert in italiam.

Deferre est afferre. Virg. aene. li. iiii. Celeris mandata per auras Detulit.

Deferre cælatū pdere. Luc. li. xxvii. Quapropter certū est facere cōtra persequi & nomem deferre hois

Destinare dicitur parare.

Destinare emere. Luc. li. xxviii. Facio ab lenone uenio tribus in libertatem milibus destinet.

Docere signat disciplinā uel quēpiā magisterio dare. Virg. aene. li. v. Docuit post exitus ingens.

Docere dicere. Luc. lib. xxix. At non sunt similes neq; dant: quid si dare uellem? accipies ne? doce.

Diligere manifestā habet significationē: ut plarunq; diligit diuidit. Plautus in curculione: Clypeatus elephantum ubi machara diligit.

Dextrū dicit dextræ partis. Virg. libro. v. Quo tantū mihi dexter abis.

Dextrum dicitur foelix propitiū. Virg. lib. viii. Et nos & tua dexter adi pede sacra secundo.

Deprecor amollior depello propulso. M. T. de rep. li. vi. Non modo inuidia pari nō erant sed etiā Claudii inuidiam Gracchi caritas deprecabat. Ennius: Eripite o cui nunc ærumnā a libertate para: quibus seruitutem meam miseram deprecor.

Diuortium est rerū omnium seperatio. Cicero de oratore libro. iiii. Sic e cōmunis sapientiæ iugo sunt doctrinarum facta diuortia.

Diuortium deflexus de uia a diuertendo. Virg. lib. ix. Obiiciunt equites sese ad diuortia nota.

De dictionibus ab. E. Littera incipientibus.

Xigere ui extorquere. M. T. in diuinatione: Et cum esset tritici modius sextertiis duobus p frumento in modios singulos duodenos sextertios exegisse.

Exigere inquirere uerum perdiscere. Virg. aenei. lib. i. Querere constituit: sociisq; exacta referre.

Exigere est excludere. Plau. in aulu. Itaq; omnis exigit foras. Teren. in Andria: Spectandæ an exigedæ sint uobis prius. Affra. fratris: Retinebitur uir ut uoluntate una pbabili prægnantem q; nō exigit. Neui. in dane: Indigne exigor patria inocēs. M. T. i philippi. li. ii. Claues ademit: forasq; exegit. Luc. li. xxvi. Vestimentis frigus atq; horrorem exacturum putet.

Exigere debitū repetere. M. T. in epistola ad Cassium Sed nō urgeo. lōgiores enim spectabo uel potius exigam quando hercle ego temere exigam.

Exigere facere cogere. Vir. aene. li. ii. Quos improba uentris Exegit cæcos rabies.

Exigere significat agere. Plau. in capti. Salue tyndare & tu cuius causa hanc ærūnā exigo. Virg. aene. libro i. Ois ut tecū meritis pro talibus ānos Exigat. Terē. in ecyra: Illiq; exopto ut reliquā uitam exigit. Luc. li. xxviii. Cum cognoueris uitam sine cura exigas.

Exigere definire cōstituere. Vir. aene. li. iiii. Decreuitq; mori tempus secum ipsa modumq; exigit.

Exactū trāscursum præteritū. Virg. geor. li. iiii. At tribus exactis ubi quarta accesserit ætas. Et in eodem: Exactis grauidæ cum mensibus erant.

Elidere excludere signat. Virg. li. viii. Elifos oculos & siccum sanguine guttur. Plau. in rudente: lubeo oculos elidere. Lucil. lib. ii. Iniuriarum hunc in fauces iu uasse. animamq; elifisse ille.

Elidere suffocare uel occidere. Vir. li. viii. Geminosq; præmens eliferit angues.

Elidere colligere. Virg. aene. li. iiii. Ter spumā elisam & rorantia uidimus astra. Cicero Tusc. li. v. Qui rebus his fractus ægritudine eliditur. potest tamen esse nō miser.

Elidere deiicere. M. T. de rep. li. ii. Vt auriga inductus & curru trahitur: operitur: eliditur: laniatur.

Exanclare signat exhaurire. Plau. in stico: Ne iste ædopoluinū populo exāclauit. Idē in penulo: Sæpe exanclatum merum citissime.

Exanclari perfici. Pacu. in perhibœa: Nūc post Menalippe hic sine tua opera exanclare clauos.

Exanclari etiā signat ppeti. Ennius in Andromacha: Malo torquetis cū ærūnis illū exanclari diem. Actius in Diomede: Ferre exanclauimus tyranni sæuū ingeniū atq; execrabile. Idem in amphy. Pertolerarē uitā: cladesq; exanclarem impartibilis. Lucil. lib. xxx. Quantas quoq; modo ærunnas. quantoq; labores exanclaris.

Exanclare effundere. Ennius in eume. Nisi patrē materno sanguine exanclando ulciscerem.

Eliminare est exire. Ennius in Medea: Exule antiqua ædilis fida custos corporis qd sic extra ædis exanimata eliminat. Acti. in phoenissis: Egredere exi effer te elimina urbe. Idem in melea. Timide eliminor: clamore simul agnita uox ad aures accinīt. Var. in sera. Occipitium aruio deo ostēdo ex oraculo elimio me.

Eliminare rursus excludere. Pacu. in doloreste: Vbi ille est me miserā quoniā clamor eliminat. Pompo. Cōclauos istic manet: elimiabo extra ædis coniugē.

Euadere exire tēdere. Terē. in phor. Quid hic ceptat: aut quo euadet hodie. Luc. li. xxvi. Euadat faltem aliqd: aliqua conatus sum. Plau. in asina. Demiror quid sit: & quo euadat: sum in metu.

Euadere fieri præduci. M. T. in philip. lib. ii. An uerberare ne non putaremus naturæ potuisse improbū euadere?

Euadere est liberari. Salu. in iugur. bello: At ni Marius signa inferre atq; euadere oppido properauisset pfecto cuncti aut magna pars Siccēsiū fidem mutauissent. Virg. li. ix. Nostras ne euadere demens Sperasti te posse manus? Luc. li. xxv. Iccirco oēs euasuros censent ægritudinem. Sifen. hi. lib. iiii. Cohors una post concitata qua riuus erat interruptus euadit.

Euadere ascendere. Virg. aenei. li. ii. Euado ad summi fastigia culminis.

Euadere apparere. Virg. aenei. li. ii. Vt tandē ante oculos euasit: & ora parentum.

Excipere est seiungere separare. Virg. li. ix. Ipsum illū clypeum cristasq; rubentis Excipiam forti.

Excipere excusare uel celare. Plau. in aulu. Neq; patrē tibi ab eo cui est indipiscis: neq; furem excipies.

Excipere est suscipere. Virg. aenei. li. iiii. Heu qui te casus deiecitam coniuge tanto Excipit. M. T. in uerrē de supplicis:

de suppliciis: Filiorū suorum postremum spiritum ore excipere liceret.

Excipit opprimit uel circūuēit. Vir. aenei. lib. ii. Et scelerū furis agitated orestes Excipit icautū. M. T. ad Pōpeiū li. iiii. Quos isepultos reliqssent eos: quos e mari pp uī tēpestatis excipe nō potuiffēt: inocētes necauerint. Virgilius in Buccolicis: Non ego te uidi damonis pessime caprum Excipe insidius.

Excipere manere habere. Virgi. georgicoꝝ libro q̄rto: Ergo ipsas quīs angustī terminus aui Excipiat.

Excipere captare Cicero de oratore lib. tertio: Quaedam dari ex hac uita ad pertractandos animos hominum: & ad excipiendas eorum uoluntates.

Explorare ē intētius obseruare. Virg. lib. nono: Nec nō & trepidi formidie portas Explorat. M. Tul. de of. libro tertio: Hac ui nō mutat nisi exploratū qui dem habeat id animo nemine unq̄ suspicaturum.

Explorare uerum inquirere. Virgilius aeneidorū libro primo Exire locosq̄ explorare nouos.

Explorare pbare. M. T. in uerrē actiōe secūda: Tū in reliqs explorata atq̄ puifa. Luc. lib. xxix. Certū scio eē ut dicis. Nā mihi erāt de illo explorata oīa. M. T. de senectute: Quis ē tā stultus: quīs adolefcēs cui sit exploratum se ad uesperum esse uicturum.

Explorare ficcare. Virgilius georgicoꝝ libro primo Et suspensa focis exploret robora fumus.

Exercere fatigare. Terentius in adelphis. I sane: ego te exercebo hodie: ut dignus es silicernium.

Exercere agitare uel cōmouere. Marcus Tullius de officiis libro p̄rio: Exerceāda ē etiā facilitas & altitudo aī. Vir. aenei. lib. q̄nto: Nate iliācis exercite fatis.

Exercere inseq. Virgilius aeneidoꝝ libro q̄rto: Tum uos o tyrii stirpē & genus oē futurū Exercete odus.

Exercere solidare Salustius ī iugurtha: Nabdalsa exercito corpe. Cicero tusculanarū libro: Egdē meos casus in quibus me fortūa uehementer exercuit.

Exercere imponere impare. Virgi. georgicoꝝ libro secūdo: Tunc deniq̄ dura exercere impia & ramos cōpescē fluentis. Plautus in Amphytrione: Si in me exerciturus: quāso in parietem prius domes.

Exercere ī meliorē usū & fructū formare. Vir. geor. li. i. Exercetq̄ frequēs tellurē: atq̄ impat aruis.

Eq̄tes cū cōsuetudie aut a magistro equoꝝ aut a sesfore appellamus: Virgilius libro octauo. Interea p̄missi equites ex urbe latina. & libro decimo. Effusumq̄ equitem super ipse secutus.

Equites Virgilius georgicoꝝ libro tertio: Equos dici uoluit: Impositi dorso atq̄ equitē docuere sub armis Insultare solo & gressus glomerare superbos.

Exterritū pauēfactū significat. Virgilius libro quinto: Plausumq̄ exterrita pēnis Dat tecto ingentem: Var. in eume. Videmus populū furis instinctū tribus diuersum ferri exterritum formidine.

Exterritū accēsū inflāmatum. Virgilius georgicoꝝ lib. iiii. Sæuit agris asp̄q̄ siti atq̄ exterritus æstu.

Experiri ē pati sentire. Virg. aeneidoꝝ libro primo: Vos & cyclopæa fāxa Expti. Terētius in ecyra: Nā fuisse erga me miro ingenio expertus sum.

Experiri tētare. Virg. aenei. li. q̄rto: Neqd̄ in expertum frustra moritura relinq̄t. Terē. ī eunu. Oīa prius experiri cōsilio q̄ armis sapiētē decet. Luc. li. xxx. Summatim tamē experiar rescribere paucis. Plautus in

afina. Dignos adire atq̄ experiri certum est mihi.

Exp̄iri scire. M. T. ī epistola ad Brutū lib. septio. Hiis cōtraria atq̄ parata ut eē soleat expertus sū. Virg. lib. nono. Experto credite q̄tus in clypeū asurgat.

Exire manifestā hēt significationē: ut Terentius in eunuchō: Exi foras sceleste: at ēt restitas fugitiue.

Exire euadere. Luc. libro uigesimooctauo: Ne hoc faciat: atq̄ ærumna exeatis.

Exire euitare. Virgilius libro quinto: Corpore tela modo atq̄ oculis uigilantibus exit.

Exire erumpere Virgilius aeneidorum libro .iii. Nō sic aggeribus ruptis cum spumeus amnis.

Expedire utile eē. Te. ī heautō: Expediit bōas esse uobis nobis q̄bus cū ē res nō finūt. Luc. lib. xxv.

Ego enim aut pueritiā: aut me amare expediat dictis Terē. ī phormiōe: Atq̄ ea si potes uerba expedi.

Expediri liberari Virg. aenei. li. ii. flāmā iter & hostis expeditior. Terētius ī ecyra: Teq̄ hoc crimie expediti Sifenna historiarum libro quarto Funis expediunt claustra foribus imposita periclitantur.

Expedire p̄ferre Virg. aeneidoꝝ libro p̄rio: Cererē q̄ canistris Expediūt. Marcus Tullius in Verrē: de suppliciis: Hominem p̄ripi: atq̄ in foro medio nudari: ac deligari & uirgas expediri iubet.

Enixa dicitur partu leuata. Virgilius aeneidorum libro tertio: Seruitio enixæ tulimus.

Efferre subdere. Luc. libro uigesimosexto: Depugnabunt proci ipsi & morirētur ac se ultro efferent.

Efferre signat p̄ferre. Virgilius lib. quinto: Tunc satus anchisa cæstus pater extulit equos. Et li. ii. Me ne efferre pedē gēitor. Luc. li. xvi. Ego ubi quē ex p̄cor diis efferre uersū. Ennius ī medea: Vtinā ne unquā me de cordis cupido corde pedem extulisse.

Efferre ostendere Virgilius libro octauo: Vt belli signum laurenti Turnus ab arce Extulit.

Efferre erigere leuare. Virgilius libro quinto: Ostendit dextrā isurgēs entellus: & alte extulit: Luc. libro trigesimo: Continuo simulac paulo uehemētius aura Inflarit fluctus erexerit extuleritq̄.

Efferre edere p̄uere. Virgi. georgicoꝝ libro secūdo: Extulit hac decios marios. Luc. libro uigesimosexto. Nō iccirco extollitur uel iræ uel gaudii dator M. T. ī hortē. Præter cæteros nostra extulit ciuitas

Efferre extollere. M. T. de signis: Nimirū forsītā hac illi mirent atq̄ efferāt. M. T. de of. li. ii. Ita eos uiros suscipiūt: maxīsq̄ efferūt laudibus Luc. lib. xxx. Oīa alia ī quibus efferimur rebus ne ego multis loquar

Extollere differre. Ceci. in Plotio: Abi intro atq̄ ista hac aufer: tamen hodie extollat nuptias.

Explere dicitur implere. Luc. lib. tertio: Atq̄ explere bonis rebus satiāre nunq̄. Virgilius georgico. li. iiii. Improbis ingluuiem ranisq̄ loquacibus explet.

Explere minuere Virgilius libro sexto: Discedamq̄ explebo numerum: reddatq̄ tenebris.

Educere erigere Virg. libro. vi. Arāq̄ sepulchri Congerere arboribus: cælōq̄ educere certant.

Educere dicitur exuere. Virgilius libro decimo: Hoc dicens eduxit corpore telum.

Educere educare Terētius in adel. Eduxit a paruulo habui amaui pro meo.

Expedire colligere. M. T. ad cæsarē iuniorē lib. i. Ex cæteris aut generibus tūc pecunia expeditur cum

legionibus uictoricibus erunt quæ spopōdimus per soluenda.

Excudere dicif cōmonere. Virgil. libro. xii. Gaudetq; comātis excutiēs ceruice thoros Marcus Tu. de of. lib. ii. Explica atq; excute intelligentiam tuam.

Excudere emittere. Virgilius li. nono: Excussus acon teus Fulminis in morem.

Excudere excludere deiicere. Virgilius æneidorū li. bro q̄rto: Excutimur cursu & cæcis erramus in un- dis. Luc. li. xxx. Ip̄o cū domino calce oēs excutiāus.

Excudere eligere. Marcus Tullius i philippicis libro duodecimo: lūētutē oēm extra italiā excussimus.

Exponere ostēdere. Marcus Tullius de signis: Vocat ad cœnā: deīde ip̄e p̄torem: expōit suas copias oēs.

Exponere depōere. Virgilius libro nono: Socios de puppibus altis Pontibus exponunt:

Expōere differere. M. T. in philip. li. i. Exponā uobis breuiter cōsiliū p̄fectiōis & regressiōis meā.

Expōere abiicere. Terētius in heauton: Erat hic Co- rinthia anus haud impura: ei dedi exponendam.

Expositū subiectū. M. T. in uerrē actiōe secūda: Cum tibi exposita eēt ad prādium omnis Pamphilia.

Exornare fœdare. Terētius i heautō. Ego ne si uiuo adeo deplexū: adco exornatū reddā: ut dum uiuat meminerit semper mei.

Exornare ornare. M. T. in uerē de signis: Ornat am- ple magnificeq; tricliniū. Terē. i eunucho: lā uisus ē dudū q̄a uaria ueste exornatus fuit. Cicero de ora- tore: Qui omnes eloquētes fuerunt: & rōnē suam & reipublicæ dignitatem exornabant.

Explicare ostēdere explanare. M. T. i uerrē de signis Vitā alterius totā explicare. Idē de of. li. iii. Ut quæ- dā sibi cōcedant: quo facilius quæ uolūt explicent.

Explicare emittere extēdere: Quæ uirtus p̄ter cæte- ras totā se ad aliēas porrigit utilitates atq; explicat. Varro Sefque ulyxe: Vias stelligeras ætheris expli- cans ære cauo sonitum hic in cothurnis.

Explicare exercere. Marcus Tullius de officiis libro tertio: Explica atq; excute intelligētiā tuā: ut uideas quæ sit in eas species firma notio uiri boni.

Exui est exolui. Virgilius æneidorum libro secundo Sustulit exutas uinclis ad sydera palmas.

Exui nudari. Vir. li. v. Magna ossa lacertosq; exuit.

Exuere deponere. Virgilius æneidorū libro quarto: Et siquis precibus locus: exue mentem.

Exui liberari. Luci. libro trigesimo. Vnde domū uix redeat: uixq; hoc exuat se.

Excidere cedere. M. T. philippicarum libro secundo Excidant gladii cruenta arma de manibus.

Excidere i obliuionē dare: Virgi. ænei. li. i. Nec dū ēt cause iræ: sæuiq; dolores Exciderant animo.

Eiectū dicif exclusū. Vir. li. nono: Necnō tarqniū eie- ctū porfēna iubebat Accipe. Luc. lib. xxix. Vbi erat scopios eiicere abs te q̄primū & p̄dere amorē.

Eiectum extensum. Virgilius libro decimo: Eiectoq; incumbit cernuus armo.

Exulare seuire. M. T. de repu. libro secūdo: Quæ san- guine alitur: quæ in omni crudelitate sic exultat: ut uix hominum acerbis funeribus satietur.

Exultare ē gestu uel dictu iniuriā facere. Luc. lib. xxx. Quin totū perurges debella siue decueras exultes: sollicites. Virgilius libro quinto: Exultantiaq; hau-

rit Corda pauor pulsans.

Exultare gloriari cū iactātia. Virg. lib. decio: Exultat amazō. M. Tul. i hortētio: Imbecillis autē ē pudoris magister tioris: qui siq̄do errauerit statī spe ip̄uni- tatis exultat. Et de senectute: Et Hānibalē iuuenili- ter exultantem patiētia sua molliēbat.

Exultare supra modū exilire & efferri. M. T. de rep. Est igit quoddā turbulētū in hoibus singulis: quod uel exultat uoluptate uel molestia frangitur.

Eligere habet significationem apertam.

Eligere defatigare. Luc. libro trigesimo. Corruptat- prorsus ad neruos omnes eligit.

Excludere liberare. Luc. hbro uigesimo septimo: Pri- mum qua uirtute seruitutem exclusit.

Excludere signat eiicere: Terentius in eunucho: Ex- clusit reuocat redeam.

Excidere dissentire. Lu. libro uigesimo septimo: Me- tuo ut fieri possit: ego ab archilocho excido.

Expectare dicitur manere obseruare. Teren. in An- dria: Expecto quid uelis.

Expectare sperare. M. T. de offi. li. ii. Est enī deterior q̄ accipit atq; ēt ad expectādū semp paratior. Virg. georgicorum libro primo: Sed illos expectata ser- ges uanis elusit aristis.

Expectare est a deo poscere.

Expetere accipere. Plautus in amphytrione: Ergo ex- petiuit multa iniqua.

Expetere transferre euadere: Suasi quid pro culpa ex- petere mortalem ut sinat.

De dictionibus ab. F. Littera incipientibus.

Oelix dicif fortūatus beatus. Virgi. ænei. lib. iii. O foelix una ante alias priameia uirgo.

Foelix ppicius. Virg. ænei. lib. i. An phœbi so- ror: an nympharū sanguinis una Sis foelix.

Foelix fructuosus ferax. Virgi. geor. lib. ii. Exiit ad cæ- lū ramis foelicibus arbor. Varro de uita pat̄y libro secūdo: Cōtra nouo marito: cū itē e foco unctiōne ex foelici arbore & inæquali aqua allata esset.

Fastigiū ima altitudo. Virg. georgicorū libro secūdo: Forsitā & sicrobibus quæ sint fastigia quæras. Var- ro de re ru. libro priō: Aquā quæ de cælo uēit reci- pere pōt: aut fastigium: ut exeat fundo aggeris.

Ferre ostentare. Vir. libro decimo Captiuo ut se fer- ret: in auro Venatrix.

Ferre consuetudine portare dicimus Virg. libro qn- to: Vix illam famuli phegeus: sabarisq; ferebant.

Ferre habere Virg. libro qnto: In magno munere cy- seus Ferre sui dederat monumentū & pignus amo- ris. cū filius nomen suum ferre uoluisset.

Ferre pati Vir. æne. li. ii. Miserere aī nō digna ferētis Luc. li. xxvii. Cæteg; qcq; sit quid nō sit fero æquo aīo ac fortiter p̄lio captiuos p̄dones nō posses eam amplius p̄ferre: tamē suadet & notat. Terē. in heau- ton: Nā quē ferret si parentē suū non ferret.

Ferre conferere Virgilius libro quinto: Quibus acer eryx in proelia fuetus ferre manum.

Ferre disturbare. Virgi. æneidorū libro priō. Quip- pe ferāt rapidi secū: uertantq; per auras. Et libro se- cundo. Alii rapiunt incensa feruntq; pergama.

Ferre dicere noiare. Virg. æneidorū libro secundo: Et scelus expendisse merentē Lacoonta ferunt. Et libro tertio: Quæ nunc samothracia fertur.

Ferre dare exhibere. Virgilius libro tertio: Sacra di-
neæ matri diuisq; ferebam.

Ferre efferre. Vir. li. xi. Legati respõsa ferūt. M. T. de
suppli. phibet suis liberis cibū uestitūq; ferre. Luc.
lib. xxx. Colligere auxiliū tāetsi ē indigna ut ferā.

Ferre dirigere ducere. Vir. libro sexto: Hic uia tarta-
rei quæ fert acherontis ad undam. Luc. lib. xxx. Et
sola ex multis nunc nostra poemata ferri.

Fluere est decurrere. Vir. Geor. lib. primo: Hæc ea-
dem argenti riuos: ærisq; metalla Ostendit uenis:
atq; auro plurima fluxit.

Fluere minui deficere. Vir. æneidorū lib. secūdo: Ex
illo fluere ac retro sublapsa referri Spes danaum.

Fluere latius ac liberius excrecere Vir. geor. li. ii. Tū
deniq; dura Exerce impia & ramos cõpescere fluētis.

Fatū signat decretū & uoluntatē. Virgilius æneido-
rū libro qnto: Heu stirpem inuisam & fatis contra-
ria nostris Fata phrygum. Idem libro septimo: Fili-
us huic fato diuum, plebsq; uirilil Nulla fuit.

Fatigare percutere. Virgilius libro nono: Versaque
iuuencum Terga fatigamus hasta.

Fatigare excitare uel increpare uel hortari. Vir. lib.
q̄rto: Sociosq; fatigat Præcipites uigilate uiri.

Fatigare instigare cogere. Virgi. libro nono: Colle-
cta fatigat Ex lōgo rabies & sicca sanguie fauces.

Fatigare ad lassitudinem deducere. Virgilius libro
quinto Veloces iaculo ceruos cursuq; fatigat. Et li-
bro nono: Quos nulla fatigant prælia.

Fœdum consuetudine est deforme: Teren. in Eunu.
Nunc tibi uides fœdus: quia illam non habet.

Fœdum execrandū. Virgilius libro septimo: Ater-
susq; refugit Fœda ministeria.

Factio dicitur malorum consensus & conspiratio. Sa-
lustius in Catillinæ bello: Inter bonos amicitia: in-
ter malos factio.

Factio itē signat opulentiā abūdantiā & nobilitatem.
Plau. Sed iā metuo hercle: ne nimis stulte fecerit: q̄
ex tāta factione atq; opibus ea sum ausus aggredi.
Plautus in Aulularia: Istas magnas factiones dotes
dapsilas. Idem in trinū. Vestras cū uestris factiões:
atque opes. Turpilus in Trasylione: Non utilitate
factione fretus interdicit. Cecilius: Alta eorum fa-
mam occultabat factio.

Ferox ē sæuus & indomabilis trāsstatū a feritate. Vir-
gi. lib. q̄rto: Ac frēa ferox spumatiā mādīt. M. T. de
of. li. i. Ut equos pp crebras cõtētiões plior̄ feroci-
tate exultātes domitoribus tradere solēt. Teren. in
eunucho: Adeo ne ferox q̄a hēs impiū i beluas? Fe-
rox sum illa re dicit: ut ista re sū fretus uel arrogās.
Titinnius i fullonibus: Viderā ego te uirginem for-
mosissimam eē: sponso esse superbam: forma esse
ferocem. Plautus in milite: Ut donatum equū: qui
forma est ferox. Actius: Neq; ui tanq; quisq; est: ne-
q; tam abūdans fortunis ferox. Marcus Tullius ad
Cæsarem iuniorē libro primo: Itaq; uereor ne fe-
roci oratione faciant tuta præclara iudicia telo.

Ferox sumis cordatus uel facetus. Plautus i milite glo-
rioso: Nā tu quis potis sis facere ut fluat facetiis: &
q̄a tecū erā. p̄pterea animo eram ferocior.

Fama est opinio secundū consuetudinem. Virgilius
æneidorū libro tertio: Fama uolat pulsum regnis
cessisse paternis Idomeneia ducem.

Fama spes pfuturi nois. Virgilius æneidorum. libro
quarto: Non munera templis quippe tuis ferimus
famamq; fouemus inanem.

Famosum infamem. Cice. de oratore lib. ii. Nō pol i
qt audeo: nā me ad famosas uetuit mater accedere

Fama ē rursū ifamia. Vir. ænei. li. iiii. Neq; enī specie
famaue mouet. Vndē & famosū dictū infame. Te-
ren. i adelphis: Maledicta fama meū amorē i se trá-
stulit. Plautus i asinaria: Qui et me miserū facit fla-
gitis suis. Luc. faty. libro nono. Quintus opimus il-
le tamē pater huius formosus fuit & famosus. uerū
q; primo adolescēs postorius da rectius sese. Turpi-
in pedio: Quæso omittite ac deserite meretricem:
quæ te semel naçta ē: semp studuit pdere degere de-
spoliare opplereq; adeo fama ac flagitiis. M. Tu. de
repub. libro quarto: Atq; etiā si qua erat famosa co-
gnatio serui nō ferebāt. Salust. in Iugurtha: Is postq̄
largitionē famosam impudentēq;. Neuius De subi-
to famam tollunt siquā solam uidemus in uia.

Fortis ē celer. Luc. libro quarto: Aut qdnā tremulus
facere artubus & cõsimili incurfu possint & fortis
eq̄ uis. Virgilius libro decimotertio: Quid tā egre-
gium si foemina forti Fides equo?

Fortis rursū formosa. Plau. i mili. Et qd fortis uisa ē.
Fortis et diues. Plautus in trinū. Cū sorore despōdis-
set suā in tā fortē familiā id est diuitē & copiosam.
Affa. fratris. Formosa uirgo ē uotis dimidiū uocat
isti dimidium dotis q̄ dotis negligūt. uxoris p̄trea
fortis. Luc. li. xxx. Oēs formosi fortes: tibi ergo im-
probus esto.

Fortismagnæ uiriū. Vir. ænei. li. i. Fortēq; cloantū.

Faceffere est facere. Ennius in analibus libro primo:
Hæc effatus: ubiq; latrones dicta faceffunt. Affra.
in imis: Multa atq; molesta potiri: ut dictus faceffes
Virg. ænei. li. q̄rto: Impio læti parēt ac iussa faceffūt.
Faceffere signat recedere. Enni. in eumenidibus: Di-
co uicisse Orestē: uos ab hoc faceffite. Titin. in ge-
mina: At aliq; uestrog; nūciet geminæ: ut reo suas
p̄curet ædibus faceffat. Pacu. in teucro: Te repudio
nec recipio naturā dico faceffi. Itē: Faceffite hic om-
nes: parūper tu mane. Cicero de legibus libro priō
Paulisp̄ faceffāt rogemus. Afranius in liberto: No-
lo hic te uideat: dominus est puer faceffe hīc. Plau. i
rudente: Siquidē sis pudicus hinc faceffas. M. Tu. in
hortēfio. Faceffāt igit̄ oēs qui docere nihil possunt:
quo melius sapientiusq; uiuamus.

Fatiscere ē aperire rursū uel deficere. Actius in epi-
nausimache: Tamē ante fatiscat q̄ tuā implorē fidē
Pacuius in doloreste: Ut si ita sunt promerita ue-
stra æquiparare ut queam uereor nisi unq; fatisce-
re quod qui boni.

Ferus signat equū nō solū fictū sed et uerū. Virg. æn.
li. ii. Inq; feri curuā cõpagibus aluū Cõtorsit. Acti. i
medea: Perire in stabulis frenos imittēs feris.

Ferus item signat curuū. Virg. ænei. libro octauo. Pe-
ctebatq; ferum: puroq; in fonte lauabat.

Fuga signat citus cursus. Virgi. æneidorum libro pri-
mo: Vel qualis equos threiffa fatigat Harpalice uo-
lucrem q; fuga peruertitur ebrum.

Fuga item uolatum signat. Virgilius: Celeriq; fuga
sub sydera lapsæ Semesam prædam & uestigia fœ-
da relinquunt.

Fuga itē dicitur nauigatio. Actius in Telepho: Remisq̄ nexi p̄periter nauē in fugā trāscunt. Virg. æneido. li. v. Ipsæ iā matres: ipsi q̄bus aspera quōdā Vīsa maris facies & nō tolerabile numē ire uolūt: oēm̄q̄ fugæ p̄ferre laborē. Idē libro quarto: Nō fugis hinc p̄ ceps: dū p̄cipitare potestas. Idē libro tertio: Tēdūt uela nothi fugimus spumātibus undis. Plau. in Asinaria: Remigio uelocq̄ q̄tum potes festina & fuge. Fuga uehēmēs afflatus Virgilius georgicorū libro q̄rto: Ille uolat: simul arua fuga: simul æquora uerrēs. Frigit correpta prima syllaba signat erigit. Actius in meleagro: Frigit fricantem corpus actium occulte abstruso in flumine. Idem in eodem: Frigit æstas rubore ex oculis fulgens flamineo. Frigere ē frigutire cū sono subsilire. Plau. in Cassina Nā quid frigutis? Nam quid istuc cupide petis? Afranius in priuigno: Occasiōe certa mulier inuolat: in collū plorat: occurrit nepos paullus neptis porro de lecto frigit. Fingere ē iūgere. Cū poculo bibo eodē aplector labra labellis fictrices cōpono: hoc est cum. Fingere cōponere. Virg. ge. li. ii. Persequit uitē attundes fingitq̄ putādo. M. T. de finibus bonorū & malorū libro q̄nto: Ut alia in priō ortu p̄ficere: alia p̄grediēte ætate fingere. Idē de off. lib. iii. Fictā & cōmentitiā fabulam prolatam dicunt a Platone. Fingere parare. Luc. ii. xxviii. Sed fuga fingit timido uadit pede percitus. M. Cato de liberis educandis: Magnum ē enim: ut Ariston scribit in primordio puerili: quēadmodū incipiat fingat quasi euadat. Fingere effigiare uel formare & facere. M. Tu. de re pu. li. iiii. Ego uero eodē quo ille Homerū redimitū corōis & delibutū ūguētis ex ea urbe quā ip̄e fingit. Idē de deorū natura li. ii. Deīde i ore sit aliēa lingua finita dētibus: & uocē immoderate p̄fusam fingit & termiat. Virg. æne. li. ii. Nec si miserū fortūa sinonē finxit: Vanū ē mendacēq̄ ip̄roba finget. M. Tu. li. bro secūdo: Virū bonū fingimus de eius libatiōe & cōsultatiōe. Salustius in Catilinæ bello: Quæ natura uētri p̄na atq̄ obediētia finxit. Plau. in Asina. Nā nec fictū usq̄ nec pictū neq̄ scriptū i poematis. Var. in Taphemenippo: Ut irundines singulis oblitū luto tegulas fingeant. Fingere simulare mēdaciū. Afranius fratris: Nūc uide hoc quo pacto aurū in medium p̄feram: tu calcaha cogita: tu finge fabricare ut libet. Virg. geor. lib. secūdo: Nō hic te carmine ficto Atq̄ per ambages Terētius in andria: Effingūt quādā inter se nūc fallaciam Virgi. libro undecio: Vel cū se p̄uidū cōtra mea iurgia fingit Artificis scelus. Marcus Tullius dē fi. bonorū & malorū libro q̄nto: Talibus exemplis non fictæ solū fabulæ: sed etiam historiæ refertæ. Facinus factū. Salu. in Catilia. Qui aliquo negocio in tenti p̄clari faciōris aut bōæ artis famā quærit. Teren. i. heauton: Nō fit sine periculo facinus magnū nec mēorabile. Marcus Tul. de of. libro tertio: Promissum potius non faciēdum q̄ tetrū facinus eē: ad q̄d iuscipiēdū nō libido uolptatis impelleret. Facinus rursū scelus. Salu. in Catilinæ bello: Sed in ea cōiuratione fuit. Q. Curtius natus haud obscuro loco flagitiis atq̄ facinoribus cooptus. M. T. de officiis li. iii. Ad hoc nulla fraus aberit: nullum facinus.

Furtum est occulta surreptio: Virg. georgicorū libro tertio: Vulcani martisq̄ dolos & dulcia furta. Furtū insidiæ. Salustius li. primo: Profectus uicos castellaq̄ incēdere: & fuga cultorū: deserta igni uastare: neq̄ elate: aut securissimus metu gentis ad furta belli pidoneæ. Virgi. æneidorū libro undecio: Furta paro belli cōuexo in tramite siluæ: Ut bidias armato obsidiam milite fauces. Fures ēt serui dicti sunt. Virgilius in bucco. Quid domini facient: audient cum talia fures. Fiducia cōfidētia Virg. æneidorū libro nono: Cernis quæ rutulos habeat fiducia rerum. Fiducia ē audacia. Salustius libro secūdo: Ita fiducia q̄ argumentis pugnatōres dimittunt. Fatigare cohibere cōprimere Marcus Tullius de officiis libro quarto: Qui non uerbis sunt & disputatione philosophorū: sed uinculis & carcere fatigādi Fatigare cōmouere p̄turbare. Virg. ænei. lib. i. Quæ mare nūc terraq̄ metu cælumq̄ fatigat. Frigoris quæ sit significātia māfestū ē. Virg. georg. li. i. Frigusq̄ calorēq̄ iter. Et Luc. Frigus ut a fluiuis calor a sole: æstus ab undis æquoris. Frigus mætus: Virgilius æneid. libro primo. Aeneæ soluuntur frigore membra. Frigus aeris natura. Virgilius georgicorū libro secūdo: At sceleratum exquirere frigus Difficile. Frigidum uenenatum. Virgilius in bucco. Frigidus i pratis cantando rumpitur anguis. Frigidus mortuus. Virgilius libro nono: Voluit ille uomens calidū de pectore flumen Frigidus. Frigidū segne i becille. Virgi. libro priō: Largus opū & lingua melior: sed frigida bello Dexterā. Ferire usu signat p̄cutere. Virg. in bucco. Cornu ferit ille: caueto. M. T. de suppliciis: Feriunt securi: lætatis tu in omuium gemitu & triumphas. Ferire sancire firmare. Virgilius æneidorū libro decimo: Haud mora: tarcon iūgit opes: foedusq̄ ferit. Fouere ē nutrire p̄uehere. Virg. geor. li. iii. Hinc nescio q̄ dulcedie læti p̄genie: nidusq̄ fouet. Et ænei. li. i. Tātū tēditq̄ fouetq̄. Luc. li. xxix. Ventrem alienum tū fouere ex mollito ordeo uti catapsalmo. Fouere aspergere. Virgilius libro duodecimo: Fouit ea uulnus lympha longæuus iapix. Fouere cōstituere. Virg. libro q̄rto: Sub terra fouere larem. Et æneidorū libro primo: Et interdum gremio fouet inscia dido Insideat q̄tus misere deus. Foetū signat plenū. Virgi. æneidorū libro priō: Loca foeta furētibus austris. Et lib. secūdo: Scādit fatalis machia muros Foeta armis. Var. i. γνεσις εχου τοι: Nō uidetis unū & puulus amor ardi foeta lāpades. Foetum onere leuatū. Virgilius libro nono: Fecerat: & uiridi foetā mauortis in ātro. Et georgicorū libro tertio: Nec tibi more patrum niuea mulctaria uaccæ Implebunt. Varro de uita populi romani libro secundo: Mensæ anteponebantur cum culina ac uino in quo ueniebant ad foetam amicæ gratulatum diis maclabant. Fasces quam habeat significationem manifestum ē. Virgilius georgicorū libro secundo: Illum nō populi fasces non purpura regum flexit. Fasacem consulem posuit. Virgi. georgicorū libro secundo: Iniusto sub falce uiam dum carpit.

Fasce onus. Idē in buco. Ego hoc te fasce leuabo.
 Fundere pſternere iacere. Virgilius libro priō: Quā
 septē ingentia uictor Corpora fundat humo.
 Fulus sine mēte: ac sine subſtētaculo iacere. Marcus
 Tullius in philipp. libro primo: Sceleratiſſimorum
 hoſtium exercitum fuſum cæſumq; cognoui.
 Fundere dare Virgi. in bucco. Ipſa tibi blandos fun-
 dent cunabula flores. Cicero Tuſculanarum libro
 quinto: Vt aut flores aut fundant baccas.
 Fundere dicere. Virgilius Aeneidorum libro tertio:
 Talia fundebat lachrymans. Plautus in Aſinaria:
 Nec ille caſtor funerato fundit.
 Fundere fugare. Virgilius æneidorum libro ſecūdo
 Illi etiam ſiquos obſcura nocte per umbram Fundi
 mus inſidiis: totaq; agitauius urbe. Apparēt.
 Fundere dimittere. Virgi. georgicorum libro quar-
 to: Ruuntq; effuſis carcere curruſ. Et libro decimo
 Criſtiſq; a uertice flamma Funditur.
 Filum liniamentum. Luc. libro decimonono: Surge
 mulier: ducito filum non malum.
 Flagitiū periculū. Luc. libro trigefimo: Qui æde po-
 ſcente minus & p̄eūt rectius multo & ſine flagitio.
 Fides quid ſit manifeſtum eſt: ut Virgilius libro pri-
 mo: Cana fides & ueſta.
 Fideſq; chordæ appellanſ. M. T. in hortēſio: Ponē-
 dæ ſunt fides & tibiæ: Et Virgilius lib. ſexto: Threi-
 cia fretus cithara fidibuſq; canoriſ.
 Facere apertam habet ſignificationem.
 Facere rē dinā religiōib; exhibere. Plau. in aulu. Vi-
 ſi cōiugalē plenā faciā tibi fideliā. Virg. in Buccoli.
 Cum faciam uitulam pro frugibus ipſe uenito.
 De dictionibus ab. G. littera incipientibus.
 Raue grauidū. Virgilius libro primo: Donec
 g regina ſacerdos Marte grauiſ.
 Graue plenū. Virg. in Bucco. Nō inſueta gra-
 uis tentabunt pabula foetas. Et Georgicor; lib. iiii.
 Et grauido ſuperant uix ubere limen. Et libro priō
 æneidorum: Tū pietate grauem ac meritiſ.
 Graue foecundum ac frugiferum. Virgilius georgi-
 libro tertio: Quid labor: aut benefacta iuuant: qd
 quid uomere terras Inuertiffe grauiſ?
 Graue ſecūdū cōſuetudinē pōderoſum. Virgi. geor.
 li. i. Vomis & iſflexi primū graue robur aratri. Terē-
 tiuſ i heautō: Hui tā grauiſ hoſ quaſo. M. T. de of-
 lib. i. Aut certe oī pōdere grauior habenda eſt.
 Graue amarū. Varro in quinquatrib;: Abſcinthiū
 uti bibam grauem & caſtorem leueq; robur.
 Graue multū & ualde ſignificare ueteres pbāt. Titin-
 niuſ in pſalteria: Grauiq; obſonio cōuiuiſ. Nā & gra-
 uiter multū intelligitur. Ceci. in Plotio: Placere hoc
 cœpit grauiſ poſtq; eſt mortua. Actiuſ in deiphe-
 bo: Aut inſando homine gnatula erat: aut arena ſi
 ex ſole q; amico amicus unq; grauiſ neq; hoſtiſ fu-
 it. Saluſtiuſ hitoriarū libro tertio. Nā hiſ p̄ter ſoli-
 ta uitioſiſ magiſtratibuſ cū per omnē puiciā in fo-
 cunditate biēniſ proximi graue precium fructibuſ
 eēt. M. T. de offi. li. i. Nec uero audiēdi grauiſ qui
 inimicis irascēdū putāt. Luc. li. i. Humana ante ocu-
 loſ foede cū uita iaceret i terris oppreſſa graui ſub
 religione. Varro in gerunto didaſcolo: Vbi graueſ
 paſcantur atq; alantur pauonum greges.
 Graue grandæuū. Virgilius libro quinto: Hic grauiſ

entellum dictis caſtigat aceſteſ.
 Graue moleſtū Marcus Tulliuſ de ſeneſtute: Quod
 nunq; ſeneſtutē tibi graue eē ſenſerim. In eodē: Fa-
 ciliuſ in morboſ incidūt adoleſcēteſ grauiſ ægro-
 tant: triſtiuſ curanſ. Salu. lib. ii. Et cōtineſ grauiſ.
 Graue nocēſ. Vir. georgicor; libro q̄rto: Galbæoq;
 agitare grauiſ. M. Tu. de offi. li. iiii. Magnū illi bellū
 p fugā hoīum & graue aduerſariū impiſ ſuſtuliffet.
 Graue triſte. Actiuſ in erigona: Sed ubi ad finē uetū
 eſt in quo illū forſ ſectabat loco atq; oreſteſ grauiſ
 ſacerdoſ ferro prompto aſtituere. Virg. libro octa-
 uo: Grauior ne nunciuſ aures Vulneret.
 Graue forte. Virgilius libro duodecimo: Ferit enſe
 grauem thymbræuſ oſvrim.
 Graue utile. Marcus Tulliuſ de officiis libro primo:
 Vt iam ſint alia grauiora atq; meliora: tamen noſ
 ſtudia noſtra naturæ regula metiamur.
 Graue ſolidū & firmū. Actiuſ in adamāte: Veneficiſ
 hoſtiū depiſti & graue. Idē in uictēgrafiā: Id quod fa-
 ciſ gratū & graue ē. Marcus Tulliuſ i hortēſio: Vn-
 de ad agendum aut dicendum copia depromi ma-
 ior grauiſſimorum exemplorum quaſi incorrupto-
 rum teſtimoniorum poteſt.
 Graue ſapiēſ cū auctoritate. M. T. de officiis li. priō:
 Quæ grauiſ & fortis ciuiſ & rep. dignuſ p̄cipatuſ
 fugiet atq; oderit. Et in hortēſio: Quid enī aut He-
 rodoto dulciuſ aut Thucidide grauiſ?
 Graue neceſſariū. Luc. libro uigefimonono: Habeaſ
 q; animo mihi admodum cauſam graue fore: quæ
 me ab ullo commodo abducat tuo.
 Graſſari dicitur ſupra modum ſauire.
 Graſſi etiā dicim; ambulare. Titin. in ueliterna: Vn-
 de thēſam atq; malos ſine eā pedibuſ graſſari cō-
 fingere ſuperbiā. Neuiuſ in pedio: Certam; ſi me
 diploidi a recta graſſatur uia. Idē in pedio: Nūc me
 reſ ipſa reprimit ſæpe hæc eadem graſſatur uia. Af-
 franiuſ in excepto: Conſimili graſſantur uia a qui-
 buſ hic eſt omniſ cultuſ.
 Garrulæ dicunt; auē canoræ & hilareſ. Virgi. ge. lib.
 iiii. Garrula quæ tignis nitidū ſuſpedit hirundo.
 Garruluſ eſt ruruſ cordatuſ. Varro in peripluſ: In
 hac ciuitate tamen regnabit Dionyſiuſ homo gar-
 ruluſ & acer.
 Gemini dicunt; ex uno utero & uno die æditi. Vir. li.
 ix. gemioſ huic ubera circū Ludere p̄dētis pueroſ
 Geminuſ ruruſ ſimile. Pacuiuiſ in hermiona: Par-
 fortitudo gemina confidentia.
 Geminæ duæ. Virgilius libro ſexto: Sunt geminæ ſō-
 ni portæ quarum altera fertur Cornea.
 Gerere habere. Virgilius æneidorum libro ſecundo
 Et noſ aliquod nomenq; decuſ Geſſim;.
 Gerere ferre. Virgiliuſ libro ſexto: Bella manu lethū
 q; gero. Et idem in eodem: Leuaq; ancile gerebat.
 Gerere facere Virg. libro nono: Nec tecum talia geſ-
 ſi. Magnanimū æneam & fata extrema ſecutuſ.
 Gradus cōſuetudineſ ſunt per quos altiora domorū
 & ædificiorū omniū ſcandiſ. Virg. æneidorū li. pri-
 mo: Aera cui gradibuſ ſurgebant limina.
 Gradus pedum gradiētium uiciſſitudo. Virg. geor. li
 bro tertio: Gradibuſq; ſonare compoſitiſ.
 Gradus firmitaſ ſtandi. Marcus Tulliuſ de officiis li
 bro primo: Ne tumultuanter de gradu deiiciunt.

Gestire est cupere Luci. libro trigesimo: Quāto haurire animus musarum e frondibus gestit.

Gestire lātū eē Virgilius georgicorum: Et studio incassum uideas gestire lauandi.

De dictionibus ab. H. littera incipientibus.

h Erba ē uiride pecorū pabulū. Virg. ge. libro. i.
Et sulcis frumēti quāreret herbā. Herbam ueteres palmam uel uictoriam dici uolunt.

Virgilius georgicorū libro tertio: Atq; imēor herbæ Victor equus. Actius in meleagro: Gaudēt: currunt celebrāt herbā conferūt donāt tenēt p se quisq; cum corona clarum constat caput. Affra. in excepto: Fit opus luculentum hoc dici herbam det.

Habere satis eē Virgilius libro duodecimo: Hoc habet hęc melior magnis data uictima diuis.

Habere planū ē quid significet: ut Virgili. æneidorū libro q̄rto: Habeat secū seruetq; sepulchro Terē. in andria: Quod habui summū precū persolui tibi.

Habere occupare. Virg. æneidorū libro secundo Hostis hēt muros. Lucilius libro trigesimo: Hoc tū ille habebat & fere oēm apuliā. Plautus i aulularia: postremo hunc iam perscrutauī: nihil habet. Terētius in andria: Certe captus est: habet.

Habere rursus; habitare. Salustius i catilia: Credo falsa existimās ea quæ de iſeris mēorant diuerso itinere malos a bonis loca tetra iculta fœda atq; formidolosa habere. Virgili. libro septio: Quæ loca quæ hēant hoīes. Affranus in excepto: Vbi hic me scis: quæso hēt meretrix in eapolitis. Actius in philoctete: Vbi habet urbem agrone. Plautus in aulularia: Patriabo iam huius qui nunc hic habet.

Habere dicere Varro in taphemenippo: Saltē infernos tenebro atq; hēt hoīes sollicitos qd̄ cū peius formidat q̄ fullo ulula. M. T. de rep. li. tertio: Nam cū quereret ex eo: quo scelere impulsū mare haberet infestū uno mioparone eodē inquit quo tu orbem terræ.

Habere audire. Luci. libro uigesimosecundo: Habes omnē rē: timeo ne accuser. Terentius in heauton.

Habes omnem rem: pergam quo cœpi hoc iter.

Habere dirigere. Lucilius libro uigesimonono: Huc alio cum iter haberet præteriens uenit.

Habitare ē inhabitare habere uti. Varro de sermōe latino li. tertio: Vtrūq; mulieres & epicuro cum uiri quoq; habitauerunt. Idē rex diuinax libro decimosextio: Hoc noīe atiquos secūdis rebus cumas hitasse.

Hiare ē aperire. Salustius historiarū libro quarto: Atq; hiauit humus multa uasta & profunda.

Hiare mirari stupere. Virg. georgicorū libro secūdo Hūc plausu hiātē per cuneos geminatus enim: plæbisq; patrū. & æneidorū libro sexto Incertus clamor frustra hiātis. Varro in marcipore: Quicqd̄ euidēter circūstāt nō ridēt credo ridere hiātes nō audeo

Horrendū signat uitabile & terribile Virg. libro sexto: Horrēdas cāit ambages antroq; remugit.

Horrēdū nouū & admirādū Virg. æneidorū lib. tertio: Horrēdū dictu uideo mirabile monstrum. Idē libro octauo: Nascenti cui tris animas feronia mater Horrendum dictu dederat.

Horrēdū ridiculū Virgilius georgicorū libro secundo: Oraq; corticibus sumunt horrenda cauatis.

Haurire signat exhaurire uel implere. Luc. li. quarto

Leuat itegros & cedere fōtis atq; haurire. Luci. lib. xxx. Quātū haurire aīus musarū & fortia gestit.

Haurire auare sumere. Cicero tusculanarū libro quinto: Cū inexplebili cupiditate quo fluētius uoluptates undiq; hauriret: eo grauius ardētiusq; sitiētem. Virgilius libro primo Ille impignr hausit Spumantem pateram & pleno se proluit auro.

Haurire defatigare. Virgilius georgicorū libro tertio: Exultantiaq; haurit Corda pauor pulsans.

Haurire confodere. Virgilius libro decimo: Per tunnicam squallentem auro latus haurit apertum.

Haurire accipe uel audire Virg. lib. duodecimo. Haud hęc molla fatu Sublatis apire dolis: Simul hoc animo Hauri. Et lib. quarto: Vocēq; his auribus hausi.

Haurire tenere Virg. georgicorum libro quarto: Et medius sol igneus orbem hauserat.

Honor ē dignitas. M. T. epi. ad Cæsare li. primo: Tūcū ea q̄ es ab sēatu sūmo cū honore tuo cōsecutus.

Honor gratia & pulchritudo. Virgilius georgicorū libro secūdo: Frigidus & siluis aquilo discussit honorem. Et libro primo: Lumenq; iuuentæ purpureum & lætos oculis afflarat honores.

Honor substantia delectatio Virg. georgi. lib. iiii. En ēt hūc ipsū uitæ mortalis honore: Quē mihi uix.

Honor cultura obseruātia. Vir. æneidorū lib. octauo Semper honore meo: semper celebraberis donis.

Honor integritas pudicitia. Virgilius æneidorū lib. primo: Et rapti ganymedis honores.

Honor sacrificium litatio. Virg. libro octauo: Forte die solēne illo rex arcas honore Amphytrioniade magno diuisq; ferebat. Plautus i aulularia: Et quidē maiorē filiū mihi honore habere q̄ eius hūisset pat̄

Honos dilectus amor Virgilius lib. o duodecimo: Per siquis amatæ tangit honos animum.

Honor hostia. Virgilius lib. tertio: Meritos aris mactabat honores.

Honor p̄miū Virgilius libro quinto: Ipsi p̄cipue ductoribus addit honores. Luc. libro trigesimo: Cūcū uultū ac facie ludo ac sermonibus nostris uirginis hoc precū atq; hunc reddamus honorem.

Honor sepultra: Cernit ibi mœstos & mortis honore carētes. Luc. libro decimoseptimo: Nullo honore displetu: nullo funere.

De dictionibus ab. I. littera incipientibus.

i Nuitare aptā hēt significationē. Virgil. libro quinto: Celeri certare lagitta Inuitat. qui forte uelit & p̄mia ponit. Terētius in heautō: Quā uellē menedemū inuitatū nobiscū eēt amplius. M. Tu. in uerrē actione secūda: Rogat Rubriū ut quos ei cōmodum sit inuitet Luc. libro decimo: Cōtra in uitalle aut instigasse uidentur. M. Tu. de se. Ad quē fruendum non modo non retardat: uerum etiā inuitat atq; allectat senectus.

Inuitari est delectari. Virg. georgicorū libro primo: Inuitat genialis hyems curaque resoluit. Turpilius in trāsiliōe: Onera mēsa talos uinū i hoc huiusmodi q̄bus rebus uitā amat tū inuitari solē. Idem in philopatro: Lucus ipse inuitat hercle hic ueneris. M. Tulli. in hortēsiō: Voluptates autem nulla ad res necessarias inuitamenta afferunt senibus. Idem de repub. Idē ipsa natura nō inuitaret solū: sed etiam cogeret. Inuitare signat repleti. Plautus in amphytrioe. Mige si inuitauit

se inuitauit sese in coena plusculū. Lucre. Pulchre inuitati acceptiq; benigne. Turpi. in epiclero: Non inuitat plusculū hic sese in prandio. Salu. histo. lib. iiii. Et uersi postero die multoq; properantes deseruerant in castris nacti cum se ibi cibo uinoq; læti inuitarent, Luc. li. xx x. Cibo enim bene longinquū mortalibus morbum in uitio esse: ubiq; inuitauit dapsilius se. Varro Seseq; ulyxe: Ipsum audi iuno inuitati poculis large atq; benignè. Iuxta est proxime. Virg. æne. libro. iiii. Humilis uolat æquora iuxta.

Iuxta est cōiunctim. Varro de uita patrū lib. i. Cū interea lucrubando faceret iuxta ancillas lanam.

Iuxta rursus similiter. Salu. in lugurtha: Hyemem atq; æstatem iuxta pati. Plau. in trinūmo Iuxtaq; eam curro cum mea. Varro in papiapape: Qui potest laus uideri uersa eū motus sæpe furaces essemus atq; nequissimus ibis ac iuxta Publius Africanus. Plau. in aula. dixi tibi mater iuxta mecū rem tenes.

Insolens impudēs & audax dicitur consuetudine. M. Tullius ad Cæsarem iuniorem libro secundo: Insolens arrogans iactans. Idem de senectute: Nec certe uerēdum ne uera prædicās de se nimis uideatur aut insolens aut loquax.

Insolens rursus nō solens. Teren. in andria: Quid tu Athenas insolens? Pacu. in Athalanta: Quæ ægritudo insolens metē attētat tuam? Tur. in demetrio: Timere ocepit interdum oscitauerit ineptus: quid mihi uellē ex insolentia nesciebā. Idē in Leucadia: Quē olim oderat sectatur ultus: ac detinet ille insolens aut fastidia carnifex. Actius in diomede: Ita esleū & te nebris obstinatus speciem amisi luminis: conspiciūt insolentiam. Salusti. in Catilina. Quæ tætsi animus aspernabatur insolens malarum artium. Cicero in oratore: Sed mehercule istius disputationis insolentia atq; earūq; quasi in arte traduntur inscitia.

Ingeniū est naturalis sapientia. Salu. in Catilina. Ingenium nemo sine corpore exercebat.

Ingeniū ueteres dixerūt & sua spōte uel natura. Neuius in Lycurgo: Vos q; regalis corporis custodias agitis ite actutum in frondifluos lucos: ingenium arbuta uinata sunt nō obscuritas. Salu. histo. libro. iiii. Castrisq; collatis pugna tamen ingenio loci prohibebatur. Vir. geor. li. ii. Nūc locus aruorū ingenii quæ robora cuiq;. Quis color.

Immane signat igēs. Virg. li. vi. Posuitq; imania tēpla.

Immane foedū. Actius in Andromeda. Immane te habet templum obuallatum ossibus.

Immane rursus minime bonum & nocēs. Actius in Medea: Prima ex immani ad mansuetum applicans Virg. geor. li. iiii. Immanē ante pedes hydrum mortura puella. Actius in philocteta: Phrygiā minorē esse anima in græciam. M. T. de repu. lib. iiii. Quid perietia sensit: ut loquitur: est homo impurus: sin aliter quod malo: oratione tamen inanis. Idem de officiis lib. i. Quod detestabilior eorum immanitas: qui & lacerauerūt omni scelere patriam. Vir. ænei. lib. i. Pygmalion scelere ante alios immanior omnes. Var. in Meleagro: Adde hydram lerneā & leonē: hesperidumq; bestia feræ immanes.

Intestatus est qui sine testamento perit.

Intestatus est rursus cuius uerbis fides non habetur.

Pōponius in pistoribus: Ipso cū uno seruo senex instato proficiscitur.

Inuadere est appetenter incipere. Virg. li. xii. Aut pugnam aut aliquid iādudū inuadere magnū. Luci. lib. xxx. Vt semel in cæli pugnas te iuuadere uidi.

Inuadere rursus in uadū ruere. Actius in Adamante: Vt profugens hostem: inimici inuadā in manus.

Iubere est cogere aliquid ut fiat. Virg. lib. xi. Ac nifum dicere iussit.

Iubere est uelle. Luc. saty. lib. vi. Saluere iubere salutem mittere amico. Teren. in Andria: Iubeo chremetem Virg. æne. lib. iiii. Sed uotis precibusq; iubet exposcere pacem.

Impurus est aliquo uitio maculatus. M. T. in Verrem actione. ii. Quā multis illū ingeniis: quā multis matribus familias in illa terra: atq; ipura legatione uim attulisse existimatus? Lucil. libro. xxvi. Coniugem fidamq; flacitam familiam impuram domum.

Impurus improbus. M. T. de rep. lib. iiii. Sed uēti utiq; nostræ minime audiendus: quippe si ita sensit: ut loquitur: est homo impurus. Teren. in eunucho: Mei loci atq; mei ordinis hominem haud impurum.

Imbuere est intimare. Varro in Phœbo: Quid te facere oportet litteris imbutū solis mineruæ. M. T. de officiis li. i. Plæriq; autē parentum præceptis imbuti ad eorum consuetudinem moresq; deducimur. Virgilius lib. vii. Promissi dea facta potēs: ubi sanguine bellum Imbuit.

Imbuere est inficere. Actius in philocteta: Cum ex uiperino morfu bene uiscerū ueneno imbuta: & ero cruciatus sciens hoc indoctis intellectibus habemus. Cicero de finibus bono. & malo. Accidit mors quæ quasi saxū Tantalō semper impendit: tū qui est imbutus quietus esse nunq; potest.

Illico signat statim. Pacu. in Medeæ repudio: Auspiciū regrediundum est illico. Cecilius in cassione: Illico ante hostium hic erimus.

Illico illo. Turpil. in leucadia: Sed q; longe est: cum isti illico: idest in eo loco. Neuius belli punici li. vi. Septimū decimum annū illico sedent. Actius in euryface: Illico unq; habitant ouis q; proprius. Ennius hemina lib. i. Et cū quo irent nesciebant illico manserunt.

Ignoscite est ueniā dare. Virg. geor. lib. iiii. Ignoscenda quidem scirent: si ignoscere manes.

Ignoscite rursus gnoscite uel discite. Varro gloriam Vosq; in teatro qui uoluntatē auribus huc aucupatum cōcurristis domo: idest a me quæ feram ignoscite: domum ut feratis, e teatro litteras. Iter est uia. Virg. libro. vi. Hac iter elysium nobis.

Iter nauigatio. Teren. in ecyra: Ain tu tibi hoc incommodū euenisse iter: nō hercle uerbis parmēno dici pōt tantum quantū re ipsa nauigare incomodū est.

Innocētia est bonū & nulli nocēs. Virg. æne. lib. iiii. Lituisq; rogamus innocuum.

Innocēs rursus integer & incorruptus. Salusti. in lugurtha: Vbiq; Metellus agebat ex nūciis acceptis simul de innocētia eius certior roma factus diffidere suis rebus: ac tum demum ueram deditioem facere conatus est.

Indulgere augere. Luc. lib. xxx. Tu qui irā indulges nimis manus abstinere a muliere melius est.

Indulgere ueniā dare. Virg. li. x. Tolle fuga turnū atq;

instantibus eripe fatis Haftenus indulisse uacat.
 Indulgere dare detinere. Virg. aene. li. iiii. Indulge ho-
 spitio causasq; innecte moradi. Et lib. iiii. Indulgent
 uino & uertunt.
 Indulgere spatium maius dare. Virg. geor. li. ii. Sin tu-
 mulis accliuē solū collesq; supini Indulge ordinibus.
 Indulgere temperare clementem esse. Vir. geo. li. ii. Si
 nō tanta quies iret frigusq; caloremq; Inter: & exci-
 peret cæli indulgētia terras. M. Tullius de offi. li. iii.
 Magnus uir in primis & qui perindulgens in patrē:
 Idem seuerus in filium.
 Inane uacuū sine pondere. Virg. geor. lib. iii. Atq; illis
 iam sæpe rotæ ducantur inanes.
 Inane concuū. Virg. lib. v. Galeā ante pedes proiecit
 inanem.
 Inane leue. Virg. Geor. lib. iiii. Instabilis animos ludo
 prohibebis inani. Et aene. lib. iiii. Et inania murmura
 miscent.
 Iacet significationē habet manifestā. Vt Virg. in buc.
 Silenū pueri somno uidere iacentē. Et Strata iacent
 passim sua quæq; sub arbore poma. M. Tul. de sup-
 plicii in Verrem: Patris hi quos uidetis iacebunt in
 limine.
 Iacet plenum est oneratum. Virgilius Georgicorum
 libro tertio. Sed iacet aggeribus niueis informis &
 alto Terræ gelu latæ.
 Iacet per plurimū porrigitur. Virg. geor. libro tertio.
 Tantum campi iacet.
 Iacet sordet nec latus est. Luc. li. xxx. Et sua percipere
 retro relicta iacere. Lucil. lib. i. Humana ante oculos
 fœde cum uita iaceret In terris.
 Iacere signat emitte. Vnde & iaculū. Virg. lib. v. Sub
 lataq; procul dextra cōnixa coruscant Et iacet. M. T.
 in Verrem de signis: In quem siphū de manu iacere
 conatus est.
 Iacit habet ponit. Virg. geor. li. iiii. Omnis in hanc cer-
 tam regio iacit arte salutē. Marcus. T. philippicarum
 libro. i. In quo templo quātum in me fuit: ieci funda-
 menta pacis.
 Iacit facit. Lucil. libro. xxvi. Agere in iacendo siquo est
 uineis actis opus.
 Improbū est sicuti manifestū est minime probum. Ci-
 cero in epistola ad Cæsare li. i. Debes odisse impro-
 bitatē eius: qui imprudentissimū nomem delegerit.
 Improbū sæuū. Virg. lib. x. Lauit improba teter ora cru-
 or. Et georgicorum libro tertio: Tum piscibus atris
 Improbus igluuie ranisq; loquacibus explet. Luc. lib.
 xxx. Improbior multo q̄ de quo dixerimus ante quā
 to blandior hoc tanto uehementius mordet.
 Improbū turpe. Luc. li. xxx. Omnes formosi fortes: ti-
 bi ergo improbus esto.
 Iactare est dimittere dependere. Vir. geo. li. iiii. Et dex-
 tero iactata recumbit in armo.
 Iactare uoluerē. Vir. aene. lib. i. Atq; illum talis iactan-
 tem pectore curas.
 Iactare plagis sternere. M. T. in Verrē actione secūda:
 Iactat domui suæ uir primarius & homo honestissi-
 mus: pro se quisq; manus affert.
 Iactare fatigare. Virg. aenei. lib. i. Iactatos æquore toto
 Troas reliquias. Et iacteturq; odiis iunonis iniquæ.
 Iactare ambitiosius gloriari. Virg. lib. vi. Quē iuxta se
 quitur iactatior ancus. Idē li. x. Ecce paro uoces dum

iacat inertis. Luc. li. xxvii. Iure iactanda ipsa ridicula
 id atq; assederet.
 Iactare excutere commouere. Varro in eumeni. Tibi
 nunc semiuiri teretē comā uolantē iactant tibi galli.
 Inuoluere signū uolutū superimponere. Virg. geo. li.
 i. Scilicet atq; ossæ frondosum inuoluere olympum.
 Inuoluere tegere. Vir. aene. li. ii. Vertitur interea cælū
 & ruit oceano nox Inuoluēs umbram magnā terrā-
 q; polumq; Myrmidonumq; dolos.
 Inuoluere implicare. M. T. ad Cæsarem iuniore lib. i.
 Sed q; uideret nomine pacis bellū inuolutum fore.
 Inuolutū occupatum comprehēsum. Varro sexagesi.
 Adest fax inuoluta incendii.
 Interpres dicitur obscuri disertor. Vir. aene. li. iii. Tro-
 iugena interpres diuum.
 Interpres auctor. Virg. aene. li. x. Tuq; mearum inter-
 pres curarum & conscia iuno.
 Imponere significat supra ponere. Virg. aene. li. iiii. Vi-
 dit thuricrenis dum dona imposeret aris.
 Imponere dare. Virg. aene. li. iiii. Finēq; iponere curis.
 Intentū sollicitum suspensum. Virg. li. v. Cōsidūt tran-
 stris: intentaq; brachia remis.
 Intendere innectere illigare. Virg. aene. li. ii. Et stupea
 uincola collo Intendunt. M. T. in Hortensio: Quæ-
 ro enim nō quibus intēdam rebus animum: sed qui-
 bus relaxem.
 Intendere est solcite diligenter intueri. Virg. li. v. Intē-
 ti expectant signum.
 Intendere extendere. M. T. de supplicii: Tabernacula
 carbaleis intēta uelis collocabat. Et de senectute: In-
 tentum enim animū tanq̄ arcum habebat: nec lan-
 guens succumbebat senectuti.
 Imago dicitur similitudo. Virg. aene. li. ii. Atq; ipsius
 umbra creusæ. Visa mihi ante oculos. & nota maior
 imago.
 Imago uagina: Virg. lib. vii. Curā seruans sub imagine
 falcem.
 Increpat & increpat paria sunt: & sunt aut incusare.
 aut insultare. Virg. geor. li. iiii. Aetatē increpitans se-
 ram. Et lib. x. Hostis amare quid increpitas mortēq;
 minaris. Et li. xi. Quē Turnus pariter cursu teloq; se-
 cutus Increpat his melior. M. T. in Hortensio: Tum
 pseudomenus & soritā & totā dialecticam aut illu-
 dis aut increpas.
 Increpare sonare. Virg. li. viii. Iterū fragor increpat in-
 gens. Et li. ix. At tuba terribilem sonitum procul ære
 canoro Increpuit.
 Inuehi dici uchi. Virg. li. v. Cetauro inuehit magna.
 Inuehi aggredi increpare. M. T. ad Cæsare iuniorem
 libro. iii. Itaq; in eam palam uehementer inuectus.
 Immittere dimittere ad prolixitatē. Luc. lib. xxx. Neq;
 barbā immiseris istā. Virg. geor. li. iiii. Respicimus di-
 ra illuies immissaq; barba.
 Inducere fingere immittere. M. T. de of. li. iiii. Ille hinc
 gyges inducitur a Platone.
 Inducere persuadere. Luc. lib. xxviii. Hymnis ego ani-
 mū sic induco quod tua ab infano auferas.
 Inducere instituere cōfirmare. Luc. lib. xxviii. Ad qd̄
 animum induxit semel: & ut ille omnino puta.
 Induci delectari. Luc. li. xxvi. Veterem istum inductus
 studio scribis adamo.
 Induci est aliquibus fallaciis decipi. Luc. lib. xxx. Quid
 quærimus.

quærimus acce inductum cantu custoditum.
Insultare dicitur insilire. Vir. geor. li. iii. Insultare solo: & gressus glomerare superbos.
Insultare iniuriosius aliquid dicere. Luc. li. xxix. Insulta miserum te quoque mine.
Interficere occidere. Luc. li. xxix. Prius non tollas quem tuli animam ex nomine. At hominem ipsum interfeceris. M. T. de offi. li. iii. Ab iisdem quæ nocent interficiuntur. Virg. geor. libro. iiii. Fer stabulis inimicum ignem atque interfice messes.
Interficere consumere finire. Luc. li. xxii. Piscium genera atque altitium idem interfecisti: ut nego.
Interpellare dicere ducere. Luc. li. xxx. Verum tu quid agis? interpellam me ut sciam. Interpellare audire commouere.
Ire est ambulare. Virg. geor. li. iii. It tristis arator.
Ire accumbere. Lucil. lib. xxx. Chremes in medium in summum ire.
Insigne dicitur magnum uel præstans. Virg. ænei. lib. i. Insignem pietate uirum.
Insigne utile necessarium. Luc. libro. xxvii. Cocus non curat caudam insignem esse illam dum pinguis fiet: sic amici animum quærunt: rem parasiti ac diuitias.
Impedire est implicare inuoluere. Virg. li. v. Haud aliter teucrum nati uestigia cursum Impediunt.
Impedire sordidare ad probrum ducere. Plau. in amphitrione: Immo ego hunc thebani ciues qui domum uxorem meam impudicitia impediuit.
 De dictionibus ab L. Littera incipientibus.
Euam aduersum. Virg. in bucco. Sæpe malum hoc nobis si mens non leua fuisset.
Leua prospera. Virg. geor. li. iiii. Siquæ numina leua sinunt: auditque uocatus apollo.
Lac succus maternus: quo animalia nutriuntur. Virg. in bucco. Et lac subducitur agnis.
Lactes dicuntur intestina. Titin. in psaltria: Forticula cerebellum lactes agninas. Plau. in Curculione: Ita tibi uacuitate uenio lassus lactibus. Idem in pseudulo: Vna opera allicere fugitiuum canem agninus lactibus
Legere sicut est in consuetudine significat oculis scripta percurrere. Vir. in bucco. At simul heroum laudes & facta parentis iam legere.
Legere accedere. Vir. geor. li. ii. Ades & primi lege littoris ora. Et æne. li. xi. Implicuere inter sese acies legitque uirumque. Vir.
Legere rursus colligere. Titin. in ueliterna: Hodie hostes fugauit spolia placite posterius leget. Virg. li. x. Extremaque lauso Pasce fila legunt. Et geor. libro. i. Atque omnis nauita ponto Humida uel legit Cecil. in fallacia: Osculatim parmenonem de uia liceat legam. Varro in uirgula diuina: Sed pan carpineo cibo coacto libamenta legens caduca uictus.
Legere præterire. Virg. auctore didicimus æne. li. iiii. & li. v. Littoraque epyri legimus: & fractosque legunt in gurgite remos.
Legere est nauigare perstringere. Virg. li. ii. Pars cætera pontum Sane legit.
Legere est eligere. Virg. in buc. Ipse ego cana legam tenera lanugine mala. Turp. in epiclero: Quoniam legere te optimam esse atque æquissimum quam cum ætas uegeta & iubendum esse tibi. M. T. de offi. li. iii. Cætera autem quæ secundum naturam esse in uita legere: si ea

uirtuti non repugnare diligentius intendentes inuenimus.
Legere surripere significat. Vnde & sacrilegium dicitur id est de sacro furtum. Virg. in bucco. Namque sublegi tacitus tibi carmina nuper. Tur. in boccutibus: Qui mea uenatur mea pestis ars cedat: & sermonem hinc sublegam. Luc. libro. xxviii. Omnia uiscatis manibus leget. Plau. in Aulu. Sed leno egredietur foras hinc ex occulto sermone satus sublegam.
Legere rursus uidere hoc itaque legi. Virg. æne. lib. vi. Qui protinus omnem Perlegeret oculis nisi iam præmissus Achates afforet. Et in eodem: Longo ordine possent Auerfos legere.
Lustra dicuntur ferarum hitacula. Virg. geor. li. ii. Non absunt illic saltus ac lustra ferarum. Et æne. li. iii. Cum uitam in siluis inter deserta ferarum Lustra domosque traho. Lustra etiam lupanaria dicuntur. Plau. in Asi. Lustis stridet. Idem apud scortum: Corruptelæ & liberis lustris studet. Turpil. in limpida: Quibus rebus despoliasti: scedum in lustris latet. Affra. in priuigno: Vxorrem quærit firmamentum familiarum: scias abesse ab illustis ingenium procul. Cicero in Philip. lib. ii. Cum omnes impuritates impudica in domo quotidie susceperis uino lustrisque confectus.
Linquere est dimittere. Virg. æne. li. iii. Linqumus ortigæ portus pelagoque uolamus. Et li. ix. Inque salutata linquo. Varro in Taphemenippo: Ille nobiles quondam canes hinc linqunt homines omnes in terra pila.
Linquere defluere. Virg. geor. li. ii. Sumis linquntur montibus amnes. Idem æne. lib. iiii. Namque prima solo ruptis radicibus arbor Vellitur huic atro linquntur sanguine gutta.
Limare exquirere & delinire secundum consuetudinem aliam dicitur. Plau. in menachmis: Anum lima prætereunt. Idem in bacchidibus: Limaces uiri que atterant & consumant.
Limare etiam dicitur coniungere. Plau. in bacchidibus: Necum quoquam acceperis alio mercedem annuam missi abesse nec cum quicquam limares caput. Idem in stematico: Nam pater tuus nunquam cum illa limabit caput. Neuius in tereo: Credito cum illos sol in ea uoluntate nunquam limauit caput. Cecil. in pausimacho: Hoc a te postulo ne cum eo gnato posthac limasses caput. Turpili. in leucadia: Veritus sum ne amoris causa cum illa limasses caput.
Liquidum suauem dulce. Varro in eume. Frigus per ossa Tornus liquida canit anima.
Liquidum est purum. Virg. li. vi. Liquidumque per aera lapsæ Varro in serano: hinc fortasse & liquida uita incuriam nostram facere.
Liquidum est prosperum. Plau. in pseu. Ab sinistra auspicio liquido atque ex sententia confidentia est inimicos meos mea posse perdere.
Liquidum rursus signat molle & fluxum. Plau. in milite: Liquidus cultusque quam uetus est fauonius. Idem in cassina. Quando pro gnatis in sortiendo deliquerit. Varro di. reg. li. iii. Lu. Scipio cum aurum factum habet in ista est integra. Idem de proprietate scriptorum: Quid est autem quid aliud eius generis feruefactum colliquisset in forma est infusum. Virg. æne. lib. i. Aut cum liquetia mella stipant. Neui. in ly. In solis aestu cadit cum liqueceret Liquerit significat reliquerit. Actius: Stasiasticum subinde deliodes lore hoc animo corpus liquerit: Neuius

belli punici libro.ii. Blando & docte p cathenas quo
peracto urbem troiam reliquerit.
Laudare est uerbis efferre. Virg. Laudato igétia rura.
Laudare etiam signat nominare. Virg. Geor. libro se-
cúdo Aut illaudati nescit busciridis aras. i. nec nomi-
nandi. Plau. in captiuis: Id ut scias iouem supremum
testem laudo egio.
Lustrare expiare. Virg. in buccu. Et cum solennia uo-
ta Reddenus nymphis & dum lustrabimus agros.
Luc. satv. li. ii. Lustratus spatiat.
Lustrare circumspicere. Virg. aene. li. iii. Omnia collu-
strás hác primú ab littore classem Cōspexi uenienté
Cicero Tuscu. lib. v. Ego ducem cū omnia collustra-
ret oculis est enim ad portas graianas.
Lustrare est circuire. Virg. li. viii. Lustrat auentini mō
té. Neuius in ægvstho: Tū lascium ne remissimum pe-
cus ludens ad cantum clausum lustratur.
Lustrare sequi. Virg. in bucco. At mucum raucis tua
dum uestigia lustrō.
Lustrare patefacere. Salu. in Catil. Si lustrant si erum-
punt omnia. muta iam istam menté. Virg. aene. li. iii.
Postera phoebea lustrabat lampade terras.
Lustrare dicimus & scortari a lustris. Plau. in pseud.
Luxátur lustrátur comedūt qđ habent. Luc. lib. xxx.
Quē sumptu facis in lustris circum oppida lustrans.
Lustrare perspicere agnoscere. Vir. li. viii. Ille oculosq;
loquentis iádudú totú lustrabat lumine corpus. M.
T. de offi. li. iii. Sed cum oia ratione aioq; lustraueris.
Limé locus standi datus. Virg. li. vi. Corripiunt spatio
audito limenq; relinquunt.
Limen ois ingressus. Virg. aene. li. ii. Limé erat: cæcæ-
q; fores & puius usus. Varro i uirgula diuina: Ad cū
uolucris uenti ut illos usq; ad limina nitidjabilis.
Limé non solú quod sub pedibus est dicitur: sed etiam
quod superius est ingressus. Nouius in aco: Exule li-
mé superum quod mei misero sæpe confregit caput
inferum autem ubi ego omnes defregi digitos.
Leuare soluere. Virg. aene. li. ii. Atq; arta leuari. Vincla
iubet priamus.
Leuare rursum releuare. Cicero tuscu. li. v. Alia nulla
potuit inueniri leuatio. Virg. in bucco. Ego te hoc fa-
sce leuabo. M. T. epistolaz ad Cæsarem: lam ampli-
tudinē gloriæq; tuam magno mihi ornamento fore
existimo: quid me leuas cura? Pacu. in perhibœa: Ne-
q; tunc te ingenium moderát: neq; frater nū ira exi-
lium leuat. Varro in uirgula diuina: Quos non iacta
nouo leuata pascat.
Leuare est minuere. Actius in meleagro: Caue lassitu-
do poplitum cursú leuet. Idé in uirtegressia: Illos sua
pte induxit uirtus: tu laudem illorū leuas. Var. Quē
nam tunc esse dicam foetá qui manu corporis ferui-
dos aperis latus sanguinis: teq; uita leuas ferro ensi.
Virg. geor. lib. ii. Omnē leuandú prodimus. Tur. in
demetrio: Nunc me ex aliorum ingeniis iudicat in-
tercapedo quorum amicitias leuat. Varro in quin-
quatribus: Abscínthiū uti bibā grauem & castorem
leuemq; robur.
Lautū signat lotum. Teren. in phor. Te ne ad symbolū
uenire unctum atq; lautum e balneis.
Lautū nudū. Luc. lib. xxvi. Malis necesse est: lautum e
mensa pure capturus cibum.
Lautū abundás cōpetens. Varro in gerúto didasculo:

Villico q; habeat satis se uix putant lautum.
Lautū etiā inquinatum uel maculatum. Virg. geor. li.
iii. Lauit ater uulnera sanguis. Acti. stasiasti. Vel tro-
peo uulnere retro deformatum suo sibi lautū sangui-
ne tepido.
Lautū elegās suaue. Teren. in eunucho: Facete lepide
laute nihil supra. Afrani. in uopisco: Equidé te nunq;
mihi parasitum uerum amicum æqualem atq; hospi-
té quotidianū & lautum & conuiuam domi. M. T. in
Verrem actione. ii. Roma aut ex Sicilia redii comi-
tes istius atq; amici homines lauti & urbani. Et in
Hortensio: Quæ est igif philophia. Socrate nec du-
bito quid quicunq; sit lautitia cui ictum elegantem
magnifice neq; minus q; deesset colere instituisent
Lentū signat tardum. M. T. de rep. li. v. Marcellus tace-
ret pugnax maximus ut consideratus & létus. Et in
Hortensio: Nunc crassum qui lentus ut scitis dicere
solebat ad imitationē quasi nostri generis contendit
se lentū securū ociosum. Virg. in bucco. Nos patriā
fugimus tu tytire lentus in umbra.
Létū flexuosū. Vir. i. buc. Léta salix qđ palléti cedit oli-
uæ. Idé ge. li. i. Atq; amerina parát léte retiacula uiti.
Lentū paties placidū. M. T. in Hortensio: Qui cum pu-
blicas iniurias lente tulisset suam non tulit.
Lentū facile. Lucil. li. xi. Cocta senex crassi pater huius
pacem magnus trico fuit nummarius soluere nulli
lentus.
Lentū tenax. Plau. in menæchmis: Lenta iuncta sunt
scaria. Virg. geor. li. iii. Et uisco & phrygiæ seruát pi-
ce lentius idæ.
Lentū frigidū. Vir. aene. li. i. Nocte leues melius stipu-
læ: nocte arida prata Tudentur: noctis lentus non
deficit humor. Cice. de ora. li. ii. Neq; enim est facile
perficere ut irascatur: sicuti tu uel iudex: si tu ipse fer-
re id lente uideare.
Locū decus significare uult. Acti. in Diomede: Non ge-
nus uirum ornat generi uir forti loco.
Locus significatione manifesta est. Virgili. aenei. li. iii.
Hæc loca ui quondam. Et hic locus urbis erit.
Locus genus nobilitas dignitas. Actius i euryface: At-
q; ut fides non tenui de loco. Salu. in Catilina. Natus
haud obscuro loco.
Láguor est torpor & inertia. M. T. de of. li. i. Nihil aut
magis cauendum est senectuti: q; ne languori se desi-
diaq; dedat.
Láguor defectio & dissolutio. Vir. li. ix. Purpureus ue-
luti cū flos succisus aratro Laguefcit mories. idem li.
x. Qualé uirgineo demessum poplite floré. Seu mol-
lis uiolæ: seu languentis hiacynti.
Longum est per planum porrectū. Virg. geor. lib. iii.
Tum nullo longus alteri modus.
Longum altum arrectū. Virg. aene. lib. xi. Stant longis
innixi hastis & scuta tenentes.
Longū diuturnū perseuerans. Virg. aenei. li. iii. Et lon-
gum andromachæ testatur amorem.
Lōge etiā ualde. Virg. aenei. lib. y. Ante oēs stupet ipse
dares: lōgeq; recusat. M. T. in uerré de prætura sici-
liensi: Hic lōge primus ciuitati se epycrates. Et de of-
fi. li. i. In his & nobilissimi philosophi lōge principes
Luc. li. xxx. Cui & deciminutia meæ epithegina ap-
pepeli lōge opa ante oia alia. Sisen. histo. li. iii. Egre-
gias & lōge præstantes ac mēdas aduersariorū opes
esse.

esse. Terē. in adel. Et erat lōge mea quidē sententia. Longū fauum perniciosum. Virg. li. i. Infœlix dido lō gum bibebat amorem.

Lōge etiā signat aut tēporis prolixitatē. ut Virg. ge. li. ii. Nec longū tēpus & ingēs Exiet ad cælum ramis foelicibus arbor: Aut spatii existimationem. Credo postq̄ speculū tibi ablatū & lōge & a pulchris abesse sensisti. Virg. li. xi. Lōge illi dea mater erit: quæ nube fugacem Fœminea tegat.

Luxuria est cōtra pudorē & supra modum profusio. M. T. de offi. li. i. Intelligimus q̄ sit turpe diffluere luxuria: delicate ac molliter uiuere.

Luxuria intēpestiua abūdātia. Virg. geor. li. i. Luxuriā fegetū tenera depascit in herba. M. T. de orato. li. i. Et omnis luxuries stilo depascēda. Virg. geor. lib. i. Aut si luxuria foliorum exuberat umbra. Cicero in ora. Gēmare uites: sitire agros: lætas fegetes: luxurio sa frumenta.

Laxū liberū & remissum. Virg. æne. lib. i. Et præmere & laxas sciret dare iussus habenas. Idē geor. lib. ii. Et cum se lætus ad auras. Palmes agit laxis per purum immisissis habenis.

Laxū nō angustū sed spatii maioris. Virg. geor. lib. iii. Et primū laxos tenui de uimine circlos: Ceruici sub necte Marcus Tullius de officiis li. i. Et admittenda hominum cuiusq̄ modī multitudo: adhibenda ē cura laxitatis.

Locādi significatio manifesta est: ut aut operis locandi aut fundi. M. T. epistolarū ad Cæsare lib. ii. Vel q̄ locatio ipsa preciosa. Idē in Verrem in frumentaria Senonis mēnoni nobilissimi hominis uxoris fūdus erat colono locatus.

Locare cōstituere. Virg. æne. li. i. Hic alta theatri Fūda mēta locāt alii. Luc. libro. xxx. Virtutis hæc tuæ artis monumenta locantur.

Locare marito dare. Plau. in Aulu. Virginē habeo grādem dote cassam atq̄ illocabilem.

Locare parare. Luc. lib. xxviii. Hæc tamen conuentus tale insidiæq̄ locaui.

Lætū hilarē sicuti consuetudine. Virg. geor. li. i. Et lætæ pecudes & ouantes gutture corui.

Lætū ferax. Virg. geor. lib. i. Lætus ager tantū nullo semisia cultu lætat.

Lætū pingue. Virg. geor. li. ii. Glāde sues læti redeunt.

Lætū gratia plenū. Virg. æne. lib. i. Lumenq̄ iuuentæ purpureū: & lætos oculis afflarat honores.

Lætum plenum distentū. Virg. geor. li. iii. Lætata magis præssis manabunt ubera mammis.

Lassum dicitur fatigatū. Luc. lib. xxx. Leonē ægrotum ac lassum.

Lassum marcens grauatum. Virg. li. ix. Lassoue papaueru collo demisere caput.

De dictionibus ab. M. incipientibus.

Actare præcipitare. Acti. Antenoris: **Qui** m aut illorum copias fundā in campo: aut nauis urens castra maclabo iu mare.

Maclare honorare. Actius in didasculo libro primo. Sapientiæq̄ inuictæ gratiæ atq̄ honoris pater honeste rem maclauit aurea.

Maclare est imolare. Virg. geor. li. iii. Et nigrā maclata bis ouē: locūq̄ reuises. Luci. libro. v. Et nigras maclauit pecudes: & ignibus diuinis. Actius in erigona

Quod utinā me suis architenēs telis maclasset daue Varro de uita populi romani lib. i. Quod Kal. Iuniis & publice & priuatim fatuam pulstem diis maclat.

Maclare cōmagis augere. Vir. li. ix. Maclate noua uirtute puer. Cice. Tus. lib. i. Maclate uirtute. Act. in epeolem: Pota ut dixi maclata his armisq̄ maclate uirtutē patris Luci. saty. lib. v. Maclate inq̄ uirtute simulq̄ his uerbis esto Tur. in betontibus: Maclate uirtute esto. Pacu. in doloreste: Maclate esto uirtute operaq̄: omneq̄ approbo Marcus Tul. de rep. Ferunt laudibus maclāt honoribus.

Maclare malo afficere signat. Plau. in Amphytrione At ego certe cruce & cruciatum maclabo. exi foras macligia. Idē in Aulula. Dotate maclantem malo & dāno uiros. Neuius in gallinaria: maclato te misce. Virgilius in bellis. Maclat uillam in fortuito.

Modicū in cōsuetudine pauillū uolumus. Modicum ueteres moderatū: & cum modo dici uolunt. Plau. in bacchidibus: Quibus ingens in aīo nobili est modicum & sine uernilitate. Idem ī peria: Modice & modeste ē melius uitam uiuere. Et in milite: Modice sapi. Ennius in Hecuba: Quæ tibi in concubio uerecunde & modice morē gerit. Actius in bacchis: Agite modico gradu: iacet & uisus leuis. Tur. in demurgo: Ego ædepol docta dico qua mulier uolet sibi sūmam amicam esse indulgentem & diutinum modice atq̄ parce eius seruiat cupidines Marcus Tullius de rep. li. ii. Statue eē optime cōstitutā remp. quæ ex tribus generibus illis regali & optimati & populari cōfusa modice nec puniēda irriter animū imanem & ferū. Varro: Sapiens & bonū ferre pōt modice. & malū fortiter ac leuiter. Idem in Tithono: Si multū lusi: modice ambis. Salu. in Iugurtha: Animus belli ingens: domi modicus: libidinis & diuitiarum uictor. Mitis est trāquillus & leuis. Virg. lib. viii. Mitis ut in mortē stagni placidæq̄ paludis. Luc. lib. xxx. Et illud quoq̄ mite malum blandum ac dolosum Marcus. T. in Horten. Aut Theopōpo acrius aut Theophoro mitius inueniri potest.

Mitis est maturus. Plau. in milite: Mitissime quidem fustibus. Virg. in buc. Sunt nobis mitia poma. Turp. in dia. Misero mitigabat sandalio caput. Pacu. in doloreste: Nec grādiri frugum focturā posse nec mitefcere. M. T. de rep. li. iii. Cūq̄ autumno terras ad cōcipiēdas fruges patefecerit. hyeme ad cōcipiēdas relaxarit a fistula maturitate alia mitigauerit: alia torruerit. Idem de senectute: Facit persæpe ipsa sibi audientiam disertis senis compta & mitis oratio.

Mater est quæ quoduis aīal partu ædit. Virg. geor. li. iii. Mater cyrene mater.

Matrē ueteres etiā nutricē dici uolunt. Plau. in menæ. Ita forma simili pueri: ut mater sua non internosse posset quæ mammā dabat: neq̄ adeo mater ipa quæ illos pepererat. Virg. ænei. li. viii. Et labere matrem impuidos idest nutricem.

Merū est solū. Teren. in phor. Nihil habet nisi spem merā. Varro: Liberos parare cui necesse est non est meq̄ nec tu ædepol quid simulas tuis? Plau. in asina: Aurum atq̄ argentū merum est. fixus hic apud nos aīus tuus clauo cupidinis. Varro. fescq̄ ulyxe: Diogenē postea pallium solum habuisse & habere Vlyxē merā tunicā: pileū ideo non habere. Idē in eume. Tu

non infans: quo tibi uino corpus corrumpis mero. Merū sincerū. Pōpo. in piscatoribus: Nescio quid non est hoc merū qđ hic plorat. Varro in marcipo. Eodem cōiecisse mera miracula nescio quā. Cicero de orato. li. ii. Ecce tibi exortus est Socrates magister istorum omniū. Cuius e ludo tanq̄ ex equo troiano meri principes exierunt.

Meret meretur. Virg. li. x. Qualem meruit pallāta remitto. Et libro. iiii. Si bene quid de te merui. M. T. ad Cæsare iuniore li. ii. Quē perisse ita de rep. merente consulem doleo. Luc. li. xxx. Publica lege ut mereas: praesto est tibi questor. Varro in eume. Quia plus inquit merere debet: in quo uirtus est.

Meret rursus dolet. Vir. aene. li. iiii. Sola domo meret uacua.

Meret militat. Luc. li. xv. Dū miles hyberna ac meret terfa ex aetate quasi annos. Idem li. ix. Annos his orat tā plures. Miles hyberna uobiscū meret. Virg. lib. v. Merui quoq; saepe furores cōpressi. Varro de uita patrū li. iii. Quin exercitu donati essent & equo publico merent.

Meret humillimum & sordidissimum questum capit. Varro re. humanar. lib. xx. Qui in ordine ratis aemulare merebat: & ob mercedem laborē uel infamiā corporis locat. Luc. lib. i. Et mercede meret religiones. Var. in agathone doloreste: Qui merita hominem & seruū tacit. Vnde & mercenarii & meretrices dicuntur. Idem in eume. Primū est qui meret sextertios uicenos.

Medicamentū est quo homines uel animalia caetera curantur. M. T. de offi. lib. iiii. Siquis medicamentum cuiuspiam dederit ad aquam intercutem.

Medicamentū rursus uenenū & grāce pharmacō uel producta eius syllaba: quod apud medos uenefici sūt plurimi. Varro: Et quārit ibidem ab Hannibale: cur biberit medicamentū: quia romanis inquit praesidi bus me tradere uolebas.

Minutum est saepius breue. Minutum est obscurū & scrupulosum. Cicero de fi. bo. & ma. li. i. Ecce autem alii minutū angustū & oīa semp desperantes: aut maliuoli inuidi difficiles lucifugi maledici monstruosi Malignum signat consuetudine maliuolum.

Malignū obscurū. Virg. li. vi. Quale per incertā lunā sub luce maligna Est iter in siluis.

Malignū gracile minus ferax. Vir. geor. li. ii. Difficiles primum terrae collesq; maligni.

Moliri est facere. Virg. aene. li. i. Moliri ue morā & ueniendi poscere causas. Idem Res dura & regni nouitas me talia cogunt. Moliri. Marcus Tullius philippicarum

Quē nihil aliud agere nihil moliri nisi nacē ciuiū atq; impetū ciuitatis uidere. Idē de senectute: Iners nō sit: uerum cōtinet fit operosa & semp agens aliquid & moliens.

Moliri retinere morari ac repugnare. Ceci. in pgamo Itaq; qđ letitiale me mobilitat: mœror molitur mœtu. Luc. libro. vii. Multilamur molimur subducimur.

Moliri extruere dictum a molibus. Virg. aene. li. i. Moliriq; arcem: & manibus subuoluere saxa. Actius in philoctete: Vbi horrifide & soni stridor gelidas molitur niues: Vnde demoliri dictum est construere. M. T. de offi. lib. i. Hanc scaure demolitus accessio: nem adiunxit aedibus. Cassius Hemina de censori-

bus li. ii. Et iam aurea in capitolio signa quae erant de moluntur. M. T. de offi. li. iiii. Demoliri ea quorum altitudo officeret auspiciis.

Molle est nō durū. Virg. li. viii. Mollibus est ratis opa ad fabrilia surgit. Idē geor. lib. ii. Quid nemora aethi opum molli canētia lana. Molle recens nouū. Virg. in buc. Sunt nobis mitia poma Castaneae molles.

Molle opportunū. Vir. aene. li. iiii. Sola uiri molles aditus & tempora noras. Idem: Et quae nobilissima tandi Tempora.

Molle leue cōtemnendū. Virg. geor. li. iiii. Tua Meceenas haud mollia iussa. M. T. de senectute: Quod ferē dum est molliter sapienti.

Molle nō arduū nec erectū. Vir. in buc. Qua se subducere colles incipiunt molliq; iugum dimittete chuo.

Molle dulce iucūdū. Virg. geor. lib. ii. Mollesq; sub arbore somni. M. T. de legibus li. ii. In animos teneros atq; molles influere q̄ uarios cauendi somnos. Idem de senectute: Omnis absterferis senectutis molestias: sed etiam effeceris mollem ac iucundā senectutē.

Molle placidum. Actius in thelepho: Nisi patitur nauem in fugam tradunt subter saxa ad leuam quam mons mollebat mare Marcus Tullius de senectute Et Hannibalem iuueniliter exultantem patientia sua mollebat.

Mirari significat nouo aliquo obstupefieri. Virgilius aene. li. i. Artificumq; manus inter se operumq; laborem Miratur.

Mirari delectari accēdi. Virg. geor. li. iiii. Seu q; olympicae miraris praemia palmae Pascit equos.

Mirari. Virg. geor. li. iiii. Ille operum custos: illum admiratur: & omnes circumstant.

Micare est sortiri digitis. M. T. de offi. lib. iiii. Dignum eē ducunt qui cū in tenebris mices & eos quas ipse quasi forte aut micando uictus alteri cedit. Varro in parme. Micandū erit cū graco: utrū ego illius numerum an ille meum sequatur.

Micare per uices sine ordine mouere. Vir. geor. li. iiii. Micat auribus: & tremit artus. Idē li. x. Semianimiq; micat digiti: ferrūq; retractant. Et geor. li. iiii. Et linguis micat ore trifulcis. Lucil. lib. xxx. Oīa tumendo micro uideas feruente micare.

Micare fulgere. Vir. aene. li. i. Micat ignibus aether. Et li. ii. Ardentes clypeos atq; aera micantia cerno.

Mittere manifestā habet significationē. Virg. aene. li. viii. Mittitur & magni uenulus diomedis ad urbem Et geor. lib. iiii. In saltus: utrūq; gregem atq; in pascua mittes. Et mitte in uenerem pecuaria primus.

Mittere est excludere. Virg. aene. lib. i. Molestūq; timorē Mitterē. Sisenna histo. li. iiii. Mulierem misia fide ac pietate propter amoris nefarii libidinem extitisse Mittere. Virgilius in bucco. Hos illi: q; nec bene uertat mittimus haedos.

Mittere omittere. Terē. in adelphis. Hera lachrymas mitte. Virg. libro. xi. Mitto ea quae muris bellando exhausta sub altis. Luc. libro. xxx. Hoc missum facias illo me utere libenter. Marcus Tu. de offi. lib. tertio Manalium missum factum temporibus uel insuradum ualebat. Plautus in aulularia: lam scrutari mitto redde huc.

Mandare significationem notam habet: ut Vir. li. viii. Multa patri mandata dabat portanda.

Mandare

Mandare cōmendare. Virgili. Æneidogꝝ libro sexto:
Furti mādarat alēdū Threicio regi. M. T. de of. lib.
secūdo: Deīde scriptis nō ea quæ nunc: sed actiōes
nostras mandarem: ut sæpe fecimus.
Maturꝝ dicit celer. Vir. Æneidogꝝ li. i. Maturate fugā
regiqꝝ hęc dicite uestro. Actius in menalip. Est res
aliqꝝ p̄sente his prius mature īstituit. M. T. de of. lib.
iii. Vēit ipse mature scalmū nullū uidet. Var. in eu.
Qui sit: ut uigilarē matura cepisti more tenueris.
Maturū graue sapiēs Virg. libro sexto: Hoc helimus
facit: hoc æui maturus acēstes. Cicero de senectute
Iam constantis ætatis & senectutis maturitas.
Maturū mite coctū. Virg. in buc. Triste lupus stabu-
lis maturis frugibus īber. Var. in eume. Discumbi-
mus sati dominus maturo ouo ad cœnam comedit
Metus dicitur sicuti plærūqꝝ timor. Virgilius libro
sexto: Et metus male suada fames.
Metus religio. Virgilius libro septimo: Sacra comā
multosqꝝ metu seruata per annos.
Manere ē loco infistere. Vir. lib. x. Manet imperter-
ritus ipse Hostē magnanimū operiēs. M. T. in uer-
rem: Qui iudicia māere apud ordinē senatoriū uo-
lunt. Idem de officiis: Cirulum quendam suadentē:
uti urbe manerent.
Wāere imminere debere. Vir. libro secundo: Te tur-
ne nefas te triste māebit Suppliciū. M. Tu. philippi
carū li. xvi. Si autem me aliud factum manet.
Manere expectare. Terētius in eunucho: Quā mox
irruamus: mane omnia prius experiri cōsilio q̄ ar-
mis sapientem decet.
Manet inhæret fixū ē. Virgi. Æneidogꝝ libro primo
Manet alta mēte repostum. Plautus in asinaria: Va-
le aliquanto amplius ualere si hic maneres.
Mōstrum dicit horrēda magnitudo. Virg. Æneidogꝝ
libro secundo: Monstrum horrendum ingens.
Monstrum monstrationē. Virgilius Æneidorum li-
bro tertio: Monstra deum refero.
Maculosum sordidū immūdum Luc. libro. xxx. Hęc
maculosis cum uestibus aspicit ipse.
Maculosum ē uariū. Vir. Æneidogꝝ libro primo: Suc-
cinctam pharetra & maculosæ tegmine lincis.
Macula turpitudō. M. T. i uerrē actiōe secūda: Cuius
ut adolescētia maculas ignominiasqꝝ p̄tereā. Luci.
lib. xxx. Quē scire tuas oēs maculas uotisqꝝ.
Macula ī rætibus plaga. M. T. d̄ supplicis in uerreni
actiōe secūda: Reticulūqꝝ ad nares sibi admouebat
tenuissimo lino minutis maculis plenum rosæ.
Metire ē trāsire. Luci. libro trigesimo: Vir mare
metis magnū fluctibus tradit Virgilius Georgico-
rū libro quarto: Inuictō bipedū cursu metis equogꝝ
Manicæ dicunt uestiū Virgilius libro undecimo: Et
tunicæ manicas & habēt redimicula mitræ.
Manicæ qbus māus uinciunt Luc. li. xxx. Sic laqueis
manicis mēs irretita ē. Vir. Æneidogꝝ libro primo:
Manicas atqꝝ arta leuari Vīcla iubet priamus. Plau-
tus ī asinaria: Vir māus manicæ cōplexæ sunt.
Mœstū triste miserādū Virgilius Æneidogꝝ libro se-
cūdo: Et mœstas p̄mere uoces Luci. libro uigesimo
nono: Cohibet & domina mœstus se albinus.
Mœstū enectū fame. Luc. li. trigesimo: Vētrē alienū
mœstū fouere ex mollito ordeo uti cataplasma.
Mutare delinquere. Luci. li. xxyi. Mihi qdē p̄suadent

publice mutare meos.
Mutare trāsferre Luc. libro uigesimo sexto: De cetero
ceteris isafamitis mutet aliquo tecū sacra facta.
Mutare aliqd p̄ alio accipe Lucilius libro uigesimo-
sexto: Publicanus uero: ut asia fiam scripturarius p̄
Lucilio id ego nolo: & immo hęc nō muto omnia.
Mouere manifestū est quā hēat significationem.
Mouere excludere. M. T. de officiis libro tertio: At-
qui quodā quasi uenēo perficiat: ut uero hæredes
moueat: in eorum locum ipse succedat.
Meditari ē discere p̄doceri. Plau. ī amphitriōe: Prius
ipe mecū & uolo hic meditari: sic hoc p̄ hoc loqr.
Meditari excogitare. Terētius in andria: Venit me-
ditatus alicunde ex solo loco.

Dictiones ab. N. littera incipientes.

nobile ad dignitatem generis referē. Salusti-
us in catilina. Nobili genere natus.

Nobilis notus dicit. M. Tullius de offi. libro
secūdo: Testis ē phalaris: cuius est præter ceteros
nobilitata crudelitas. Luc. satyrarū libro septio: Fri-
næ nobilis illa ubi amatorē probius quē. Actius in
Diomede: Me agros referā: Nam hic suam nobilis
ne cui cognoscat noto. Terentius in heauton: Mea
est potens magnifica sumptuosa nobilis. Virgilius
libro octauo: Est locus itahæ medio sub montibus
altis Nobilis. M. T. in uerrē actiōe secūda. Oppidū
ē in hellepōto Lāpsacū id iprimis asia prouincia
clarū & nobile. Luc. lib. trigesimo: Tū illud epipho-
ni quod etiam tū nobile ē. Vnde & nobilitatē no-
tificarent dictum est: magisqꝝ fame obiectarent ne
eam malefactis nobilitarent. Actius in Telephona
His demū miserum est: cuius nobilitas miserias de-
bilitat. Pacuuius in doloreste: Hiccine is est quē fa-
mæ gratia ante omnes nobilitat uiros.

Numerū ordinem. Marcus Tullius de deogꝝ natura
li. secundo: Nihil ē enim ut orationē nūero moueri
possit sine cōsilio in quo nihil est temerarium. Vir-
gilius Æneidorum libro tertio: Digerit in numeꝝ.
Numero signo. Actius in cœnomao: Numero te ex-
purgasti. Idem in antigona: Ne istum numeꝝ amit-
tas subitū oblatum. Turpil. in Demetrio: Nunqꝝ ni-
mis numero quēqꝝ uidi facere q̄ factō est opus. Idē
in lyndia: Ego in turba foras subduxi cum hac me-
ne quis ad numero mihi nolebat currere. Quid pu-
er rogasset & petessatus capite inuisset: ac dice-
dens numero uenire ait adolescentem. Afranius
in priui. Numero inepti pertimuiisti cassam terri-
culam aduersariū. Plautus in amphitriōe: Nume-
ro mihi in mentem fuit. Marcus Cato de libe. edu-
candis: Vt qui cunctam celeriter erāt nati ferre nu-
merariis præmuniebant: q̄ qui cito facturum quis-
ue ostendere uolebat: dicebat numero id fore.

Numeros modos. Virgilius in bucco. Numeros me-
mini si uerba tenerem. Marcus Tullius de officiis
libro quarto: Perfectum atqꝝ absolutū est. & ut idē
dicunt & omnes numeros habet.

Niti est conari sub onere. Vir. Georgicogꝝ libro ter-
tio: Postualido nitens sub pōdere taginus axis icre-
pat. Cicero tusculanogꝝ libro q̄rto: Tū illud qdē sifi-
phus uersat saxū sudās nitendo neqꝝ p̄ficit hilum.

Niti fultum esse. Luc. libro uigesimo sexto: Sūmi niti
naturæ opibus: at ego cōtra: ut dissimilis siem.

Niti est incumbere. Virg. libro sexto: Ille uides pura
iuuenis qui nititur hasta.

Niti rritum ambulare. Pacuuius in phibœa: Ardua
loca agresti ac trepidate gradu nititur. Virg. ænei-
dorum libro secundo: Pressit humi nitens.

Niti uolare Virgilius æneidorum libro tertio: Hic pri-
mum paribus nitens cillenius alis.

Nare est natate. Virgilius libro octauo: Et fluuiū uin-
clis innaret coelia ruptis.

Nare rursus uolare. Virg. Geor. libro q̄rto: Hic ubi
iam emissum caueis ad sydera cæli: Nare p̄ æstatē
liquidam suspexeris agmen.

Natare iteꝝ trepidare. Vir. Geor. libro quarto: Con-
ditq̄ natantia lumina somnus.

Necessitudo p̄ necessitas. Salustius i iugurtha: Et iam
antea Iugurthæ filia bocho nupserat. Veḡ etiā ne-
cessitudo quæ et timidos fortes facit. Idē in eodem
Coactus rerū necessitudine statuit armis certare.
Varro in modio: Asse uinū asse pulmētariū sedeas
quo natura nō necessitudo Sisenna historiæ libro
quarto: Id me neq̄ metu neq̄ calamitatis necessitu-
dine inductum facere.

Necessitas uis quædam quæ alterum cogere in uiti-
um potest ut plærunq̄.

Nomen est pprium uocabulum singulorū. Virgilius
libro septimo: Cui nomina mille: Mille nocendi ar-
tes: & ut nomen aui referens priamus.

Nomé decus dignitas. Vir. æneidorū li. secūdo Auul-
sumq̄ humeris caput & sine nomine corpus.

Nota dicit̄ prob̄. Luc. libro tricesimo: Quē scis sci-
re tuas omnes maculasq̄ notasq̄.

Nota signum. Vir. Georgicorū libro tertio: Cōtinuo
notas & nomina gentis inurunt.

Nota distinctio Vir. li. q̄nto: Ceruleæ cui terga notæ
Nudū i cōsuetudinē sine tegmine dicit̄. Virg. libro. v.
Nudatosq̄ humeros oleo p̄fusa cutescit.

Nudum insepultum. Virgilius libro quinto: Nudus
in ignota palinure iacebis arena.

Dictiones ab. O. littera incipientes.

Ocupatus & ipeditus: ut græce dicit̄ ascoli: id
est uacuus nō est. Plautus i amphitryōe. Eru-
sam phytrio occupatus. Cice. tuscu. lib. v. Vt
si occupati Profuimus aliquid ciuibus nostris: p̄fui-
mus etiam si possumus ociosi.

Occupare ē pprie p̄uenire. Cice. Tuscula. li. v. Quod
idem melioribus et uerbis Metrodorus occupauit
Titin. ueliterna: Ergo occupa foras exire: ut præsit
lintheū. Virg. li. xii. Et ueniēti ebyso plagāq̄ ferētī
Occupatos flāmis. Actius i euryface: Quēadmodū
impetū occupemus iacere ultro in regē fidē p̄ eos:
& nisi clamoris regē auferre ab regia occupo pue-
rū. Turpi. in trāsitione: Cesso occupare & me i col-
loquiū conferre horū. Ennius Hectoris lustris: He-
ctori summa armatos educit ui foras castrisque ca-
stra ultro ferre occupat Pacuuius in dolore. Is q̄s ē:
qui si illū tu occupas leto dabis. Var. i phœbo: Cre-
de mihi plures dominos serui comedere q̄ canes.
Quod si aceton occupasset & ipse prius suos canes
comedisset & non negauisset saltatoribus: in thea-
tro fieret. Idem in eumenidibus: Priusq̄ responde-
rem foris nescio quis occupat res indicare.

Occupare ē rursus detinere. Plautus in epidico: Atq̄

id nō decet occupatū tibi erit argētū. Pacu. in atha-
lantha: Super satis ager niue in mare aium occupes
M. T. de of. li. i. Et in ea funditus dolenda occupati
sunt & fuerūt. Vir. Geor. lib. tertio: Manicisq̄ iacē
tē occupat. Var. i eume. Cū in eo eēt occupatus q̄ i
sola curaret: ut scribit Scantius homo perdionysia.
Occupare ē inuēire tenere uel possidere. Plautus in
trinūmo: Familiā optimā occupauit. M. T. in hortē
sio: Et paulū marcelli occupauisse. Virg. æneidorū
li. vi. Occupat æneas aditū custode sepulto. M. Tu.
i philip. li. xiii. Agri lucāi possessiōes occupant.
Occupare collocare. Pompo. i pictoribus: Quæ tute-
ram mecū nulla deinde uictoria tam grata merce-
de ilico curauit ut occuparem. M. T. in uerrē actiōe
secunda. Præterea pecunias occupauerat: apud po-
pulos signa & syngraphas fecerat.

Opinio est fama. M. Tu. ad cæsarē iuniorē lib. i. Erat
opinio bona de plantio: bona de lepido.

Opinio suspitio. Varro in eume. Qui oēs me bima-
trā agitare clamitatis opinionē mihi infamiae meæ
cōfirmat. Actius in eurviace: Opione factum ē q̄to
minus stirpē educabāt: tātō uereremur magis eos
eē. M. T. de officiis libro tertio: Qui primum hac
natura cohæretia opinione distraxissent.

Opinio spes opinatio. M. Tullius ad cæsarē: Posthac
quod uoles a me fieri scripto uincā opinione tuam
Idē de offi. li. iii. Opinione asserūt populo eorū simi-
les fore quos sibi delegerūt ad imitādū. Var. in eu-
me. Sed ad nos citius opinione uertilabundus miser
decidi. Sisēna hi. li. iii. Popediū opinione frustrata.

Obscœnū ē inuidū. Vir. ænei. li. q̄rto: Obscœnas pe-
lagi ferro fœdare uolucres. M. T. de of. lib. i. Alter
ne libero qdē: si rerū turpitudini adhibet̄ uerborū
obscœnitas. Varro in Agathone: Pueri obscœnis
uerbis nouæ nuptulæ aures restaurant.

Obscœnū uitale. Virg. ænei. li. iii. Obscœnāq̄ famē:
quæ prima piculo. Idē lib. xii. Ne me terrete timen-
tem obscœnæ uolucres. Ci. tus. li. ii. Vna & obscœ-
nas uoluptates de q̄bus multa ab illis hētur oratio.

Obscœnū signat & maledicū. Acti. i cœnomao: Nos
te actiūq̄ atq̄ ope magno educate per urbē. & oēs q̄
accana asteūq̄ accolūt ciues oibus faustis angustā
adhibet̄ fauentiā ore obscœna dicta segreget. Luc.
libro trigesimo: Deū rixa uertat uerba obscœna.

Obitus signat mors uel occasus. Vir. Geor. li. i. Nec
frustra signorū obitus speculamur & ortus.

Obitus rursus aduentus. Actius in antigona: At nisi
me fallit in obitū tonitus. Turpili. in epiclero: Et q̄s
est qui interrūpit sermonē meum obitu suo.

Omē dicit̄ hospitiū prospex̄. Virg. Geor. libro q̄rto
Omne quo firmans animum sic incipit ipsa.

Omē signat aduersa Virgilius libro duodecimo: Ne
ue omne tanto prosequere.

Olim trinam hēt significationem: temporis præte-
riti: Meos olim si fistula dicat amores.

Olim tēporis futuri. Vir. æneidorū li. i. Hūc tu olī cæ-
lo spoliis orientis onustū Accipies securā. Luc. faty.
li. xix. Sic tu illos fructus aduersa hyeme olī Turpi. i
philopatros: Deīde cū ad te redierit olim post mor-
tem patris. Affranus in suspecta: Non amatorem
olim defensorem per eum uolet.

Optare ē p̄cibus aliqd̄ a diis postulare. Vir. ænei. lib.

septio: Et reor & siquid ueri mēs augurat opto.
Optare ē eligere. Luc. saty. lib. xxix. Aug. uis hominē
 hēas hoīem quid ad aug. qre ut dicimus non uideo
 hic quod magnope optē. Salu. histo. lib. tertio: At
 q̄ cū cupio laudatū accēfū: quae p̄miorē spes: quibus
 nō optauisset ire iubet. Vir. aeneidōz lib. tertio:
 Optauiq̄ locū regno. Marcus Tullius de officiis li.
 i. Quaeq̄ maiori p̄ti pulcherrīa uideant ea maxime
 optāt. Te. i. eunu. Hoc si feceris: qd̄ uis p̄mium a me
 optato. Varro i. marcipore. Et Diogenes q̄ aicos: q̄
 ab Alexādō rege iussus optare qd̄ uellet se facturū
Offendere ē p̄cutere. Turp. i. paraterusa: Caput ut of
 fendi adimere pol. Luc. lib. xxix. Deīde mittit uirile
 uetetrū in flumē: offendit buccam bolumnio.
Offendere laedere. M. T. d̄ supplicis libro tertio: Cū
 iste cū pallio purpureo pariq̄ tunica uersaret i cōui
 uis cū mulieribus nō offendebant hoīes in eo neq̄
 moleste ferebāt. Luc. li. uigesimoseptio: Nā hic qd̄
 rēditū talē portēdebāt: neq̄ alia in re ulla offēdere.
Offēdere inuēire. Pacuuius i iliona: Quos ego ita ut
 uolui offēdo icolumis. Afranius in hoīe: Et mēori
 ter cū uenero cōfēctā ut offēdā. **Quadrigarius** i an
 naliū libro secūdo: Inde postq̄ aliqtū recessit offen
 dit mōtē loca munita resq̄ oēs habere: quae militi
 bus opus sūt ligna: aquā pabulū. Et Te. in eunu. Of
 fendi adueniens quēdā mei loci atq̄ ordīs hominē
Marcus Tuli. de signis: Quod nōdū p̄fēctū tēplum
 offēderēt neq̄ ponere potuere. Lucre. lib. xxvi. Si
 quod uez iussitatū aut zetematicū offēderā. M. T. d̄
 repu. libro secūdo: Sed imitor architā illū tarētīnū:
 q̄ cū ad uillā uēisset & oīa aliter offēdisset. Plautus
 in amphytrione: Eo mōre expgefatum a ueniens
 tenebrosus offēdi domi. Varro sexagesimo: Ro
 mā regressus ibi nihil offēdi quod āte annos quinq̄
 ginta cum primum dormire cōepit reliqui.
Obscurum ē sine lumine. Virgilius georgicōz lib. primo:
 Si nigrū obscuro cōprehēderit aera cornu.
Obscurū ignobile. Marcus Tullius de of. libro secūdo
Qui magna sibi p̄ponūt obscuri orti maioribus.
Obscurū absēditū latens: Virgilius libro undecimo:
 Vidimus obscuris primam sub uallibus urbem.
Obseruare suscipe magnificare Marcus Tullius d̄ of
 ficiis libro primo: Sicut aliquo honore: aut impe
 rio affectos obseruare & colere debemus.
Obseruare celare & i terra tegere. Plau. i. aulu. Vbi is
 obiit mortē q̄ mihi id aug. credidit cōepi obseruare
Obseruare cognoscere. Virgilius aeneidōz lib. se
 cundo: Et uestigia retro Obseruata sequor.
Obseruare curiose & suspiciter circumaspicere. Plau
 tus in aulularia: Oculos ego tibi istos improbe: ne
 me obseruare possis quid rerum geram.
Obseruare captare. Virgi. Georgicōz lib. iiii. Quos
 durus arator Obseruās nido i plumis detraxit. Luc.
 libro. xxviii. Quod si obseruās hominē qui p̄ com
 modo & regno gaudet. Te. in Andria: Perterrefact
 es dauum obserues filium quid agat.
Orator significantia manifesta est.
Oratores legatos Virgilius libro undecimo: Cētum
 oratores prima de gente latina ire placet.
Occurrere dicif obuium fieri. Virgilius libro sexto:
 Hic illi occurrit tydeus.
Occurrere subuēire cōmouere. Marcus Tul. de sup

pliciis: Occurrebat tibi oratio.
Offerre iuēire. Luc. li. xxvi. Hoīes ipsi hanc sibi mole
 stiam ultro atq̄ ærumnā offerunt dicunt uxores.
Offerre efferre. Luc. libro trigesimo: Vt nunc hac re
 mihi opem atq̄ auxilium offeras.
Offerre ostendere. Virgilius libro sexto: Strictamq̄
 aciem uenientibus offert.
Obducere aperire. Luc. libro uigesimooctauo. Vos
 interea lumen afferte: atq̄ aulaa obducite.
Orare ē p̄cibus poscere. M. T. in uerrinaz diuinati
 one: Rogare & orare ne eos supplices aspernet.
Orare ē agere. Marcus Tullius de offi. lib. tertio: Vt
 uerā amici cām esse malit: ut orandae litis tempus
 quoad per leges liceat accommodet.
Oppido ualde. Plautus in amphytrione: Oppido in
 terii. Obsecro hercle quantus q̄ ualidus est.
Oppetere occūbere mori. Vir. æn. li. i. Quis aīc ora
 patz troia sub mōenibus altis Contigit oppetere.
Oppetere incidere. Plautus in asinaria: Atq̄ illa uiua
 nimis ut pestem oppetas.
Obesū p̄ uberi & crasso sapius ponit. Virg. ge. libro
 tertio: Argutūq̄ caput breuis aluus: obesaq̄ terga.
Obesum gracile & exile. Neuius in carmine: Corpe
 pectoreq̄ obeso ac merito exeso tardi igēio senis.

De dictionibus a. P. littera incipientibus.

Propriū diuturnū. Sisēna historiaz libro ter
 tio. Tū subito tacuit ad quē metu & suspitio
 ne p̄pria capere non poterat quietem.
Propriū est suū uniuscuiusq̄. Vir. libro septimo: Hūc
 mihi da p̄priū uirgo fata nocte laborē. Varro in ca
 prino p̄lio: Nam uirtutem p̄p̄riam mortalibus fe
 cit: certe p̄miscue uoluit communia habere.
Propriū signat rursū p̄petuū. Sisēna histo. lib. q̄rto:
 Victōribus p̄p̄rie spem uictis aduersae fortunae ma
 iorem formidinē obiecit. Plautus in cistellaria: At
 q̄ illū amatorē tibi p̄priū futurū in uita. Virg. libro
 vi. Propria hęc si dona fuissent. Idē lib. tertio: Da p̄
 priā tymbrae domū. Terētius i andria: Ego deorū
 uitā p̄pterea sempiternā arbitror: q̄ uoluptates eo
 rum p̄p̄rie sunt. Actius i armoz iudicio: idest Fors
 dominaf. Neq̄ in illa uita p̄p̄ria in uita ē. Luc. saty.
 libro deciosexto: Cætera cōtēnit & in usura oīa po
 nit nō magna p̄p̄riū uero nihil neminē habere. M.
 Tullius de republica libro q̄rto: Et noster plato ma
 gis ēc lycurgus: omnia qui p̄rius iubet ēc cōmunia
 ne quis ciuis p̄p̄riam aut suam rem ullāq̄ adicere.
Afranius in Vopisco: Dii tibi dent propria exoptes
 bona. Luc. libro uigesimoseptimo: Cum scientia ni
 hil est proprium in uita mortali datum.
Præuertere præterire. Vir. aeneidōz lib. quarto: Vo
 lucremq̄ fuga præuertitur ebrum.
Præuertit itez signat reuocat. plau. i. amphytrioē: Ibi
 me in clamat alcmea: iā ea res horrore afficit. Heri
 lis p̄uertif metus: accorro ut sciam quid uelit.
Præuertere itez signat anteponere. Plautus in Am
 phytrione: Illuc redeundum est mihi: ne me uxore
 præuertisse dicatur pre republica.
Promittere ē polliceri. Vir. aeneidōz li. ii. Promisi ul
 torem & uerbis odia aspa moui. M. Tu. ad Cæsare
 iuniorem: Promissa tua memoria teneas.
Promittere ēt significat ad magnitudinem nutrire.

Plautus in rudéte: Capillū pmittā optimū est: incipiā q̄ hariolari. Vir. æneidorū libro tertio: Promissaq̄ barba. Varro in modio. Qui cum erant in Græcia coma promissa barba rasa palea trahentes.

Protelare ē pcutere. Terētius ī phormiōe: Ne te iratus suis seuidicis dictis ptelet. Sisēna histo. li. iiii. Romanos īpetu suo ptelet prolectus persequuntur.

Protelare rursū adiuuare. Luc. satyrarū libro priō: Quē neq̄ lucanis oriundi montibus tauri ducere ptelet ualidis ceruicibus possit. Idē libro duodecimo Hūc iuga mulorū protelo ducere cētū nō possunt.

Protelare ēt excludere. Turp. ī lēnis: Propter peccatū paxillū idignissīe patria pteletū ēē seuitia patris Prodere signat deferre. Virg. æneidorū libro secūdo. Prodere uoce sua quenq̄: aut opponere morti.

Prodere rursū differre uel excludere. Vir. æneidorū libro priō: Nos tua pgenies cæli quibus annuis arcē Nauibus infandū amissis unius ob iram Prodimur: atq̄ italī longe disungimur oris.

Prodere ēt p̄tendere uel edere. Virg. æneidorū libro iiii. Italiā reget genus alto a sāguie teucrī pderet.

Periculū est salutis discrimen. Virg. ænei. lib. iiii. Obscōnāq̄ famem quæ prima pericula uito. Luc. lib. xxx. Adde alios omnes meo periculo ex ordine.

Periculū expimētū. Sisēna historiæ libro tertio: Perichitanē tormenta ac tela multaq̄ genera machina mētorū. M. T. de repub. lib. iiii. Sed ut ipsi sāua nimium periclitentur uident quid se putēt ēē facturos.

Periculosum maius & uehēmēs. M. Tul. de officiis libro primo: Grauioribus autem morbis periculo / fas curationes & ancipites adhibere coguntur.

Pressum subtile. M. T. in hortensio: Quis te autē est: aut fuit unq̄ in partiundis rebus ī definiendis & explicandis pressiori.

Pressum onustum grauatū. Virgilius georgi. lib. i. Ceu pressæ cū iā portū tetigere carinæ Puppibus Premere d̄fodere Vir. li. x. fulcūq̄ sibi p̄mat ip̄a caria Premere claudere. Virgilius libro undecimo: Pressiue oculos aut uulnera laui Veste tegens.

Premere insequi fugare. Virgilius æneidorū libro primo: Hac fugerēt graui: p̄meret troiana iuuetus.

Premere urgere. Virgilius georgicorū lib. tertio: Ingentem clamore premes ad retia ceruum. Et libro sexto: Faunisque premunt te iussa parentis.

Premere significat inniti cū p̄dere. Virgilius georgicorū li. iiii. Et spumātia cogere p̄ssis Mella fauis.

Premere rursū refrenare uel cohibere. Virg. æneidorū li. priō: Impio p̄mit ac uiclis & carcere frenat.

Premere tegere. Vi. li. xi. quos simois p̄mat ille uiros Premere ēt remouere uel excindere. Virg. georgicorū libro priō: Et ruris opaci: Falce premes umbrā.

Premere occidere. Vir. xi. Armigerūq̄ remi p̄mit.

Premere aduersari Virgilius undecimo: Numīa nulla premunt: mortali urgemur ab hoste mortales.

Premere calcare. Virgilius æneidorū libro secūdo. Veluti qui sentibus anguem Pressit humi nitens.

Premere deponere. Virgilius georgicorū libro secūdo: Quod supest quæcunq̄ p̄mes uirgulta p̄ agros.

Precium p̄næ exitum. Liuius in achille: Si malos imitabor: tum precium pro noxa dabit.

Precium diciē quod re emptā dat. Virg. ænei. lib. iiii. Urbē exiguō p̄cio posuit. Teren. in eunu. Precium

sperans ilico producit ac uendit.

Peciū pro p̄mio. Salu. in iugur. Vicit tamē in senatu pars illa quæ nō peciū aut gratiam anteferebat.

Patibulū est crux. Salu. histo. lib. q̄rto: In quis notissimis malo dep̄dens uerberabat aut in mutilato corpore improbi patibulo em̄nēs affigebatur.

Patibulū fera qua ostia occludunt q̄ hac rēota ualuarū pateant. Titin. in fullo. Si q̄sq̄ hodie p̄ter hanc posticū nostrū pepulerit patibulo hoc ei caput defrigā.

Petere signat poscere. Virg. lib. octauo: Mittit & magni uenuli diomedis ad urbē: Qui petat auxilium.

Petere uocare. Virg. li. viii. Quid cās petis ex alto?

Petere percutere ferire. Virgilius in buccolicis: lam cornu petat pedibus qui spargat arenam.

Petere appetere Virg. libro. viii. Notūq̄ petiuit coniugis infusus gremio per membra soporem.

Petere sequi. Virgilius libro quinto: Quem petit: & summis annexus uiribus urget.

Petere abducere Virgilius libro septimo: Tartareū ille manu custodem in uincla petiuit.

Petere iuquirere Virg. libro. viii. Euadrū petimus.

Petere cupere appetere Vir. geor. li. iiii. Pulchramq̄ petunt per uulnera mortem.

Petere eligere. Vir. georgicorū libro quarto: Principio sedes apibus statioq̄ petenda.

Petere obtinere Virgilius æneidorū libro primo: Quæ proxima littora cursu Contendunt petere.

Petere māere expectare Virgilius libro octauo: Troianos hæc monstra petunt.

Propter signat eius causa Virg. æneidorū libro q̄rto: Te p̄pter libyæ gētes numidumq̄ tyranni Odere.

Propter alicuius rei cā. Var. Sesc̄q̄ ulvxe: Quid est mi nerua p̄pter stetit significare eum p̄pter doctrinā.

Propter iuxta Vir. Geor. libro. iiii. Et uiridi in campo templum de marmore ponam Propter aquam.

Ponere ē deponere Virg. æneidorū libro primo: Ponuntque ferocia p̄ni Corda uolente deo.

Ponere cōsumere. M. T. de officiis libro secūdo: Miranturq̄ in ea tātum me opæ & temporis ponere.

Ponere constituere Vir. Geor. libro tertio: Templū de marmore ponam.

Ponere obseruare. Vir. Georgicorū libro tertio: Aut parco sale cōtingūt: hyemi reponūt. Itē in. i. æneidorū: Manet alta mente repostum Iudicium paridis.

Ponere desinere Vir. libro octauo: Cum uenti posuerit: Omnisq̄ repente Refedit flatus.

Pernix diciē celer Vir. Georgicorū libro tertio: Talis & ipse iubā ceruice effudit eq̄na Cōiugis aduentu pernix saturnus. Luc. libro uigesimoseptimo: Fui mus pernice: æternum id nobis fore sperantes.

Pernix perseuerans Vir. Georgicorū libro tertio: Et inter dura iacet pernix in strato saxa cubili.

Pullum est ætatis nouellæ. Virgilius Georgicorū lib. tertio: Continuo pecoris generosi pullis in aruis.

Pullum non albū. Virgilius tertio Georgicorū: Reice ne maculis infuscet uellera pullis.

Plagæ sunt uerbera. Vir. in eodē: Plagisq̄ perempto Tunsa per integrā soluunt uiscera pellem. Marcus Tullius de suppliciis: Plagis confectum dico a licitoribus tuis pater ante oculos concidisse.

Plaga spatiū imensū. Vir. æneidorū libro priō Aethera: quos lapsa plaga iouis ales apto Turbabat cælo.

Plagæ sunt & in rætibus qbus capta iplicant. Virgil. æne. li. viii. Rætia rara plagæ. M. T. d. of. li. iii. Sūt ne igif isidiæ tēdere plagas et si excitaturus nō sis.
 Plaga spatiū amplissimū uel cæli uel agri. Virg. li. vii. In medio dirimit plaga solis iniqui.
 Plaga aliquādo pars lecti: aliquādo omnis. Varro in pmetheo: Eburneis lectis & plagis sigillatis. Affranus: Plagam facito demea & plagulam de lecto pel lis dimitte ordine.
 Putare colligere inferre. Plautus in aulularia: Putat ratio cum argentario.
 Putare dicitur purgare rarefacere. Virg. georgicoꝝ libro secundo: Fingit putando.
 Putare aptare. Titin. in fullōibus: Da pēsam lanā qui nō reddet tpi putatā: recte facite: ut mulctes malo.
 Putare aio disputare. Virg. vi. ænei. Multa putas: forteq aio miseratus iniquā. Ennius in thyeste: Ibi qd agas secū cogites parat putat. Cecilius in exule: Nō hoc putas: non habet in corde tibi uertatur.
 Putare extimare. Terētius in andria: Recte putas.
 Piare dicitur impiare contaminare. Virg. in sexto: Distulit in seram commissa piacula mortem.
 Piare expiare putrefacere. Virg. in sexto: Duc nigras pecudes: ea prima piacula sunt.
 Piare condere consecrare. Virg. in septio: Prodigis acti cælestibus ossa piabunt.
 Passum ppestum. Virg. ænei. li. iiii. O passi grauiora.
 Passum dicit genus liquoris quod ex uua passa cogit. Virg. georgicoꝝ li. secūdo: Et passo psithia utilior.
 Passum dispersum solutū. Virg. æneidoꝝ li. priō: Cribibus iliades passis. Terētius i phormiōe: Capillus passus nudus pes ipsaq horrida.
 Passum extesū patens. Vnde & passus dicimus quod gressibus mutuis pedes patefcūt. Ennius i. x. Aegro corde comis passis ait p patētibus & extensis.
 Parcere est ueniā dare. Virgilius in septimo: Parcere subiectis & debellare superbos.
 Parcere seruare. Virg. in decio: Argēti atq auri memorans: quæ multa talenta Gnatis parce tuis.
 Pax significatiā habet notā. Virg. libro septimo: Pax mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.
 Pax uenia. Idem æneidoꝝ libro tertio: Sed uotis precibusq iubent exposcere pacem.
 Pax ppitiatio. Idem in eodē: Exorat pacē diuum.
 Præstare facere. M. T. de of. Emptorem indemnem damno præstari oportere.
 Præstare dicit consuetudine beneficium dare.
 Præstare exhibere. M. T. ad cæsarē iuniorē li. ii. Tu si meā fidē pstititeris: quod confido te esse facturum.
 Præstare atecellere. Virg. in duodecio: O pstās ai iuuenis. Salustius in Catilina. Omnis hoies q sese student præstare cæteris animantibus.
 Præstat utile est. Virg. æneidoꝝ tertio: Præstat trina crieri metas lustrare pachini.
 Piū dicit religiosum. Vir. iiii. geor. Diis meliora piis.
 Pium castū. Virgilius in sexto: Quiq pii uates.
 Præcipe ē iubere uel mouere. Virg. in. xi. Ipsi nūerū modūq catinis Præcipiūt. Et nono: Nāq ita descēdens pceperat optimus armis Aeneas.
 Præcipere ē præuēire. Virg. in undecio: Exultatque ais & spe iā præcipit hostē. Virg. libro undecimo:
 Oia pcepi atq animo mecū ante peregi.

Pulsatū percussum. Vir. i. sexto: Pulsatusq parens aut fraus innexa cliēti. M. T. de suppliciis: Lictores consistunt ualentissimi: & ad pulsandos: uerberandosq homines exercitatissimi.
 Pulsatū uiolatū. Virgilius in duodecimo: Pulsatos referens infecto foedere diuos.
 Producere dicitur longius ducere. Vir. secūdo æneidorum: Abnegat excisa uitam producere troia.
 Producere psequi. Virgilius nono: Nec te tua funera mater Produxi.
 Producere instituere. Terentius in Adel. Seni animā primū extinguerē ipsi qui illud pduxit scelus.
 Producere foras ducere. Terētius in heautō: Produxi ac uendidi. M. T. in frumētaria: Quid opus iolio nemo tuorum amicorum: nemo abs te productus: nemo interrogatus.
 Proluuius & illuuius significantiā habēt parē: & ē im mūdicia. Virgilius tertio æneidoꝝ: Foedisima uētris illuuius. Terentius in heauton: Pānis oblita neglecta immunda illuuiē.
 Proluuium profusio. Terentius in Adelphis: Quod proluuium: quæ hæc largitas?
 Proiectum dicitur dimissum derelictum. Virg. libro octauo: Proiice tela manu. Idem in bucco. Non ego posthac uiridi proiectus in antro.
 Proiectū longe iactum extesum. M. Tu. de signis: Sed quod erat eiusmōi loco. Virgilius tertio æneidorū Proiectaq faxes Pachini Radimus.
 Proiectum subtractū. M. T. in philippicis: Quod hoc secundante fecit ex urbe proieceris.
 Præstringere obtenebrare. Plautus in milite glorioso: Præstringat oculorum aciem in acie hostibus.
 Præstringere attingere. M. T. de signis: Ignoscite: ita magnitudo me breuiter præstringere atrocitatem criminis non finit.
 Præstringere dicit radere. M. Tu. in philip. lib. tertio Cuius qdem radere portā capuæ pene pstrinxisti.
 Poscere accipere. Varro in parmenone: In argumentis poscit palmam.
 Poscere signat petere. Virg. i. duodecio: Poscit equos gaudetq tuens ante ora frementis.
 Poscere puocare. Virg. in. viii. Haud acré dubites in plia poscere turnū. M. T. in prima & secūda actiōe in uerrē: Poscunt maioribus periculis.
 Poscere aduersari. Virg. in qnto: Equidē sic poscere uētos: lādudum & frustra cerno te tēdere contra.
 Proferre palā facere. Luc. li. xxvii. Proferat ergo iam noster ordo scelera: quæ in se admiserit.
 Proferre ptedere. M. T. de repub. libro tertio: Sapientia iubet proferre opes amplificare diuitias.
 Penetrare est ingredi: penetrare exire pripere. Plautus in trinūmo: Quo illic homo fortasse penetrauit in ædibus.
 Pariter ex æquo. Neuius in decuma: Quid pphanari modo sic tris menses in æde: ut pariter dispartiantur bona patris.
 Pariter conueniēter. Titin. in prælia: Ne tu istū æde pol inedia extulisti pariter: ut dignus fuit.
 Pariter similiter. Affranus in hoie: Tibi i utraq pte pollet & pariter potest. Plautus in aulularia: Is ex se hunc reliquit: qui hic habitat filium pariter mortum: ut pater atq auus eius fuit.

Posterius dicitur tardius uel secundo.
 Posterius minus. Plautus in asinaria: Posterius ista di-
 cis q̄ credo tibi.
 Postulare intelligit̄ apertissime quā habeat significa-
 tionem: ut est postulare. Terentius in Andria: Alios
 mores postulat: dehinc postulo ut nihil moræ sit.
 Postulare uelle. Plautus in asinaria: Vbi op̄ pietatē:
 si istuc mēoratā tibi postulé: placere artem tibi quo
 pacto præcipis?
 Paret obsequitur. Virgilius primo æneidorū: Paret
 amor dictis caræ genitricis.
 Paret uidetur. Virgilius i decimo: Cui pecudū fibræ
 cæli: cui sydera parent.
 Portēta dicunt̄ quæ aliquid portendunt: ut sæpe.
 Portenta inania quædam & irridēda: Cicero tuscula-
 narū lib. i. Aut quid negotii est hæc poetarum & pi-
 etorum portenta conuincere.
 Protinus ubicūq; lectū est cōtra usum intellectus cō-
 munis: quo statim significare creditur positū inue-
 nitur: ut sit protinus porro ac sine intermissiōe cō-
 tinuoq; iunctū tenus eius significantiam affirmat
 aduerbiū: Virg. Nanq; in quocūq; loco posuit protin-
 us: sub hoc sensu intelligendum reliquit.
 Protinus insequēter deinceps. Virg. geor. iiii. Proti-
 nus aerei mellis cælestia dona Exequar. Et in æne.
 Protinus anteu & licā prima agmīa turni psequit̄.
 Protinus iugiter cōtinue. Vir. in. xii. Huic frater sub-
 it alcanor: fratremq; ruentē Sustentat dextera traic-
 eto missa lacerto: Protinus hasta fugit.
 Protinus statim. Virgilius secundo æneidorum: Pro-
 tinus ad regē cursum detorquet hiarbam.
 Protinus lōge porro. Virg. in octauo: Cornuq; recur-
 uo Tartareā intēdit uocem: qua p̄tinus omne Into-
 nuit nemus: & siluæ insonuere pfundæ. Idē in octa-
 uo: Nā memini hesionæ uisente regna sororis Lao-
 medontiadem priamū salamina petentem Proti-
 nus archadiæ gelidos inuisere fines.
 Protinus ualde. Virg. in bucco. Et ipse capellas Proti-
 nus æger ago: ut sit animo & corpore ualde: aut si
 aliud enūciat refer̄ ad illud ut sit longe porro ago.
 At ipsum hætenus licet ut præpositionē acceperit
 & ut præpositionē uariet: tamē maxime finem ter-
 minūq; designat. Virg. geor. li. ii. Hætenus aruorū
 cultus & sydera cæli. Idē in undecio Laterum tenus
 hispada nati Frōs hominum præfert. Idem in secū-
 do: Capulo tenus abdidit ensem.
 Parumper: ut sæpe interim ut paruo tempore.
 Parūper cito & uelociter. Virg. in. v. Pulsusq; parum-
 per Corde dolor tristi gaudet cognomine terra.
 De dictionibus ab. R. littera incipientibus.
 Estare dicitur superesse. Terentius in andria
 r Restat Chremes: qui mihi exorandus ē. M.
 Tullius de Senectute: Nec cū æqualibus solū
 qui pauci admodum restant: sed cum uestra etiam
 ætate. Virgilius secūdo æneidorum: Aut quid iam
 misero mihi deniq; restat?
 Restare resistere. Virg. q̄rto æneidorū: Hoc solū no-
 men: quoniam de coniuge restat. M. Tu. de finibus
 bo. & maloz: Nullā quærētes uolūtātē stoici restāt
 Religio ē deorum cultura. Virg. in septimo: Religio
 ne patrū multos seruata per annos.
 Religiosos quoq; dies infames uel infaustos i. xi. cō-

mētarioz Nigidius appellauit. M. T. ad Atticū: Nō
 maiores nostri funestiorē uia esse uoluerunt alien-
 sis pugnae q̄urbis captæ q; hoc malū ex illo itaq; ali-
 ter religiosos etiam nunc dies aliter in uulgus.
 Religio metus uel sollicitudo. Virg. in. viii. Iā tūc reli-
 gio puidos terrebat agrestes Dira loci. Terentius
 in Andria: Dignus es cum tua religiōe hæc odio: no-
 dum in scirpo quæris.
 Raræ cōsuetudine infrequēs signat. Virg. in. xi. Qua
 rara ē acies interlucetq; corona. Tul. de offi. libro. i.
 Si ad hoc genus castigadi raro inuitiq; ueniamus.
 Raræ electū. Virg. iiii. geor. Hic rarum uidimus olus.
 Ruere decipi. T. de of. li. iii. Si hæc nō ex tpe pati rue-
 re & per uenditorē in maximā fraudem incurrere
 Ruere signat cadere. Virgilius secundo æneidorum
 Ruit alto a culmine troia.
 Ruere effundere. Virg. i. sexto. Vnde ruit totidē uo-
 cis respōsa sybillæ. Idē i. geor. Ruit arduus æther.
 Ruere irruere sine cautela. Virg. in decio: Quo mo-
 riture ruis maioraq; uiribus audes: Luc. libro uige-
 simo: Ruis hic & colligis omnia furtim.
 Ruere eruere leuare. Virg. i. undecio: Cōfusa ruebāt
 Offa focus. Idē primo æneidorū: Totumq; a sedibus
 imis Vna eurusq; nothusq; ruunt.
 Ruere diruere cōplanare. Virg. p̄rio georgicorum:
 Quid dicā iacto q; semine cominus arua Insequitur
 cumulosque ruit male pinguis arenæ. Terentius in
 adelphis: Cæteros ruerem: agerem: raperem.
 Ruere erigere extollere. Virg. geor. ii. Et ruit atram
 Ad cælū picea crassus caligine nubē. Idem. ii. ænei.
 Vertitur interea cælum: & ruit oceano nox.
 Ruere diuidere. Virg. i. ænei. Spūas salis ære ruebāt.
 Rigidū frigidum. Virgilius primo georgicorū: Tellu-
 rem borea rigidam spirante moueri.
 Rigidū erectum. Vir. in bucco. Tunc rigidas mutare
 cacumina quercus. Idem in georgi. Et curuæ rigidū
 falces formantur in ensem.
 Rigidū durum. Virg. in geor. Vestesq; rigescunt. In-
 dutæ caduntq; securibus humida uina.
 Relatū dicit̄ perlatū. M. T. ad Cæsarem iuniorē: Sed
 hæc uidimus cū legati responsa rettulerunt.
 Relatū dicit̄ cōuersum. Virg. in undecio: Multa dies
 uariūq; labor mutabilis æui Rettulit in melius.
 Reddere reponere. Plau. in muste. Tempestas uenit:
 constringit tegulas imbricesq;: ibi dominus indili-
 gens reddere alias ne uult.
 Reddere dicit̄ acceptū restituere. Terentius in phor.
 Siquis quid reddit magna est habenda gratia.
 Reddere exponere & dare. Plau. i. aulularia: Tibi ego
 rationem reddam stimulatorum seges?
 Remi sunt nauales pedes: sicuti plærūq; remex remi-
 gis. Virg. in q̄nto: quem deinde Cloātus Consequi-
 tur melior remis: sed pōdere pinus Tarda tenet.
 Referre recēserē. Virg. in bucco. Cogere dōec oues
 stabulis numerumq; referre iussit.
 Referre ascribere. Var. in eume. Forēses decernunt
 ut extimatio nomē meū in sanoz nūerū referat.
 Referre signat pferre iudicare. Vir. ii. ænei. Referes
 ergo hæc: & nuncius ibis Pelidæ genitori.
 Referre ostendere. Luc. libro primo: Quæ possit or-
 diri quis nequeat unde referat.
 Referre reuocare. Vir. i. xi. Ille pedē referēs & iutilis
 inq;

inque legatus.
 Referre reddere. Virg. in. viii. O mihi præteritos referat si iupiter annos Qualis eram.
 Rimari dicitur scrutari quærere. Virg. in. xi. Et partes rimatur apertas. Idem in. vii. Quodcunque repertum rimanti telum ira facit.
 Rimari expleri. Virg. in. vii. Rimatque oculis: habitatque sub alto Pectore.
 Rimari inhabitare. Virg. in geor. Dulcibus in stagnis rimantur prata carystri.
 Rumpere significantiam habet manifestã. Virg. in. x. Rumpimus inuite tua uincla: ut plærunque.
 Rumpere defatigare. Teren. in ecyra: Vt me ambulando rumperet. Affra. in epistola: Ego misera risu clandestino rumpier.
 Rumpere disuicere. Vir. in buc. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.
 Rumpere retentũ proferre diu tacita dicere. Vir. in. x. Quid me alta silentia cogis Rumpere?
 Rumpere introire. Teren. in eunu. Cesso introrumpere.
 Rogare poscere. Plau. in Afinaria: Spectandus ne cui nam ullum det: neque roget.
 Rogare dicitur deprecari. Virg. in. vii. Littusque rogamus Innocuum.
 Rogare dicitur sciscitari. M. T. ad Cæsarem iuniorem in primo: roga ipsum quemadmodum arimini ego eum acceperim. Teren. in andria: Accedo ad pedisequas quæ sit rogo.
 Rogare instituere. M. T. in philippicis lib. ii. Ego ad eam belli ciuilibus causam attuli: ego leges perniciosas rogavi
 Remissum lætũ. M. T. de oratore: Quis unquam res præter hunc tragicas pene comice tristis remisit.
 Remissum concessum. Virg. in. x. Manibus & cineribus siqua est ea cura remitto.
 Remissum missum. Luc. li. xxviii. Cohibet & domi moestus se albinus: quæ repudium filia remisit.
 Remittere delectare. Tul. in hortensio: Quæro enim non quibus intendam animum rebus sed quibus relaxem ac remittam.
 Recipere extinguere profernere. Virg. in. viii. Tum cui comminus enses: Cõdidit assurgenti: & multa morte recepit.
 Recipere dictum est datum accipere. Tul. de offi. Cyrillum quædam suadeute ut in urbe maneret. Xersemque reciperent: lapidibus obruerunt.
 Recipe reuocare. Virg. in. ii. æne. Sic effata recepit ad sese. Tul. de offi. li. iii. Qui cum ad diem se recepisset admiratus eorum fidem tyrannus.
 Recipe exceptum facere. Plau. in trinũmo: Vbi nunc adolescentis hæt posticulum hoc recepit cum ædes uenderet.
 Redundare redire.
 Redundare abundare. Luc. li. xxvii. Primo redundat aurum: & thesauri parent.
 Redire manifestã habet significationem. Teren. in Andria: Redeo inde iratus atque ægre ferens.
 Redire referri reuocare. Luc. li. xxvii. Si tamen non ad te hæc redit: hoc cauebis comodo. Virg. ii. georg. co. Redit agricolis labor actus in orbem.
 Rursum signat iterum. Virgilius in. ii. ænei. Rursum in arma feror.
 Rursum retro. Virg. iii. geor. Rursum cura patrum cadere. Var. in andabitis: Mortales multi rursus ac pror-

sus meant.
 Rumor ut plærunque opinio est. Salu. histo. ii. Ad hæc rumoribus aduersa in prauitatem secundam in causam fortunam temeritatem declinando corrumpentur.
 Rumor fauor auxiliatio. Virg. in. viii. Ergo iter incœptum peragunt rumore secundo idest prospero fauore. Ennius in. viii. annaliũ: Legio reditu rumore ruinas mox auferre domos populi rumore secundo.
 De dictionibus ab. S. Littera incipientibus.
 Vblatum susceptum. Virg. in. viii. Troiaque labores Sublatum erudit.
 Sublatum dicimus remotum. Virg. in. xii. Sine me hæc mollia fatu Sublatis aperire dolis. Tul. de offi. Sustulit quos obstare intelligebat.
 Sublatum erectum. Virg. in. vi. Sublataque procul dextra conixa coruscant. Teren. in ecyra: Quia nobis paululum accessit pecunia: sublatis animi sunt.
 Sufficit signat satis est. Virg. in. xii. Dum terga dabat palantia teucris Sufficit.
 Sufficit sumministrat. Virg. ii. æne. Ipse pater danais animos uiresque secundas Sufficit.
 Sufficit durat. Vir. in. vii. Nec nos obniti contra: nec tederet tantum Sufficimus. Idem in. xi. Nec sufficit umbo lectibus.
 Sufficere ab inficiendo. Tul. in Hortensio: Vt hi conuiuium purpuram sufficiunt.
 Suspensum placidum silens. Teren. in phor. Hæc ego ubi audiui ad fores suspenso gradu placide ire perrexi.
 Suspensum dicitur alte legatum. Tul. in Verrem: Fælicis suspenditur. Virg. in. v. Quo tendat ferrum malo suspendit ab alto.
 Suspensum sollicitum. Virg. ii. æne. Suspensi erypilum scitatum oracula phœbi. Tu. philippicarum li. vii. Aberat a sententia suspensus a curis maioribus.
 Species dicitur effigies facies. Liuius in ægystho: læta ne oculis specie læta uiri optabili.
 Species factum spectaculum. Virg. iii. æne. Non tulit hanc speciem furiosa mente corebus.
 Species imago. Tul. de offi. Bonum uidelicet quod honestum: quæ autem specie quadam utilitatis.
 Species pulchritudo. Varro in eumenidibus: Quæ castra ætas: quæ uestris adolescentium: quæ teneris species.
 Segne tardum. Virg. iii. ge. En age segnes Rumpere moras.
 Segne dissimile. Virg. iii. ænei. Haud illo segnior ibat æneas.
 Saltus consuetudine a saliendo dicitur. Virg. in. viii. Tum de mure saltu præceps sese omnibus armis In fluuium dedit.
 Saltus capi spatium. Virg. iii. geor. Saltibus in uacuis pascant: & plena secundum Flumina.
 Subiicere est subitus iacere. Vir. geor. iii. Et ramea costis Subiiciunt fragmenta. Et in. xi. Caudaque relucens Subiecit pauitanti utero.
 Subiicere sursum iacere excrescere. Virg. in buc. Quæ tã uere nouo uiridis se subiicit alnus. Idem. iii. geor. Ter flamma ad summum tecti subiecta reluxit. Et in xii. Aut corpora saltu Subiiciunt in equos.
 Seruare liberare. Virg. iii. ænei. Seruatum ex undis strophadum me littora primum Accipiunt.
 Seruare custodire tueri. Virg. ii. æne. Seruate domum seruate nepotem. Idem in. vii. Sola domum & tatas seruabat filia sedes:

Seruare sollicitè & suspitiosè obseruare. Plau. in Asina.
 Tuus seruus seruet ueneri ne eas det. Virg. i. georgi.
 Quod superest cæli mentes & sidera serua.
 Seruare inhabitare possidere. Virg. iiii. geor. Centum
 quæ siluas: centum quæ flumina seruat. Idè: Immanè
 ante pedes hydrû moritura puella Seruantem.
 Seruare tenere. Virg. in. vii. Curam seruans sub ima
 gine falcem.
 Supremû signat extremû. Virg. in. xi. Qui supremum
 comitentur honorem.
 Snpremu fursum altû. Virg. iiii. geor. Clamore supre
 mos implerunt montes. Terè. in adelph. Proh supre
 me iuppiter. Plau. in amphy. Ut iouis supremi mul
 tis hostis pacem petam.
 Sæuû iratû. Vir. in. i. æne. Et sæuû ambobus achillem.
 Sæuû immite. Virg. i. ænei. Sæue memorem iunonis
 ob iram. Lucil. in. xxx. Et sæuo duro in bello multo
 optimus hostis.
 Sæuum forte. Virg. in. i. æne. Sæuus ubi æacidæ telo
 iacet hector.
 Sæuû potès. Idè in eodè: Non illi imperiû pelagi sæuû
 q̄ tridentem. Sed mihi forte datum.
 Sæuû durû. Virg. in. v. Cum sæuo e scopulo multa uix
 arte reuulsus. Luc. li. xxx. Idq̄ tuis factis sæuis & tristi
 bus dictis.
 Superare est uincere. Teren. in Eunucho: Superat ipsa
 thaidè. Virg. in buc. Quid si idem certet phœbum
 superare canendo?
 Superare abundare. Virg. in. i. geor. Si superant foetus
 pariter frumenta sequentur.
 Superare uiuere superare. Virg. iiii. ænei. Quid puer
 Ascanius: superat ne & uescitur aura? Idem in. ii. Sa
 tis una superq̄ Vidimus excidia. & captæ superaui
 mus urbi.
 Superare ascèdere. Virg. in. iiii. geor. Superat montes
 & flumina tranant. Et grauido superant uix ubere li
 men.
 Supare occidere. Vir. in. i. æne. Clâ ferro icautû supat
 Stratû signat iacès. Vir. in. iiii. geor. Sternunt a somno
 diuerso in littore phocæ.
 Stratû deiectû. Vir. in. x. Sternit ifœlix acro. Idè i buc.
 Strata iacent passim sua quæq̄ sub arbore poma.
 Stratum placatum lenitum. Virg. in buc. Et omne tibi
 stratum silet æquor.
 Stratû tectû. Virg. iiii. geor. Sternit oè solum iaculis.
 Stratû cõpositû extructû. Vir. in. i. æne. Mirat portas
 strepitum & strata uiarum.
 Secûdû est numero aut ordine secundû. Virg. iiii. ge.
 Saltibus in uacuis pascunt: & plena secundum flumina
 secundû prosperû. Virg. in. x. Et seruare modû rebus
 sublata secundis. Teren. in heautõ. Si mihi secundæ
 res de amore essent.
 Secundû leue placitû. Virg. geor. li. iiii. Mersus secûdo
 defluit anni.
 Summissum significat humile. Tul. in primo de officiis
 Neq̄ summissum & tale neq̄ hoc ferentem. Virg. iiii.
 æne. Summissi petimus terrâ: & uox fert ad aures.
 Summittere subdere suppõere. Luc. li. xxvii. Summit
 tas alios: si quos possis censeas.
 Summittere demittere. Virg. in buc. Pascite ut ante bo
 ues pueri: summittere tauros. Idem. iiii. geor. Tu mo
 do quos in spem statuis summittere gentis.

Seuerû triste. Varro in eumenidibus: Tertia pœnag
 infamia stans nexa in uulgi pectore fluctuatim intõ
 sa coma: fordida uestitu: ore seuro.
 Seuerû graue cœloriû. Virg. in. vii. Romulidis tatioq̄
 leni: curribusq̄ leuens.
 Seuerû asperû trucè. Virg. in. vii. Qui tetrice horrētis
 rupes montemq̄ seuerum.
 Seuerû sæuû implacidum uitabile. Virg. in. iiii. geor. In
 uidia inœlix furias amnèq̄ seuerum Cociti metuet
 Soluere usû signat enodare. Virg. vii. Soluite crinales
 uitas: capite orgia mecum.
 Soluere debitû reddere. Salu. in Catilina. Argentum
 ære solutû. Tul. in Verrè diuinatione: Pro quo fru
 mento pecunia omnis soluta uon est.
 Soluere dimittere. Virg. geor. ii. Solue mares: mitte in
 uenerem pecuaria primus.
 Soluere a curis liber esse. Virg. ii. geor. Risusq̄ soluto.
 Idem in æne. Soluite corde moctum teucris.
 Soluere contemnere despicerè. Virg. viii. æne. Soluit
 q̄ pudorem.
 Soluere excipere. Virg. in. x. Nec populos soluo.
 Superbû arrogas truculentû asperum. Virg. iiii. ænei.
 Stirpis achilleæ fastus iuuenèq̄ superbû. Idem in. x.
 Te turne superbû Cæde noua quærens.
 Superbû uitabile. Virg. in. viii. Foribusq̄ affixa super
 bis. Ora uirum tristi pendebat pallida tabo.
 Superbû elatû amplû. Virg. geor. iiii. Et gressus glome
 rare superbos. Idem in. viii. Tyburq̄ superbum.
 Superbû ornatum. Vir. ii. æne Barbarico pestes auro
 spoliisq̄ superbi.
 Supbû opulètu. Virg. in. v. Simul ense superbû Râne
 te aggredit: qui forte tapetibus altis Extructus.
 Superbû iniquum. Virg. in. iii. Quos illi bello profu
 gus egere superbo.
 Stare cõsistere omniû cõsensu dicitur. Vir. iiii. ge. Stare
 loco nescit. Plau. in amphy. Ista statim stant signa oia
 Stare horrere signat. Cecil. syracu. Hic amet: & fami
 liæ fame pereat: agger aut stat sentibus. Virg. in. xii.
 Iam puluere cælû stare uidet.
 Stare erigere prominere. Luc. in. xxviii. Hic corpus so
 lidû inuenies: hic stare papillas Pectore marmoreo.
 Stare fidem habere. Tul. de offi. lib. ii. Facere promissa
 stare conuentis reddere deposita.
 Stare ualere constare & fixum esse. Virg. in. x. Stat sua
 cuiq̄ dies. Idem in. ii. Stat casus renouare omnis.
 Stat etiã plenû. Virg. in buc. Stant & iuniperi & casta
 neæ hirsutæ. Sifen. in. vii. Cælum caligine stat.
 Spissum dicimus dẽsum. Virg. in. ii. geor. In sua posse
 negabant Ire loca & scrobibus supabit terra repletis
 Spissus ager. Cicero de ora. lib. ii. Et principia tarda
 sunt & exitus tamen spissi & pruduû esse debent.
 Spissum signat tarde. Plau. in penulo: Heu q̄ habeo ari
 dos aruspices quia qui bene promittunt pro spisso
 euenit: id quod mali promittunt prætentare est. Ne
 uius in gymnasti. At enim tu minus spisse atq̄ tarde
 incedis.
 Satim mox dicif. Cice. in uerrinis: Statim messa nam
 litteras dedit: Tellestinus ad se continuo ueniret.
 Statim producta prima syllaba a stando perseveratè
 & æqualiter signat. Teren. in phor. Bina talèta capie
 bam statim. Plau. in Amphy. Nec recedit loco quin
 statim rem gerat.

Supstites

Supstites dicimus qui supersunt mortuis. Superstites ueteres ponebant incolumes. Terē. in andria: Deos quælo ut sit supstes. Virg. in. x. Liceat supesse nepotē spurcū sœuū uel sanguinariū. Affra. in diuortio: Mulier nouercæ nomē huc adde impiū spurca gremio uestigia Haud dici. Luc. saty. lib. iiii. Ascernimus fuit flacorā una equidē famnis spurcus homo uita illa dignus locoq; cum pace de iano componit optimus multo post homines natus gladiator qui fuit unus. Spurcū uehemēs asperū. Tul. ad Cæsare in. ii. Cū iter facerē at hi qui iam æternā tempestate spurcissima. Varro in eumeni. Nūc de te inquit meliusculam spē habeo: qui rem spurcissimam gestare uoluerim. Spurcū obiscœnū impurū lentū lutum. Plau. in Asina. Tot noctes reddat spurcas: quot puras habuerit. Pōponius in prostibulo. Quæ pedibus nubere poterāt equites sperant spurcæ. Spurcū fœtidum. Plau. in menæchmis: Nec isto loco spurcatur nasum odore inluctibili. Luc. in. vi. Deinde uidere licet q̄ multæ homini res acriter infestæ spurcæ grauiq;.

Siccū dicitur aridū & sine humore. Virg. in. v. Summa petit scopuli siccaq; in rupe refedit. Siccū exercitū. Plau. in asina. Siccū frugi continentem amantē uxoris maxime. Cicero in. vi. academicorū Alius adultis: alius sentibus: alius ægris: alius ficcis: alius uinolentis.

Seges est frumenti fructus. Virg. ii. æne. In segetē ueluti cum flamma furentibus austris. Segetē terram. Tullius in Hortensio: Vt enim segetis agricolæ subigunt aratris multo ante q̄ ferāt. Virg. iiii. geor. Nec pecori opportuna seges: Nec cōmoda baccho. Idē. iiii. ænei. Aiebant herbæ & uictum seges ægra negabat. Luc. vii. faty. Solam aurā aduersam segetem immutasse statumq;.

Sumere ē accipere tollere. Vir. in. v. Sume pater. Salu. iu lugurtha: Epistolā super caput temere positam sumit. Tul. de signis: Iste unūquodq; uas sumere in manus laudare mirari. Cicero de finibus bo. & ma. lib. ii. Verum hoc loco sumo de uerbis his eandem uim uoluptatis.

Sumere signat eligere. Luc. faty. li. iiii. Et spatium curando corpore honestū sumemus. Plau. in aulu. Siluam lucus extra sumere. Salu. in lugur. Scilicet ut in tanta re ignarus omnium trepide festinet: sumat aliquem ex populo monitorem officii sui.

Sumere concludere. Tullius de offi. li. iiii. Quoad enī peruētū & quo sumpta uis est non domini nauis sed nauigantium.

Sufferre est sustinere. Virg. ii. ænei. Nec claustra nec ipsi Custodes sufferre ualent. Actius in myrmidoni bus: Ego me non peccasse plane ostendam: aut pœnas sufferam.

Sufferre dedere uel supponere. Plau. in Cassina: Intro ad uxorē meā sufferā quæ & meū tergū ob iniuriam Idē in penulo: Vt enim ubi mihi uapulandum sit tonforium sufferas. Actius in prægressia: Aut ego illum eripiā: ut illi pœnam sufferam.

Surgere crescere augere. Virg. in geor. Quis sine nec potuere feri: nec crescere messes. Idē. iiii. ænei. Ascanium surgentem & spes hæredis iuli Respice.

Surgere erigi. Salu. y. histo. Sella surgere caput aperi-

re solutum. Teren. in Adel. Vt triduo hoc perpetuo prorsum electū nequeāt surgere. Virg. in. viii. Surgit & æthei spectans orientia solis Lumina.

Sacrū est sacratū uel religiosum. Virg. in. vi. Cereriq; sacrū dolibetē. Et in. vii. Sceptrum sacerq; athiæres. Sacrū est scelestū & detestabile ita & cōsecratū. Plau. i penulo: Vendit eas trinis & nutricē & uirginis præfenti argento hominis silentio quātū hominem terra sustinet facerrimo. Virg. Auri sacra fames.

Saucii dicunt pprie uulnerati nō mœsti sicuti uult cōfuetudo. Salu. in. ii. histo. Auidisq; ita promptis ducibus ut Metellus ictu tragulæ fauciæret. Virg. ii. æne. Qualis mugitus fuit cum faucius aram Taurus. Idē in. viii. Saucius ac quadrupes nota intra tecta refugit Supplicium dicebatur dānatio uel pœna. Vir. iii. æne. Mediis siquid pia numina possunt Supplicia ausurū scopulis.

Supplicium supplicatio. Salu. in Catalina. In suppliciis deorum magnifici. Actius in epigona: Nunc pergamus supplicis cœlitum aras explicam.

Samiū est testa. Luc. in faty. xiii. Nō pauper me famio curtoq; catino. T. de rep. lib. vi. Læli q̄ omnes homines habemus in manibus: q̄ si imperia pontificum diis immortalibus grata sine famio: quæ ut sibi scribit capudiens.

Samiū rursus acutum: & famiare dicimus acuere q̄ in famio hoc genus artis polleat. Luc. in. vii. faty. Hanc ubi uult male habere ulcisci procellæ eius testam sumit homo famiam: ibi an uno telo inquit præcessit caulem. testisq; una amputat ambo.

Spernere fastidire. Virg. iiii. æne. Comitem ne sororē Spreuisti moriens: Teren. in Andria: Quot modis contemptus spretus facta tranfacta omnia.

Spernere rursus segregare. Ennius hestoris iustris: Melius est uirtute eius: nam sæpe uirtute mali nascūtur ius atq; æquū se a malis spernit procul.

Subducere supputare. Teren. in adel. Nunq̄ ita quisq; bene subducta ratione ad uitam fuit. Tul. in Hortensio: Non & sine ea cogitatione in eundem subductis rationibus. Idem de fini. bo. & malorum: Qui autē esse potest nisi te amor ipse cœpit: quod non subducta utilitatis ratione effici solet.

Subducere est surripere. Turpi. in lindia. Ego interim in turba foras subduxit eum haccine. Virg. in bucco. Et succus pecori: & lac subducitur agnis. Teren. in Eunuchō: Vbi primum potuerit se illinc subducat socio.

Subducere etiam rursus ducere leuare. Virgilius in buccolicis: Qua se subducere leuare colles incipiunt Tullius de officiis libro tertio. Huic ille classē lacæ dæmoniorum quæ subducta est ad citheum clam incendi posse.

Stupidus est obstupefactus. Stupidus stultus & iniquus. Varro in andromeda: luncta & proposita cito non debuit pati suo homini stupidissimo in os spuerē uitam.

Suspiciere est fursus aspiciere. Virgilius in. i. æne. Et fastigia suspicit urbis.

Suspiciere est suspectū habere. Salu. in iugur. Per diem tempus bolmicar cuius impulsu lugurtha deditio: nem quam moetu deseruit incoeperat suspectus regi: & eum suspiciens nouas res cupere: ac perniciem

- eius dolum querere. Virgili. ii. aenei. Suspecta dona
Præcipitare iubet.
- Subigere acuerere. Vir. in. vii. Subiguntq; in cote secures.
Subigere exercere mollire. Cicero de orato. lib. ii. Sub
acto mihi ingenio opus est: ut agro non semel arato
sed nouato.
- Subigere superare & sub ditione habere. Virg. i. aene.
Ternaq; transferint rutulis hyberna subactis. Sisena
historiarum libro. iiii. Terrore perturbatam multi
tudinem subigunt.
- Subigere exarare. Tullius de senectute. Cum autem ad
miraretur Lisander proceritate arborum & directos
in quincuncem ordines: & humum subactam atq; duram.
- Subigere molire exercere. Vir. ii. geor. Aut scrobibus
mandet mutata subactis. Tul. in Hortensio: Ut enim
segetis agricolæ subigunt atris anteq; ferant. Idem
de senectute: Sed etiam ipsius terræ uis ac natura de
lectat: quæ cum gremio mollito & subacto sparsum
femen exceptit.
- Subigere est cogere. Virg. iii. geor. Et sæpe superbos
cornibus inter se subigit decernere amantis. Idem i
vi. Castigatq; auditq; dolos subigitq; fateri.
- Summum signat quod hominibus sit altius. Virgili. iii.
aene. Summoq; ulularunt uertice nymphæ. Idem. in. xii.
Apicem tamem incita summum Hasta tulit: summamq;
excussit uertice cristas.
- Summum proximum. Cicero tuscu. lib. i. Summam aquam
attinget enectus siti Tantalus.
- Summum extremum. Vir. aene. li. ii. Venit summa dies &
ineluctabile tempus Dardaniæ. Tul. in Hortensio:
Vixit ad summam senectutem ualitudine optima.
- Summum gloriosum. Virg. in. viii. Me ne igitur socium
summis adiungere rebus Nisi fugis? Ennius in an
dromeda: Hæc malos annos multosq; longeq; ab do
mo bellum gerentes summum summa industria.
- Spectare dirigere. Luc. in. xx. Quid sibi uult: qua re fit
ut intus uerius ætate spectent atq; ferant uestigia sed
omnia prorsus. T. de offi. libro. iii. Ad extremum si
ad perniciem patris respectauit patriæ salutem ante
ponam saluti patris.
- Spectare est uidere. Virg. in geor. Heu magnam alteri
us frustra spectabis acernum. Idem in. xii. Sedeant spe
ctentq; latini. Tul. in Hortensio: Cæli signorum ad
mirabilem ordinem infatigabilemq; pulchritudinem
magis spectat.
- Spectare inspicere cauere. Plau. in Asina. Spectandum
nec tibi annulum det: neq; roget.
- Spectare probare. Cicero Tuscu. li. v. Non igitur ex sin
gulis uocibus philosophi expectandi sunt. Teren. in
Prologo andriæ: Spectandæ: an exigendæ sint uobis
prius. Virg. in. viii. Sunt nobis fortia bello Pectora:
sunt animi: & rebus spectata iuuentus.
- Stringere percutere. Virg. in. x. Atq; animum patriæ
strinxit pietatis imago.
- Stringere nudare uel exercere. Virg. in. xi. Strictum ro
tat acer Lucagus ens.
- Stringere rarefacere excidere. Vir. in buc. Hic ubi de
sas Agricolæ stringunt frondes. Et. iii. geor. Tunc stri
ge comas: tunc brachia tunde.
- Stringere decerpere. Vir. i. geor. Sed tamem & quernas
glandes tunc stringere tempus Et lauri baccas. Varro
de re rustica libro. i. Quod non solum celeriter præteri
re stringere uacant: sed transglubit.
- Stringere radere. Virg. in. viii. Ego sum pleno quem
flumine cernis Stringentem ripas.
- Stringere uulnerare. Virg. in. viii. Hunc primo leuis
hasta themillæ Strinxerat.
- Succedere dicitur in alterius locum uenire. Virg. in. x
Interea soror alma monet succedere lauso Turnum
T. de offi. li. iiii. Qui quodam qui ueneno proficiat: ut ue
ros hæredes moueat in eorum locum ipse succedat.
- Succedere ingredi. Virg. li. viii. Et nostris succedi pœ
nalibus hospes.
- Subit in memoriam reducitur. Virgilius. ii. aene. Subit
deserta creusa.
- Subire ingredi. Virg. in. viii. Hæc inquit limina uictor
Alcides subiit. Luc. in. xxxviii. Pueri præterea nostris
qui subeant iubet.
- Subire succedere. Varro in sexagesi. In quarum locum su
bierunt inquilinæ impietas perfidia impudentia.
- Subire subdere supponere. Virgili. in. x. Aeneæ subiit
mucronem: ipsumq; morantem sustinuit.
- Subiicere nasci crescere. Vir. i. geor. Ne subeant her
bæ: ne uoluerit uicta fatiscat.
- Subire egredi succedere. Virg. in. viii. Phadumq; herbe
sumq; subit.
- Subire resistere respondere. Tul. in uerræ diuinatione
Poterisne eius orationem subire?
- Secare excindere. Virg. li. viii. Qualis nereia cloto. Et
galathea secant spumantem pectore pontum.
- Secare sequi: unde & senatores bonorum sectores dicti
sunt. Virg. lib. x. Quæ cuiq; est fortuna hoc. e. quam
quisq; secat spem.
- Squalidum dicitur sicuti plerumq; sordidum. Virg. ii. aenei.
Squalentem barbâ & concretos sanguine crines.
- Squalidum fulgens. Vir. in. x. Per tunicam squalentem
auro latus.
- Scitum elegans. Teren. in andria: Percastor situs puer
est natus e pamphilo. Tullius in uerrem actione: Sici
liensium ut etiam nos qui rudes harum rerum sumus
intelligere possumus scite facta & uenisse.
- Sedet significationem habet claram. Virg. in. xi. Tur
nus sacrata ualle sedebat.
- Sedet placet. Idem li. v. Idemq; pio sedet aeneæ probat au
ctor aestes.
- Sustulit sursum tulit erexit. Virg. ii. aene. Sustulit exu
tas uinclis ad sidera palmas.
- Sustulit abstulit. Tullius philippi. li. ii. Eos qui regni no
mem sustulerint deferendos putans. Virg. geor. i. Su
stulit primus calamos siluamq; sonantem.
- Spargere distillare signat uel guttatim infundere. Vir.
in. xii. Spargit rapida ungula rores sanguineos. Idem
in. iiii. Spargens hunda mella soporiferumq; papauer.
- Spargere madefacere. Virg. Spumat aspergine cautes.
- Spargere separare. Vir. iii. geor. Discerptum latos iu
uenem sparsere per agros.
- Spargere implere. Vir. in. xi. Et iam prima nouos spar
gebat lumine terras.
- Signare est designare. Luc. li. xxv. Si socrates in amore
& in adolescentulis meliore paulo facie signat: ac si
nihil amaret.
- Signare imprimere. Vir. iiii. geor. Et summo uestigia
puluere signent.
- Signare discernere. Lucili. in. xxx. Nam ut discrimen
facit

facit: nec signat luna alba.
 Solidi significatio manifesta est. Virgili. in. vi. solidoq;
 adamante columnæ.
 Solidū continuū iuge. Varro seſq; ulyxe: Nauibus. xii.
 dum profectum decem annos solidos errasset.
 Subnixum iudicium. Virgi. ii. ænei. luuenemq; ſupbū
 Seruitio enixæ tulimus.
 Subnixū enixū. Virg. iii. æne. Mæonia mentū mitra
 crinēq; madentem Subnixus raptō potitur.
 Subnixum ſublime. i. ſurſum nixum. Cecilius in. i. an-
 naliū: Ea latini ſubnixo animo & uictoria inerti cō-
 ſilium ineunt.
 De dictionis a. T. Littera incipientibus.
 Andem ſignat uix: ut apud Ciceronem: Tan-
 dem aliquando quiritēs. Virg. li. iii. æne. Ergo
 inſperata tandem tellure potiti.
 Tandem ſignat tamen. Titinnius in gemina.
 Symphonia odioſū tādē: ut moribus placeam uiro:
 Tamē ipſum ſignificat ſtatim. Vir. in buc. Hic hædos
 depone: tamen ueniemus in urbem.
 Tamen ſignificat tādē. Salu. iii. hiſto. Nam qui enare
 conati ſunt: iſti ſæpe ferrimētis nauium aut aſiſti a
 ſuis undaq; uim mulctato fœdo corpore poſtremo.
 Triste. Virg. Et pluuio contriſtat peſtore cælum.
 Triste amarum. Virg. in geor. Tristiſq; lupini Suſtule-
 ris fragiles calamos.
 Triste minax. Virg. ii. æne. Iſq; adytis & triſtia dicta re-
 portat. Triste graue. T. de rep. libro. vi. Qui numero
 optimatum & principū obtulit hiſ uocibus & graui-
 tatis ſux: liquit illū triſtē & plenū dignitatis ſonum.
 Triste difficile. Tul. de ſene. Facilius in morbos icidūt
 adoleſcentes: grauius ægrotant: triſtius curantur.
 Triste nigrū. Virg. iii. geor. Aut ruriſum triſti contin-
 gunt corpus anurca.
 Tristiſ iratus. Affra. in epiſtola: lactauit ſeſe iactet mi-
 hi erit triſtior i deſt iratior. Idem in eadem: Idem na-
 tura triſtiori paululo.
 Tristiſ doctus. Luc. in. xxviii. Adde eodem triſtiſ ac ſe-
 ueros philoſophos.
 Trahere per terram ducere. Vir. i. æne. Lora tenēs ta-
 mem hinc ceruixq; comæq; trahuntur Per terram.
 Trahere eſt ruriſum leuare. Tul. de deorum natura li.
 ii. Et regere qui foſſione terram ſumare calentem
 atq; etiam ex puteis iugibus aquam calidam trahit.
 Plau. in Amphytrione: Ego illi puteo ſic ocepſo ani-
 mam omnem intertraxero.
 Tardum pigrum. Virgi. i. geor. Sæpe oleo tardi caſtas
 agitator aſelli. Teren. in Eunuchō: Fatuus eſt inſulſuſ
 tarduſ.
 Tardum diuturnū perſeuerantem. Virg. ii. geor. Me-
 dia fert triſtiſ ſucos tardumq; ſaporem.
 Tendere inhabitare: tabernacula & hoſpitia ponere.
 Virg. ii. æne. Hic dolopum manuſ: hic ſæuus tende-
 bat achilleſ.
 Tendere inſidiari decipere dictū: a tēdica. Teren. in
 phor. Qua non recte accipitri tenditur nec miluo.
 Tendere eſt proprie laxitatem diſtēdere & ſine rugis
 facere. Virg. in. viii. Tendunt uela noti. Idem in ſex-
 to: Tendebantq; manuſ ripæ ulterioſis amore.
 Tendere eſt dirigere. Virgi. i. æne. Per tot diſcrimina
 rerum Tendimus in latiū. Idē in ſecūdo: Ad cælum
 tendens ardentia lumina.

Tendere contendere. Virg. ii. æne. Ille ſimul manuſ
 tendit diuellere nodos. Idem in. v. Aequo diſcrimine
 piſtris Centauruſq; locū tendunt ſuperare priorem
 Turpe eſt indecorum informe. Virg. in. vii. Et moetus
 & mala ſuada fameſ & turpiſ egeſtas. Idē in. iii. geor.
 Scabiemq; ferat turpiſq; podagraſ.
 Turpe grāde. Virg. iii. geor. Optima toruæ forma bo-
 uis: cui turpe caput. Idem in. iii. geor. Et turpiſ paſcit
 ſub gurgite phocaſ.
 Tenerū ſignificat gracilētū. Virg. iii. geor. Et roſ in te-
 nera pecori gratiſſimuſ herba.
 Tenue uehemens. Virg. ii. geor. Tenuiſq; lageoſ Ten-
 tatura pedes olim uicturaq; linguam.
 Tenue inſocundum. Vir. in. ii. geor. Tenuiſ ubi argil-
 la & dumoſiſ calculiſ aruiſ.
 Tenue tenerū. Tul. de iuppliciis in Verrē: Raticulū ſi-
 bi ad nariſ admouebat tenuiſſimo lino.
 Tenue frigidum. Virg. in geor. Nec tenueſ pluuiæ ra-
 pidue potentia ſoliſ Acrior. Idem in. iii. Tum tenueſ
 dare ruriſ aquaſ.
 Tenue paruū exiguū. Tul. in Hortenſio: Eundem non
 mediocri pecunia: ed etiam tenui percipere poſſu-
 muſ. Virgili. in. v. Et tenuiſ teucrum reſ eripe letho.
 Idem in. ii. geor. Ni reſugiſ. tenuiſq; piget cognoſce-
 re curaſ.
 Tenet ſicut eſt uſuſ ſignificat apprehēdit detinet. Vir.
 iii. geor. Verum ubi correptū manuſ uinculiſq; te-
 nebriſ. Tul. in uerrem in diuina. Non te ſed hic libet
 eſſe reſponſurum quem monitor tuuſ hic tenet.
 Tenet inhabitat. Virgi. iii. geor. Quæ gurgitiſ huiuſ
 lma tenenſ.
 Tenet prohibet. Virg. ii. geor. Texendæ ſæpeſ etiā &
 pecuſ omne tenendum.
 Tenet compelſcit ſupprimiſ. Virgi. iii. geor. Tenuiſq;
 inhianſ tria cerberuſ ora.
 Tenet tetigit. Virgi. geor. i. Annis abundanſ Exit: &
 obducto late tenent omnia limo.
 Tenet dirigit. Virg. i. æne. Sed uoſ qui tandem quibuſ
 aut ueniſtiſ ab oriſ: Quoſ uenetiſ iter?
 Tenet intelligit dicit. Teren. in andria: Id pauet ne du-
 caſ: illam tu autem ut ducas rem tenet.
 Tremere dicitur cōmoueri agitari. Vir. in. vi. Cur an-
 te turbam tremor occupat artuſ.
 Tremere timere. Virg. ii. æne. Hic aliud maiuſ miſe-
 riſ multoq; tremendum. Plau. in Aſina. Non placet
 Pro monſtro eſt: quando qui fudat tremiſ.
 Trahere manifeſtā habet ſignificatiōē. Virg. ii. æne.
 Altaria ad ipſa trementem Traxiſ.
 Trahere dare. Virg. i. æne. Partibuſ æquabat iuſtiſ: &
 ſorte trahebat.
 Tētare eſt exerceri. Virgiliuſ georgicorum tertio: Et
 tentat ſeſe: atq; iraiſci in cornua diſcit Arboriſ obai-
 xuſ trunco.
 Tentare experiri. Virg. in. viii. Hiſ fretuſ non legatoſ
 neq; prima per artem Tentamenta.
 Tentare aggredi. Virg. ii. æne. Extemplo tentanda ſu-
 ga canit æquora chalchaſ.
 Tentare petere dare. Virg. iii. æne. Vnde laborū Ten-
 tare auxiliū iubebat.
 Tetrū uitabile. Tulliuſ de officiis libro tertio: Poſtre-
 mo hæ iam in liberis ciuitatibuſ regnaudi exiſtunt
 cupiditateſ quibuſ nihil tetriuſ: nihil fœdiuſ cogita-

ri potest.

Tetrum dicitur illuuiosum foetidum. Virgilius tertio aene. Ium uox tetra inter odorem. Idem in. x. Lauit improba teter Ora cruor

Tetrum amarum. Lucil. in quarto: At ueluti pueris ab scinthia tetra madentes Cum dare conantur.

Tetrum impium crudele. Tullius de officiis libro tertio: Promissum potius non faciendum: q̄ tetrum facinus admittendum fuit.

Torquere inflectere. Vir. ii. geor. Taxi torquentur in arcus. Teren. in eunucho: Vide ut sibi os contorsit carnifex.

Torquere gyro celeri rotare. Vir. i. aene. Ast illam ter fluctus ibidem Torquet agens circum.

Torquere iacere mittere. Virg. in. v. In medios telum toristi primus achiuos.

Tueri dicit seruare custodire. Tul. in epistola ad Caesarem actione prima Vt sciret tuenda maiore cura esse q̄ parata sunt. Virg. in. viii. Succedunt uariantq̄ uices quod cuiq̄ tuendum est.

Tueri uidere. Virg. in. vii. Excipiunt plausu puidos gaudentq̄ tuentes Dardanidæ.

Tergora dicuntur coria. Virg. aene. i. Tergora diripiūt coltis.

Tergora dorfa. Virgilius in. vii. Hinc raptas fugientibus ingerit hastas In tergum.

Tergum scutum. Virg. in. viii. Aduersi in tergum fulmonis. Idem in decimo: Dentibus infrendens: & tergo decutit hastas.

Transmittere trahere derelinquere. Luc. li. xxviii. Polæmon mortem & amauit: & suâ transmisit stolam quam dicunt.

Temerarium sicuti plærunq̄ a temeritate.

Temerarium metuendum & sollicitum. Plau. in asina. Sed quid q̄ piccus ulmum tundit aut temerarium è & in sequentibus.

Tegetes a tegendo. Varro de re rustica: Si quæ fiunt decanna bililino iunco palma scirpo: ut funes restes tegetes quoq̄ fundo sumi non potuerunt.

Taleas scissiones lignorum uel præsegmina. Var. de re rustica libro primo: Nam etiam nunc rustica uoce intertaliare dicitur diuidere uel excidere ramum extraq̄ parte æquabiliter præcisum quas alii taleas appellant.

De dictionibus ab. V. Littera incipientibus.

Olare est auium. Virgili. i. aene. Humilis uolat u æquora iuxta.

Volare est celeriter currere. Teren. in ecyra: Ne frustra illic expectet uola. Virg. in. y. Ecce uolat calcemq̄ terit iam calce diores.

Vastum est magnum. Virgili. iii. aene. Vastumq̄ caua trabe currimus æquor.

Vastum horrens & asperum. Virg. i. aenei. Hic uasto rex æolus antro.

Vastum ferox. Cicero tuscu. Quæ barbara india tollere uastior aut angustior.

Vetus est flatus. Virg. in. i. Et mulcere dedit fluctus: & tollere uento.

Ventus significat odorem. Plau. in cistellaria. Ita multulentus uentus naris obtigit.

Virtus fortitudo est. Virg. in. y. Tunc pudor incendit uires & conscia uirtus.

Virtus significat auxilium. Plau. in milite: Deum uirtute eundem hospicio accipiam.

Virtus meritum est & dignitas. Plau. in milite: Quæ improba est iners precium eis! pro uirtute ut ueniant.

Vesci est edere. Virg. in. xi. Vescit æneas simul & troiana iuuentus.

Vesci etiã significat uti. Virg. i. aene. Quod si fata uirum seruant: & uescitur aura ætherea. Tullius de finonum & malorum. Si gerundis negociis possit orbatus paratissimis uesci uoluptatibus.

Veici iterum uidere. Actius in athamante: Priusq̄ infans esse facinus oculi uescuntur tui.

Valere est operire: Vnde & reuelare nudare dicitur.

Velare rursus legare. Pom. in panuceatis: Non rogis qui fiat restis biles est uelet gulam.

Vola est media pars manus. Varro in epifationibus: Pleni libri inq̄ eorum: quorum in sepulchris nec uola nec uestigium extat.

Vanum leue inane. Virg. in. i. geor. Sed illos expectata seges uanis elusit aristas.

Vanum est mendax. Virg. i. aene. Ni frustra augurium uani docuere parentes. Salu. in iugurth. bello: Mauri uanum genus. Tul. de officiis libro. i. Nihil enim proficiunt nisi admodum mentiantur: nec uero quicq̄ è turpius uanitate.

Vanum insidiosum subdolum. Virgili. in. ii. aenei. Nec si miserum fortuna sinonem Finxit: uanū etiam mē dacemq̄ improba finget.

Vanum obscurum. Virgili. in. iii. aene. Et procul in tenuem ex oculis euanuit auram. Tullius de republica libro quinto Vt nostra uero ætas cum republica sicut pictura accepisset egregiam. sed iam euanescen-tem uetustate.

Vastitas significat uastationem. Actius in astyanacte: Propter tot tantasq̄ uastitates funerum.

Vltimum usu nouissimum dicitur. Virg. in. viii. Vltimus ille dies bello gētiq̄ fuisset. Tullius de sene. Magis delectatur qui in prima cauea spectat. delectatur tamen etiam qui in ultima.

Vltimum primum. Virgilius in. viii. Tu sanguinis ultimus auctor. Tullius de finibus bonorum & malorū libro. iii. Eorum dico qui summum bonum quod uultimum appellant in animo ponerent.

Vrgere insistere. Luc. in. xxviii. Cæde hostium gnato urgere restant perimus.

Vrgere est premere cogere. Virgilius. iii. georgicorū lina soluuntur latera: atq̄ oculos stupor urget inertes: Versaq̄ in obnixos urgentur cornua uasto Cū gemitu.

Vrgere tegere. Vir. ii. geor. Qui saxo super atq̄ ingēti pondere teste Vrgerent.

Vrgere accelerare. Virg. in. xi. Tibi quam noctes festina diesq̄ Vrgeram.

Vincere significat superare. Virgilius. ii. georgicorum Vbi aera uincere summum Arboris haud ullæ iactu potuere sagittæ.

Vincere exprimere. Virg. iii. geor. Nec sum animi dubius urbis ea uincere magnum q̄ sit.

Vincere animi compotem fieri. Virg. iii. geor. Illi uictor ego & tyrio conspectus in ostro. Idem in. vii. lunonem uictrix affatur.

Vertere

Vertere dicitur conuertere torquere. Vir. in octauo Gorgona defecto uertentem lumina collo.
Vertere fallere decipere. Vir. secundo æneidorum: Seu uersate dolos: seu certe occumbere morti.
Vertere mutare. Virg. primo æneidorum: Quæ te genitor sententia uertit.
Uersat agitât cômouet uoluit. Vir. tertio Georgicorum: Quid iuuéis magnû cui uersat in ossibus igné Idem in sexto: Nunc me fluctus habet: uersantq; in littore uenti.
Uindicare est malefactû defendere. Tullius de of. li. iii. Atq; iste dolus malus & legibus erat uindicatus.
Uindicare trahere liberare. Vir. q̄rto æneidorum: Gra iumq; ideo bis uindicat armis. Cice. in. iii. academi corû: Aliqua potestas sic uindicet in libertatem. Idé de senectute: Et senectus est natura loquacior ne ab omnibus eam uitius uidear uindicare.
Uindicare reuocare. Tul. ad cæsaré iu. in secûda actione: Quid si nihil ad beneficium adderes quo per te me una cû repub. in libertatem uindicassent.
Uindicat adsciscit ad se trahit. Tul. in hortensio: Deinde imitator ut sibi qd uidef naturæ mos uindicat.
Uisus ab utendo. Virgilius tertio Georgicorum: Nâ nec erat coriis usus.
Uisus consuetudo. Terentius in heauton Sic mihi est usus. tibi ut opus factô est face.
Uisus opus. Virgilius æneidorum libro octauo: Arma acri faciunda uiro nunc uiribus usus. Nunc manibus rapidis.
Vitam a uiuêdo dictam. Virgilius in quinto: Et ni docta comes tenuis sine corpore uitas Admoneat.
Ventre clare significat. Vir. in sexto: Venisti tandé.
Venire resistere imminere. Virgilius in octauo: Satis ambobus teucrisq; uenire latinisq;.
Verrere est trahere. Virg. in pimo æneidorum: Quippe ferant rapidi secum uerrantq; per auras.
Verrere ferire peruertere. Virgilius in tertio æneidorum: Annixi torquent spumas & cærule uerrunt.
Verrere mundare. Luc. libro uigesimo octauo. Lignû cædat ædis uerrat ac uapulet.
Via é iter. Vir. in. i. ænei. Strepitum & saxa uiarum.
Via ratio cã. Vir. in. x. Hæc uia sola fuit qua perdere posses. Terentius in phor. Qua uia istuc facies.
Via consuetudo. Terentius in heauton. Sed uia puulgata partum quotidie accusabam.
Vestigium dicitur pedum impressio. Virg. tertio georgicorum: Et gradiens ima uerrit. uestigia cauda.
Vestigiû extrema ps pedis. Vir. in sexto. Vestigia primi Alba pedis fronteq; ostentans arduus altam.
Volutare dicitur uolui. Luc. trigésimo: Quid tu istuc curas: nisi ego obliniar atq; uoluter.
Volutare contagiõe pquirere. Vir. in buc. Id quidem ago & tacitus mecum lycida ipsa uoluto.
Vis est celer impetus. Vir. secundo æneidorum: Instat ui patria Pyrrhus. Idem: Auxilioq; leuare uiros uimq; addere uictis.
Vis celeritas. Luc. in tertio: Aut quidnam tremuli facere artibus hædi: Cû simili incurfu possint ac fortis equi uis.
Vix cû labore. Virg. secundo Georgicorum: Vix humiles apibus cassias roremq; ministrat. Idé in quinto: Vix illum famuli phegeus sagarisq; ferebant.

Vix statim: Virgilius in secundo æneidorum: Vix ea fatus eram gemitu cum talia reddit.

Nonnullarum dictionum in significato differentia.

Vido & amor idem significare uidentur: & est diuersitas. Cupido enim considerata est necessitatis amor iudicii. Plautus in bacchide Cupido te conscius: an ne amor. Idem in Curculione: Discreuit & uim eiusdem diuersitatis expressit dicens: Quo uenus cupidq; impat: suadetq; amor Cupidinem cum foeminino genere dicimus cupiditatem. Virgilius in sexto æneidorum: Quæ lucis miseris tam dira cupido? Cum masculino dicimus ipsum. Plautus in penulo: Cupido quantus? Inter amare & diligere hoc interest: q; amare uim habet maiorem: diligere leuius amare. Cicero ad brutum: Sic igitur facies. & me aut amabis: aut quo contentus sum diliges. Et in libro primo: Clodius tribunus plæbis designatus ualde me diligit. uel ut er φατικότερον dicam ualde amat. Idem ad Dolobellam: Quis erat qui putaret ad eum amorem quem erga te habebam posse aliquid accedere? Tantum accessit: ut mihi denique nunc amare uidear. antea dilexisse.
Perire & interire plurimum differunt: q; perire leuior res est. & habet inuentionis spem & non omniû rerum finem. Plautus in captiuis: Qui per uirtutē peritat non interit.
Alere & educare hoc distant. Alere est uictu temporali uitam sustinere. Educare autem ad satietatem perpetuam educere. Plautus in menæchmis: Nam illuc homo hominis nō educat. Actius in andromeda. Alii educaui: id facite ut gratum sit seni.
Inter tollere & auferre est diuersitas. Tollere est erigere. Auferre legatum transferre. Virg. in. viii. Tollite cuncta inquit: cœptosq; auferte labores.
Horrendum & horridum multam habent diuersitatem. Est enim horrendum tetrum & euitabile. Virgilius in q̄rto æneidorum: Concilium horrédû. Horridum plæruncq; extans & prominens. Virgilius in q̄rto æneidorum: Et glacie riget horrida barba. Luc. in. vi. saty. Et hi quos diuitiæ producût & caput iungunt horridulum.
Inter meretricem & prostibulam hoc interest. Meretrix honestioris loci est & questus. Nam meretrices a merendo dictæ sunt: quia copia sui tantum modo noctu facerent. Prostibula q; ante stabulum stet questus diurni & nocturni cura. Plautus i cistel. Manifestissime discernit: Intro ad bonam meretricem astare in uia solam: prostibula sane est.
Genitrix a matre hanc habet distantiam: quia genitrix semper quæ genuerit nuncupatur. mater uero aliquando pro nutrice ponitur. Virgilius in septio Geminos huic ubera circum Ludere pendêtes pueros & lambere matrem. Plautus in Menæchmis: Ita forma similis pueri ut mater sua nō internoscere posset: quæ mammam dabât. nec adeo mater ipsa: quæ illos pepererat.
Pudet & piget hoc distant. Pudet enim uerecundia

Et piget poenitentiae. Plau. in pseudulo: Nimio id quod pudet facilius fertur quam illud quod piget. Non dedisse istud pudet me quia non accepi piget. Salustius in Iugurtha. Nam postea quae fecerit incertum habeo pudeat an pigeat magis differere.

Osculum & suauium intellectibus his discernuntur: quod ab ore osculum. suauium a suauitate dicitur. Varro de uita patrum. Ideoque ab ore dicitur osculum non a suauitate. Unde suauium est quod simile suauitati.

Inter sacrificare & litare hoc interest. Sacrificare est ueniam petere. Litare est propiciare & uotum impetrare. Vir. quarto aeneidos: Tu modo posce deos ueniam: sacrisque litatis: id est impetratis Plautus in penu. Sic hercle istud unquam factum est: tum me iuppiter faciat: ut semper sacrificem neque unquam litem.

Expleri & saturari hanc habent differentiam. Expleri est tantummodo plenum esse: satiari supra modum. Luc. in. vi. Deinde animi in gratiam naturam pacere semper atque expleri bonis rebus: satiarique nunquam. Tullius de re publica. li. vi. Graues enim dominae cogitationum libidines infinita quaedam cogunt atque imperant: quaeque expleri ac satiari nullo modo possint. Ad omne facinus impellent eos: quos illecebris suis incenderunt.

Arcus & arquus hoc distat. Arcus enim suspensus appellatur fornix. Arquus non nisi in caelo: quem Irim poetae dixerunt. Unde & arquati dicuntur quibus color & oculi uidentur quasi in arquis similitudine. Lucretius in. vi. Tum color in nigris extat nubibus arquis.

Fors & fortuna hoc distat. Fors est casus temporalis. Fortuna dea est ipsa. Actius in astryanae: ltera in quibus partibus namque audire uolo: si est quam exopto: & quo captus modo fortuna ne an forte reperitur. Varro in epistola ad fusium: Dii quaeso fors fortuna quantis commoditatibus hunc diem.

Ferus & ferox hoc differunt. Ferus est saeuus. Ferox est fortis. Salust. in iugurtha: Ille animo feroci negat se fusam numidiam pertimescere. Vir. in secundo aenei.

Ferus omnia iuppiter agros Trastulit. Idem in quarto: Et frena ferox spumantia mandit.

Antiquus & antiquor ut gradu ita & intellectu distat. Nam antiquum uetus significat. Vir. in secundo Georgicorum: Antiquasque domos auium. Antiquor melior Tullius de amicitia: Hoc quidem est proprium amicitiae: sed antiquor & pulchrior & magis a natura ipsa profecta. Idem de re publica. li. primo: Sed quoniam plura beneficia continet patria. & est antiquior parens quam si quis ut aiunt caruerit: maior ei profecto quam parati debetur gratia. Luc. in quarto: Quin potius uitam degat sedatus quietam quam tu antiquius quam facere hoc fecisse uidearis.

Fastum & festum uariantur ita. Est enim faustum quasi a fouendo dictum ac per hoc prosperum & propitium. Unde contra in faustum minax & impropitium. Festum uero soleniter laetum & feriatum. Vir. ii. aenei. Festosque dies de nocte phoebi. Terentius. O faustum & foelicem diem

Cuius & cuiatis est differentia. Cuius ad personam refertur hominis: cuiatis unde significat. Actius in telepho: Qui neque cuiatis esset unquam potuimus multi rogitantes scire.

Animus & anima hoc distant. Animus est quo sapimus: anima qua uiuimus. Actius in epigone: Sapimus animo. Fruimur anima. Sine animo anima est

debilis. Varro in andabitis: In reliquo corpore ab hoc fonte diffusa est anima. Hinc animus ad intelligentiam tributus.

Vultus & facies hoc distat. Vultus est uoluntas quae pro motu animi in facie ostenditur. facies oris species. Salu. in Catilina. Prorsus in facie uultusque uecordia inerat. Luc. saty. libro primo. Vultus item ut facies mors citra morbus uenenum.

Sepum & unguentum differunt hoc modo. Sepum fit ex adipe ruminantium. Luc. saty. lib. iiii. Tesiphone te pulmonibus adirem unguem exactum attuli eumenidibus.

Mussare & murmurare ita discernuntur. quod mussare hominum fit occulte quid & pressa uoce loquentium quod caelatum uelint. Vir. in decio: Quid fortuna ferat populi: sed dicere mussant. Et alibi: Flent mortui mussantque patres. Murmurare autem maioris soni est proximum ad tumultum. Vir. in primo Georgicorum: Nemorum increbescere murmur.

Priores & primores hanc habent diuersitatem. Priores enim comparatiui sunt gradus. Primores summae quaeque res. Luc. in. viii. saty. Gallinatus cum uictor se gallus honeste caelitus & digitos primores erigit ungues. Turpil. in Demetrio: Sandalio innixa digitis primoribus.

Poesis & poema differunt. Poesis textus scriptorum: ut odyssaea uel ilias Homeri: aut aeneis Virgilio. Poema inuentio parua: quae paucis uerbis exprimitur: ut in gladiatoribus ludis Homeri. Poetica est ars earum rerum. Luc. in. xi. saty. Non hoc quod ualeat quid uenter sit hoc & illud cognoscis primum hoc quod diximus esse poema. Pars est pars parua. Idem in epistola: Itemque uis non magna poema est. Illa poesis opus totum totaque illa summa est una.

Fora & fori ut genere ita & sensibus differunt. Nam neutro iudiciorum & litium sedes est: masculino spatia in nauibus apertiora.

Doctum & peritum simile cum uideatur a Tullio discretum est ut sit peritum plus quam doctum de officio. in tertio: Itaque cum sint ducti a peritis desistunt facile sententia.

Inter urbem & ciuitatem hoc interest. Urbs est aedificia: ciuitas incolae: Virgilius in primo aeneidum: Urbs antiqua fuit: Ennius in telepho: Et ciuitatem arguimus incendere. Pacuuius in athalanta. Sollicita studia obstupida suspensa animo ciuitas. Sisenna in historiis libro quarto: Incerta ciuitas trepidare. Propertius. cum in urbe superiorem locum incendere.

Inter cogitare & deliberare hoc interest. Cogitare est confirmare. Turpil. in beton. Quaeso cogita ac delibera. Idem in philopatro: Certum ac deliberatum est me illis obsequi.

Scius & conscius hoc differunt. quod scius secum. conscius cum alio scius est. licet conscius indifferenter positum legerimus.

Auspicium & augurium his intellectibus uariantur. quod sit auspicium auium conspectio & quae ex uolatu auium significetur & uocibus. Augurium autem rerum omnium coniecturas prudenter ac diligenter amplectitur.

Monstra & ostenta similiter intelliguntur: quod imminuentia monstrent & ostendant.

Omen uotum est mentis & uocis. Vnde sacrificanti bus dicit bona habere omnia: id est ut circumstantes & bona mente uelint & recta oribus proferant.

Portetum non solum quod portet sed quod iam ap portet & faciat in his significationibus quae in au spiciis & auguriis & extispiciis ostenduntur.

Prodigiū autē semp pessimū est: dictū quasi porro adi gēdū. Vir. i. secūdo aeneidō: Sola nouū dictoq; ne fas arpya celēo Prodigiū cāit & tristes dñūciat iras Iniuria & cōtumelia hoc distāt: q; iniuria leuior res ē Pacu. in phibōa: Patior facile iniuriā si est uacua a contumelia. Ceci. in fallacia: Facile ærumnam fer re possunt si inde abest iniuria: & iniuriam nisi con tra constant contumeliam.

Fulmen & fulgur his intellectibus uariant. Est enim fulmē telū ipsum quod iacit. Vir. in priō Georgico rū: Ipse pater media nymboꝝ i nocte corusca Fulmina molit dextra. Fulgur ignis q; coruscat fulmie. Vnde & fulgetra dicit fulgor. Vir. in quinto: Macu losus & auro sqāmam incendebat fulgor. Fulgura tum dicitur fulgure tactum uel exustum.

Iurgiū & lis hāc habēt distantiā: q; iurgiū leuior res ē siquidē iter beniuolos aut propiōcos dissensio uel contentio iurgiū dicit. Inter inimicos dissensio lis appellatur. M. Tu. de repu. in quarto. Admiror nec rerū solum sed etiam uerboꝝ elegantia: si iurgant i quit beniuoloꝝ concertatio non lis inimicorū iur gium dicitur. Et in sequenti. Iurgare ergo lex putat inter se uicinos non litigare.

Audacia & audētia in hoc diuersa sunt: q; audacia te meritas est: audentia fortitudinis. Salustius in Cati lina. Audacia pro muro habetur. Virgilius aeneido rum: Audentes fortuna iuuat.

Merx & mercatura hoc distāt. Merx est species ipsa Mercatura ē actus ipse. Mercatus autē locus i quo agitur mercatura. Tul. de repu. libro q̄rto: Pæones primi mercaturis sed mercibus suis auariciā & ma gnificentiam inexplēbiles cupiditates omnium re rum exportauerunt in Græciā. Idem de offi. Quo tanq̄ ad mercaturam bonarum artium sis pfectus: inanem redire turpissimum est.

Superstitionis & religiōis distantiā manifeste discer nit Tullius de deoꝝ natura in secūdo: Nō enī philo sphi solū ueꝝ etiam maiores nostri superstitionem a religione sepauerunt. Religiosi ex eligendo: Super stitiosi proprietatem ex hoc habent: q; præ cultura deorum supersedeant.

Peius & deterius his sensibus discernunt: q; sit peius malo quod in usu est & creberrime frequentat. de terius uero a bono: ut minoris sit meriti q̄ id quod placet. Vir. in q̄rto Geor. Deterior qui uiuus eū. ne prodigiis obsit Dede neci. Idem in octauo: Deterior donec paulatim ac decolor ætas. Hæc enim me lioribus comparata sunt.

Inter circū & globū hoc itereft. q; circus est planities rotūda ut circuitus. globus soliditas undiq; rotūda. ut ē sphaera & staminū glomera. Tul. de deoꝝ glo bis. sic enī sphaerā interpretari licet. ex planis autē circus aut orbis. Vir. in q̄nto: Mediaq; in ualle thea tri Circus erat. lucētēq; globū lūæ titaniaq; astra.

Manubias a præda hoc distare ueteres extimauerūt

ut sit pda corpa ipsarū reꝝ quæ capiunt. Manubiae uero pecuniæ ex præda uēdita redactæ. & sic apud plurimos: Nā. M. T. ita sensisse uoluit de lege agraria. Prædas manubias sectile. castra deniq; Cnei Pō peii sedente imperatore censors.

Peruicacia & p̄tinacia hoc distāt. Peruicacia ē iterdū bonarū rerū perseuerātia: pertinacia semper mala rū. Actius in myrmidonibus: Tu pertinaciā esse Ar chiloche hanc prædicas: ego puicaciā a me uti uolo nam peruicacem dicis me esse & uincere perfacile patior: pertinacem nihil moror. hoc fortis sequit il lam indocti possidet. tu addis quod uitio est: demis quod laudatur.

Sensus & sensa hoc separant. Sēsus enim qui sentiūt: sensa quæ sentiunt. Cicero de oratore. Et quod ex primere dicendo sensa possumus.

Iuuentus & iuuēta & iuuenilitas hoc differūt. Iuuen tus iuuenes. Inuenta ætas ipsa uel iuuenilitas. Vir. i. octauo: At patiens operū paruoq; assueta iuuentus Idem in tertio Geor. Interea superat gregibus dū læta iuuentus. Solue mares.

Morata morigera & morosa hanc habēt distantiā q; morosa contrariis peruersisq; moribus. Tullius de senectute: At sunt morosi & anxii iracūdi & dif ficiles senes. Plautus in aulularia: Dūmodo morata ueniat: dotata fatis est.

Inter uegetū & uigens hoc itereft. q; uegetū sit inco lume: uigens forte. Nam uegetum corporis uigens etiam animi possumus dicere: ut in multis.

Profesti & festi dies discernunt. Profesti sunt a festi uitate uacui. Afranius in priuigno: Quæ festi face re solemus de quottidiano opere promiscue æque profesto concelebras focum.

Quærere & requirere hoc differt. quoniam require re est diu quærere. Afranius fratris: Proin tutum quæram. ne requiram te uide.

Specula & speculum & genere & significatione diffe runt. Nam specula despicientiam significat.

Confiteri & p̄fiteri hoc distāt: quia profiteri uolūta tis ē. cōfiteri necessitatis. Cicero pro Manilio: Hic ego non solum confiteor: uerū etiam p̄fiteor. Ho nestius uel profiteri q̄ confiteri.

Ulcus & uulnus hoc distāt. q; ulcus tecta & clausa ma lignitas. Vir. tertio Geor. Quā siqs ferro potuit re scindere summū Ulcus os: alitur uitium: uiuitq; te gendo. Vulnus hians patēs. Idē in decimo: Produxi pressi ue oculos: aut uulnera laui Veste tegens.

Turpe & foedum quam habeant distantiā manife stum est. Nam turpe leuior res ē. Tullius de officiis Luxuria uero cum omni ætati turpis tum senectu ti: foedissima est.

Formæ & figuræ quæ sit differentia Tullius manife stat. Nam formam integritatem speciei esse uoluit figuram formam nostram. Tullius de offi. lib. priō Principio corporis nostri magnam natura ipsa ui detur habuisse rationem: quæ formam nostram re liquamq; figuram: in qua esset species honesta: eam posuit in promptu.

Dignitatem & uenustatē discerni uoluit Tullius: Di gnitas uiris: uenustas foeminis sit attribuēda de of ciis. i. Venustatem muliebrem dicere debemus: Di gnitatem uirilem.

Monstra & prodigia & portēta hoc distant: q̄a sunt monstra ostēta & monita deor̄. Vir. in octauo: Pri-
mūq̄ parentē Monstra deū refero. Prodigia deor̄
iræ uel minæ. Idē aeneidor̄ tertio: Sola nouū dictū
nefas harpya celeno Prodigiu canit. Portēta osten-
ta quæ aliqd̄ iminere significēt Lu. li. xxvii. Nisi por-
tenta anguisq̄ uolucres ac pennatos scribitis.
Ignoscere & cōcedere quēadmodū iter se distēt: ape-
rit. Tullius ad cæsare iuniorē i. i. Quod mihi & phi-
lippo uacationem dabis gaudeo. nam & præteritis
ignoscis & concedis futura.
Contēnere & despiciere eo distāt: q̄ est despiciere gra-
uius q̄ cōtēnere. Tullius i uerrē actiōe tertia: Quen
q̄ contēpserit despexerit: liberū esse nunq̄ dixerit.
Idem ad Cæsarem in tertio: Amici nonnulli te con-
temni despici & p̄ nihilo haberi senatus uoluit.
Cupiditas & cupido diuersa sunt: nā cupiditas ē leui-
or. Luc. in tricesimo: Cupiditas ex hoīe: cupido ex
stulto nunq̄ tollitur. q̄ cupiditas pars quædam sit
temperatior defluens ex cupidine.
Aemulatio ab imitatione hoc distāt: q̄ imitatio sim-
plex est: & liorē atq̄ inuidiā non admittit. Aemu-
latio autē hēt quoddā imitādi studiū: sed cum mali-
tiæ operatiōe Virgilius in sexto: Aemulus exceptū
triton si credere dignū est: Inter saxa uirum spumo-
sa immerferat unda.
Probatū & spectatū uis maioris ē. Luc. in undecimo
Tuam probatam mihi & spectatam adolescētiam.
Bellū & plū hoc differūt: q̄ prælia partes sunt belli.
Hoc est in bello congressiōes. Luc. xxvii. Vt roma-
nus populus uictus ui & superatus plis sæpe ē mul-
tis: bello uero nunq̄: in quo sunt omnia. Virg. i octa-
uo: Infantē fugiens media inter prælia belli.
Inter cauere & euitare differētia ē. Lu. i. vi. Et eē plus
uitare qd̄ cauēdū tibi cēsere: qd̄ euitādū maxime.
Vetustiscere & ueterascere qd̄ interfit Nigidius cō-
mētator grāmaticus in decio deplanauit: Dicemus
quæ uetustate deteriora fiūt uetustiscere: inuetera-
scere quæ meliora. M. T. ad Hirtiū i octauo: Cū enī
nobilitas sit nihil aliud q̄ cognita uirtus quis i eo ge-
nere ueterascētē uideat ad gloriam generis anti-
quitate desideret?
Nocēs a nefario & ipio distare uti nocēs leuius uide-
ri possit. Tul. d̄ of. li. secūdo uoluit. Nec tamē ut hoc
fugiendū ē: ita habendū est religiōi contrarium no-
centē aliqd̄o & nefariū impiūq̄ defendere.
Innuere & annuere hoc distant: q̄ innuere est facie
significare.
Flagrare & ignescere ita discernitur: q̄ ignescere est
incendi & ardere. flagrare uero olere.
Noxa & noxia diuersa sunt. noxa peccatū leue. Virgi-
lius. i. æne. Vnius ob noxam. Noxia nocentia. Vir. i.
viii. Iræq̄ & crimia noxia cordi. Tul. in hortētio: Et
certis quidē rebus in quibus peccata nō maxie affe-
runt: noxias tamen ni sciunt attingunt.
Plus a multo uetustas uoluit discrepare: & pōt uideri
hanc habere differētiā: ut sit multū a plurio minus
ac non supra modum. Virg. in priō geor. Multum
adeo rastris glebas qui frangit inertes. Plus sicut in
plarisq̄ Tul. magis discernit in epistola ad Catonē
Ne iccirco mihi desiderandū eē dignitatem meā q̄
eam multi impugnarint: sed ideo magis recolendā

q̄ plures desiderarint.
Inter speratā & dictā & pactā & spōsam hoc interest
qa uirgo postq̄ petiī speratā dicit. Plautus i amphy-
trione. Vxorē suā salutat sperata: dehinc pmissam
dictā uel pactā uel spōsā dici pōt. Vir. i secūdo ænei-
dorū: Cui pater & coniunx quōdam tua dictā relin-
quor: Idē alias: Et gremiis abducere pactas. Titinni-
us qnto: Qui exacta ætate sponsa sit despōsata.
Mutuū a fœnore hoc distāt: q̄ mutuū sine usuris: fœ-
nus cū usuris sumit & ē qua si accepti fœtu s. Plau. i.
asina. Nā si mutuas non potero. certum est sumama
fœnore. Vnde honestius mutuū est quod sub ami-
co affectu fiat tamē usu temporis ne cessari.
Inter nutare & annuere & niētare ueteres hoc inter-
esse uoluerūt: ut nutare capitis: annuere uel nuere
nariū uel labior̄: niētare oculorum. Plau. i asinaria:
Nec illa ulli homini nutet niētat annuat.
Castitas & pudicitia ab iniuria paria disputant: cum
sit pudicitia ab iniuria turpiū libidinū libera casti-
tas ab his continens & remota. præterea religiosa
munditia ac puritas. Vir. in secūdo Geor. Casta pu-
dicitiam seruat domus. Et in sexto aeneidorū: Qui
q̄ sacerdotes casti dum uita maneret.
Pascere & alere hoc distāt: ut sit alere sufficiēdi gene-
ris curā habere pascere natos sagiare. Var. i gerūto
didascolo: Vbi graues pascantur pauonum greges.
Inter extinguere & opprimere interesse uoluit: Tul-
lius de amicitia: Vt sit maius opprimere q̄ extiguer-
e. Quāobré dāda opa est: neq̄ amicor̄ dissidia fiāt
sin tale aliqd̄ euenerit: ut extinctæ potius amicitia:
q̄ oppressæ uideantur: quasi quod extinguit possint
reclamari: quod opprimitur non queat.
Morbū a uitio prudētia ueterū uoluit separari. ut sit
morbus cū accessu utiq̄ aut cōtagii aut t̄pis: uitium
perpetua & insanabilis & irreuocabilis causa.
Memnisse & in memoriā redire hoc differre Ari-
stoteles putat: & uult memisse omniū esse aiantū:
ut cibi potionis somni uoluptatis. in memoriā re-
uocare quod exciderit nisi homines posse.
Die quarta & die quarto hoc differre prudentes uo-
lunt: quorū tamen auctoritas ut sit die quarto tem-
poris præteriti. die quarta temporis futuri.
Mētiri & mēdaciū dicere quēadmodū distēt. P. Nigi-
dus māifestauit. Qui mētiri ipse nō falsus alteq̄ fal-
lere conat: q̄ mēdaciū dicit ipse falli. Quātū in se
est uir bonus præstare debet: ut non mentiatur.
Festinare & pperare ueteres diuiserunt. Cato in ora-
tione quā de suis uirtutibus scripsit: Qui unū quid
maturare trāligit: properat. qui multa incipit nec p-
ficit: festinat. Verū utraq̄ uerborū ratio sub hac si-
gnificantia proxima est ueritati ut sit sæpe animi p-
perare studiose ad res aliquas contendētis festina-
re corpore necessitatibus obsequēdi. Virgilius i q̄r-
to: Et mediis properas aquilonibus ire per altum.
Et in secūdo aeneidorum: Festinate uiri: nam quæ tā
fera moratur Segnitias.
Matronæ & matrefamilias dissimiliter accipiūt ue-
teres quidā: ut sit matrona quæ peperit semel: ma-
terfamilias quæ sæpius. Quidam matronam locu-
pletiosem dicunt.
Auarū & auidū ita discernunt. Auarum enim semp
in reprehensione est. Auidū autē ab auendo: quod

est etiam honeste cupiendo: Vt Vir. in secundo Ge-
orgicoꝝ: Pascunt oues: auidæq; iuuenæ. Salusti. in
Catilina. Laudis auidi pecuniæ libe ales erant.
Prospicere & respicere distat: ut aduersum uidere p-
spicere rōne dicat. Respicere quasi retro aspicere.
Furor ab infania hoc distat Cice. tusc. u. lib. iii. ostēdit:
Itaq; nō ē scriptū. insanus & furiosus eē incipit. Infa-
niam enī cēsuerūt incōstātiā id est sanitate uacātem
tamē posse tueri mediocritatē officioꝝ & uitæ cō-
munē cultū atq; usitatū furorē cē rati sunt mētis ad
omnia cæcitātē: q; cū maius esse uideat q; infania. ta-
men eiusmodi est: ut furor in sapiētem cadere pos-
sit. infania non possit.
Cōfidētia & fidētia discretionē pādīt Tul. tusc. ter-
tio: Qui fortis ē. Idē fidēs: quoniam confidēs mala
cōsuetudine loquentium in initio ponit. ductū uer-
bū a confidendo quod laudis ē: quia cōfidēs is pfe-
cto nō extēscit. discrepat enī a timendo fidens.
Inuidia & inuidētia. Cice. tusc. libro tertio: Posset et in
misericordiā posset in iudentiā nō dixi in inuidiā.
quæ tū ē cū inuidet. ab inuidēdo at inuidētia recte
dici pōt: ut fugiāus abiguū nomen inuidiæ in. iiii. ut
ægritudini inuidētia. utēdū ē enī docendi cā uerbo
minus usitato: quoniam inuidētia non eo qui in-
uidet solum: sed in eo etiam cui inuidetur dicitur.
Ægrotatio & ægritudo. Cice. tusc. li. iii. Sed pprie ut
ægrotatio ī corpe: sic ægritudo in aīo nomē hēt.
Iracūdu & iratus ebrius & ebriosus amator & amās
& alia quæ inter se distēt. Cice. discreuit in. iii. tusc.
la. Aliud iracundū eē: aliud iratū: ut differt anxietas
ab angore: & neq; enī aguntur omnes anxii. Inter
ebrietatem & ebriositatem hoc interest: aliud ama-
torem: aliud amantem.
Lætari & gaudere distat: ut Cicero in tertio tusc.
lanarum: Atq; ut confidere decet timere nō decet.
Sic gaudere licet: lētari non licet.
Pernicitatē & uelocitatē Cicero discreuit ī. iiii. tusc.
lanarū. Præstās ualitudie uiribus forma: acerriusq;
itegrusq; sensibus: adde et si lubet pnicitatē. Vir. iiii.
geor. hoc sensit: Dura iacet pñix in strato saxa cubi-
li: ut illud celeritatis. hoc patiētissimæ fortitudinis.
Mœtū timorē formidinē pauorē Cicero discreuit ī
qnto tuscularū: In quem autem metus: in eum ti-
miditas formido pauor ignauia.
Innocens & innocuum hoc distat: quia sit innocens
non nocens: & innocuum illæsum. Virgilius in de-
cimo: Et sedere carinæ Omnes innocuæ.
Miserari & misereri cæteris his sensibus eē uoluerūt
ut sit miserari flere & lamētari: misereri miseratio
nem aliēis casibus exhibere: & actiuo ad primū affe-
ctū. passiuo ad secundū. Actius in euryface: Heu mi-
hi ut etiā hæc ærūna mihi luctū addit luctibus alia
p̄sona quid miserari? Id me Euryfacē tuam sodalita-
tem tibi memoras: formidas tibi te commiserabar
magis q; miserabar mei.
Multū & satis eo distat. q; multū infinitum ē: satis fi-
nitū: Auaris illud: hoc parcis se cōtinētibus applicā-
dum est. Luc. in quinto: Nā si quod satis est homini
id satis esse potuisset hoc sat erat. Nam cum hoc nō
est quod credimus porro diuitias ulla animū mi-
hi explere potuisse.
Omne atq; totū differt: ut ab oī plus eē totū putent.

Virgili. in bucco. Omnia uincit amor. Et in Geor.
Omne adeo genus ī terris hoīumq; ferarum Et ge-
nus equoꝝ pecudes pictæq; uolucres In furias ignē
q; ruūt. amor oībus idē. Et in. vi. æneidoꝝ: Totaq; ī
fusa partus Mēs agit molē: & magno se corpore
miscet. Quid q; totū quod plus putat: non pro cun-
cto alicui dici pōt. Vir. Georgicoꝝ li. tertio: Totaf-
q; aduoluerē focus Vmos igniq; dedere: ut sint to-
tas integras non oēs quæ in mūdo sunt ulmos.
Niti & obniti cū ex uno sit intellectu: acceptis tamen
p̄positiōibus fit diuersum. Niti enim pōt: uideri aut
aliquā utilitatē aut honorē ærūnofo tēdere sine la-
bore: q; ī aliquibus grauis audiat: ut sint enixæ pa-
tiendi labore defunctæ. Inniti aut incubere manife-
stum ē. Virgilius in sexto: Ille uidēs pura iuueis qui
nititur hasta. Obniti uero ē contra aduersā luctari.
Virgilius: Sæpe adeo obniti nō cedere. Terētius in
andria: Pedibus māibusq; obnixæ oīa facturum.
Illix & illex hoc discernunt ab illiciēdo illix: illex uero
a quo lex non seruet. Plau. in penulo: Quid illi tan-
tæ rei fuimus illix. Idem in persa ī iure: illex: hoc est
uiuens sine lege: sine iure labes populi.
Ergastulū & ergastulus ut genere ita & intellectibus
differūt. Nā neutro carceris locus ē: masculino cu-
stos pœnalis loci. Luc. in decimo quinto. Non erga-
stulus unus. & alius iudicem apposuit: ut nemo ten-
tentiam libere q; ergastulis dicere possit.
Fremere & frēdere hoc disseparant: quia est freme-
re magnū sonare Vir. in sexto: Fluctibus & fremi-
tu assurgens benace marino. Frenderē alicubi cum
gemitu uel iracūdia miseræ aut minax. Vir. iii. æne.
Luminis effossi fluuidum lauit inde cruorem Den-
tibus infrenderē gemitu. Pacuuius in antiopa: Frē-
dere noctes miserās.
Educere & educare hanc hēnt differentiā. Educere ē
extrahere trahere: educare nutrire & prouehere.
Aborsus & abortus uarias hēnt significatiōes. Abor-
sus enim ille dicendus est: qui est in primis mēsis
cum conceptus exordiū factum est. abortus pprie
tempus pariendi: tunc enim moritur quod nascit: ī
plurimis hoc reconditum inuenimus.
De impropriis.
Olarē fabroꝝ uerū uerbū: cū materiæ com-
planat asperitas. Vsi sunt eo laudandi scripto-
res uetustatis et ad alias fabricas rerū. Varro
ī bimarco: Tot comœdias sine ulla fecerimus: unū
ego libellū non edolē: ut ait Ennius.
Sulcus oē qcqd in lōgitudine aculeatū est dici pōt ue-
terū auctoritate doctoꝝ. Varro in marco: Pater di-
uum trifulcū fulmē igni feruido actutū mittat ī tho-
lū Marcelli. Vir. i. ii. æn. Et liguis micat ore trifulcis
Penulam abusiue oē quicqd tegit nobilissimi ueteres
transulerūt. Varro in manio: Et cum corrigia dis-
ruptas tenet aridum reliquum pede penula scor-
tea pertegere.
Vitreū pertenuē & perlucidū quicquid ē auctoritate
ueterum dici potest. Varro in Modio: Quā istorū
uitrea æstate os tendant unice clausos.
Tela et lapides dici posse auctoritas docuit & omnia
quæcūq; iaciuntur. Sisenna in q̄rto historiæ: Ma-
nuales lapides dispartit: propterea q; is ager omnis
eiusmodi telis indigebat.

Silentium fieri de consuetudine sumptum est. Sifen-
na quarto histo. Oriri de contrario silentium.
Cæcū nō solū oculis captū sed etiā insidiosum & oc-
culte malū & latēs & tacitū qd ueteres dicēdū existi-
mauerunt. Virg. in. vi. Cæca regens filo uestigia.
Labra nō solū hoīum sed et margins uel fines dicū-
tur. Vir. in buc. Siluestris raris sparsit labrusca race-
mis. herba ita dicta quia in labris agrorū & in sepi-
bus & termis nascit. & ē genus erraticæ uitis. Vir. i.
vii. Sicut aquæ tremulū labris ubi lumen ahenis.
Interfici & occidi & inanimātia ueteres poluerunt.
Plau. in menach. Occisa hæc res. Vir. in q̄rto geor-
gicorū: Atq̄ interfice messes. Salusti. i. histo. Multi
q̄ cōmeatus interierāt insidijs latronū. Plau. i. mer-
catore: Mihi hæc ædiū interitus ē. Cice. in œcono-
mico: Nullo modo facilius arbitror posse neq̄ her-
bas arescere & interfici: neq̄ terram. Idē ad hirciū
libro nono: Dicis quasi istuc intereat: nescio: nisi ta-
men mihi erat iucundum seueri tu neq̄ qui casum
perimeret superioris.
Gannire cū sit pprie canū. Varro asinos rudere cæs
gannire pullos pipare dixit. Luc. libro q̄nto: Ganni-
tu uoces adulēt et hūanā uocē nōnulli gānitū uoca-
uerunt. Affra. i. p̄sa: Gānire ad aurē nunq̄ didici.
Dotatū nō a dote dici: sed ab oī qualibet copia. Cice.
de oratore libro p̄rio: Auctor ē cuius artē cū idota
tam uideris & incōmutatā & incomptam: uerboq̄
etiam dote locupletasti & ornasti.
Putidū & sensibus auribusq̄ p̄bari Cicero de ora. in
iii. scribit: Quoniā hoc satis spero uobis quidē cer-
te maioribus natu inhonesta ut putida uideri.
Cinnos ac fucū quod ē alius coloris et nō taliū rerū
Tullio auctore dicius de oratore li. iii. Atq̄ eo citi-
us in oratore ac poetæ annis ac fūco ostendit.
Abdicare nō solū de patris factō potest dici: quod ē
familia abiicere: sed rē quālibet negare. Pacuuius i
athalantha: Mortem ostentant: regno expellūt: cō-
fanguineam esse abdicant.
Equifones nō equoq̄ tātum moderatores aut magi-
stros sed omnibus quibus regimē conceditur cuius-
libet rei dici posse ueteres uoluerūt. Varro in mar-
cipore: Hic in ābiuio nauē cōscēdimus palustrem:
quē nautici equifones per uia conducerent loco.
Meridiē mediā diei partē oēs solūmodo putāt: cum
& noctis eē eā t̄pis partē ueterū auctoritas dixerit.
Varro in marcipore: Noctis repente circiter meri-
diē cū in picturis aer feruidus late ignibus cæli ore
anastice ostēderēt. Nos in epulis quæ inscribunt a
doctrinis de peregrinādo & uigilia igit aliquando
& morantium cogitationum priuſq̄ ætas in meri-
die & torpedinem pellet mediam.
Rheda pro curru Varro in marcipore posuit: Re-
gi mediam aduectam per aera in rheda.
Falcea pro cortice. Varro in gerunto didascolo: In q̄
bus libis sacra turri falceis cingit forem.
Liber pro corpe. Virg. in secūdo Georgicorū: Vdoq̄
docent inoleicere libro.
Viscū positū pro ræte a tenacitate. Var. i. parme. Le-
pusculi timetes hoc quadrangulū dedit diana ræte
ne exiliāt uiscū fuge lineamq̄ compedem.
Calcar p̄ impetu. Var. Sesc̄q̄ ulyxe: Vetus suo cāu ue-
hementius sufflare. & calcar admouere.

Ebrios & tricinos nō uinolētos ausi nociuo: sed ex-
pletos qualibet re possumus dicere. Varro i eume.
Et cæteris scholasticis auris auribus scolica dapea:
qua ebriis festice aperantologia consurgia coniu-
gimus ieiunis oculis.
Torrere nō solū ignis sed et frigus potest. Varro in
eume. Capite apto esse iubet ante lucē suscitāt. fri-
gore torret: uenatū eicit: ieiunio uellicem. Virg. in
p̄rio Georg. Aut boreæ penetrabile frigus adurat.
Libeꝝ pro extāti & eminēti. Var. i. eume. Iteꝝ tragi-
ci p̄deūt cū capite libero: cū antiqua lege & fronte.
Aedificādi māifesta significatio ē: ab eo tractum est:
ut quæcūq̄ fabricant qualibet opera fabricari uel
ædificari dicuntur. Virg. in tertio æneidōꝝ: Instar
montis equum diuina palladis arte Aedificant.
Squalere nō sordiū plenū eē tantūmodo: ut nūc con-
suetudine persuasum est: sed honestate abundare:
& refertum esse ueteres honesta auctoritate posu-
erunt: duciq̄ hāc significationem a squamis putant
Vt enim ē in corpibus sordiū alta congeries q̄ squa-
lere dicunt: ita q̄ fuerit qualibet re dēiatū oneratū
inulcatumq̄ squalere uoluerunt. Vir. in sexto: Per
tunicam squalentem auro.
Transgressus a pedū gradu pprie dicif: sed auctori-
tis uenustatis liberiorē usum loquēdi dedit. Salusti-
us in. i. histo. Et de his q̄ nauigassent & de ipsis nau-
ibus eo uerbo uti uoluit: in q̄bus gradus nō sit deser-
to nactus obscurā noctem æstu secūdo: ac inde qui
trāsgressus oēs recipit modos p̄cepturus a lusitanis.
Alibi d̄ scaphis: Earū aliæ paulū nimio p̄gressse iter
cū sicco onere: cum pauor corpa agitabat deprime-
bantur. Lucretius: Præterea pauit: uoxq̄ facit aspe-
ra foras Gradiens arteria clamor.
Bibere recte dici omnia quæ haustus habent: ut ani-
malia & terræ. Vir. in bucco. Sat prata biberūt. Sic
ea et in q̄bus haustus nō sit bibere positam inueni-
mus. Vir. in undecio: Hasta sub exertā donec plata
papillā Hæsit: uirgineūq̄ alte bibit acta cruorem.
Libidinē & appetitū & æmulationem et hōestæ rei
possumus dicere: ut sit libido oē quod libuerit. Sa-
lustius i Cati. Magisq̄ in decoris armis & militari-
bus eqs q̄ i scortis atq̄ cōiuiis libidinē habent.
Vfus ab utendo. unde & usurpare dictū ē obtinere. po-
suit quoq̄ uetustas usu perire: hoc est nō utendo ali-
quid posse. Plautus in amphytrione: Caue sis ne tu-
te usu perditus.
Furtū non ablata res solū: sed et qcqd occulte gerif
auctoritate ueterū dici pōt. Virg. in Geor. Vulcani
martisq̄ dolos & dulcia furta. Plautus in Amphy.
Manifestū hunc obtorto collo teneo furē flagitii.
Ingredi nō solū ut ē manifesta eius uerbi significatio
sed et uēire ac se ostēdere auctoritate Plauti possumus
dicere iam in amphytrione: Nihil te pudet sce-
leste populi in conspectum ingredi.
Obseq̄ nō solū miōrē maioribus exhibere: sed et mi-
noribus per uicem ueterum excellēs auctoritas uo-
luit. Plautus in asinaria: Ego sane cupio obseq̄ gna-
to meo.
Versutos nō solū ad malitiā callidos: ueꝝ et peritos
itelligi posse. Plautus informat in asinaria: Nec ma-
gis uersutū: nec quo caueas ægrius. Idem: Homini
uersuto siquid recte curatum uelis mandes.

Deuorari

Deuorari non solum cibus gutture: sed & uox auri-
bus potest. Plau. in asinaria: Auscultate atq; operam
date & mea dicta deuorate. Et in aulu. Nimum libe-
ter edi: sed mouere me.

Bicipité quod incomparatū est posse dici. Var. de ui-
ta patrum libro. iiii. aperuit: In spem adducebat non
plus soluturos q̄ uellem: iniquus equestri ordini iudi-
cia tradidit. ac bicipitem ciuitatem fecit discordiarū
ciuilium fontem.

Defacata omnia pura & iturbata & sine sordibus pos-
sumus dicere. ut uinum sine sordibus uel facibus.
Plau. in Aulula. Nūc defacato demum animo egre-
dior domo.

Malitiam ueteres ut dolum medium ponendam esse
dixerunt q̄ si sit & bona. Plau. in aulu. Acerto ædepol
equidem te ciuem summa omni malitia adeo ut im-
probum præposuerit malo quod leuius putatur in
eadem quid factis neq; malis neq; improbis.

Beluam indifferenter posuit auctoritas ueterū. Plau.
in aulularia: In quo quidem agnoscat scio magis nun-
q̄ curiosam esse ullam beluam.

Crocire cum sit coruorum. Plau. in Aulu. non temere
dixit eos cantare: Non temere est q̄ coruus cantat:
nunc mihi alleua.

Rostrū hominis dici non debere cōsuetudo præsum-
psit apud. Plau. in menæchmis positum: Si caput mé-
sam plenam hominis rostrum diligis. non bis pe-
dio nec nunq̄ uidit rostrum hæc tragoedia tantū uti

Fatū sicut cōmuniter intelligit: significantiam decre-
ti habet. A doctis tamen indagaciones inuenimus
positum pro uoluntate. Virgilius in. vi. Heu stirpē
inuisam: & fatis contraria nostris Fata phrygum.
Item filius huic fato diuū prolesq; uirilis Nulla fuit:
Nec enim iuno aut quisq; deorum fatū habet quod
ipsi faciunt.

Rictum ferarū dici uolunt cum Titinnius etiā auctor
sit hominis dici debere. Caue ex corde fontem hæc
semper facto rictus. Idem Pomponius in prostibulo
Quis hoc est quamobrem hic prostat rictū & labe-
as cum considero. Luc. saty. li. iiii. Malas tollimus ani-
mo: atq; utimur rictu.

Stuprū quod cum uiduis cōmittitur: hoc solum dici pu-
tant ueteres pro adulterio & uitio ponunt. Plau. in
amphytrione: Stupro dedecoris a uiro arguta meo.
Salustius tertio histori. Ac statim fugitiui cōtra præ-
ceptum ducis rapere ad stuprū posuerunt uirgines
matronasq;.

Thesaurū & copiā pessimæ rei dici posse. Plau. uoluit
in Amphy. Qui domi uxorem meam in pudicitia i-
pediuit. teneo thesaurum stupri.

Compotē in bonā partē solum accipi putatur: cum &
in malam possit. Plau. in Epidico: Cedo manum ac-
cipe ærumnarum & miseriarum compotem.

Viua posse dici quæ nec animo nec spiritu moueant
Virg. est in. i. æne. Intus aquæ dulces uiuoq; sedilia sa-
xo Nympharum domus.

Indolem tantū adolescentiā cōsuetudo dicit: quasi no-
ua soboles. Indoles autem est incrementum: ueteres
senum dixerunt. Plau. in milite: Si albus capillus hic
uidetur ne utiq; ab ingenio senex inest. Mens ætas
sua sibi ingenua indoles.

Alacritatem in malis habendam Cicero Tuscu. osten-

dit: Vir ergo temperatus constans sine mœtu: sine
ægritudine: sine alacritate libidine ulla non uexatus
Catuli non solum canum diminutue: uerum omniū
animalium appellantur. Virg. in. iiii. geor. Tempore
non alio catulorum oblita. Et alio loco de serpenti-
bus: Cū positis nouus exuuiis nitidusq; iuuenta Vol-
uitur. aut catulos tectis aut oua relinquens. Lucilius
in tertio satyrarum. Concurfaret agros catulos scœ-
tumq; ferat.

Compressus cum uirgine admissus dicitur. Plautus in
Trucu. Etiam coitū cū meretrice compressum dici
uult. Nūc ad amicā decimo die Athenas uiso: quam
gravidam hic reliqui hic meo cōpressu: quid ea agat.
Opificem non ex opere posse dici Cicero Tusculana-
rum libro quinto auctor est. Aduena quidam ignobi-
lis uerborum opifex insinuasse antiquā philosophiā
uidetur.

Semina pro uirgultis uel maleolis dici posse auctorē
Vir. sequimur in. ii. geor. Seminibus positis superest
deducere terram Sæpius.

Sumen proprie a fugēdo dictum. nam & mulieres mā-
mā sumen ueteres dici uolunt. Luc. iiii. saty. Quod si
nulla potest mulier tam corpore duro Esse tamen
moueat tenero succussa lacerto: Et manus urberū la-
ctanti in sumine sidat.

Exuuias & spolia non solum hominū tegmina aut ue-
stes dici posse. Virg. auctor est in. ii. geor. Cum posi-
tis nouus exuuiis nitidusq; iuuenta Voluitur. Lucr.
Nam sæpe uidemus. Illorum spoliis uere uolitantibus
auctas.

Diuortia non coniugii distractionē solum: sed etiam
omnium inflexionū quæ a recto detorquetur. Virg.
auctor est in septimo Obiciūt equites sese ad diuor-
tia nota.

Virgines non solum fœminæ dicuntur: uerū etiā pue-
ri inuestes. Nam & quicūq; ex ephebis excesserant
deuirginari dicebantur. Var. Quam symphaciā lubi
at oculos haberet imaginum interesset puer uerum
esse deuirginatum uisuris an monuce. Purus dum
cogito.

Enixas non partu solū possumus dicere: sed etiā labo-
re exercitas. Virg. in. iiii. æne. Stripis achilleæ factus
iuuenemq; superbū Seruitio enixæ tulimus.

Pransi non solū qui pranderēt dicuntur: sed etiam qui
bus nihil desit. Varro. Quare o marte præsam ac pu-
ratum esset hoc minime oporteret.

Os rostrū uel faciē hominū tantū dici putat. Virg. in
xi. Donec rutuli clamantis in ore Cōtendit de facie.
Idē in. i. æne. Os humerosq; deo similis. cum auctori-
tate ueterum & pecudū & ferarū dici possit. Virg. in
xi. Ora citatorq; dextra detorsit equorū. Os etiam ali-
cuius rei omne patens dici potest. Virg. in. iiii. geor.
Quā si quis ferro potuit rescindere summū Vlceris
os. Et de leone lib. xii. Impavidus frangit telū. & fre-
mit ore cruēto. Idē æne. iiii. Et ingentem lato dedit
ore fenestrā. M. T. de suppliciis in uerrē. Nam i ipso
aditu atq; ore portus.

Doria & tergora hominū & aliorū animantiū consue-
tudo putat: cū etiā aquarū dici possit. Virg. in. iii. ge.
Vndaq; iā tergo ferratos sustinet orbes. Et in. i. æne.
Dorsum immane mari summo.

Omne castum incorruptum sub uirginis uocabulo

ueteres appellauere. Cicero i ora. Philosophia casta uerecunda incorrupta uirgo.

Nidos uō solū domicilia auum: sed etiam foetus earum. Virg. in. iiii. geor. Ipsa q̄ uolantes Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam.

Imbres consuetudo agmen cælestiū aquarū & pluuiarum induxit solū dici: cum auctoritas uariet. Virgilius omnium aquarū dixit in. iiii. georgicorum: Ipse feraces; Figat humo plantas: & amicos irriget imbres Pecudes non solū quadrupedes: sed etiam alia animalia dicere Virgilio auctore possumus in. iiii. georgi. Quē mihi uix frugum & pecudū custodia solers: Et alibi: Ignauū fucos pecus a præsepibus arcent.

Profundū nō solū imū: sed etiam summum dici posse auctoritas usurpauit. Vir. ii. æne. Maria ac terras cælumq̄ profundum.

Procacitatē nō animantium solum a precando & proficendo dici posse. Vir. auctoritatem dedit in. i. æneidos Penitusq̄ procacibus austris: quod est seuentibus procellis.

Putidum non solum ab odore foetido & graui: qui naribus præbetur: sed etiam q̄ auribus triste & insuaue austerū raucidū putidum dici posse auctoritas uetustatis admisit. Cicero in oratore: Quoniam igitur modo audiretur Misus aut Phryx Athenis cum eēt Demosthenes agitetur putidus.

Deuotum ad prosperū tantum usus trahit: sed auctoritas aduersus significare uoluit. Virg. in. i. æneidos Præcipue infælix pesti deuota futura.

Reos non solum crimine & culpæ obnoxios: sed etiam honesti uel uoti debitores promissī auctoritas uoluit. Virg. in. v. Constituā ante aras uoti reus.

Dapes non solum opiparos apparatus aut religiosos sicuti plæruncq̄ significant: sed etiam uitabiles & infames cibos. Virg. in. iii. æne: de cyclope: Nam simul expletus dapibus: uinoq̄ sepultus.

Domū consuetudo hominum tantum habitacula dici putauit cum auctoritas & templum & nidos domos dixerit. Virg. in. vi. Ostia ianq̄ domus patuere ingētia cētum Sponte sua. Et. ii. geor. Antiquasq̄ domos auum cum stirpibus imis.

Incestū usu dicitur flagitium i affines admissum: sed & incestare polluere auctore Vir. dicimus in. vi. Præterea iacet exanimus tibi corpus amici Heu nescis totamq̄ incestat funere classē.

Reuocare pedem cum hominū & aliorum animantiū dicamus. Virg. in. xi. Etiam fluuiorū dici posse ostendit: Reuocatq̄ pedem tyberinus ab alto. Plautus remos nauium pedes dixit.

Murices uetustas etiam saxorum asperitates tela omnia uoluit dici. Virg. in. v. Et acuto in murice remi Obnixi crepuere.

Dentes non solum quibus cibus atteritur: sed omne quo aliquid execari uel teneri potest. Virg. dici uoluit in. ii. geor. De falce & curuo saturni dente relictam Prosequitur uitem attundens. fingitq̄ putādo Et in. vi. Tum dente tenaci Anchora fundabat.

Locupletis nō magnorū opū tantū modo: sed ad quālibet rem firmos & certos Tul. dici uoluit ad Cæsarem iuniorem in secūdo: Nihil omnino certi nec locupletem ad hoc auctorem habebamus. Et de offi. in. ii. Accedit eo testis locuplex Possidonius.

Monumenta & tēpla dici posse Tul. auctor est in Verrem actione secunda: Ausum esse in æde castoris celeberrimo clarissimoq̄ monumento positum est.

Promeritum etiam in mala parte posuit. Plau. in Amphitrione: Quid mali sumere tanta ex re promeritis.

Pallorē uetustatem & negligentiam. Luc. in. xxx. uoluit dici posse. Lana opus omne perit tineæ pallor oīa cædunt.

Bonus & fortis & pius dici potest. Luc. in. xxx. Caluus pallatino quidā uir nobilis bonus bello. Vir. ii. geor. Et bona bello Coruus.

Mulctare cum sit cōdemnare positū est augere: uotis compotem reddere. Neuius: Colare & asleri laudes ago cum uotis me mulctatis meis: quod præter quē uellem audiebam hoc mihi eminus.

Disciplinosus etiā pessima arte potest dici. Cato de remili. Quam gladiator disciplinosus.

Propitios & placatos homines dici uetustas uoluit. Lucili. in. xxyii. Iuuenis porro est iuris si irati: seu tui propitii sunt in diuinis eadem una maneant & sancta: nā cum benignitate sollicito propositus. Teren. in Adelpis: Quam ea quæ parentes propitii.

Cachinnare non risu tantum: sed & de sono uehementiore uetustas dici uoluit. Actius in fundis: Simul & circum magna sonantibus excita saxis Sæua sonādo crepitu clangentes cachinnant.

Tacere etiā possumus dicere quæ sine uoce uel sono sunt. Virg. in. iiii. æne. Totūq̄ pererrat Luminibus tacitis. Et cum tacet omnis ager.

Affari non solum respondere uel fabulari: sed etiam rogare positū. Virg. in. iiii. æne. I foror: atq̄ hostem iupplex affare superbum.

Fastigia cōsuetudine summæ altitudinis dici putatur cum sit & imæ & significant finis. Virg. in. ii. geor. Forsitā & scrobibus quæ sint fastigia quæras. M. T. de offi. li. iii. Sed quoniam operi inchoato & prope iā absoluto fastigium imponimus.

Numerū non de his quæ numerantur sed admetiunt dici auctoritas uoluit. M. T. de offi. in. iii. Si exempli gratia uir bonus Alexandria Rhodū magnū frumenti numerum aduexerit.

Feruor cū ex igni sit ex flāmis & ex contrario ex frigidibus positus inuenitur: ut sit feruere nō solum ex incendio calere: sed ex quibuscunq̄ molestis perturbari: unde & iactus marini & æstuatō animi iub hac significantia recte posita sentiuntur. Vir. geor. li. ii. Oīa tunc pariter uento nimbisq̄ uidebis Feruere.

Templū & sepulchrū dici potest ueterū auctoritate. Virg. in. iii. æne. Præterea fuit in tectis de marmore templum Coniugis antiqui.

Vestigia cōsuetudine signa impressorū pedū dicimus lectū etiā inuenimus partes extremas pedum dictas uestigia. Vir. in. v. Vestigia primi Albe pedum frontemq̄ ostentans.

Parere etiam uiros dici posse. Cecil. auctor est Chaldis fat hic uicinus se autem peperisse & uobis datum id prudenter. Parere etiam dictum ea quæ non concipiunt. Virg. xi. Ite ait egregias animas quæ sanguine nobis. Hanc patriam peperere suo.

Viros etiā de animalibus posse dici Virg. in buc. sicut gregis ipse caper cum posset maritum dicere. Vir. geor. li.

geor. li. iii. **Quæ legere pucem & pecori dixere mari-
tum.**

Grandire cum sit proprie suū: ut laberius dicit: **Grandi-**
dientem aspexi scrophā. Claudius in libro. xvi. Agni
grandibant dixit.

Infaniā non hominibus solū aut animalibus. sed & his
quæ sine anima sunt. Virgil. in buc. Huc ades. infani
feriant sine littore fluctus.

Elegantes non solū ut cōsuetudine legātia ingenii aut
cultus electione & dilectus plerunq; dici potest. sed
a ueteribus etiam uitio datur. Tullius in Clodium &
Curionem: Tu elegans: tu solus urbanus quem de-
cet mulieris ornatus: quem incessus psaltriæ qui leua-
re uultum: molire uocem potes carmine. De mori-
bus auaritia omnia uitia habere putant sumptuosus
cupidus elegans uitiosus.

Amarū non solum ex sapore triste: sed quacunq; cau-
sa terribile & impensum Maro dicit li. x. Hostis ama-
re quid increpitas: mortemq; minaris.

Multitudo cū sit populorū ut quidā putant. Var. pro
multo non absurde etiam scripsit de uita patrū in se-
cundo: Nihil magis propter argenti facti multitu-
dinem miserat fruendum.

Sanguinolentū corporū positum esse lectum est & de
incorporeis. Varro de uita patrum in quarto: Itaq;
propter amorem imperii magistratus gradatim se-
ditionibus sanguinolentis aut dominatus quo ap-
pellent.

Pondus pro numero. Varro de uita patrum i quarto:
Egræcia aſias in uillas comportasse magnum pōdus
omnium artificum.

Audiēdi sensum etiam his rebus Virg. dedit quæ non
aures habent nec sensum in primo georgicoi um. Et
frustra retinacula tendens Fertur equis auriga: nec
audit currus habenas.

Carere etiam rem bonam potest dici. Turpil. i Deme-
trio. Dolentis perseuero eos parentes careo.

Caui proprietatis est sinuosi ac per hoc sine dubitatio-
ne corporū. Virgilius etiam de incorporibus quæ
sunt inania tantum uel obscura dici posse testatur in
yi. Et ni docta comes tenuis sine corpore uitas Ad-
moneat uolitare caua sub imagine formæ. Et in. x.
Tundeā nube caua tenuem & sine uiribus umbram.

Lauare cum sit eluere: & aqua sordida quæq; purgare
uetustatis auctoritas posuit etiam polluere. Virgi. in
iii. georgicorum: Lauit ater uulnera sanguis. Et in. x.
Lauit improba teter Ora cruor. Plautus in pseudu-
lo: Eas lachrymas laui. Enni. in Hecuba: Heu me mi-
serum: interii: pergunt lauare sanguinem sanguine.

Animas pro corporibus. Ite ait egregias animas quæ
sanguine nobis Hæc patriā peperere suo. Virg. dixit
In quo etiam hoc nouū est q; patriā posuit pro regio-
ne uel terra cū patriā sit ciuitas uel urbs parentum.

De contrariis generibus uerborum.

Ucupau actiuū positū pro passiuo. Titinnius
a in ueliterna: Id ego aucupau. plenas aures au-
fero. Plautus in truculento: Lapide ecastor au-
cupau atq; e mea sentētia. Ennius in medea: Fructus
uerborum aures aucupauit. Actius i astyanacte: Nūc
in consilio id reges argiuum aucupant.

Vagas pro uagaris. Plau. in milite: Te alloquor uitii p-
briq; plenus qui cōtra uicinos uagas. Serenus in opu-
sculis: Rure puella uagat uirido. Actius in tereo: Fa-
ma nam nobilitas læta ex stirpe præclare uagat. Pa-
cuuius in medo. Qui tandem ubi ea est qui recepat
exul incerta uagat. Turpil. in leucadia: Vultu uecor-
di uagas infamia. Ennius hectoris lustris: Constitit
credo stamandere arboris uento uagant. Pompo-
nius: Mappo præterito. pp. uoluntas hæc est & uul-
go uagas.

Refragabūt. Sisenna in. xii. histo. Multi populi pluri-
mæ conciones dictaturam omnibus animis & studi-
is refragabunt.

Meret pro meretur. Plau. in menæchmis: Item incul-
tus sit ut meret. possumus nostræ domi ut sit. Turpi-
lius in philopatro: Ut possim tibi referre gratias ut
demerueris: id etheā meret merito ut diligare.

Auspicaui pro auspiciatus sum. Plau. in perſa: Lucro fa-
ciēdo ego auspicaui. Idem in Istibœa: Ego auspicaui
in re capitalix mea acta lucrubatione cum primo lu-
ci hodie ut exornata sit atq; ut auspicietis cras est cō-
munis dies.

Delectau pro delectatus sum Plau. in trinūmo: Cum
hiscæ ærumnis delectauit. Teren. In ecyra: Dicitq; illi
annulum sese dum luctat detraxisse.

Scruto. Plau. in Aulula. Postremo hunc iam perscru-
taui.

Auguro. Plau. in amphy. Si satis recte aut uera ratione
augurent. Ennius in Mena. Certo hic est nulla quin
monstrum si ex hoc ego tibi dico: & coniectura au-
guro. Cicero ad Caluum: Præsentit animus & augu-
rat quodam modo quæ futura sit suauitas. Virgi. in
vii. Et siquid ueri mens augurat opto.

Assensit & est passiuū. Actius in Neoptolemo: Ut ni-
hil contra rationem & quam habuerit assensit silēs.
Pōponius: Sponsa. papi pol magis ubi cognorit: oīs
una sentiet. Idem in erigona: Assentio: age nunc tuā
progeniem & ordine.

Cunctat pro cunctatur. Actius in Alphe. Ita tria men-
bra animo ægroto cunctant sufferre laborem.

Accinge pro accingere. Pomponius in machis gemi-
nis: Iam ego mihi adero: dum ego reuertor ageanus
accingere ad molas.

Contempla. Actius in philotheca: Contempla hæc se-
dem: in qua ego nauē hveme saxo stratus pertuli. Ne-
uius in danae. Contemplo placide faciem & formā
Plau. in Asinaria: Meum caput contemples.

Altercata est passiuum. Pacu. in Iliona: Cur illa hic me
cum altercata est:

Arbitrabunt. Plautus in stico: Probiores uero arbitra-
bunt si probis narraueris.

Amplexa pro amplexare. Actius in Alchmeone: Po-
stremo amplexa fructum quem dii dant cape.

Amplexari pro amplecti. Cicero de oratore li. ii. Nec
uoluptatem tuentur: quam amplexari possunt.

Criminat. Ennius satv. in. iii. Nā is non bene tibi uult:
qui falso criminat te apud.

Dignau pro dignatus sum uel dignāte dixi. Actius in
Meleagro: Remanet gloria apud me: exuias digna
ui Atlantæ dare. Pacuuius in hermiona: Cum neq;
me aspicere æquales dignarent meæ.

Miserarent pro miserarentur. Actius in Athamante.

- Atq; ita de illis merui: ut iure hæc nunq̄ miserarent mala.
- Largi pro largire. Lucil. in. xiiii. Quod iustus dederas tu quod hoc est uiscera largi. Actius in diomede: Benigne & pro beneficio largi aquæ grauitur uel ampliter.
- Intui & contui pro intueri. Turpilius in pedio: Tamé oculis longa intercapedine appetunt cupide intui. Pompo. in machis geminis: Cognitus incoepi cōtūi conspicio coleata cuspide.
- Proficisceret pro proficisceret. Pompil. in ethra: Hortatur hominem q̄ primum proficisceret.
- Sortirent pro sortirentur. Varro rerū humanarū. xx. Conuenerunt censores inter se sortiant.
- Moderat pro moderat. Pacuuius in perhibœa: Neq; tuum te ingenium moderat: neq; fratrum ira exilium leuat.
- Polliceres pro polliceris. Varro: Ne dares: ue polliceres quid datum est.
- Populare est etiam passiuū populatur. Virg. in. i. georgicorum: Populatq; ingentem farris aceruū Curculio. Ennius in ambracia: Agros mendaces depopulant serui dominorū dominis. Quadrigarius: Agrū uolanum populare cœperunt. Sitēna histo. iiii. Hoc populabundus ad numeriam conuertit.
- Ponitur aliquādo pro punit. Tullius de offi. in. i. Neq; ad eius qui punitur aliquem: aut uerbis castigat: ad reip. utilitatem referri.
- Ruminata. Virg. in buccolicis: Illice sub nigra pallētes ruminat herbas.
- Fabricantur. M. T. de offi. Vt enim piēiores & hi qui signa fabricantur. Plau. in Asinaria: Fabricare quid uis cōmiscere. Cicero de oratore lib. iiii. Capitoliū fastigium illud & ceteraq; ædiū nō uenustas sed necessitas ipsa fabricata est.
- Palpatur pro palpat. Luc. i. xxx. Hic ubi me uidet: sub blanditur palpat caput scabit.
- Luētant pro luētantur. Ennius in. xi. Viri a ualidis uiribus luētant.
- Bellantur pro bellant. Virgili. in. x. Et piētis bellantur amazones armis.
- Partiret pro partiretur. Lucil. in. xxx. Quid quas ipse partiret pro doctrina boni. Plau. in Asinaria: Hanc quidem quam nactus prædam cum illis partiam.
- Impartit. Luc. in. xxviii. Sospitat impartit salutem plurimam & plenissimam.
- Cohortarent. Quadrigarius annalium. v. Et ducerēt castra facta esse: atq; hos cohortarent ut maturarēt.
- Moderant pro moderantur. Actius in epigonis: Vidē ut te impietas stimulat: nec moderat. Pacu. in perhibœa: Nec tuum te ingenium moderat: neq; fratrum ira exilium leuat.
- Cōmiserescimus. Virg. in. ii. æne. His lahrymis uitam damus: & miserescimus ultro. Ennius i Hectoris lastris: Seruos & uestrum imperium & fidem myrmidonum uigiles cōmiserescite.
- Præliant. Ennius in Achille. Ita mortales inter se pugnant præliant.
- Cōplectite. Pomponius in fullonibus: Quin ego quādo conuenit complectite mi frater salue. o soror salue mea.
- Expergisceret pro expergisceret. Pompo. in Agamē
- none: Supposito ne quis miretur: cum tam clare cōuenit: ut si quis dormitaret expergisceret.
- Labascor pro labor. Actius: Nam nullum est ingenium tantū: nec cor tam ferum: quod nō labascatur lingua mitescat malo. Var. in. vii. rerum diui. Postq̄ uidi misericordia labasci mentem infirmam populi.
- Congredias. Plau. in epidico: Quod si adeam: aut si iā congredias si hoc est.
- Certatur pro certat. Pacu. in armorum iudicio: An q̄s est cui te esse dignum qui cum certetur putet.
- Frustror pro frustror. Pomponius i analibus: Miseret meorum quis: in frustris uentrem frustrarunt suū.
- Execrarent. Afranius in incendio: Experiurabāt: execrabant se ac suos.
- Imitat. Varro in epistola latina in. ii. Tuū opus nemo imitare potest. Leuius i achille. Si malles imitabo tū precium pro noxa dabis.
- Consolare. Varro in Oedipo Thyeste: Per idem tempus Oedipus Athenas exul uenire dicebatur qui cōsolaret.
- Minitas pro minaris. Leuius in danea: Etiam minitas mutæ unitæ ea quæ tua sunt magis q̄ mea. Plautus i Amphytrione: Quid minitabas te faciurum si istas pepulisses foras.
- Percūctat. Neuius in maliuolis: Si p̄cunctassem: malū hoc me præterisset. Neuius secundo belli punici: Blāde & doctē percūctat. Ennius: Quo pacto troiam reliquisset.
- Ominas. Pomponius in curcula. Vel petiture bene eueniat: ita sit & tibi bene qui recte ominas.
- Paciscunt. Neuius belli punici libro. vii. Id quoq; paciscunt moenia sint quæ luētantium reconciliant captiuos plurimos: id sicilientes paciscit obsides ut redant.
- Conuiuant pro conuiuantur. Pompo. in munda. Si caledis cōuiuant: idibus cœnāt foris. Ennius saty. lib. i. Malo hercle suo magno conuiuant sine modo.
- Mirabis. Pompo. in patruo: Mirum facies fatuæ: si studium mirabis diu.
- Urinantur. Cicero in academicis. ii. Si quando enim nos demersimus: ut qui urinantur: aut nihil superū aut obscure admodum cernimus.
- Miserete. Ennius in hecuba: Miserete manus date ferrum: ut me anima priuem.
- Opino pro opinor. Plau. in bacchidibus. Prænestinū opino esse. ita erat gulosus. Pacuui. in Chayle. Iuueni opino esse optimum. Orestes ut hæres. sed tamen Enni. in eumenidibus. Tacere opino esse optimū. & pro uiribus sapere atq; fabulari tute non eris.
- Promeres pro promereris. Plau. in trinūmo: Nā retinere uelis quin dicam ea quæq; promeres.
- Opitula. Liui. in equo troiano: Da mihi hæce opes q̄s peto: quas precor corrige opitula.
- Fite imperatiuo modo. Cato de præda militū diuidēda: Tu diues fite. Crassus in. xvi. Iliados: Socii nunc fite uiri.
- Pœnitebant. Pacu. in armorum iudicio: Prologo nūc pœnitebunt. libunt liberi grato ex loco.
- Partire pro partiret. Afranius in diuortio: Cum testamento patria partisset bona. Lucil. in. iiii. Tu partē laudis caperes: tu gaudia necum partisses. Actius in chrypsippo: Aeternabilem diuitiam partissent.

Recordauit

Recordauit. Quadrigarius in annali.iii. Is ubi datiu cognouit: & patria eum recordauit.
 Poti pro potiri. Pacu. in Ilionia: Vt si honore credo ad huc sceptrum patiuntur poti.
 Præstolat pro præstolatur. Turpil. in pedio. Ego præstolabo illi. Liuius in Tereo. Nimis pol imprudenter suis præstoleris.
 Reuortit. Pomponius in annali. Coenâ queritat: si eum nemo uocat reuortit iocis ad me. nam miser. Neuius Asiaio: Age nunc quando reuortit.
 Tutant. Plautus in mercatore. Inuoco uos lares diales ut me tutetis. Neuius in Lycurgo. Tuos qui cellos terminos tutant. Pompo. Partis non erat quid corpus tremulū famula tutaret toga. Pacu. in perhibœa Tum mulier coge te ut tutent templa liberi.
 Patitor pro parere. Plau. i. Asina. Patitor tui. Item ego te referiam.
 Copulantur pro copulant passiuū pro actiuo. Plau. in aulu. Adeant consistunt copulantur dextras.
 Prælagitur pro prælagit. Plau. in bacchidibus. Occidi animis. iam sto dicto plus prælagitur mali.
 Expalpabitur pro expalpabit quod est extorquebit. Plau. in aulu. Seruus a patre argentum expalpabitur
 Reddibo pro reddā. Plau. in cassina. Ruri reddibo. Itē in menæchmis: Saluū tibi ita ubi mihi dedisti reddibo. Ludificata ero hominem pro ludificata lapide ero culpam omnem in me imponi.
 Osculau. Titinnius: Illa rubra laudo q̄ osculau priuignæ caput.
 Expedibo pro expediam. Plau. i. Truculēto. Ego expedibo rem pdidi apud uos. Pacu. in perhibœa: Mane expedibo factum mihi quod contra rogo.
 Māducatur pro māducat. Pōpo. in papo. Agricola nescio qui sella murget quasi asinus uxorem tuam ita optis oculis simul māducat ac molet. Luc. saty. iii. Assequitur neq̄ opinantem in caput insilit cōmanducatum totum.
 Miseret pro miseret. Turpilius in epiclero: Me miseretur magis. Pacu. Cum uerbo miseretur tui.
 Munerat pro muneratur. Turpi. in trāsilionē: Dat ultro ac munerat quod ab illo abstulit.
 Rixat pro rixatur. Varro in armorū iudicio: Ille uiros hortatur ut rixent. Idem in sereno: Calent rixat. Idē de rerū natura lib. i. Nec familiæ rixent cum uicinis.
 Adiutatur pro adiutat. Pacu. in doloreste: Illum quæro qui adiutatur. Afranius inimicis: Hæc obsecro igit ut me adiutemini.
 Pigneratur pro pignerat. Tul. de republica li. i. Sed ut plurimas & maximas nostri animi ingenii cōsiliū prima ipsa sibi ad utilitatem suam pigneraretur.
 Murmurari pro murmuraare. Varro ita uti soliti eramus. Romæ in balneis plodere cœpimus & murmurari. Quadrigarius in uirgula diuina: Præsertim cū uentrem meum nec murmurari patiamur.
 Excalceatur pro excalceat. Varro in Pseudulo: Apolline q̄ in eius dei templa calciati introeunt: nā in oppido quæ est ædes Apollinis: & quæ ibi ad herculis introeūt nemo se excalciatur.
 Nutritur & nutricatur pro nutrit & nutricat. Varro de testamento: Natis quos in cuppæ hæresis nutrita & tutores do: qui rem romanam latiumq̄ addiscere uultis. Tul. de deorum natura in. ii. Omnium autē

rerū quæ natura administratur seminator: & factor & parens: ut ita dicam: atq̄ educator & altor est mundus: omniaq̄ sicut membra sua & partes nutricatur & continet. Affra. Nam nutricatur oliua.
 Volā pro uelim. Lucil. in. xxviii. Et dolo atq̄ attonios uincere epicuri uolā. Plau. in Asina. Atq̄ haud etiam uolam: quoniam intus non licitum est mihi.
 Cōmanducatur. Luc. in. iiii. Assequitur nec opinantem in caput insilit: ipsum cōmanducat totū complexum
 Idem in. xv. Villicū Aristocratē merastrinū atq̄ bulbicum cōmanducatur & corrumpit ad incita adegit.
 Esuribo pro esuriā. Pōpo. in augure: Immo mane non esuribis diutius q̄ re roga. Neuius: & uitæ iudicio ita uobis ociosus sum mihi algebo & mihi esuribo.
 Fatiscuntur pro fatiscūt. Actius in epinausimache: Tamen aut fatiscam quin tuam implorem fidem.
 Consecrabor. Plau. in persa. Sed quis hic conatus ambulat magnifice consecrabor.
 Fructificari pro fructificare. Cicero ad Atticū. xv. Excisa enī ē arbor nō euulsa: itaq̄ q̄ fructificetur uides
 Exugebo. Plau. in epidico: lam ego me uortam in irūdinem: Atq̄ eorum exugebo sanguinem.
 Copulantur pro coniūgunt. Plau. in aulu. Adeūt consistunt: copulantur corpora.
 Inuenibo pro inueniā. Pompo. in buc. Adoptato se annuit inuenibit sæpe.
 Puniūtur pro puniūt. M. T. Tuscu. li. i. Tenedū est igit uel curandū esse post mortem cum multa inimicos & mortuos puniuntur.
 Sacrificantur pro sacrificāt. Varro antiquitatū rerū diuinarū. xiiii. Viri nuptis sacrificabantur in cubiculo uiduæ sacrificari. Varro in manio: Non maledicere pedem in focū non iponere nō maledicere sacrificari. Idem Cato de libe. educan. Cum primoribus de potione initiaret pueros sacrificabantur ab idibus eduse potione.
 Discrepuit p̄ discrepauit. Cicero. d̄ ora. iii. Nil sane ad rē ptinet: siq̄ in re discrepuit ab Antonii diuisione.
 Spolior pro spolio. Afranius in crimine: Quos impune depopulat & dispoliatur dedecus. Quadrigarius annali. Ita per sexenniū nagratā palā atq̄ agrū capanum. q̄ his per militem licebat: spoliabatur.
 Verecūdantur. M. T. in hortensio: Hi nostri amici uerecūdant capti splendore uirtutis.
 Conuertitur pro conuertit. Plau. in amphytrione: Sed fugam in se tamen nemo conuertitur.
 Ruminatur. Varro sexa. Erras inquit Marce accusare nos ruminari incipies.
 Precantur. Varro in eume. Ego medicina serapi utor: precat̄ intelligo recte scriptū esse delphisteo horas.
 Miras p̄ miraris. Var. i. eu. hospes qd miras aio curare
 Nolitote pro nolite. Sisen. histo. li. iiii. Nolitote mirari q̄ desperata uoluntate ad unam belli faciendi uiam.
 Gliscitur pro gliscit. Sempronius aselio histo. lib. iiii. Vt maior inuidia Lapido glisceretur.
 Ignescitur pro ignescit. Laberius in colace: Figura humana inimici ardore ignescitur.
 Luxuriabat pro luxuriabat. Tubero in. xiiii. Pars oīs luxuriabat. Virg. i. ii. Luxuriatq̄ toris aiosū peclus.
 Focillant. Var. d̄ uita pa. li. ii. Propter secūdas sublato mœtu nō in cōmunispectant: sed suum quisq̄ diuersi commodum focillantur.

Emūgeretur. Cato de libe. edu. Eo cōsecuti corporis
siccitatē nec spuerūt enim nec emūgerent libertatē
Libertatē uti pro uti libertate. Titinnius in. v. Itē uti
eū oportet libertatē qui sapit. Neuius : Zonam atq;
facilitatem uideo utier.

Ponior illā rē pro illa re potior gaudia. Luci. lib. iii. Ad
de helicaboia dum cōmites quorum unus Homerus
es scepra potitur. Pacu. in Athalāta: Regi ut memo
rabis nunc regnum potitur promissu patris.

Opus est illā rē pro opus est illa re. Plau. in Cistel. Ma
lum aufer: bonum mihi opus est. Et in captiuus. Oēs
maritimi milites iam opus sunt.

Callet illā rem pro illa re. Pom. in pictoribus: Mirum
nihil est incollubrans callet quanticulum.

De mutata declinatione.

Pricatio pro apricitas. Tullius de senectute:
Vbi enim potest illa aetas aut melius caleſce
re apricatione uel igni.

Itiner dictum est pro iter. Varro in pranso
Parata luna expectant adria se itiner longum sermo
ne leuare. Plau. in mercatore: Quin tu ergo itiner
meum exequi me fines. Equidem mutata declinatio
non est ab eo quod itineris. Lucre. in. vi. Obuia discu
tiat gladijs itinere quod sequatur.

Festine pro festinantē. Titinnius in. iiii. Nūc hic uror
nunc hac re me facit festinem.

Lacte nominatio casu. Enni. in. xi. Et si mulier erubu
it ceu Lacte & purpura mixtam. Ennius annali. lib.
iii. Ex tyberi lacte hauriri. Cecil. Tute' praesertim in
qua non peperit lacte nō habet. Varro in andabitis
Candidū lacte pupilla non fluit.

Mansuete & mansues pro mansuetus: ut sit nomina
tius māfues. Plautus in Asina. Reddā ego te ex fera
fame. māfuetē. Actius in Meleagro: Nūc siue matrē
misericordia mansues sit.

Questi uel questus dictum pro questus. Titin. in ful
lo. Ni nos texamus: nihil est fullones nobis questi.
Plau. in aulu. Nā hic apud nos nihil est questi. Furius
nouius: Per deam sanctam libernā questui sit: Terē.
in Andria: Nunq̄ animū questi. gratias ad malas in
ducam partes. M. Cato. li. ii. Questus causa deride
bant suas res pueris.

Tumulti pro tumultus. Plau. in Casina: Quid intus tu
multi fuit. Teren. i Andria: Nihil ornati nihil tumul
ti. Pompo. Cuius nos tumulti causa acie timeo: q̄ pa
rum diuorti.

Victi pro uictus. Plau. in captiuus: Victi quotidiani uē
trem ad me afferas.

Aesti pro aestus. Pacu. i Chryse. Aesti forte ex arido
Senati uel senatus pro senatus. Plau. in Epidi. Senati
qui columē elueret. Salu. in Catil. bello: Igitur senati
decreto. Qu. Martius rex fesulas. Sisenna. iiii. histo.
Ex senatuscōsulto duas res nouas tribus.

Vas pro uades. Tul. de offi. ii. Vas factus est alter eius
sistendi: ut si ille non reuertisset. moriendū esset ipsi.
Sumpti pro sumptus. Plau. in trinūmo: Quod ebibit
quod comest: quod facit sumpti. Luc. li. xxx. Quid da
re quid sumpti facere: ac praebere potius esset. Ceci.
in plotio: Quid hac futurū obsonio: & ubi tui sumpti
facta. Tur. in philopa. Ecce autem tuum more uti so
les uidere mihi aegre: q̄ id pati: q̄ hic dies compluscu
los incercapedo sumpti faciendi fuit.

Iteris pro itineris & quidē recte ab eo quod iter iteris
facit: itineris. Neuius in lycurgo. Ignoti iteris sumus
tute scis. Actius i oenomao: Praesto etiam adsum: ex
prime quid fors. Nam te longo itere cerno uadere.
Exerciti uel exercituis pro exercitus. Actius in armorū
iudicio: In quo salutis spesq; supremas sibi habet
summā exerciti. Varro de uita pa. li. ii. Quibus cum
tempore fecerant fretus sine publico consilio dede
rūt hosti quotquot Decius imperator propter exer
citi salutem foedis manibus deuouit. Idem in epinau
simache: Contra q̄tum obfuris si uictus fies conside
ra & quo reuoces summam exerciti.

Aspecti pro aspectus. Actius in astyanacte: Abducite
intus: nam mihi misertudine cōmouit animum ex
cella aspecti dignitas. Idem in alphesibœa: Odiorum
hostificūq; diem obuiū turbā aspecti atq; horribilē.
Scriptio pro scriptura. Cicero de ora. in. ii. Illud autem
est huius institutae scriptionis ac temporis.

Lucti pro luctus. Actius in pelopidis: Cesso hinc ire &
rapere lucti uestem in lecto coniugis. Idem in pte
gressia: Tum quid superest socium mittis la to: ac lu
cti poenitet.

Salti pro saltus. Actius in Menalippo: Hic menalippū
interea traiectus nemorum in salti faucibus.

Parti & partuis pro partus. Pacu. in Athalante: Ut ego
gravidam sentio aggrauascere propinquitate parti
Varro in Andabitis: Candidum lecte papilla conflu
it signum: puta ne partuis: q̄ hic sequatur mulierem
e partu liquor.

Frons pro fronde. Virg. in. ii. geor. Praecipue dū frons
tenera imprudensq; laborum.

Ibus pro iis minus latinum putat consuetudo: cum ue
terum auctoritate plurimum ualeat. Titin. in gem
na: Eue castor si moratae sitis ambo ibus ut ego ma
ioribus.

Excelsitas. Tul. de offi. in. iii. Etenim magis est secun
dum naturam excelsitas animi & magnitudo.

Pernici pro pernicie. Tul. pro Sexto rosio: Quorum
nihil pernici cura diuino consilio.

Hære pro hæredem. Neuius in grāmastito: Atq; me
is bonis ego te hærem faciam.

Gelus ars monoptotō esse uult. Lucretii consensit au
ctoritas. Lucre. in. v. Assiduusq; gelicas usus mortali
bus aufert. Idem in. y. Deniq; saepe multus fragor at
q; ruina geli.

Vapos & uapor. timor & timos. labor & labos ita sūt
ut color & colos. Luc. in. v. Peruolitans permaneat
ados frigusq; uaposq;. Neuius in lycurgo: Iā ubi nos
duplicant aduenientis timos uaposq;. Actius in an
dromeda: Quod nec terrae est datus: nec cineris. cu
ra unq̄ euasit uapos.

Peruico pro peruicaci: Actius i armorum iudicio: Sed
peruico animax animo atq; morabilioni. Plau. in au
lu. Quem quodam peruicus totidem addit.

Vomiti. Plau. in aulu. Tantum gemiti: & mali moesti
ce mihi q̄te dies obtulit.

Species pro specubus. Actius i alchmeone: Quod di
interdum inferam penttus interpressum species.

Gallum pro gallorum. Varro in eumeni. Pruditerem
an pudorem gallum coepit mihi uideri.

Generibus pro generis. Actius in alchme. Quod du
cat cū te uiuenti locerū generibus tātum cē ipietatē.

Argus

Argus p argis. Plautus in amphytrione: Amphytrio natum argus ex argo patre. Virgi. in tertio æueid. **Hauriat** hūc oculis ignē crudelis ab alto Dardanus **Augura** pro auguria. Actius in thelepho: Pro certo ar bitror sorti foracta additus augura. **Flucti** pro fluctus Actius in telepho: Flucti cruoris uo luerunt mihi: Idem in clytemnestra: Flucti immise- ricordes iacere. **Piscati** p piscatus. Pompo. in piscatoribus: Quod ha bes in sportulis calue omne piscati genus. Turpi. in demetrio: Antehac suslabat: aquilo aut auster i usū uenit copia tumor aut piscari. **Poematis.** Marcus Tul. libro secūdo: Quod idem in poematis: in picturis usu uenit. **Cultio** pro cultura. Tul. de senectute: Nū igitur horū senectus miserabilis q se agri cultione oblectant. **Vulgariam** p uulgarē. Neuius in zenone: Aquilæ faci litatē uideo ueteris uulgariā. Tur. i thrasileōe: Nō ē mediocris res: nec uulgaria fallacia hæc. Affra. in priuigno: Dehic temeritatem repudio uulgariā. **Pānibus** p pānis. Pōpo. in machis geminis: Bono aīo es: uideo eripuisti primitus de pannibus. **Indecoris** p indecora. Actius in athamante: Cuius sit uita indecoris mortem fugere turpe haud conuēit. Virgilius in duodecimo: Nec genus indecoris. **Fœtis** p fœtibus. Actius in bacchis: Vbi sanctus cithe- reon frondet uiridantibus fœtis. **Sublima** p sublimis. Actius in fūdis. Aut sæpe ex hu- mili sede sublima euolat. Salu. histo. libro tertio: Nā terra nūc erat & sublima nebula cælū obscurabat. **Ab eo** quod est labos labosum facit nō laboriosum. Luc. i q̄rta saty. Præterea, omne iter est oē labosum atq; lutosum. Idem. Tantalus labosas pœnas. **Nefantia** pro nefanda. Luc. saty. libro sexto: Tātalus qui pœnas ob facta nefantia luit. Idem libro secūdo: Dissociatq; atq; omnia nefantia. **Gracila** pro gracilis. Luc. saty. libro sexto: Quod gra cila est pernix q; pectore puto simul. **Bacchanalioꝝ** pro bacchanaliū: ut uestigaliorū & pi ctalioꝝ & non ualiorū uulcanaliorū. Salusti. Exau- diriq; sonus bacchanaliorum. Idem historiarum li. quarto. Curio uulcanaliorū die ibidem moratus. **Tumultu** pro tumultus: Quid hoc clamoris. quid tu- multi est nomen qui usurpat meū. Salustius in Cati linæ bello: Ille cohortis ueteranas quas tumulti cau sa conscripserat in frontem positas: cæterū exerci- tum in subsidus locat. **Progenii** pro progeniei. Pacu. Pabulo pater supreme nostræ progenii patris. **Strepiti** p strepitus. Ennius in hectoris iustis: Quid in castris strepiti est? **Mirabilitas** pro admiratio. M. T. de offi. lib. iii. Ergo & hic aī displicētia admirabilitatem magnā facit. **Ferocia** p ferocitate. Pacu. in teucro: Nisi scitia fero- citate atq; ferocia. Tul. de repu. li. vi. Qui comperit eius uim & effrenatam illam ferociam. **Itiner positū** pro iter. Ennius in thelepho: Deūq; con silio hoc itiner credo conatum modo. **Deliritas** p deliratio. Labe. Quæ nā mens quæ deliri- tas uos suppolitoris fecit cū cano eugio uelitari. **Holerorꝝ** pro holerum. Luc. in. xv. saty. Titinnabulū abest hic surpiculiq; holerorom.

Mixtura p moderatura. Varro de uita patꝝ libro. i. Sed q; ea & propter talem mixturam inmoderata ex aquis cūctis aquæ q; temperatura moderatur in Romuli triplices ciuitates. **Guberna** p gubernacula. Luc. saty. lib. xx. Proras dis- poliare & detundite gubernata. **Singularia** pro singulari. Turpilius in demetrio: Ho- mo unica est natura ac singularia. **Libidinitas** pro libidine. Laberius in in filiace: Libi- dinose labitur. **Fructi** uel fructuis p fructus. Turpilius in canephero Satis fructi reddūt. Idem in athera: Hæc si impetro abs te ut faciet: satis fructi cepero ex te. Varro d re rustica primo: Eius enim saluam eē fructuis uenēo. **Mensionem** pro mensura. Cicero de oratore: Aures enim uel animus aurium nuncio uaturalem quan- dam in se continet uocum omniū mentionem. **Volubundus** pro uolutans. M. T. de republica lib. secundo: Cupido autem & expetenti & libidinoso: & uolutabundo in uoluptatibus. **Porti** pro portus. Turpilius in demiurgo: Nec nautæ cum essent circumuenti uentis incerto itinere por- ti indigentes. **Domus** pro domus Varro in taphemenippo: Perre- xit in interioris partes domus. **Sonitu** pro sonitus: & sonu pro sono. Pacuius in do- loreste: Quidnam autem hoc soniti est q; soni stri- dunt. Cecilius calcis: Nam quidnam fores facere so- niti. Sisenna historiarum libro tertio: Postquam in sonu signorum prælium magnorum clamore uiro- rum commissum est. **Glutino** pro glutine. Luc. libro uigesimosexto: Præ- terito tepido glutinator glutino. **Cautio** pro cautela. Cicero de oratore libro secūdo: Neq; illa mihi cautio & timiditas in causis propter præstantem prudentiam Crassi negligenda est. Te- rentius in Andria: Puerum autem ne resciscat mihi esse ex illa cautio est. **Celo** pro gelu: Varro in Seseq; ulyxe: Pueri dum co- mesq; tenent cata gelo putri montium laxa. **Cestis** p cestibus. Varro de uictis: Vinci quæro a uo- bis si aduersarius supercilia incestis discopinari: q; uestrum sua mihi est daturus. **Fructis** pro fructibus. Var: i meleagro: Quæro utrū fructis an delectationis causa fructus ut ueneatis ut uendatis. **Questi** pro questus. Varro in prometheo: Aemulū illius artis atq; obrigillatorē: quæ propter aliquos annos questi nihil fecit. **Senectam** pro senectute. Virgilius libro sexto: Vires ultra sortemq; senectæ. **Inermis** pro inermibus. Salustius in iugurthio: Quis manus armauerat ab inermis pedibus auxilium pe- tere. Sisenna historiarum libro tertio: Plæriq; iner- ma in castra perfugiunt. **Gallæ** pro gallicæ. Salustius historiarum libro quar- to: Cum interim lumine etiam tum incerto duæ gal- liæ mulieres conuentum uitantes ad menstrua sol- uenda montem ascendunt. **Effigia** pro effigies. Afranius in uopisco: Cuius te su- scitat imago. Cuius effigia cognatus pater. **Intēperia** pro intēperātia apud uetereꝝ auctoritatem

obscure has eius in te mperias in mar tum.
 Poematorum pro poematū. Afranius in priuigno:
 Poematorum non bonorum. Plau. in asinaria. nam
 nec fictum unq̄ est neq̄ pictum in poematis.
 Acritas. Actius in neoptole. Vis ueritatis atq̄ acritas
 Largitas pro largitio. Terentius in adelphis: Quod p-
 luuium: quæ ista hæc subita largitas.
 Dextrabus pro dextris. La. in odyssæa. Deniq̄ mani-
 bus de xtrabus.
 Curatura curatio pro cura. Teren. in eunucho. Tam
 etsi nam est bona reddunt curatura iunceas. Cice-
 ro tuscularum libro tertio. Nam ut medici uerbo-
 rum curationem esse inuentam putant.
 In uerbi pro in uerbis. Varro in epistola ad Fanium.
 Quod facis saturnorum similes sunt. quid maxima
 fiunt. idemq̄ in uerbi.
 Sexcentū pro sexcentorū. Luc. in tricesimo. Maxi-
 mus si argēti sexcētū ac mille reliquit. Idem: Quid
 uero est centū ac ducentum possideas simlium.
 Pauperes pro paupertate. Ennius in Hecuba: Senex
 sum: ueniam morare: oppetam priusq̄ eueiat: q̄ in
 pauperiem senex grauius gemam.
 Aedis nominatio singulari. Var. de uita patrū prio
 Aedis quæ nunc ē multis ānis: quod facta sit inque
 ora regis temporibus delubra parua facta.
 Victus p̄ uictus. Var. de uita patrū. i. Primū de re fa-
 miliari ab patribus: secundo de uictus consuetudinē
 primigenia: tertio de discipulis priscis.
 Gradus p̄ gradus. Var. de uita patrū. ii. Multo prædi-
 ti pudore & pudicitia adolescētis dixerūt cū maio-
 re patre eius gradus & ætate ad te stipēdia facerēt
 Puerilitas p̄ pueritia. Cato de liberis educandis: Ve-
 lim mehercule inqt ipse usu magno puerilitatis for-
 mulam audire.
 Anuis pro anus. Cato de liberis educandis: Eā nutri-
 cem oportet esse adolescentem. anuis enim ut san-
 guis deterior: sic lac. Lac enim ut quidam phisici di-
 cunt sanguinis spuma est.
 Præcatrix. Varro Cato li. bde libe. educā. Vt faciant
 plæræq̄ ut adhibeāt præcātrices nec medico ostēdūt
 Rituis p̄ ritus. Varro Cato li. de liberis educādis: Ita-
 q̄ domi rituis nostri: qui per deum fidū iurare uult
 perdere solet in compluuium.
 Pronis positū pro prona. Varro i parme. Alia trabs
 pronis in humū proxime frangit ramos cadens.
 Teneritas p̄ teneritudo. Cice. de fi. bo. & ma. lib. v. In
 primo. n. ortu inest teneritas ac mollitia quædam.

De numeris & casibus.

Accusatiuus nūeri singularis positus p̄ geniti-
 uo plurali. Sisenna. iiii. histo. Qui tamē qbus
 litibus foetibus maiorū suum dissoluta foede-
 na. Plau. in persa: Poi deum uirtutē dicā & maiorū
 meū. Terentius in ecyra: Prope iā remotū ab iniu-
 ria aduersariū. Actius in euryface: Reperi me parū
 per uim citatū quadrupedum. Neuius in euryface:
 Milia sex nūmum in arcā dimisi nūmariam. Pacu. i
 athlāta: Parentū incertū uestigādū gratia. Var. d̄ ui.
 patrū li. iiii. Hortēsius supra decē milia cadū hæredi
 retollis medimnū mille cadū. Salust. vi. histo. Cuius
 duas isulas p̄ pinq̄s inter se & decē stadium procul a
 gradibus satis constabat suo pte ingenio alimenta
 mortalibus gignere. Tullius d̄ officiis i. iiii. An emat

denario quod sit mille denarium.
 Accusatiuus positus pro datiuo. Ignoscamus illam rē
 pro illi rei. Plautus in amphytriōe: Velatis maibus
 orāt ignoscamus peccatū suū. Teren. in Eunucho:
 Hau ne comparandus hic quidem ad illum est.
 Genitiuus casus p̄ accusatiuo casu. Titinnius i altera.
 Dicis tu quæso quo te abortisti mei fastidis meæ le-
 titiæ. Plau. in aulularia: Fastidit mei: pro me fastidit
 Luc. i. vi. saty. Tristis difficiles sumus: fastidimus bo-
 norū. Tur. in leucadia: Vide nunc fastidit mei. Luc.
 xxviii. Cui sæpe mille iposui plagæ in diē. Actius
 in alphefibœa: Sicui ueref te progenitoris cædo.
 Dicimus sic ueref illā rē sicuti & cōsuetudo. Terē. in
 phor. auctor ē dicēs: Nō simulatē meā uereri saltē
 ueteribus genitiuū pro accusatiuo poni placet. Af-
 fra. in compitalibus: Si non uereor nemo uereatur
 tui. Varro sordis uenalibus: Non te cui saltē pudet:
 si nihil meæ iræ uereatur tui.
 Accusatiuus positus pro ablatiuo. Titi. in gemia: Ae-
 depol hominis ignaui functus officium. Plau. i me-
 næch. Nā parasitus octo hoīum munus facile fun-
 gitur. Luc. saty. li. i. Munus tamē fungi & muros ser-
 uare possit. Idē in trinūmo: Sequere hac me nata ut
 munus fungas tuū. Liuius: Pauperem ait se ingētia
 munera fungi. Pacuuius in doloreste: Nonne offici-
 um fungar uulgi: atq̄ ægre malefactum feram.
 Accusatiuus uel nominatiuus positus pro ablatiuo.
 Tur. in demetrio: Meos parētes careo. M. Tu. de re
 pu. Sed tamē ut bono patrifamilias colēdi ædifican-
 di ratiocinandi quidā usus opus ē. Salu. ii. histo. Rui-
 na quæ pars magna suis met ac pximorū telis cæte-
 ri uice pecorū obrūcabant. Afranius in Vopisco:
 Tandem ut possumus nostra fungi munera. Idem
 fratris: Id aurum me condonat.
 Genitiuus positus p̄ ablatiuo uel aduerbiū loci. Plau.
 in trinūmo: Non ego sum dignus salutis. Cice. Tuf.
 q̄rto: Aliquod malū metuit: exaiatus pendet animi
 Plautus i aphytriōe: ut salui potiremur domi. Luc. i
 vi. Quarū & abūdemus rerū & quarū indigeamus
 Hortare illorū si possum capitis oriri. Pacu. in phi-
 bœa: Postq̄ est oneratus frugū & floris liberi. M. T.
 de repu. in. iiii. Noster aut populus fociis defenden-
 dis terrarū omniū iā potitus ē. Var. de uita patrū li.
 ii. Vt noster exercitus ita sit fatigatus: ut galli Ro-
 mæ capitolii sicut pōtiū inde ante sex menses gesse-
 rint. Significata ad genitiuū interpretatiōe uēit. Plau-
 tus i captiuis: Ille alter potitus est hostis. Salustius i
 iugur. bello: Vt priusq̄ legatos cōueniret Adherba-
 lis potiretur. Idē in eodem: Ager autē aridus & fru-
 gū uacuis. M. T. de offi. lib. prio: Nec sunt opa ma-
 gni ai & excellētis & prudentia cōsilioq̄ fidetis. Idē
 Omniū aut rerū ex qbus aliquid acq̄rit: nihil ē agri-
 cultura melius. Virg. æneidorū lib. prio: Implent ue-
 teres bacchi pinguisq̄ ferinæ. Tullius in hortensio:
 Et qui expectat pendet animi: quare semper quod
 futurum sit incertum est. Varro in eumeni. Ego au-
 tem qui essem plenus uini & ueneris Plautus i epi-
 dico: Despiebam mētis: cum illa scripta mitterem
 sic mille annorū uiuit pro mille ānis. Plautus in mi-
 lite: Qui mille annorum perpetuo. Ad sæculo p̄ ad
 sæculum utunt.
 Datiuus pro accusatiuo. Plautus in truculē. Quia tu

uestimēto & cibo aliēis rebus curas. M. T. de repu. li. b. iiii. Hac nō mulieribus p̄fectis repōatur q̄ apd̄ gr̄ecos creari solet: sed fit c̄sor q̄ uiros doceat moderari uxoribus. Salustius in catilinario bello: Breui spatio legiones numero hominū expleuerat cū initio amplius duobus milibus non habuisset. Terētius: Facite ita ut uobis decet. Titinius ī aratro: Vbi ambitioni uirtutem uideas antecedere. Terētius in andria: Interea mulier quædā ab hinc triennium ex andro cōmigravit huic uicinæ. Var. de uita patrū li. iiii. Tāta porro iuasit cupiditas honorū plærisc̄q̄ ut uel cælū ruere mō magistratū adipiscant̄ exoptēt.

Accusatiuus p̄ genitiuo. Tul. de offi. li. secūdo: Dū homines cruēti hastam illā cruētam meminerit & sperabunt. Virg. in buc. Alternos musæ meminisse uolebant. Plau. in cistel. Meminere officiū suum. Et in menæchmis: Propria illius nomen memini facilius. Actius in euryface: Heu me miserum cū hoc recordor. Tul. de repu. li. iiii. Atq̄ ipsa mēs quæ futura uidet: præterita meminit. Turpil. in pedio. Iam desine meminisse illius formam. Varro de uictis epigrammata facere: in quo nomina non memini: qd̄ ni solum mihi uenerit ponam.

Inuidit illam rē pro illa re. Actius in menalippo: Unde autem quis mortalis florem inuidit meum.

Priuatatur illam rem pro illa re. Neuius in pedio: Res uis hanc priuari pulchras: quas uti solet.

Ablatiuus pro gēitiuo. Plautus ī pseudulo: Vino modo cupidæ testis. Luc. saty. li. i. Porro quæcūq̄ & cui cūq̄ ut diximus ante extiterit primo hoc minuen di refert res. Turpil. in pedio Neq̄ uirum educa aut parem ex parte alicuius. Virgilius secūdo georgicorum: Illa ferax oleo est.

Accusatiuus pro nominatiuo. Pomponius in præcone posteriore: Quod læticias insperatas modo mihi irrepsere in sinum. Virgilius primo æneidorum Urbem quam statuo uestra est.

Nominatiuus pro datiuo. Neuius in agricula: Lerne te duo uerbis & primo & postremo. Plau. in aulularia: Credo ego illū iam audiuisse mihi eē thesaurū domi id inhiat. Cice. tuscu. lib. primo. Multa sæcula post uiguit pythagoreorū nomē. Var. de re ru. lib. i. Cētū iugeribus uinearū opus eē q̄ndecī mancipia.

Genitiuus p̄ datiuo. Actius in neoptolemo: Quid si exgræcia oē nomē iliū par nēo repiri pōt. Turpi. in pedio: Nec mix̄ educa ut par ē expers malitiis metuens fui. Virgilius primo æneidorū: Diues opū studiūq̄ asperrima belli. Plautus in asinaria: Volo amari ob secutam illius: nolo amet me patrem. Idem in pseudulo: Duorū labori ego hominē parissē libens me interrogandi & tui respondendum mihi Cice. ro de oratore libro secundo: Bonorum uiroꝝ plenum for̄. Var. de uita patrū lib. iiii. Ipse Italiae oppida sunt uastata quæ prius fuerūt hoīum referta.

Nominatiuus p̄ genitiuo. Turpil. in Epiclero: At enim scies ea quæ fuisti inscius. Teren. in phor. Ita plærisc̄q̄ ingenio sumus omnes nostri nosmet pœnitent sic & potior illam rem. Pacu. in perhibœa: Regnum potior: coniugem macto inferis.

Ablatiuus pro datiuo. Quod sumptū atq̄ epulas dictu præponis honesto. Virgilius in sexto: Teq̄ aspectu ne subtrahere nostro.

Genitiuus p̄ nominatiuo. Tul. de repu. in. vi. Ut quæ admodū scribit ille quotidiano in for̄ mille hominum cum palliis conchylio tinctis discederent.

Ablatiuus p̄ accusatiuo. Virgilius in q̄nto: Grator & pulchro ueniens in corpe uirtus Adiuuat.

Accusatiuus p̄ genitiuo. Actius in myrmido. Mea facta in acie obliti. Salu. histo. libro tertio. Sed Pōpeius a prima adolescentia sermōe fautorū similem fore se credens Alexandro regi. Virgilius in octauo Vocem anchisæ magni uultumq̄ recordor.

Accusatiuus p̄ datiuo. Luc. in. xxviii. Pēdat ne se ī gladium incubat ne cælū uiuat. Plautus in amphy. Velatis māibus orāt ut ignoscās peccatū suū. Affranus in uopisco. Male merent̄ de nobis heri qui nō tātopere indlugēt in pueritia. Vir. in. iiii. ænidorū Tris adeo incertos cæca caligine soles Erramus pelago: totidē sine sydera noctes. Cicero de ora. lib. tertio: Locutus esse dicitur homo copiosus aliquot horas.

Datiuus p̄ ablatiuo. Sisenna histo. lib. tertio. Saltui ac uelocitati certare. Varro de re rusti. A quo quod indigent poma dicta esse possunt. Cato de libe. educādis: Non solū qui primus in alterutra re præstet alios: sed etiam qui sit secundus & tertius.

Nominatiuus p̄ ablatiuo. Sisenna in tertio histo. Oīa quæ diximus loca statim potius idē hostis loca suppotiti. Vir. in. x. Saxum q̄ unbis immane minatur.

De mutatis coniugationibus.

Feruit pro feruet. Lucre. in. viii. Nūc feruit ad f̄ annum. Actius in neptegresia: Classis addito clauditur feruit. Titinnius in secina: Sapiētia gubernator nauem torquet non ualentia coquus magnū ahenum quando feruit aula confutata uoce cū amentia rapior feriorq̄. Pōponius ī priuigno Hoc potius oc naturæ feruit auris hoc uolo. Var. in sexage. Quod leges iubent nō faciundum feruit oīo. Ab eo quod est feruit breuiato accētū facit feruere ut spernit spernere. Affra. in epistola: Ego miso clandestino rūpi & torquere matura mōstra feruere. Lucretius in octaua saty. Feruere me longum nec hoc lic̄toribus tradam. Virg. in quarto æneidorum: Iam littora feruere flāmis. Luc. lib. secūdo: Feruere cum uideas classē lateq̄ uagari.

Lauit pro lauat. Virg. lib. iii. geor. Lauit improba teter Ora cruor. Plau. ī pseudulo: Eas lachrymis lauit Lucre. li. ii. Littoris icurui bibulā lauit æquor arenā. Actius ī fundis: Salsis cruorē guttis lachrymarū lauit. Salu. in. ii. histo. Dubiū an insulsa sit quæ euri suppeictis fluctibus circumlauit. Lauere inde tractum est. Ennius in Telamone: Strata terra lauere lachrymis uestem squalidam & sordidam. Luc. in. v. Lubrica proluuie larga lauere humida saxa. Affra. in suspecta: Vidēt lauere. Actius in medea: Lauere falsis uultū lachrymis. Lauerent etiā inde manauit. Ennius in andromeda: Nam ubi introducta est puerūq̄ ut lauerēt locant incipio. Affra. fratris. Aquā ex fenno haurire qui lauerēt māus. Plautus ī amphy. Post q̄ peperit pueros: lauere instituit hos accedimus. Inde imperatiuo modo lauite facit. Titinnius in psaltria: Manus lauite mulieris & capite uelate. Laui ēt positum pro lauari. Pomponius in petitore: Hæredem ita uelim facis iam pridem uolo alternū laui. Sonit p̄ sonat. Actius in æneide. Aut decio clamore

& gemitu templum resonit cœlitū. Idem in fundis:
 Ac ubi curuo littore latratu unda sub undis labūda
 sonit. Ennius hectoris iustris: Et sonit frangunt ha
 stæ & terra sanguine sudat.
Expedibo p expediā. Pacu. in athalāta: Nam quod co
 nabar cū interuentū est dicere nūc expedibo. Acti.
 in Hycigrisia: Cuncta expedibo id modo iusuiurā
 dum date. Pōponius in uermonibus: Sequi utroq;
 error uos agit expedibo. Ennius i cume. Id æquū
 ego aptius fecisse expedibo atq; eloquar.
A sonit sonere tractū est. Lucretius i. i. Caligare ocu
 los sonere auris: succidere artus. Actius in neopto
 lemo: Atq; adeo ualuas sonere sensi regias. Idem in
 areto: Sed quod tonitruī toruo repēte concussa æ
 quora cœli sensimus sonere. Sonuit & inde mana
 uit. Ennius in andromache & hermafrodito: Nam
 neq; nati neq; blandi qcq; sincere sonuit iliona: ibo
 ad eam adsciscam quid uelint ualua sonunt.
Nolito pro noli. Luc. i. trigesimo. Nolito tibi me ma
 ledicere posse putare.
Auxim egerim. Pacuuius in perhibœa: Aut quē ego
 egi ago auxim euerucem.
Feruit atq; pro feruit. Afranius in Vopisco: Quan
 ti uociferati omne feruitur? Heu miseræ mihi.
Mantat pro manet. Cecilius in probastaria: In uultu
 eodem in eadem mantat malitia.
Artiuit pro artauit. Neuius in dotata: Artiuit linguā
 in palatum. cœpit labia suggere. Idem in æthra: Co
 natus artiuit mater.
Audibo p audiā. Ennius in thelamone: More ātīquo
 audibo: nec auris tibi contrariorum utendas dabo.
 Idem in pancratiastris: Quo nūc me ducis ubi mo
 larū strepitū audibis maximū. Cecili. in audero: Nū
 ab eo audibis p̄tereat si dicis filia redeat pergamo.
Fulgit p fulget. Luc. in septia faty. Primū fulgit uti ca
 lidum & furnatum ferrum. Pomponius in macho
 Sequestre simile est quasi cū in cœlo fulgit propter
 lunam lucifer. Lucretius in sexto: Fulgit item nubif
 ignis cum semina multa Fulgit.
Fulgere correpte pro fulgere. Lucre. i. vi. Multa uide
 mus enim cœlestibus insita flāmis Fulgere cum cœ
 li donauit plaga uagare. Pacuuius in modio: Liguæ
 bifulcis actu crispo fulgere. Actius in bacchis: Lætū
 in parnaſo inter pinos tripudiantem in circulis lu
 do atq; thædis fulgere. Luc. in. xi. faty. Cōuētus pul
 cher bracæ saga fulgere torques magni.
Es pro esto. Luc. in uigesimoseptimo: Cōiicite intro
 eat bono animo es. Pomponius: Bono animo es ui
 deo de repis primitur de panibus.
Amplant pro amplificant. Pacuuius in teucro: Vbi
 poetæ pro parte sua falsa conficta eanant: quæ cau
 sam humilem dictis ampliant.
Aperibo pro aperiam. Pomponius in uermonibus:
 Aperibo: non possum ciuem pati: ortus est: quem
 amare cœpi pinguis non pulcher puer.
Cupiret p cupet. Lucre. i. i. Portarū claustra cupiret.
Dicebo pro dicam. Nouius in paticis: Primūq; dice
 bo recte secundum quod, eo melius dii prodam.
Edim pro edam. Cecilius in affoto. Nihil ne tibi esse
 quidem edim. Plautus i penulo: Est domi quod edi
 mus: ne nos tam conteras.
Facitur pro fit. Nigidius in commētatione gramma

ticæ libro trigesimo: Id quod dico huiuscemodi fa
 citur. Titinnius in sexto: Quanta stultitia cupidinis
 petunt consilium bona gratia ut paruifaciatur.
Euenat pro eueniat. Ennius in Hecuba: Senex sum:
 ut mortem oppetam priusq; euenat: quod in paupe
 rie mea senex grauius gemam.
Faxim pro fecerim. Ennius in phœnice: Plus miser
 sum si scelestum faxim quod dicam fore.
Moneris pro monueris. Pacuuius in armorum iudi
 cio: Dic quid faciam q; me moneris effectum da.
Obedibo pro obediam. Afranius in maritus: Meo
 ut obsequar amori obedibo tibi.
Operibo pro operiam. Pomponius: Profecto morū
 pater at est: negabo esse hic me: ego operibo caput
Paribit pro pariet. Pomponius in bucco: Si prægnās
 non es paribus nunq;.
Peruenibūt. Pomponius in pinthone gorgonio: Ho
 minem beatum quo illæ peruenibunt diuitiæ.
Reddibo. Plautus: Ego seruabo quasi sequestri detis:
 neutri reddibo.
Reperibitur p repiet. Pomponius in ānulo postero
 re: Id credo metuis ne in iudicia desit: cū nemo qui
 a te recipiat repibit. Plau. i. epidico: Quid illa fiet fi
 dicina igif aliqua res repibit. Cecilius in obolo: Nec
 enī uero est cum meæ morti remediū repibit nēo.
Possetur p posset. Quadrigarius annalium in primo
 Cum non possetur decerni utrius putaret uictoria
 Sapiui p sapiui. Noui. i. uirgīe prægnate: Quādo ego
 plus sapiui quin fullonē compressi quinquatribus.
Venibo pro ueniam. Pomponius in machis gemmis
 Sero est: sed si tibi placet uenibo.
Poteratur pro poterat. Cecilius annalium libro pri
 mo: Cur iure sine periculo bellum geri poteratur.
Potestur pro potest. Pacuuius in Chryse: Siqua pote
 stur inuestigari uia. Quadrigarius annalium tertio
 Adeo memori uix potestur: ut omnes simul suum
 quisq; negocium adorti essent.
Soluerit pro solutus sit. Cecilius in annalibus: Duos
 & septuaginta lictores domum deportauisse facis
 qui ductoribus hostium ante soluerint ferri.
Videbo. Neui. de pthicis: Tibi cū uidebo fidelis ero.
Deplorabundus pro deplorans. Plautus in aulularia
 Homo ad prætorem uenit deplorabundus.
Coctū pro coquēdū. Plau. i. aulularia: Solet ire coctū.
Macet pro macilento. Plautus in aulularia: Quia of
 sa ac pellis totum semita cura macet.
h Vmaniter. Tullius ad pansam primo de ani
 mo: Fecisti humaniter quē quidem ego semp
 dilexi: meq; ab eo diligī sensi. Ad Atticum in
 secundo: Inuitus litteras tuas scinderem ita sunt hu
 maniter scriptæ.
Diserte & consuetudine dicitur Afranio auctore in
 diuortio: Quod uult diserte pactum ac dictum.
Disertim dicere plane palā Lucil. auctore possumus
 in ueliterna habui recte disertim. Plautus i stico: Fu
 it disertim id usu perdidit. Actius in euryface: Diser
 tim id unum incommodis clusit meis. Liuius: Tuq;
 mihi narrato disertim omnia.
Insaniter. Pomponio auctore. Metuo illum iocari, ne
 scit ludit nimium insaniter.
Seueriter pro seuerē dici auctoritas ueterū iubet. Ti
 tinnius in prælio. Seueriter hodie sermonē amica

mecum contulit.
Communitus pro cōmuniter. Varro rerū diuinarū:
 Etenī ut deos coleret: debet cōmunitus ciuitas.
Blanditer pro blande. Titinnius in Gemina: Blandi-
 ter comparamus colloqui.
Celere pro celeriter. Nouius in paulo: Nunc te obte-
 stor celere sancto subueni censore. Ennius satyra-
 rum libro primo: Dum quicquid des celere.
Benigne pro benigniter. Titinnius in gemina: Nimi-
 rum patrocinari censeo benigniter.
Festiuite pro festiue. Nouius in geminis: O domus
 parata pulchræ familiæ festiuite.
Auariter pro auare. Plautus i curculiōe: Hoc uide ut
 ingurgitat pura in se merum auariter. Quadrigari-
 us annalium uigesimo primo: Crudeliter nos mise-
 ricorditer: auariter nos ille largimur. Cato de præ-
 da militum diuidenda: Fraudulenterq; auariter.
Amiciter pro amice. Plautus in persa: Quam meo
 amico amiciter hanc commoditatis copiam danūt
 Pacuuius in Doloreste: Nunc te illum expectes quā
 do amico amiciter fecisti.
Probiter pro pbe. Varro octogesimo: Postq̄ auida li-
 bido rapere ac concidere cœpit: seque opifice non
 probiter strepere.
Munditer pro munde. Plautus in penulo: Nam cum
 sedulo munditer nos habemus: ut ægre amatorcu-
 los inuenimus.
Sæuiter pro sæue. Plautus in penulo: Alia tam sæuī-
 ter. Idē in trinūmo: Animū sta si me sæuiter. Actius
 in astyanacte: Ferrū feroci contēdēdum sæuiter.
Sæuū p sæuiter. Ennius in phœnice: Seuiter suspitio-
 nem eē falsam futiliū ē. Affra. Simulāter seuiter fer-
 re hoc te simul & gnatam ab illo abducere. Ennius
 in hectoris iustis: Seuiter ferro cernūt de uictoria.
Mœstiter pro mœste. Plautus in rudente: Obsecro
 tam mœstiter ueste uestitus.
Proprium pro proprie. Lucretius in secūdo: Quid
 gens humana proprium de quibus actus.
Ampliter. Luc. in. xiii. Nam sumptibus magnis stru-
 ctam āpliter atq; cū accūbimus mēfant. Pōpo. i hæ-
 rede petitore: Heus aptate pueri mūde atq; ampli-
 ter conuiuium. Plautus in stico: Sat est serui homi-
 ni modeste facere sumptum q̄ ampliter.
Aliquātis per. Quadrigarius ānali. i. Aliq̄tis pugnate
 nihil promouet penus. Cecil. in fallacia: Velim pau-
 lis per experiri te quātis per nō plus tridū. Pompo-
 nius in dotata: Possum exorare te ut decedas a me
 paulis per modo quantis per sat est.
Duriter pro dure. Terētius in andria: Primo hæc pu-
 dice uitā parce ac duriter agebat. Nouius in zona.
Durifer me habere uigilasse. Affra. in priuigno: Vi-
 uax uetus q̄duriter nunc consulto tergo meo. Enni-
 us in phœnice: Quā tibi orationem ex ora duriter
 dictis dedit. Cecilius in fallacia: Nam q̄duriter nos
 educauit atq; aspere non negat.
Cautū pro caute. Actius in Alpheisbœa: Sed tibi cau-
 tum ē adeundū ad uig. Idem in philocteta: Contra
 est eundum cautum & captandum mihi.
Strictim. Cicero de oratore. i. Quasi per transfennā
 p̄tereūtis strictim aspeximus. Salustius: Strictim ut
 quæque memoria digna uidebantur præscribere.
Firmiter p firme. Luc. in. x. satyra: Fluctibus a uētisq;

aduersis firmiter essent. Idē in. xii. Firmiter hoc pa-
 riterq; tuo sit pectore fixum. Tullius de republica i
 sexto: Firmiter enim maiores nostri stabilita ma-
 trimonia esse uoluerunt.
Fidele pro fideliter. Plautus in captiuis: Fac fidele ca-
 ue fidem fluxam feras.
Aequiter p æque. Pacu. in athalāta: Cōcertare ac dis-
 sentire p̄tim da cursim æq̄ter. Actius in anthenori-
 dis: Ad populū intelligo referēdū: quoniā horū æq̄-
 ter sentētiæ fuere. Liuius i ægystho: Nā ut pergam
 accēsa ac prædam per participes æq̄ter partita est.
Publicitus p publice. Luci. saty. xii. Huic homini que-
 store aliquo eē opus atq; chorago publicitus qui mi-
 hi atq; episco præbeat aurū. Idem in. xvi. Publicitus
 uēdit tamē atq; extrema liguris. Plautus in amphy.
Hospitio publicitus accipiet. Ceci. in plotio: Ibo do-
 mum: ad plæbem pergatur: publicitus defendendū
 est. Pomponius in campāis. Dat ordo semio & ful-
 lonibus publicitus cibaria.
Proteruiter. Ennius in pancratiaeste: Qui est qui no-
 stris foribus tam proteruiter.
Ignauiter pro ignaue. Luc. saty. xvi. Cur tam ignauī-
 ter hoc præsertim tempore quæris? Quadrigarius
 in secundo: Et qui ibi ierant: non ignauiter putan-
 do eum diem pro meliore habuerunt.
Mutuiter pro mutuo. Varro octogesimo: Viue me-
 q; ama mutuiter.
Perpicate p p̄spicaciter. Affra. i diuor. Quā p̄spicate
 q̄ benigne q̄ cito q̄ blando q̄ mater est pectore.
Celeranter pro celeriter. Actius in antenoridis: Sed
 quis hic est qui matutinum cursum huc celeranter
 rapit?
Dapsile. Pomponius in rustico: Quid nunc uis fieri
 uestræ summe dapsile ac dilucide.
Exquisitum. Varro in aiace: Stramentitio ac re æger
 medicos exquisitum conuocabas ut conualeret.
Hilare. Marcus Tullius de oratore: Quis unq̄ res p̄-
 ter hunc tragicas pene comice tristis remisse eras
 hilare. Affranus in priuigno: Et propter patuelē
 tuam constituit anhelans hilare delecta coma.
Festinatim pro festinanter. Pomponius in asina. Exi-
 lui ad noctem ad molam fullone festinatim. Sifen-
 na In quarto historiarum: Præter festinatim de ca-
 stellis ad castra maxima pedites conduxit.
Pugnitus pro pugnis. Cecilius in fallacia: Nisi quidē
 qui se malit pugnitus pessundari.
Futile futiliter. Ennius in phœnice: Vt quod factum
 est futile amici nos feramus fortiter.
Humanitus pro humāiter. Turpilius in pedio: Qua-
 re esse dicūt quisq̄ illū hominem aut qcq̄ facere hu-
 manitus. Cassius hemina q̄rto historiarum. Quare
 sim omnis artes humanitus aguntur. Affranus in
 repudiato: Quanto facilius ego qui ex equo uenio
 adducor ferre humana humanitus.
Inimiciter. Actius Didascalorum primo: Placare ho-
 stem ferocem: inimiciterq; accensum.
Memore pro memoriter. Pōponius in philosophia:
 Sed ne ista hæc memorare meministi: indica qui il-
 lud malum abstulerit: non didici hariolari gratis.
Immortalis. Turpilius in æthra: Sat me ut meum cor
 uoluptatibus dat immortalitus se obtulit mihi hæc
 facultas.

Largitus pro large. Affranus in materteris: Quid istud est? Quid fles? Quid lachrymas? Largitus proloquere.

Iracunditer. Cecilius in subditio: Quaeso ne temere hanc rem agas ne iracunditer.

Minutim pro minute. Luci. in. v. Dic q̄ minutim cogitus ire per commissuras ruinarum noctis uigore

Parciter pro parce. Pōpo. in uerre: Sabeolo parciter tanq̄ frater mihi sis medium abdomen cū diuidam Superbiter. Affranus in purgamento: Illa superbiter imperat. Neuius belli punici libro sexto: Superbiter contemptim conterit legiones.

Longinque & longiter pro longe. Actius in Andro. Ei malo annos multos longinque domo bellū gerentes sumus summa indultria Luci. in tertio: Non ut opinor: id a lecto iam longiter rati.

Perplexim pro perplexe. Plautus in stico: Vtrū ego perplexim lacessam orationē ad hunc modum. Heminna. i. historiarū: Prudens pplexim Scociō scribit. Saniter. Affranus in megalentibus: Adesto: assentio te amare: me adorare saniter.

Rarenter. Cecilius in pausimacho: Aedepol uoluntas homini rarenter uenit. Nouius in exodio: Multum ames paululum de crebro uenias rarenter. Ennius in Andromacha: Sed quasi ferrum: aut lapis durat rarenter gemitum conatur trabem ergastulo longe ab urbe uilicariet: quo herus rarenter uenit. Liuius in Tereo: Rarenter uenio.

Contemptim pro contemner. Neuius belli punici in q̄nto: Superbiter contemptim cōterit legiōes.

Temeriter. Actius in amphitryone: Hoc in re est qd̄ tu tante meriter meā beniuolentiā interisse es ratus

Restrictum pro restricte. Affranus in Thaide: Ea quæ firme sedere melius consultoribus q̄ restrictū cogitata atque omnibus rationibus.

Præclariter: Quadrigarius quarto annalium: Et ita rebus præclariter gestis Romani reuerterunt.

Toruitur. Pomponius in auctorato: Occidit taurum toruitur me amores amauit. Ennius in Lupiasta: Quem nunc tu tam toruitur increpuisti.

Puriter. Pomponius in haruspice: Fac puriter uel pectore rustico bucco. uel fac uti tractes iadudum laui manus. Nouius in uirgine prægnante: Sequere me puriter uolo facias igni aqua uolo hunc accipere.

Verecūditer. Pōpo. in macho: Virginem p̄teriens uidit duos sensum in ludo reuerecūditer nō docētē.

Certatim. Virgilius æneidorum libro quarto: Certatim socii ferunt mare & æquora uertunt.

Abunde. Sisenna quarto historiarum: Perfuse atque abunde sparsi uis magnū pondus auri & argenti.

Miserite pro misere. Laberius in mareo: Mēs incorrupta miserite corrumpitur.

Properiter. Catullus: Animula miserrima properiter abiit.

De doctorum indagine.

Mnes artem secuti negāt aduerbiis præpositionem addi oportere. sed auctoritas ueterū præponi iubet.

Desubito. Titinnius in proelio: Sed amabo quid desubito ad me uenisti? Ennius in pancrafiade: Cum desubito me orat mulier lachrymans ad genua accidit. Affranus in emancipato: Quam beatæ sceni

ca uidentur mihi mulieres quæ iugo & beniuolentia terrent desubito uiros. Cecilius in affoto. Nam ego duabus uigiis transactis duco desubito domū Quadrigarius libro secundo annalium: His desubito utraque nunciaf copias adesse. Nouius in tripartita: Postq̄ se uidit hæredē desubito diuortiu fecerūt. Lucre. in secūdo: Vim tā desubito cupidā mens hēt ipsa. Luc. saty. x. Quāuis desubito ternis deducere schalis. Tullius de rep. li. q̄nto: In his ut memistis cō cursu leuissimæ multitudis ære congesto funus desubito eēt ornatū. Actius in euryface: Tot trophæa trans de summā gloriam quæ eūrotis fines tam desubito. Pomponi. in papo. Agricola uolo scire ex te cur urbanas res tam desubito deseris. Idem in pistore: Fit desubito hilarus tristis saltat ringiēs ringitur Derepēte. Turpil. in bœtuntibus: Eū derepente uox rem audio ducere. Ennius in phœnice: Ibi tū derepente ex altū ī altū despexit mare. Affra. in incēdio Non uiquequaq̄ idoneum inuenias locum ubi derepente cum uelis facies lutum. Ennius in hectoris iustris: Ecce autem caligo aborta est: omnem p̄spectum abstulit derepente: cōtulit sese in pedes. Var. Seseq̄ ulyxe: Intes pia dum oro derepente. Derepente monimentum exiliit contendit oculos: derepente abiit cælo. Actius in Astyanacte: Hic per matutinū lumen tardo properantē gradu derepente aspicio ex nemore pavidum & properantem egredi. Nouius in macho: Scalphis dente derepente in cœnā peccaueris. Terentius in ecyra: Ita corripuit se derepente tacitus ad filiam.

Picunus est auis marti dedicata: quam picam uel picum uocant. Et deus qui sacris Romanis adhibetur Emulius macer in theogonio: Et nunc agrestis inter picunus habetur. Higinius: Picunus est parua ueste picus martis. Fabius pictor rerum gestarū lib. i. Et simul uidebāt picū martium. Idem ī primo: iuris pōtifex. iii. Pilūno & picum. Var. de uita patrū in tertio. Pedius picus cū eēt pater urbanus & sedēs in sella curruli ius diceret populo: picus martis aduolauit atq̄ in capite eius sedit.

Veterū mēorabilis scia paucorū numeꝝ præ bonis ponebat multos malos appellabat. Teren. in eunu. Si quisq̄ est qui placere studet bōis q̄ plurimis. Actius in tereis. Video ego te mulier mora multa utier ut uim contendas tuam ad maiestatem uiri. Idē in epinausimache: Probis probatum potius q̄ multis fore. Luc. in decimaquarta saty. Nō paucis male ac si a sapientibus esse probatum. Idem in. xiii. Vnus modo de multis qui ingenio sit. T. de repu. Nunc in hac dissensione suscepi populi causam: sed bonorū. Idem in. vi. Et uero in dissensiōe ciuili cū boni plusq̄ multi ualent expendendos ab his non numerandos puto. Affranus ī suspecta: Noli ex stultitia multarum credere esse animum meum.

Cēfere arbitrari ueteres cognatiōe quadā socia ac similia esse uerba uoluerūt. Var. de re rusti. uel repu. xx. Quod uerbis cēfēo & arbitror idem poterat ac ualebat. Plautus in rudēte: Non uidisse undas maiores censeo. Idem in menæchmis: Demā hanc coronam atq̄ abiiciā ad leuā manum: ut si sequer me ac abiisse censeāt. Var. de uita patrū li. ii. Itaq̄ q̄ hos arbitros instituerūt populi censes appellauerūt.

Idem

Idem enim ualet censere & arbitrari.
Affici malis tantū cōsuetudo præsumpsit: Cum sit positum & bonis. Tullius de offi. i. primo: Siquo aliquo honore aut imperio affectos obseruare & tollere debemus. Varro in eumeni. Coronam ex auro & gemmis fulgentem gerit luce locum afficiens.
Decuriones & centuriones a numero cui in militia p̄erant dicebantur.
Accensi qui his accensebantur idest attribuebantur. Varro de uita patrum in. iii. Qui de ascriptiuis cum erant attributi decurionibus & centurionibus qui eorum habent numerū accensi uocabantur. Eosdē etiam quidam uocabant ferentarios: qui depugnabant pugnis & lapidibus his armis quæ feruntur nō quæ tenerentur.
Lateres apud quosdam cuius generis habeantur incertum est: ut scrobes. Sunt autē generis masculini. Varro de uita patrum in tertio: Nam lateres argentei ac aurei primum conflati atq; in ærarium conditi. & in alio masculini loco. Idem: Later quem conquadraui regas.
Modestia moderatio modus modicū mediocre hunc habent ordinē. q; modestia fundamentū solida basis ipsa uirtus est: e qua gignitur moderatio: quæ temperat aurigatq; modos: qui ex supra memoratis disciplinis in factis & in dictis & in cæteris talibus quæ agendi officia sunt iunguntur. Modicum uero moderatum est. Mediocre uero quod medium. ita sæpe positū in magnis auctoribus aucupauimus. Marcus Cato de liberis educandis: Omnia in qua in docendis pueris quæ damna non prohibent uerum bonum fieri: mediocria modica sunt.
Prouentū malarū rerum ueteres dici uoluerunt. Luc. lib. xxvi. Deindeq; adeo male me accipiunt decimæ & proueniunt male.
Imbuere consuetudo inducere uel inficere existimat cum sit proprie maculare uel polluere uel inficere amplius. Actius in armorum iudicio: Inter quos & multo sæpe sanguine imbutos. Idem in Menalippo **Credite amici mortem imbuturum manus.** Pacu. in perhibœa: Nam te si tegeter pudor: siue adeo cor sapientia imbutū foret. Tullius de republica in qnto: **Quæ cum scipio dixisset admodū probans: nūmus enim erat odio quorum reorum ibutus.** Varro: At regis ensis sanguine imbutus nigro. Salusti. in Cati. **Quasi uenenis mali imbuta corpus animumq; uirilem effoeminat.** Virgil. in. vi. **Quæ fors prima dedit sanguis nouus imbuat arma.** Tullius in hortensio: **Vt qui purpuram uolunt: sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam: sic litteris talibusq; doctrinis ante excoli animos: & sapientiam concipiendam imbui & præparari decet.**
Compotem bonæ rei solum dici existimatur: cum & mala re positum sit. Actius in Clytenestra: **Cur me miseram irridet magis compotē & multis malis?**
Mira miracula ueteres pro monstris & horrendis ponebant. Lucili. in. i. saty. **Miracula ciet thelephantas.** Plau. in] Amphy. **Nimia memoras mira: sed uidisti uxorem meam.** Virgi. in. iii. geor. **Omnia transformat sese in miracula rerum.**
Diem uolunt cum foemineo genere dicimus tempus significare: masculino diem ipsum: nos contra inue-

nimus. Tur. in pedio: **Quidā equidem amorem intercapedine ipse leniuit dies idest ipsum tempus.** Pacu. in doloreste. **Gnatam despondit: nuptiis hanc dicit diem** Virgi. in. ii. ænei. **Ergo dies infanda aderat. Victorem altæ rei superatorem dici uoluit.** Virgi. ii. geor. **Inde secutus Per annos uictor atq; alta cacumina regnat.**

Verfacrum quidam dictum putant ut plerunq; uitabile & execrandum: sed Sisenna religiosum dicit. iii. histo. **Quōdā sabinī feruntur uouisse si res communis melioribus locis cōstitisset: se uerfacrū facturos.**

Apud ad Luc. in. xxx. Aut cum interest aliquo ad causam cōmentauit: ut apud aurificem atq; matrē munem cognatam ad amicam.

Error cōsuetudinis apud pro in utitur. Itaq; uitiose dicimus: cū nos in foro fuisse dicamus apud aut ad forum fuisse: cū apud iuxta significet. **Actius in Euryface.** Apud ipsum addiscas. Tur. i. leuca. **Vtinam nūc apud aliquē magnū ignem asfidam.** T. de rep. in. iii. **Cuius etiam focum Cato ille noster cū uenerat ad se in sabinos: ut ex ipso audiebamus: uisere solebat: apud quē sedens famnitū quondā hostium tuuc iam silentū seruorum dona relegauerat.** **Actius in Diomedē: Adsum apud te genitor.** Salu. i. iugur. **Cæterū apud quam Sillam cum equitibus nocte agitare iubet.** Apud pro in etiam dictum inuenimus. **Teren. in Andria.** Apud forū modo e Dauo audiui Tullius de signis: **Cœnam isti dabat apud uillam in Tyndaritano.**

Pro etiam ante significat. Vt Virg. in. viii. **Stabat pro templo: & capitolia cella tenebat.**

Operari est deos religiose & cum sacrificiis sūma ueneratione litare uel conuiuari. Pompo. in præcone **Adueneris profectus est mane uetulus uotū ut solueret: nūc operatus est.** Affra. i. excepto: **Proficiscor res locus tempus simul ocium hortabatur: ut operatū illum Dianæ degerē sanctum diē.** Virg. in geor. **Lætus operatus in hiberinis.**

Sexagenarios per pontē mittendos male dici popularitas intellexit. Varro de uita patrū. li. ii. **Honestam causam religiosamq; patefecerit: cum in quintū gradum peruenerant: atq; habebant quinquaginta annos tū deniq; erāt publicis negociis liberi atq; expediti ociosi.** Ideo in prouerbium quidam putant uenisse ut diceretur sexagenarios de ponte eici oportere idest q; suffragium nō ferant quod per pontem ferebant.

Stricturæ dictæ sunt quæ de ferro cadenti micant cū massa maleis cuditur. unde & incus est appellata. dictæ q; aut strictius emittantur. aut q; oculos fulgore præstringant. Virg. in. viii. **Stricturæ chalibū & fornacibus ignis anhelat.**

Proximum dicebatur ueteres non solum adhærens & adiunctum. uerū etiam longe remotū: si tamē inter duo discreta nihil medium extitisset. Vir. in. v. æne. **Proximus huic longo sed proximus interuallo insequitur salius.** Ita & in Salust. **In situ ponti de promontorii paphlagonū & quod.**

Memini illā ré dictu facilius putant plurimi. Virgi. in bucco. **Numeros memini si uerba tenerem. Et Alternos musæ meminisse uolebant.** Cicero de ora-

libro.iii. Quid fuit in graccho quod tu melius Ca-
tulle meministi q̄ me puero tantopere feretur.

Turbā & turbas diuersam uolunt habere significatio-
nem. Vt sit turba populi cōuentus. Turbæ turbatio-
nes. Nos contra lectum inuenimus. & indiscrete po-
situm pro turbis turbam. Actius in athamante: An-
dubito ah quid agis caue ne in turba te implices. Idē
in thesea castris nel tropœo: Num uides quantā tur-
bam quanto sue fluctus concites. Turp. in thrasiliōe:
Nemo unq̄ uidit ebrium ire interdium: neq̄ turbam
facere: neq̄ fortes exuete. Terē. in eunucho. Ne quā
ille ifanus hodie turbam faciat: aut uim thaidi. Tul.
de senectute: Cum in illum diuinorum annorū con-
cilium cōtumque proficiscar: cumq̄ ex hac turba
& colluione discedam. Plau. in aulu. Redeo intro:
ne quid hic turbæ fiat. Cecil. in imbris: Mirū adeo
nisi frater domi ebrius turbā aliquā dedit.

Demensum. Terē. in phor. quasi deminutum posuit
Quod ille nunciatum uix demenso suo suū defrau-
dans genium compar sit miser. Cicero de orato. Ex-
timatum uel æquatum dicit: quæ non ex insidiis: sed
aperte palam elaborat: ut uerba uerbis quasi demē-
sa & paria respondeant.

Superuacū non putat oportere dici Varro de uita
patrū libro.iii. sed superuacaneū: in quo est superua-
cum pro superuacaneo.

Cæcum ueteres pro improuido dixerunt. Varro de
uita patrū li.iiii. Neq̄ id cæci consules fecissent.

Quotiens per accusatiū casum annos uel dies loqui
mur: iuges annos uel dies uocamus. quotiens per ab-
latium: per interuallum interiectis aliquibus annis
uel diebus. Itaq̄ qui opinantes multis annis dicunt
multos annos melius dixerunt. Virg. in.ii. geor. Er-
go non hyems illa non flabra neq̄ imbres Conuel-
lunt: immota manet. multosq̄ per annos. Multa ui-
rum uoluens durando secula uincit. Plautus in Tri-
nummo: Quia ruri dum essem ego uno sex dies me
absente atq̄ insciente inconsulto me ædis uenalis
huiusce inscripsit litteris. Turpi. in Philopatro: Ecce
autem tuo more ut soles uidere mihi ægre pati quia
hos dies complusculos intercapedo sumpti faciūdi
fuit. Idem etherarius: Ad illā cōmigrat. habitamus
hyemem totam cum mulierculis. Virg. in.iiii. geor.
Septem illum totos perhibent ex ordine menses
Fleuisse. Cicero de rep. in primo: Nec tantum Car-
thago habuisset opum sexcentū fere annos sine con-
siliis & disciplina. Idem de rep. in.ii. Itaq̄ illa præcla-
ra institutio Romuli cum ducentos annos & .xxx. fe-
re firma mansisset. Salusti. histo. libro. i. Et deponere
ualidam urbem multos dies restantem purgādo ui-
cit Luc. libro. xxvi. Qui sex menses uitam ducunt. or-
co spondent septimum. Dubio potius q̄ difficili in-
tellectu uates posuit mantuanus: Sed misera ante diē
subitoq̄ accensa furore: cum huic sententiæ aduer-
setur uersus eius cum opinione sentiens pluri-
morum. Fortuua omnipotens & ineluctabile fatum
Verum sensibilitatis eius non leuis ratio est quæ pri-
ma sententia philosophica accipit intellectum quæ
ait. Sui eam cuiq̄ mores fingunt. Omnipotens for-
tuna esse desinit: quod Salu. mire. Fortuna simul cū
moribus immutatur. Ac per hoc ex ea similitudine
iam fatum ineluctabile esse nō poterit: q̄ ex una cau-

sa fortuna fieri uideatur & fatum. Potest etiam fatū
morum mutabilitate conuerti: ut ex his aut celere
aut tardum: aut bonum fiat aut pessimum. Accensa
enim furore Dido amoris iniqua uolentia: quia ut
ipse ait. Omnia uincit amor: ante diem merito uide-
retur occidere: quod etiam Homeri eiusmodi est:
quem Virgilius noster omni æmulatione sectatur
ultra decretum quod si admittitur ut ulterius portē
datur: id ex moribus factum est quod significat ad-
mittere. Poteris de moribus etiam properatam fati
celeritatem: ut intra diem possit admitti quoniam
recepit: ut Homerus ait: magnitudinem ultra uim
fati.

Impotentiam & potentiam auctoritas dedit. Sisenna
in.iii. hi. Sublatus letitia nimia atq̄ impotentia ani-
mi cōmotus. Inuenimus & in Marone multis annis
continuis dici: cuius ibi annis multis masculinum ue-
stigiū inuentum est.

Dona consuetudine hæc habetur: quæ aut propitiam-
dis diis dantur: aut hominibus pro benefactis reddū-
tur. sed auctoritate pro ultione positum manifestū
est Virgilius in buccoli. Aut ut mutatos terei narra-
uerit artus: Quas illi Philomena dapes quæ dona pa-
rarit.

Quando pro quoniam dici potest. Virg. in. vi. V num
oro quando hic inferni ianua ditis Dicitur. Et rursus
idem: Hic tibi fabor enim: quando hæc te cura re-
uordet.

Vel pro etiam. Tul. in epistola ad Brutum. viii. Et q̄ te
tantum amat ut uel me audiat prouocare. Lucilius
xxix. Hoc inuenisset unum ad morbū ilium homini
uel bellissimum. Tul. de officiis in. ii. Contraq̄ beni-
uolentia fidelis uel ad perpetuitatem. Idem in Hor-
tensio: Vidi in dolore podagræ nihilo illū uel omni-
um maximum stoicorū Possidoniū q̄ Nicomachum
Tyrium hospitem meum fortiorē. Virg. in. iii. geor.
Belgica uel molli melius feret eseda collo. Varro in
eume. Ex his atq̄ eiusmodi institutis ac uita uel ad
Herculis Athletæ facti erant. Virg. Carmina uel cæ-
lo possunt deducere lunam.

De pro ab. Luc. i. xxvi. Solus iā uī decl arasse uulcaniā.
Pilūnus & picūnus dii præfidis auspiciis cōiugalibus
deputantur. Varro de uita patrū in. ii. Natus si erat
uitalis ac sublatus ab obstetrice statuebatur in terra
aut auspicaret rectus esse diis coniugalibus pilunno
& picunno in ædibus lectus sternebatur.

Caduceus pacis signū Varro pronuncianit de uita pa-
trum in. ii. Verbenarius ferebat uerbenā. Id erat ca-
duceus pacis signum. Nam Mercurii uirgam possu-
mus extimare.

Qui liberi fiebant ea causa calui erant q̄ tempestatē
seruitutis uidebatur effugere ut naufragio liberati
solent. Plau. in amphitrione: Vt ego hodie raso capi-
te caluus capiam pileum.

Lucis numero plurali quot sūt dies. Varro hebdoma-
dæ sub imagine demetrii. Hic demetrius ē ratur quo
lucis habet annus absolutus.

Quotiens genere neutro plurali numero opera sege-
rimus: significatur fabrica. Virg. in. iii. æne. Pudent
opa interruptas minaq̄ Mnrorū ingentes. Cū ge-
nere foemineo numero singulari intelligendum aut
opus.

opus aut labor est pro mercede sumpti. Plautus in alinaria: Par, pari, hostimentum datū est: opera pro pecunia. Vel occasio & facultas aut opportunitas. Plau. in Aulu. Da mihi operam parū paucis Euclio ē quod te uolo. Affra. in uopisco: Deinde quod debita opera controuerſiā.

Vile positum legimus pro frequēti. Varro in uirgula diuina: Acta uos cum uolucres uenit apud illos usq; ad limina indica uilis. Virg. in. i. georgicorum: Vile q; fasellum.

Præter pro ante uel per. Varro in eumenidibus: Endomum præter matrē deum adem exaudio cimbalorum sonitum. Cicero in Verrinis actione secunda Præter loculos soli ferebant.

Fœciales apud ueteres romanos qui sancto legatorū officio ab his qui aduersum po. ro. qui aut rapinā aut iniuriis hostili mente cōmouerant: pignera factō fœdere iure repetebant nec bella indicebantur quæ tamen pia uocabant priusq; fuisset quid fœcialibus de uunciatum. Varro de uita patrum i. ii. Itaq; bella tarde & magna licentia suscipiebant: q; bellum nullum nisi piū putabant geri oportere prius indicerent bellum his a quibus iniurias tactas sciebant. Fœciales legatos res repetitum mittebant quatuor: quos oratores uocabant. Idem in. iii. Sicuius legati uiolati essent qui id fecissent. quis nobiles essent: ut ciuitati dederentur: statuerunt fœciales uiginti: qui de his rebus cognoscerent iudicarent & statuerent & constituerent.

Atq; particula si diligentius intelligitur multā habet significantiā. ut uel illud est Ennii: Atq; ascendit, muros romana iuuentus. quod est festine & interpide ascendit. significat etiam celeriter & statim. ut Virg. ii. geor. Si brachia forte remisit At illum in præcepso prono rapit alueus amni. Habet etiam huiusmodi intellectum. ut dicas aliter ego feci & locutus sum atq; tu. hoc est aliter ego ac tu. uel q; tu.

Intra uero non solum id significat quod consuetudine persuasum est. ut intra modum. hoc est a modo minus: sed etiam in ipso modo. ut intra Kalendas dies etiam ipsæ calendæ accipi debeant. ut intra oppidū & intra cubiculum cum dicitur in oppido & in cubiculo dictum esse uideatur. Idq; ita positum in multis ueteribus & non ita claris scriptoribus inuenitur.

Negatiuas duas negatiuæ nouæ significantiā habere Varro in Marco. Qui non modo ignorasse me clamat: sed omnino omnis heros negat nescisse.

Quod ludis pueri præsulis essent glabri ac debiles propter ætatē: quos antiqui romani lydios appellabant ut est in primo Varronis de uita patrum. Ideo Plau. in aulu. Tu istum gallū si sapias glabriore reddis mihi q; uulsus lydius.

Dein super. Salu. in primo historiarū: Sertorius partis turbam orantibus: & nullo ut interiore semet generis aut imperii discrimine per calamum ad corpora ad mediam: quasi dein super stantium manibus in murum attollitur.

Sifilare quod nos uilitatem uerbi uitantes sibilare dicimus. & est maledica uocis significatio uel contumeliosa populariū cum sifilatoribus siquis exploditur a græco ducere originē inuenimus. Huius rei auctor

est uenerabilis Homerus in. xiiii. Iliadis.

Nubentes ueteri lege romana asses tris ad maritū uenientes solebant ferre. atq; unum quem in manu tenerent tanq; emendi causa marito dare: alium quem in pede haberent ī foco larium familiarum ponere. tertium in sacci perione condidissent comptio uicinali solere resonare. Vnde Virgilius in primo geor. Teq; sibi generū tethis emat omnibus undis: quos ritus. Varro de uita patrum diligentissime percurrit. Secundum non solum numeri est ordinis uel prosperum: quod plerunq; legimus: sed etiam iuxta. Varro de uita patrum in primo. Tullum hostilium in uelis: ubi nunc ædes deum penatum Ancum in palatio ad portam mugionis secundum uiam sub sinistra. Vir. in. iii. georgicorum Pascuntur uero siluas: & plena secundum Flumina.

Fornum & fornaces dicuntur a forno: quod est calido. Inde forcipes q; candētes teneāt ferrum. Virg. in viii. Versantq; tenaci forcipe massam. Varro de uita patrum li. i. Cocula oræ coquebat panē primum sub cinere postea in forno: cuius utriusq; uocabulū a forno dictum idest a colore.

Aerediruti appellabantur milites: quibus propter ignominiam stipendium idest merces mēstrualis aut annua quæ esset in nūmis æreis subtrahebatur. Varro de uita patrum in. ii. Stipendium appellabatur q; æs militi fenestre aut annuū dabatur: cui datum non sit propter ignominiam: aeredirutus esset.

Negatiuas duas pro negatiua una accipiendas Varro monstrauit de uita patrū in. ii. Qua abstinentia uiri mulieresq; romanæ fuerint: q; a rege munera eorū noluerit nemo accipere.

Tabernas non uinarias solum: sed omnes quæ sūt popularis usus auctoritas romana patefecit Varro de uita patrum in. ii. Hoc interuallo primum forensis dignitas credit: atq; ex tabernis lanignis argentariæ factæ.

Statilinū & statanum & fabulinum præfides deos. M. Cato de libe. edu. puerilitatis affirmat. Ab statano & statilino: quorum nomina habent scripta pontifices sic cum primo fari incipiebat sacrificabant diuo fabulino.

De genere Nauigiorum.

Elox est nauigium breue dictum a celeritudine. Plau. in Aulu. Vnde sumam: quem interuortam: quo hanc celocem conferam: Idem in captiuis: Vidi in captiua celocem. Idem in in penulo: Obsecro hercle operam celocem hanc mihi nec corbitam date. Tur. in lemnis: Romulus sē sin celox ab oppido pcesserat. Varro Hercules. Tuā fidem procella frigida arce obruat celocem. Idem in Marco: Nautæ remiuagam mouent celocem.

Corbita est genus nauigii tardum & grande. Plautus ī penulo: Tardiores q; corbitæ sunt & tranquillo mari. Idem in eodem: Obsecro hercle operam celocem hanc mihi nec corbitam date. Lucil. satyrarū quinto Multa homines portenta in Homeri uerificata mōstra putant: quorum in primis Polyphemus ducentos cyclopes togu&s pedes: porro huic maius bacillum q; malus nauis in corbita maximus ulla.

Horia dicunt nauis piscatoria. Plau. in rudete. Salute

horia mari fluctuoso. Idem in eadem: Mea opera la-
 borare & ræte & horia.
 Circerus nauis est afinaria prægrandis. Plau. in. Stico:
 Cū percunctor portitores & quæ nauis uenerit ex
 Asia: negant uenisse. Cōspicatus sum interim circe-
 rū: quo ego me maiorem non uidisse cenleo. Luc. in
 viii. saty. Verum flumē uti atq; ipso diuortio igneis
 pedibus circerū cōcurreret æquis. Idem in. xiiii. Ad re-
 gem legatus rhodiū & bathauā & babylonem ibo:
 circerū: & merces emit.
 Lēbns nauicula breuis piscatoria. Actius in deiphœ-
 bo: Eo ante noctē em externa rætia ut prouehere: &
 statuerē forte aliq̄to solitus lēbo sum progressus lō-
 gius Turp. in leu. Hortari nostros cœpi ilico: ut cele-
 rent lemdū. Idē in lēnis: Lembī redeūtes domū duæ
 ad nos certā accenderāt artē. Virg. in. i. geor. Quam
 qui aduerso uix flumine lembū Remigius subigit. Si-
 fenna. iiii. histo. Otalitiū legatum cū scaphis & lem-
 bis. Plau. in mercatore. Dum hæc agūtur lembo ad-
 uehitur tuus pater paxillulo.
 Mioparo est nauicula pyratarum. Marcus Tullius de
 rep. in. iii. Nam cū quereret ex eo: quo scelere impul-
 sus mare haberet infestū uno mioparone. eodem in-
 quit quo tu orbem terræ. Salu. in. i. histo. Eo. forte
 in nauigando cohors una grādi facello uecta a cæte-
 ris deerrauit. mariq; placido a duobus prædonum
 mioparonibus circumuenta. Sifenna in. iiii. historiae:
 Nauisq; triginta biremis totidem mioparones.
 Fasellus nauigiū cāpanū. Varro in deultorio: In aliis
 deinde delicias fasello nactum tōsili remo uilē flicta
 soluit. Salu. in. iiii. histo. Et forte in nauigando cohors
 una grādi fasello uecta a cæteris deerrauit. Sifenna. iiii.
 histo. Proræ actuariæ trahi grandes ac fasello prio.
 Lenūculus nauigium piscatorū. Salu. in. ii. histo. Primo
 inducit forte per noctem in lenunculo piscantis.
 Actuariæ nauiculæ celeres dictæ. q; cito agi possunt.
 Salu. in. ii. histo. Ad hæc pauca pyraticæ actuarie na-
 uigia. Sifenna. in. iiii. Quibus occisis actuarie ad uiginti
 malis. Idem: Complures onerarias incendunt.
 Lintres naues flaminæ. Virg. in. i. geor. Cauat arbo-
 re lintres.
 Scafæ sunt nauiculæ quæ maiores naues consequunt
 Salu. in. iiii. histo. Senatus magna industria perquire-
 bat: cum per tot scafas quas ad hostia cum paucis fi-
 des percunctatum miserant.
 Codicarias naues etiā cōsuetudo appellat: eo q; in flu-
 minibus sint usui. Salu. in. iiii. histo. Quam maximis
 itineribus per regnū Ariobarzanis contendit ad flu-
 mē euphratem: qua in parte Cappadociæ ab Arme-
 nia disiungit: & q̄q; ad naues codicariæ occultæ per
 hyemē fabricatæ aderant. Var. de uita patrum in. iiii.
 Quod antiqui pluris tabulas cōiunctas codices dice-
 bant: a quo in tyberi naues codicarias appellamus.
 Pistris nauigiū genus a forma pistrum marinarū. quæ
 longi corporis sunt. sed angustī. Claudius rerum ro-
 ma. xii. Quiq; nauigiū ea forma marina belua dicta
 est. Virg. in. v. Velocē mnestheus agit acri remige pi-
 strum. Et frons hoīem p̄fert in pistrum defluit aluus.
 Cymba. Affra. in excepto: Tū conscēdo cymbam iter
 ibi lucis piscatoriā uenio iacitur anchora. in. i. hibe-
 uiter. M. T. de offi. in. iiii. Cymbarū ante pedes mul-
 titudo pro se quisq; quod cœperat afferēbat.
 Onerarias de oneribus tardas. Sifenna. in. iiii. histo. Qui-
 bus occisis actuarie ad. xx. naues. item complures
 onerarias incendunt.
 Anchoræ uincula quibus anthennæ tenentur. Lucil. Ar-
 mamenta tamē malū uel oīa sæuo. Funis enim preci-
 sus cito atq; anchoræ soluta.
 Profumia nauigiū genus. Cecil. in meretrice: Cui pro
 gubernator prope uertit profumiam. Idē in amphy.
 De nocte ad portum sum prouectus profumia.
 De genere Vestimentorum.
 Vnica est uestimētū sine manicis. Titī. in ueli-
 ter. Tunica & cymbula obuncula adunef. pan-
 nos foetidos possidebit. Cice. i. cati. Manicatis
 ac talaribus tunicis. Virg. Et tunicæ manicas: & ha-
 bent redimicula mitræ. Plau. in pseudulo: Manulea-
 tam tunicam habere hominem addecet. Et iccirco
 manuleatam addidit: ne improprie uteretur. Luci. i.
 saty. Prætextæ ac tunicæ lydorum opus sordidū oē.
 Idē in. xv. Scit poetiā esse: uidi tunicam: & toga quid
 sit. Varro in meleagris: Cum etiā alius Menadrus tu-
 nicā dimissam habet ad talos. Ennius in probo. Car-
 thaginensium tunicam iuuentutem uoluit dicere.
 Calatica est tegmē muliebre quod capiti innectitur.
 Tul. in Clodiū: Tu ne cum uincerentur pedes fueris
 cum calanticam capiti accomodares.
 Penula est uestis quam supra tunicā accipimus. Pōpo.
 in panuciatis: Penulam in caput induce: ne te noscat.
 Luc. saty. xv. Penulam si quæris cæterius seruus serge-
 ste utilior mihi q̄ sapiens. Var. in uirgula diuina: Nō
 querenda est penula homini qui habet uirtutem.
 Aulæa genus uestis pegrinæ. Var. de uita pa. lib. iiii. Ex
 hæreditate atalica aulæa clamides pallæ aureæ Vir.
 in. iiii. geor. Purpurea intexti tullant aulæa britanni.
 Est tanq; palidamentum habitus militaris.
 Plagæ grāde linteū tegmē qd' nūc torale uel lectuariā
 syndonē dicimus: quarū diminutiū ē plagulæ. Var.
 de uita pa. in. iiii. Chlamides plagæ uela aurea.
 Stola ueteres non honestā uestē solū: sed etiā oē qd'
 corpus tegeret. En. in the. Cedo & caueo cū uestitus
 s̄q̄lida septus stola. Idem in eadē: Regnū reliq; septus
 media stola. Var. co. Mulieres aliā cerneret cū stola
 olysiaria. Idē i eu. Partū uenusta muliebri ornat stola.
 Palla est honestæ mulieris uestimētū: hoc est tunicæ
 palliū. Plau. in menæchmis: Pallā ad phrygionē fert
 confecto prandio. Luc. saty. xv. Cū rectum est qd' uis
 satis euisuri alieni sunt hoīes spiram pallas redimicu-
 la promit. Virg. i. æne. Pallā signis auroq; rigentem.
 Strophium fascia breuis quæ uirginalē errorē cohibet
 papillarū. Tur. in philopatro: Me miseram qd' agā: in-
 teruias epistola excidit mihi inter tunicam ac stro-
 phium collocata. Tul. in Clodiū: Strophium accurate
 præcingere. Plau. in aulu. Pro illo crocotis strophis
 sumptu uxorio. Varro sesq; uulxe: Suspendit mari-
 nas mollis pisagæ rætacula ac strophia.
 Abolla uestis militaris. Varro in cosmoterone: Toga
 tracta est & abolla data est ad turbam ubi secunda
 militia in munera uelli ut præstarem.
 Sagū uestimētū militare. Salu. in. ii. histo. Occurrere
 duci & prælium accēdere. adeo ut Metello in sagū
 Hirculeio in brachiū tela uenirent. Virg. in. viii. Vir-
 gatis incens sagulis. Tul. ad Cæsare iuniorē. i. Pridie

nonas februarias cū ad te litteras mane dedissem sagis descēdi ad for̄ togatus cū reliqui cōsulares legati uellent descendere. Varro in uir. d. Cum neq̄ aptam mollis humeris fibulam sagus ferret. Sisēna quarto historiarū: Sēatus auctoritate sagaria nunc. Paludamentū est uestis quæ nūc chlamys dicit̄. Salu. in tertio histo. Et eodē tēpore Lētulus duplici acie lōgū editū multo sanguine suorum defensus: postq̄ ex sarcinis paludamenta obstari delectæ cohortes intelligi cōepere. T. ad cæsarem iuniorem. ii. Antonius demens ante lucem paludatus.

Chlamys. Vir. i. iiii. æne. Sydoniā picto chlamyde circumdata limbo. Var. in hercule iocratico: Cubo i sardinia ista pedibus chlamida sed purpurea amicucla.

Regilla uestis dīnutiē a regia dca: ut & uasilica: an regillā tūicā iduā an mediculā. Var. i. i. Collū p̄cerū fictū leui marmore regillā tunicā defingit̄ purpura.

Ralla dicta uestis a raritate. Plautus in epidico: Tunica ralla spissa.

Richa est quod nos sudariū dicimus. Plau. in epidico Richabasiūcū aut exoticū. Serenus in opusculo primo: Aut zonulā aut auem aut richam. Nouius in pedio: Mollicinam crocatam ceridotam richam.

Richinū. Luc. ii. saty. Richuliti auaritiæ & boritiā mītræ. Tur. in ueliter. Ducit me secū. Postq̄ ad ædem uenimus: uenerat deos: interea aspexit uirginem instantē in capite richulam indutam monstrinam.

Cæficeū linteolū dicit̄ purū & candidū a cædendo: q̄ ita ad candorem perueniat uel q̄ oras circūcitas habeat. Plautus in epidico: Linteolum cæficeum.

Inclusum est uestimentum quod corpori intra plurimas uestes adhæret quasi intustim. Plau. in epidico: Inclusiata patagiaca catulam aut proputulam.

Patagiū aurea chlamys quæ p̄ciotis uestibus immitti solet. Plau. i. epidico. Indulsiata patagiaca: Neuius in lycur. Pallis patagiis crocatis malicis mortualibus.

Suppar̄ ē linteū femorale ad talos pedēs dictū quod subtus appareat. Plau. in epidico: Suppar̄ aut subnīmiū ē ritā uasilicam ad exoticam. Nouius in pedio Supparū paḡ ballientem interī escā merā. Affra. in epistola: Tace puella: nō sum supparo: si induta sum Varro in eumēi. Hic indutus supparum coronam ex auro & gemmis fulgentem gerit.

Exoticum dicitur peregrinum. Plautus in Epidico: Basilicum aut exoticum.

Plumatile aut clauatum aut ex plumis factum. Plau. i. epidico: Comatile aut plumatile.

Mollicina uestis a mollicie dicta. Neuius in Epidico. Mollicinam crocotam cerridotam richinium.

Amphitapæ uestes dicuntur utrinq̄ habentes uillos. Luci. in tertio saty. Psilæ atq̄ amphitæ uillis ingentibus molles: & si aliud quid deliciarum. Var. in Manio: Alterum bene acceptū dormire super amphytapo bene molli.

Toga nō solū uiri sed etiā fœminæ utebant̄. Affranus fratris: Quidē prādere stātē nobiscū icictā togā.

Var. de uita patrū in. i. Præterea q̄ intellectu togas ante habebāt. Ante enim fuit cōmune uestimentū & diurnū & nocturnum & muliebre & uirile.

Lena uestimētūm ilitare qd̄ sup oīa uestimēta sumitur. Vir. in. iiii. æne. Tyrioq̄ ardebat murice lena.

Meretrices apud uete res succinctiore ueste utebant̄

Affranus in excepto: Meretrix cū ueste lōga peregrino in loco solet tutandi cura sese sumere.

Carbasus palliū quo flumina amiciunt̄: uel opulētia causa ut sericū aut lino tenui. Virg. in octauo: Eum tenuis glauco uelabat amicuclis Carbasus. Idē in. xii. Tūc crocea chlamydeq̄ sinusq̄ crepātis Carbaseos fuluo in modū collegerat auro. M. T. in uerrem de supplicis: Tabernacula carbaseis intēta uelis collocabat. Varro de uita patrū in tertio. Eadē postea in carbaseo magis ut pellibus tegerent̄ togæ.

Prætexta insigne romanū: quod supra tunicas honorati quiq̄ sumūt. M. T. de supplicis: Sentētia dīcēda loco togam prætextam sellā currulem uis: imaginis ad memoriā posteritatemq̄ prodendam.

Limbus ut annotatū uidemus muliebre uestimentū: quod purpuram in imo habet. Plau. in aulularia: Textores limborarii arcularii.

Flameū uestis uel tegmē quo capita matronæ tegūt. Plautus in aulularia: Flāmeam uolarū cariarū.

Reticulū tegmē capitis muliebre. Var. Sēsq̄ u. suspēdit laribus maris mollis pillas reticula ac strophia Tapete tegmē unice pictū de coloribus uariis. Var. i. hercule iocratico: In omnibus rebus bonis quotidianis cubo in sardinianibus tapetibus. Virg. in undecimo: Qui forte tapetibus altis Extructus toto proflabat pectore somnum. Tur. Glabrum tapete.

Culcitra. Cice. tusc. iiii. Eripiāus huic ægritudinē quō collucēs in culcitra plumea psaltriā adducamus. Subbucula. Var. de ui. pa. Posteaq̄ bias tūcas habere cōeperūt: instituerūt uocare subbuculā & induslam.

Capitia capitū tegmina. Varro de uita patrū in q̄rto Tunicas nec capitia nec strophia neq̄ zonas. Idem in eodē: Neq̄ id aborbata matrum familias instituti quod ea a pectore a lacertis erant apertis: nec capitia habebant: hoc & capitula appellauit.

Encūbomata & p̄nacidas genera uestiū puellarum. M. Cato de libe. edu. Vt puellæ hēant potius in uestitu chlamydis encūbomata ac p̄nacidas q̄ togas.

De generibus uasorum & poculorum. Vla uel olla quā nos ollā dicimus. & ē capacissimū uas. Plau. in amphy. Optio iure infrigatur aula cineris & caput. Var. i. ge. dida. Sed si mul māibus trahere lanā: nec nō simul oculis obseruare ollā pultis ne adurat̄. Idē in marco: Vulcanum nec cū nouæ lagenæ ollarū fringantur precatur.

Matella aquariū uas. Plau. in amphy. Nec tu postules matellam unā tibi aquæ infundi in caput. Varro in eumeni. Ducunt ad cōmunē reuocant matellā. Idē i manio: Lecto strato materna lucerna ceteras res huius uiq̄ præ se portant.

Mortariū in quo terūt quæ soluēda sunt. Plau. in aulularia: Cultrum pistillum securim mortarium.

Peluis sinus aq̄rius in quo uaria pluuntur: unde & nomen ē. Labe. in uirgine. Amore cecidi tanq̄ blata in peluim. Ceci. in uenatore: Peluim sibi poposcit.

Fidelia famiū uas ad utus plurimos. Plautus in aulularia: Mulsi congialem plenā tibi faciam fideliā.

Patella. Var. i. eume. Patella esuriri puocat posita neapolitanas piscias. Idē i māio: Quocirca oportet bonū ciuē legibus parere: & e os colere i patellā dare.

Cupas & tinas. Varro de uita patrū. Antiquissimi in conuiujs utere uini primo postea tinas ponebant.

Idem: Mori longe cum opereulo ad cupas tertio amphoras.

Urnula est uas aquarium. Varro de uita patrum lib. primo: Iter ex ære ut urnulæ aquales.

Cadi uasa: quibus uina conduntur. Luc. in decimo octauo: Milia ducentū frumenti tolles: uini mediū mille cadum. Virgilius in primo æneidorum: Vina bonus quæ deinde cadis onerarat acestes. Var. de uita patrū in tertio: Hortensio supra decem milia cadū hæredi reliquit.

Urnarium. Varro in taphemenippo: Sed quæ necessitas te iuuet aquam effundere domi tuæ: si uasa habes petusa: plumbum non habent ad quam uobis est confluuium: ad quam rem urnarium.

Pollibrum quod græci: nos trullam uocamus. Liuius Argenteo pollibrū aureo & glutro. Fabius pictor in sexto: Aquam manibus pedibusque dato: pollibrum sinistra manu teneto: dextra uasum cum aqua.

Simpiuū est uas ligneum modus matulæ. Varro in pnestes: Num uides ipsos deos si quando uolūt gustare uinum: diripere ad hominū phana: & tamen tum ipsi uili libero simpuiuo inuitari.

Obba poculi genus uel ligneū uel ex sparto. Varro est modus matulæ. Dolia atque apothecas tricliniæ: melicas & calenas: obbas & cumanos calices. Idem in epistola ad Marfilium: Vtrum meridie an uespere libentius ad obbam accedas: locus actus aduētus declarauit.

Cantharus. Virgilius in buccolicis: Et grauis attrita pendebat cantharus ansa.

Dolia uasa grandia quibus uinum reconditur Varro in eumēidibus: Dematulæ dolia atque apothecas tricliniæ: melicas calenas. Idem in manio: Hæc aduentoribus accedunt cellæ: clauis: claustra carnaria dolia.

Alabaster. Cicero academicorum secundo: Quibus etiam alabaster plenus unguenti putre esse uidetur.

Sciphus. Virg. Et facer impleuit dextram sciphus.

Botiola. Plautus in colace: Botiolam auream octo pondo habebat accipere nolit.

Calices. Varro est modus matulæ: Apothecas tricliniæ: melicas calenas obbas & cumanos calices. Cicero tusculanarum tertio: Quid hic calix mulsu impinguendus est ut plorare se desinat.

Cimbria. Virg. in quinto: Cimbriaque argento perfecta atque aspa signis. Var. de uita patrū li. i. Item erant uasa uinaria sicut cimbria aquilinæ pateræ gutti sextarii.

Crateræ uasa uini. Virgilius æneidorum primo: Crateras læti statuunt & uina coronant.

Crateres uasa olearia. Virg. in buccolicis: Crateresque duos statuam tibi pinguis oliui. Idem in sexto: Fuso crateres oliuo.

Orcas. Varro de re rusti. Sæpe ubi conditū uinū nouum orcas in hispania feruore musti ruptæ.

Nassiterna uas aquatile. Varro de re rustica libro. i. Ut ex ære ænea urces uassiternam item alia.

Catinus. Varro de re rustica libro primo: Promendum in fructum que curculiones ex sese incipiunt. Idem enim cum promptum in sole ponere oporteret atque catinos que eo conueniunt: ut ipsi se necent. Idem de uita patrum in primo: Dicuntur enim patellæ salinæ tabula catini patenæ.

Calamistrum fistula breuis: qua continentur. Cicero de oratore: Remouebitur omnis insignis ornatus quasi margaritarum. nec calamistri quidem adhibebuntur.

Carchesia genera poculorum. Virg. æneidorū quinto: Hic duo rite mero libans carchesia baccho. Et in tertio georgi. Mater cape mæoni carchesia bacchi.

Lias summa pars mali: id est foramina quæ summo mali funes recipiunt. Lucilius in tertio: Hic li superat carchesia mali.

Cirnea uas uinarium. Plautus in Amphitrione: Caudus erat uini inde impleui cirneam.

Mixtarium quo miscemus. Luc. in quinto: Urceus aut longo gemino mixtarius.

Calpar nomine antiquo dolium. Varro de uita patrum libro primo: Quia antequam nomen dolii prolatum cum etiam id genus uasorum calpar diceretur id unde calpar appellatur.

Trulleum quo manus perluuntur. Varro de uita patrū libro primo: Itaque ea sibi modo ponere ac suspendere quæ utilitas postularet trullum matallio rem peluim nassiternam eius urceolum aquæ manalē uocamus. quod eo aqua in trullum effundatur. Unde & manalis lapis appellatur in pontificalibus sacris qui tunc mouetur cum pluiæ exoptantur. Ita quod apud antiquissimos manalem sacrum uocari quis non nouerit: unde nomen illius.

Armillum uitreoli genus uinarium. Varro de uita patrum libro primo: Etiam pocula quæ uocant capulas & capides: quod est poculi genus. Item armillum: quod urceoli genus uinarium.

Sinum & galeolas uasa sinuola. Virg. in buccolicis: Sinum hæc te liba priape quotannis Expectare sat est. Varro de uita patrum primo: Vbi erat uinum positum in mensa aut galeola aut sinu.

Lapista. Varro de uita patrum primo: Ut fere hent æneum aliqui uenditant oleum. Lapista etiā nunc fabinorum sani pauperioribus plarisque aut fictiles sunt aut æneæ.

Creterra est quam nunc situlam uocant. Neuius in lycur. Nam ut ludere lætantis inter se uidimus præter amnem creterris sumere aquam ex ponte. Varro de uita patrum in secundo: Ad sybaritanam prædam: in qua sunt tripodes creterræ anauea populo nobili ut tarentarum. Cicero de deorum natura in secundo. In mediaque sinu fulgens creterræ lucis.

De genere uel colore uestimentorum.

Lumatilis aut marinus aut ceruleus a græco tractum quasi fluctuum similis. Fluctus enim græce cumata dicuntur. Titinnius in sentina: Quem colos cumatius decet. Plautus in epidico: Cumatile & plumatile.

Molochinū a græco colore est flos similis maluæ. Cecilius in pauimacho: Carchasina molochina ampelina. Plautus in aulularia: Institores molochini coloris molochinarios appellauit.

Impluuiatus color quasi fumato stillicidio impletus: qui est mutinensis quem nunc dicimus. Plautus in Epidi. Impluuiatus ut istæ faciunt uestimentis noia.

Calulam & crocotulā utrumque a generibus florū transtatum a calca & a croco. Virgilius in Buc. Mollia luteola pigrit uacinia calta. Plautus in Epi. Illuuiatam

patagiata[m] catulam aut crocotulam. Nouius in pe-
dio: Mollicinam crocatam uiridotam richam richi-
nium. Neuius in lycur. Pallis patagis crocotis mala-
tis mortalibus: sed catulam. Varro de uita patrum
libro primo: Palliolum breue uoluit haberi.
Castula est palliolum præcinctui. quo nudi infra pa-
pillas præcinguntur quo mulieres nunc & eo ma-
gis utuntur: postquam subuculis desierunt.
Carinū a cæræ colore. Plautus in epi. Plumatile aut
cumatile: carinum aut gelinnu.
Ferrugineum colorem ferri similem eē uolunt. Ve-
re autem ferrugineus color cæruleus est. Virgilius
in quarto georgicorum: Et ferrugineos hyacintos.
Plautus in milite. Palliolum habeas ferrugineum.
Nam his colos thalaficus est.
Ostrinam ab ostro colore: qui est subrubeus. Teren-
tius in ecyra: Interea aspexit uirginem inieclam in
capite riculam indutam ostrinam. Varro in eume-
ni. Aurora ostrinam hic indutus supparum.
Murex color purpureus. Virgilius in Buccolicis: Ip-
se sed in pratis aries iam suaue rubenti Murice. Et
in quarto æneidorū: Tyriocq; ardebat murice lena.
Luteus proprie color croceus est. Virgilius in Bucco-
licis: lam croceo mutauit uellera luto. Idem in octa-
uo: Aurora in roseis fulgebat lutea bigis. Varro in
eumenidibus: Nā & arcuatis & lutea quæ nō sunt
æque ut lutea uidentur. sic in sanis sani: & furiosis sa-
ni esse uidentur infani. Idem in modio: Sed cynicis
inuolucrum & pallium linteum non est.
Crocata crocei coloris uestis. Plautus in aulula. Cum
intendunt interfectores crocatarii.
Violacea a uiolæ colore. Plautus in aulularia: Flam-
mari uiolari coriari.
Pullus color est quem nunc spanum uel natium di-
cimus. Varro de uita patrum in tertio: Vt dum su-
pra terram eissent richinis lugerunt funere ipso pul-
lis pellis amictæ.
Anthracinus niger a græco. Anthraces enim græce
carbones latine appellantur & est lugentium uestis
Varro de uita patrum in tertio: Propinquæ adole-
scentulæ etiam adolefcētulis proximo amiculo ni-
gello capillo dimisso sequerentur luctum.
De genere ciborum & potuum.
Pargos. Varro in uirgula diuina: Oleum i lu-
cubrationem seruamus: quod in spargis to-
tum legitime uertamus.
Blitum est holus leue. Varro in eume. Empedocles
natos homines extra ait ut blitum.
Lapathium. Varro in modio: Hanc eadē uoluptatē
tacitus taxim consequi lapathio & ptisanā possum
Menæ. Tulli. de finibus bonorum & malorum: Qui
enim uoluptates ipsas contemnunt eis licet dicere
se accipenserem menæ antepondere.
Accipēser piscis genus. Cicero Tusculanarum libro
primo: Et quem tuorum affectū moerore uideris:
huic accipēserem potius q̄ aliquid socraticum libel-
lum dabis.
Nasturtium. Cicero tusculanarum quinto: Quos ne-
gat ad panem adhibere quicq; præter nasturtium.
Mariscæ. Varro de re rustica: Vt nucis græcæ ac ma-
riscæ fici.
Ocinum quod ocinium dicimus. Varro d̄ re rustica

in primo: Ocinum nouissimū fœnum uocari. Oci-
num dictum a græco uerbo oteos quod ueticos si-
militer q; ocinum in chorto.
Lopades conchæ marinæ. Plautus in parasito: Medi-
co addite lopades echinos ostreas.
Murmurina potio confecta. Varro in anti. Non mō-
do uinum dare: sed etiam ut ait Plautus: Murmuri-
na passū defrutū. Var. de ui. pa. i. Tuant murmurā.
Loram dicebant in nindemia cū expressissent acinis
mustum: & folliculos in dolium coniecissent.
Portulaca. Varro disciplinæ in quarto: Manducata
portulaca tacite tollit.
Lora confectæ potionis genus grandæuis aptum.
Var. d̄ uita patrum i. i. Antiquæ mulieres maiores na-
tu bibebāt lorā aut famiā aut defrutum aut passum
quā murmurinam quidem Plau. appellari putat.
Sapa quod nunc mellacium dicimus mustus ad me-
diam partem decoctum.
Defrutum si ex duabus partibus ad tertiam redege-
rant deferuefaciendo.
Passum Varro de uita patrum i. i. Passum nōminabāt
si in uindemia uuam diutius coctam legerent: eam-
q; passi essent in sole aduri.
Moriolam. Varro de uita patrum in i. i. Vino addito:
passi lora uocare cœpere moriolam nōminabant:
quod ex uuis expressum erat passum: & ad follicu-
culos rei quos & uinacia eam dicebant sapa[m].
Turunda ut libum sacrum quoddam & ex farre ge-
nus panefici. M. Cato de liberis educandis: Alia fert
libum ac turundam.

De genere armorum.

Atapulta iaculum celer uel sagitta. Plautus in
curculio. Atq; ita te neruo torquebo ut cata-
pulta solent. Titinnius in sentina: Reuertit q;
catapulta uolat. Plautus in captiuis: Nam meus ba-
lista pugnus cubitus catapulta est mihi. Neuius i pa-
cetio: Vt sole horrescit cæra: castra crebro catapul-
ta impulit. Luc in. v. saty. Custodem classis catapul-
ta instilla sariistas. Sisenna in tertio historiarū. Præ-
terea catapultas. xix. balistas. xx. plustra scoriis ac
minoribus sagittis onusta. Varro de uita patrum:
Nam postea lutatio consuli ad ægatis insulas: cum
ipse catapulta ictus esset.
Veles leuis armatura. Titinnius in barbato: Ita spuri-
us animatur in prælium: ueles eques recipit se: nec
ferit quenq; hostem. Salustius in iugur. Cinq; his p-
mixti uelites. Varro: Quem sequuntur cum rotun-
dis uelitis leues parmis.
Rotarii appellantur milites qui anteq; egressæ eēt
acies primo non multis iaculis inibant præliū tra-
ctum q; ante maximas pluias cælum rorare inci-
piat: Luc. in septima satyra: Quinq; hastæ aureo lo-
ci noctu rorarius uelox. Var. de uita pa. tertio: Ro-
rarii appellati: q; imbris rorare incipiant.
Antesignanorū proprietates aperta est. Var. Quem
sequuntur cum rotundis uelitis leues parmis ate si-
gnau quadratis multis insignibus tecti.
Funditores sunt qui fundis magnis dimicant. Salust.
in iugur. Ipse cum expeditis cohortibus dehinc fun-
ditorum & sagittariorum delecta manu apud pri-
mos erat. Sisenna historiarum tertio. Ac post arma-
tos funditores & sagittarios ponit.

Glandis ē plūbum in modum glandis informatum. Salustius in iugurthino: Pars eminus glande aut lapidibus pugnare. Virgilius in septimo: Pars maxima glandes Liuentis spargit plumbi.

Scorpio est genus teli. Salustius in tertio historiarum Quarū una epistola forte cū seruo nacti prædatorēs ualeriani scorpionē in castra misere. Sisenna in tertio histori. Longius scorpio catapultas cōcitāt.

Tragula est hasta. Salu. in tertio historiarū: Auidissimis promptis ducibus ut metellus ictu tragulæ fauriaretur. Varro in Meleagris: Aut ille cliuum: qui uolabile currens sparso sequitur tragula.

Pugio gladius breuis est. Salustius in tertio historiarū. Atq; opibus postq; orans nihil proficiebat: timide ueste tectus pugionem expedire conatus.

Aclides iacula breuia. Vir. in septio: Teretes sūt acclides illi tela. Sed hæc léto mos est aptare flagello.

Ancile scutū grāde. Vnde et nūc arma ancile appellantur. Vir. in septimo: Leuaq; ancile gerebat.

Sparos lācæe tela sunt nō bellica. Salu. in Catilia. Sed ex omni copia circiter quarta pars erat militaribus armis instructa: cæteri ut quosq; cāus armauerat sparos & lanceas alii præacutas fudes portabant.

Phalerae sunt belli ornāmēta. Salusti. in iugur. Ac si restitui & hastas uexillū phaleras & alia militaria arma. Virgilius in undecimo: Euryalus phaleras ramnetis & aurea bullis Cingula.

Parma est scutum breue. Salustius in quarto historiarū: Hi locoq; pignori & soliti neētere ex uiminibus uasa agrestia: Ibi quod inopia scutorum fuere ad eā arcem se quisque in formā parmæ equestris armabat. Virgilius in undecio: Parmaq; inglorius alba.

Ferentarii leuis armatura quicquid opus eēt auxilio ferret ex cursu leui: armis grauibus impediti. Cato de re militari: Inde partem equitatus ferentarios p datum misit. Salustius in Catilina. Postq; eo uētum est: unde a ferentariis prælium committi posset.

Verutū est telū breue & angustū. Salu. in .iii. historia. Saxaq; ingētia euincti trabe per pronū mutabant: Auxiliūq; manebāt in modum ueruti militaris.

Verruta binū pedū. Varro onos lyras: Acerbos qui tibi mali nihil fecit uerrutus ad arcem præclaram.

Cetra scutum breue. Virgil. in .viii. Leuas cetra tegit.

Peltæ scuta amazonica. Virgilius tertio: Ducit amazonidum lunatis agmina pultis.

Gesa tela galliarū. Virgilius in octauo: Alpina coruscet Gesa manu. Varro de uita patrū libro. iii. Qui gladiis cincti sine scutis cū binis gesis essent.

Phalarica telum maximum. Virgilius in undecimo: Sed magnum stridens contorta phalarica uēit Fulminis acta modo. Ennius: Quæ ualidæ ueniūt phalarica missa. Et dictum hoc genus teli a phalis id est a turribus ligneis.

Sparum telum agreste. Virgilius in .x. Agrestisq; manus: armat sparus. Var. in meleagro: Aut ille ceruū. qui uolabile currēs sparos secutus est gratu leue traicit. Sisenna in tertio historiarum: Sparis ac lanceis eminus præterit hostes.

Balistræ saxa maiora & grauiora quibus iaciunt. Luc. in .xxix. Quid fit balistas iactas cētenarias. Sisenna in quarto historiarum: Balistas quattuor talētarias.

Venabulum uenantium telum latissimum a cæteris

aciei longissimæ. Virgilius in undecimo: Supraque uenabula ferf. Varro onos lyras: Nempe suis saluaticos in montibus sectaris uenabula aut ceruos.

Conti hastæ longiores & robustæ. Virgi. in undecimo: Duris detrudere contis.

Manipuli sunt māus militō uel collecti uiri. Sisenna in tertio historiarum: Cōiuctus tamen & tempora singula constituit: & sicut steterat manipulos obuerti iussit. Idē in q̄rto: Maturata graui bellica māpuloq; Lancē Sisenna in tertio historiag: Gallia materibus sani lanceis configūt. Idē in quarto: Alii materibus aut lanceis: tamen medium perturbant agmen.

Maleoli manipuli parte ipice contracti qui iucēsi aut in muros aut in testudines iaciunt. Sisen. in q̄rto historiarū. De quibus partim maleolis partim fasces sarmentorum incensos supra pallium frequentes.

Cataphrattæ Sisenna in quarto historiarum: Custodiæ in muro statuuntur cataphrattarum. Salustius in quarto historiarum: Qui prætergrediebant eq̄tes cataphratti ferrea omni specie.

Falces & harpagæ armorum genera murorum oppugnationi apta. Sisenna in quarto historiarū: Falces iniectat comminuunt puteos propius collocatis harpagiis deiiciunt: mittunt e turribus.

Ansatæ iaculamēta cū ansis. Ennius in q̄nto: Ansatæ Chorici leue missile in modū sagittarum. Virgilius: Choricisq; leues humeris & letifer arcus.

Aesares dicti qui cæsa matre nascuntur.

Agrippæ qui cum labore matris educuntur. hoc est per pedes contra naturam: non p̄ caput quasi ab ægro partu.

Vopiscus qui ex duobus cōceptis uno abortu excluso ad partum legitimum ducitur.

Glos appellatur mariti soror: atq; idē fratris uxor.

Leuir dicitur frater manti quasi leuis uir.

Fratræ appellatur quasi fratrum inter se uxores.

Anitini fratrum & matris & feminae filii.

Patruales matrum fratrum filii.

Cōsobrini ex duabus editi sororibus: de quibus exempla multa sunt in atiquis auctoribus: & maxime in Affranio & uiris uetustissimis scriptoribus.

Nonii Marcelli peripatetici Tiburticensis compendiosa doctrina ad filiū de proprietate sermonum foeliciter finit.

Vgustus Locus sanctus ab auium gestu idest quia ab auibus significatus est sic dictus: siue ab auium gustatu quia aues pastæ id ratum fecere. Augur ab auibus gerendoque dictus quia per eum auium gestus edicif: siue ab auium garritu. unde & augurium.

Auspiciu ab aue specienda. Nam quod nos cum præpositione dicimus aspicio apud ueteres sine a præpositione specio dicebatur.

Affectare est prouum animum ad faciendum habere.

Armillum uas uinariu in sacris dictu: quod armo idest humero deportetur.

Aerarii tribuni a tribuendo ære sunt appellati. Aerarium sane populus Ro. in æde Saturni habuit.

Apricum locu a sole apertu a græco uocabulo appellamus quasi ἀνευ φρικθσ idest sine horrore uidelicet frigoris. unde etiam putatur Africa appellari.

Amœna dicta sunt loca quæ ad se amanda alliciant. idest trahant uel quia sine munere idest fructu. i. ab a quod est sine & munus.

Affectata fœmina uel in bonam partem dicitur: uelut honorata: uel in malâ: quasi ad extremum periculû adducta.

Aquagiû quasi aquæ agium. i. aquæ ductus appellatur.

Aquælitu dicitur quasi aquæ elitiu: cum aqua pluuialis remediis quibusdam elicitur: ut quondâ si credif manali lapide in urbem ducto.

Aqua dicitur a qua iuamur. aqua & igni tam inter dici solet damnatis quam accipiunt nuptæ: uidelicet quia hæ duæ res humanam uitam maxime cõtinêt. Itaque funus profecuti redeuntis ignem supergreuiebantur aqua aspersi: quod purgationis genus uocabat suffitionem.

Axitiosi factiosi dicebantur: cum plures una quid agerent facerentque. Axit autem antiquos dixisse pro egerit manifestum est. Unde axiari mulieres siue diu dicebantur una agentes.

Alites uolatu auspicia facientes istæ putabantur: bute os anquafis: immusculus: aquila uulturis.

Axamenta dicebantur carmina salaria: quæ a salis sacerdotibus cõponebatur in uniuersos homines cõposita. Nam in deos singulos uersus ficti a nominibus eorum appellabantur: ut lanualii: lunonii Mineruii.

Axis quem græci ἀξων uocant plures habet significationes. Nam & pars cæli septentrionalis & stipes teres circa quem rota uertitur & tabula scilicet axis appellatur.

Ador farris genus edor quondâ appellatum ab edendo: uel quod duratur ut fiat tostum unde in sacrificio mola farsa efficitur.

Adoriam laudem siue gloriâ dicebat: quia gloriosum eum putabant esse qui farris copia abundaret.

Arma proprie dicuntur ab armis idest humeris depedita: ut scutum: gladius: pugio: lica: & ea quibus procul præliantur tela.

Armata dicebatur uirgo sacrificans: cui lacinia togæ in humerum erat reiecta legibus etiam laurentum sanctum est. Nec pomum ex alieno legatur in armum idest quod humeri onus sit.

Armentum id genus pecoris appellatur quod est idoneum ad opus armorum. Inuenies tamen fœminei

armentas apud Ennium positum.

Album quod nos dicimus a græco quod est ἀλφον est appellatum. Sabini tamem alpium dixerunt. Unde credi potest nomen alpium a cadore niuium uocatum.

Albesia scuta dicebantur: quibus albeses qui sunt Marfi generis usi sunt. hæc eadem decumana uocabantur quod essent amplissima ut decumani fluctus.

Albiona ager trans tyberim dicitur a luco albionara in quo bos alba sacrificabatur.

Albula tyberis fluius dicitur ab albo aquæ colore. Tyberius autem a Tybero Silio rege albanorum: quod is in eo extinctus est.

Ambo ex græco ductum dicitur: quod illi ἀμφω dicunt.

Ambactus apud Ennium lingua gallica appellatur.

Am præpositio loquelaris significat circum. unde supra feruus ambactus idest circumactus dicitur.

Ambest ita tertiæ perionæ uerbu est: ut nullam aliam habeat declinationem.

Ambegni bos & uerue appellabantur cum ad eorum utraq; latera agni in sacrificium ducebantur.

Ambidens siue bidens ouis appellabatur quæ superioribus & inferioribus est dentibus.

Abemito significat demito uel aufero. emere enim antiqui dicebant pro accipere.

Ambaruales hostiæ appellabantur: quæ pro aruis a duobus fratribus sacrificabantur.

Amburbiales hostiæ appellabantur: quæ circum terminos urbis Romæ ducebantur.

Ambustus circum uetus.

Ambitus proprie dicitur circuitus ædificiorum: patens in latitudine pedes duos & semissem. in longitudine idem quod ædificiu. sed & eodem uocabulo crimen auaritiæ uel affectati honoris appellatur.

Adolescit a græco ἀδολεσχω. idest ad cresco uenit. unde fiunt adultus adolecens.

Altare eo quod in illo ignis excrescit: & exoletus est qui excessit olecendi modum & moleuit idest creuit.

Altaria sunt in quibus igni adoletur.

Aliuta antiqui dicebant pro aliter ex græco ἀλλη uel ἀλλοσ transferentes. Hinc est illud in legibus Numæ Põpuli. Si quis aliuta faxit: ipse lous acer esto.

Astu apud poetas astutiam significat cuius origo ex græco oppido αστυ deducitur in quo qui cõuerlati assidue sunt cauti atque acuti esse uideantur.

Astutus arte tutus.

Algeo ex græco ἀλγειν dicitur idest doleo ut sit frigus dolor quidam membrorum rigore coniectus.

Ast significat at: sed aut.

Anus dicta est ab annorum multitudine cum antiqui non geminabant consonantes uel quæ iam sit sine tenu. quod græce dicitur ανουσ.

Amisum regulariter tractum a regula ad quam aliquid exequetur quæ amissis dicitur quidam amissim e dicitur non tacere quod mutire interdum dicitur loqui.

Adgretus apud Ennium adgretus fati pro eo quod est aggressus ponitur quod uerbu uenit a græco ἀγρει quod significat ἀγρει.

Agnus ex græco αγνος deducitur quod nome apud maiores omnis erat generis sicut & lupus quod uenit ex græco λυκος.

Aegru ex græco ἀσθεν appellatur a quibusdam putat a uoce doloris appellari quod est α. α.

Annus ex græco uenit quem illi ἐνιαυτὸν dicunt: & quod nos triennium illi dicunt τριεὶον.
 Alterū Sinius: ut idem significare quod apud græcos ἔτροσ. Quidam uero ex utroq; eē cōpositū αλλῶσ & ἑτεροσ.
 Aliter & pro nō ponit: ut in anguriis altera cū appellatur auis quæ utiq; prospera nō ē. Sic aliter nō nunq̄ pro aduerso dicitur & malo.
 Alliesis dicebantur apud romanos obscenissimi omnino. ab allia fluuij scilicet ubi Ro. profusus a gallis exercitus est.
 Adlecti dicebantur apud romanos qui propter inopiā ex equestri ordine in senatoꝝ sunt numero assumpti. Nā patres dicuntur qui sunt patritij generis. Cōscripti qui in senatu sunt scriptis annotati.
 Altercatio iurgatio.
 Alternatio per uices successio.
 Alma sancta siue pulchra uel alens ab alendo scilicet.
 Altellus romulus dicebatur quasi altus in tellure: uel q̄ tellurē suā aleret: siue q̄ aleret telis uel q̄ a Tacio fabinorū rege postulatū sit in colloquio pacis & alternis uicibus audierit allocutusq; fuerit: sicut enim fit diminutiue a macro macellus a uafro uafellus: ita ab alterno altellus.
 Altus ab alendo dictus: alias ab altitudine altus.
 Alterplicem duplicem.
 Alterta alterutra.
 Alcedo dicebatur ab antiquis pro alcyone: ut pro Ganymede catamitus: pro Nilo Melo.
 Alica dicitur q̄ alit corpus.
 Alicariæ meretrices appellabantur in cāpania solitæ ante pristina alicaliog; uersari questus gratia sicut hæ quæ ante stabula sedebant dicebantur prostibulare.
 Almities habitus almarum rerum.
 Allux pollex scandens proximum digitum: q̄ uelut in siluis se in alium uideatur: quod græce dicitur.
 Alueolum tabula aleatoria.
 Antigero antiqui pro ualde dixerunt.
 Aluus uenter foeminae ab alendo dicta est enim generis foeminini.
 Angor idest animi uel corporis cruciatus pprie a græco ἄνγροσ: idest strangulatione dictus: unde & fauciu dolor anguina uocatur. Plau. Vellem me in anguinam uerti. quo huic aniculæ fauces præoccuparem.
 Anacreon. Teren. pro antea ponit.
 Anturbana prædia urbi propinqua.
 Antarium bellum quod ante urbem geritur.
 Axare nominare.
 Antipagamenta ualuarum ornamēta quæ anteris appinguntur idest affinguntur.
 Antefixa quæ ex opere figulino tectis affiguntur sub stillicidio.
 Antigero antiqui pro ualde dixerunt.
 Aureax auriga. Aureas enim dicebatur frenū quod ad aures equorū alligabat: oreas quo ora coercebantur.
 Auritus a magnis auribus dicitur: ut sunt asinorum & leporum: alias ab audiendi facultate.
 Aurū dictū q̄a præcipue custodit: græce enim custodi re dicit. Vnde & thesaurum. Hipocrates medicus: de nomine iuictoris id dictū putat: quē qdā ad similitudinem auroræ coloris nomē traxisse existimant. nonnulli quia mentes hominum auertat. alii a fabi-

nis translatum putant: quod illi ausum dicebant.
 Aurichalcū uel orichalcum quidā putat cōpositum ab ære & auro: siue q̄ colorem habeat aureum. Orichalcum sane dicitur quod in montuosis locis inuenitur Mons & enim græce οροσ appellatur.
 Acus dicitur qua sarcinatrix uel etiam ornatrix utitur. Palleæ etiam quædam de frumento acus dicuntur.
 Exercitus quoq; instructio q̄ eo pars militum uehementissima est ad hostē uulnerandum acumine telorum. Totum autem ex græco sermone trahitur: quo sarcire apud illos ραρτιῶ dicitur.
 Assiduus dicitur qui in ea re quam frequenter agit q̄si confedisse uideatur.
 Alii assidū locupletem quasi multorum assium dictū putarent alii eum qui sumptu proprio militabat ab assedano uocatum existimarunt.
 Andruare idest recurrere a græco uerbo ἀνδραπέτεω uenit: hinc & dura uocata est.
 Atroare gratias referre. truant mouent truum quoq; uocant. quo permouent coquentes extra.
 Acupedius dicebatur cui præcipuum erat in currendo acumen pedum.
 Adrumauit rumorem fecit: siue cōmurmuratus est: qd̄ uerbū qdā a rumine. i. pte gutturis putat deduci.
 Acuris securis ærea: q̄ in sacrificiis utebantur sacerdotes.
 Aplustria nauium ornamēta. quæ q̄a erant amplius q̄ essent necessaria usu: etiam amplustria dicebantur.
 Agina est: quo inseritur scapus trutinæ idest in quo foramine trutina se uertit. Vnde aginatores dicuntur qui pro lucro mouentur.
 Agonium dies appellabatur quo rex hostiam imolabat. Hostiam enim antiqui agoniam uocabant.
 Agonium etia putabat deū dici p̄sidētē rebus agēdis.
 Agonalia eius festiuitatem: siue quia agonos dicebat montes.
 Agonia sacrificia: quæ fiebant in monte hinc Romæ mons quirinalis ægonis: & collina porta ægonensis.
 Agonum idest ludū ob hoc dictum: quia locus in quo ludi initio facti sūt fuerit sine angulo: cuius festa agonalia dicebantur.
 Agea uia ī nauī dicta q̄ in ea maxie quæq; res agi solēt.
 Agonias hostias putant ab agendo dictas.
 Albogalerus a galea nominat. Est enim pileū capitis quo diales flammis idest sacerdotes Ioui utebantur. fiebat enim ex hostia alba Ioui caesa: cui affigebatur apex uirgula oleagina.
 Apluda ē genus minutissimæ paleæ frumenti riue panici: de qua Neuius: Ne ordeā apludea est hodie q̄ tu nequior. Sunt qui apludā sorbitionis liquidissimū putent genus: quod flatu deiciatur: & quasi aplodatus.
 Aridū proprie est qd̄ naturalem humorem amisit dicitur autem per contrariam significationem: q̄ irrigari deserit. Nam græce irrigare est ἀρδεν.
 Aptus cum propria significatione intelligat: poni tamen solet pro adepto sicut apisci pro adipisci.
 Area proprie dicitur locus uacuus: quasi exaruerit: & non possit quicq; generare.
 Annulus a græco γώνια siue ab eo: quod ἄν σῆτος idest prope adducatur ex diuerso coacta faciunt anguli formam.
 Affines in agris uinci siue consanguinitate coniuncti.
 Antlare haurire a græco ἀντλω descendit. Leuius: Flo-

rem antlabant liberi ex carchefiis.
Anclabris mensa mīsteriis aptata diuinis. Vasa quoq;
 ea quibus anclabria appellantur sacerdotes utuntur.
Ancumulentæ foeminae mēstruo tempore appellant
 Vnde trahitur inquinamentum.
Antras conualles uel arborum interualla.
Arferia aqua quæ inferis libabatur dicta a ferendo si-
 ue uas uini quod sacris adhibebatur.
Affatim dictū a copia fandi siue abundanter. Liuius
 Affatim edi bibi lusi. Terentius affatim dixit pro eo
 quod est ad lassitudinem.
Amenta: quibus ut mitti possint uinciunt ut iacula si-
 ue solearū lora ex græco q̄ est sic ap-
 pellata uel quia aptantes ea ad mentum trahunt.
Adtegrare est uinū in sacrificiis augere. Integrare enī
 & adtegrare minus factum est in statutum redigere.
Adtritum & tritum ex græco descendit. quia illi uestē
 tritam appellabant.
Adtestata dicebantur fulgura quæ in theatro fiebant
 uidelicet significationem priorum adtestantia.
Adtibernalis habitator cōtinuæ tabernæ quod genus
 domicilii antiquissimum Ro. fuisse testimonio sunt
 exteræ gentes: quæ adhuc tabulatis habitant ædifi-
 cii. Vnde etiam tecta castrensia quibus pellibus conte-
 gantur: tabernacula tamen dicuntur.
Attæ appellant qui propter uitium crurum aut pedū
 plantis insistant: & attingunt magis terram quā am-
 bulant quod cognomen **Quntio** poetæ adhæsit.
Attin pro reuerentia seni cuiuslibet dicimus: quasi eum
 aui nomine appellemus.
Adagia ad agendum apta.
Adasia Iouis uetula recentis partus.
Abrogare infirmare.
Ad aut proprie personam significat: ut eo ad Pompe-
 ium: aut locum: ut abiit ad theatrum.
Apud mutuam loci & personæ coniunctionem signi-
 ficat: ut cum dicimus cœno apud amicum amicaue.
At differentiam reꝝ significat: ut cum dicimus: Scipio
 est bellator. at Marcus Cato orator.
Addicere est proprie idem dicere & approbare dicē-
 do alias addicere damnare est.
Aedis domilium in ædito positum simplex atq; unius
 aditus siue ideo ædis dicitur q̄ in ea æuum degatur:
 quod græce αἶνω uocatur. Itaq; ædificare cū sit pro-
 prie ædem facere ponit tamen. in ge-
 nere constructionis.
Aeditutis sacre ædis tutor: id est curam agens.
Aeditumus id est ædis intimus.
Aedilis initio dictus est magistratus qui ædium non tā-
 tū sacrarum sed etiam priuatarū curam gerebat. Po-
 stea hoc nomen ad magistratus translātū est. Dictus
 est etiam ædilis q̄ facilis ad eum plæbi aditus esset.
Aedilatus dicebatur eadem dignitas pontificatus ma-
 gistratus.
Atrium proprie est genus ædificii ante ædē cōtinens
 mediā arenā in quā collecta ex oī tecto descendit di-
 ctum aut atriū uel q̄ a terra oriatur: quasi atrarium
Auus patris matrisq; pater dictus a græco uocabulo
 quod est apud eos πᾶππῶσ mutatis quibusdam lit-
 teris. alii uolunt q̄ ex ea uoce appellabat quod apud
 eosdem græcos appellat: significatq; ma-
 gnum quomodo ueluti magnus pater sit auus. Alii

putant auum dictum esse quia ad duos attineat qua-
 si ad auum uel quia ad patrem sit aditus.
Abauus dicitur quia abest ab auo & est coæuus aui.
Atauus quia asta ē aui id est pat̄: ut pueri usurpare solēt.
Auūculus matris meæ frater: traxit appellationem ab
 eo: quod æque tertius a me: ut auus est: sed non eius-
 dē iuris. ideoq; uocabuli facta diminutione: siue auū-
 culus appellatur q̄ aui locum obtineat & proximita-
 te tueatur sororis filiam.
Amita patris mei soror quia similiter tertia a me fit
 atq; aui uideri potest dicta ex eo q̄ ab antiquiori-
 bus auita sit uocitata siue amita dicta est quia a patre
 amata est. Nam plus sorores a fratribus q̄ fratres di-
 ligi solent uidelicet propter dissimilitudinem perso-
 narum quæ ideo minus habent dissensionis: quo mi-
 nus æmulationis.
Auillas agnus recentis partus.
Agnus dicitur a græco αἴνος quod significat castum
 eo q̄ sit hostia pura & immolationi apta.
Auere nihil aliud est q̄ cupere argumento est auidum
 & auiditatem ex quibus præcipua cupiditas intelli-
 gitur cum significet & gaudere.
Adscripti dicebantur: qui in colonias nomina dedisset
 ut essent coloni.
Adsciscere est adiungere uel assumere.
Adscriptiui ueluti quidā scripti dicebantur: qui supplē-
 dis legionibus adscribebantur. Hos & accensos dice-
 bant: q̄ ad legionū cēsū essent adscripti. Quidam
 uelatos quia uestiti inermes sequerentur exercitum
Nōnulli ferentarios: q̄ fundis lapidibusq; præliaturi
 eo modo ferent: quæ in hostes iacerēt. Alii rorarios:
 q̄ id genus hominum coirent in modum rorantis tē-
 pestatis dimicare.
Actuarium dicebant antiqui: q̄ sup mensurā uel pōdus
 iustum adiciebat: ut cumulus uocatur in modio.
Auctum uocabatur spatium circi: quod sup definitum
 modum uictoriæ adiungitur.
Argenon argentum percandidum.
Arbiter dicitur iudex: q̄ totius rei habeat arbitrium
 & facultatem.
Amicinū utris pendiculum ex quo uinū diffunditur.
Arbosenum pro arbore antiqui dicebant: & robose-
 num pro robore.
Arbitrium dicitur sententia quæ ab arbitro statuitur.
Arbitrarium cum adhuc res apud arbitrum geritur.
Amicitia uocabulū ab amore deducitur. quibus interdū
 uituperandus sit amor: ab antiquis autem ameci &
 amecæ per e litteram efferebantur.
Adpromissor est qui quod suo nomine promisit. idē
 pro altero quoq; promittit.
Aduersus aut contrarium significat aut idē quod erga
Arcere est continere. Vnde & arcus in ædificiis dictus
 est. quia se ipse continet. Alii dicunt arcum dictum
 esse ab opere arrigendo in altitudinem.
Arcirma genus plaustri est modici. quod homo gesta-
 re possit.
Argeos uocabāt scirpeas effigies quæ per uirgines ue-
 stales annis singulis iaciebantur in tyberim.
Arcere est prohibere. similiter ab arcet prohibet por-
 cet quoq; dictū ab antiquis quasi porro arcet. & pro
 eo quod est continet ponitur. Vnde & coercere con-
 tinere dicimus. Trahitur autē hoc uerbū a græcorū

magistratu quem illi uocant in cuius potestate est cogere uel prohibere.

Arcani fermōis significatio trahitur siue ab arce quæ tutissima pars est urbis siue a genere sacrificii quod in arce fit ab auguribus adeo remotum a notitia uulgari: ut ne litteris quidem mandetur: sed per memoriam successorum celebretur siue ab arca in qua quæ clausa sunt tuta manent cuius ipsius origo ab arcendo dependet.

Arculum appellabant circulum quem capiti iponebāt ad sustinenda cōmodius uasa quæ ad sacra publica capite portabantur.

Arculus appellabatur eē deus qui tutelā gereret arcæ.

Arculata dicebatur circuli quæ ex farina in sacrificiis fiebat.

Arcula dicebatur auis: quæ in auspiciis uetabat aliquid fieri.

Asseres dicti sunt quæ assideant parieti trabibusque.

Assaratū apud antiquos dicebatur genus quoddam portionis ex uino & sanguine temperatum quod latini prisca sanguinem masir uocarent.

Ambrices tegulæ quæ transuersæ asserebus & tegulis interponuntur.

Antes sunt extremi ordines uinearum. Vnde etiā nomen trahunt antæ quæ sunt latera ostiorum.

Ambitus proprie dicitur inter uicinorum ædificia: locus duorum pedum & semipedis ad circueundi facultatē relictus: ex quo etiam honoris ambitus dici coeptus est a circueundo supplicandoque.

Ambitio est ipsa actio ambientis.

Amnis proprie dicitur a circunando ex græca præpositione tractū que ē ἀμφὶ significat circū & nare fluere.

Ambiguū est quod in ambas agi partes animo potest huiusmodi apud græcos ἀμφίβολον dicitur.

Ambrones fuerunt gens quædam gallica: qui subita inundatione maris cum amisissent sedes suas: rapinis & prædationibus se suosque alere coeperunt eos & cymbros teutonisque. T. Marius deleuit ex quo tractum ē ut turpis uitæ homines ambrones dicerentur.

Antia muliebres capilli dimissi in frontē appellari ex græco uidentur quod enim nos contra: illi ἀντι dicunt.

Amneses appellantur urbes sitæ prope amnē: ut a mari maritimæ. Vnde interanæ & antennæ dictæ sunt quæ inter amnes sunt positæ uel ante se hēant amnes.

Antermini qui circa terminos prouinciæ manent. Vnde amiciri amburbium ambarualia amplexus dictæ sunt. Angiportus iter cōpendiariū in oppido: eo quod sit angustus portus idest aditus in portum.

Angeronæ deæ sacra a romanis instituta sunt cum angina omne genus animalium consumeretur cuius festa angeronalia dicebantur.

Actus modo significant in comœdiis & tragœdiis certa spatia canticorum modo iter inter uicinos quatuor pedum latum modo in geometrica minorem partē iugeri idest centum uiginti pedum modo motū corporis ut histrionum & saltatorum qui etiam ex hoc ipso acti uosi dicuntur.

Auxiliares dicuntur in bello socii romanorum exterarum nationū dicti ex græco uocabulo αὐξήσιο: quod nos dicimus crescentium auctorem.

Aufoniam appellauit Aufon Vlyxis & Calypsus filius eā primā partē Italiae in qua sunt urbes Beneuetum & Cales. deinde paulatim tota quoque Italia quæ apennino finis dicta est aufonia ab eodem duce a quo

A etiam conditam arūcam urbem ferunt.

Alumeto pro Laumedonte a ueteribus romanis necdum assuetis græcæ linguæ dictum est. Sic Melo pro Milo. Catamitus pro Ganymede. Alphius pro Alpheo dicebatur.

Adcensi dicebantur qui in locū mortuorum militum subito subrogabantur dicti ita quia ad censum adiciebantur Aerra ara quæ anteponi solebat in qua odores incendebant. Alii dicunt arculam esse thurariam scilicet ubi thus reponebant.

Apex qui & sacerdotum insigne dictus est ab eo quod comprehendere antiqui uinculo aperire dicebant. Vnde aptus is qui conuenienter alicui uictus est.

Athaiū est poculi ficulis genus quo in sacrificiis Romani utebantur sacerdotes potiani.

Atroces appellantur ex græco: quia illi atrociam appellant quæ cruda sunt siue atrox dicitur ab eo quod nihil timeat τρω enim græci dicunt timere.

Auguraculū appellabant antiqui quam nos arcem dicimus quod ibi aures publice auspicarentur.

Arseuerie auerte ignem significat. Tuscorum enim lingua arseuerie ignem constat appellari. Vnde Afranius ait: Inscribebat aliquis in officio arseuerie.

Aborigines appellati sunt quod errantes conuenerint in agrum qui nunc est populi romani. fuit enim gens antiquissima Italiae.

Ab oleos dicebant pro ab illis: Antiqui enim litteram non geminabant.

Auentinus mons intra urbem dictus ē quod ibi rex albanorum Auentinus bello fuerit extinctus atque sepultus

Adorare apud antiquos significabat agere unde & legati oratores dicuntur quia mandata populi agunt.

Armilustrium festū erat apud romanos quo res diuinas armati faciebant ac dum sacrificabant tubis canebant.

Adeo duas habet significationes. nā cum prima acuta effertur idem significat quod accedo: ut cum dicimus adeo prætorem. Cū autē secūda idest quouis quoque eo non quidem secūdū rationē quia ad præpositio accusatiuis accommodata ē sed uetusta quæ loquendi consuetudine.

Argea loca romæ appellantur quod in his sepulti essent quidam arguorum illustres uiri.

Asparagus herba dicta quod in aspero uirgulto nascatur. Asidelæ mensæ uocantur ad quas sedentes flamines sacra faciunt.

Anceps significare uideatur id quod ex utraque parte caput habeat: ut securis bipennis: sed magis a capiēdo quod ex utraque æque capiatur appellatum est.

Ancus appellatur qui aduncum brachium habet ut ex porrigi non potest.

Ancilia dictæ ab Anco martio rege quod in bello magnū foeminarum numerum ceperit siue ideo sic appellantur quod antiqui anculari dicebant pro ministrare ex quo dii quoque ac deæ feruntur coli quibus nomina sunt ancili & ancilæ.

Ancæsa dicta sunt ab antiquis uasa quæ cælata appellamus quod circum cædendo talia fiant ipsum quoque cælare uerbum ab eadem causa est dictum. d. littera cū l. permutata.

Aerosam appellauerunt antiqui insulam Cyprum quod in ea plurimum æris nascatur.

Aenensi dicti sunt comites æneæ.

Aeneatores eormicines dicuntur idest cornu canētes
Aenariam appellauere locū ubi æneas classē a troia
 ueuens appulit.
Audacia ab auide. idest cupide agendo dicta est.
Aceratum lutum cum paleis mixtum.
Aclassis tunica ab humeris non confuta.
Arrilatur coctio qui etiā cocio appellatur dictum uide
 tur a uoce græca quæ est αἰπε. idest tolle quia sequi
 tur merces ex quibus quid cadēs lucelli possit tollere
 lucellum enim diminutium est a lucro.
Artitus bonis instructus artibus.
Arne caput agni caput.
Arlineum ornamentum capitis muliebris.
Artus ex græco appellantur quos illi ἀρῆρα dicunt si
 ue artus dictus q̄ membra membri artentur.
Arquites arcu præliantes qui nunc dicuntur sagittarii.
Arbilla aruina. idest pinguedo corporis.
Artifices dicti q̄ scientiam suam per artus exercent si
 ue q̄ apte opera iter se artent: qua ex causa etiam ar
 tes appellatae sunt.
Arytenā siue artēnā uas ab hauriendo sic appellabant
Amsegetes dicuntur quorum ager uiam tangit.
Amites perticæ aucupales.
Ampendices dicebantur ab antiquis q̄ circūpenderent
 quos nunc appendices appellamus.
Albegmina partes extarum: quæ diis immolabant.
Amiam genus piscis.
Ambulacra ambulationes.
Ameria urbs in umbria: ab amero appellata.
Adsipere & præsipere dicebantur: sicut nos quoq̄ mo
 do dicimus ab æquo iniquū ab quærendo inquirere.
Admissiuæ aues dicebantur ab auguribus quæ consu
 lentem iuberent.
Adulari est compositum ex accedendo & a ludendo.
Addubanum danubium.
Adulter & adultera dicuntur: quia & illæ ad alteram
 & hæc ad alterum se conferunt.
Aquilus color est fuscus & subniger a quo aquila dicta
 esse uidetur. quis eam ah acute uolando dictam uo
 lunt. Aquilus autē color ab aqua est nominatus. Nā
 cum antiqui duos omnino naturales nossent. i. albū
 & nigrum interuenerit autem is quoq̄ qui ita neu
 tri similis est: ut tamen ab utroq̄ proprietatem tra
 hat: potissimum ab aqua eum denominarunt: cuius
 incertus est color.
Aquilo uentus a uehementissimo uolatu ad instar aq̄
 læ appellatur.
Anquirere est circum quærere.
Andron locus domicilii appellatur angustior longitu
 dine: in quo uiri plurimi morabantur: ut σὺνἀϊκειοῦ
 ἀποτῶ σὺνἀϊ ὧν a mulieribus.
Apud & penes in hoc differunt q̄ alterum personam
 cum loco signat alterum personam & dominium ac
 potestatem: quod trahitur a penitus.
Anxur uocabatur quæ nunc tarracina dicitur Volscæ
 gentis sicut ait Ennius: Vulcūlus perdidit anxur.
Aq̄rioli dicebantur mulierū ipudicæ sordidi adscelæ.
Aquipenser genus piscis.
Apellinem antiqui dicebant pro Apollinem.
Aperta idem appollo uocabatur quia patente cortina
 responsa ab eo dentur.
Abditiui abortiui.

Ape antique dicebatur prohibere compeſce.
Apua genus minimi pisciculi.
Abs præpositio a græco dicitur significat autē retra
 ctionem in partem posteriorem.
Apollinæ ludos hoc est in laude apollinis populus
 laureatus spectabat stipe data pro cuiusq̄ copia.
Apiculū filium quo flamines uelatum apicem gerunt.
Abacti magistratus dicebant q̄ coacti d̄posuerat iperiu
Agere modo significat ante se pellere. i. minari. Virg.
 Et potum pastas age tityre modo significat iurgari:
 ut cum dicimus agit cum eo furti modo rependere:
 ut cum dicimus gratias ago modo uerbis indicare ut
 cum dicimus causam ago. qn̄ etiam successit gestus
 & uultus quidā decor: ut cum scænici agere dicuntur
Abitionem antiqui dicebant mortem.
Abgregare est a grege gregē ducere. Segregare ex plu
 ribus gregibus partes seducere. Vnde & egregius di
 citur e grege lectus quorū uerborū frequens uis nō
 mirum si ex pecoribus p̄det cū apud antiquos opes
 & patrimonia ex his præcipue consistierint: ut adhuc
 etiam pecunias & peculia dicimus.
Acetare dicebant quod nunc dicimus agitare.
Autūnum quidam dictum existimant q̄ tunc maxime
 augeantur hominum opes coactis agroꝝ fructibus.
Agedū significat age mō est enim adhortantis sermo.
Aulas antiqui dicebant quas nos dicimus ollas: quia
 nullā litterā geminabāt. Itaq̄ auliquona exta quæ in
 ollis coquebantur dicebant idest elixa.
Auidus a non uidendo propter nimiam cupiditatem ap
 pellatur sicut amens qui mentem suam non habet.
Aureliā familiā ex fabinis oriundā a sole dictam putāt
 quod ei publice a populo Romano sit locus in quo
 sacra faceret soli qui ex hoc aufelii dicebantur: ut ua
 lesii papirii pro eo quod est Valerii Papirii.
Aerumnulas Plautus refert furculas quibus religatas
 farcinas uiatores gerebant quarū usum quia. C. Ma
 rius rettulit muli mariani postea appellabatur Itaq̄
 ærumnæ labores onerosos significant siue a græco
 sermone deducuntur. Nam αἰρεῖν græce latine tolle
 re dicitur.
Aemiliā gētē appellatā dicunt a Mamercō Pythagoræ
 philosophi filio cui propter humanitatē tunicam co
 gnomē fuerit æmylios. Alii q̄ ab alcanio descendat
 qui duos habuit filios lulium & æmilium.
Aemidum tumidum.
Aequidiale apud antiquos dictū est quod nūc dicimus
 æquinoctiale: quia nox diei potius q̄ dies nocti annu
 merari debet græci quoq̄ in hoc consentiunt ἰσημέ
 ρια idest æquidiale dicentes.
Aeruscare æra undiq̄ idest pecunias colligere.
Aequilauū significat ex toto dimidiū dictū a lauatio
 ne lanæ quæ dicitur æquilauio redire cum dimidiū
 dedicat sordibus.
Aegeū mare appellatur: ut crebræ in eo sint insulæ: ut
 procul aspicientibus species caprarū uideantur: siue q̄
 in ea Aegea Amazonū regina perierit siue q̄ in eu
 Aegeus pater Thesei se precipitauerit.
Aestimata pœna ab antiquis ab ære dicta est qui eam
 extimauerūt ære ouem decussis bouē centussis hoc
 est decem uel centum assibus.
Alucinatio erratio.
Adigas dare cogas.

Acies acumen acus: & acuere dicitur ab acone qaam latine dicimus cotem.
Auxilla olla paruula.
Amputata idest circum putata dicitur ab eo qd' anti- qui putum pro puto dicebant: unde deducuntur pu- dor & pudicus.
Appia uia est quæ ab Appio Claudio est appellata.
Ariminum a nomine fluminis propinqui est dictum.
Animula urbs paruuarum opum fuit in Apulia.
Arca diminutiũ arculam & arcellã: a porco proculũ & porcellum a mamma mammulam.
Alebria bene alentia.
Agafones equos agentes: idest minantes.
Argubiæ qui excubabant in arce.
Armillas ex auro quas uiri militares ab iperatoribus donati gerunt dictas esse existimant q' antiqui hume- ros brachiis armos uocabant: unde arma ab his de- pendentia sunt uocata.
Abalienatus dicitur quem quis a se remouerit.
Alienatus qui alienus est factus.
Adserere manum est admouere quo ea quoq; quæ in terram dimittuntur feri dicuntur: unde etiam seræ appellant: quia foribus admotæ opponunt fixæ po- stibus: quemadmodum ea quæ terræ inseruntur.
Aruum dicimus agrum necdum satum.
Appica dicitur ouis quæ uentrem glabrum habet.
Æ syllabam antiqui græca consuetudine per ai scribe- bant: ut aulai: musai.
Auceta sæpe aucta.
Abercet prohibetur.
Aduosem aduersarium hostem.
Axe adglomerati: uniuersi stantes. i. cohortibus aut le- gionibus.
Acrum ærum utensilia ampliora.
Aeuolunt æuolant.
Astrassent statuerunt.
Ambiaxio quæ circumeuntes cateruatim.
Apor apud.
Amosio annuo.
Antiquum ueteres etiam pro omnia posuere.
Æstimias æstimationibus.
Abisse pro adisse dicebant.
Abambulantes abscedentes.
Aqlius prænomẽ ab aquilo colore. i. nigro est dictum
Antiquare est in morem pristinum reducere.
Attinge pro attingam posuere.
Apellitauisse appellasse.
Alteras ponebant pro eo: quod est aduerbium alias.
Argutum iri: in discrimen uocari.
Aureas dicebẽt frenos: quibus equorũ aures redigunt.
Aufis audeas.
Audacias pluraliter Cato dixit.
Audax diminutiuum facit audaculus.
Aduocitat sæpe aduocat.
Annaria lex dicebatur ab antiquis ea: qua finiuntur an- ni magistratus capiendi.
Alorsum & illorsum sicut introrsum dixit Cato.
Abietaria negocia dicebantur quam materiam nunc dicimus: uidelicet ab abietibus coemendis.
Aletudo corporis pinguedo.
Aeribus pluraliter ab ære. i. æramento dicit Cato.
Addues addideris.

A **Aristophorũ** uas in quo prandium offertur ut discus.
Adlicit est perducit aliquem in rem dictum a uerbo la- cit. i. decipit. Hinc tẽdit inlicere & oblectare idest fru- strando inducere.
Abnutare sæpe abnuere.
Alirei dixit Plautus pro eo quod est aliæ rei.
Ad fabrum fabrefactum.
Alimodi pro alijsmodi.
Aenolo quod ex ære fit dicimus ænolum.
Auas ex ære paruum.
Ad exitam ætatem ad ultimam ætatem.
Amutio ab amore denominatum.
Anginã uinariã habere dicuntur qui uino suffocantur.
Adulterina signa dicuntur alienis annulis facta.
Aufculari dicebant antiqui pro osculari: quod est os- cum ore conferre.
Arabice olet: idest ex odoribus arabicis.
Adaxint adegerint.
Argus oculus: argus nomen est hominis qui fuisse di- citur oculis plenus.
Amasso amauero.
Amiculum genus uestimenti a circũiectu dictum.
Audiuitaui sæpe audiui.
Adlibuescit libuere incipit hoc est liuidum fieri.
Atticissat attice loquitur. Plautus: Non atticissat: sed si- culissat idest sicule loquitur.
Atritas atri coloris.
Aegyptinos æthiopas.
Aduelitatio iactatio quædam uerborum figurata ab- hastis uelitaribus. Velites dicuntur expediti milites quasi uolantes.
Auctor communis generis apud antiquos.
Adnictat sæpe & leuiter oculo annuit: Neuius: Intra- rent: illa alii adnutat: alii adnictat: alium amat: alium tenet.
Atriplexum herba: quæ nunc atriplex dicitur.
Adoptatitius ex adoptato filio natus.
Aleonem aleatorem. Neuius: Pessimorũ pessime au- dax. ganeo. lustro. aleo.
Aditiculum paruum aditum.
Atrabilis ab atro: idest animi uitio dicta est. est enim atrum nigrum idest a candore remotum.
Antios idest ex cruciatis.
Anatem morbum anuum dicebant idest uetularum: sicut senium morbum senum.
Altaria ab altitudine dicta sunt q' antiqui diis superis in ædificiis a terra exaltatis sacra faciebant diis terre- stribus in terra. diis infernalibus in effossa terra.
Assa dicebantur cantus tiliarum.
Aues ab aduentu earum dicuntur: q' inde ueniant un- de non quis suspicetur.
Agolum pastorale bacculum quo pecudes aguntur.
Abortum grauidæ mulieris dicitur q' non sit tempe- stiuẽ ortum.
Ona idest substantia rerum dicta sunt q' digna
b sunt bonis.
Bombitatio est sonus apum ab ipso sonitu di- ctus sicut mugitus bouum hinnitus equorum.
Boare idest clamare a græco descendit βοω boao.
Boarium forum Romæ dicebatur q' ibi uenderentur boues.
Bocas genus piscis a boando idest uocem emittendo
 applleatur

appellatur.
Barrhire elephantis dicitur: sicut oues dicimus utiq;
a sono ipso uocis balare.
Ballenam beluam marinam: ipsam dicunt esse pistri-
cem: ipsam esse & cetum.
Bacchanalia dicebantur bacchi festa.
Basilica a βασιλευς hoc est rege dicta sunt.
Basillum regale. nam βασιλευς est regno.
Bouiniatur conuiuiatur.
Boua serpens est aquatilis que graeci υδρον hydron
uocant: a qua icti obturgescunt: cruru quoq; tumor
uia labore collectus boua appellatur.
Batus genus herbae.
Bacrionem dicebant genus uasis longioris manubrii
hoc alii trullam appellant.
Baccar uas uinariu simile bacrioni.
Baratrum graeci appellant locum praecipitem: unde
emergere non possit: dictum ab eo quod est bathys.
Ballenae nomen a graeco descendit: hanc illi phalle-
nam dicunt antiqua consuetudine qua pyrthon πυρ-
ρον burrum πυρον pyxon buxum dicebant.
Burrium dicebant antiqui: quod nunc dicimus ru-
fum. unde rustici burram appellant buculam: quae
rostrum habet rufum parimodo rubes cibo ac po-
tione ex prandio burrus appellatur.
Basiliscus appellatur genus serpentis. uel q; in capi-
te habeat album instar diadematis. uel q; reliq; ser-
pentum genera uim eius fugiant.
Aarbaricum appellatur clamor exercitus: uidelicet:
q; eo genere barbari utantur.
Breue a graeco descendit quod est βραχυ brachi.
Brutiani dicebantur: qui officia seruilia magistratibus
praestabant. eo q; hi primum se Hannibali tradide-
rat: & cu eo pseuerauerunt usq; du recederet de italia.
Bruma a breuitate diei dicta quasi βραχυμιαρ.
Brutum antiqui grabem dicebant.
Brachium nos dicimus qd graeci βραχιον brachio
quod deducitur a brachy βραχυ u. i. breue. eo q; ab
humeris ad manus breuiores sint q; a coxis plantae.
Brasica a praeseando est dicta.
Brutianae parmatae dicebantur scuta: quibus brutiani
sunt usi.
Bubinare est menstruo mulierum sanguine inqui-
nari. Lucilius: At contra te imbuinat. Imbul-
tare est puerili stercore inquinari: dictum ex fimo:
quod graeci appellant βολβιτον.
Bucerum pecus de bubus dicimus.
Bustum proprie dicitur locus in quo mortuus est co-
bustus & sepultus: dicitur bustum quasi bene ustum:
ubi uero combustus quis tantummodo. alibi uero
est sepultus: is locus ab urendo ustrina uocatur. sed
modo busta sepulchra uocamus.
Buteo genus auis qui ex eo se alit: quod accipitri eri-
puerit uastitatisq; esse causam his locis: quae intra-
uerit: ut bubo a quo etiam appellatur buteo.
Buccina quam nos appellamus graeci similitudinem
soni dicunt.
Bulimam graeci magnam famem dicunt: assueti ma-
gnis & amplis rebus praepone bu. a magnitudine.
scilicet bouis q; grandes pueros bupedas appellant
& mare scanthicum bussicon.
Bueumen genus quoddam uini.

B

Bucephalus uocatus est equus Alexandri regis pro-
pter quandam bubuli capitis similitudinem.
Benna lingua gallica genus uehicularum appellatur. unde
uocantur combennones in eandem bennam sedentes.
Bes appellatum est: q; bis triens sit: quis dura compo-
situs fiat.
Bellum a beluis dicitur: quia beluarum sit puiciosa diffesio.
Barum urbem italiae appellauerunt conditores eius ex-
puli ex insula bara: quae non longe est a brundisio.
Brundisium quodam poetae breuitatis causa bredam dixerunt.
Beneficarii dicebantur milites qui uocabant muneris of-
ficio. e contrario munifices uocabantur qui non uo-
cabantur: sed munus recipi faciebant.
Benignus proprie dicitur is qui bonis & dignis largi-
tur: est autem compositum ex bono & gignendo.
Bellona dicebatur dea bellorum aetate cuius templum
erat colomella quae bellica uocabatur: super quam
hastam iaciebant: cum bellum indicebatur.
Bidental dicebant quoddam templum q; in eo bide-
tibus hostiis sacrificetur. bidentes autem sunt oues
duos dentes longiores caeteris habentes.
Bifeca porca dicitur: cuius a ceruice setae bifariam di-
uiduntur: cum iam esse incipit maior sex mensium.
Biginae geminae dicuntur: quia bis una die natae sunt.
Bigenera animalia ex diuerso genere nata: ut leopardus
ex leone & pantera: cicur ex apro & scropha do-
mestica. mulus ex equa & asino.
Bilis apud afros appellatur semen humanum humi
profusum.
Blacterare est stulte & percupide loqui quod a grae-
co βλαξ blax originem ducit. sed & camelos cum
uoces edunt: blacterare dicimus.
Balatrones & blateas ballas luti ex itineribus: aut q;
calciamentorum solis eraditur appellatur.
Bilbit factum est a similitudine sonitus qui fit in uase
Neuius bilbit amphora inquit.
Bibliotheca & apud graecos & apud nos tam libro-
rum magnus per se numerus q; locus ipse in quo li-
bri collocati sunt appellantur.
Blitum genus holeris a saporis stupore appellatum est ex
graeco putat q; ab his βλαξ blax dicatur stupidus.
Bardus stultus a tarditate ingenii appellatur. Cecilius.
Nimis audacem nimisq; bardum barbarum. trahit
autem a graeco: quod illi βαρδισος dicitur. bardus
gallice cantor appellatur: qui uirorum fortium lau-
des canit: a gente bardorum: de quibus Lucanus:
Plurima securi fudistis carmina bardis.
Belutis bestiae similis.
Beneuentum colonia cum deduceretur appellari cae-
ptum est melioris ominis causa. namq; eam urbem
aetate greci icoletes malatio μαλατιον appellauerunt
Bullas galli sacculos scorteos appellant.
Boues bidentem a dentium numero dicunt appellari.
Bellicrepae saltatione dicebant quando cum armis salta-
bant qd a Romulo institutum est: ne simile patere qd
fecerat ipse cu a ludis fabinorum uirgines rapuit.
Bilingues bruta caeseni dicti: q; brutii & oscae & grae-
ciloqui dicti sunt. Sunt autem italiae populi uicini
Lucanis.
Bitenses dicuntur qui peregrinantur assidue.
Baiolos dicebant antiqui: quos nunc dicimus opera-
rios. unde adhuc baiulari dicuntur.

Bladicella uerba blanda per diminutionē sunt dicta.
Bellarium & bellaria res belli aptas appellabant.
Bellitudinem sicut magnitudinem Varrus dixit.
Boiæ idest genus uiculorū tā lignæ q̄ ferreæ dicunt.
Botulus genus farciminis propter connexionē obolis sic appellatur.
Blennos stultos esse Plautus indicat qui ait: Stulti solidi fatui funni bardī blenni bocones.
Binomius cui geminum nomen: ut Numa pompilius. Tullius hostilius.
Barbari dicebantur antiquitus omnes gentes exceptis græcis ac barbaris se debitorem esse fatetur.
Bellule apud Plautum diminutiū aduerbiū est a bene quod facit belle & bellule.
Burranicum genus uasis.
Buttubata Neuius pro nugatoriis posuit. hoc est nullius dignationis.
Bulla aurea insigne erat puerorū p̄textatorū quæ dependebat eis a pectore: ut significaret eā ætatē alterius regendam cōsilio. dicta autem ē bulla a græco sermone βουλα quod consilium dicitur latine. uel quia eam partem corporis bulla contingat. idest pectus in quo naturale manet consilium.
Boicus ager dicitur qui fuit boiorū gallorum. is autē est in Gallia citra alpes quæ togata dicitur: in quibus sunt mediolanenses.
Burthanica potio appellatur lacte mixtum sapa a rufo colore: quem burhum uocant.
Orona cum uideat a choro dici. caret tamen aspiratione. siue coronæ dicunt q̄ honorent eos quibus imponuntur.
Coturnix appellatur a sono uocis.
Cornua liberi patris simulacro adiiciunt quæ inuetero re uini dicunt. eo q̄ hoies nimio uino truces fiunt.
Corgo apud antiquos pro aduerbio quod est profecto ponebatur.
Corbitæ dicuntur uaes onerariæ q̄ in malo eorum summo pro signo corbes solerent suspendi.
Colurna hastilia ex corno arbore facta. potius ex corylo.
Catones appellantur portus in mari interiores arte & manufacti.
Collatia oppidum fuit prope Romam eo q̄ ibi opes aliarum ciuitatum fuerunt collatæ. a qua porta Romæ Collatina dicta est.
Conlucare dicebāt cum profanæ siluæ rami deciderentur officientes lumini.
Cōlatiū sacrificiū dicitur quod ex cōlatiōe offertur.
Colophon dixerūt cū aliquid finitum significaretur.
Concinnare est apte componere. Concinnere enim conuenire est.
Concilium dicitur a populi consensu. siue concilium dicitur a concalendo: idest uocando.
Conciliabulum locus ubi concilium conuenitur.
Concio significat conuentum: non tamen aliū q̄ eū: qui a magistratu uel a sacerdote publico per præconem conuocatur.
Contubernales dicuntur a tabernis: quæ fiebant ex tabulis. unde & tabernacula sunt dicta: licet ex tentoriis & ex pellibus fiant.
Contubernium dicitur contubernalium habitatio.
Conclauia dicuntur loca quæ una clauē clauduntur.

Contemplari dictum est a templo: idest loco: qui a b omni parte aspici: uel ex quo omnis pars uideri potest: quem antiqui templum nominabant.
Comitiales dies appellabāt: cū in comitio conueniebāt: q̄ locus a coeundo. i. in simul ueniendo ē dictus.
Calatores dicebantur serui α π̄οτοῦ καλεῖν calin: q̄ est uocare: quia semper uocari possent ob necessitatem seruitutis.
Condulus annulus.
Condalium similiter annuli genus.
Contestari est cum uterq̄ reus dicit. Testes estote.
Codeca ager: in quo frutices existunt in modum cordarum aquinarum.
Condictum est quod in communi est dictum.
Coctum a cogendo dicitur: quia cogendo coercetur ut ad utilitatem uescendi perducatur.
Cocula uasa ænea coctionibus apta. alii cocula dicunt ligna minuta quibus facile decoquantur obsonia.
Cohum lorum: quo temo buriscum iugo colligatur a cohibendo dictum.
Cohum poetæ dixerunt a chaos ex quo putabāt cælum esse formatum.
Comœdias cōstat appellari ex eo q̄ initio in uicis iuuenes cantare soliti essent crebro conuenientes.
Cicum auis noctua.
Coclacæ dicuntur lapides ex flumine rotundi ad colearum similitudinem.
Cocetum genus edulii ex melle & papauere factum
Confugiam antiqui confugium dicebant.
Comprædes eiusdem rei populo sponsores.
Compascuus ager relictus ad pascendū cōiter uicinis.
Compescere est uelut eodem pascuo continere.
Compitalia festa quæ in compitis peragebant.
Congruere dictum est a grubus: quæ nō segregant. siue conuolant: siue compascuntur.
Cognomines dicuntur qui eiusdē sunt nominis.
Cerrhones leues & inepti a cratibus dicti q̄ siculi aduersus athenienses cratibus prostratis sunt uisi quas græci γέππεα gerra appellant.
Comptū genus libamis quod farina cōsp̄sa faciebāt.
Comptum Afranius pro ornatu & cultu posuit.
Conflages loca dicuntur in quæ undiq̄ cōfluūt ueti.
Copona taberna a copis dicta.
Compile est cogere & in unum condere.
Cōpernes noiant hoies genibus plus iusto cōiūctis.
Confoedusti foedere coniuncti.
Commessatio a uicis quod græci κομῶσ κομας dicunt appellari. In his enim habitabant prius q̄ oppida conderentur: quibus in locis alii alios conuictus causa inuitabant.
Cōmittere proprie est in simul mittere. Nunc eo utimur & pro facere: aut pro relinquere: aut p̄ incipere.
Condere proprie est in unum & interiorum locum dare ad custodiam faciliorem: quod uerbum nunc significat conscribere. nunc facere. nunc componere & instruere.
Consulas antiqui ponebant non tantū pro cōsiliū petas & percūctis: sed etiā pro iudices & statuas.
Cossi ab antiquis dicebantur natura rugosi corporis homines: a similitudine uermium ligno editorū qui cossi appellantur.
Cōsiliū uel a cōsulēdo dicitur. uel q̄ in unā sentētiam

pluriū mentes conciliant & conueniāt: sed a filētio credibilis dictum putat: quo maxime inuenitur.

Conscripti dicebantur qui ex equestri ordine patribus adscribebantur: ut numerus Senatorum expleretur.

Con sponfos antiqui dicebant fide mutua colligatos

Consualia ludi dicebantur: quos in honorem Consi faciebant: quem deum consilii putabant.

Conuentus quattuor modis intelligitur. Vno modo: cum quemlibet hominem ab aliquo conuentū esse dicimus. Altero cum significatur multitudo ex compluribus generibus hominum cōtracta ī unū locum. Tertio cum a magistratibus iudicii causa populus cōgregatur. Quarto cum aliquem in locum frequentia hominum supplicatiōis aut gratulationis causa colligitur.

Conuicium a uicis: in quibus primum habitum ē uidetur dictum: uel ī mutata littera quasi conuociū.

Contuoli oculi sunt in angustum coacti connitenti- bus palpebris.

Consternatio quæ est concitatio quædam subita ex aliquo mætu a sternutamento deducta est: eo q̄ toto concutimur corpore.

Cōsiderare a contemplatiōe syderū uideat̄ appellari.

Constitutus hominum a constituentium multitudine appellatur.

Conuallis est planicies ex omni parte comprehensa montibus collibusue. Vallis duobus lateribus inclusa planicies: Vallis diminutiuum uallicula facit.

Conuoti iisdem uotis obligati.

Cibus appellatur ex græco quod illi peram in quacibum recondunt κίβωτιον appellant.

Cicum membrana tenuis malorum punicorum.

Cispios in urbem est exquilinæ regionis de nomine cuiusdam hominis dictus.

Citimus extremus. Vis enim facit ultra: uel ultimus cis citra citimus.

Cincindella genus muscarum quod noctu lucet. uidelicet a candeo. Vnde etiam candelabra putantur appellata.

Citrosa uestis appellata a similitudine citri.

Ciucā coronā cui salutis suæ causa seruatus in prelio dabat: quæ erat lignea frondem habens perhēnē.

Circanea dicitur auis quæ uolans circuitum facit.

Circites circuli ex ære facti.

Cilium est folliculus: quo oculus tegitur. unde fit supercilium.

Cimmeri dicuntur homines qui frigoribus occupatas terras incolunt: quales fuerunt inter baias & cumas in regione in qua conuallis iugo satis eminenti circumdata est: quæ neq̄ matutino neq̄ uespertino tempore sole contegitur.

Cimbri lingua gallica latrones dicuntur.

Cingulos appellabant homines qui his locis ubi cingi solet satis tenues.

Cilibæ mensæ rotundæ.

Chilo dicitur cognomento a magnitudine laborum

Cilo sine aspiratione: cui frons est eminentior ac dextra sinistraq̄ uelut recisa uidetur.

Cisterna dicta est q̄ eis inest infra terram.

Camillus proprie appellatur puer ingenuus.

Capuam in cāpania quidā a capy appellatā ferūt quē

C a pede introrsus curuato nominatum antiqui falconem nostri uocant: alii a planicie regionis.

Camænæ musæ a carminibus sunt dictæ uel q̄ canūt antiquorū laudes: uel q̄ sint castæ mentis præsides.

Camara & camuri boues a curuatōe ex græco κάμυτι flexura dicuntur.

Cappas marinos equos græci a flexione posteriorū partium appellant.

Catampo genus est lusus.

Carissam apud Lucillum uafam significat.

Cærimonia rum causam alii ab oppido cære dictam existimant. alii a caritate dictam iudicant.

Cælibem dictum existimant q̄ dignā cælo uitā agat.

Catamitum pro Ganymede dixerunt: qui fuit Iouis concubinus.

Cæculus cōditor p̄neste. Vnde putat̄ Cecilius ortos quorū erat nobilis familia apud Romanos. Alii appellatos eos dicūt a Cæcade troiano æneæ comite

Cælius mons dictus est a cæle quodam ex ethuria: qui Romulo auxilium aduersus sabinos præbuit: eo q̄ in eo domicilium habuit.

Cæcum uallum dicitur: ī quo præacuti pali terræ adfixi herbis uel frondibus occulluntur.

Catilliones appellabant antiqui gulosos.

Catillatio graue obprobrium hominibus generosis obiciebatur: si qui prouincias amicas populi Romani expoliassent.

Cesticillus appellatur circulus quem supponit capiti quia aliquid est laturus in capite.

Cespes est terra in modum lateris cæsa cum herba siue frutex recisus uel truncatus.

Catulinam carnem æstitauisse: hoc est comedisse Romanos Plautus in saturatione refert.

Catax claudus.

Cæcultare est cæcos imitari.

Cæsariati comati.

Catularia porta Romæ dicta est: quia non longe ab ea ad placandum caniculæ sydus frugibus inimicū rufæ canes immolabantur ut frugebantur ut fruges flauescerent ad maturitatem perducerentur.

Cædem putant ex græco diciq̄d' apud illos κτείνειν significat interficere.

Cenita urbs quæ fuit uicina Romæ a Cenite conditore appellata.

Catulus quoddā genus uiculi: q̄ iterdū cāis appellat̄.

Cæstus uocantur & hii quibus pugiles dimicant: & genus quoddam mulieris ornatus.

Cædititiæ tabernæ ī uia appia domini noīe sūt uocatae.

Cauillatio est iocosa calumniatio.

Cati fons ex quo aqua petronia in Tyberim fluit dictus q̄ in agro cuiusdam fuerit Cati.

Cacula feruus militis Plautus: Video caculam militarem. dicitur autem a græco κάλον q̄ fustibus: clauisq̄ ligneis ad tutelam dominorū amari soliti sint

Canalicolæ forenses homines pauperes dicti q̄ circa canales fori consisterent.

Canā dicunt græci nos canista & per diminutionem canistella.

Canicæ furfures de farre a cibo canum uocatae.

Cancri dicebantur ab antiquis qui nunc per diminutionem cancelli: ex quo genere sunt calces qui per diminutionem dicuntur calculi.

Canentas capitis ornamenta.
Canta pro cantata ponebant.
Candicariæ naues ex tabulis grossioribus factæ.
Candelabrum dictum q̄ in eo candelæ figantur.
Cantherius hoc distat ab equo: q̄ maialis a uerre: capus a gallo: uerue ab arietete. Est enim cantherius equus cui testiculi amputantur.
Cauillum cauillatio idest irrisio.
Caudecæ cistellæ ex iunco : a similitudine equinæ caudæ factæ.
Caulæ a cauo dictæ. Antiquitus enim ante usum teatorum oues in antris claudebantur.
Cauum a cauo dictum & eius inanitate.
Calones calcei ex ligno facti.
Calcendix genus conchæ.
Calpa genus uasis fictilis.
Calces ampullæ plumbeæ.
Calbeos armillas dicebant: quibus triumphantes utebantur & quibus ob uirtutem milites donabantur.
Calix q̄ in eo calidum bibitur.
Calpurni a Caldo Numæ regis filio sunt oriundi.
Calim antiqui dicebant pro clam: ut nis pro nobis. fan pro suam. am pro eam.
Calicata ædificia calce polita.
Caliptra genus uestimenti: quo capita operiebant.
Caduceatores legati pacem petentes. Cato caduceatori inquit nemo homo nocet.
Calathos græci nos dicimus quasillos.
Carinantes probra obiicientes a carina dicti: quæ est infima pars nauis. sic illi fortis infimæ.
Cathmea terra quæ in æs conicitur: ut fiat oricalcū.
Casa a cauatione dicta.
Cassum antiquum.
Casnar fenex oscorum lingua.
Cassiculū reticulū a cassibus per diminutionē dictū.
Casus a coeundo dictus.
Cassilam antiqui pro casside ponebant.
Cassabundus crebro cadens.
Casaria quæ custodit casam.
Cassia uia a Cassio strata.
Caput ex græco dictū qd̄ illi interdū κεφα dicunt.
Caperatum rugosum a cornuum caprinorum similitudine dicitur.
Capis poculi genus dictum a capiendo.
Capse a græco appellantur. Has illi κισβωτια dicunt.
Capital facinus quod capitis pœna luitur.
Capronæ quorum iubæ in frontem deuexæ dicta q̄ si a capite pronæ.
Capidulū genus uestimenti quo caput tegebatur.
Capræ dictæ q̄ uirgultum carpant. siue a crepitu crurum. Vnde & crepas eas prisca dixerunt.
Cuppes & cupeda antiqui lautiores cibos nominabant. inde & macellū & forū cuppedines appellabant.
Cupidia autem a cupiditate sunt dicta. Vel sicut Varro uult: quæ ibi fuerit cupidinis equitis domus qui fuerat ob latrocinium damnatus.
Caprunculum uas fictile.
Curatores dicuntur qui pupillis loco tutorum dantur. siue illi qui rei frumentariæ agrisue diuidendis præpositi sunt.
Curia locus est: ubi publicas curas gerebant.
Calabra curia dicebatur ubi tantum ratio sacrorum

gerebatur.
Curia etiam nominatur in quibus uniuscuiusq̄ partis populi romani quid geritur: quales sunt hæ in q̄s Romulus populum distribuit numero triginta quibus postea additæ sunt quinque: ita ut in sua quisque curia sacra publica faceret: feriasq̄ obseruaret hiis: quæ curiis singulis nomina curiarum uirginum imposita esse domini: quas uirgiues quondam Romani de fabinis rapuerant.
Curriculo pro cursim ponebant. Plautus: Licet inqt uos abire curriculo.
Curriculus diminutiuum est a curru.
Curtillacum appellatur a curtio: qui eo loco in profundissimum se ob salutem Romani populi proiecit hiatum.
Curionum æs dicebatur: quod dabatur Curioni ob sacerdotium curionatus.
Curis est fabinæ hasta. Vnde Romulus quirinus: quæ eam ferebat est dictus: & Romani a Quirino quiritates dicuntur. Quidam eum dictum putant a curibus: quæ urbs fuit opulentissima fabinorum.
Curitim lunonem appellabant qui eandem ferre hastam putabant.
Curiales eiusdem curie: ut tribules & municipes.
Curules equi quadrigales
Guriata comitia a curiis appellata.
Centurionus antea qui nunc centurio & curionus & decurionus dicebantur.
Currules magistratus appellati sunt: quia curru uehebantur.
Curciati fama a curio dicta: quia eo loco domum habuerat.
Cura dicta est quasi cor edat: uel quia cor urat.
Cum imperio est dicebatur apud antiquos qui nominatim a populo imperium.
Cum potestate est dicebatur de eo: qui a populo alicui negotio præferrebat.
Cuniculū idest foramen sub terra occultū: aut ab animali quod simile est lepori appellatur cui subter fossa terra latere est solitum: aut a cuneorum similitudine qui omnem materiam intrant fidentes.
Clunariū cultū sanguinariū dictum: uel quia clunes hostiarum diuidit: uel quia ad clunes dependet.
Cumerum uas nuptiale a similitudine cumerarum: quæ fiunt palmæ: uel sperti ad usum popularem sic appellatum.
Culcita q̄ tormento inculcatur appellata.
Culcitula fusticulus quidam ligneus in sacris dicebatur.
Cumalter significat cum altero dictum ab antiquis ita breuitatis causa: ut sodes pro si audes. scilicet pscies licet. sis pro si uis.
Culliola cortices nucum uiridium. dicta a similitudine culeorum: quibus uinum siue oleum continet.
Cussilitem pro ignauo dicebant antiqui.
Cum populo agere: hoc est populum ad concilium: aut comitia uocare.
Cuncti significat quidem omnes: sed coniuncti & congregati: ut uero omnes etiam si diuersis locis sint.
Cunire est stercus facere. Vnde & inquinare.
Coturnum uas quo in sacrificiis uinum fundebatur.
Culigna uas potorium. Cato: Culignam inquit in fœno græco ponit ut bene oleat.

Coctiones dicti uidentur a cūctatione q̄ in emendis uendendisq; mercibus tarde pueniant ad iusti precii finem. Itaq; apud ātquos prima syllaba per. u. literam scribebatur.

Custodellam dicebant antiqui: quam nunc dicimus castodiam.

Cybam græci appellant κυβιον.

Cutis græcam habet originem hanc enim illi κυρον cyron dicunt.

Cutille lacus appellatur: q̄ in eo est insula cotillia nominata a græcis.

Cnephosum antiqui dicebant tenebrosum. græci. n. κνεφωσ appellabant obscurum.

Cybium poculi genus a similitudine nauis: quæ κυβιον dicitur appellatur.

Calassis tunicæ genus qd' græci καλλοπις τον dicunt. Alii dicunt nodum esse tunicæ muliebris quo connexa circa ceruicem tunica summittitur.

Cyparissia dicuntur ignes prodigiosi a similitudine cypressorum.

Cybele mater quā dicebāt magnā: ita appellat' q̄ age ret hoies in furorē quod græci κυβου dicunt.

Cybele uero eadē dicta a loco qui est in phrygia.

Cytherea: id est Venus ab urbe eithera in quā primū deuecta esse dicit' concha: cum in mari eēt cōcepta.

Cyllenius mercurius dictus q̄ omnē rem sermo sine manibus cōficiat: qbus partibus corporis: qui carēt κυλλοι mutilati uocantur. ideoq; quadratū eū fingunt. Alii uolunt sic appellatumq; in cyllenia uia sit nutritus. Alii q̄ in monte archadia cylleno. Alii q̄ a cyllene sit nympha educatus.

Cypria uenus q̄ ei primum in Cypro insula tēplum sit constitutum. uel quia parientibus præsideat: qd' græce κυβειν parere sit.

Cynthius Apollo a cyntho Deli monte uocatus.

Chalcidum genus ædificii: ab urbe chalcidica dictū.

Choragium instrumentum scenarum.

Chaos appellat hesiodus confusam quondam ab initio unitatem hiantē patētemq; in profundū. Ex eo & Χαιειν græci & nos hiare dicimus. Vnde lanus: detracta aspiratione nominatur: eo q̄ fuerit omnium primus. cui primo supplicabant uelut parenti. a quo rerum omnium factum putabant initium.

Chanica mensuræ genus.

Cybiū dictū q̄ eius mediū aquæ patet in oēs partes qd' genus a geometris κυβωσ dicit'. Vnde etiā tessellæ quadratæ κυβοι. Hinc & cybios genus piscis: quia piscantes id genus pisciū uelut aleam ludant.

Cynafonas acus: quibus mulieres scalpunt caput.

Creperum dubium. unde increpitare dicimus. quia male dicta fere incerta & dubia sunt.

Crepitulum ornamentum capitis. Id enim in capitis motu crepitum facit.

Crocotilum ualde exile. Plautus: Extortis talis cum crocotilis crusulis.

Crusculum diminutiuum a crure.

Crines a discretionē dicti quam græci Διοκρησιον appellant: Nam iidem eos κρινι Διοσ uocant.

Crocaton coruorum uocis appellatio.

Crucium quod cruciat. Vnde Lucilius: Vinum insuaue crucium dixit.

Crocotirium genus operis pistorii.

Crustariae tabernæ a uasis potariis crustatis dictæ.

Cracentes graciles. Ennius: Succincti gladiis media regione cracentes.

Creui modo significat hæreditatem adii. modo maior ætate uel census sum. modo dimicauit. modo diuisi: quæ omnia duobus uerbis cresco & cerno trahuntur: quod illi κρεινέιν dicunt perficere. Cretere uocabulum trahitur a cratere: quod uas est uini.

Craticulum a græco κρητῶπι deducitur.

Centuria in agris significat ducenta iugera in re militari centum homines.

Centuriatus ager in ducenta iugera definitus. Quia Romulus centenis ciuibus ducena iugera tribuit.

Centuriata comitia. Itē curiata comitia dicebant: quia populus Romanus p centenas turmas diuisus erat.

Cætariæ cœnæ dicebant in quas lege licina non plus centussibus præ terræ natalibus impēdebant. i. centum assibus qui erant breues nummi ex ære.

Cœna apud ātquos dicebat: quod nūc est prandiū. Vespertinam quam nunc cœnam appellamus.

Censionam facere dicebatur censor: cum multam equiti irrogabat.

Cœnacula dicuntur ad quæ scalis ascenditur.

Centumuiralia iudicia a centum uiris sunt dicta. Nā cum essent Romæ triginta & quinque tribus quæ & curiæ sunt dictæ terni ex singulis tribubus sunt electi ad iudicandū qui centum uiri appellati sunt: & licet quinque amplius q̄ centum fuerint: tamen quo facilius nominarentur centum uiri sunt dicti.

Centuron medicamentum a Chirone centauro inuentum.

Censere nūc significat putare nūc suadere nūc decernere. cēsio hastaria dicebat cū militi multo nomine ob delictum militare indicebatur q̄ hastas daret.

Cartholipis genus simiæ: quæ ultimam partem caudæ uilosam habet.

Ceritus furiosus.

Ceruus: quod κερῶτα: id est cornua gerat dictus.

Cæreos saturnalibus muneri dabant humiliores potentioribus: quia candelis pauperes locupletes cæreis utebantur.

Celsus ex græco κέλης eques dictus.

Celeres antiqui dixerunt quos nunc equites dicimus a celere interfectore Remi qui initio a Romulo hiis præpositus fuit qui primitus electi fuerunt ex singulis curiis: ideoque omnino trecenti fuere.

Cermalus locus in urbe sic nominatus.

Columnæ dictæ quod culmina sustineant.

Cermius calciamenti genus.

Cæpauines saxa prominentia.

Cloacæ a colluendo dictæ.

Clunasimias a clunibus tritis dictas existimant.

Crustumina tribus a tuscorum urbe crustumēa dicta Clucidarum dulce & suaue dicebatur.

Cloelia familia a clonio Aeneæ comite est appellata Clunæ folliculi ordei.

Clutum græci famosum κλυτον dicunt. Vnde accepta præpositione fit inclutus. In enim sæpe augendi causam adducimus: ut inuocauit in clamauit.

Clypeum antiqui ob rotunditatem etiam coriū bovis appellarunt in quo foedus gabiorum cum Romanis fuerat descriptum.

Classes clypeatas antiqui dixerunt quos nunc exercitus uocamus.

Cloelia fossa a Cloelio duce albanorum dicta.

Claudere & clavis ex graeco κλειω και κλειω descēdit. cuius rei tutelam penes portunum esse putabāt qui clauium manu tenere fingebatur: & deus putabatur esse portarum.

Clauium consuetudo erat mulieribus donare ob significandam partus facilitatem.

Clausula quam graeci περιολον uocant a breui conlusione est appellata.

Clauata dicuntur aut uestimenta clauis intexta: aut calciamenta clauis confixa.

Clauus analis appellatur: qui figebatur in parietibus sacrarum aedium per annos singulos ut per eos numerus colligeretur annorum.

Classis procincta exercitus instructus.

Clingere cingere a graeco κλειειν dici manifestū est.

Cercopa graeci appellat lucrari undiq; cupientē. quasi κερδονα: quem nos quoq; lucrionem uocamus.

Classici testes dicebantur: qui signandis testamentis adhibebantur.

Cōmentaculū genus uirgulae: in sacrificiis utebant.

Crepos idest lupercos dicebant a crepitu pellicularū quem faciunt uerberantes. Mos enim erat romāis in supercalibus nudos discurrere & pellibus obuias quasq; foeminas ferire.

Condere componere.

Cincia locus romae ubi Cincioꝝ monumētum fuit.

Capital linteū quoddā: quo in sacrificiis utebantur.

Castrēsi corona donabat qui primus hostium castra pugnādo introisset. cui isigne erat ex auro uallum.

Coliuaris porcus dicitur: qui cibo permixto: & colohyeme nutritur.

Cognitor ē q litē alterius suscipit coram ab eo cui datus ē. procurator autē absentis nomine auctor fit.

Claudiana tonitrua appellabant: quia Claudius pul. instituit: ut ludis post scēnā factis lapidū collectus ita fieret: ut ueri tonitrus similitudinē imitaret. nā antea leues admodum & parui sonitus fiebāt. cum clauī & lapides in labrū aeneum conicerentur.

Caesones appellantur ex utero execti.

Caesar quod est cognomē Iuliorum a caesarie dictus est: quia scilicet cum caesarie natus est.

Capfit prehenderit.

Capreoli uitium.

Cincini intorti. qā ad locū capiēdū tendūt appellati.

Capillatum uel capillarem arborem dicebant in qua capillum tonsū suspendebant.

Contestari litem dicuntur duo aut plures aduersarii quod ordinato iudicio utraq; pars dicere solet testes estote.

Cauiares hostiae dicebātur q; cauae idest pars hostiae cauda tenus diceretur: & ponebatur in sacrificio p collegio pontificum quoq; anno.

Confoeta sus dicebatur: quae cum omni foetu adhibebatur ad sacrificium.

Conclauatae dicebantur: quae sub eadē erant clauē.

Colossus a Caleto artifice: a quo formatus est dictus. Fuit enim apud Rhodum insulam statua solis alta pedes centum & quinque.

Coderata appellatur agēs trās tyberī q; i eo uirgulta

nascuntur a caudarum equinarum similitudine.

Censui a cēsendo agri proprie appellant: qui & emi & uenire iure ciuili possunt.

Comedum bona sua consumētē antiqui dixerunt.

Comedonis qui ut supra bona sua consumit.

Censores dicti q; rem suam quisq; tanti aestimare solitus sit: quantum illi censuerint.

Consiluerē Ennius pro conticuere posuit.

Claritudinem claritatem.

Casus dicimus non modo ea quae fortuito hominibus accidunt: sed etiam uocabulorum formas: quia in aliam atq; aliam cadunt effigiem.

Catacresin tropū nos abusione dicimus cū aliēis abutimur perinde ac si propriis cū propria deficiunt.

Coquū & pistorem antiquos eundem fuisse accepimus. Neuius coquus inquit edit Neptūnum: Venerem: Cererem. significat per Cererem panem: per Neptūnum pisces. & per Venerem holera.

Cammensem cursorem. Titinnius pro cursore dixit.

Collatiuū uentrem magnum & turgidum dixit. Plautus quia in eum omnia edulia congeruntur.

Conuexum ē ex oī parte declinatū q̄lis ē natura caeli qd̄ ex omni parte ad alteram uerius declinatū est.

Calicatis calce politis.

Confecerunt una fecerunt.

Crebrisuro apud Ennium significat uallum crebris furis idest palmis munitum.

Cyprio boui merendam Ennius sodacio uersu cū dixit significat id quod solet fieri in insula cypro: in q̄ boues humano stercore pascunt. Idem cum dicit ppter stagna ubi lanigerum genus piscibus pascit: esse paludem demonstrat in qua nascuntur pisces similes ranunculis quos oues consecratae edunt.

Consponsor coniurator.

Canturnus nomen loci.

Centea pōdo dicebāt antiqui referētes ad libram.

Coepiam futurū tempus ad eo quod est coepi. Cato: Coepiam seditiosa uerba loqui. Inuenitur quoque apud maiores & infinitiui modi coepere.

Concionem antiqui masculino genere posuere.

Cognitu facilia eadem ratione dicitur qui dictu facilia & perspectu & factu facilia.

Contagionem esse dicendam non contagium.

Clytellae dicunt non tātū hae qbus sarcinae colligatae multis portant: sed etiā locus romae ppter similitudinē: & in uia flaminia loca quaedā deuexa subinde & accliuia: et tormēti genus eodē noīe appellatū.

Cloacale flumē dixit Cato p cloacarū oīum colluue.

Compluriens a cōpluribus significat saepe. Cato: Cōtumelias mihi dixisti compluriens.

Citeria appellabat effigies quaedā arguta & loq; ridiculi gratia quae in pōpa uehi solita sit. Cato in. M. Ceciliū: Quid ego dicerem amplius: quem ego deniq; credo in pompam uectitatum ire ludis pro citeria atq; spectatoribus sermocinaturum.

Curionem agnum Plautus pro macro posuit. quasi cura macruisset.

Coniectōr interpret somniorum.

Compare pro compesce dixerunt antiqui.

Comparfit Terentius pro compescuit posuit.

Creduas credas. Plautus: Ipus nec amat. nec tu creduas: ipus pro ipse.

Corius

Corius apud antiquos masculino genere dicebatur. Plau. Iam tibi tuis meritis crassus corius redditus est. Pari modo diuerso genere dicebant: hæc ludus: hæc metus: hæc annis. hic frons.

Collus quoque masculine dixerunt est enim genus tormenti e corio.

Crumina facculi genus. Plautus: Dii bene uortat te ne crumina minuerint triginta minæ.

Corinthienses ex eo dici cœperunt ex quo coloni corinthum sunt deducti qui ante corinthii sunt dicti: quâ consuetudinem seruamus etiâ cum romanenses & hispanenses & sicilienses negociatores dicimus qui in alienis ciuitatibus negociantur.

Cauitione dicebant quâ modo dicimus cautionem.

Consuetionem Plautus pro consuetudine dixit.

Corculum a corde dicebatur antiq. solertè & acutum. Plau. i. cassi. Ego sum liber meum corculum melliculum uerculum.

Cassinam fabulam. Plau. inscripsit ab ancillæ nomine Cassina: quam amari a se introduxit.

Coniuola occulta.

Cogitatio aduerbialiter pro cogitare.

Clientam pro cliente Plau. dixit.

Comœdica figuratum a comœdo. Plau. Fuge heus adstifti & dulce & comœdica.

Capulum & manubrium gladii uocatur: & id quo mortui efferuntur utrunque a ciendo dictum: sane a capulo fit capularis.

Cælassis cælaueris.

Custoditio est opera ad custodiendum quid sumpta.

Citor comparatiuum a cito. Plau. Nullam ego rem citiorem apud homines esse quam famam reor.

Clunes masculine Plau. Quasi lupus ab armis ualeo: clunes inflatos fero.

Coqtare pro coqtare. i. frequenter coquere Plau. posuit.

Canitudinem pro canitie. Plau. Stultus est aduersus ætatem & capitis canitudinem.

Conruspari conquirere Plau. posuit: conruspare tua consilia in pectore.

Cæcultat cæcis proximi sunt oculorum acie obtusa. Plau. Nunc nam mihi oculi cæcultat: est ne hic noster hermio.

Cadere a. cadendo dictum.

Cōcipilauisti dictum a Næuio pro corrupuisti & iuolasti.

Claua teli genus: qua hercules utebatur.

Calones militum serui: quia ligneas clauas gerebant: græce τακκαλα uocant. Is quoque qui huiusmodi telo utitur clauator appellatur.

Consiptum apud Ennium pro conseptum reperitur.

Curiona sacra quæ in curiis fiebant.

Corpulentis. Ennius pro magnis dixit: nos corpulentum dicimus corporis obesi hominem.

Conciliatrix dicitur quæ uiris conciliat uxores: & uxoribus uiros.

Conuentæ conditio dicebatur cum primus sermo de nuptiis & earum conditione habebatur.

Cōcepturæ feriale festa dicebantur quæ in certis diebus obseruabantur quânis: ut sementiæ com pituitiæ.

Celibari hasta caput nubentis comebatur quæ in corpore gladiatoris stetisset abiecti occisiq. ut quemadmodum illa coniuncta fuerit cum corpore gladiatoris: sic ipsa cum uiro sit: uel quia matronæ Iunonis curetis in tutela sint quæ ita appellabatur a ferenda hasta.

quæ lingua fabinorum curis dicitur: uel quæ fortes uiros genituras omines uel quæ nuptiali iure imperio uiri subiicitur nubens: quia hasta summa armorum & imperii est. Quam ob causam uiros fortes ea donantur. & captiui sub eadem ueniunt quas græci Δορουαλο το υσ και Δοριλυπτουσ uocant.

Coniugilo noue nupta præcingebatur quid uir in lecto soluebat factum ex lana ouis ut sicut illa in domum sublata coniuncta inter se sit sic uir suus secum cinctus uinctusq. est. Hinc herculaneo nodo uinctum uir soluit ois gratia: ut sic ipse foelix sit in suscipiendis liberis: ut fuit herculanus qui. lxx. liberos reliquit.

Camelis uirginibus supplicare nupturæ solitæ erant.

Cinxia Iunonis nomen sanctum habebatur in nuptiis quæ initio coniugii solutio erat cinguli quo noua nupta erat cincta.

Cumeram uocabatur antiqui uas quoddam quod operum in nuptiis ferebant: in quo erant nubentis uterque filia quod & camillum dicebat: eo quæ sacrorum ministerium καυιλον appellabant.

Comptus id est ornatus a græco descendit apud quos κοσμιυ dicitur comere. & quia apud nos comis & comæ dicuntur capilli cum aliqua cura compositi.

Corolla diminutiuum est a corona. corollam noua nupta de floribus uerbenis herbisq. a se lectis sub amiculo ferebat.

Cipressi mortuorum domibus ponebantur ideo quia huius generis arbor excisa non renascitur sicut ex mortuo nihil iam est sperandum quam & ob causam in tutela ditis patris esse putatur.

Curiales flamines curiarum sacerdotes.

Cyparissæ appellantur acies quædam igneæ quæ noctu apparere solent ad similitudinem cupressi.

Coinquirere deputare.

Carnificis loco habebatur is qui se uulnerasset ut moriretur.

Capita deorum appellabantur fasciculi facti de uerbenis.

Consiptum clauis præconfixum.

Corniscarum diuarum locus erat trans tyberim cornibus dicitur quod Iunonis tutela esse putabatur.

Cælestia auguria uocant: cum fulminat aut tonat.

Caduca auspicia dicunt cum aliquis in templo excidit ueluti uirgæ manu.

Cliuia auspicia dicebant: quæ aliquid fieri prohibebant. Omnia enim difficilia cliuia uocabant. Vnde & cliuia loca ardua.

Curiales mensæ in quibus immolabatur Iunoni quæ curis est appellata.

Contrarium æs graue æs.

Centumuiralia iudicia quæ centum uiri iudicabant.

Circuluuium ius prædiorum.

Cubam fabini uocant eam: quam militares lecticam. Vnde uidetur deriuatum esse cubiculum.

Condicere est dicendo denunciare.

Commetacula uirgæ quas flamines portant pergentes ad sacrificium ut a se homines amoueant.

Casta mola genus sacrificii: quod uestales uirgines faciebant.

Culigna uas uinariuum a græco dicta quæ illi dicuntur cylica.

Cincta flaminica ueste uelata.

Captus locus dicitur ad sacrificandum legitime constitutus.

Capralia appellatur ager: qui uulgo ad capræ paludes

dici solet.
Canifera mulier quæ fert canuam. i. qualum quod est eistæ genus.
Contiguum frustrum carnis cū septem costis dēptū.
Ceruaria ouis dicitur quæ pro cerua immolatur.
Conauditum coauditum sicut coagustatum dicitur.
Censio æstimatio: unde censesores.
Corda frumēta quæ sero maturescūt: ut foenū cordū
Conscientia sacra quæ ex multorum cōsensu statuit.
Culina uocat locus in quo epulæ ī funere cōburunt.
Calpari uinum nouum quod ex dolio demitur sacri-
 cii causa: anteq̄ gustetur. Ioui enim prius sua uina li-
 babant quæ appellabant festa uinalia.
Cicatricare cicatricem inducere.
Compescere lucum est lucum suis finibus cohibere.
Commugento conuocato.
Capitarium æs quod capi potest.
Conquirere coercere.
Capitalis lucus ubi siquid uiolatum est caput uiolato-
 ris expiatur.
Cloacare inquinare. Vnde & cloacæ dictæ.
Conregione e regione.
Conditio in diē certū eius rei. quæ agitur denunciatio
Cubans auspicas qui in lecto quærit augurium.
Concio conuentus dicta quasi conuocatio uelut cogi-
 tatio. i. longa eiusdem rei agitatio in eadem mora cō-
 filii explicandi.
Clam a clauibus dictū q̄ his quæ celare uolumus clau-
 dimus.
Cella q̄ ea celentur quæ uolumus esse occulte.
Ciere nominare.
 Vco cum pro puto ponimus ex græco deduci
 d tur: quod illi dicunt Δοκω.
Duplionē antiqui dicebant: qd̄ nos duplū ue-
 nit autem a græco Δυπλον diplon.
Duicensus dicebatur cum altero. i. cum filio census.
Duis duas habet significationes. Nam & pro dis pone-
 batur. & pro dederis.
Duidens hostia bidens.
Duellum bellum uidelicet quod duabus partibus de-
 uictoria contendentibus dimicatur. Inde & perduel-
 lio: qui pertinaciter retinet bellum.
Duonum bonum.
Duplabis duplicabis.
Duodeuiginti dicendi consuetudinē a græcis traxisse
 uidemus qui sic enunciant Δυοεξήκοντι.
Dumosa frondosa.
Dubiat dubitat.
Dubenus apud antiquos dicebatur qui nunc dominus
Dusmoso in loco apud Liuium significat dumosum lo-
 cū. Antiq̄ enim interferebant. s. litterā. & dicebāt cof-
 mittere pro cōmittere. & casmenæ pro camanæ.
Dumere antiqui quasi dumetica appellabant quæ nos
 dumeta.
Domus a græco uenit Δομος uel doma.
Dracones dicti Δερκεροδι dercesthe. quod est uidere
 clarissimā enim dicuntur habere oculoꝝ aciem: qua
 ex causa incubantes eos thesauris custodia causa fin-
 xerunt antiqui. Ideoq̄ Aesculapio attribuuntur q̄ ui-
 gilantissimi generis putātur: quæ res medicinae ma-
 xime necessaria est.
Dici mos erat romanis in omnibus sacrificiis preci-

D busq̄ populo Ro. quiritibusq̄ qd̄ est eurenibus quæ
 ciuitas sabinorū potentissima fuit.
Daliuum supinū ait esse Aurelius ælius stultus. osco-
 rum quoq̄ lingua significat insanum. Santra uero
 dici putat ipsum quem græci Δειλῶιον id propter
 eius fatuitatem, quis misereri debeat.
Dapsa apud antiquos dicebatur res diuina quæ fiebat
 aut hyberna sementi: aut uerna quod uocabulum ex
 græco deducitur apud quos id genur epularū Δάσις
 dæsi dicitur. Itaq̄ & dæpatice se acceptos antiqui di-
 cebant significantes lauria dicimus magnifice. & dæ-
 paticis negocium amplum ac magnificum.
Dædalā a uarietate rerū: artificiorūq̄ dictā esse apud
 Lucretium terram apud Enniū Mineruā apud Vir-
 giliū Circen facile est intelligere cū græce Δοιδά-
 λειν dædalem significat uariare.
Damiū sacrificium quod fiebat in opto ī honore deæ
 bonæ dictum a contrarietate q̄ minime esset Δημο-
 σιον demosion. i. publicum dea quoq̄ ipsa Δαμία
 damia. & sacerdos eius Δαμιῶν damiatrix appella-
 batur.
Draconas pro lachrymas Liuius sæpe posuit nimirū
 quod græci appellant Δακρυά dacrya. Item dautia:
 quæ dantur legatis hospitii gratia.
Danunt dant.
Dasi darei
Danistæ fceneratores.
Dagnades suunt auium genus: quas ægyptii interpo-
 tandū cum coronis deuincire soliti sunt quæ uelicā-
 do morsicandoq̄ & canturiendo assidua non patiū-
 tur dormire potantes.
Daunia apulia appellatur a Dauno Iliricæ gētis claro
 uiro qui eam propter domesticam seditionem exce-
 dens patria occupauit.
Dorsum dictū q̄ pars ea corporis deuexa sit deorsum
Donum ex græco est quod illi uocant Δωρον doron.
Donaticæ coronæ dictæ. q̄ his uictores in ludis dona-
 bantur que postea magnificentia causa institutæ sūt
 super modum capitibus quali amplitudine fiunt cū
 lares ornantur.
Dotam manifestum est ex græco esse. nam Διδῶναϊ
 didone dicitur apud eos dare.
Doliola locus in urbe sic uocatur quia inuadentibus
 gallis fenonibus urbem sacra in eodem loco doliolis
 ne spuere alicui licebat.
Doli uocabulum nūc tantū in malis utimur apud an-
 tiquos autem etiam in bonis rebus utebatur: unde
 adhuc dicimus sine dolo malo nimirum: quia sole-
 bat dici & bonus.
Dirus dei ira natus.
Derogare est proprie cū quid ex lege uetere quo mi-
 nus fiat sancit̄ lege noua derogare ergo detrahere ē
Directum dicebant per antiphrasim uolentes signifi-
 care malum diem.
Dirigere apud Plau. inuenitur pro discedere.
Diruntium depurgant.
Dirutum ære militem dicebāt antiqui cui stipendium
 ignominia causa non est datum q̄ æs diruebatur in
 fiscum non in militis sacculum.
Delicata dicebatur diis consecrata quæ nunc dedicata
 Vnde adhuc mæt delicatus quasi luxui dicatus idest
 consecratus.

Dedicare

Dedicare autem proprie est dicendo deferre.
 Depuere cadere. Lucil. palmisq; misellā depuuit me
 id est uerberauit me: quod ipsum ex græco est πῶναι
 pāin.
 Dedita intelligitur ualde data.
 Deperire significat ualde perire.
 Deris Δῆριος græci appellant pelles nauticas ubas: nos
 uocamus segestria.
 Demum q; significat post apud Liuium demus legitur
 Alii demum pro duntaxat posuerunt.
 Denicales feriæ colebantur cū hoīs mortui causa fa-
 milia purgabatur græci enim νεκρῶν mortuū dicunt
 Diminutus capite appellabatur qui ciui tate mutatus est
 & ex alia familia in aliam adoptatus: & qui liber alte-
 ri mancipio datus est: & qui in hostium potestatem
 uenit: & cui aqua igniq; interdictum est.
 Diuidicula antiqui dicebant quæ nunc sunt castella ex
 quibus a a riuo cōmuni aquā qsq; in suū fundū ducit.
 Defrui dicebant antiqui: ut de amare deperire signifi-
 cantes omnem fructum percipere.
 Diuidiam discordiam.
 Deuersus dicebant deorsum uersus.
 Deinceps qui deinde cœpit: ut princeps qui primum
 cœpit.
 Deus dictus est: q; ei nihil desit: uel quia omnia com-
 moda hominibus dat: siue a græco θεός q; significat
 mœtus: eo q; hominibus mœtus sit: sed magis con-
 stat id uocabulum ex græco θεός esse dictum aspira-
 tione dempta qui mos antiq; nostris frequens erat.
 Diū antiqui ex greco appellabant a deo ortum & diur-
 num sub cælo lumem: θεὸς Διὸς dios. Vnde adhuc
 sub diuo fieri dicimus q; non sit sub tecto: & interdium
 quod contrarium est noctū.
 Deuitare ualde uitare.
 Demagis pro minus antiqui dicebant.
 Denariæ carimonix dicebantur: & tricenariæ quibus
 sacra adituris decem continuis rebus uel. xxx. certis
 quibusdam rebus carendum erat.
 Decrepitus est desperatus. Crepera alamunita ut cre-
 pusculū extremum diei tempus. Siue decrepitus di-
 ctus quia propter senectutem nec mouere se nec ul-
 lum facere potest crepitem.
 Decimanus appellatur limes: qui fit ab ortu solis ad oc-
 casum. Alter ex transuerso currens appellatur cardo
 Decumana oua dicuntur & decumani fluctus quia sūt
 magna. nam & ouum decimum maius nascitur. & flu-
 ctus decimus fieri maximus dicitur.
 Deprehensa dicitur genus militaris animaduersionis
 castigatione maior ignominia minor.
 Decima quæq; ueteres diis suis offerebant.
 Decuriones appellantur qui denis equitibus præfunt.
 Depolatum perfectum: quia omnes perfectiones anti-
 qui politiones appellabant.
 Degunere degustare.
 Decures decuriones.
 Depubē porcū lactentē: qui prohibitus sit pubes fieri
 Decotes cogæ detritæ.
 Dictynna diana: quam esse lunam putabant: dicta q;
 fulgore suo omnia ostendat.
 Deblacterare est stulte loqui. Nā βλάκωσ stultos ap-
 pellant græci.
 Dicearhia uocabatur quæ nunc puteoli: q; ea ciuitas

quondam iustissime regebatur.
 Demone apud antiquos sunt: ut apud nos pagi.
 Dice pro dicam antiqui posuere.
 Decermina dicuntur: quæ decerpuntur purgandi causa.
 Disertiones diuisiones patrimoniorū inter se cōsortes
 Dispensatores dicti. qui æs pensantes expendebāt. nō
 adnumerabant. Hinc deducuntur expensa siue dispē-
 fata uel compensata. Item compendium dispēdium
 assipondium dupondium.
 Dispersere est proprie pecus a pastione deducere: ut
 compescere una pascere. & in uno loco continere.
 Despretus ualde spretus.
 Desiuare desinere.
 Dissulcus porcus dicitur: cum in ceruice setas diuidit.
 Diserto a diserendo dictus.
 Dignorant signa imponūt: ut fieri solet in pecoribus:
 Disertim pro diserte antiqui dixerunt.
 Distissum & pertissum dicebant: quod nunc distesum
 & pertesum.
 Delubrum dicebant fustem delibratum. hoc est decor-
 ticatum: quem uenerabantur pro deo.
 Delicia est tignum qd a culmine ad tegulas angulares
 infimas uersus fastigium collocatur: unde tectum
 deliciatum & tegulæ deliciares.
 Degere antiqui posuerunt pro expectare.
 Deteriæ porcæ id est macilentæ.
 Delibare aquam sulco deriuare.
 Delicare ponebant pro deducere.
 Deliquium solis a delinquendo dictum: q; delinquat i
 cursu suo.
 Delinquere est prætermittere: quod nō oportet præ-
 teriri. Hinc deliquia & delicta.
 Deliquum apud Plautum significat minus.
 Detudes esse detunfos diminutos.
 Delanicare est discindere & quasi lanam trahere. Vn-
 de lanocinia & lanus dicitur qui pecus discindit.
 Delapidata lapide strata.
 Dextans dicitur: quia asside est sextans. quemadmo-
 dum duodeuiginti & de una.
 Deluit soluit a græco διαλεῖν.
 Delectus militum & is qui significatur amatus a legen-
 do dicti sunt.
 Deliberare a libella qua quid perpenditur dictum.
 Detrectare est male tractare.
 Dextimum & sinistimum antiqui dixerunt.
 Dextra auspicia prospera.
 Dextrarum tibiæ genus est: quæ dextra tenentur.
 Dies dictus. q; diuini sit operis. siue a Ioue eius: ut puta-
 bant: rectore. qui græce θεὸς Διὸς appellatur. siue
 q; cerni diurnus dehiscat in candorem.
 Diobolares meretrices dicuntur: quæ duobus obolis
 ducuntur:
 Diabata genus solearum græcanicarum.
 Deorata perorata.
 Deactio peractio.
 Dianus locus dianæ sacratum.
 Diffarreatio genus erat sacrificii quod inter uirum &
 mulierem fiebat. dissolutio dicta diffarreatio. quia
 fiebat farreo libo adhibito
 Diuum. quod sub cælo est extra tectum ab Ioue diceba-
 tur. & dialis flamen. & dius heroum aliquis ab Ioue
 genus ducens.

Defrensam detritam atq; detunfam.
 Deinde compositum est ex præpositione & loci significatione. ut exinde proinde subinde. quæ item tempus significant.
Diox genus piscis frequens in ponto.
Deincipem antiqui dicebāt proxime quenq; captum ut principem primum captum.
Diomedis campi in apulia appellantur qui ei in diuisione regni: quam cum Dauno fecit cesserunt.
Diomedea insula: in qua Diomedes sepultus est excedens Italia.
Depontani senes appellabantur qui sexagenarii de pōte deiciebantur.
Desiderare & considerare a syderibus dici certum est
Decores decuriones.
Deformicatum a fomitibus succisum: quibus confoceri erat solitum.
Depeculatus a pecude dicitur: qui enim populū fraudat peculatus pœna tenetur.
Decultarunt ualde occuparunt.
Decalicutum calce litum.
Dium fulgur appellabant diurnum: quod putabant louis ut nocturnum Summani.
Dicassii dixerit.
 Lucum significat languidum ac semisomnum: uel ut alii uolunt allucitorem & nugarum amatorem. siue alonē. id est extremo uino languentem: quod eolon uocitant græci.
E
Emere qd' nūc est mercari antiq; accipiebāt p sumere
Elices sulci aquarii: per quos aq; collecta educit e liris.
Ennana etiam ne.
Elaudare plus q̄ nominare.
Eleebre argentariæ meretrices: ab eliciendo argento dictæ.
Electabo eliciam.
Enunq; ecquando.
Emmuffiata ad amuffum facta.
Endocium micium.
Eri tum.
Empanda paganorum dea.
Einen in eundem.
Elumbum auulso lumbo.
Elinguem sine lingua.
Elacatena genus falsamēti: quod appellatur uulgo ma landrea.
Enubro inhibenti.
Elixa a liquore dicta.
Endoplorato implorato: q; est cum quæstione inclamare. Implorare nāq; est cum fletu rogare qd' est p; proprie uapulantis.
Endoprocinctu significat autem cum ex castris in prælium exitū est: pcinctos quasi præcinctos atq; expeditos. Nā apud antiquos toti succincti pugnasse dicunt
Emptium militem mercenarium.
Emancipati duobus modis intelliguntur: aut ii qui ex patris iure exierunt: aut ii qui aliorum fiunt domini quorum utrunq; fit mancipatione.
Eum antiqui dicebant pro eorum.
En pro eum ab eo quod est is.
Egeriæ nymphæ sacrificabant prægnātes: quod eam putabant facile conceptam aluum egerere.
Escariæ mensæ quadratæ uocantur: in quibus homi-

E
nes epulantur. Anclabris ea qua in sacrificando diis anclaratur quod est hauritur ministraturq;
Escit erit.
Eapse ea ipsa.
Euelatum euentilatum. Vnde uelabra quibus frumenta uentilantur.
Egens uelut exgens cui ne gens quidem sit reliqua.
Eiuratio significat id quod desideretur non posse præstari. Plautus: eiurauit militiam.
Euator uocatur qui accepta hæreditate iure iusta facere defuncto debet quasi non fecerit: seu quid in ea turbauerit suo capite luat. id nomen dictum a uerendo. Nam ex uernæ sunt purgatio quædam domus: ex qua mortuus ad sepulturam ferendus est quæ fit per euerrationem cestæ genere scoparum adhibito ab extra uerendo dictarum.
Egretus & adgretus ex græco sunt ducta a surgēdo & pfiscendo. Vnde & pnocto q̄si noctisurgium.
Eccere iusiurandum est ac si dicatur per cererē: ut æcastor ædepol. alii eccere pro ecce positum accipiunt.
Eamus in græco iouēv iomen.
Europam tertiam orbis partem ab Europa Agenoris filia certū est appellari. Sed alii de amore Iouis in taurum uersi narrant. Alii eam a prædonibus raptā. & nauem quæ Iouis tutelā effigiē tauri habuerit in eā regionem esse delatam. Quidam ob pulchritudinē regionis per similitudinē raptæ filiæ occupatam terram ab agenore & fœnicibus ferunt.
Epolonos dicebant antiqui. quos nunc epulones dicimus. Datum autem est his nomen: q; epulas indicendi Ioui cæterisq; diis potestatem haberent.
Eudicon lineum filum: q; medici extremo in clisterio relinquunt per quod chymos emittitur.
Euboicū talentū nūmo græco septē miliū & quingentorum cistophoiū est nostro q̄tuor miliū denariorū
Extrarium ab extraneo sic distinguitur. extrarius est qui extra focum & sacramentum iusq; fit. extraneus ex altera terra quasi exterraneus.
Exta dicta q; ea diis profecentur: quæ maxime extant eminentq;
Extimū extremū significat: ita ut intimo sit contrariū.
Exterraneus ex alia terra.
Exterricineus quoq; dicitur & qui ante tempus natus uel potius electus est. dictus autem exterricineus: q; eum mater exterrita aluo eiecit.
Externus est alienus terræ.
Experrectus a corrigendo se uocatus: q; fere facimus recentes a somno.
Expreta antiqui dicebant quasi experitia habita.
Excudere pcudere & incus ipsa a cædendo dicta sunt.
Explorare antiquos pro exclamare usos: sed postea p; spicere & certum cognoscere cœpit significare. Itaque speculator ab exploratore hoc distat: q; speculator hostilia silentio perspicit: explorator peccata clamore cognoscit.
Expapillato brachio exerto: qd' cum sit papilla nuda
Exberes exinteratas. siue exbuæ quæ exhiberunt: quasi epotæ.
Exdorsua dorsum confringe: alii exime.
Exfir purgamentum. unde adhuc manet suffio.
Excedere egredi.
Experitos imperitos.

Expleūt

Expleunt expleunt.
Exduta exuuiæ.
Excipuum qd' excipitur: ut præcipuum qd' ante caput.
Excitet excutiet.
Expatare in locum patet se dare: siue in spatium se conferre
Excedimata electa.
Expectorat ex pectore eiicit.
Experrectus est qui per se uigilare coepit.
Expergitus ab alio excitatus: quem solemus dicere expergefatum.
Excisionem urbis a cedendo dicta manifestum est.
Effata elocuta.
Exporgere porro agere exporrigere.
Exagogen euectionem.
Exoletus qui adulescere id est crescere desit.
Exanclare exhaurire.
Examen est & æquamentum: & iudicii inuestigatio: examinatio. & apum congregatio uel locustarum.
Examussim regulariter amussis enim regula fabrorum est. uel ut alii uolunt ferramentum: quo in poliendo utuntur.
Egregiæ egregiæ. id est grege lectæ.
Exodium exitum.
Exoriri surgere.
Exuuiæ ab exuendo dictæ.
Exercitus & militum copia dicitur. & homo multis negotiis exercitus. sed lupius quarti ordi: hoc secundi est.
Exonides sunt comici uestitus. exertis humeris.
Exiles & ilia a tenuitate uiarum: quas græci in chartis appellant. ita uidentur esse dicta.
Exilica causa: que aduersus exulem agitur.
Exitum antiqui ponebant pro exitu. nunc exitum pessimum exitum dicimus.
Exercirent sarcirent.
Exercionem exerciti dicebant antiqui.
Exercitatione exercitati. Itaque exercitionem exercitissimum sicut ab exercitato exercitiorum exercitissimum
Exfuti exfusi. ut merat pro merfat.
Effari & effata a fando. quod ipsum ex græco phemi φημι dico.
Equiria ludi: quos Romulus marti instituit per equorum cursum: qui in campo martio exercebantur.
Equirine iusiurandum per Quirinum.
Equestre æs: quod equiti dabatur.
Equitare antiqui dicebant equum publicum mereri.
Equus Marti imolabatur: quod pro eius effigie troiani capti sint. uel quod eo genere aialis mars delectari putaretur.
Equo uehi flamine diali non licebat: ne si longius digrederetur: sacra negligerentur.
Exinfulabat exercebat. infulas enim sacerdotum filamenta uocabant.
Existimare dictum ab æstimatione.
Exrogare est ex lege uetere aliquid eximere per nouam legem.
Eximum inde dici coeptum: quod in sacrificiis optimum pecus e grege eximebatur: uel quod primum erat natum.
Exemplum est quod sequamur aut uitemus.
Exemplar a quo simile faciamus. Illud animo æstimatur: istud oculis conspicitur.
Exhaustant efferunt.
Exin metri causa dicitur pro exinde.
Exesto extra esto. sicut enim licitor in quibusdam sacris clamitabat: hostis uictus: mulier uirgo exesto sci

licet interesse prohibebatur.
Epulares epulabant: quod in quibusdam ludis nocte epulabant.
Epistilium trabs quæ super columnas ponitur.
Epeus nomen cuiusdam fabri qui equum dureum fecit.
Epicrocum genus amiculi croco tinctum tenue & plucidum
Epulam antiqui etiam singulariter posuere.
Epulimma genus uilissimum unguenti.
Erectum citum quod fit inter confortes: ut in libris legum romanorum legitur. Erectum a coercendo dictum: unde & erciscude & ercisci. Citum autem uocatum est a ciendo.
Ederam flamine diali neque tangere neque nominare fas erat pro eo quod edera uincit: & ad quodcumque se applicat. Sed ne anulum quidem gerere ei licebat solidum aut aliquem in se habere nodum.
Edeatra quæ præsumt regis epulis. dicti ατρο τώνυ εδεσματα. Nam εδεσμα significat pulmentum.
Eruum & eruilla a græco sunt dicta: quia illi eruum οροβου eruilla ερεβινον appellant.
Ergo correptum significat idem quod apud græcos ουν pro ducte idem χαρι: hoc est gratia cum scilicet gratia intelligitur pro causa. Sed illud superius etiam sine exemplis notum est: hoc inferius sic somniatur cum dicimus de aliquo: statua donatus est honoris uirtutisque ergo: id est honoris uirtutisque causa.
Eritudo seruitudo.
Erugere semel factum significat quod eructare sæpius illud enim perfecte formæ est: hoc frequentatiuæ.
Erebum Vir. interdum obscuritatem quandam esse describit apud inferos cum ait. imas erebi descendit ad umbras. Interdum flumen eiusdem loci dicens & magnos erebi tranauimus amnes. Varro uero crebro natam noctem ait. Unde est & illud: crebro creata fuscis crinibus nox te inuoco.
Effasilatū exertū. quod scilicet omne exerto brachio fit.
Exfilati id est extra uestimentum filo contextum.
Ornacula sacra erant cum far in fornacaculis torrebant.
Formiæ oppidum appellatur ex græco uelut πορθροσ portus quod circa id crebræ stationes tutæ erant: unde proficiscebantur nauigaturi.
Forma significat modo faciæ cuiusque rei modo calidâ. ut cum exta quæ datur deforma appellatur. Et cato ait de quodam ædificio æstate frigido hyeme feruido
Item forma appellatur plus miliacia ex melle.
Fordicidis boues fordæ. id est grauidæ immolabatur dictæ a foetu.
Fœdus appellatum ab eo quod in paciscendo fœdere hostia necaretur. Virgilius: & cæsa iungebant fœdera porca. uel quia in fœdera interponatur fides.
Forcipes dicuntur: quod his forua id est calida rapiuntur.
Forbeam antiqui omne genus cibi appellabant quam græci φορβην uocant.
Fœdum antiqui dicebant pro hædo. folus pro holere fostem pro hoste: fostiam pro hostia.
Furnum nigrum uel atrum. hic dicta furnus: furia. fumus: fuligo fulgus.
Fodare fodere.
Froctes frugi & bonus siue ualidus.
Forum sex modis intelligitur. Primo negociationis locus ut forum flaminium. forum iulium. ab eorum nominibus. qui ea fora custodienda curarunt. quod etiam locis priuatis & in uicis & in agris fieri solet. Alio in quo iudicia

fieri. cum populo agi. conciones haberi solent. Ter-
tio cum is qui prouinciae praest forū agere dicitur.
cū ciuitates uocat. & de cōtrouersis eorum cogno-
scit. Quarto cū id forū antiq appellabāt. qđ nunc ue-
stibulum sepulchri dicari solet. Quinto locus in nauis
sed tum masculini generis est & plurale. Sexto fori
significat & circensia spectacula. quibus etiam mi-
nores forulos dicimus. Inde & forare foras dare &
fores & foras & forculæ. i. hostiola dicuntur.

Fons a fundendo dicitur.

Fomites sunt assulæ ex arboribus dū cedūtur excussæ
dictæ. qđ in eo opere occupati cibus potuq; confouen-
tur. Atopilius adustas iam uites uocari existimant fo-
mites. Alii uocari putant scientillas. quæ ex ferro cā-
denti malleis excutiūtur. dictæ autē ita. quia igni sūt
cōfotæ. pari mō assulæ quæ sunt securibus excussæ.

Fōtinalia fontiu sacra. unde & romæ fontinalis porta
Foliū a græco uenit: qđ illi dicunt φύλλον. sed ideo p-
tinū. i. quia antiqui nou geminabant consonantes.

Focus fomenta focillationes foci a fouendo idest
calefaciendo dicta sunt.

Folliculare appellatur pars remi quæ folliculo est te-
cta. a quo uita follicularis.

Ferentarii auxiliores in bello : a ferendo auxilio di-
cti. uel quia fundis & lapidibus pugnabant. quæ tela
feruntur non tenentur.

Friētū genus libi dictū: qđ crebrius ad sacra ferebatur:
nec sine strue altero genere libi. quæ qui afferebant
struferetarii appellabantur.

Feralia diis manibus sacrata festa a ferēdis epulis. uel
a ferendis pecudibus appellata.

Feria a feriendis uictimis appellata.

Februarius mēsis dictus: qđ tū: idest extremo mense an-
ni populus februareretur: idest iustrare ac purgare.
uel a Iunone februata. quā alii ferualē. romani febru-
lim uocant: qđ ipsi eo mense sacra fiebāt. eiusq; feriæ
erant lupcalia: quo die mulieres februarantur a lu-
percis amiculo Iunonis. idest pelle caprina quam ob-
causam is quoq; dies februarus appellabāt. Quæcū-
q; deniq; purgamēti causa in quibuscunq; sacrificiis
adhibetur februa appellatur. Id uero qđ purgatur di-
citur februarum. Fescēnini uersus qui canebantur ī
nuptiis. ex urbe fescēnina dicuntur allati. siue ideo di-
cti: quia fascinū putabantur arcere.

Fœnus & fenerata res & lex de credita pecunia.

Fœnebris a fœtu dicta: qđ crediti nūmi alios pariant.
ut apud græcos eadem res τὸκοσ dicitur. fœnū quo-
q; pratorum ab hac causa est appellatum. quando id
ipsum manens quotānis nouū parit. Vnde etiam fœ-
stuca uocata est.

Felicata patera deā: qđ ad filicis herbæ spēm sit cælata.

Fesnoæ uocabātur: qui depellere fascinū credebātur.

Ferias antiqui festas uocabāt: & aliæ erant sine die fe-
sto. ut saturnalia quibus adiungebantur epulationes
ex prouentu fœtus pecorum frugumq;.

Ferire dictum. qđ ferientes feruntur.

Felicones mali & nullius usus a facili dicti.

Ferus ager incultus.

Factio & factiosus initio honesta uocabula erāt. unde
adhuc factiones histrionū & qđrigariorū dicuntur.

Modo autē noīe factionis seditio & arma uocantur

Fama a fando dicta. sic apud græcos φήμη ἀπίοτις

F
φῶσ'εσ.

Familia autem antea in liberis hominibus dicebatur
quorū dux & princeps generis uocabantur pater &
mater familiae. Vnde familiae nobiliū Pompuliorum
Valeriorū: Corneliorum & familiares ex eadem fa-
milia. postea hoc nomine etiam famuli appellari cœ-
perunt permutata. i. cum. u. littera.

Faceffere significat interdum facere: ut est iussa faces-
sunt interdum uero pro habeat ponitur. Pacu. Facef-
site omnes hinc. idest abite.

Facul antiqui dicebant & faculter pro facile. Vnde fa-
cultas & difficultas uidentur dicta. Sed postea facili-
tas morum facta est facultas rerum.

Famuletiū dicebatur: quod nunc seruitium.

Famelicosam terram palustrem uocabant.

Famuli origo ab oscis dependet apud quos seruus fa-
mel nominabatur unde & familia uocata.

Fagutal sacellum Iouis in quo fuit fagus arbor: quæ Iou-
is sacra habebatur.

Foui qui nunc faui dicuntur: dicti qđ princeps gentis
eius ex ea natus sit: cum qua Hercules in fouea cōcu-
buit. Alii putant eum primum ostendisse quē admo-
dum ursi & lupi foueis caperentur.

Fasces antiqui dicebant: ut fides.

Famino dicito.

Facē in nuptiis in honorē Cereris præferebāt aquaq;
spargebāt noua nupta. siue ut casta puraq; ad uirum
ueniret: siue ut ignē atq; aquā cū uiro cōmunicaret.

Fabā nec tāgere nec nominare diali flamine licet qđ ea
putatur ad mortuos pertinere. Nā & lemuralibus ia-
citur Iaruis: & parentalibus adhibetur sacrificiis: & ī
flore eius luctus litteræ apparere uidentur.

Flamē dialis dictus qđ filo assidue ueletur: idēq; appel-
latur flamē quasi filamē. dialis autē appellatur a dio
a quo uita dari putabatur hominibus.

Familia diminutiū a fama.

Fauiani & Quintiliani appellabantur luperci a flauio
& quintilio præpositis suis.

Fastorū libri appellantur: in quibus totius anni fit de-
scriptio. fasti enim dies festi sunt.

Fanum a fauno dictū siue a fando: qđ dū pontifex ma-
ximus dedicat certa uerba fatnr.

Fastigium ædificii summū.

Fauī a fauendo.

Fauisse locū sic appellabāt in quo erat aqua inclusa cir-
ca templa. Sunt autē qui putant fauissas esse in capito-
lio cellis cisternisq; similes. ubi reponi erant solita ea
quæ in templo uetustate erant facta inutilia.

Fauentia bonā ominationem significat. Nam præco-
nes clamantes populum sacrificiis fauere iubebāt.

Fauere enim est bona fari: & ueteres poetæ pro silere
usi sunt fauere.

Falcones dicuntur quorū digiti polices in pedibus in-
tro sunt curuati: a similitudine falcis.

Farreū genus libi ex farre factum.

Falarica genus teli missile quo utūtur ex falis. idest ex
locis extructis dimicantes.

Fatantur multa fantur.

Falæ dictæ ab altitudine a falando quod apud æthru-
scos significat cælum.

Farfenum uirgulti genus.

Fascinum & fas a fando nominātur.

Fartores

Fartores nomenclatores: qui clam uelut infarcirent nomina saluatorum in aurem candidati.
Furnalia sacra Furinæ: quam deam dicebant.
Furcilles siue furcilla: quibus homines suspendebant.
Fundus dicitur ager . qui planus sit ad similitudinem fundi uasorum.
Fundus quoque dicitur populus esse rei quam alienat. hoc est auctor.
Futare arguere est. unde & confutare. Sed Cato hoc pro sapius fuisse posuit.
Futiles dicuntur qui silere tacenda nequeunt: sed ea effundunt. sic & uasa futilia a fundendo uocata.
Flagratores dicebantur genus hominum quod mercede flagris cadebantur.
Flustra dicuntur cum in mari fluctus non mouentur quam graeci $\mu\alpha\lambda\alpha\kappa\iota\alpha\gamma$ id est langorem uocant.
Flator tibicen.
Flemina dicuntur cum ex labore uitæ sanguis defluit circa uallum.
Flaminus circus & uia flaminia a flaminio cōsule dicta sūt: quod ab hānibale interfectus ē ad lacū trāsimenū.
Flaminia aedes domus Flaminis dialis.
Flamearii interfectores flamei coloris. Violarii interfectores uiolarii coloris dicuntur.
Flumentana porta Romæ appellata quod Tyberis partem ea fluxisse affirmant.
Flaminio amicitur nubens ominis boni causa: quod eo assidue utebatur.
Fidusta a fide denotata: ea quæ maximæ fidei erant.
Fidis genus citharæ dicta: quod tantum inter se chordæ eius quantum inter homines fides cōcordet: cuius diminutium fidicula est.
Fixulas fibulas.
Fiscellus casei mollis appetitor: ut catillones catillorum liguritores.
Fiber genus uespæ quadrupes. Plautus: Sic me subes quotidie quasi fiber salicem: quo nomine extremæ fluminum oræ appellantur. Vnde & fibras iocinorum & fimbrias uestimentorum dicimus.
Fratraria uxor fratris.
Frinola sunt proprie uasa fictilia quassa. Vnde dicta uerba friuola: quæ minus sunt fide subnixa.
Frater a graeco dictus ē φρητορ: uel quod fit fere alter.
Frontem antiqui masculino genere dixerunt.
Fremitem dictum uelut fermentum.
Fratilli uilli sordidi in tapetis.
Frecebunt displicebunt.
Forago filum: quo textrices diurnū opus distinguunt a forando dictum.
Frucinal templum ueneris frugi.
Fringilla auis dicta quod frigore cantet & uigeat: unde & frigitire.
Fratræ puerorum mammæ dicuntur: cum primū tumescunt: quod uelut fratres pares oriūtur: quod etiam in frumento spica fatere dicitur.
Frigere & frictum a graeco φρικέτιν horreo.
Fragellæ locus in urbe: in quo ciuitatis felii hospites habitauerunt.
Festrum antiqui dicebant: quam nos fenestram.
Firmum $\alpha\pi\omicron\tau\omicron\upsilon\epsilon\rho\tau\alpha\upsilon\omicron\sigma$: quod significat sustentaculum dictum uidetur.
Fraus erit fraudem commiserit.

Faleri oppidum a sale dictum $\alpha\lambda\omicron\sigma$ sal.
Fraxare uigiliam circumire.
Florifertum dictum quod eo die spicæ ferunt ad sacrariū.
Frugamenta a frugibus appellata.
Frendere est frangere. unde & faba fressa. unde & detibus dicimus frendere.
Formuales forcipes dicte quod forma capiāt. i. feruētia.
Farrago appellatur id: quod ex pluribus satis pabuli causa datur iumentis.
Feciales a feriendo dicti. apud hos enim belli: pacisque faciendæ ius est.
Feretrius iuppiter dictus a ferendo quod pacē ferre putaretur: ex cuius templo sumebant sceptrū, per quod iurarent: & lapidem scilicet: quo foedus ferirent.
Femur femoris & feminae feminis.
Fœnero & fœneror dici potest.
Fruus frugis dixerunt antiqui fructam & fructum.
Ferocit apud catonem ferociter agit.
Fiuere idem pro figere.
Fruniscor & frunitū dixit Cato: Nosque: cū adhuc dicimus infrunitū: certum est antiquos dixisse frunitū.
Fœlices arbores Cato dixit quæ fructum ferunt: infœlices quæ non ferunt.
Falsius & falsior cum rationabiliter dici possint: non tamen in consuetudine.
Furum genitiuus pluralis a fure.
Fucilis falsa: dicta autem quasi fucata.
Feriæ stativæ appellabantur quod certo statutoque die obseruarentur.
Fluonam lunonem mulieres colebāt: quod eam sanguinis fluorem in conceptu retinere dicebant.
Flameo uestimēto Flaminica utebatur. i. Dialis uxor & Iouis sacerdos: qui telū fulminare idem erat colere.
Fulminitū id quod ē fulmie ictū qui locus statim fieri putabatur religiosus: quod eum deus sibi dicasse uideret.
Fanatica dicitur arbor fulmine icta.
Fulmen dictum a fluore flammæ.
Fulgere prius pro ferire dicebāt. Vnde fulgur dictum ē.
Funebres tibiæ dicuntur: cum quibus in funere canitur: quas Flaminii audire putabant illicitum.
Flaminus camillus puer dicebatur ingenuus patrimis & matrimis qui Flaminii Diali ad sacrificia præministrabat. antiqui enim ministros camillos dicebant. Alii dicunt omnes pueros ab antiquis camillos appellatos: sicut habetur in antiquo carmine: cū pater filio de agricultura præciperet hiberno puluere uerno luto grandia farra camillæ metes.
Flaminia dicebantur sacerdotula: quæ flaminicæ diali præministrabat eaque patrimis & matrimis erat: id est patrem matremque adhuc uiuos habebat.
Ficolea palus ficulneus.
Flaminus licitor qui flaminii diali sacrorum causa p̄sto ē frequentarium frequentem.
Fornicalia feriæ institutæ sunt farris torrēdi gratia: quod ad fornacē: quod in pistrinis erat sacrificiū fieri solebat.
Furum bouem: id est nigrum immolabant æterno.
Ferentarii leuis armaturæ pugnatore s.
Fausullum porcellum foeturam porcorum.
Familiaris romanus priuatus romanus.
Fana quod fando consecratur.
Fastis diebus iucunda fari licebat: nefastis quædam nō fari licebat.

Fœnus appellatur naturalis terræ fœtus: ob quâ cau-
sam & nummorum fœtus fœnus est uocatum: &
de ea re leges fœnebres.

GErræ crates uinineæ athenienses cum syracu-
sas obsiderēt & crebro gerras poscerent: irri-
dētes siculi. gerras clamitabāt. Vnde factum est: ut
gerræ pro nugis & contemptu dicantur.

Genas Ennius palpebras putat: cū dicit hoc uersu Pā-
dite sopigenas & corde relinqte somnū. Alii eas p-
tes putant genas dici quæ sunt sub oculis. Pacu. Ge-
nas putat esse qua barba primum oritur hoc uersu
Nunc primum oppacat flore lanugo genas.

Gentilis dicitur & ex eodem genere ortus & is qui si-
mili nomine appellatur: ut ait Cincius: Gētiles mi-
hi sunt qui meo nomine appellantur.

Genialis lectus qui nuptiis sternitur in honore genii
Vnde & appellatur.

Gens ælia appellat quæ ex multis familiis conficit.

Gerusia curia ab ætatis uocabulo dicta.

Genuini dentes q̄ a genis dependent.

Gestus quo indicatur quid geratur præter participi-
um quod a gerendo deducitur.

Genium appellabant deum: qui uim obtineret rerū
omnium gerēdarū. Aufustius genius inquit est deo-
rū filius & parens hoīum: ex quo hoies gignuntur:
propterea genius meus nomiatur quia me genuit.

Aliter geniū esse putarunt uniuscuiusq̄ loci deum.

Germē est q̄ ex arborū surculis nascitur. unde & ger-
mani quasi eadem stirpe geniti.

Germurfa sub minimo digito pedis tuberculum qd̄
gemere faciat eum qui gerat.

Gingrire anserum uocis proprium est. Vnde genus
quoddam tibiaram exiguarum gingrinæ.

Gizeriator tibicen.

Gizeria ex multis obsoniis decerpta.

Geniales deos dixerūt aquā terrā ignē aerē. ea enim
sunt semia rerū quæ græcorū alii στοιχεια: alii γέ-
νηλιονσ uocāt. Duodecim quoq̄ signa lunam &
solem inter hos deos computabant. Geniales au-
tem dicti a gerendo: quia plurimum posse putabāt:
quos postea gerulos appellarunt.

Gnarus cum significet id quod sciens peritus est.

Gnephosum obscurum: uidelicet ex græco: quod est
γνοφος.

Galli qui uocantur matris magni comites: dicti sunt
a flumine cui nomen est gallo: quia qui ex eo bibe-
rint in hoc furere incipiunt: ut se priuent uirilitalis
parte. Alii putāt ideo eos sibi genitalia incidere: qa
uiolauerint nomen patris matrisue: ne possint ipsi
fieri parentes.

Gnarigauit significat apud Liuium narrauit. gnariuis
se narrasse.

Gaia cecilia est appellata: ut Romam uenit: quæ an-
tea Tanaquil uocitata erat uxor Tarquini prisci re-
gis Romanorum: quæ tantæ probitatis fuit: ut id
nomen ominis boni causa frequentent nubentes:
quam summam asseuerant lanificam fuisse.

Gallam bibere ac rugas conducere uētri: cum ait Lu-
cilius præmonet parsimonia esse utendum neq̄ gu-
læ indulgendum uentremq̄ coartandum.

Gaulus genus nauigii pene rotundum.

Galbeum ornamenti genus.

Gestit qui subita foelicitate exhilaratus nimio corpo-
ris motu præter consuetudinem exultat.

Gneus & corporis insigne & prænomen a generan-
do dicta esse & eaipta ex græco γινέσθαι appet.

Ganeum antiqui locū abditum ac uelut sub terra di-
xerūt. Terē. Vbi illū quærā? credo obductū i ganeū
Garearia galearum similitudine dicta.

Gnitus & gnixus a generibus prisci dixerunt.

Gnotu cognitu.

Grauastellus senior. Plautus qui est grauastellus: qui
aduenit: ut puto grauastellus a grauitate dictus.

Gramiæ oculorū sunt uitia: quas alii gramas uocant.

Gnoma appellatur genus machinolæ cuiusdam: quo
regionis agri cuiusq̄ cognosci possunt: qd̄ genus
græci dicunt γνωμονα.

Grummus terre collectio minor tumulo.

Gracchuris urbs hiberæ regiōis dicta a graccho sem-
pronio quæ antea ilurcis nominabatur.

Græca sacra festa Cereris ex Græcia translata: quæ
ob inuentionē Proserpinæ matronæ colebant: quæ
sacra dū nō eēt matronæ quæ facerēt propter cla-
dem cannensem & frequentiam lugentium institu-
tum est ne amplius centum diebus lugeretur.

Gruere dicuntur grues: ut fues grunnire. unde tra-
ctum est congruere hoc est cōuenire. quia id genus
uolucrum minime soliuagum est.

Gradius Mars appellatus est a gradiendo in bello
ultra citroq̄. siue a uibratione hastæ quod græci di-
cunt κρηδαινειν: uelut alii dicunt: quia gramine sit
ortus: quod interpretantur: quia corona graminea
in re militari maximæ est honorationis.

Grassari antiq̄ ponebant p adulari. grassari aut̄ dicū-
tur latrones uias obsidētes. gradi siqdē ambulare ē
unde tractum grassari uidelicet ab ipetu gradiēdi.

Gralatores appellabant p̄atomimi qui ut saltatione
imitarent ægipanas adiectis pticis furculas habēti-
bus atq̄ in his sup̄stātes ob simulationē crurum eius
generis gradiebant utiq̄ ppter difficultatem consi-
stēdi. Plau. Vīceres curiū cerua & gralatorē gradu.

Grauida est: quæ iam grauatur concepto prægnans:
uelut occupata in generando q̄ concepit. Incipiens
propinqua partui q̄ incitatus sit fœtus eius.

Graculi a sono oris uocati: siue a gerendo dicti: quod
iacta segetum semina plurimum gerant. uel quod
ex oliuetis cubitum se recipiētes duas pedibus bac-
cas tertiam ore ferant.

Greges ex græ. dici quos illi αγέλας solēt appellare

Graue æs dictū a pōdere qa deni asses singuli pōdo li-
bras efficiebāt. denariū ab hoc ipso nūero dictum.
Sed bello punico populus ro. p̄sus ære aliēo ex sin-
gulis assibus librariis senos fecit q tantuli ualerent.
Itē nūmi q̄drati & bigati a figura celaturæ dicti.

Glomus in sacris crustulis kibū figura ex oleo coctū
appellatur.

Glos uiri soror a græco.

Glutire & glucidare gallinarum proprium est: cum
ouis incubituræ sunt.

Glitis subactis lenibus teneris.

Gluma ordeī tunicula dictum: qd̄ glubatur id granū
unde & pecus glubi dicitur: cuius pellis detrahitur.

Gliscere crescere est: & gliscere mensæ.

Gliscētes. i. crescētes per instructionē epulag; scilicet

Mponebant pro eum a nominatio is.

i laneus ianitor.

Iussa ira.

Iubere ponebatur pro dicere: quod ualet interdum pro decernere: ut populus iussit.

Iunium mensem dictum putant a Iunone idem ipm dicebant iunonium & iunoniam.

Iulius quod eo mense dicitur Iulius natus.

Iurgatio iuris actio.

Iusti dies dicebantur triginta: cum exercitus esset imperatus & uexillum in arce positum.

Iugæ auspiciū ē: cum iūctum iumentū stercus fecit.

Iubar stella quam græci appellant εὐσφοροσ: hoc ē lucifer: quod splendor eius diffunditur in modum iubæ leonis.

Iugula stella oriō quod amplior sit cæteris quasi nux iuglandis.

Iugum sub quo uicti transibant. hoc modo fiebat fixis duabus hastis super eas ligabatur tertia: sub hiis uictos discinctos transire cogebant.

Iugere milui dicuntur cum uocem emittunt.

Iuges eiusdem iugi pares. unde & cōiuges & seiuges.

Iubilare est rustica uoce in clamare.

Iuuentutis sacra pro iuuenibus sunt instituta.

Iurare flamine dialis fas non erat.

Iuuenalia fingebantur Dianæ simulacra. quia ea ætas foris est ad tolerandam uiam. Diana enim uiarum putabatur dea.

Iugarius uicus dicitur Romæ: quia ibi fuerat ara Iunonis iugæ: quam putabant matrimonia iungere.

Ilia dicta a bina quæ pars chartæ est tenuissima.

Illicet sine dubio.

Ianiculum dictum quod per eum Romanus populus primitus transierit in agrum ethruscum.

Idulis ouis dicebat: quæ oibus idibus Ioui maclabatur.

Ianual libi genus: quod Iano tantūmodo delibatur.

Iambi uocabantur qui singuli ex profenio loquebantur. triambi qui terni.

Igitur nunc quidem pro completionis significatione ualet: quæ est ergo. Sed apud antiquos ponebatur pro inde & postea & tum.

Ircens genus sarciminis.

Irquitallus puer qui primo utilitatē suam experitur.

Iouistæ compositum a Ioue & iuste.

Ignitabulum ignis receptaculum.

Ignia uitiā uasorum fictilium.

Ipsipe ipsi neque alii.

Icit percussit.

Ispere farinam iacere pultis. Unde dissipare obsipere: ut cum rustici dicunt obsipa pullis escam.

Irnella uasis genus in sacris.

Ibi dicitur cū locus semel demonstrat ibidē cum sæpius.

Ipsullices bractæ in uirilē: muliebrēque spem expressæ.

Itonida Minerua a loco sic appellata.

Ircipes genus rastorum ferreorum quod plures habent dentes ad extirpandas herbas in agris.

Irpini appellati nomine lupi: quem irpum dicunt samnites: eum enim ducem secuti agros occupauere.

Ignis uestæ si quando interstinctus esset: uirgines uerberibus afficiebantur a pontifice. quibus mos erat tabulā foelicis materiæ tādū uerberare quousque exceptum ignem cribro æneo uirgo in ædē ferret.

Ignem ex domo flaminia efferri non licebat nisi diuina rei gratia.

Icaçion nomen sauiissimi piratæ.

Iracundia dicta quod ira incendat.

Italia dicta quod magnos uitulos: hoc est boues habet. uituli enim ab italibus sunt dicti. Italia ab Italo rege: eadem ab Attelio putatur appellata.

Indoles incrementum industria.

Indigetes dii: quorum nomina uulgari non licet.

Indeptare consequi.

Industrum antiqui dicebant indostruum: quasi quicquid ageret intro strueret. & studeret domi.

Inductiuum funus ad quod per præconē euocabantur indepisci adsequi adipisci.

Indiges indigetis facit. hoc nomine Aeneas ab Ascario appellatus est: cum pugnans cū Mezentio nusquam apparuisset. in cuius nomine etiā templū cōstruxit.

Inquilinus qui eundem colit focū: uelut eiusdē loci cultor.

Incillæ fossæ quæ in uis sunt ad deducendam aquā siue deriuationes de riuo communi factæ.

Incitega machinula: in quam constituebatur in conuiuio uini amphora: de qua subinde deferentur uina. Castor ita me hercules ut subaudiatur iuuet.

Vccium Iouem appellabant: quod eum lucis esse causam credebant.

I se causam credebant.

Lenisci: id est fasciolarum coloris dependentes ex coronis. propterea dicuntur quod antiquissimū fuit genus coronarum lancearum.

Lectus dictus a collectis foliis ad cubitandum: uel quod fatigatos ad se alliciat: uel a græco λεικτρον.

Lapidem silicem tenebant iuraturi per Iouē hæc uerba dicentes: si sciens falleret me despiter salua urbe arceque bonis eiciat: ut ego hunc lapidem.

Lepista genus uasis aquarii.

Legio samnitum linteata appellata est: quod samnites intrantes singuli ad aram uelis linteis circumdatam non cessuros romano militi iurauerunt.

Lenones ab alliciendo adolescentulos appellati.

Lethū ab obliuione: quam græci ληθῆν uocant dictū.

Lemonia tribus a pago lemonio appellata: qui est a porta capena uia latina.

Leria ornamenta tunicarum aurea.

Lesbium genus uasis cælati a lesbis inuentum.

Legimus aut scriptum aut olera glandesue & alia quidem & addita præpositione dicimus colligimus diligimus.

Lectosia insula dicta a cōsobrina Aeneæ ibidē sepulta.

Lictores dicuntur quod fasces uirgarum ligatos ferunt imperantibus magistratibus qui delinquentibus plagas ingerunt.

Liber repertor uini. Ideo sic appellatur quod uis uis omnia libere loquantur.

Limis obliquus: id est transuersus: unde limina.

Limites in agris nunc termini. nunc uis transuersæ.

Limitatus ager in centurias dimensus.

Librile scapus libræ.

Librila appellantur instrumenta bellica saxa. s. ad brachii grossitudinē in modū flagellorū loris reuincta.

Liberalia liberi festa quæ apud græcos dicuntur Λιονοσῆα. Neuius libera lingua loquamur ludis libera libus.

Limaces cocleæ a limo appellatæ.
Litatum alii solitum deditum deo: quasi alii ex græco a præcibus: quas illi litas dicunt.
Lixæ qui exercitum sequuntur questus gratia dicuntur extra ordinem sint militia: eisq; liceat quod libuerit: alii eos a lica appellatos dicunt: quod & ille herculem sit secutus. quidam a liguriendo questum.
Lingula per diminutionem lingue dicta. alias a similitudine exertæ: ut in calcibus: alias insertæ: id est in fra dentes coercitæ: ut in tibiis.
Libella diminutiuum a libra.
Lacit decipiendo inducit.
Lax etenim fraus est.
Lituus appellatus est q; litis sit testis. est enim genus buccinæ incuruæ: qd' qui cecinerit dicitur liticen. Ennius inde loci lituus sonitus effundit acutos.
Litis cecidisse dicitur q; eius rei de q; agebat cãm aſsit
Lyxabundus iter libere ac prolixè faciens.
Licitati in mercando siue in pugnando contendentes melius est pugnando non mercando.
Liquitur labitur fluit.
Lingulcia genus piscis uel mulier auguratrix.
Lance & lico dicebatur apud antiquos: quia qui fur tum ibat quærere in domo aliena lico cinctus intrabat: lancemq; ante oculos tenebat propter matrũ familiæ aut uirginum præsentiam.
Lautia epularum magnificentia: alii a lauatiõne dictum putant: quia apud antiquos hæ elegatiæ quæ nunc sunt non erant: & raro aliquis lauabat.
Læua sinistra: quã græci σκoιαv dicunt: & dicitur ετ λoιã læua unde leuũ: unde tractũ cognomẽ Scæuola: a læua læuũ sinistrum & retrorsum sinistrorsum.
Lacuna aquæ collectio a lacu deriuatur quam alii luanas uocant. alii lustrum dicunt.
Lacit in fraudem inducit. inde est allicere & laceſſere. inde lactat illectat delectat oblectat.
Læua uestimenti genus habitus duplicis quod appellatam existimant tusce: quod græce λãπυδα.
Latunias ex græco & maxime a syracusanis: q; laotomias & appellant & habent instar carceris: ex qbus locis excisi sunt lapides ad extruendam urbem.
Laureati milites sequebantur currũ triũphantis. ut q; si purgati a sordẽ hũana intrarẽt urbẽ. Itaq; eandẽ laurum omnibus suffotionibus adhiberi solitum erat: uel quod medicamento siccissima sit: uel quod omni tempore uiret: ut similiter respub. floreat.
Lauerniones fures atiqui dicebant: quod sub tutela deæ Lauernæ essent: in cuius loco obscuro abdito: que solitos furta prædamq; intersoluere. hinc & lauerna lis porta uocata est.
Lacerare diuidere cõminuere est ex quo dentur cũ laruis qui descendendo lacerat pecora.
Lacinia pars uestimenti est.
Lacer n a quia minus capitiõ sit.
Lacerum quodcunq; tum in corpore imminutum ẽ.
Laudare ponebatur apud antiquos pro nominare.
Lauitia farina appellatur ex tritico aq; consperso.
Lautulæ locus extra urbem: quo loco quia aqua fluebat lauandi usum exercebant.
Lactaria columna in foro olitario dicta: quod ibi infantes lacte alendos deferebant.
Lacobrigæ nomen cõpositũ a lac & arcobriga hispa

niæ oppido.
Lancea a græco quam illi λογυην uocant. λογυη enim est hasta & λογυητησ satelles.
Lanoculus qui lana tegit oculi uitium.
Lamberat scindit atq; laniat.
Lanerũ uestimẽti genus ex lana succida confectum.
Lipuit dolore afficit.
Lapidicinæ ubi exciduntur lapides.
Latex a lacu profuens aqua dicitur: Vtuntur tamen hoc uocabulo & in uino.
Latine loqui a latio dictum est: quæ locutio adeo est uersa: ut uix illa pars eius maneat innoxia.
Latrones eos antiqui dicebant: qui cõducti militabãt quasi λατρευoυτες: id est seruietes: nã λατρεια est seruitus: aut nunc uiarum obsessores dicuntur: qd' a latere adoriuntur. uel quod insidiantur latenter.
Laurentalia a coniugis faustuli inuentione Remi & Romuli laurentiæ festa.
Locupletes locorũ multorum diu locatum positum.
Laruati furiosi & mente moti quasi laruis exciti.
Lotos arboris genus: ex cuius materia frequenter tibix fiebant: cuius bacchis usi quondam pastiloto fagi dicti.
Lucar dicitur quod ex lucis captatur.
Lucrẽses & luceres q; pars tertia po. ro. est distributa a Tatio & Romulo appellati sunt a Luceo Ardeæ rege q; auxilio fuit Romulo aduersus Tatiũ bellati
Lucani appellati dicuntur q; eorũ regio sita est ad partẽ stellæ luciferæ. uel q; loca herbosa sit. i. multæ lucis: uel a Lucilio duce uel q; pmitus i luco cõfederũt
Lucaris pecunia quæ in luco erat data.
Lucaria festa in luco colebãt Romãi qui permagnus intra mare & salariã & tyberim fuit pro eo q; uicti a gallis fugientes e prælio in ipso se occultauerunt.
Lucem facere dicuntur saturno sacrificantes id est capita detegere.
Lucius prænomen est eius q; primum fuit: quia oriente luce natus est.
Lycii Apollinis oraculum in lycia maximæ claritatis fuit ob luporũ interfectionẽ. λυκος enim lupus ẽ.
Luxa membra e suis locis mota & soluta a quo luxuriosus in re fami liari solutus.
Lucuntere genus operis pistorii.
Lucretilis mons in sabinis.
Lucomones quidam homines ob insaniam dicti: qd' loca ad quæ uenissent. festa facerent.
Lucomodi a duce suo Lucomo dicti: qui postea lucẽses appellati sunt.
Luculentus a luce appellatus.
Luens est diluens usq; ad nihil tractum a græco λυειν: hinc dictũ lutũ terra humo resoluta & lustratio: qua quid soluit ac liberat. inde & λυτρα αποτησ λυσẽος. id est solutione auri. lytra enim libra est.
Lucus & lugere a græca λυσẽος του βιου uel αποτησ λυπυσ.
Longitrorfus sic dicitur sicut dextrorsus sinistrorsus
Lustra significant lucanas lutosas: quæ sunt in siluis aprorum cubilia. a quã similitudine hi qui in locis abditis & sordidis uentri & desidiæ operam dant: dicuntur in lustris uitam agere. & cum eiusdem uocabuli prima syllaba producitur significat nũc tempus quinquennale: nunc populi lustrationem.

Lymphæ dictæ sunt a nymphis. uulgo aut̄ mēoria p̄ditum ē q̄cunq; sp̄m quandā e fonte. i. effigiē nymphae uiderint furēdi nō fecisse finē quos græci *νυμφωλυπτοῦσ* uocant: latini lymphatos appellant.

Luxantur: idest luxuriantur: a luxu dictum.

Lina genus herbæ uel potius spinæ.

Lumbago uitium & debilitas lumborum.

Luscitio uitium oculorum quoddam clarius uesperis meridie cernit.

Lura os culei uel etiam utris: unde lurcones capacis gulæ homines & bonorum suorū consumptores.

Lustrici uel lustrati dies infantium appellantur puel- larum octauus. puerorum nonus: quia his lustrant̄. atq; eis nomina imponuntur.

Luridi supra modum pallidi.

Lirnesiades ab oppido phrygiæ lirneseo dicti.

Loebesum & loebertatem antiqui dicebant liberum & libertatem ita græci.

Lyccophes græci dicunt quod nos primum tempus lucis. dictum autem lyccophes: quasi *λεικονφῶσ*. i. lumen candidum.

Libertatis templum auentino fuerat constructum.

Lingua non solum pars corporis dicitur sed etiā dif- ferentia sermonū. promontorii quoq; genus nō ex- cellentis sed molliter in planum deuexi.

Lybicus campus in agro argeo appellatus q̄ i eo pri- mum fruges ex lybia allatæ sunt: quam ob causam etiam Ceres ab agris lybissa uocata est.

Leparantes liparitani ciues idest liparenfes.

Labes macula in uestimento dicitur & deinde. metaphoricis tranferē i hoīes uitupatiōe dignos.

Latrare Ennius pro poscere posuit.

Latitarunt Cato posuit pro sæpe tulerunt.

Liberales dicuntur non solum benigni: sed etiam in- genuæ formæ homines.

Liberata ponebant pro effata: idest locuta.

Lacus lucrinus in uectigalibus publicis primus locat̄ eruēdus oīs boni gratia ut in delectu cenosimæ pri- mi nominabant̄. Valerius saluinus statorius.

Lanæ effigies cōpitalibus noctu dabant̄ per cōpita: q̄ lares is erat dies festus: animæ putabantur eē ho- minum: sed non in numero deorum.

Appapia Apulia a Messapo rege appellata.

m **Mactus** magis auctus.

Macellū dictū a Macello quodam qui exerce- bat in urbe latrocinium quodam nato cēsores Ae- milius & Fuluius statuerunt uti in domo eius obso- nia uenderentur.

Macilenti macie tenuati.

Muricidum ignauum stultum. Plautus: Muricide ho- mo ignaue iners.

Mālium patritiæ familiæ neminē uocari licuit post eum manlium qui gallos a capitolio depulit q̄ is re- gnum occupare conatus necatusq; est.

Marcus denominatiuum a marco.

Mane a diis manibus dixerunt. Nam mana bona di- citur. Vnde & mater matuta & poma matuta.

Matrōas appellabāt ea fere q̄b̄ stolas hēdi ius erat Materfamilie non atē dicebat̄: q̄uis eius pater fami- lie dictus esset. nec possunt hoc nomine plures in una familia præter unam appellari. Sed nec uidua hoc nomine: nec quæ sine filiis est appellari pōt.

Matula uas urinæ.

Matralia matris matutæ festa.

Matrici cognominantur homines malarum magna- rum atq; oribus late patentibus.

Matrimes ac patrimes dicuntur quibus patres & ma- tres adhuc uiuunt.

Matellio diminutiuum a matula.

Magmentum magis augmentatum.

Madulsa ebrius a græco *μαδύσ* deductum. uel q̄a madidus fatis uino.

Magisterare moderari. unde magistri nō solū docto- res artiū: sed et pagorū societātū uicorū collegiorū equitū dicunt̄: q̄a oēs hi magis cæteris possunt. Vn- de & magistratus qui per imperia potētiores sunt: q̄ priuati. quæ uox duabus significationibus notat̄. Nam aut personam ipsam demonstrat: ut cum dici- mus: magistratus iussit. aut honorem: ut cum dicit̄: Titio magistratus datus est.

Maximus pontifex q̄ maximus rerum quæ ad sacra & religiones pertinent iudex sit uindexq; cōtuma- ciæ priuatorum magistratumq;.

Magis a græco *μαλλον* uenit.

Magnum focerum appellat uir uxoris suæ auum.

Magnam focerum uir uxoris suæ auiam appellat.

Maximi annales appellabantur nō magnitudine sed q̄ eos pontifex maximus consecrasset.

Maximus curio quo ius auctoritate curiæ: omnesq; curiones reguntur.

Mānare dicit̄ ex itegro: sed nō solido nimis per mini- mas partes erūpit: quod ex græco trahat̄ *μανσον* ratus: quia illi non satis solidum *μανον* dicunt.

Manalé fontē dici p̄ eo q̄ aq̄ ex eo semper manet.

Manalé lapidē putabāt eē hostiū borchi p̄ qd̄ aiæ in- ferorū ad superos manarent qui dicunt̄ manes.

Manalé uocabāt lapidē etiā petrā quādā quæ erat ex- tra portā capenā iuxta ædē martis: quā cū pp̄ nimi- am siccitatē i urbe p̄traherēt insequēbat̄ pluuia sta- tim eūq; q̄ aq̄s maneret manalé lapidē dixere.

Manias dicūt ficta quædam ex farina in hoīum figu- ras: q̄a turpes fiāt quas alii maniolas uocat̄. manias autē quas nutrices minitantur pueris paruis eē lar- uas. Idem manes quos deos deasq; putabant: quousq; ab inferis ad superos emanare credebāt. Sunt q̄ maniam laruarum matrem auiamue putant.

Manceps dicitur quod manu capitur.

Māduces effigies in pōpa antiquorū inter cæteras ri- diculas formidolosasq; ire solebat magnis malis ac- late dehiscēs & ingētē dētibus sonitū faciēs. de qua Plautus ait: Quid si ad ludos me pro manduce locē quapropter clare crepito dentibus.

Mancinati fata appellabātur q̄ mancinus habuit in- signem domum quæ publicata est: eo interfecto.

Mamercus prænomen est oscum. eo q̄ hii Martem mamertem dicunt.

Municeps qui municipio liber natus est. Item qui ex alio genere hominum munus functus est. Item qui in municipio a seruitute se liberauit a municipe. Itē municipes erant qui ex aliis ciuitatibus Romā ue- nissent: quibus nō licebat magistratum capere: sed tantum muneris partem: ut fuerūt cumani acerani attellani: qui & ciues romani erant. & in legiōe me- rebant: sed dignitates non capiebant.

Mamuri

Mamuri uetuli nomē frequenter in cantibus roma-
ni frequentabāt. hac de causa Numma pompilio re-
gnāte e cælo cecidisse fertur ancile: id est scutū bre-
ue: quod ideo sic est appellatū: quia ex utroq; latere
erat recisum ut summū infimūq; eius latus medio
pateret unaq; edita uox omnium potētissimam fo-
re ciuitatem q̄diu id in ea mansisset. Itaq; facta sunt
eiusdē generis plura quibus id misceretur. ne inter
nosci cæleste posset. probatū opus est maxime. ne
tuxii qui præmii loco petit ut suū nomen inter car-
mina salii canerent.

Mamers mamertis facit: idem lingua osca mars mar-
tis unde & mamertini in scicilia dicti qui Messanæ
habitant.

Marnalis campus in cælio monte dicitur: quod in eo
equiria solebat fieri siquando aquæ tyberis campū
martium occupassent.

Mamiliorū familia a mamilia Telagoni fila: quam tu-
sculi procreauerat est appellata.

Mamilia turris intra faburæ regionē a Mamilio no-
men accepit.

Mamphur appellatur loro circūuolutū mediocris lō-
gitudinis lignum rotundum quod circūagunt fabri
in operibus tornandis.

Manfuetū ad manū uenire suetū. alii manfuetū dictū
neq; ex misericordia mœstū. neq; ex crudelitate sæ-
uum. sed modestia temperatum.

Mantulari dicuntur qui mantulas adtrectāt ut fu-
rentur. Vnde poetæ pro dolosæ quid agendo hoc
uerbo utuntur. Pacuuius: ad mantulandum astu
aggredditur.

Mantare sæpe manere.

Mantularia dicuntur ea quæ frequenter in usu ha-
bentur & quasi manu tractantur. frequens enim ad
manus tergendas usus fuit mantiliorum. unde hac
trahitur similitudo.

Mantissa additamētū dicitur lingua tusca quod pon-
deri adiicitur. sed deterius & sine ullo usu est. Luc.
Mantissa obsonum uincit.

Malleoli uocantur non solum parui mallei sed etiam
qui ad incendiū faciendū aptātur: uidelicet ad simi-
litudinem priorum dicti.

Mollestras dicebant pelles ouillas: quibus galeas ex-
tergebant.

Malta dicitur a græcis pix cum cæra mixta.

Menfon persona comica ab inuentore dicta.

Mœnia ædificata a mœnio sunt appellata. is enī pri-
mus ultra colūnas extēdit tignas quo ampliaretur
superiora.

Mesius lingua osca mēsis maius. Osci enim regione
campaniæ quæ est oscos uocati sunt.

Maiestas a magnitudine dicta.

Maior magistratus consul dicitur.

Mas diminutiue facit masculus.

Matertera patris & matris mihi magna mater est.

Matertera matris soror quasi mater altera.

Maior patruus aui & auiæ patruus.

Maior amita aui & auiæ amita.

Maior auunculus aui & auiæ auunculus.

Maior focer uxoris meæ proauus.

Maior socrus uxoris meæ proauia.

Mæandru genus picturæ dictū est a similitudine fle-

xus amnis qui appellatur mæandrus.

Mecia tribus a quodam castro sic appellatur.

Manfucium edacem a mandendo scilicet.

Mox paulo post.

Morbosum hominem morbo aliquo affectum.

Mortuus ab emertia uita dictus.

Moracias nuces Titinnius duras esse ait: unde fit di-
minutiuum moracillum.

Monimentū nomē est quod & mortui causa ædifica-
tū est: & quicquid ob memoriā alicuius factum est
ut fana: porticus: scripta & carmina. sed monimen-
tum quōis mortui causa sit factum: non tamen signi-
ficat ibi sepultum.

Monitores dicuntur & qui in scæna monēt histriōes
& libri cōmentarii.

Monile & mulierū ornatus dicitur & equorum præ-
pendens a collo.

Momar ficuli stultum appellant.

Modo cū per correptū o dicitur significat & tempus
ut modo ueni: & ponitur p tantum: ut tace modo.
quod si producta posteriore syllaba enunciet dati-
uus uel ablatiuus est casus ab eo quod est modus.

Momé momētū. Lucre. momine si a paruo possunt
impulsu moueri.

Monstrū dictū uelut monestrū: q̄ moneat aliquid fu-
turum prodigiū: uelut prædiciū qd̄ prædicat por-
tentum quod portendat: ostentū quod ostendat.

Molucru & quo molæ uertuntur: & quod græci μά-
λακον dicunt: & tumor uentris qui etiā uirginibus
incidere solet. Affra. Virgini inquit tam crefcit ute-
rus q̄ grauide mulieri. Molucru uocatur transitus
sine doloribus.

Molucru etiam dicitur lignum quoddam quadratū
ubi immolatur.

Mola uocatur etiā far tostū & fale sparsum: q̄ eo mol-
lito hostiæ asperguntur.

Moles pro magnitudine fere poni solet: sed moliri
& molitiones a mouendo certū est dici.

Munus significat cum dicitur quis munere fungi. Itē
donum quod officii causa datur.

Mummiana ædificia a mummio dicta.

Mundus appellatur cælū terra mare & aer.

Mundus etiam dicitur ornatus muliebris: quia non
alius est q̄ quod moueri potest.

Mundus quoq; appellatur lautus & purus.

Mumectio mortificatio ciuium.

Muneralis lex uocata est quam Cinicius cauit. ne cui
liceret munus accipere. Plautus. Ne muneralem le-
gem: neq; lenoniā roga: fuerit necne flocci æstimo.

Munem significare certū est officiosum. Vnde econ-
trario imunis dicitur qui nullo fungitur officio.

Mutæ dicuntur litteræ: q̄ positæ in ultimis partibus
orationis obmutescere cogāt loquentes. uel q̄ par-
uæ exiguæq; fiut uocis: ut cum mutum oratore aut
tragoedum dicimus.

Mulctam osce putant pœnam dici.

Muelli calcei regum albanorū & post patriciorum a
milando id est suendo dicti.

Multifariam dixerunt antiqui: q̄ in multis locis fari
poterat id est dici.

Mulciber Vulcanus a moliendo scilicet ferro dictus
mulcere enim molire siue lenire est. Pacu. quid me

obtutu terres. mulces laudi.
 Maxima mulctā dixerunt trium miliū & .xx. assiu quia non licebat quondam pluribus. xxx. bobns & duabus ouibus quenq̄ mulctari: aestimabaturq̄ bos centussibus: ouis decussibus.
 Mania turpes deformesq̄ personæ.
 Mutire loqui. Ennius: Palam mutire plæbeio placulum est.
 Moenia & muri & officia. Plau. Prohibentq̄ moenia alia. unde ego fungar mea.
 Murrina genus potionis: quæ græce dicitur *μυρρινη* uel *μυρρινη*. hanc mulieres uocant murrionā: quidam murratū uinum: quidam id dici putant ex uuae genere murrinae nomine.
 Murgisonem dixerunt a mora & decisione.
 Murnilonica scuta dicebāt cum quibus de muro pugnant. erant siquidē ad hoc ipsum apta.
 Myrtea corona papyrius usus est: q̄ sardos in campis myrteis superasset.
 Mussare murmurare. Ennius. In occulto mussabant: uulgo uero pro tacere dicitur ut idem Ennius: non decet mussare bonos.
 Mutia prata trans tyberim dicta a mutio: cui a populo data fuerunt pro eo q̄ Porcennam tuscorū regē sua constantia ab urbe dimouit.
 Mugionia porta romæ dicta est a Mugio quodā: qui eidem tuendæ præfuit.
 Muginari est nugari: & quasi tarde conari.
 Mustricola est machiola ex tegulis in qua calceus nouus sinitur. Afranius. Mustrigolam in dentes impingam tibi.
 Mioparo genus nauigii ex duobus dissimilibus formatū. Nam & midion & paron per se sunt.
 Minutia porta appellata est eo q̄ proxima esset facello minutii.
 Martias alendas matronæ celebrabant q̄ eo die iunonis lucinæ ædes coli cœpta sit.
 Mauortem poetæ dicunt martem.
 Magnū annū dicunt mathematici: quo septē sydera errantia expletis propriis cursibus sibimet cōcordāt.
 Mediustidus cōpositum uidetur & significat iouis filiū. id est hercules: q̄ iouem græce *Ζεύς Διός* & nos iouem ac fidiū pro filo: q̄ sæpe antea pro. I. littera. d. utebant: quidam existimāt iusiurandū esse per diui fidē: quidam per diurni tēporis id est diei fidem.
 Mortem obiisse ea consuetudine dicitur: quia dixerunt antiqui ob romā legiones ductas & ob troiam duxit exercitū pro ad similit̄ quadimonium obiisse id est ad uadimonium iisse: & obuiā ad uia.
 Manes Aurelius significare ait bonos: unde dii manes pro boni dicuntur: ac suppliciter eos uenerantibus propter mœtū mortis. Immanes quoq̄ pro ualde non bonis dicuntur.
 Muserdas prima syllaba producta stercus murū appellant.
 Mapalia casæ poenicæ appellantur. in quibus quia nihil est secreti solet id uocabulum solute uiuentibus obiici. sunt enim mapalia quasi colores rotundæ cohortes cortes.
 Metallī dicuntur in re militari quasi mercenarii. Actius in annalibus: Calones famuliq̄ metalliq̄ caulæ q̄. a quo genere hominum cæciliae familiae cognomen

putatur ductum.
 Mulis celebrantur ludis in circo maximo consularibus quia id genus quadrupedū primū putatur cœptum curru uehiculosq̄ adiungi.
 Mans idibus mercatorum dies festus erat: q̄ eo die mercurii ædes esset dedicata.
 Minusculæ quinquatris appellabant idus iuniæ q̄ is dies festus erat tibicinum qui Mineruam colebant. quinquatrus pprie dies festus erat Mineruæ martio mense.
 Muli mariani dici solēt a C. mario instituti: cuius milites in furca iterposita tabella uaricosius onera sua portare assueuerant.
 Mulus uehiculo lunæ habetur: q̄ tam ea sterilis sit q̄ mulus. uel q̄ ut mulus nō suo genere sed equis creatur: sic ea solis non suo fulgore luceat.
 Murcia deæ: sacellū erat sub monte auentino qui antea murcus uocabatur.
 Membrum abscidi mortuo dicebatur: cum digitus eius decidebatur: ad quod seruatum iuxta fieret reliquo corpore combusto.
 Monodos appellatus est prusiæ filius qui unū os habuit dentium loco. Similiter habuit & Pyrrhus rex epirotarum.
 Minotauri effigies inter signa militaria est quo nō minus occulta esse debent consilia ducum q̄ fuit domicilium eius labyrinthus. minotaurus putatur esse genitus: cum Pasiphe Minois Regis uxor dicitur concubuisse cum tauro. sed affirmant alii taurum fuisse nomen adulteri.
 Manius prænomen dictum est ab eo q̄ mane qs natus sit: ut lucus qui luce.
 Maniæ gentis patritiæ decreto nemo ex ea. Marcus appellatur q̄. M. Manlius qui capitolium a gallis defenderat cum regnū affectasset dānatus necatusq̄ est.
 Maiores flamines appellabantur patritii generis minores plebei.
 Millus collare canum uenaticorum factum ex corio confixūq̄ clauis ferreis eminentibus aduersus impetū luporū. Scipio æmilianus ad populum. Vobis inquit rei q̄ pu. præsidio eritis quasi millus cani.
 Moenia præter ædificia significat etiā & munia hoc est officia.
 Magnificissima dicebant antiqui p̄ magnificentissima. re enim uera magnificens dici non potest.
 Manceps dicitur quicquid a populo emisit cōducitur quia manu sublata significat se auctore emptiois esse. qui quidē præ dicitur: quia tam debet præstare populo quod promisit q̄ is qui pro eo præ factus est.
 Masculino genere dicebāt crucē: ut est illud Gracchi: dignus fuit qui malo cruce periret. masculine dicebant & frontem & alia multa similiter.
 Matronis aurum redditū cum legitur hoc significare uidetur: quia matronæ contulerunt ornatus sui aurum ad capitolium a gallis senonibus liberandum: quibus postea est redditū a populo Romano.
 Magistrare regere & temperare est.
 Muncas pro cōmunicas dicebant.
 Multifacere dicitur sicut magnificere & paruifacere Cato: Neq̄ fidē neq̄ iusiurandum neq̄ pudiciam multifacit: q̄ merito ab usu recessit: quia quantitas numero

numero nō aestimatur nec desiderat multitudinem
Magisteria dicuntur in omnibus rebus qui magis cæteris possunt: ut magisterium equitum.
Maledictores dicebantur ab antiquis: quia nunc maledici
Mihipte Cato pro mihipsi posuit.
Manfues pro mansuetus.
Meritauere Cato ait pro meruere.
Magnificus idem ipse pro magnificentius dixit & nō frustra. nam positius eius magnifice est.
Munificior a munificio identidē Cato dixit: cū nunc munificentior dicamus: quis mūnificens non sit in usu.
Mediocriculus ipse qui supra posuit cū ait ridibundū magistratum pauculos homines mediocriculū exercitum obuam duci.
Mutinitini facellum fuit Romæ. cui mulieres nelatæ togis prætextatis solebant sacrificare.
Matronæ a magistratibus nō submouebātur. ne pulsari contrectariq; uiderentur: neue gravidæ concuterentur. sed nec uiri earū sedētes cum uxoribus in uehiculo descendere cogebantur.
Minuebatur populo luctus ædis dedicatione: cum a censoribus lustrū condebatur. cum uotum publice susceptū soluebatur. priuatis autē cū liberi nascerentur. cum honos in familia ueniret. cū pater ut liberi aut uir aut frater ab hoste captus domum rediret. cū puella desponsaret. cum proprie quis cognatione qua is qui lugeretur natus esset. cū in castro Cereris constitissent.
Maximæ dignationis flamē dialis est inter. xv. flamines. & cū cætera discrimina maiestatis suæ habeant mimi habeat pomonalis: quia pomona leuissimo fructu agrorū præsidet idest pomis.
Mundū gētiles ter in anno patere putabāt. diebus iis postridie uulcanalia: & ante diē tertium nonas octobris. & ante diē sextū idus nouēbris. inferiorē enim eius partē consecratā diis manibus arbitantes clausa omni tēpore præter hos dies qui superscripti sūt quos dies etiā religiosos iudicauerunt ea de causa: quia iis diebus ea quæ occulta & abdita religionis deorum manū essent in lucē abducerēt: nihil eo in reperi uoluerūt. Itaq; per hos dies non cum honeste manu conferebat. nō exercitus scribebatur. nō comitia habebant. nō aliud quicquid in re. nisi quod ultima necessitas exegisset administrabatur.
Mos est institutū partiū pertinēs maxime ad religiones cærimoniaſq; antiquorum.
Municipalia sacra uocabātur: quæ ante urbem conditam colebantur.
Manes dii ab auguribus uocabātur: quia per eos omnia manare credebant. eosq; deos superos atq; inferos dicebant.
Monstra dicuntur naturæ modū egrediētia: ut serpens cū pedibus. auis cū quatuor alis. homo duobus capitibus. iecur cum d. stabuit in coquendo.
Muta exta appellabant: ex quibus nil diuinationis animaduertebant.
Mensæ in ædibus sacris ararū uicem obtinebant.
Manumitti seruus dicebatur. cū dominus eius aut caput eiusdē serui: aut aliud membrū eius tenens dicebat: hunc hominem liberum esse uolo. & emittebat eum e manu.

M

Mosculis Cato pro paruis moribus.
Mentecaptus dicitur: cū mens ex hominū potestate abiit. & idem demens quia de sua mente decesserit. & amens quia a mente abierit.
Manare solē dicebant antiqui cū solis orientis radii splendorē iacere cœpissent. a quo & dictū putabant mane. Alii mane dictum putant ab eo quod manū bonum dicebant.
Murrata potione usi sunt antiqui: sed postea adfuerunt diis suis libare ideoq; .xii. tabulis est cautum: ne mortuo uideretur.
Muger muscosus.
Muries dicebatur sal in pila tonsum & in ollam fictile coniectū: & in furno percoctū: quo dehinc in aqua missum uestales uirgines utebantur in sacrificio.
Mortuæ pecudis corio calceos fieri flamibus nefas habebatur: cum sua morte extincta omnia funesta extimabantur.
Me pro mihi dicebant antiqui.
Maleuoli Mercurii signū idest statuā appellabāt ideo quia in nullius taberna spectabat.
Malluiū dicitur quo manus lauantur. malluiæ quibus manus sunt lotæ. pelluiæ quibus pedes.
Maior cōsul dicitur uel is penes quæ faces sunt: uel is qui prior factus est. prætor autē maior urbano minor cæteri.
Medicum dici Verrius putat a mente eius quæ fefellerit fortuna: uel quia precetur quicquid ut uitæ iuæ medeatur cibo.
Municipium id genus hominum dicitur qui cū Romā uenissent: neque ciues Ro. essent: principes tamen fuerunt ominū rerum ad munus fungendū una cū romanis ciuibus præterq; de suffragio ferendo aut magistratu capiendū sicut fuerūt Fundani Formiani Cumani Cerani Lanuuii Tusculani qui post aliquot annos ciues Romani effecti sunt. Alio modo cū id genus hominū definitur: quorum ciuitas uersa in ciuitatē romanam uenit: ut Arcini Cerites Anagnini. Tertio cū id genus hominū definit: qui ad ciuitatē romanā ita uenerūt uti municipia eent sua cuiusq; ciuitatis & coloniæ: ut Tiburtes prænestini pisani urbinates nolani bobutineses placentini nepesini sutrini lucrenses.
Mater matuta manis mane matrimoniū materfamilia matertera matrices materiae dictæ uidentur: ut ait Verrius: quia sunt bona: qualia scilicet sunt quæ sunt matura. uel potius a matre: quæ est originis græcæ.
Modo quodā. idest ratione dicuntur: omnia ista modo sit cōmoditas cōmodus cōmodat modice modestia moderatio modificatio.
Aenia est carmē quod in funere lauādi gratia cantatur ad tibiā. Sunt qui eo uerbo finem significare putāt. Quidā uolūt naniā ideo dici quia uoci similior quærimonia flentiū sit. Quidā autē naniæ ductū nomē ab extremi intestini uocabulo Græci enim ΝΕΙΣΤΟΥ uel ΝΕΩΤΟΥ. Neaton extremū dicunt siue quia chordarū ultima ΝΕΩΤΗ neate dicitur extremā cantionis uocē naniā appellarunt.
Naniæ deæ facellū extra portam uiminalem fuerat dedicatum.
Nuali corona solet donari qui primus in hostium

nauem armatus transfilerit.
 Nefrendes arietes dixerunt q̄ dentibus fr̄dere non
 possint. Alii dicūt nefrendes infantes esse nondum
 fr̄dentes. id est frangentes. Lilius. Quē ego nefrē
 dem. Alii lacteā immulgēs opē. Sunt qui nefrendes
 testiculos dici putēt: quos lanuuii appellāt nebrū
 dines: gr̄ci pr̄nestini nefrones.
 Nequent non eunt.
 Neccum nec eum.
 Nemora significant siluas amœnas.
 Nemut nisi etiam uel nempe.
 Nemini genituo casu Cato usus est: cum dixit. Sunt
 multi corde: quos non miseret nemini.
 Nemo nec homo.
 Neci datus, pprie dicitur q̄ sine uulnere interfectus
 est: ut ueneno aut fame.
 Necessarium in quo non sit cessandum.
 Necessarii dicūtur cognati aut affines in quos neces-
 saria officia conferuntur.
 Nec legēs nō legēs neq̄ electū hēns qd̄ debeat facere
 Nec coniūctio disiunctiua est: ut nec legit nec scribit
 ponitur etiā pro nō. Turpil. Nec recte dici mibi iā
 dudum audio.
 Necunquē: necunq̄ quenq̄.
 Nequalia detrimenta.
 Nequinunt nequeunt.
 Nequitum & nequit pro nō posse dixerūt.
 Nequicq̄ frustra.
 Neētere ligare
 Neētar gr̄ce significat deorum potionem.
 Nequā auriū est auris qd̄ uis uehementius ambit hoc
 uersu. Luci. significare uidetur. Nequā esse auriū q̄
 aures lædat pondere inauriū cū auris inciditur: uel
 etiā cupiditatem pecuniæ uoluit significare.
 Neruum appellamus etiā ferreū uinculū: quo pedes
 uel etiam ceruices impediuntur.
 Negumate negate.
 Nebulo dictus est: qui nō pluris est q̄ nebula: aut qui
 nō facile perspici possit: qualis sit nequā nugator.
 Negabundum pro negante dixerunt.
 Neutiq̄ pro nullo modo.
 Nepotes luxuriosæ homines uitæ appellati q̄ nō ma-
 gis his rei suæ familiaris cura est q̄ in his quibus pa-
 ter auusq̄ uiuunt.
 Nepos cōpositū ab eo qd̄ natus post sit patri q̄ filius
 Nefasti dies. N. littera notantur.
 Nepa afrorū lingua sydus: qd̄ cancer appellatur: uel
 ut quidā uolunt scorpius. Plau. Dabo me ad parietē
 imitabor nepam.
 Nepus pro non purus.
 Nauta herba granis nigris: qua coriarii utuntur: a na-
 ue dictū nomē: quia nō uideat nauseā facit: per mu-
 tationem t in s.
 Natio genus hominū: qui nō aliunde uenerūt sed ibi
 nati sunt: in pecoribus quoq̄ bonus prouentus fœ-
 turæ bona natio dicitur.
 Nautiorū familia troianis dicitur oriunda.
 Natinatio dicebatur negociatio & natinatores ex eo
 feditiosi.
 Nacæ appellantur fullones: q̄ nauci nō sint id est nul-
 lius precii. omnia fere opera ex lana: nata nōkoi di-
 cuntur a gr̄cis.

Nauci pro nugis ponitur: alias pro oleæ aut nucis nu-
 cleo: alii omniū rerū putamen ita appellari uolunt.
 quidā ex gr̄co quod sit nace: leuē hominē signifi-
 care uolentes. quidā uolunt sic appellari mēbranu-
 lam: quæ in nucis iuglandis est medio.
 Narica genus piscis minutum.
 Nancitor: nactus erit.
 Nare a naue ductū. q̄ aqua feratur natās: ut nauis.
 Natate est sapius: ut dicitare facitare.
 Nauis celer ac strenuus a nauīū uelocitate dictus.
 Nasiterna genus uasis aquarii ansati & patentis.
 Nassa est piscatorii uasis genus: quo cū intrauerit pi-
 scis exire nō potest. Plautus. nunq̄ ex ista nassa ho-
 die escam petam.
 Napuræ fœniculi.
 Naustibulū alueū ad nauis similitudinē factum.
 Nauia lignū cauatum ut nauis: quo in uindemiis uti
 solent.
 Nauscit cum granū fabæ se nascēdi gratia aperit: qd̄
 fit non dissimile nauis formæ.
 Neuia silua dicta iuxta urbē: q̄ Neuii cuiusdā fuerit.
 Nudiustertius compositū ex nunc & die tertio.
 Nuptā a gr̄co dicta: illi enim nuptā appellant.
 Numero dicebāt pro nimium.
 Nupta uerba dicebantur ab antiquis quæ uirginē di-
 cere non licebat. Plautus. Virgo sum nondum didi-
 ci uerba nupta dicere.
 Numerius pr̄nomen tractum ab auo.
 Nusciosus: qui parum uidet propter uitū oculorū:
 quiq̄ plus uidet uesperī q̄ meridiē.
 Nundinas feriarū diē esse uoluerūt antiqui: quo mer-
 candi gratia urbē rustici cōuenirent.
 Nuculas pr̄nestinos appellabant: q̄ inclusi a Pœnis
 casilini famē nucibus sustentarūt: uel q̄ in eorum re-
 gione plurima nux minuta nascitur.
 Nummus ex gr̄co nūmismate nascitur.
 Nuncius & res ipsa & nuncius dicitur.
 Nuper quasi nouiter tanq̄ dicimus nouissime.
 Numen quasi nutus dei ac potestas.
 Numidas dicimus: quos gr̄ci nomadas: siue q̄ id ge-
 nus hominū pecoribus negocietur: siue q̄ herbis ut
 pecora aluntur.
 Numella genus uinculi quo quadrupedes deligantur
 Nuces flagitātur nuptis: & iaciuntur pueris: ut nouæ
 nuptæ intranti domum noui mariti secundum fiat
 auspiciū.
 Numæ pompilii in ianiculo est sepulchrum.
 Nonuncium & terunciū dicitur q̄ nouem unciarum
 sit: siue trium.
 Nomen dictū quasi nouimen: q̄ noticiam facit.
 Noctua a tempore noctis dicta quo canit uel uolat.
 Noneolæ uocantur papillæ quæ ex faucibus capra-
 rum dependent.
 Noctilugam Lucilius dixit: cum obscœnū significat.
 Nihili qui nihil quidem est.
 Nouerca dicitur: quā quis sublatis liberis nouā uxore
 ducit: arcendæ familiæ gratia.
 Noualis ager nouæ relictus sementi.
 Noxia apud antiquos dānum significaba: sed a poe-
 tis ponitur pro culpa. oxa ponitur pro peccato aut
 peccati pœna: cum lex iubet noxæ dedere pro pec-
 cato.

Nothum

N

Nothum græci natum ex uxore non legitima dicunt qui apud nos spurio patre natus dicitur.
Nota nunc significat signū ut in pecoribus: nunc literas singulas aut binas: nunc ignominiam.
Nobilem antiqui pro noto dicebant. Plau. Peregrina facies atq; ignobilis.
Noegulum amiculi genus.
Noegeum candidum. Liuius: Lachrymas de ore noe geo detor sit: id est candido.
Nixi dii appellabantur quos putabant præsidere parientium nixibus.
Nictare & oculorū & aliorū membrorū nisi sæpe aliquid conari: dicimus enim & nictationē & nictum.
Cæcilius: huc tremulis palpebris percutere nictu.
Nictit canis: ut odorandis canum uestigiis leuiter gāniens. Ennius: nare sagaci sentit uoce sua nictit ululatq; unde & gannitio.
Nigulus nullus. Martius uates: ne nigulus mederi queat.
Nequā qui ne tanti quidē q̄ habetur minimi.
Nanum græci uas aquarū dicūt humile & concauum quod uulgo uocant situlū barbatū: unde nani pumiliones appellantur.
Necem græco dici certū est ΝΕΚΙΣ. Nam ΝΕΚΟΥ cadauer mortuum dicunt græci.
Niuem interpretatur nouū ex græco: quod illi dicunt ΝΕΟΥ.
Nequimates narienses.
Negocium q̄ non sit ocium.
Nauos a celeritate nauis dicimus.
Nouendiales ferix a numero dierum sunt dictæ.
Naualis porticus a uicinia naualium dicta.
Nonarū Iduum Kalendarum dies nuptiis alieni habentur quoniā ii dies decreto pontificum arti iudicati sunt: q̄ quotienscunq; romani duces belli gerendi gratia his diebus supplicauerunt: male rempublicā gessere.
 B præpositio alias ponitur pro circū: ut cum dicimus urbem obsideri: obsignare: obuallari. alias inuicē præpositionis quæ est propter ut ob merita: ob superatos hostes. unde obsides p̄ obfides qui ob patriæ præstandam fidem dantur alias pro ad: ut Ennius ob Romam noctu legiones ducere cœpit.
Oculissimum carissimum. Plau. Oculissimum hostium amice.
Oculatum pro præsentī posuit plautus cū dixit: oculata die: item ipse pluris est oculatus tectis unus quā auriti decem: qui se uidisse dicat.
Oculitus quoq; dicitur: ut funditus. penitus: quo significatur tam carum esse q̄ oculum.
Odefacit dicebant pro o facit: quæ uox a græco tracta est.
Ogygia moenia thebana ab ogygio conditore dicta.
Occasio opportunitas temporis casu proueniens.
Occasus interitus: uel solis in oceano mersio.
Occisum a necato distinguitur: nam occisum a cadēdo dictum: necatum sine ictu.
October equus appellabatur: qui in cāpo martio mēse octobri Marti immolabatur: de cuius capite maxima erat contentio inter suburbanos & sacranenses: ut hi in regia pariete illi ad turrim mamiliā id fige-

O

rent cuius cauda: ut ex ea sanguis in focū distillaret: magna celeritate perferebatur in regiam.
Occidamus Plau. posuit pro contra cædamus.
Occentare dicebāt pro conuitium facere cum id clare & cum quodam canore fieret ut procul exaudiri potuisset: quod turpe habet: quia non sine causa fieri putatur. inde cantilenam dici: quia illam non cantus iucunditatem puto.
Ocrem montē confragosum dicebant antiqui: hinc ocreæ dictæ inæqualiter tuberatæ.
Occare & occator ab occidendo dictum: q̄ grandes terræ cadant globos.
Ocyus & ocysime positū latinū nō habent sed ab eo ueniunt. quod est in græco οκυσ uelox.
Ocymum græcum: & a celeritate nascendi est dictum.
Occupatitius ager dicitur: qui desertus a cultoribus propriis ab aliis occupatur.
Orchitis genus oleæ ex græco dictum ορχις testiculus q̄ magnitudine sit instar testiculorum.
Orchestra locus in scæna.
Orca genus marinæ beluæ maximū. ad cuius similitudinem uasa ficaria orca dicuntur: sunt enim teretes: atq; uniformi specie.
Oriri nasci uel surgere.
Orba significat apud poetas priuata aliqua persona cara.
Orba est quæ partem aut filios quasi lumen amisit.
Ortygia de los insula.
Oratores ex græco dicti: q̄ missi ad reges nationes quæ deos solerent stari: hi modo appellantur legati.
Orata genus piscis a colore auri dicta: quod rusticorum dicebant: ut auriculas oriculas.
Oreæ freni: quod ore inserantur dicti.
Oreus liber pater & oreades nymphæ a montibus appellantur.
Ordinarius homo scurra & improbus: qui assidue in litibus moratur ob eaq; causam in ordine stat prætorem aduentum siue dictus per contrarietatem quia minime ordine uiuit.
Ornatus dicitur & bonis artibus instructus: & honores adeptus appellatur qui ornatus est: cultus ipse quis ornatur.
Ordiri est rei principium facere.
Opaca umbrosa.
Opalia dicebantur dies festi: quibus opi supplicabantur.
Obnuat caput operit: unde & nuptiæ dictæ a capitis operitione.
Oppidum q̄ ibi homines opes suas conferunt.
Oppidum dicitur & locus in circo: unde quadrigæ emittuntur.
Oppido ualde multum: ortum est autem hoc uerbū ex sermone inter se confabulantium: quantū quisq; frugum faceret: ut quæ multitudo significaretur sæpe respondebatur quarum uel oppido satis esset: hinc in consuetudinem uenit: ut diceretur oppido pro ualde multum. Itaq; siqui in aliis rebus eo utuntur: ut puta: siqui dicant oppido didici: spectauit ambulauit: errant quia nulli eorum subici potest quod satis est.

Opiter est: cuius pater auo uiuo mortuus est: ducto uocabulo: aut q̄ obitu patris genitus sit: aut q̄ auū post partem habeat. idest pro patre.
Opitulus iuppiter & opitulor dictus est quasi opis lator.
Obturare ex græco trahitur ab eo quod illi hostias dicunt οβυρσο.
Optio est optatio: sed in re militari optio appellatur is quem decurio aut centurio optat sibi rerum priuatarum ministrum quo facilius obeat publica officia.
Obtestatio est cum in meliorem partem uocatur. de testatio cum in deteriolem.
Obices pessuli seræ.
Obrutuit obstupuit abruto: q̄ antiqui pro graui iterum pro stupido dixerunt. Affranus. Non possum uerbum facere obrutui.
Obambulare aduersum alios ambulare, & quasi ambulatim sese opponere.
Obrogare est legis prioris infrimandæ causa legem aliam ferre.
Obacerare obloqui atq̄ alterius sermonem moleste impedire: quod sumptū uidetur a paleis quas græci οχυρα uocant. Itaq̄ & frumentum & panis non sine paleis acerosus dicitur. Item lutum aceratū paleis mixtum.
Oblitteratur alii ab obliuione: alii a littore q̄ ibi notata fluctibus æuari & tolli solent.
Obprobrare probrum obiicere.
Obacerbat exacerbat.
Oblucinasse dicebant antiqui mente errasse: quasi in ludo deorum alicui occurisse.
Obedire obaudire.
Opperi expectare.
Obtrektat contra sententiam tractat.
Obtutu quasi obtutu a uerbo tuor: quod significat uideo.
Opis dicta est coniunx Saturni: per quam uoluerunt terram significare: quia omnes opes humano generi terra tribuit. Vnde & opulenti terrestribus rebus copiosi & hostiæ opimæ præcipue pingues: & opima magna & ampla spolia.
Obscum dicitur significare sacrum: unde & leges obsecræ: idest sacratæ.
Opicum quoq̄ inuenimus pro osco: oscis enim frequentissimus fuit usus libidinum spurcarum: unde & uerba impudentia appellantur obscœna. Titinnus osce & uolsce fabulantur: nam latine nesciunt.
Obinunt obeunt.
Obigitat ante agitat obambulat.
Obiurare iureiurando obstringere.
Obitu dicebant pro aditu.
Opiparum magnarum opum apparatus.
Obest oberit uel aderit.
Offerumenta dicebant quæ offerebant.
Obsecrare est opem a sacris petere.
Obesus pinguis quasi ob edendum factus.
Operat sæpe operit.
Obnoxius pene obligatus ob delictum.
Opilo genus auis.
Opuncalo: quod opilionis genus cantus imitatur.

Obpuuiat uerberat a puiendo idest feriendo: unde pueri obpuuendo coercentur: idest plagis: unde & pauimenta.
Obdere opponere uel operire.
Obuos sacro pro uos obsecro: ut sub uos placo pro supplico.
Obherbescere herbam increfcere.
Opportunæ dicitur ab eo: q̄ nauigantibus maxime utiles optatiq̄ sunt portus.
Oboritur adnascitur.
Obnestere obligare.
Ops antiqui dicebant opulentum: unde econtrario inops.
Obsidionalis corona dicebatur: quæ ei qui obsessos liberasset ab hostibus dabatur: ea fiebat ex gramine uiridi ex eo loco decerpto in quo erant inclusi: quæ corona magnæ auctoritatis erat: ciuica corona singularis salutis signum erat: obsidionalis uniuersorum ciuium seruatorum.
Obstitum uiolatum.
Obstinat obfirmat.
Obstrundant auide trundant.
Obstipum obliquum.
Obsalutare salutandi gratia offerre.
Obsequela obsequium.
Oleagineis coronis ministri triumphantium utebantur: quod Minerua dea belli esse putabatur.
Oblentica mali odoris loca.
Obluetam dicebant ab oleis: ut a uino uindemiam
Officiosus ab efficiendo dictus.
Offudas fallacias.
Offucare aquam in fauces ad sorbendum dare.
Offectores colorum infectores.
Oxime ocissime.
Oenigenos uino genitos.
Oestrum furor græco uocabulo.
Omen uelut oremen: quod fit ore. augurium q̄ non aibus alioue modo fit.
Ouem masculino genere dixerūt: ut ouibus duobus non duabus.
Ouantes lætantes ab eo clamore quem faciunt redeuntes ex pugna uictores milites geminata o littera.
Oualis corona est myrtea quam habebant qui ouantes introibant: cum bellanon erant indicta aut sine sanguine confecta.
Obuaricator dicebatur qui cuipiam occurebat quominus id rectum iter conficeret.
Ofentina tribus ab ofente fluuio dicta.
Ostentum ostentatum.
Obscinum augurium a cantu auium.
Ostinet pro ostendit.
Oscines aues auspiciū ore facientes.
Ostia urbs ab exitu tyberys appellata.
Oforem dixerunt: qui aliquem odisset.
Ollic illic.
Obiurgatio post turpe factū castigatio. Monitio uero est ante commissum.
Obtrektator est qui facit quid contra recte retractat.
Obmanes pro diu manens: ut permanens.
Offringi terra dicitur: cum iterum transuerso sulco aratur.

Orare

Orare antiqui dixerunt pro agere. Vnde & oratores caufarum actores: & oratores qui nūc legati: quod reipublicæ mandata peragerent.
 Oscitantur sæpe occiduntur.
 Osi sunt: ut perosi sunt dicebatur.
 Optimati sunt: ut decurionatus siue pontificatus dicitur.
 Ob os significat ad os.
 Obsonitauere sæpe obsonauere. significat autem conuiuari.
 Ostentas sæpe ostendis gloriandi causa.
 Opigenam iunonem matronæ colebant. quod ferre eam opem in partu laborantibus credebant.
 Oletum stercus humanum. Verranius: Sacerdotula in sacrario Martiali fecit oletum.
 Oppidum dictum est quod opem præbet.
 Orcus ab urgendo dictus mortem. c. n. pro. g. frequenter ponebant antiqui.
 Offendices dicebant ligaturæ nodos quibus apex retinebatur: id cum peruenisset ad mentum dicebatur offendimentum.

Ræceptat sæpe præcipit.

Plurima plurima.

Petilanuram significat unguam equi albam

Pilare & compilare a græco trahitur. græci enim plures πλεονασμ dicunt.

Pilat pilos habere incipit: alias pro detrahit. pilos a pede pilati.

Pila quæ parietem sustentat ab opponendo est dicta.

Pilentum uehicularum genus: quo matronæ ferebantur.

Pilani pilis pugnant.

Pellicator qui pellicit ad fraudem.

Pellicum galerum: quia fiebat ex pelle.

Pellexit in fraudem induxit.

Pelluuiæ quibus pedes lauantur: ut malluuiæ quibus manus.

Pelamys genus piscis dictum quod in luto moretur: quod græce dicitur πηλεος.

Pellem habere hercules fingit: ut homines cultus antiqui admoneantur. Iurgentes quoque diebus luctus in pellibus sunt.

Pilea castori & polluci dederunt antiqui: quia lacões fuerunt: quibus prolectis militare mos est.

Pelta genus scuti.

Petronesi rustici a petrarum asperitate & duritia dicti.

Petoricum uehiculum gallicum: alii osce putant dictum quod quasi petorutum appellat. quattuor enim habet rotas.

Petuinna in humeris in humeris iumentorum ulcera.

Picta quæ nunc dicitur toga: antea uocabatur purpura: eaque erat sine pictura.

Pietatem ut deos ceteros colebant Romani.

Pendere pœnas soluere: significat ab eo quod ære graui cum uterentur Romani penso eo non numero debitum soluebant. unde & pensiones dictæ.

Penetralia sunt penatium deorum sacraria.

Peniculi spongæ longæ propter similitudinem caudarum appellatæ. Penes enim uocabantur caudæ.

Penetrare penitus intrare.

Pennatas impennatasque agras in saltari carmine spicas

P

significat cum aristis: & alias sine aristis agras nouas uolunt intelligi.

Penora dicuntur res necessariae ad uictum quotidianum: & locus earum penarius.

Pentathlon antiqui quinquastium dixerunt: id autem genus exercitationis his quinque artibus constat: iactu disci: cursu: saltu: iaculatione: luctatione.

Pedam uestigium humanum appellabant.

Pisatlem Neuius dixit pisces oriundum.

Pedes dicuntur quos diminutiue pediculos dicimus: ab his pedicosi appellantur: ut est illud: Pedicosus squalidus ubi me uidit: caput squauit: pedes legit.

Pefestas dicebatur pestilentia.

Pedum baculi genus. Virgilius: At tu sume pedum: quod mecum sæpe rogaret. Non tulit Antigones.

Pedem struit dicebant pro eo quod est fugit.

Piscatorii ludi dicebantur qui fiebant pro quaestu piscantium.

Pectenatum tectum dicitur a similitudine pectinis in duas partes deuexum: ut testudinatum in quattuor.

Peculatus furtum publicum: a pecore dictum: sicut pecunia: eo quod antiqui Romanorum nil præter pecora habebant.

Piatrix dicebatur sacerdos: quæ expiare erat solita: quam sagam alii uocabant.

Piamenta quoque dicebantur: quibus utebantur in expiando.

Piacularis porta Romæ dicta propter aliqua piacula quæ ibidem fiebant.

Perigere interdum pro tardari: interdum pro poenitere poni solet.

Pangere: figere: unde plantæ pangi dicuntur: cum in terram admittuntur: inde etiam uersus pagum uel figi in cæra dicuntur.

Peganides musæ dictæ sunt a fonte: quem pegafus ictu unguæ fingitur aperuisse: ob quam causam & græce appellatæ hippocrenæ.

Pipatio clamor plorantis lingua oscorum.

Pateides musæ a fonte Macedoniae dictæ propter liquoris eius unicam subtilitatem.

Petescere petere.

Pitpit osce quicquid.

Picena regio: in qua est Asculum: dicta quod Sabini: cum Asculum proficiscerentur: in uexillo eorum picus confederat.

Perditum est quo interit ac recuperari non potest.

Præbitere Plautus pro perire posuit.

Peregere dicebant expergefacerere.

Pergite agite. Virgilius: Pergite pierides.

Pergræcari est epulis & potationibus inseruire. Titinius: Hominem improbum nunc ruri pergræcatur.

Permissus appellatur aries: qui annis compluribus tonsus non est.

Pierides musæ a pieride monte dictæ sunt.

Percontatio uidetur dicta ex usu nautico. quia altitudinem aquæ conto pertentat. Alii uolunt percontationem dici: quod scilicet is qui curiosus est: per cuncta interroget.

Perfuga & transfuga dicitur quod ad hostes perfugiat & transfugiat.

Perfacul & per se facul antiqui dicebant: quod nunc facile & perfacile dicimus. unde permansit in consuetudine facultas.
Pediam & bibesiam Plautus: cum dixit: intelligi uoluit cupiditatem edendi & bibendi.
Peremere alii posuerunt pro prohibere: alii pro uiuere.
Perpentem pro perpetuo dixerunt poetæ.
Perfillum dicebatur uas quoddam picatū in quo erat unguentum: unde arma quirini ungebantur.
Perficum portum mare euboicū: quod in eo steterit clas sis perfarum.
Perr sicum Plautus dixit peracutum.
Perperat peragit perficit.
Perpulis persuasit impulit.
Pertisum pro pertæsum dixerunt.
Puticuli sunt appellati: quod uetustissimum genus sepulture ut puteus fuerit. & dicti puticuli: quia ibi caduera putrescerent.
Putus antiqui dicebant pro puro. unde putatæ uites: & arbores quod decisis impedimentis remaneret. purū aurum quoque putatum dici solet: id est expurgatum. & ratio putata id est pura fracta.
Putitum Plautus dixit pro stulto.
Pubens adolescens: quinetiam impubium numerus eiusdem ætatis.
Puteolos dictos putant ab aquæ calido putore. quodam a multitudine puerorum earundem aquarum gratia factorum.
Pugnis a punctione: id est percussione dicitur.
Præcidaneam porcā dicebant quā immolare erāt soliti antea quā nouam frugem inciderent.
Potriciam porro iaciam.
Porcæ in agris sunt dictæ quod pareant: id est prohibeāt aquam frumētis nocere. nam crebriores sulci limi solent uocari.
Postliminium receptus est is qui extra limina: hoc est terminos prouinciæ captus fuerat. rursus ad propria reuertitur.
Posticum hostium dicitur in posteriore parte ædiū. cæterarum antiqui etiam uicinum habitantē ad posteriorem partem ædium sic appellarunt. denique & quæ ante nos sunt antica. & quæ post nos sunt postica dicuntur: & dextram anticam: sinistram posticam dicimus: sic etiam ea cæli pars quæ sole illustratur ad meridiem antica utique nominatur quæ ad septentrionem est postica: rursus quæ diuiduntur in duas partes orientem atque occidentem.
Palatium: id est mons Romæ appellatus est: quod ibi pecus pascens balare cōsueuerit. uel quod palare: id est errare pecudes solerent: uel quod ibi hyperborei filia Palanto habitauerit: quæ ex Hercule Latinū peperit. Alii eundem quod pallas sepultus sit æstimāt appellari.
Palmites uitium sarmenta appellantur: quod in modum palmarum humanarum uirgulas quasi digitos edunt.
Palmulæ appellantur remi ad similitudinem manus humanæ.
Pallas Minerua est dicta: quod Pallantem gigantem interfecerit: uel sicut putabant quod in pallante palude nata est.

P **Pappi** carduorum flores. Lucretius: Vestem nec plumas auium papposque uolantes.
Papillæ capitula mammarum dictæ quod papulæ sunt similes.
Pauperies damnum dicitur.
Palpari blandiri quod quadruples facit.
Pauciens dicebant pro raro. Titinnius: Vxorē pauciens uidebo.
Panus facit diminutium paucula.
Pandana porta dicta est Romæ quod semper pateret.
Pandiculari dicuntur qui toto corpore oscitantes extenduntur eo quod pandi fiunt.
Panicularis dicebatur dies: idem & communicarius: in quo omnibus diis communiter sacrificabatur.
Pancarpia dicuntur coronæ ex uario genere florum factæ.
Panibus redimibāt caput equi immolati idibus octobribus in campo martio sacrificium fiebat ob frugum euentum: & equus potius quam bos immolabatur quod hic bos frugibus pariendis est aptus.
Patulum bouem Plautus appellabat: cuius cornua diuersa sunt ac late pateant.
Patagium est quod ad summam tunicam assui solet: quæ & patagiata dicitur & patagiari qui eiusmodi faciunt.
atagus morbi genus.
Patritius uicus Romæ dictus: eo quod ibi patritii habitauerunt iubente Seruio tullo: ut si qui molirentur aduersus ipsum ex locis superioribus opprimerentur.
Pagani a pagis dicti.
Pagi dicti a fontibus quod eadem aqua uterentur aquæ enim lingua dorica appellantur πηγαι.
Paginae dictæ: quod in libris suam quæque obtineant regionem: ut pagi. uel a pagenda quod in illis uersus panguntur: id est finguntur.
Parēs uulgo pater aut mater appellatur: sed iuris prudentes auos & proauos. auias & proauias parentū nomine appellari dicunt.
Parere obedire.
Paribus equis: id est duobus romani utebantur in prælio: ut sudante altero transirent in siccum.
Pararium æs appellabatur id quod equitibus duplex pro binis equis dabatur.
Parrici quæstores appellabantur: qui solebant creari causa rerum capitalium quærendarum. Nam parricida non utique is qui parentem occidisset dicebatur sed qualencumque hominem. Inde autem fuisse indicat lex Numæ Pompilii Regis his composita uerbis: Siquis hominem liberum morti scies duit parricida esto.
Parumper significat paulisper quasi perparuum hoc est ualde paruum. refertur autem ad tempus.
Parasangæ apud persas uiarum mensuræ.
Penuria id est quod pene minus sit quam necesse est.
Pellices nunc quidem appellantur alienis succumbentes non solum foeminae sed etiam mares. antiqui eam proprie pellicem nominabant quæ uxorem habenti nubat. cui generi mulierum etiam pena constituta est a Numa pompilio hac lege: Pellex aram lunonis ne tangito: si tanget: lunoni crinibus dimissis agnum foeminam cadito.

Pædidos sordidos significat atq; obsoletos: tractum uocabulum a græco: q̄a pædes id est pueri talis sint ætatis: ut a sordibus nesciant abstinere.

Pæan Apollinem uocauerūt. q̄ sagittarum ictu eum nocere putabant. est enim πῶν εἰν ferire. Alii quod remedians morbis finem faceret talis grauitatis.

Peligni ex illyrico orti. inde enim profecti ductu uolscorum regis: cui cognomen fuit Lucullo: partem italiae occupant. Huius fuerunt nepotes Pacinus: a quo pecinates & pelicus a quo peligni.

Pales dicebatur dea pastorum: cuius festa palilia dicebantur. uel ut alii uolunt dicta parilia: quoniam pro partu pecoris eidem sacra fiebant.

Partus & pro nascendo ponitur & pro parato. **Neuius**: Male parta male dilabuntur.

Parones nauium genus: ad cuius similitudinem mioparo uocatur.

Passer marinus quem uocat uulgus stritomellum.

Pascito linguam in sacrificiis dicebatur: id est coerecto. contineto. taceto.

Pastillus forma panis parui. utique diminutiuum est a pane.

Passales & oues & gallinae appellantur: quod passim pascuntur.

Phaschola appellant græci: quod uulgus pēnas uocat

Prætoria cohors est dicta: quod a prætore non discedat. Scipio enim Africanus primus fortissimū quenq; delegit: qui ab eo in bello non discederent: & cætero munere militiæ uacaret. & sexquipler stipendium acciperent.

Prorsum ponebant pro recto.

Prandium ex græco est dictum. Nam meridianum cibum cœnam uocabant.

Prætextæ appellantur: quæ res gestas Romanorum continent scriptæ.

Prætoria porta in castris appellatur: qua exercitus in prælium educitur: quia initio prætores erant: qui nunc consules & hii bella administrabant: quorum tabernaculum quoque dicebatur prætorium.

Præs est is qui populo se obligat. interrogatusque a magistratu si præ sit ille: Respondet præ.

Præsiderare dicitur: cum maturius hyberna tempestas mouetur: quasi ante syderis tempus.

Præsidium est quod pro salute & utilitate alicuius auxilii gratiæ præponitur. Subsidiū quod postpositum est ad subueniendum laborantibus.

Præstinare apud Plautū emere est. i. emēdo tenere.

Præstitem in eadem significatione dicebant antiqui quem nunc dicimus antistitem.

Præstolari dicitur is: qui ante stando ibi quo uenturæ exciper e uult moratur.

Præfica dicuntur mulieres ad lamentādū mortuum conductæ. quæ dant cæteris modum plangēdi: quasi in hoc ipsum præfectæ. **Neuius**: Hæc quidem me hercle opinor: præfica est quæ sic mortuum colaudat.

Præfagire est prædiuinare. præsipere. sagax enim est acutus & solers.

Præcidanea agna uocabatur: quæ ante alia cædebat. Item porca quæ cereri mactabatur ab eo qui mortuo iusta non fecisset: id est glebā non obiecisset: quia mos erat eis facere prius q̄ nouas fruges gustarent

P
Præcia dicebant quæ a flaminibus præmittebant: ut denunciarent opificibus ut manus abstinere ab opere ne si uidisset sacerdos facientem opus sacra polluerentur.

Præiurationes dicuntur facere hii qui ante alios conceptis uerbis iurant: post quos in eadem uerba iuratis tantummodo dicuntur idem in me.

Pronurus nepotis uxor.

Præneste dicta est quasi locus quo condita est montibus præstet.

Promissum capillum dicitur longum. Item barba promissa uelut porro missa.

Promissam dicebant pro promissiuue. uel pmiscue.

Promonstra prodigia.

Primordia principia.

Promulgari leges dicuntur: cum primum in uulgus eduntur quasi promulgati.

Promulco agi dicitur nauis: cū scaphæ ducitur fune.

Principalis castrorum porta nominatur: quod in eo loco est in quo principes ordines tendunt.

Prænominibus fœminas esse appellatas testimonio sunt recilia & tarratia: quæ ambæ caia solitæ sint appellari. pari modo lucia & titia.

Prinnesius palus: ad quem funus nauticus religatur: quem alii tofiliam dicunt.

Procure poscere. unde procaces meretrices ab assiduo poscendo. & proci uxorem poscentes in matrimonium.

Procellunt procumbunt.

Proculum inter cognomina eum dicunt: qui natus est patre peregrinante a patria procul.

Proculos sumūt qui credunt ideo dictos: quia patribus senibus quasi procul progressi & attenuati sūt.

Procapis progenies: quæ ab uno capite procedit.

Procincta classis dicebatur: cū exercitus cinctus erat gabino cinctu confestim pugnaturus. uetustius enī fuit multitudinem hominum q̄ nauium classem appellari.

Procitant prouocant. citare enim uocitare est. unde proci & proiciet.

Procat dicebant pro poscit.

Procalare prouocare ex græco κἀλέω id est uoco. unde calendæ calumnia calones & calculum & calatores.

Procera prolixa & in longum producta. quasi ex cæra ob eius facultatem.

Procitum cum prima syllaba corripitur significat petitum. **Liuius**: Matrem prociū plurimi uenerunt.

Prociū dicebatur testamentum: uelut prociū: id est prouocatum id est irritum ac ruptum.

Procestria dicuntur: quo proceditur in muro. **Aelius** Procestria ædificia dixit esse extra portam. **Artorius** procestria: quæ sunt ante castra: etiam qui non habent castra propugnacula: quibus pro castris utuntur ædificant.

Profapia progenies: id est porro sparsis & quasi iactis liberi uia superare significat iacere & desicere.

Profitium quod præsecatum proiicitur.

Prosequium a pro sequēdo. Obsequium ab obsequēdo dictum.

Profedas meretrices **plautus** appellat quæ ante stabula sedent eadem & prostibulæ.

Pro sententia ac si dicatur in sententia: ut pro rostris
 id est in rostris.
 Profumia genus nauigii speculatorium paruum.
 Profita pro posita.
 Priuos priuasque: quæ antiqui dicebant pro singulis: ob
 quam cãm & priuata dicunt: quæ uniuersumque
 sint. hinc & priuilegium & priuatus. dicimus tamen
 & priuatum: cui quid est ademptum.
 Priuignus dictus quæ anteq̄ mater secundo nuberet. p̄
 genitus. pri enim antiqui dixerunt pro præ.
 Præuaricatores a prætergrediendo sunt uocati.
 Prisci latini proprie appellati sunt hi qui prius quã con
 deretur roma fuerunt.
 Priscus Tarquinius est dictus: quia prius fuit quã super
 bus Tarquinius.
 Pristinũ ab eo uenit quæ est prius pari modo & prior.
 Proletariũ capite censum dictum: quæ ex his ciuitas con
 stet quasi proles pro genie. Item & proletanei.
 Procitare sæpe prolicere id est producere.
 Prologiũ principium proloquium. Pacuius: Quod
 est nam me exanimasti prologio tuo.
 Prolugere dicuntur qui solito diutius lugent.
 Præliares dies appellantur: quibus fas est hostẽ bello
 laceffere. erant enim quædam feriæ publicæ: quibus
 nefas fuit id facere.
 Prouinciæ appellantur: quod po. Ro. eas prouicit. id
 est ante uicit.
 Protinã protinus. Teren. Protinã cõiciã me i pedes.
 Pruina dicta: quod frigus ac uirgulta perurat.
 Prugnum prorunnum.
 Propages progenies a propagando: ut faciunt rusti
 ci cum uitem uetulam supprimunt: ut ex ea una plu
 res faciant.
 Propetrare mādare quod perficiatur. nam impetra
 re exorare & pertractare perficere.
 Propudiũ dicebāt cum maledicto nudare turpitudi
 nem uolebāt quasi porro pudendã. quidã propudi
 um putāt dici: a quo pudor & pudicitia pcul sint.
 Propatulum late patēs atque apertum. & patuli boues
 quorum cornua in diuersum patent.
 Properus celer. unde aduerbium propere.
 Prophetas dicebant ueteres antistites fanorum ora
 culorumque interpretes.
 Profecturi uiam herculi aut Iano sacrificabant.
 Prodigere est consumere. unde & prodigus fit.
 Prodinunt prodeũt. Ennius: Prodinunt famuli: tum
 candida lumina lucent.
 Probrum stuprum flagitium.
 Probi uelut prohibi: qui se a delinquẽdo phibent.
 Prodigiatores prodigiorũ interpretætes.
 Pater patrimus dicitur: qui cum ipse pater sit adhuc
 patrem habet.
 Porticulus est qui in portu modum dat classi. est autẽ
 malleus.
 Proscapulis cum dixit Cato: significauit pro iniuria
 uerberum.
 Primamus tribunus erat: qui primæ legioni tributũ
 se ribebat.
 Properare aliud est: aliud est festinare: qui unum quid
 mature transigit. is properat: qui multa simul inci
 pit neque proficit is festinat.
 Prorsus porro uersus.

P

Peregrina sacra dicta sunt: quæ ab aliis urbibus religi
 gionis gratia sunt aduecta.
 Peculatus id est furtũ publicũ dici cœpit a pecore tũc
 cum romani præter pecudes nihil haberent.
 Plebeia pudicitia facellum Romæ: ut sacra cætera
 colebatur.
 Primigenius sulcus dicitur qui in condenda noua ur
 be tauro & uacca designationis causa imprimitur.
 Parilibus Romulus urbem condidit: quem diem fe
 stum præcipue habebant minores.
 Prætexta pulla nulli alii licebat uti quã ei quæ funus facie
 bat.
 Pilates genus lapidis. Cato: lapis candidior quã pilates.
 Pilæ effigies uiriles & muliebres ex lana cõpitalibus
 suspendebant in compitis quod esse deorum infe
 riorum: quos uocant lares putarent: quibus tot pi
 læ: quot capita seruorum tot effigies: quot eẽnt li
 beri ponebantur ut unius parcerent: & essent hiis
 pilis & simulacris contenti.
 Ploti appellantur qui sunt planis pedibus. unde & poe
 ta Actius: quia umber sarfinas erat a pedũ planicie
 initiũ plotus. Postea Plautus ẽ dictus: soleas quos di
 midiatas: quibus utebantur in uenando: quo planius
 pedem ponerent: semiplotia appellabant.
 Porcas quæ in agris fiunt: ait Varro dici quæ porrigat
 frumentum.
 Punici dicuntur non pœni qui a phœnice sint oriũdi.
 Portunus qui & palæmon a Romãis inter deos co
 lebatnr.
 Pœnas pendere proprie dicitur qui ob delictum pe
 cuniam soluit: quia penso ære utebantur.
 Pullariam Plautus dixit Manum dextram.
 Procedere dicebant interdum pro succedere. inter
 dum pro porro cedere.
 Pertusum dolium dicitur cum uentrem significat.
 Pollit pila ludit.
 Pelliculationem Cato a pellicendo dixit.
 Præmiosa pecuniosa.
 Pascales oues Cato posuit pro pascales.
 Petrea uocabatur quæ pompam præcedens in colo
 niis aut municipiis imitabatur anum ebriã ab agri
 uitio scilicet petris appellatam.
 Periculatus sum Cato est usus in dicendo.
 Parsi Cato idem dixit pro peperci.
 Prædonulos hippocoristidos. ὑποκορη Σικκο̄ dimi
 nutiue idem Cato posuit pro prædonibus.
 Precem singulariter.
 Pulchralibus pro pulchris.
 Pugnariolas leues pugnas identidem ipse dixit.
 Prædicatum dicitur quod ex priuato loco proces
 sit in publicum solum.
 Prodidisse tempus longius fecisse.
 Pauimeta pœnica: hoc ẽ marmore numidico strata.
 Prolato ære apud Ennium significat scuto ante se
 protento.
 Priuata uocabantur feriæ sacrorum propriorum:
 uelut dies natales.
 Pudicitia signum Romæ colebatur quod nefas erat
 attingi nisi ab ea quæ semel nupsisset.
 Patrum & matrum pueri tres adhibebantur in nu
 ptis: unus qui pacem præferret ex spina alba: quia
 noctu nubebant: duo qui nubentem tenebant.

Prima & secunda diei hora causa ominis sponſis tribuebatur.

Pronubæ adhibetur nuptis: quæ ſemel nupſerunt cã auſpicu ut ſingulare perfeueret matrimonium.

Prætextatis nefas erat obſcœno uerbo uti: ideoq; p̄ textum appellabant ſermonem qui nihil obſcœnitate haberet.

Prodit memoria dat & fallit. Item ex interiore loco procedit. Item perdit: ut Ennius: Non inſperendo cupidi rem prodere nullam.

Punicum genus libi tranſlatum a pœnis. id etiam appellabant probum: quia erat cæteris ſuauiſſimum.

Pro ſignificat in: ut pro roſtris. p̄ æde. p̄ tribunali.

Progenerum appellat auus neptis ſuæ uirum.

Profanum id quod non eſt ſanctum. Plautus: Sanctũ an profanum habeas parui penditur.

Pro ponitur etiam pro amplificando ac palã faciẽdo ut prodi: prouoca: protrahe: propelle. alias pro priuandi facultate: ut in propudio prohibendoq; utrũ q; abnuuit in hiſ eſſe pudorẽ: poteſtatẽq;. alias aliud alio: ut pecunia propedio conſule. alias pro admiratione: ut Iuppiter. alias pro ante ut pro oſtio. alias p̄ immittere & promittere barbã & capillum.

Profundum quod longe habet fundum.

Profeſti dies procul a religione numinis diuini.

Profuſus ſuper modum ſumptuoſus. Terentius: Profundat: perdat: pereat nihil ad me attinet. alias abiectus iacens. Pacu. Profuſus gemitu murmure.

Plaudi appellatur canes: quorum aures lægidae ſunt. ac flaccidae & latius uidentur patere.

Plantæ ſemina olearum quod plana ſunt. ut appellatur etiã ex ſimili plantæ noſtrorum pedum.

Planæ tabulæ planæ ob quam tabulam plani appellantur: qui ſupra modum pedibus plani ſunt.

Plæbeium magiſtratum nemini capere licet niſi qui ex plæbe eſt.

Plutei crates corio crudo intentoq; ſolebant opponi militibus opus facientibus: & appellabantur militares. nunc etiam tabulæ: quibus quid præſepitur eodem nomine ſignificantur.

Plæbeii ædiles diſſidente plæbe a patribus ſunt creati

Plexa colligata inde perplexa.

Plenur antiqui etiã ſine præpoſitiõibus dixerunt.

Ploximum caſam dixerunt.

Pax dicta eſt a pactione.

Penẽ caudã uocabãt unde & offam porcinã cũ cauda offam penitã dicebãt. hic & peniculos dicius: quibus calciamẽta tergunt. q de caudæ extremitate ſiũt.

Penis deniq; a pendendo uocata eſt.

Propius ſobrino mihi eſt conſobrini mei filius & patris mei conſobrini.

Poſſeſſio eſt uſus agri quidam aut ædificii nõ ipſe fundus aut ager.

Portum frequenter maiores p̄ domo poſuerunt.

Patrocina appellari cœpta ſunt: cũ plæbs diſtributa eſt inter partes: ut eorum opibus tuta eſſet.

Poſtica linea in agris diuidendis ab oriente ad occaſum ſpectat.

Pontina tribus a pontia urbe eſt dicta.

Papyria tribus a Papyrio uocata.

Pupina tribus ab agro pupino.

Popilla tribus a progenitrice traxit uocabulum.

Proſi limites appellantur in agrorum menſuris qui ad orientem directi ſunt.

Pugio dictus eſt eo q; punctim pungatur.

Præbia remedia.

Præmetiũ quod p̄libationis cauſa ante præmittitur.

Protelare longe propellere ex græco uidelicet τηλο ει quod ſignificat longe.

Priuato ſumptu ſe alebant milites romani pene id tẽpus quo Roma eſt capta a gallis.

Porci effigies inter militaria ſigna quintum locũ obtinebat: quia conſecto bello iter quos pax fieret caſa porca foedus firmare ſolebant.

Polimẽta teſticuli porcorũ dicunt. cum caſtrantur a politiõẽ ueſtimẽtorũ qd ſimiliter ut illa curant.

Palatialis flamen ad ſacrificandũ ei deæ conſtitutus erat: in cuius tutela palatium eſſe putabant.

Puer qui obſcœne ab aliquo amabat eius a quo amatus eẽt pullus uocabat. Vnde. Qu. Fabius cui Eburno cognomen erat propter candorem: q; eius natis fulmine ic̄ta eſſet pullus iouis appellatus eſt.

Publica ſacra quæ pro populo fiebãt. Priuata: quæ p̄ ſingulis hominibus & familiis appellabant.

Prodit non ſolum in apertum exit ſignificat: ſed etiã porro id.

Portenta rerum fieri dicuntur: cum ſolita raro ſe oſtendunt: ut cometae turbines: baratra ſereno cælo facta tonitrua.

Puls potiſſimũ dabatur pullis in auſpiciis: quia ex ea neceſſe erat aliquid decidere: quod tripudium faceret id eſt terripuuium. pauire enim ferire eſt. bonũ enim augurium cũ pulli per quos auſpiciantur comedissent præſertim ſi eis edentibus aliquid ab ore decidisset. Sin autem omnino non edissent arbitrabatur periculum imminere.

Pedestria auſpicia arbitrabãt quæ dabantur a uulpe: lupo ſerpente equo cæterisq; animalibus q̄drupedibus

Piacularia auſpicia appeliabãt quæ ſacrificãtib; triftia portendebant: cum aut hoſtia ab ara profugiſſet aut percuffa mugitum dedisset: aut in aliam partem corporis q̄ oporteret decidisset.

Pestiſera auſpicia eſſe dicebant: cum cor in extis aut caput in iecinore non fuiſſet.

Præpetes aues dicuntur. quæ ſe ante auſpicantes ferunt: nam præpetere dicebant anteire.

Pecunia ſacrificium fieri dicebatur: cum fruges fructusq; offerebantur: quia ex hiſ rebus cõſtat: quam nunc pecuniam dicimus.

Pollubrũ peluium uas quod nos peluim uocamus.

Patres ſenatores ideo appellati ſunt: quia agrorum partes attribuebant tenuioribus ac liberis propriis.

Pecuum Cato dixit genitiuum pluralem ab eo quod eſt pecu.

Procare poſcere eſt. unde & proci & meretrices p̄caes & uerbum procax id eſt poſcis.

Peculium ſeruorum a pecore dictum ſicut & pecunia nobilium.

Puelli pueri per diminutionem. Ennius: Pœni uos ſoliti ſacrificare puellos.

Præcinamitatores dicebantur qui flamine diali: id eſt ſacerdoti autecedebant clamãtes ut homines ſe ab opere abſtinerent: quia hiſ opus facientem uidere irreligioſum erat.

Pedum pastorale baculum incuruum dictum: quia il-
 lo oues a pedibus comprehenduntur.
 Pone graui sono ponitur pro loci significatione.
 Pure lautum aqua pura lauatum.
 Pura uestimenta sacerdotes ad sacrificium habebat:
 idest non obfita: non fulgurita: non funesta: non ma-
 culam habentia.
 Proculato prouocato.
 Praefericulum uas aeneum sine ansa patens summum:
 uelut peluis quo ad sacrificia utebantur.
 Patellae uasa picata parua sacrificiis faciendis apta.
 Pantices frux uentris.
 Perimit adit tollit: unde & peremptus interfectus.
 Procinctam classem: idest paratam ad bellum & mili-
 tum multitudinem diali flumini uidere non licuit.
 Prosimurium pontificale pomerium quasi promug
 idest proximum muro.
 Penus uocabatur locus in aede uestae intimus.
 Pubes puer qui iam generare potest: is incipit esse ab
 annis. xiiii. foemina uiri potens a. xii.
 Prandicula ientacula.
 Prodiguae hostiae uocantur: quae consumuntur. unde ho-
 mines quoque luxuriosi prodigi.
 Petronia nomen amnis in tyberim defluentis.
 Penetrabile sacrificium dicebatur quod in interiore par-
 te conficiebatur. unde & penetrabilia cuiusque dicuntur
 & penes nos: quod in potestate nostra est.
 Puri probi sui auri dicebantur in manumissione sacro-
 rum causa: ex quibus puri significat: quod in usu spur-
 co non fuerit: probi quod recte excoctum purga-
 tumque fuerit. sui quod alienum non fuerit.
 Pacionem antiqui dicebant: quam nunc dicimus pa-
 ctionem: unde & pacifici adhuc & pacto in usu re-
 mansere.
 Pateram propoluere: cum dicerent significabant per-
 tulam esse.
 Pastillum in sacris libi genus rotundi.
 Paludati armati ornati. omnia enim ornamenta mi-
 litaria paludamenta dicebant.
 Prox bona nox: ut aestimo quasi proba uox.
 Penates alii uolunt ut habeat nominatiuum singula-
 rem penas. alii penates.
 Proculiunt promittunt.
 Profestum die dicebant qui festus non erat.
 Profanum dicitur quod fani religionem non tenetur.
 Procubitores dicuntur quod noctu custodiae causa ante ca-
 stra excubant: cum castra hostium sunt in propinquo.
 Properam celerem strennuamque significat.
 Praecidere antecidere: idest ante immolare.
 Pube praesente est populo praesente: ab his qui pube-
 res sunt omnem populum significat.
 Priueras mulieres priuatas.
 Promellere litem promouere.
 Purime tetinero: purissime tenuero.
 Pristina uelut priustina dictum est.
 Praesagitio dicta quod praesagire est acute sentire. unde
 sagae dictae anus: quae multa sciunt. & sagaces canes
 qui ferarum cubilia praesentiunt.
 Virinalis porta dicta: siue quod ea in collem qui-
 rinalem iter: siue quod proxime eam est Quiri-
 rini sacellum.
 Quirinalis dies a quo quirino fiebant sacra: eadem

& stultorum feriae sunt appellata.
 Quirinalis collis dictus est: quia in eum commigra-
 rent sabini a curibus uenientes: quanuis alii a tem-
 plo Quirini dictum putent.
 Quiritium fossae dictae quod eas Ancus martius cum ur-
 bem circumdedit: quiritium opera fecit.
 Quispiam significat aliquem: sed unde sequens pars
 eius usurpari coeperit: inueniri non potest.
 Quinquatrus festiuus dies dictus: quod post diem quin-
 tum iduum celebraretur: ut triatrus & sextatrus: & se-
 ptenatrus & decenatrus uel decumatrus.
 Quinquertium graeci uocant πενταθλον. quo die quinque
 genera artium ludo exercebantur. ipsos quoque athle-
 tas: Lilius quinquertiones appellat.
 Quisquiliae putantur dici quicquid ex arboribus minutis
 furculorum foliorumque cudit: uelut quicquid cadit.
 Quintipor seruale nomen frequens. apud antiquos
 a praenomine domini dictum: ut marcipor: scilicet
 a quinto & marco.
 Quippe significat quidni.
 Quianam pro quare & cur ponitur. Ennius: Quia-
 nam dictis uestris sententia flexa est.
 Quietalis dicebatur ab antiquis orchus.
 Quintia prata trans tyberim a Quinto Cincinato:
 cuius fuerant dicta.
 Quintana appellatur porta in castris post praetorium:
 ubi rerum utensilium forum sit.
 Querqueram frigidam cum tremore a graeco certum
 est dici. unde & carcer. Lucil. lactas me ut febris quer-
 quera. & alibi: Querquera consequitur capitisque do-
 lores. Plautus: Is me irat bilis querqueratus.
 Quercus dicitur quod id genus arboris graue sit ac du-
 rum etiam ingentem euadat altitudinem. querqueram
 enim grauem & magnam quidam putant dici.
 Quadruplatores dicebantur: qui eo quaestu uteban-
 tur: ut eas res persequeretur: quarum ex legibus qua-
 drupli erat actio.
 Quando herus comitiauit fas. in fastis notari solet:
 & hoc uidetur significare: quando rex sacrificulus
 diuinis rebus perfectis in comitium uenit.
 Quando stercus delatum fas. eodem modo in fastis
 notantur dies: quo stercus purgatur ab aede uestae.
 Quando cum graui uoce pronunciatum significat quod
 quoniam. & est coniunctio: quando acuto accentu
 est temporis aduerbium.
 Quatrurbem athenas Actius appellauit: eo quod ex
 quattuor urbibus in unam illam ciuitatem se homi-
 nes contulerent.
 Quaesio significat id quod rogo. quaesere tamen En-
 nius pro quaerere posuit.
 Quadrantal uocabantur antiqui amphoram. quod uas
 pedis quadrati octo & quadraginta sextarios capiat
 Plautus: Anus haec sitit. quantillum sitit. modica est.
 capit quadrantal.
 Quaxare ranae dicuntur. cum uocem mittunt.
 Quartarios appellabant miliones mercenarios: quod
 quartam partem capiebant quaestus.
 Quatenus significat quia: ut haecenus hac fine. quati-
 nus uero quoniam: sed antiqui quatenos dicebant.
 Quande pro quando dicebant antiqui.
 Quamox significat cito. sed si per se ponas mox si-
 gnificat postea uel paulo post.

Quatere suspensum & uicinum rei alicuius mortuū significat: ut interdum concutere: cum & idipsum uerbum concutere & quatere sit compositum: quas fare autem est sæpe quatere.

Querquetulanae dicebantur nymphæ: querqueto uirescenti præsidentes.

Querquetularia porta romæ dicta: quæ querquetum intra muros urbis iuxta se habuerit.

Quoniam significat non solum id quod quia: sed etiam id quod postquam. hac de causa quæ græcum ἐπει utriusque significationem obtinet.

Quod significat aliquid præterquam quod in usu fere est & græci dicunt οτι.

Quinque genera signorum obseruāt augures: ex cælo: ex auibus: ex tripudiis: ex quadrupedibus: ex diris.

Vfuli appellabantur tribuni militum a consule facti non a populo: de quorum iure: quæ **Rutilius rufus** legem tulerit. **Rufuli** ac post **rufuli** sunt appellati.

Runa genus teli significat. **Ennius** Runata recedit: id est pilata.

Ructare non ructari elicendum est. **Flaccus**: Videte alios ructari ac respere pulcherrima super uia. **Cicero** tamen ructaretur dixit.

Resperium uinum dixerunt quia uino sepulchrum spargebatur.

Rubidus apud **Plautum** panis uocatur parum coctus: ite scortæ ampulæ rugosæ rubidæ dici solent.

Romana porta apud romam a **sabinis** appellata est quæ per eam proximus eis aditus esset.

Rutabulum a prouendo igne uocatum quo panes coquantur. Inuenitur tamen positum & pro uirili memoro.

Rutilium rufum significat cuius coloris studiosæ etiam antiquæ mulieres fuerunt unde & **rutiliæ** dictæ sunt.

Rutrum dictum quæ eo harena eruitur.

Rotundam faciebant ædem **Vestæ** ad pilæ similitudinem: quæ eandem credebant terram esse.

Rupitia damnum dederit significat.

Rudus uel **raudus** cum dicitur res rudis & imperfecta significatur: hominem quoque imperitum rudem uocamus.

Rudentes restes nauticæ & asini cum uocem mittunt **Ruspri** est crebro querere.

Rustica uinalia. xiiii. kalendas septembris celebrabatur: quo die primum in urbem uinum deferebant.

R. pro. i. littera sæpe antiqui posuerunt: ut maiosibus meliosibus lasibus fesiis: pro maioribus melioribus laribus feriis.

Rorarios milites uocabant qui leui armatura primi prælium mittebant: quæ ut ante urbem fere rorare solet: sic illi ante grauem armaturam quæ prodibant rorarii dicti.

Robum rubo colore & quasi rufo significari ut bouem quoque rustici appellant: manifestum est: unde & materia quæ plurimas uenas eius coloris habet dicta est **robur**: hinc & homines ualentes & boni coloris **robusti**: **robus** quoque in carcere dicitur is locus quo præcipitatur malefactorum genus quæ ante arceis **robusteis** includebantur.

Robigalia dies festus. vii. kalendas maias quo robigo deo suo quem putabant rubiginem auertere sacrificabant.

Rorarium uinum quod rorariis dabatur.

Rogatio est cum populus consulitur de uno pluribus uel hominibus quæ non ad omnes pertineat: & de una pluribusque rebus de quibus omnibus sancitur nam quod in omnes homines resque populus sciuit lex appellatur.

Romulus ac **Remus** a uirtute. i. robore appellati sunt **Romam** **Romulus** de suo nomine appellauit: sed ideo romam non romulam ut ampliori uocabuli significatione prosperiora patriæ suæ nominarentur.

Romula tribus dicta quæ ex eo agro censetur quem **Romulus** cepit ex **Veientibus**.

Rumex genus teli simile spari gallici.

Rumitant rumigerant. **Neuius**: Simul alius aliunde rumitant inter sese.

Ruminalis dicta est ficus: quæ sub ea arbore lupa mammam dedit **remo** & **romulo**: **mama** autem **rumius**: dicitur unde & rustici appellant hædos subrumos: qui adhuc sub mammis habentur.

Rumen est pars colli: qua esca deuoratur: unde **ruma** re dicebatur quod nunc ruminare.

Rumentum abrupitio.

Regium appellatur id municipium quod in freto siciliæ est: quoniam id ab rumpendo dictum est.

Redibitur tum id proprie dicitur: quod reditum est improbatumque: & qui dedit rursus coactus est habere id quod ante habuit.

Rediua siue **rediuu** dicitur cum circa unguis cutis se soluit: quia dura est soluere.

Redhostire est gratiam referre: nam & **hostire** per aqua re posuerunt.

Rediuuum est ex uetusto renouatum.

Reus dictus a re. quam promisit ac debet: **reus stipulando** est. i. qui stipulatur: **reus promittendo** est: quæ suo nomine alteri quid pro altero promisit.

Ritus mos uel consuetudo: **rite** autem significat bene ac recte.

Retractare est rursus tractare.

Rabidus a rabie: qui morbus caninus est.

Raui coloris appellantur qui sunt inter flauos & cæsius: quos **Plautus** appellat **rauistellos**. **Quis** inquit hæc mulier & illic **rauistellus** qui uenit.

Rates uocant ligna colligata: quæ per aquam agunt: quo uocabulo interdum etiam naues significantur **Rabula** dicitur in multis intentus uegociis. paratusque ad radendum quid auferendumque: uel quia est in negociis agendis acrior quasi rabiosus.

Rodasculana porta appellata: quæ rudis & impolita sit relicta: uel **raudo**. i. ære iuncta.

Rasores fidicines dicti: quia uidentur chordas ictu radere.

Ratitum quadrantem dictum putant quæ in eo & triente ratis fuerit effigies: ut naus in asse.

Rauim dicebant pro raucitate: unde & uerbum **rauiuo** **rauias**.

Ratus sum significat puto: ite **ratus** certus ac firmus **Rauilia** a **rauis** oculis quemadmodum a **cæsius** **cæsi** læ sic appellata.

Raumé portata a nomine cuiusdam aurigæ sic appellata.

Reciperatia cū inter ciuitates pegrinas lex conuenit ut res priuata reddantur singulis reciperenturq̄.
Reciprocare pro ultro citroq̄ poscere ufi sunt antiqui: quia p̄care est poscere: unde æque gremiis sublectare ac figere.
Recellere reclinare: excellere in altum extollere.
Recinium omne uestimentum quadratum: unde reciniati mimi.
Ricæ & ricolæ uocantur parua ricinia: ut palliola ad usum capitis facta.
Recte appellantur uestimenta uirilia: quæ astantibus in altitudinem texuntur.
Rienes antiqui uocabant nefrūdines: quia græci cos νεφρονος renes dicunt: Plautus. Glaber erat tanquā rien.
Refriua dicebantur: quæ ex segete causa auspicii domum ad sacrificium referebant.
Remeare redire: ut cōmeare ultro citroq̄ ire unde commeatus dari dicitur idest tempus: quo ire & redire quis possit.
Remeligenes & remoræ a morando dictæ. Plautus: Quid nunc illæ tam diutius remorantur remeligenes: & Lucilius. Quæram uox ex te resonans meo gradu remoram fecit.
Remurinus ager dictus quia possessus est a Remo: & habitatio Remi remona: sed & locus in summo auentino remoria dicitur ubi Remus de urbe condenda fuerat auspicatus.
Remores aues in auspicio dicuntur. quæ acturum aliquid remorari compellunt.
Rinari est ualde quærere: ut in rimis quoq̄.
Remillum dicitur quasi repandum.
Remorbeſcat in morbum recidat.
Refutare redarguere compositum a fando: uersa. a. littera in. u.
Renanciscitur significat repræhenderit: unde adhuc nos dicimus nanciscitur: & nactus. i. adeptus.
Reor existimo: & quæcunq̄ ab eo declinantur.
Remulco est cum scaphæ remis nauis magna trahit.
Rigidum & præter modum frigidum significat & durum.
Regifugium sacrum dicebant: quo die rex Tarquinius fugerit e Roma.
Regia domus: ubi rex habitat.
Regiescit apud Plau. significat crescit.
Reapse est reipsa. Pacu. Si non est ingratum reapse q̄ feci.
Repotia postridie nuptias apud nouum maritū cœnatur: quia quasi reficitur potatio.
Repagula sunt quæ patefaciendi gratia ita figuntur: ut contrario pangantur: hæc & repages dicuntur.
Repudium: q̄ fit ob rem pudendam appellatum.
Repedare recedere.
Repastinari ager is dicitur cuius natum fodiendo mutatnr.
Reluere soluere repignerare.
Resignare antiqui dicebant pro rescribere: ut adhuc subſignare dicimus pro subscribere.
Residiare sæpe refilire.
Restibilis ager fit qui biennio cōtinuo seritur farreo spico. i. aristato: quod ne fiat solent qui prælia locat excipere.

Reses ignauus: quia residet.

Resecrare soluere: religione utiq̄ cum reus populū comitiis orauerat per deos: ut eo periculo liberaretur: iubebat magistratus eum resecrare. Plautus Resecroq̄ mater quod dudum obsecraueram.

Res comperendinata significat iudicium in tertium diem constitutum.

Raua uox rauca & parum liquida proxime canum latratum sonans: unde etiā cauidicus pugnaciter loquens rauilla.

Rosea in campo reatino campus appellatur: q̄ in eo arua rore humida semper seruntur.

Rediculi fanum extra portam capenam fuit: quia accedens ad urbem Hannibal ex eo loco redierit quibusdam perterritus uisis.

Referari a ferra dictum est.

Ridiculus qui in rebus turpibus ridet.

Remant repetant. Enni. Riuos camposq̄ remant.

Retricibus eumam. Cato aquam eo nomine significat qua horti irrigantur.

Receptitius seruus est qui ob uitium redhibetur.

Rogat est consulit populum uel petit ab eo: ut id sciscat: quod ferat.

Restat Ennius posuit pro distat.

Ruri esse non rure dicendum est. testis est Teren. cū ait: ruri se continebbt.

Rætiario pugnantia aduersus mirmilonem cantatur. non te peto: piscem peto: quid me fugis galle: quia mirmilonicum genus armaturæ gallicum est: ipsiq̄ mirmilones ante galli appellabantur in quorum galleis spicis effigies inerat: quod genus pugnae institutum est a Pittaco uno ex septem sapientibus qui aduersus phritonem dimicaturus propter controuersias finium quæ erant inter atticos & mitylenæos Ræti occultato impediuit phritonem.

Resignatum æs dicitur militi cum ob delictū aliqd̄ iussu tribuni militum ne stipendium ei detur in tabulas refertur: signare enim dicebant pro scribere.

Rituales nominantur ethruscorū libri in quibus scriptum est quo ritu urbes condāt: aræ ædesq̄ sacrentur: curæ tribus & centuriæ distribuuntur.

Redinunt redeunt.

Regium est: quod est aut fuit regis.

Regale est dignum rege.

Req̄ eapse re ipsa.

Recipie recipiam.

Redemptitauere: ut domitauere.

Repulsior Cato dixit comparatiue a repulso.

Ratissima quoq̄ ab his quæ dicimus rata unde etiam rationes dictæ.

Rapi simulatur uirgo ex gremio matris aut: si ea non est proxima necessitudine: cum ad uirum traditur: q̄ uidelicet ea res foeliciter Romulo cessit.

Rapi solet fax: qua prælucente noua nupta deducta est ab utriusq̄ amicis: ne aut uxor eam sub lecto uiri ea nocte ponat: aut uir in sepulchro comburendam curet quo utroq̄ mors propinqua alterutrius captari putatur.

Receptus mos est: quem sua sponte ciuitas alienum adſciuit.

Regalia exta appellabant: quæ petentibus insperatū pollicebantur honorem humilioribus hæreditates

filiofamilie

filio familiae dominationem.
Rosii appellabantur in omnibus perfecti: q̄ Rosius quidam perfectus unus in arte idest comœdia iudicatus sit.
Rica est uestimentum quadratum fimbriatum purpureum: quo flaminicæ pro palliolo utebatur. Alii dicunt q̄ ex lana fiat succida alba: quod conficiunt uirgines ingenuæ patrimæ matrimæ ciues: & inficiatur cæruleo colore.
Repertum dicitur quasi partum & reparatum.
Rictus rixæ rixiosæ ringitur dici uidentur quia in diuersum rumpantur: contraria quæ sint recto: quod uocabulum dictum uidetur a regendo.
 Vsq̄ deq̄ significat plus minusue.
S **Soniuius** sonanti.
Suppium antiqui dicebant quem nunc supinum dicimus.
Seruilis lacus Romæ a conditore uocatus.
Sonticum iustum. Neuius Sonticam esse oportet causam q̄obrem perdas mulierem.
Sacra uia in urbe roma appellatur: q̄ in ea foedus ietum fit inter Romulum ac Tatium.
Solita uilia hostiarum trium diuersi generis immolationem signat tauri arietis: uerris: q̄ omnes solidi integriq̄ sunt corporis: solum enim lingua os corum significat totum & solidum: unde tela quædam solifera uocantur tota ferrea: & homo bonarum artium solers: & quæ nulla parte laxata cauæq̄ solida nominantur.
Secordiam quidam pro ignauia posuerunt. Cato pro stultitia posuit. compositum autem uidetur ex si qd̄ est sine & corde.
Semis: semodius. semuncia ex græco trahuntur: sicut & alia nonnulla quæ litteram pro aspiratione eorum habent: ut επτα septem: ὑλη sylua: sic ista ab eo qd̄ illi dicunt ἦμι declinata sunt.
Superuacaneum superuacuum.
Setu fertarios dicebant: qui quædam sacrificia ad arbores fulgoritas faciebant a ferto scilicet quodam sacrificii genere.
Silicernium erat genus farciminis: quo fletu familia purgabatur: dictum autem silicernium: quia cuius nomine ea res instituebatur is eam silentium cerneret. Cæcilius: credidi silicernium eius me esse esurum.
Sudum siccum quasi seudum idest sine udo.
Securus sine cura.
Sublesta infirma & tenuia. Plautus: Grauior paupertas sit: fides sublestior: idest infirmior. Idem ait. Vnum sublestissimum: quia infirmos faciat uel corpore uel animo.
Secus aliter: aut secus non aliter.
Stipem esse nummum signatum testimonio est & id quod datur in stipendium militi & cum spondetur pecunia quod stipulari dicitur.
Sobrinus est patris mei consobrini filius & matris meæ consobrini filius.
Sororiare mammae dicuntur puellarum. cum primū tumescunt.
Suregit & sortus pro surrexit: & quasi possit fieri: sur rectus frequenter posuit Liuius.
Sors & patrimonium significat: unde consortes di-

S **cius** & dei responsum: & quod cuiq̄ accidit in sortiendo.
Soracum est: quo ornamenta portantur scænicorum.
Sobrium uicum Romæ dictum putant: uel q̄ in eo taberna nulla fuerit: uel q̄ in eo Mercurio lacte non uiuino supplicabatur.
Sons nocens. Insons innocens.
Sodales dicti: q̄ una federet & essent: uel q̄ ex suo datis uelci soliti sunt: uel q̄ inter se inuicem suaderent quod utile esset.
Sodes si audes: ut sis pro si uis: & illico pro in loco. Terentius in andria: Dic sodes. quis heri Chrysidé habuit.
Surum dicebant ex quo per diminutionem furculus: Ennius. Vnus surus surum ferret: tamen defendere possent.
Surremit sumpsit. uicq̄ manu surremit hastam.
Surrepsit sustulerit.
Summussi murmuratores. Neuius: odi inquit summus: proinde aperte dicere: quid sit. Terentius mussare pro tacere posuit: cum ait: Sile cæla ocula tege tace mussa.
Sum pro eum usus est Ennius.
Solon osce dicitur id quod nos totum uocamus. Liuius. Soliferum genus teli. i. totum ferreum. Solers etiã in omni re prudens: & solene quod omnibus annis præstare debet.
Sola sedilia: in quibus singuli tantum possunt sedere ideoq̄ soliar sternere dicuntur: qui sellisternium habent: & solaria uocantur babylonica in quibus eadē sternuntur.
Solum terram dicunt.
Solea uel ea dicitur quæ solo pedibus subiicitur: uel genus piscis: uel materia robusta super quâ paries cratitius extruitur.
Solox lana crassa: uel pecus lana contextum. Titin. Lana soloci ad purpuram data: & Lucil. Pascali pecore ac montano hirco atq̄ soloce.
Sos pro eos antiqui dicebant: ut Enni. Constitit inde loci propter sos deas dearum.
Sos interdum pro suos ponebant per datiuum casum: idem Ennius effert: postq̄ lumina sis oculis pro suis Sultis si uultis. plau. Sequimini me hac sultis: Cato Audite sultis milites.
Solatum morbi genus.
Solipugna genus hostiolæ maleficæ: q̄ sit acrius contractusq̄ feruore solis: unde etiã nomen traxit.
Sospes saluus. Enni. tamē sospitē p̄ seruatore posuit. Sospitare bona spe afficere: aut bonam spem non fallere
Succotrilla uox tenuis & alta. Titin. Fœmina fabula succotrilla uocabula.
Succingulum balteum.
Succerda stercus suillum. Titin. Quid habes nisi unam arcam sine clauis: eo condis succerdas.
Sciscito sententiam dico.
Succidanea hostia dicebatur quæ secundo loco dicebatur. s. sic appellata est a succedendo.
Sugillatum dicitur ex græco q̄ ea pars quæ sub collo est ab eis dicitur.
Sycophantas appellatos hac de causa dicunt atticos quodam iuuenes solitos aiunt in hortos irrumpere iucosq̄ deligere: quam ob causam lege est constitutum:

nt qui id fecisset capite truncaretur: quā poenā qui persequerentur ob paruula detrimenta sycophantias appellatos.

Solcus dictus a græco. qui ab illis αὐλαξ appellatur. Suasum color appellatus: qui fit ex stillicidio fumoso in uestimento albo. Plautus: Suaso infecisti propudiosa pallulam: sunt qui omnē colorem suasum uelint appellare: quod quasi persuadentur in alium ex albo transire.

Superescit supererit. Ennius. Dum quidem unus homo Romæ superescit.

Sub iugum mitti dicuntur hostes: cum duabus hastis in terra defixis tertiāq; superligata inermes sub eas coguntur transire.

Subices Ennius pro subiectis posuit.

Superstites antiquitus appellati sunt testes.

Superuaganea dicebat ab auguribus auis quæ ex fumo cacumine uocem emisisset: dicta ita: quia super omnia uagatur aut canit.

Supercilia in lunonis tutela esse putabant quod his protegantur oculi: per quos luce fruimur: quam tribuere putabant lunonem: unde & Lucinia dicta est.

Supernati dicuntur: quibus semina sunt succisa in modum suillorum paruorum. Ennius His pernas succidit iniqua superuia poeni.

Supremum modo significat summum: modo extremum: modo maximum.

Subillos dicebantur quædam lamellæ sacrificiis necessariae.

Sorriorum tīgillum appellabatur locus sacer in honorem lunonis: quem Horatius quidam statuerat causa sororis a se interfectæ ob suam expiationem.

Substillum tempus ante pluuiam pene & post pluuiam non per siccū: quod iam stillaret aut nondū defuisset.

Subscudes appellantur tabellæ: quibus tabulæ inter se configuntur: quia quo immittuntur succiditur. Pacuius: Nec ulla subcus prohibet compagem.

Sub corona uenundari dicuntur captiui. qui uenūdabantur coronati. Cato: Vt populus potius ob rem bene gestam supplicatum eat: quia re male gesta coronatus ueneat.

Sublime est in altitudinem elatum: id autem dicitur a limine superiore: quia super nos est.

Succenturiare est explendæ centuriæ gratia supplere. Cæcilius: nunc meæ malitiæ astutia opus est succenturia.

Sobromari dicuntur hædi cum ad māmam admouentur: quia ea rumis uocatur: uel quia ruminē trahunt lac suggentes.

Subulo tusce tibicen dicitur.

Subura regio romæ a pago succufanæ uocabatur: quod ei uicinum fuit.

Subuerbustam uerubus uſtam significat.

Soboles ab oleſcendo: id est crescendo dictæ ut adolescentes & adultæ & indoles. Lucretius: Siue uirum soboles: siue est muliebris origo.

Subucula est genus libi: dicitur & alica ex oleo & melle & genus uestimenti.

Sub uos placo supplico.

Suffiscus folliculus testium arietinorum: quo utebantur pro marsupio a fisci similitudine dictus.

Subactus: modo significat molitus: modo uictus: modo

do compulsus: ut cū dicimus pecus sub arbore subactum: modo coactus.

Supplicia ueteres quædam sacrificia a supplicatio uocabant.

Sufes cōsul lingua poenorum calidius senatus inquit censuit referentibus sufetis.

Sub uitem hastas iacere dicitur ueles: cum eas sub manu sursum mittit. Luc. Vt ueles bonus sub uitem. quod summisit hastas: ueles autem uelitis facit.

Sub uitem præliari dicuntur milites: cum sub uinea militari pugnant. Luc. Neq; prodire in altum: præliari procul sub uite.

Sub uineam iacere dicuntur milites cum astantibus centurionibus iacere coguntur fudes.

Supparum uestimentum puellare lineum quod & subula. id est camisia dicitur. Affra. Puella non sum: super paro si induta sum.

Sipat iacit: unde dissipat disuicit: & obstipat obiicit & insipit hoc est iniicit.

Sutelæ dolosæ astutiæ a similitudine suetium dictæ.

Suspectus a suspicor uenit & a suspicio.

Suoſte suo ipsius: ut meoſte meo ipsius: tuoſte tuo ipsius

es genera librorum erant di. coniuictorum similia qui continentur in transuersum

ectâ panicula.

Strutiones dicebant omnium rerum instructiones.

Struere antiqui dicebant pro augere: unde industria

Stropus quod græce Σροφίον dicitur pro insigni ponebatur in capitibus sacerdotum: alii id coronam esse dixerunt.

Struteum mēbrum uirile a salacitate asseris qui græce dicitur animus præ

renam appellabant. dabatur dicitur

oso hominis boni a numero significatur alterum tertiumque

uenturum similis commodi: uelut trenam præposita. f. littera: ut antiquis frequens usus erat.

Strebula lingua umbrorum appellabant partes carnis sacrificatarum.

Stelata genus nauigii latum magis quā altum & a latitudine sic appellatum: sed ea consuetudine qua stlocū pro locum: & stlitem pro litem dicebant.

Stembus grauis tardus sicut Lucilius pedibus stembum dixit equum pigrum & tardum.

Stipatores corporis custodes: quos antiqui latrones uocabant: stipati enim ferro circundant corpora regum.

Stipes fustis terræ defixus.

Stritauum antiqui dicebant pro tritauo.

Strigores densarum uirium homines.

Strigæ appellantur ordines rerum inter se coniunctæ collocatarum a stringendo dictæ.

Status dies uocatur iudicii causa constitutus.

Satyra & genus cibi dicitur ex uariis rebus conditum: & lex multis aliis confecta legibus: & genus carminis: ubi de multis rebus disputatur.

Statæ Martis simulacrum in foro colebatur.

Stalagmium genus ornamenti aurium. Ceci. Ex aure eius stalagmium domi habeo.

Stolidus stultus.

Stuprum pro turpitudine antiqui dixerunt unde est in carmine: foede stupreque castigatōr quotidie.

Stura

Stura flumen in agro laurenti est.
 Steriliam sterilem.
 Stultorum feriæ appellabatur quirinalia q̄ eo die sacrificant hii: qui solenni die aut non potuerunt rē diuinam facere aut ignorauerunt.
 Sanqualis auis quæ ossifraga dicitur.
 Sacrima appellabant mustum quod libero sacrificabant pro uineis & uasis & ipso uino conseruandis: sicut præmetium de spicis quas primū messuissent sacrificabant Cereri.
 Sacrificulus rex appellatus est qui ea sacra quæ reges facere assueuerant fecisset.
 Sacella dicuntur loca diis sacrata sine tecto.
 Sacrosanctum dicebatur: q̄ iureiurando interposito erat institutum: ut si quis uiolasset morte pœnas pēderet.
 Sacratæ leges dicebantur: quibus sancitum erat: ut si quis aduersum eas fecisset: sacer al. cui deorum esset cum familia pecuniaq̄.
 Seclusa sacra dicebant: quæ græci *ἄσβεστα* appellat.
 Scæna siue sacena dolabra pontificalis.
 Sarista hasta macedonica.
 Sacer mons trans anienem fluuium ultra tertium miliarium appellatur quia Ioui fuerat cōsecratus.
 Sacerani appellati sunt reate orti qui ex septimontio ligures siculos quæ exegerunt dicti sacerani: q̄ uere sacro sint nati.
 Sagmina dicebant herbas uerbenas: qui ex loco sancto arcebantur legatis proficiscētibus ad foedus faciendum bellumq̄ indicendum: uel a sanciedo. i. cōfirmando. Neuius: Scabos atq̄ uerbenas sagmina sumpserunt.
 Sagaces appellatur solertis acuminis: ut etiam canes indagatores sagaces sunt appellati.
 Saga quoq̄ dicitur mulier perita sacrorum: & uir sapiens producta prima syllaba propter ambiguitatē euitandam.
 Sarpa uineta putata: idest pura facta: unde & uirgulæ abicissæ sarmenta. Sarpere enim antiqui pro purgare ponebant.
 Sarte ponebant pro integre: ob quam causam opera publica: quæ locantur ut integra præstetur sarta tecta locantur. Etenim sarcire est integrum facere.
 Sarta Epiros insula.
 Sardare intelligere. Neuius: Quod bruti nec satis sarcare queunt.
 Sarcito damnum soluito.
 Sargus piscis genus in mari ægyptio.
 Sateurnus Saturnus.
 Sas suas. Ennius: Virgines nā fini quisq̄ domi romanus habet sas.
 Sam idest eam. Enni. Ne quisq̄ philosophia in somnis uidit prius q̄ sam discere cœpit.
 Sapsa ipsa. Idem Ennius: Quo res sapsa sese ostendat.
 Sæua res dicitur mala quali sinistra enim græce sinistrum dicitur.
 Saperda genus pessimi piscis.
 Sandaraca genus coloris. Neuius: Merula sandaracino ore.
 Sambuca organi genus: a quo sambicistriae dicuntur machina quoq̄: qua urbs expugnatur similiter uocatur. Nam ut in organo chordæ sic in machina in

tenduntur funes.
 Samnites ab hastis appellati sunt: quas græci appellat: has enim ferre assueti erāt: siue a colle samnio: ubi ex sabinis aduentantes confederunt.
 Salaria uia romæ est appellata: quia per eā sabinum salum mari deferebant.
 Salaciam dicebant deam aquæ: quam putabant saluatiere: hoc est mare mouere: unde Ouidius: Nymphæq̄ salaces: quo uocabulo poetæ p̄ aqua usi sunt Pacuius: Hinc scuitiam salaciæ fugimus.
 Salutaris porta appellata est ab æde salutis: quæ ei proxima fuit.
 Spondere putatur dictum: q̄ sponte sua: idest uoluntate promittatur.
 Salentini a salo sunt appellati.
 Sæculares ludi apud romanos post cētum annos fiebant quia seculū centū annos extendi existimabant.
 Scutulum tenue & macrum: & in quo tamē exilis pellicula cernitur.
 Squalidum incultum & sordidum: q̄ proxime similitudinem habet squamæ piscium sic appellatum.
 Squarosi ab eadem squamarū similitudine dicti: quorum cutis exurgit ob assiduā illuuiē. Lucilius: Varonum ac rapicum squarosa incondita rostra.
 Schoniculæ appellatur meretrices propter usum unguenti scœni: quod est pessimi generis.
 Scorta appellantur meretrices: quia ut pelliculæ subigantur: oīa nāq̄ ex pellibus facta scorta appellantur.
 Scortes idest pelles testiu arietinorum ab eisdem pellibus dicti.
 Scādulaca genus herbæ frugibus inimica q̄ eas uelut hedera implicando necat.
 Scaptensula locus ubi argentum effoditur in macedonia dictus a fodiendo. *σκᾶπτεῖν* nāq̄ græce effodere dicitur. Lucretius: Quales expiret scaptensula subter odores.
 Spara minimi generis iacula a spargendo dicta. Luc. Tum sparatū murices portantur tragula porro.
 Spira dicitur & basis columnæ unius thori aut duorū & genus pistorii operis & funis nauticus in orbem conuolutus ab eadem omnes similitudine Ennius uero hominum similitudinem spirā uocauit.
 Specto sine præpositione Pacuius posuit.
 Specile caro quædam proprii cuiusdam habitus infra umbilicum suis.
 Spicit quoq̄ sine præpositione dixerunt antiqui.
 Spirilum barba capræ appellatur.
 Spintrinis genus auis turpis figuræ ea græce dicitur.
 Sartæ nugatoriae ac despiciendæ mulieres.
 Sartutillus uenter suillæ condito farre expletus.
 Spinter armillæ genus: quo mulieres utebantur brachio summo sinistro.
 Scrupi dicuntur aspera saxa & distatia a tractu. unde scrupulosam rem dicimus quæ aliquid in se habet asperi.
 Scranteum pelliceum in quo sagittæ reconduntur appellatum ab eadem causâ qua scortum: scytos enim græce pellis dicitur: unde scuticæ & scuta: quia non sine pellibus sunt.
 Sceleratus campus appellatur proxime portam collinam: in quo uirgines uestales: quæ incestum fecerunt: defossæ sunt.

Sceleratus uicus Romæ appellat: q̄ cū Tarquinius su-
 perbus interficiendum curasset Seruiū regē socerū
 suū corpus eius iacens filia Carpēto subuecta sit: p-
 perant in possessionem domus paternæ.
Scelerata porta: quæ & carmentalis dicitur uocata: q̄
 per eam sex & trecenti Fabii cum clientibus militi-
 bus quinque egressi aduersus ethruscos ad annē cre-
 meram omnes sunt interfecti.
Schedia genus nauigii inconditum: idest trabibus tā-
 tum inter se nexis factū: unde mala poemata sche-
 dia appellantur.
Sexus natura uel habitus ex græco hex uo-
 catur.
Simpludearia funera: quibus ludos adhibebant.
Sestertium dicitur quarta pars denarii: quo tempore
 is decussis ualebat: idest dupondius & semis.
Sex milium & ducetorum hoīum primus. C. Marius
 descripsit legionem: cum antea quatuor milium fu-
 isset: unde etiam appellabantur quadrata.
Sibus callidus uel acutus.
 Sed pro siue inueniuntur posuisse antiqui.
Sibinam appellant illiriū telum uenabuli simile. Enni-
 us: Illiriū restant siccis sibinisq̄ fodentes.
 Sedienculam sedile.
Seduculum genus flagelli dictum: q̄ uapulantes sudā-
 tes facit.
Sectarius ueruex: qui gregem agnorum præcedens
 ducit.
Secespitam alii securim. alii dolabram æneam. alii cul-
 tellum putant.
Silicum dictum q̄ semunciam fecit.
Seccessiones narrationes.
Sicilices hastarum spicula lata. Ennius: Incedit ucles
 uulgo sicilicibus latis.
Sectio persecutio iuris.
Secundæ res uon a numero dicuntur: sed quia ut ue-
 limus sequantur.
Sincinia cantionem solitariam.
Sectores & qui secant dicuntur: & qui empta sua per-
 sequuntur.
Sacyonia genus calciamenti. Lucil. Et pedibus læua si-
 cyonia demit honesta.
Simultas idest odium dicta ex cōtrario quia minime
 sunt simul: pōt & a simulatione dicta extimari quia
 simulata loquuntur adinuicem.
Sementinæ feriæ fuerāt institutæ: quasi ex iis fruges
 grandescere possint.
Simpulum uas paruum non dissimile ciatho: quo ui-
 num in sacrificiis libabatur: unde & mulieres rebus
 diuinis deditæ simpulatrices dicuntur.
Senaculum locus senatorum.
Sentinare satagere dictum a sentina naui quam quis
 ut aqua liberet euacuare contendit: itaq̄ sentinare
 subtiliter periculum uitare. Cæci. Capit consilium
 postq̄ sentinat satis.
Sentes ipinæ. Afranius: Quæ senticosa uerba p̄tor-
 quet turba.
Scoenas sabini cœnas: quæ aut nunc prandia sunt: cœ-
 nas habebant: & pro cœnis uespernas appellabant
Segnita dicitur: quod sit sine nitendo utile: aut hone-
 stum. Teren. Enim uero daue nihil loci est segnitiæ
 neq̄ secordiæ.

S **Signare** significat modo scribere: modo anulō signa
 primere: modo pecora signis notare.
Septimentium appellabant diem festum: quod in se-
 ptem locis faciebant sacrificium: palatio uelia: fuga
 talia: sabina cermalo: celapio: & cispio.
Siparium genus ueli inimicum.
Seliquastra genus sedilium.
Silus appellatur nasus sursum uersus & repādus. Vn-
 de galeæ quoq̄ a similitudine silæ dictæ sunt.
Serilla nauigia histrica: quæ lino ac sparto cōdensan-
 tur: a conferendo & contexendo dicta.
Sultis si uultis. Ennius: Pandite sulti genas: & corde re-
 linquite somnum.
Serius Actius a sero comparauit: ait enim ne si forte
 paulo q̄ tu ueniam serius.
Spondere ponebatur pro dicere: unde & respondere
 adhuc manet: sed postea usurpari cœptum est in p-
 missu.
Subditus dicitur iudex: qui loco mortui datur iis: qui
 eum habuerant iudicem in aliqua re uel lite.
Scaptia tribus a nomine uerbis scaptiæ appellatur.
Sabatina a lacu sabate dicta.
Sabini a cultura deorum dicti: idest α το του σερβειν
Silere tacere significat ficto uerbo: ab s littera: quæ
 nota silentii est.
Sanqualis porta appellatur proxima ædis ancus.
Stiridium quasi stillidium: cum stillæ concretæ fri-
 gore cadunt. Stiria enim principale est: stilla dimi-
 nutium.
Seruorum dies festus erat idibus augusti: quia eo die
 rex Tullus filius ancilæ natus est.
Sacramentū dicitur quod iurisiurandi sacratione in-
 terposita geritur.
Siremps dicitur quasi similis res ipsa habetur ī libris
 Catonis.
Spatiatorem pro erratorem Cato posuit.
Stata dicebantur sacrificia: quæ certis diebus fiebant
 Cato stata solennia sancta deseruisti.
Solennia sacra dicuntur: quæ certis temporibus fi-
 unt.
Sacra præliari dicitur cum assidue acceditur recedi-
 turq̄ neq̄ ullo consistitur tempore.
Sacramentum æs significat: quost pœnæ nomine pē-
 ditur.
Scholæ dictæ sunt ex græco σχολαζ̄ uaco a uaca-
 tione: q̄ cæteris rebus omissis uacare liberalibus
 studiis pueri debent.
Silatum antiqui pro eo quod nunc ientaculum dici-
 mus appellabant: quia ieiuni uinum sili conditū an-
 te meridiem absorbebant.
Struppi uocabantur in puluinaribus fasciculi de uer-
 benis facti: quia pro deorum capitibus poneban-
 tur.
Secespita cultrum ferreum oblongū manubrio ebur-
 neo rotundo solido iuncto ad capulum auro argen-
 toq̄ fixo clauis æneis ære cyprio quo flamines fla-
 mineæ uirgines pontificesq̄ ad sacrificia utebant:
 dicta autem est secespita a secando.
Secium libum est: quod secespita secatur.
Suffimenta dicebant: quæ faciebant ex faba milioḡ
 molito mulso sparso: ea diis eo tempore dabantur:
 quo uuæ calcatae pilo præmebantur.

Serpsit

S

T

Serpsit atiqui pro serpsit usi sunt. unde serpulæ dictæ quas nunc serpentes dicimus ex græco: quod illi $\epsilon\sigma\pi\tau\alpha$: nos pro aspiratione eorum s littera posita proferimus: ut sex septem.

Suffibulum uestimentum album prætextum quadrangulū oblongū: q̄ in capite uestales uirgines sacrificantes habebant: idq̄ fibula comprehendebatur.

Sumanalia liba farinacia in modum rotæ ficta.

Sanates dicti sunt qui supra infraq̄ Romam habitauerunt: quod nomen ideo est inactum. quia cū defecissent a Romanis breui post in amicitiam quasi sanata mente redierunt.

Sex uestæ sacerdotes constitutæ erant: ut populus p̄ sua quisq̄ parte haberet ministram sacrorum. quia ciuitas romana in sex erat distributa partes. In primos secundosq̄ titienses. ramnes. luceres.

Sublucare arbores: est ramos earum supputare. & ueluti subtus lucem mittere. conlucare autem succis arboribus locum luce implere.

Spurcum uinum dicebāt cum aqua admixta: aut igne tactum erat mustum uel anteq̄ deferuescat.

Sacrificium quod fiebat Romæ in mōte palatino palatuar dicebatur.

Sistere sana cum dicerent significabatur lectisternia certis in fano locis componere.

Serpula serpsit cum legitur apud Messalam significat serpens irrepserit.

Solino intelligitur consulo.

Stipatores: id est custodes cuiusq̄ corporis: dicti sunt a stipe: quam accipiebant mercedis nomine.

Solicitare est solo citare: id est ex suo loco mouere solum autem quin significet locum quis dubitat: cum exules quoq̄ dicantur loco patriæ suæ pulli.

Ereus locus in campo martio dictus: q̄ eo loco ara ditis patris in terra occultaret. Tauri appellabantur ludi in honorem deorum in ferorum facti. Instituti autem uidentur hac de causa. Regnante Tarquinio superbo cum magna incidisset pestilentia in mulieres grauidas: quæ fuerat facta ex carne diu uēdita populo taurorum: ob hoc diis inferis instituti & tauri uocati sunt.

Talassionem in nuptiis Varro ait signum esse lanificii: talassionem enim uocabant quassilum qui alio modo appellatur calathus: uas utiq̄ ipsis lanificiis aptum.

Tauras uaccas steriles dici existimant hac de causa q̄ non magis q̄ tauri pariant.

Todi genus auium paruorum. Plautus: Cum extortis talis cum todis crustulis.

Tibilustria dies appellabant: in quibus agna tubas lustrabant.

Tuditantes significat negocium tundentes: id est agentes. Lucretius: Nec tuditantia rem cessant extrinsecus ullam.

Tudites mallei a tundendo dicti. inde & cuidam cognomen Tuditano fuit: quod caput malleo simile habuerit.

Tullios alii dixerunt esse syllanos: alii riuos: alii uehementes proiectores sanguinis arctuatim fluentis: q̄ les sūt tyburi in aniene. Ennius: sanguine tepido tullu effantes uolant.

T

Topper cito ut illud Nelei: Topper fortunæ commutantur hominibus.

Torrens & participium & nomen.

Torrum & torridum & aridum.

Turma equitū dicta quasi terinaq̄ terdeni equites ex tribus tribubus titiensū ramniū lucerum fiebat. Ita q̄ primi singularū decuriarum decuriones dicti qui ex eo singulis turmis & nunc trini.

Torrei a torreo deductū pprie significat siccare atq̄ arefacere: sed usurpatū est p̄ iam eo q̄ sit ignescere.

Turranni ethrusci dicti a tyrrheno duce Lydorum: a cuius gentis perpetua crudelitate etiam tyrāni sunt dicti.

Taruitas a ferocia taurorum: quasi tauri lacerbitas ē uocata.

Turbelas apud Plautum tnrbam significat.

Tutulū dicebant flaminicarum capitis ornamentū uitta purpurea innexa crinibus & in altitudine exstructum. Ennius: Fictores algeos & titulatos.

Tueor uideo.

Tuor defendo.

Tusci uicus Romæ ē dictus: q̄ ibi habitauerūt tusci qui recedēte ab obsidione Porsenna remanserūt.

Tusci a tusco rege filio Herculis sunt dicti a sacrificādo studiose ex græco $\theta\upsilon\sigma\sigma$ uelut tusculum dictum: quod aditum difficilem habeat: id est Thomicos græco nomine appellantur canabi impolito & sparto leuiter tortæ restis: ex quibus funes fiunt: puluilli quoque quos habent: ne a resti lædantur thomicos uocant.

Tongere nosse est: nam prænestini tongionē dicunt notionem. Ennius: Alii rhetorica tongent.

Tosce loca augurio designata. Cicero aspera ait esse & difficilia.

Tōsilla palus dolatus in acumen & cuspide preferratus: qui nauis religandæ causa in littore figit. Actiuis: Tacete & tonsillas littore ædite.

Tonsa remus quod quasi tōdeatur ferro. Ennius: Ponē petunt exin referunt ad pectora tonsas.

Tymbræus Apollo a monte tymbræo dictus qui est in agro troiano.

Toles tumor faucium: quæ per diminutionem dicuntur tonsillæ.

Taxat & taxatio a uerbo tango dicuntur. unde & taxatores a scenicis dicuntur: qui alterutrum male dictis tangunt.

Tagit simpliciter dicitur: quod attigit contigit facit compositum.

Tablinū locus proximus atrio a tabulis appellatus.

Tagax furunculus a tangendo dictus. Lucilius: Per scribere possē tagacem mutonis manu.

Tamina uua siluestris dicta: q̄ tā mira sit q̄ minium.

Talus prænomen erat sabinorum.

Tanne eousq̄. Afranius: Tanne arcula tua plena est araneorum.

Talipedare est uacillare pedibus: & quasi talis instere.

Tammodo atiqui dicebant pro modo.

Talia folliculum cæpe.

Tarmes genus uermiculi canem exedens.

Tæpocon appellarunt græci genus scribendi deorsum uersus: ut nunc dextrorsum uersus scribimus.

Tartarrino horrendo & terribili.
 Tam significationem habet positiuam: cui subiungimus q: ut tam bonus choerulus: q̄ bonus homerus. tam etiam pro tamen usi sunt.
 Tandem cum significet aliquando interdum tādē pro superuacuo ponitur: ut Terentius: Ita ut ne tandem uxorem duxit. Cicero etiam duplicat temporalem significationem cum ait: Tandem aliquando
 Tama dicitur cum labore uix sanguis in crura descendit & tumorem facit: Lucretius: Inguem ne existat papule tama ne boa noxat.
 Tædulum fastidiosum siue q̄ omnibus est tædium.
 Tapulla dicta est lex quædam de conuiuio.
 Termonem Ennius terminum dixit.
 Tersum diem serenum.
 Teres rotundus & in longitudine.
 Termentum apud Plautum detrimentum.
 Tempestatem pro tempore frequenter dixerunt.
 Tempesta tempestiua.
 Tinea uasa uinaria.
 Thensa uehiculum argenteum: quo exuix deorum ludis circensibus circum ad puluinar uehebantur.
 Temerare uiolare sacra & contaminare dictum uide licet a temeritate.
 Temetum uinum. unde temulentus & temulenta.
 Titinnare & titinnabant Neuius dixit pro sonitu tinnabuli.
 Tentipellium genus calciamenti ferratum: quo pelles extenduntur.
 Tegillum cuculi uinculum ex scripto factum. Plautus Tegillum mihi aret. id si uis dabo.
 Tyberis fluuius dictus a tyberino rege albanorum q̄ in eo cecidisset.
 Tyberis a Tyberi rege tuscorum.
 Tibicines in ædificiis dicti existimantur a similitudine tibiis canentium qui ut cantantes sustineant. ita illi ædificia.
 Tippula bestiolæ genus sex pedes habentis: sed tãtæ leuitatis: ut super aqua currēs non decidat. Plautus: Neq̄ tippulæ leuius pondus est q̄ fides lenonia.
 Testiculari est iumētis maribus fœminas uel mares fœminis admouere licet alii dicant tescilari.
 Tifata iliceta: romæ autem tifata curia: tifata etiã locus iuxta Capuam.
 Tituli milites appellantur quasi tituli q̄ patriam tuerentur. unde & titi prænomen ortum est.
 Tiasitas sodalitas.
 Titii ensis tribus a prænominē Titii Regis appellata uidetur.
 Titia quoq̄ curia ab eodem rege est dicta.
 Tetini pro tenui.
 Thræces gladiatores a similitudine palmularū thraciarum.
 Titiuillitium nullius significationis est: ut apud grecos. Plautus: Non est istud uerbum dempsi cum titiuillitio.
 Trabs proprie dicitur duo ligna compacta.
 Tragus genus conchæ mali saporis.
 Trabica nauis q̄ sit trabibus confixa. Pacuius: Labitur trabica in alueos.
 Trachali appellantur muri ac purpuræ superiores partes. unde ariminēses maritimi homines cognomen

traxerunt trachali.
 Troia & regio priami & lusus puerorū equestris dicitur: & locus in agro laurente quo primum italiae æneas cum suis constitit.
 Trifax telum longitudinis trium cubitorum quod capulta mittitur. Ennius: Aut permaceret paries percussus trifaci.
 Tributum quia ex priuato in publicum tribuitur.
 Trochum genus sellæ habetur apud Plautum.
 Trogenia Minerva a ripa tritonis fluminis dicta: qd̄ ibi primitus sit uisa.
 Truo aus onocrotalus. Cecilius irridens magnitudinem nasi: Proh dii immortales unde prorepsit truo
 Trapit uertit. unde trepido & trepidatio: quia turbatione mens uertitur.
 Triumphales corōæ sunt: quæ imperatori uictori aureæ præferuntur quæ temporibus antiquis ppter paupertatem laureæ fuerunt.
 Templum significat & ædificium deo sacratum & tignum: quod in ædificio transuersum ponitur.
 Transtra & tabulæ nanium dicuntur & tigna: quæ p pariete in parietem porriguntur.
 Tromentina tribus a campo tromenta dicta.
 Tragula genus teli dicta. q̄ scuto infixâ trahatur.
 Themis deam putabant esse: quæ præciperet hominibus id petere quod fas esset: eamq̄ id esse existimabant quod & fas est.
 Termes ramus direptus ex arbore nunc foliis repletus: nunc minus glaber.
 Tenus significat finem: ut cum dicimus hactenus.
 Trossulæ equites dicti: q̄ oppidum tuscorum trossulum sine opera peditum ceperit.
 Taciturnus qui facile tacet.
 Tacitus argutus etiam: quia potest tacere.
 Teniræ credebantur esse fortium deæ dictæ q̄ tenēdi haberent potestatem.
 Termino sacra faciebant: q̄ in eius tutela fines agrorum esse putabant. deniq̄ Numa pompilius statuit eū q̄ terminū exarasset: & ipm & boues sacros eē.
 Terminus quo loco colebatur super eum foramen patebat in tecto. quod nefas esse putarent terminū intra tectum consistere.
 Icinia uicinorum conseruatio.
 u Vesperna apud Plautum cœna intelligitur.
 Vesticeps puer qui iam uestitus est pubertate: contra inuesticeps: qui necdum pubertate uestitus est.
 Veia apud oscos dicebatur plaustrum. inde ueiari stipites in plaustro: & uectura ueiatura.
 Urbanas tribus appellabant in quas urbes erāt dispartita a Seruio Tullo rege: idest suburbana. pallatina: exquilina. collina.
 Vestis generaliter dicitur stragula forensis muliebris.
 Vestimentū pars aliqua: ut pallium tunica penula.
 Vescus fastidiosus. ue enim pro pusillo utebant. Lucretius uescū dixit edacem: cum ait: Nec mare quæ impendent uesco sale saxa peresa.
 Vescor pascor.
 Vesperugo uesper stella. Plautus: Nec uesperugo nec uirgiliae occidunt.
 Vespæ & uespiliones dicuntur qui funeradis corporibus officium gerūt non a minutis illis uolucris

- sed quia uespertino tempore eos efferunt qui fune
bri pompa duci propter inopiam nequeunt. hi eti-
am uespiliones dicuntur. **Martialis:** Qui fuerat me-
dicus nunc est uespilio daulus.
- Vespices** fructeta densa dicta a similitudine uestis.
- Velati** appellatur uestiti & inermes qui exercitum se-
quebantur. quiq; in mortuorum militum loco sub-
stituebantur: ipsi sunt & referentarii: qui fundis ac
lapidibus pugnabant quæ tela feruntur non tenen-
tur. **Cato** eos ferentarios dixit: qui tela ac potiones
militibus pugnantes ministrabant.
- Velitatio** dicta est ultro citroq; probrorū obiectatio
ab exemplo uelitaris pugnae. **Plautus:** Nescio qd ue-
litati estis inter uos.
- Veternofus** dicitur qui graui præmitur somno. **Ca-**
to ueternofum hydropicum intelligi uoluit quum
ait: **Veternofus** quamplurimum bibit: tam maxi-
me sitit.
- Veteratores** calidi dicti a multa rerum gerendarum
uetustate. **Gannius** mulieri non astutæ facile per-
suasit.
- Veterinam** bestiam iumentum **Cato** appellauit a ue-
hendo. **Opilius** ueterinam dici uoluit: quasi uate-
rinam: uelut uterinam: quod ad uentrem onus reli-
gatum gerat.
- Vitulans** lætans gaudio ut partu. **Ennius:** habet is co-
ronam uitulans uictoria.
- Viduertas** calamitas dicta q; uidet bonis.
- Vitiligo** in corpore hois macula alba: quam græci al-
phon uocant: a quo nos album. siue a uitio dicta eti-
am si non lædit: siue a uitulo propter eius membra-
næ cadorem qua nascitur inuolutus. **Lucilius:** Hæc
odiosa mihi vitiligo est: cum dolet inquit.
- Vel** colligatio quidem est disiunctiua: sed earum re-
rum quæ natura disiunctæ sunt: in quibus aut con-
iunctiue rectius utimur: ut aut dies aut nox. sed ea-
rum quæ non sunt contrariæ cum ligantur nil in-
terest: ut **Ennius:** Vel dictator uel equorum equiti-
q; magister esto uel consul.
- Vibices** plagæ uerberum in corpore humano dictæ
q; ui fiunt.
- Vibrissæ** in naribus hominum dicti q; his euulsis ca-
put uibratur.
- Vibrisso** est uocem in cantando crispare. **Titinnius:**
Si erit tibi cantandum facito usq; exuibrisses.
- Viget** dictum a uigendo: sed in agendis hostilibus re-
bus. Verum hiis qui concitato animo ad bouem
tendunt.
- Viatores** appellantur qui magistratibus parebāt. eo
q; plærunque ex agris homines euocabantur a ma-
gistratibus. & frequens eorum ab agris ad urbem
uia.
- Verticulas** cum dixit **Lucilius** articulus intelligi uo-
luit.
- Volæ** uestigium medii pedis concauum: sed & pal-
ma manus uola dicitur.
- Volones** sunt milites qui post cannensem cladē usq;
ad octo milia cum essent serui uoluntarie se ad mili-
tiam obtulere.
- Uersuti** dicuntur quorum mentes crebro ad malitiā
uertuntur.
- Uerux** appellantur ex ancillis ciuium Romanorum
uere nati: quod tempus anni maxime naturalis fœ-
turæ est.
- Vergiliæ** dictæ: q; earum ortu uer finem facit.
- Veritanus** ager dicitur: qui uiritim populo distri-
buitur.
- Verucent** uertant. **Pacuius:** Dii nouerint melio-
ra. atq; amentiam aueruncassent tuam: idest auer-
tissent.
- Vastum** pro magnum. ponitur tamen & pro inani.
- Actius:** Hanc urbem ferro uastam faciet. Vnde ua-
stitas & uastitudo.
- Uegrande** significat male grande & uecors.
- Ueianus** mali cordis maleianus. alii paruum siue mi-
nutum intelligunt: ut uegrande frumētum. uecors
est turbati ac mali cordis.
- Vaceram** dicunt stipem: ad quem equos solebant re-
ligare. alii dicunt maledictum significari hoc nomi-
ne acerbitatis magnæ: ut sit uecors & ueianus.
- Vagorem** pro uagitu **Ennius** posuit.
- Valuoli** folliculi fabæ.
- Valgos** Aurelius intelligi uult: qui diuersas furas ha-
bent: sicut econtrario uari dicuntur incurua crura
habentes.
- Viere** alligare. unde uimina & uasa uimineæ.
- Vermina** dicuntur dolores corporis cum quodam
minuto motu: quasi a uerminibus scindatur. hic do-
lor græce dicitur erupta pila dicunturq; d
uelut uerua habent præfixa.
- Vngulum** oscorum lingua significat annulum.
- Vinalia** diem festum habebant: quo die uinum no-
uum Ioui libabant.
- Venerari** uerbum compositum ex uenia & orando.
- Ventabant** dicebant antiqui. unde præpositione ad-
dita fit aduentabant.
- Viminalis** porta & collis appellabanturq; ibi uimi-
num silua fuisse uidetur.
- Viatus** & uiuidus a ui magna dicuntur.
- Vimbæ** uocabantur neptunalibus casæ frondeæ p
tabernaculis.
- Vallescit** perierit: a uallo militari: qd fit circa castra.
q; qui eo eiciuntur pro perditis habentur.
- Vexillum** diminutiuum est a uello.
- Vinulus** dicitur molliter se gerēs & minime quid ui-
riliter faciens.
- Victus** languidus sine ui & naturalibus priuatis ui-
ribus.
- Vingustus** fustis uncus.
- Vadem** sponforem significat datum in re capitali.
- Vecticularia** uita dicitur eorum qui uectibus parieti-
tis perfodiunt alienos furandi gratia. **Cato:** Vecti-
culariam uitam uiuere repente largiter habere re-
pente nihil.
- Uiritim** dicitur dari: quod datur per singulos uiros.
Cato: præda quæ capta est: uiritim diuisa.
- Uxorium** pependisse dicitur: qui q; uxorem non ha-
buerit: res populo dedit.
- Uis** **Cato** pro ultra posuit.
- Uolturnalia** uolturno deo sua sacra faciebant.
- Uesculi** male curati & graciles homines. ue enim syl-
labam rei parux præponebant: unde ueioue & ue-
grandem fabam minutam dicebant.
- Uaticus** collis appellatus ē q; eo potitus sit populus

romanus uatum responso expulsis ethruscis.
 Viuissimus superlatiuus a uiuido.
 Ungulatos unguis magnos atque asperos Cato ap-
 pellauit.
 Verberitare idem Cato frequentatium ab eo qd'
 est uerbero dixit.
 Vopte pro uosipsi Cato posuit.
 Versacrum uouendi mos fuit italis. magnis enim pe-
 riculis adducti uouebant quæcunq; proximo uere-
 nata essent apud se animalia immolatuos: sed cum
 crudele uideretur pueros ac puellas innocentes in-
 terficere: perductos in adultam ætatem uelabāt at-
 q; ita extra fines suos exigebant.
 Versuram facere mutuam pecuniam sumere ex eo
 dictum est q; initio qui mutuabantur ab aliis: nō ut
 domum ferrent: sed ut alii soluerent uelut uerterēt
 creditorem.
 Ve uobis dicebatur ab antiquis & ni nobis.
 Vinciam dicebant continentem.
 Vernifera mensalia auguria.
 Finis Festi Pompeii.

Ncomitiare significat tale comitium
 facere pro quo necesse sit i comitium
 hoc est in conuentum uenire. Plautus:

i Quæso ne me incomities.

Incita incitata.

Inchoare uidet ex greco originē trahe-
 re: qd' Hesiodus omniū reg; initium dixerit chaos.
 Increpitare arguere conuitiari.
 Inconciliasti incomparasti commendaasti. uel ut anti-
 qui per dolum decepisti.
 Inclutus nobilis clarus.
 Inceps deinceps.
 Incestus a græco trahitur. Nam illi facinus dicunt
 aniceston.
 Inconspretum non improbatum.
 Incoctæ dicebantur mulieres plus æquo calamistris
 usæ.

Incauillatio per despectum irrisio.

Incalationes inuocationes.

Inconditum non ordinate compositum.

Incuria negligentia.

Incentit incenderit: sicut hic incepsit inceperit.

Incomitem sine comite.

Incessere immitttere ac iactu uel uerbis petere.

Inclamare conuitiis & maledictis insectari.

Incicorem immansuetum & ferum. Pacuuius: Repit
 me incicorem iracundiam.

Interdum cicur pro sapiente ponitur. ut idem Pacui-
 us: consilium cicur.

Impolitas censores facere dicebātur: cum equiti æs
 obnegabant ob equum male curatum.

Impages dicuntur qui a fabris in tabulis figunt: quo

firmius cohæreant a pangendo idest figere. Vnde
 poetæ pangere uersus dicuntur: & agricolæ pange-
 re plantas.

In non semper abnuitionem significat: sed interdum
 etiam abnuendo ponitur: ut inuolando in claman-
 do inuocando.

Imporcitor qui porcas in agro facit arado. Porca au-
 tem est inter duos sulcos terra eminens.

Impetratum impetratum.

Impercito percito futurum ab imperatiuo.

Improlus uel improlis qui nondum esset ascriptus in
 ciuitate.

Impelimenta impedimenta dicebant.

Impluuium qua aqua impulit collecta de tecto. Com-
 pluuium quo de diuersis tectis aqua pluuialis con-
 fluit in eundem locum.

Impensa stipem & sacrum: quod nōdū erat pēsūm.

Impescere in lætam segetē pascēdi gratia immitttere.

Impomenta quasi imponimenta: quæ post cœnam
 mensis imponebant.

Importunum in quo nullum est auxilium: uelut esse
 solet portus nauigantibus.

Impilatum nondum purgatum: putum enim est purg-
 unde putare uites dicimus: hoc ē detrahere quæ im-
 pedimento sunt ad fructum.

Imbrica tempestate ad pluuiam uidetur significare.

Imparentem non parentem: hoc est obedientem: q;
 ea arbor plurimorum sit remediorum: huic galliæ
 immolabantur.

Implorare in clamare ad auxilium inuocare.

Impudicatus stupratus impudicus factus.

Impos est qui animi sui potens non est: qui animum
 suum in potestate non habet.

Imbarbescere barbam fieri.

Improcinctu factum testamentum dicitur: quod mi-
 les pugnaturus nuncupat p̄sentibus cōmilitōibus.

Imbutum est quod cuius rei succumbat: unde in-
 fantibus an uelint bibere dicentes bu syllaba con-
 tenti sumus.

Impenetrabile cuius ultimū penetrabile intrare nō licet

Implexum implicatū: qd' græci emphesmon dicunt.

In mūdo dicebāt antiq; cū aliquid in promptu esset.

Imbres nomen cuiusdam comici.

Impes tibiæ nūero foraminū discrete uolebāt itelligi
 Imparem numerum antiqui prosperiorem homini-
 bus esse crediderunt.

Impetix impetigo.

Impiatus sceleratus.

Impite impetum facit.

Inhibere iniungere. sed melius cohibere.

Inebræ aues quæ in auguriis aliquid fieri prohibent:
 & prorsus omnia inebra appellantur quæ tardant
 uel morantur.

In præpositio significat modo quod non: ut inimi-
 cus. modo actionem: ut in clamauit. modo ubi quo
 tendatur: ut incurrit. modo ubi qui sit: ut inambu-
 lat agentem.

Immunis uacans munere. aliquoties pro improbo
 ponitur: ut apud Plautum. Immune est facinus.

Iniurium periurium.

Ineopte eo ipso.

Immolare est molla: idest farre mollito & sale hostiā

persperam sacrare.
Initium est principium: sed alias quoque incipiat: ut uia appia: porta capena. Alias ex quo quod constat: ut aqua terra aer.
Increata indiuisa.
Iners ignauus uel sine arte.
Inigere pecus agere id est numerare.
Ini ponitur interdum pro concubitu.
Interdum pro inuenit: ut inuit rationem.
Interdum pro introit: ut Plau. Inuit te nunquam febris.
Inermat armis spoliat.
In insula aesculapio facta aedes fuit: quod aegroti a medicis aqua maxime sustententur: eiusdem esse tutela draconemque uigilantissimum sit animal: quae res ad tuendam ualitudinem aegroti maxime apta est: canes adhibentur eius templo: quod uis uberibus canis sit nutritus. bacillum habet nodosum: quod difficultatem significat artis. laurea coronatur.
Interregnum appellatur spatium temporis: quousque in loco mortui alius ordinetur.
Intempestam noctem dicimus pro incertiore tempore: quia non tam facile noctis horae quam diei possent intelligi. Tempestatem enim antiqui pro tempore posuere.
Intergeri parietes dicuntur qui inter confines struuntur & quasi intergeruntur.
Internatio uitae priuatio.
Interfectio a nece denominato uocabulo.
Intercutem flagitatos dicebant antiqui mares qui supra passi essent.
Interduatim & interatim dicebant antiqui quod nunc interdum & interim.
Intrahere est contumeliam intorquere.
Intercapedo tempus interceptum: cum scilicet mora est capiendum.
Instaurari ad instar dictum cum aliquid ad pristinam similitudinem reficitur.
Insulae dictae proprie quae non coniunguntur communibus parietibus cum uicinis circuitu: qui publico aut priuato cinguntur a similitudine uidelicet earum terrarum quae fluminibus ac mari imminet. suntque in salo.
Instigare incitare.
Insimulare crimen in aliquem confingere.
Insursum appellabant colorem similem luto qui fiebat ex fumo sub stillicidio.
Insitum ab inferendo tractum: sed aliquotiens significat impositum.
Insequi apud Ennium: dic infexit dixerit.
Insignis tam ad laudem quam ad uituperationem inflecti potest.
Inseptum non septum. ponitur tamen & pro non aedificatum.
Insecta non secta significat. & aliquotiens significat sectam.
Insupare iniicere. unde fit dissipare.
Insons extra culpam: a quo dici morbus quoque existimatur fontire: quia perpetuo nocet.
Inscitia stultitia.
Incessores latrones quae uias insidientur sedentes.
Immanis ferus siue magnus.
Imago ab imitatione dicta: hinc & ingluuiosus. & glu-

to gulogumia guttur guttu gutturius & gurgulio.
Illuies a gula dicta.
Immuscilus auis genus: quam alii Regulum: alii ossifragam dicunt.
Infundere intercipere interponere.
Inferiae sacrificia quae diis manibus fiebant.
Infeteri non fetari.
Infectores qui alienum colorem in lanam coniciunt. offectores qui proprio colori nouum efficiunt.
Infrequens appellabatur miles qui abest a signis.
Inuoluolus uermiculi genus. qui se inuoluit pampino.
Infit incipit: sed diuersae significationis est ab eo quod est fit. nam infit agentis: fit autem patientis est.
Inlicitator emptor.
Inficiari creditum fraudare.
Inferium uinum id quod in sacrificando infra patere labrum ponebatur.
Insulae sunt filamenta lanæ: quibus sacerdotes & hostiae templaque uelantur.
Inhucium antiqui dicebant ad conditionem uocare.
Inlicies canales in quos aqua confluit in uuis lapide stratis ab eliciendo dictis.
In conuentione in concione.
Illex producta sequenti syllaba significat qui legi non paret.
Illex correpta sequenti syllaba significat inductorem ab inliciendo. Plautus: Eica est meretrix: lectus illex comprehensa.
Inlitterata pax est: quae litteris comprehensa non est
Inlaqueatum alii pro uicto utuntur. alii pro soluto.
Iustum uadem idoneum sponforem.
Infra classem significat: qui minore summa quam cetum & uiginti milium aëris censi sunt.
Intercutitus uehementer cutitus: id est ualde stuprat.
Infibulati sacrificabant flamines propter usum aëris antiquissimum aëris fibulis
Immussulus ales ex genere aquilarum est: sed minorum uirium quam aquilae: quae raro & non fere praeterquam uere apparet: quia aestum algoremque metuit. Appellatur autem ita quod subito & inexpectata se immutat.
Inarculū uirgula erat ex malo punico incuruata: quam regina sacrificans in capite gestabat.
Iniuges boues qui sub iugo non fuerint.
Infantum pro ualde magnum usus est Plautus.
Ircei genus farciminis in sacrificiis.
Inrelatiue uocatiue.
Indigitando imprecando.
Icilibum dicitur: cum populus ad concionem icilitur: id est uocatur: unde exciliciae tegulae per quas aqua in uas defluere potest.
Indigamenta incantamenta uel iudicia.
Insignes appellantur boues qui in foemure & in pede album habent quasi insigniti.
Internecinum testamentum est propter quod dominus eius necatus est.
Increpitato ferito.
Increpitem clamem maledicem.
Imbelliam belli inscientiam.

Incunarium uictuarium.

Inori minores.

Incalonto inuolanto.

Ingens dicitur augēdi consuetudine: ut **inclamare**: inuocare: quia enim genus populi est magnitudo: ingentem per compositionem dicimus quod significat ualde magnum.

In pelle lanata noua nupta confedere solet: uel propter mortem uetustum: quia antiquitus homines pellibus erant induti: uel quod testetur Janificii officium se præstatam uiro.

m Agnos ludos romāos ludos appellabāt quos in honorem Iouis quem principem deorum putabant faciebant.

Meltom meliorem dicebant.

Matrem matutā antiqui ob bonitatem appellabant

Maturū idoneū usui & mane principium diei: & inferi dii manes ut suppliciter appellati bono essent. & in carmine saluari cerus manus intelligitur creator bonus.

Minutum & minuere ex græco mium dictum uideri potest.

Minores & maiores inter cognomina foeminarum poni solebant.

Minamelius uocitatum ait mammam alteram lacte deficientem quasi minorem factum.

Mimirtirrones appellantur auium minorū cantus.

Minidæ dicti argonautæ: quod plerique eorum ex filiis miniae fuerant orti.

Minutia porta Romæ est dicta ab ara Minutii: quæ deum putabant.

Minorem delum puteolos esse dixerunt: quod delos aliquando maximū imperium fuit totius orbis terrarum: cui successit postea puteolanum: quod municipium græcum antea diciarchia uocitatum ē. unde Lucilius: Inde diciarchium: populos delumque minorem.

Militem Aelius a mollitia per antiphrasim dictū putat. eo quod nihil molle sed potius asperum quid gerat: sic ludum dicimus in quo minime luditur.

Minerrimus pro minimo dixerunt.

Miniscitur pro reminiscitur antiquitus dicebatur.

Minerua dicta quod bene moneat: Hanc enim pagani pro sapientia ponebant. Cornificius uero quod fingatur pingatur: quem imitans armis eandem dictam putant.

Minime gentium dicebant: pro eo quod est omnium gentium iudicio minime esse faciendum.

Miluiua genus tibiæ acutissimi soni.

Miracula quæ nunc digna admiratione dicimus antiqui in rebus temporalibus utebantur.

Mirior dicebant comparatiuū a miro. Titinnius. Mirior inq̄ tibi uideor.

Mistilliones appellantur qui non certæ sunt sententiæ: sed uariorum mixtorumque iudiciorum sunt.

Misenum promontorium a miseno tibiçine Aeneæ ibi sepulto est appellatum.

Miseretur is qui conqueritur aliena incommoda.

Miseratur is qui miserum subleuat. Miseret me eadem forma dicitur qua piget & tedet.

Mirachidion primæ adolescentiæ.

Moetus foeminino genere dicebāt. Ennius: uiuat an

moriatur nulla in me est moetus.

Metari castra dicuntur quæ metis diriguntur.

Meddix apud oscos nomen magistratus est. Ennius Summus ibi capitur meddix occiditur alter.

Meditrinalia dicta hac de causa. Mos erat latinis polis: quo die quis primum gustaret mustū dicere omnis gratia uetus nouum uinum bibo: ueteri nouo morbo medeor. A quibus uerbis etiam Meditri-næ deæ nomen conceptum: eiusque sacra meditrinalia dicta sunt.

Mediosimum mediocre.

Medullitus ex intimis medullis.

Meditullium dicitur non medium terræ: sed procul a mari: quasi meditellium ab eo quod est tellus.

Medibile medicabile.

Merendam antiqui dicebant pro prandio: quod scilicet medio die caperetur.

Mediterræam melius quæ mediterraneam Sisenna dici putat.

Mergæ furculæ quibus acerui frugum fiunt: dictæ a uolucris mergis: quia ut illi se iam in aquam mergunt: dum pisces persequuntur: sic messores eas in fruges demergunt ut eleuare possint manipulos.

Mercurius a mercibus est dictus. Hunc etenim negotiorum omnium festinabant esse deum.

Merum aatiqui dicebant solum. unde & auis merula nomen accepit quod soliuaga & solitaria pascit: ac nunc merum purum appellamus.

Mercedenos dixerunt a mercede soluendo.

Medialem appellabant hostiam atram quam nudiæ immolabant.

Merceditium mercenarium: quæ mercede se tueatur.

Mertat pro mersat dicebant.

Melicæ gallinæ: quæ a media id genus auium corporis amplissimi fiat. i. littera pro. d. substituta.

Melos insula dicta est a melo: qui ex phœnice ad eandem fuerat profectus.

Melo nomine alio nilus uocatur.

Meloas hasta a ligno mali dicta.

Melobcea purpura a nomine insulæ: in qua tingitur est dicta.

Melancoriphi genus auium: quæ latine nocant atrica pillæ. eo quæ innumera earum nigra capita sint.

Memoram significat nunc dicere: nunc memoriæ mandare.

Mansarium dici putant uelum quod in pra ponitur.

Mentum dicebant quod nos commentum.

Memoriosus memoriosior & memoriosius & memoriosissime facit.

Mésa frugibusque iurato significat p mēsam & fruges

Megalesia ludos matris magnæ appellabant.

Mefancilum teli missilis genus.

Meatus a meando dictus.

Mecastor & mehercules iusiurandum est: quasi diceretur. ita me castor: ita me hercules ut subaudia-

tur iuuet.

Τελος.

Vemadmodum uocabula essent imposita rebus in lingua latina sex libris exponere institui. De his tris ante hūc feci: quos Septimio misi: in quibus est de disciplina: quā uocant *ετυμολογικήν*. Quæ contra eam diceretur uolumine primo: quæ pro ea secundo: quæ de ea tertio. In his ad te scribā: a quibus rebus uocabula imposita sint in lingua latina: & ea quæ sunt in consuetudine apud poetas cum uniuersiuſq; uerbi naturæ sint duæ: a qua re & in qua re uocabulū sit impositū.

Itaq; a qua re sit pertinacia cum quærit: ostenditur esse a pertendendo: in qua re sit impositum dicitur: cū demonstrat: in quo nō debet pertendi: & pertedit pertinaciā esse. Quod in quo oporteat manere si in eo perſtet perſeueratiā sit: priorē illā partem ubi cur & unde sint illa uerba scrutantur. Græci uocant *ετυμολογίαν*. Illam alterā *αιολογίαν*: de quibus duabus rebus in his libris promiscue dicam: sed exilius de posteriore. Quæ ideo sunt obscuriora: q; neq; omnis impositio uerborum extat: quod uetustas quosdā deleuit: nec quæ extat sine mendo omnis imposita: nec quæ recte est imposita cuncta manet. Multa enim uerba litteris cōmutatis sunt interpellata: neq; omnis origo est nostræ linguæ e uernaculis uerbis. Et multa uerba aliud nūc ostēdūt: aliud ante significabant: ut hostis. Nā tū eo uerbo dicebāt peregrinū: qui suis legibus uteretur: nunc dicunt eū quem tū dicebant perduellē. In quo genere uerborū ut casu erit illustrius: unde uideri possit origo inde repetā. Ita fieri oportere apparet: q; recto casu quē dicimus impos: obscurius est esse a potentia: qua cū dicimus impotentē: & eo obscurius sit si dicas postq; impos. uidetur enim pos significare potius potestatem q; potentiā. Uetustas pauca non deprauat: multa tollit. Quem puerū uidisti formosum: hunc uides deformē in senectā. Tertiū sacculum non uidet eū hominē quem uidit primū. Quare illa quæ iam maioribus nostris ademit obliuio: fugitiua secuta sedulitas Mutii & Bruti retrahere nequit. non si nō potuero indagare eo ero traditor: sed uelocior: ideo si qui uero: non mediocres enim tenebræ in silua: ubi hæc captanda: neq; eo quo peruenire uolumus semitæ tritæ: neq; nō in tramitibus quædam obiecta quæ euntem reuincere possent. Quoniam uerborum nouorum & ueterum discordia in consuetudine cōmuni: quot modis litterarū cōmutatio sit faciā qui animaduertit scrutari facilius origines patiet uerborū. Reperiet enim esse cōmutata: in superioribus libris ostēdi maxime propter bis quaternas causas. Litterarū enim sit ademptiōe aut additione: & propter earū attractiōe aut cōmutatiōe. Item syllabarū productiōe: quæ quoniā in superioribus libris qui cuiusmodi essent exēplis satis demonstrauit: hic cōmonendū esse modo putauit. Nunc singulorū uerborū origines expediam: quorum quatuor explicādi gradus. Primus in quo etiam populus uenit: quis enim nō uidet: unde aurifodinæ etiā Viocurrus. Secundus a quo gramatica descendit antiqua: quæ ostendit quēadmodū quodq; poeta finxerit uerbum: q; continuerit: quod declinarit: hic paruirudentū sibilus: hic in ceruice ruitū pecus: hic chlamide clupeat brachiū. Tertius gradus quo philosophia ascendens peruenit atq; ea quæ in consuetudine communi essent aperire cōepit: ut a quo dictum esset oppidū uicus uia. Quartus ubi est aditus & initia regis quo si non perueniam scientiā ad opinionē aucupabor: quod etiā nōnunq; in salute nostra fecit cū ægro tamus medicus. Quod si summū gradū non attigero: tamē secundū nō præteribo. Quod non iolū ad Aristophanis lucernā: sed etiā ad Cleantis lucubram nolui præterire eos qui poetarum modo uerba ut significant expediūt. Non enim uidebā cōsentaneū me eo in uerbo quod finxisset Ennius causam negligere: qd' ante rex latinus finxisset: cū poeticis multis uerbis magis delecter q; utar. Antiquius magis utar q; delectar. At non potius mea uerba illa quæ hæreditate a Romulo rege uenerunt: quanq; a poeta Liuiio relicto. Igitur quoniam in hæc sunt tripartita uerba quæ sunt aut nostra aut aliena aut obliuia. de nostris dicā cur sint: de alienis unde sint: de obliuiis relinquam. Quorum partem cū ita inuenerim ut opiner scribā. In hoc libro dicam de uocabulis locorū & quæ in his sūt. In secundo de tēporū & quæ in his sūt. In tertio de utraq; re a poetis comprehensā. Pythagoras famius ait oīum regū initia esse bina: ut finitum & infinitū bonū & malū uitā & mortē noctē & diem. Quare item duo status & motus q; stat aut agitur corpus ubi agitā locus. Dū agitā tēpus qd' est in agitato actio. Quadripartitio magis sic apparebit corpus est ut cursor. locus stadium quo currit. Tempus hora qua currit. Actio cursio. Quare fit ut omnia fere sint quadripartita. & ea æterna. q; neq; unq; tempus quin fuerint motus eius animi interuallū tempus. neq; motus ubi non locus & corpus q; alterum est quod mouet: atq; ubi neq; is agitato nō actio ibi. Igitur initiorum quadrigæ Locus & corpus tempus & actio. Quare quatuor genera prima regū totidē uerborum horum enī de quis locis & his rebus quæ in his uidentur in hoc libro sūmatim ponam. Sed quæ cognatio eius erit uerbi quæ radices egerit extra fines suas persequemur. Sæpe enim ad limitem arboris radices subuicini prodierunt segetem. Quare non cum de locis dicam si ab agro ad agrosūm hominem & agricolam peruenero aberraro. Multa societas uerborū nec uinalia sine uino expediri. nec Curia calabra sine calatione potest aperiri. Incipiam de locis sub ipsius loci origine.

Ocus est ubi qd locatum esse potest ut nūc dicūt collocatū ueteres id dicere solitos apparet **Locus.**

1 apud Plautū. Filiam habeo gradē cassā dote atq; illocabile: neq; eā queo locare cuiq; apud

Ennium cō terra trita. ubi Liberi fanum in cuius muro locauī. Vbi quicq; consistit. Locus ab **Locare**

eo præco dicitur Locare quoadusq; id emit quoad in aliquo consistit. Preciū inde Locariū qd' dat **Locarium**

De Lingua Latina

Cauum	in stabulo & taberna: ubi consistant loca nā secundū antiquā diuisionē principia duo: terra & cælū.
Cauea	Deinde particulatim utriusq; multa. Cæli dicuntur loca supera & ea deorū. Terræ loca infera & ea
Cauilæ	hominū: ut Asia. Sic cælū dicitur modis duobus. nā & Asia quæ nō Europa in qua etiam Syria: & Asia
Conuallis	dicitur prioris pars Asiæ: in qua est Ionia ac prouincia nostra Cilicia. Sic cælū & pars eius summū.
Terra	ubi stellæ & id qd̄ Pacuuius cū demonstrat dicit. Hoc uide circū supra qd̄ cōplexu continet terrā
Territoriū	cui subiungit id qd̄ nostri cælū memorant. Aqua bipartita diuisione Lucretius suorum unius & ui
termētariū	ginti librorum initium fecit hoc ætheris & terræ genitabile quærere tempus. Cælū dictum scribit
Tritura	Elius quod est cælātū. aut a contrario noīe cælātū qd̄ apertū est non male. qd̄ posterior multo po-
Triuolum	tius a cælo q̄ cælū a cælādo. Sed non minus illud alterum de cælādo potuit dici. quod interdiu cæla-
Terminus	tur: q̄ q̄ noctu nō cælāt omnino. Eo magis puto a chao Cauū: & hinc cælū: quoniā ut dixi hoc cir-
Termen	cum supra qd̄ cōplexu cōtinet terrā cauū cælū. Itaq; dicit Andromacha noctiq; caua cæli signi te-
er	nētibus cōficis bigis: & Agamēnō in altifono cæli clypeo. Cauū enim clypeū. Et Enni. Idē ad notio-
Ambitus	nem cæli ingētes fornices. Quare ut a cauo Cauea & Cauilæ & Cōuallis cauata uallis: & cauata ca-
Humus	uitione: ut cauū sit ortū unde oīa apud Hesiodū a chao cauo cælū. Terra dicta ab eo ut Elius scribit
Humatus	quod terit. Itaq; terra in augurū libris scripta cū. r. uno. Ab eo colonis locus cōmunis q̄ppe oppidū
Humilior	relinquit. Territoriū qd̄ maxime terit. hinc linteum qd̄ terit corpore. Termentariū hinc in messe
Latium	Tritura qd̄ cū frumentū teritur: & Triuolū q̄ teritur. hinc fines agrorū Termini: q̄ hæ partes pro-
Ager roma-	pter limitare iter maxime teruntur: Itaq; hoc cū is in latio aliquot locis dicit: ut apud Actium non
nus	terminus sed termen. hoc græci τερμα. Eūader enim qui uenit in palatiū e græcia arcas. Via siquē
ager gabius	dem iter q̄ ea uehendo terit. Actus iter in agris. Iter iterum: q̄ agendo terit etiā ambitus iter q̄ cir-
Ager pere-	cūeundo teritur: nā ambitus circuitus: ab eo. xii. tabularū interpretes ambitū parietis circuitum eē
grinus	describūt. Igitur terra tera: ab eo poetæ appellarunt sūma terræ: quæ sola teri possunt. Sola terræ.
Ager hosti-	Terra ut putant eadē & Humus. Ideo Ennius in terra cadentis dicere cubitis pinsibant humum: &
cus	q̄ terra sit humus: ideo Humatus mortuus & terra sit obrutus. Ab eo q̄ romanus combustus est in
ager icertus	sepulchrū eius abiecta gleba nō est: aut si os exceptū est mortui ad familiam expurgandā: donec in-
Ager	purgando homo est opertus: ut pontifices dicūt quoad inhumatus sit familia funesta manet & di-
Via	citur Humilior: quæ ad humū ut sabini & lucani: aut declinato ab hominibus ut apulia & Latium
Iter	utrunq; ut ethruria & tuscia: qua regnū fuit. Latini uniuersus ager dictus Latiū: particulatim oppi-
Semita	dis cognominatus: ut a præneste prænestinus: ab aricia aricinus: ut nostri augures publice dixerūt.
Ager cultus	Agrorum sunt genera quinque. Romanus. Gabinus. Peregrinus. Hosticus. Incertus. Romanus di-
ager icultus	ctus unde Roma ab Romulo. Gabinus ab oppido Gabiis. Peregrinus ager pacatus: qui extra roma-
Campus	manū & gabinum. q̄ uno modo in his seruantur aspiciā. dictus peregrinus a pergendo. i. progre-
Collis	diendo: eo enim ex agro romano primū progrediātur: quocirca gabinus: quo siue pegegrinus: sed
Saltus	quos auspiciā habēt singularia ab reliquo discretus. Hosticus dictus ab hostibus. Incertus is ager q̄
Nemus	de his quatuor qui sit ignorat. Ager dictus est in quā terrā quid agebāt. & unde quidem agebant ali-
Fundus	quid fructus causā id græci dicunt α γ πορ. ut ager q̄ agi poterat. sic qua ager eius finis minimus
Vineta	constitutus in latitudinem pedes quatuor: fortasse an ab eo quatuor q̄ & quadrupes agitur. in lon-
Vinea	gitudinem pedes. c. & xx. In quadratum actus & latū & longū esset. c. xx. Multa antiqui duodenario
Vitis	numero finierunt: ut. xii. decuriis actū iugerū dictū uinctis duobus actibus q̄dratis. Centuria prima
Vinum	c. iugeribus dicta. post duplicata retinuit nomē: ut tribus actibus multiplicatæ idē tenent nomē: ut
Vindemia	quo agebāt actus sic qua uehebant. Viæ dictæ: q̄ fructus conuehebāt uillæ qua ibant: ab itu iter ap-
Seges	pellarunt: qua id auguste Semita ut semiter dictum. Ager cultus ab eo q̄ ibi cum terra semina coale-
Semen	scebant ab eo inconfitus Incultus primū ex agro plano fructus capiebant. Campus dictus postea q̄
Seminaria	proxima superiora loca colere cœperunt a colendo Colles appellarūt: quos agros nō colebant p-
Fruges	pter siluas aut id genus ubi pecus possit pasci: & possidebant ab usu suo. Saltus nominarūt: hæc etiā
Area	græci νομασ: nostri Nemora. Ager q̄ uidebat pccudū ac pecuniæ esse fundamentū. Fūdus dictus.
Ara	aut q̄ fundat quotānis multa. Vineta ac Vineæ a uite multa. Vitis a uino. id a uī. hinc Vindemia q̄
Ager resti-	est uini demia aut uiti demia. Seges a satu. i. semine. Semen qd̄ nō planē id quod inde: hinc Semina-
bilis	ria. sementes. Item alia quæ segetes ferunt. Fruges a fruendo. Fructus ab spe spicæ: ubi & culmi uel
Ager noua-	q̄ in summo campo nascunt & summū culmē. Vbi frumenta secta terant & arescant. Area ppter
lis	hog; similitudinē loca in urbe pura area. a quo potest etā Ara deū esse q̄ pura: nisi potius ab ardo-
Aruum	re. ad quē ut sit fit ara. a quo ipsa area nō abest: q̄ qui arefacit ardor est solis. Ager restibilis qui resti-
Pratum	tuitur ac reseritur quotquot annis: cōtra qui intermittit a nouando Noualis ager. Aruū & aratiōes
Rura	ab arando ab eo q̄ arari uomer sustulit sulcus. quo ea terra facta. i. piecta porca. Prata dicta ab eo q̄
Prædium	sine opere parata. Quod in agris quotquot annis rursus faciendā eadem: ut rursus capias fructus.
Humor	appellata Rura: diuidit in eos cum scribit Sulpi. Plæbei rura largit ad areā. Prædia dicta itē ut præ-
Vdus	des a præstando q̄ ea pignore data publice mācupes fidem præsent. Vbi nunc est Roma septem
Vuidus	montiū demissior infimus humilimus: q̄ in mundo infima humus Humor. hinc itaq; ideo Lucili-
Sudor	us. Terra abiit in nymbos imbresq;. Pacuuius. Terra exhalat auram: atq; auroram humidam hume-
Puteus	ctam. hinc ager Vliginosus humidissimus: hinc Vdus Vuidus: hinc Sudor quāuis deorsum in terra
Potura	umbra. Vnde summipote Puteus: nisi potius quod æoles dicebant ποταμων. Sic Potura a potu.
Puteolus	non ut nunc. Aputeis oppidum Puteoli: qd̄ sunt circa eum locum aquæ frigidæ & calidæ multæ

nisi a puto re potius q̄ puditus sit odoribus sæpe ex sulphure & alumine: extra oppida a puteis Puticuli: q̄ ibi in puteis obruebant homines: nisi potius ut Aelius scribit Puticulæ: q̄ putescabant ibi cadauera proiecta qui locus publicus ultra exquilias. Itaq̄ eū Afranius puticulos in togata appellat q̄ inde suspiciunt perpetuo lumē. Lacus lacuna magna ubi aqua contineri pōt. Palus paululū aquæ in altitudinē & palā latius diffusæ. Stagnū a græco: q̄ nomen habet primā: hinc ad uillas rutūdas stagna: q̄ rutundū facillime cōtinet. Anguli maxime laborāt. Fluius q̄ fluat. Itē flumē a quo lege prædiorum nrbanorū scribit̄. Stillicidia fluua quæ ut ita fluant cadantq̄. Inter hæc hoc interest q̄ stillicidiū eo q̄ stillatim cadat: flumē q̄ fluit cōtinuo. Amnis id flumen qd̄ circuit aliquid. Nam ab ambitu amnis: ab hoc qui circū alternū habitāt Amiternini appellati: ab eo qui populū cādīdatus circuit ambit: qui aliter facit indagabili ex ambitu causam dicit. Itaq̄ tyberis amnis: q̄ ambit martiū campum & urbē. Oppidū interāne dictū qd̄ inter amnes est constitutū. Item Antēnæ qd̄ ante amnē q̄ influit in tyberim: qd̄ in bello male acceptū cōfenuit. Tyberis q̄ caput extra latium: si inde nomen quoq̄ affluit in linguā nostrā: nihil latinū: ut qd̄ orit̄ ex samnio. Volturnus nihil ad latinā linguam ad quod proximū oppidū: ab eo secundū mare Volturnū. ad nos iam latinum uocabulū: ut tyberinus: nō & colonia enim nostra uolturnus & deus tyberinus. Sed de tyberis noīe anceps est historia. Nā & suū ethruria: & latiū suū esse credit: q̄ fuerūt qui a tyberi uicino Regulo uehiētum dixerint appellatū Tebrim. Sunt qui tyberim priūcū nomen latinum Albulā uocitatū litteris tradiderunt. posterius ppter Tyberinū regē latinorū mutatū q̄ ibi interierit. Nā hoc eius: ut tradūt: sepulchrū. Vt oīs natura in cælū & in terrā diuisa est. sic cæli regionibus. Terra in Asiā Europā. Asia enī iacet ad meridiē & euz. Europa ad septētrionem & aquilonē. Asia dicta a nymphā. a qua & lapetotrahitur Prometheus. Europa ab Europa Agenoris filia: quā ex phœnice Mallius scribit taurū exportasse. quoq̄ egregiā imaginē ex ære Pythagoras Tarēti fecit. Europæ loca multā incolunt nationes. ea tere noīata aut trāslatio noīe: aut ab hoībus. Sunt & noīa ab tot montibus quos postea urbs muris cōprehendit. Equis Capitoliū dictū q̄ hic cū fundamenta foderent̄ ædis Iouis caput humatū dicit̄ inuentū. hic mons ante Tarpeius dictus a uirgine uestali Tarpeia. quæ ibi a sabinis necata armis & sepulta eius noīs monumentū relictū: q̄ etiā nunc eius rupes Tarpeiū appellat̄ faxū. hūc antea montē Saturnū appellatū pdiderūt. & ab eo late saturnā terram: ut etiā Ennius appellat anti quū oppidū in hac fuisse saturnia scribit: eius uestigia etiā nunc manent tria: q̄ saturni fanū in faucibus: q̄ Saturnia porta quē lunius scribit ibi quā nūc uocāt Pādanā: q̄ post ædē Saturni in ædificiorū legibus parietes postici muri sunt scripti. Auētīnū aliquot de causis dicunt. Neuius ab auibus: q̄ eo se ab tyberi ferrent aues. Alii a rege auentino albano: q̄ ibi sit sepultus. Alii Auentinū ab aduentu hoīum: q̄ cōe latinorū ibi Dianæ tēplum sit cōstitutum. Ego maxime puto ab aduectū. Nā olim paludibus mons erat ab reliquis disclusus. Itaq̄ ex eo urbe qui aduehebant̄ ratibus. quadrantem soluebant. Cuius uestigia q̄ ea qua tū dicit̄ uelabrum: & unde ascendebāt ad Rumā noua uia locus facellum. Labrum uelabry. Velabrū a uehēdo: uelaturā facere etiā nunc dicūtur qui id mercede faciunt Merces dicit̄ a merendo & ære. hinc uecturæ quas soluebāt hi qui ratibus trāsibāt. Quadrās: ab eo Lucilius scripsit quadrātis ratici. Reliqua urbis loca olim discretā cū argeorū sacra in septē & .xx. partes urbis loca sint disposita. Argeos dictos putāt a principibus: qui cum Hercule argiuo uenere Romā: & in saturnia subsederūt: e quis prima est scripta regio suburbana: secunda exquilina: tertia collina: quarta palatina. In suburbanæ regionis parte princeps est Cælius mons a Cælio uibēnotu sco duce nobili: qui cū sua manu dicitur Romulo uenisse auxilio cōtra Latinū regē. hinc post Cælii obitū q̄ nimis munita loca tenerēt neq̄ sine suspitiōe essent: deducti dicūtur in planū: ab eis dictus Vicus tuscus: & ideo ibi Vortūnū stare q̄ is deus ethruriæ princeps de Cælianis: quia suspitione liberi essent: traductos uolunt in eū locū qui uocatur Dæliolus cū Cælio coniunctū Carinæ: sed iter eas quē locum Cenoriensem appellatū apparet q̄ primæ religionis quartū sacrarū scriptū sic est. Cerollensis quatriceps circa mineruiū qua in cælio monte itur in tabernola est. Ceroliensis a carina: iunctū dictus. Carinæ postea Cerionia q̄ hinc oritur caput sacre uie abstreniæ sacello: quæ p̄tinet in arce: qua sacra quotquot mensibus ferunt̄ in arcē: & per quā augures ex arce p̄fecti solent inaugurare. huius sacre uie pars hæc sola uulgo nota: quæ est a foro eunti primoro cliuo. Eidē regioni attributa Subura: q̄ sub muro terreo carinarū. in eo est argeorū sacellū sextum. Subura lunius scribit ab eo q̄ fuerit sub antiqua urbe: cui testimonio pōt esse q̄ subest & loco qui Terreus murus uocat̄. sed ego a pago potius succufano dictā puto Succufam. nunc scribitur tertia littera. c. non. b. Pagus succufanus: q̄ succurrit carinis. Secundæ regionis exquilinæ alii has scripserūt ab excubiis regis dictas: alii ab eo q̄ excultæ a rege Tullo essent: huic origini magis concinūt luci uicini: q̄ ibi lucus facutalis & lariū. Querquentulanū facellū & lucus Martis & lunonis Lucinæ: quoq̄ angustifines. nō mix. Iādiu enim late auaritia nunc est. Exquilinæ duo montes habitī: q̄ pars Cespeus mons suo antiquo noīe etiā nūc in sacris appellat̄. In sacris argeorū scriptū est sic. Oppius mons princeps exqlinū lucū facutalē sinistra quæ sub merzē ē. Oppius mōs Terticepsos lacū exqlinū dexterio uia in tabernola est: Oppius mōs q̄dricepsos lucū exqlinū uia dexterio in singulis ē. Septimus mōs quinticepsos lucū poetiliū. Ex quibus est. Cespius mōs sexticepsos apud ædē lunonis lucinæ: ubi æditu mus habere solet. Tertiæ regiōis colles quoq̄ ab deorū fanis appellati. Eqs nobiles duo colles Viminaris a loue uimino: q̄ ibi aræ sunt: q̄ ibi uiminia nata fuerunt. Collis q̄rinalis quirini fanū est. qui

De Lingua Latina

a quiritibus qui cū Tatio curribus uenerunt Romā: q̄ ibi habuerūt castra: q̄ uocabulū coniuētage regionū noīa obliterauit. dictos enim colles plures apparet ex argeorum sacrificiis: in quibus sic scriptū est. Collis quirinalis terticeps os ædē quirino. Collis salutaris q̄rticeps aduersum est pilono ris ædē salutis. Collis mutialis q̄nticeps apud ædē Fidii in delubro: ubi Editumus habere solet. Collis latiaris sexticeps in uico in stellario sūmo apud auraculū ædificiū solū est. horū deorū aræ a q̄bus cognomina habet in eius regionibus partibus sūt. Quartæ regionis Palatiū q̄ Palātes cū Euandro uenerūt: qui etiā palatini & aborigines ex agro rheatino qui appellat palatiū ibi cōfederūt. Sed hoc aliā a Palatia uxore Latini putarūt. Eūdē hunc locū a pecore dictū putat quida. Itaq̄ Neuius balatiū appellat: hinc Germaliā & Vellias cōiunxerūt: q̄ in hac regione sacri portus est: & in ea sic scriptū. Germalēse quinceps apud ædē romuli: & uelliēs sexticeps in uellia apud ædē deū penatium. Germanū a germanis Romulo & Remo: q̄ ad ficū riminalē: & hi ibi inuēti: quo aqua hyberna tyberis eos detulerat in alueolo expositos. Vellia unde essent plures accepti causas: in quis q̄ ibi pastores palatini: ex quibus ante tonsurā inuentā uellere lanā sint soliti: ex quo Vellera dicunt. Ager romanus primū diuisus in partes tris: a quo Tribus appellata. Tatiēsium. Rāniū. Lucez nominatæ: ut ait Ennius. Tatiēsēs a Tatio Rānēsēs a Romulo. Luceres ut ait Iunius a Lucumone: sed oīa hæc uocabula tusca: ut Volūnius qui tagœdias tuscas scripsit dicebat: ab hoc quoq̄ quatuor partes urbis tribus dictæ ab locis. Suburbana: palatina: exqlina: colina: q̄nta q̄ sub roma romilia. sic reliquæ tribus ab his: ut in tribuū libris scripsi. Quod ad loca quæ q̄ iis adiūcta fuerūt diximus: nūc de iis quæ in locis esse solēt. Immortalia & mortalia expediā: ita ut prius q̄ ad deos ptinet dicā. Princeps dei Cælum & Terra: hi dei idē qui ægypti Serapis & Isis: & arpocrates digito significat ut idē princeps i latio Saturnus & Ops. Terra enī & Cælū ut Samothracū initia docet: sunt dei magni: & hi quos dixi multis noībus. Nā neq̄ q̄s Samothracia ante portas statuit duas uirilīs spēs æneas di magni. neque ut uulgus putat hi samothraces dii qui Castor & Pollux. Sed hi mas & fœmina: & hi quos augurū libri scriptos habet: sic diui potes sūt p̄ illo qui samothraces hæc duo cælū & terra q̄ aīa & corpus: humidum & frigidū. Oua parere solet genus p̄nis cōdecoratum: nō aīas ut ait Ennius: & post idē uenit diuinitus pullis insinuās seipsa aīa: siue ut Zenō Citus aialiū semē ignis: qui aīa ac mens: qui calor e cælo q̄ hic innumerabiles ac imortales ignes. Itaq̄ Epicarmus de mēte humana dicit. Istic est de sole sūptus ignis. i. Sol est. isq̄ totus mētis est: ut humores frigide sūt humi: ut supra ostendi. quibus iūcti cælū & terra oīa ex se genuerūt: q̄ p̄ hos natura frigori imiscet calorē. atq̄ humori ariditatē. Rēcte igit̄ Pacuuius q̄ ait: aīam æther adiūgat: & Ennius esse corpus terrā quæ peperit ipsam capere. neq̄ dispēdii facere hilū aīæ & corpis discessus q̄ nati si sæpius inde exitiū: ut cū in unū ineunt initia inde oē corpus. ubi nimius ardor aut humor aut interit: aut si manet sterile. cui testis ætas & hys. q̄ in altero aer ardet & spica aret. in altero natura ad nascendū cū i bre & frigore luctare nō uult: & totius uere expectat. Igit̄ causa nascēdi duplex. Ignis & aqua. ideo ea in nuptiis in limine adhibent: q̄ coniuēt hic & mas ignis q̄ ibi semē: aqua fœmina: q̄ fœtus ab eius humore & eius iunctiōe sumit uenus hinc coitus huic uictrix uenus. uides ne hæc nō q̄ uincere uelit uenus. sed q̄ uincere ipsa. Victoria ab eo q̄ superati uincunt. utriq̄ testis poesis q̄ & uictoria & uenus dicitur cæligena. I el lus enī q̄ prima uincta cælo uictoria ex eo: & ideo hæc cū corona & palma: q̄ corona uinculum capitis & ipsa a uinctura dicit̄. Viere est uincere a quo est in Sota Enni. lbāt malā uiere ueneriā corollam palmā: q̄ ex utraq̄ parte natura uincta habet paria folia Poetæ de cælo: q̄ semen igneū cecidit se dicūt in mare. ac natura e spumis uenerē coniunctiōe ignis & humoris quā haberēt uim significantes ueneris: a qua ui natis dicta uita: & illud a Lucilio. Vis est uita uides nos facere omnia cogit. Quare q̄ cælū principiū ab satu est dictus Saturnus: & q̄ ignis saturnalibus Cereri superioribus mittuntur. Terra Ops q̄ hic oē opus: & hic opus ad uiuendū: ideo dicit̄ Ops mater q̄ terra mater. hæc enim terris gentis oīs peperit: & resumit denuo quæ dat cibaria: ut ait Ennius: quæ q̄ gerit fruges Ceres. antiquis enī q̄ nunc & inde. hi dei Cælū & terra Iuppiter & Iuno: q̄ ut ait En. istic est is Iuppiter quē dico: quē græci uocāt aerē: qui uentus est & nubes imber postea atq̄ ex imbre frigus uentus post fit aer denuo hæc p̄pter Iuppiter sunt ista quæ tibi dico quia mortalis atq̄ arbores herbas q̄ oīs iuuat q̄ hic oēs & sub hoc eundē appellās dicit̄. Diuūq̄ hoīumq̄ pater rex. Pater q̄ patefaciat semen. nā tū est conceptū & inde cū exit q̄ oris. hoc idē magis ostēdit antiquū Iouis nomē. Nam olim Diouis & Diespiter dictus. i. dies pater. a quo Dei dicti: q̄ inde & Dies & Diuus. unde sub dio Diuo dius Fidius. Itaq̄ idē eius p̄foratū tectū ut uideat̄ diuū. i. cælū: quidā negāt sub tecto p̄ hūc deie rare oportere. Aelius diū Fidium dicebat Diouis filium: ut græci dioscorō Castorē: & putabāt hūc esse sanctum ab sabina lingua. Herculē a græca. Idē hic diespiter dicit̄ ifimus qui est cōiūctus terræ ubi oīa oriunt̄ ui aboriunt̄: quoq̄ q̄ finis ortus. Ortus dicit̄ q̄ Iouis Iuno cōiunx: & is cælum: hæc terra quæ eadē tellus: & ea dicta q̄ una cum Ioue iuuat Iuno: & regina q̄ huius oīa terrestria. Sol uel q̄ ita sabini: uel solum ita lucet: ut ex deo dies sit. Luna q̄ sola lucet noctu. Itaq̄ ea dicta Noctiluca in palatio. Nā ibi noctu lucet tēplum. hæc ut solē Apollinē: quidā Dianā uocāt. Appollinis uocabulum græcum alterum: alterū latinum: & hic q̄ luna in altitudinē & latitudinē simul Diuiana appellata. Hic Epicarmus Enni p̄serpinā quoq̄ appellat: q̄ solet esse sub terris p̄serpina dicta: q̄ hæc ut serpēs mō in dextrā mō i sinistra partē late mouet. Serpe & p̄serpe idē dicebāt: ut Plau. q̄ scribit q̄si p̄ serpēs bestia: quæ ideo uideat̄ a latinis Iuno Lucinia dicta. uel q̄ est ut e terra: ut physici dicūt & lucet.

lucet uel qd' ab luce eius q' quis cōceptus usq' ad eā q' partus q's i lucē una uiuat. donec mēsisbus actis
 p'duxit i lucē. facta a iuuādo & luce luno lucina. a quo parietes eā inuocat. Lucina enī nascētū dux
 q' mēses huius hoc uidisse antiq's apparet: q' mulieres potissimū sup'cilia sua attribuerūt ei. dea. hic
 enī maxime debuit collocari luno lucina. ubi ab diis lux dat' oculis. Ignis a nascendo: q' hic nascitur
 & oē qd' nascit' ignis scindit: ideo calet ut q' denascit' eū amittit ac frigescit. Ab ignis iā maiore ui ac
 uiolētia. Volcanus dictus ab eo q' ignis p'pter splēdorē fulget. Fulmen & Fulgur: q' fulmie ictū con
 trariis diis: ab aquae lapsu lubrico Lympha. Nympha luturna quae iuuaret. Itaq' multi aegroti p'pter
 id nomē hinc aquā petere solēt a fontibus & fluminibus ac ceteris aqs dei: ut tyberinus a tyberi &
 ab lacu uelini Velina. & Nymphae comitae ad lacū cutiliēsem a cōmotu: q' ibi iūla in aqua cōmoue
 tur. Neptunus q' mare & terras obnubit ut nubes: caelū a nuptu. i. optione ut antiqui a quo Nuptiae
 nuptus dictus. Salatia Neptuni a salo. Venelia a ueniēdo ac uento illo quē Plau. dicit: q' ibi dixit qui
 secūdo uento uectus est trāq'lo mari uentum gaudet. Bellona a bello. nūc quae Duellona a duello.
 Mars ab eo q' maribus in bello praest: aut q' a fabinis acceptus ibi est mamers. Quirinus a quiriti
 bus. Virtus ut uiri uis a uirilitate. Honos ab honesto onere. Itaq' honestus dicit' qd' oneratus & di
 ctū onus est ut honos qui sustinet rēp. Castoris nomē grācū & Pollucis a grācis i latinis litteris ue
 teribus nomē qd' est incribit'. ut πολλυδευκεσ' polluces. nō ut nūc pollux. Cōcordia a corde cō
 gruente. Feronia Minerua. Nouēfides a fabinis paulo aliter ab eisdē dicimus hāc. Herculē. uestam
 salutē: fortunā. fontē. fidē ea re fabinorū linguā olēt quae Tati regis uoto sunt Romae dedicatae. Nā
 aut ānales dicunt uouit Opi Florae Dioui saturno q' Soli Lunae Volcano & sumano. Itēq' Larū
 dae Termio Quirino. Virtudo. Laribus dianae. Lucinae q'. Eqs nōnulla noīa in utraq' lingua habēt
 radices: ut arbores quae in cōfinio natae i utroq' agro serpūt. Pōt enī esse saturnus hic alia de caula
 dictus atq' in fabinis: & sic Dianae. de quibus supra dictū est q' ad imortales attinet. Deinceps q' ad
 mortales attinet uideamus: de his aīalia in tribus locis q' sunt i aere. i aqua. i terra. a prima parte ad
 infimā descendā. primō nomē nominē Alites: alii Volucres a uolatu. deinde generatim. De his plae
 raeq' a suis uocibus: ut hae Vpupa: cuculus: coruus: hirūdo: ulula bubo. Item hae pauo: anser gallina
 columba. sunt quae aliis de causis appellatae: ut Noctua q' noctu canit ac uigilat. Lusciola q' luctuose
 canere extimat atq' esse ex attica p'gne in luciu facta auis. Sic Galericus & Motacilla. altera q' in ca
 pite habet plumā alata: altera q' semper mouet caudam. Merula q' mera. i. sola uolitat. Contra ab
 eo Graculi. q' gregatim ut quida grāci gregreges gegera. Ficedulae & Miliariae a cibo: q' alterae fi
 co: alterae milio fiant pingues. Aquatiliū uocabula aīalium partim sunt uernacula. partim peregrina
 foris. Murena & mirena grāce Cisibiū & Tynnus. cuius itē partes grācis uocabulis oēs: ut Melan
 dria atq' Vreō. Vocabula pisciū pleraq' translata a terestribus. Ex qua parte similibus rebus ut an
 guilla. lingula. casudis. Alia a coloribus. ut hae Aiellus. umbra turdus. Alia a ui quadā ut hae Lupus
 canicula. turpedo. Item in cōchiliis aliqua ex grācis. ut peloris. ostreae. echinus. Vernacula ad simili
 tudinem. ut syrenae. pectūculi. ungues. Sunt etiā aīalia in aqua quae interdū i terrā exeāt. Alia a grā
 cis uocabulis ut polypus. hyppopotamus. crocodillus: Alia a latinis. ut rana. mergus a quo grāci ea
 quae in aqua & terra possunt uiuere uocat' āphimbria. e quis rana ab sua dicta uoce. Anas a natando
 Mergus q' mergēdo in aquā captet eicā. Itē aliae in hoc genere a grācis ut querquedula cerceris: hal
 cedo q' ea halcione. Latina ut Testudo q' testa tectū hoc aīal. Lolligo q' subuolat littera commutata
 prima Volligo. ut aegypti i flumine quadrupes: sic in latio noīati Lira & Fiber. Lira q' succider edici
 tur arborū radices in ripa atq' eas dissoluere ab lira Fiber ab extrema ora flumis dextra & sinistra
 maxie q' solet uideri: & antiqui fibz dicebāt extremū: unde in sagis fimbriae & in iecore extremū
 fibrā fiber dictus. Quae sūt hoīum p'pria primū: deīde de pecore: tertio de feris scribā. Incipiā ab
 honore publico. Cōsul noīatus q' cōsuleret populū & tenatū: nisi illinc potius unde Aethus ait i Bru
 to qui recte cōsulat cōsul fiat. Praetor dictus q' praeret iure & exercitu: a quo id Lucilius: ergo pra
 torū ē ante praere. Cēsor ad cuius cēsionē. i. arbitriū cēseref' populus. Aedilis qui aedes sacras & pri
 uatas pcuraret. Quæstores a quæredo: q' cōquirerēt publicas pecunias & maleficia: quae triuiri ca
 pitales nūc cōquirut. ab his postea q' quæstorū iudicia exercēt quæstores dicti. Tribuni militum q'
 terni tribus tribubus rānū. Luces. Titiēsiū olim ad exercitiū mittebant. Tribuni plæbei qui ex tri
 bunis militū primū tribuni plæbei facti qui plæbē defenderēt in secessiōe crustumerina. Dictator
 q' a cōsule dicebāt cuius dicto audiētes oēs essent. Magister eqtū q' sūma ptās huius i equites & ac
 cēsos: ut est sūmi populi dictator: a quo is quoq' magister populi appellatus. Reliq' q' minores q' hi
 magistri dicti Magistratus: ut ab albo albatas. Sacerdotes uniuersi a sacris dicti Pōtifices ut Scæuo
 la q' pōtifex maxius dicebāt dicebāt a posse & facere: ut pōtifices ego a pōte arbitror. nā ab iis sub
 licius ē factus primū & restitutus sæpe. cū iō sacra & ius & cis tyberi nū mediocri ritu fiūt. Curiōes
 dicti a curiis: q' fiūt ut in his sacra fiāt. Flamies q' i latio capite uelato erant semp: ac caput cinctū ha
 bebāt filio flamies dicti. horū singuli cognomina habēt ab eo deo cui sacra faciūt: sed partī sūt apta:
 partī obscura. Apta ut Martialis Volcanalis. Obscura dialis & furinalis: cū dialis a loue sit diouis ē.
 furinalis a furida: cuius etiā i fastis furinales feriae sūt. Sic Flamē Falacer a diuo patre Falacre. Sali
 saltādo: qd' facere i comitiis i sacris quotānis & solēt & debēt. Lupci q' lupcalibus i lupcali sacra fa
 ciunt. Fratres aruales dicti sūt qui sacra publica faciūt p'pterea ut fruges ferāt arua. a ferendo & ar
 uis frēs aruales dicti sūt quia fratria dixerūt. Fratria ē grācū uocabulū patris hoīum: ut Apollini et
 nūc sodales. Titii dicti ab titiis auibus q's i auguriis certis obleruare solent. Feciales q' fidei publicae

De Lingua Latina.

iter pplōs præerat: nā p hos fiebat: ut iustū cōcipere bellū: & idē desitū: & ut fœdere fides pacis cōst
Fœdus Prætor tueret. ex his mittebant ante q̄ cōcipent q̄ res repeteret: & p hos et nūc sit Fœdus q̄ fidus scribit
Impator legatus Ennius dictū i re militari. Prætor dicitur p præire exercitui. Impator ab ipio ppli q̄ eos q̄d attentat
Exercitus set oppressi hostis. Legati q̄ lecti publice quorū opa cōsilioq̄ uteret. Peregre magistratus: q̄ nūcii se
Legio Cohors natus aut populi eēt. Exercitus q̄ exercitudo fit melior. Legio q̄ legunt milites i delectu. Cohors
Manipulus q̄ ut i uilla ex pluribus tectis cōiūgit: ac q̄dā fit unū: sic his ex manipulis pluribus copulat Cohors
Centuria Miles quæ i uilla q̄ circa eū locū pecus coerceret. Tacti cohortes i uilla hīcrates dicit eē græce cohorton
Hastatus pilāus apud poetā dictā. Manipulos exercitus minimas manus quæ unū sequunt signū. Cēturiæ quæ sub
Princeps triarius uno cēturiōe sūt: quorū cētenarius iustus numerus. Milites q̄ trium milium primo legio fiebat: ac sin
Subsidium auxiliū gulæ tribus titiēsiū rāneniū lucez milia singula militū mittebat. Hastati dicti q̄ primi hastis pugna
Præsidium bant. Pilani q̄ pilis. Pricipes q̄ a pricipio gladius & post cōmutata re militari minus illustra sūt. Pila
Obsidium ni triarii quoq̄ dicti: q̄d i acie triario ordine extremis subsidio deponebant: q̄ hi subsidebat ab eo
Duplicatus Subsidium dictū a quo Plau. Agite nūc subsidite oēs q̄i solēt triarii. Auxiliū appellatū ab auctu cū ac
Turma decurio cesserāt q̄ adiumento eēt alienigenæ. Præsidium ē dictū q̄ extra castra præsidebat in loco aliquo quo
Opro Tubicen tutior regio eēt. Obsidium dictū ab obsidēdo quo minus hostis egredi posset i die. Itē ab absidendo
Liticē Classicus cū iō faceret quo diminueret hostis. Duplicati dicti q̄bus ob uirtutē duplicia cibaria ut darent in
Paup Medicus stitutū. Turma turma ē. e. i. u. abiit q̄ terdeni eqtes ex tribus tribubus titiēsiū rāniū & lucez fiebat.
Diues opulētus Itaq̄ primi singulaz decuriarū. Decuriones dicti q̄ ab eo i singulis turmis sūt etiā nunc terni. Quos
Inops Copia hi primo ministros ipsi sibi adoptabāt optiones uocari cōepti: quos nūc ppter ambiōes tribu
Copiosus ni faciūt. Tubicines a tuba & canēdo: similiter Liticines & Classicos classe: q̄ itē cornu uocat: ut cū
Pecuniosus classes comitiis ad comitatū uocat. Quæ a fortuna uocabula i his quædam minus apte: ut paup: di
Pecunia ues: miser: beatus. sic alia Paup a paulo lare. Medicus a minus: cui cū opus ē: minus nullo ē. Diues a
Medicus Sutor diuo: q̄ ut deus nihil idigere uidet. Opulētus ab ope: cui ea optime: ab eadē Inops q̄ eius indiget ab
Artifex eodē fonte Copiæ & copiosus. Pecuniosus a pecunia magna. Pecunia a pecu. a pastoribus. n. horū
Præstigiator uocabuloz origo artificibus maxia causa ars i. ab arte medicæ uel iis medicus dictus: a sutrina Su
Vindemiator tor. nō a medēdo ac suēdo: quæ oino ultima. Huic rei eaz rez radices: ut in pximo libro aperiet.
Vestigator Quare q̄ ab arte Artifex dicit nec multa i eo obscura relinquit. Similis causa quæ ab scia uocatur
Venator aliq̄: ut præstigiator: nomendator. Sic etiā quæ a spatio quodā dicunt cursor: natator: pugil. etiā in
Pecus Pes hoc genere quæ sūt uocabula plæraq̄ apta ut legulus. alter ab oleis. alter ab uuis. hæc i minus apta
Pecudes Pedica Videmiator. uestigator: & uenator tamē idē q̄ uidemiator uel q̄ uinū legere dicit: uel q̄ de uite id
Peculium demit. Vestigator a uestigis feraz q̄i idagator. Venator a uenatu. Quod seq̄ uerbu aduētū & i
Peculatus uētū. Hæc de hoibus. Hoc q̄d sequit de pecore. Pecus ab eo q̄ pascēbat a quo pecora uniuersa q̄ i
Ouis Armētum pecore pecunia tū cōsistebat pastoribus & stādā fundamētū pes. A quo dicit i ædificiis area pes ma
Vitulus gnus: & q̄ negociū i stuit pedē posuit. a pede Pecudes appellarunt: ut ab eodē pedicā pedsequū &
Iuuenus peculatoriæ oues aliudue qd. Id enī Peculū primū. hinc Peculatū publicū: primo ut cū pecore dice
Capra Hircus retur multa & id eē coactū i publicū si erat adueriūm ex q̄ fructus maior. hic est q̄ græcis illis usus
Edus Aedus q̄ βοσ bos: q̄ ταυρος taurus. Itē ouis q̄ οἷς. ita enī antiq̄ dicebat nō ut nūc προβοτον. possent
Porcus in latio quoq̄ ut i græcia a suis uocibus hæc eadē ficta armeta q̄ boues ideo maxie parabant ut ide
Aries Aruigus elegerit ad arā: dū ide armeta dicta. postea tertia littera extrita. Vitulus q̄ græce ἀίγτις itulus: aut
Aruigies q̄ plæriq̄ uegeti uegitulus iuuenus iuare q̄ iā ad agrū colēdū posset. Capra carpa: a quo scriptū oī
Verues carpe capræ. Hircus q̄ sabinū fircus: q̄ illic fœdus i latio rure. Edus q̄ in urbe aut i multis. a. addito
Catulus Canis ædus. Porcus q̄ sabinū dicit a primo porco poride porcus nisi a græcis q̄ atheus in libris sacrorū
Panther scriptū ē & pæ porco. Aries qui eā dicebat. ares ueteres nostri aruiga: hic aruigus. Hæc sūt quorū
Pantheris sacrificiis exta i uerū coquunt: q̄s & Act. scribit: & i pōtificiis li. uidēt i hostis eā dicit aruige: quæ
Tigris Vrsus cornua hēat: quoniā is cui oui mari testiculi dēpti & nō ut natura uersa ueruex declinatū pecori oui
Camelus lo q̄ agnatus agnus. Catulus a sagaci sensu & acuto. hic Canis nisi q̄ tuba & cornu q̄d signū cū dēte
Cameloparda- canere dicunt: q̄ hic itē & Noctuculus i custodia & i uenādo signū uoce dat canis dictus. Feraz uo
lis cabula itē pti pēria: ut Pāthera leo. utraq̄ a græca. a quo etiā & ræte q̄dā pāther & læna & muli
Aper Caprea ercula Pātheris. Tigris q̄ ē ut leo qui uiuus capi adhuc nō potuit. uocabulū e lingua armenia. Nā ibi
Ceruus Lepus & sagitta & q̄d uehemētissimū flumē dicit tigris. Vrsi lucana origo: uel unde illi nostri ab ipsius uo
Volpes ce. Camelus suo noīe syriaco i latū uenit. ut Alexāria Camelopardalis nup adducta: q̄ erat figura
Virgultum ut camelus. maculis. ut pāthera. Apri ab eo q̄ in locis aspis. nisi a græcis q̄ hi apros. Caprea a simili
Viride tudie q̄dā capræ. Cerui q̄ magna cornua gerūt. Gerui mutata. g. i. c. ut i multis q̄i gerui. Lepus q̄ si
Vitis culis quidā græci dicit lepore a Roma q̄ orti ficuli ut annales nostri ueteres dicit fortasē hic illuc
Malum tulerūt: & hic reliquerūt id nomē. Volpes ut Elus dicebat q̄ uolat pedibus. Proxima aialia sunt ea
Iuglans quæ uiuere dicunt. neq̄ habere animā: ut uirgulta. Virgultū dicit a uiridi. id a ui quadam humoris.
Nux quæ si exaruit moritur. Vitis q̄ ea uini origo. Malū q̄ græci æoles dicit μηλον. Pinus iuglās q̄ cū
Lilium hæc nux ante q̄ purgatur similis glādis. hæc glās optima & maxima ab loue & glāde iuglans est ap
Malua pellata. Eadē nux q̄ ut nox aerē. huius succus facit corpus atrū. Quare i hortis nascūtur. alia peregrini
Sisibrium nis uocabulis. ut græcis otymū. mēta. ruta quā nūc appellāt. Itē caulis. lapatiū radix. sic enī antiqui
Lactuca græci. quā nūc raphanū. Itē hæc græcis uocabulis Serpiliū rosa una littera cōmutata. Itē ex his græ
Brassica cis latina coriādrōn. malachē. cymīnō. Itē Liliū ab lilio: & Malua & malache. & Syfibriū a syfbrio:
Classica Vernacula Lactuca a lacte: q̄ olus id habet lac. Brassica ut passica. q̄ ex huius scapo minutati p̄ficat

Aspigi q̄ ex aspis uirgultis legunt. & ipsi scapi aspi sunt nō lenes nisi græcū. illic. n. quoq̄ dicitur ασπι
 πα γοσ. Cucumeres dicunt a curuore ut curumeres dicti. Fructus a teredo res hæ: quas fundus &
 hæ quæ in fundo feruntur fruunt. hinc decliatæ fruges & frumētū: sed hæ e terra etiā frumētum qd̄
 extat loco quo solēt addi ex mola. i. ex sale & farre mollito. Vuæ ab uore. Quæ manu facta sunt di
 cam de uictu. de uestitu. de instrumēto. & siquid aliud uidebit his aptū. De uictu antiquissima puls ap
 pellata: uel q̄ ita græci uel ab eo uti scribit Apollodorus. q̄ ita sonet cū aq̄ feruētū impicitur. Pâis: q̄
 primo figuras faciebāt. ut mulieres in lanificio Panus. posteaq̄ ei figuras tacere istituerūt alias a pa
 ne & faciēdo Pâificiū ceptū dici. hinc panariū ubi id seruabāt: sicut Granariū ubi granū frumēti cōde
 bant. Vnde id dictū nisi ab eo qd̄ græci a quo a græcis quoq̄ granū dictū i quo eadē cōdun
 tur. Horreū ab horrido. Triticū qd̄ tritum ē spicis. Far a faciēdo q̄ in pristino fit. Milū a græco. nā
 id meli. Libū qd̄ ut liberet prius q̄ eet coctū. Testuatiū quod i testu calido coquebat: ut etiā nūc ma
 tralibus id faciūt matronæ. Circuli q̄ mixta farina & caleo & aq̄ circuitū æq̄biliter fundebant: hoc
 qd̄ qui magis incōdite faciebāt uocabāt lixulas & semilixulas uocabulo sabino. Idq̄ frequētius a sa
 binis a globo farinæ dilatato. itē in oleo cocti dicti a globo globuli. Crustulū a crusta pultis: eo qd̄ ut
 corium exurif crusta dcā. Cætera fere opa a uocabulis græcis sumpta: ut tritō & placeta: qd̄ eiebāt
 cū pulte: ab eo pulmētū: ut Plau. hinc pulmētariū dictū: hoc primū debuit pastoribus. Caseus a cocto
 lacte ut coxeus dictus. Deinde postea q̄ delierunt eē cōtēti his quæ suapte natura ferebat sine igne: i
 quo erāt poma quæ minus cruda eē poterāt decoquebat in olla. Ab olla olera dcā: quorū a genere
 cruda olera equis ad coquēdū q̄ terræ rure Ruapa unde rapa. Olea ab eleo olea grādīs orchitis: q̄
 ea antiquitus archemora. Hic ad pecudis carnē puētum ē. Suilla sic ab illis generibus cognomiata.
 hinc prio assam secūdo elissam. tertio e iure uti cœpisse. natura docet. dictū assū q̄ id ab igni assude
 scit. Vuidū est. n. q̄ hūidū. & iō ubi id nō ē iucus abest. & iō sudando Assum distillat calore. ut crudū
 nimū hēt hūoris. sic excoctū parū hēt succi. Elixū est e liquore aquæ deductū & ex iure qd̄ iucundū
 magis cōditiōe succi. Succida a suis edēdis. nā id pecus primū occidere cœperūt domini. & ut ser
 uaret salire. Tergus suis ab eoq̄ eo tegitur. Perna a pede Sueris a noie eius. Offula ab offamina sue
 re. Insitia ab eo q̄ ilecta caro. ut i carne saliorū ē. qd̄ i extis dicitur nunc plectū. Murtatū a murta q̄
 ea large fartū itestinu crassundus. Lucanicā dicunt q̄ milites a lucāis dixerūt. ut q̄ Faleris Faliscu
 uentre. Fūdolū a fundo. qd̄ ut reliquæ ptes. sed ex una parte sola aptū. ab hoc græcos puto appellaf
 se ab eadē fartura. Farcimina extis appellata: a quo in eo q̄ tenuissimū intestinū fartū. Hila ab hilo
 dicta. i. mīmo qd̄ ait Enni. neq̄ dispēdū facit hilū: q̄ in hoc farcimie summo quiddā seminet. ab eo
 qd̄ i capite apex Apexabo dcā. Tertiū fartū est Lōgauo q̄ lōgius q̄ duo hila. Augumētū ex imolata
 hostia defectū in iecore in potiēdo agēdi cā. Magnetū a magis qd̄ ad religione magis p̄inet. Itaq̄
 pp hoc mōtana fana cōstituta locis certis q̄ id iponeretur. Maete ab eo q̄ græci μαλον. Itē græci
 sigillatū ut ouiu lana græcū: ut Polybius & callimachus scribunt. Purpura a purpuræ maritimæ colo
 re: Penicū qd̄ a pēis primū dicitur allatū. Stamē a stādo qd̄ eo stat. oē in tela Velamētū. Subtegmē
 q̄ subit stamini. Trama qd̄ tramat frigus id genus uestimēti. Densum a dēribus pectinis q̄bus feri
 tur. Filū qd̄ mīmū ē hilum. id. n. mīmum. q̄ in uestimēto. Pānus græcus. ubi ea facit pāueliū dictū a
 pāno & uoluēdo filo. Tunica a tuēdo corpe: tunica ut iduca. Toga a tegēdo. Cinctus & cigulū a cin
 gēdo. alteq̄ uiris alteq̄ mulieribus attributū. Arma ab arcēdo q̄ his arcemus hostē. Parma q̄ e me
 dio i oīs ptes par. Conū q̄ cogit in acūmē uerius. Hasta q̄ astās iolet ferri. Iaculū qd̄ ut iaciatur fit.
 Tragula a traiciēdo. Scutū a iectura: ut iectūq̄ amine cōfectū sit tabellis. Vmbones aut a græco
 uel q̄ abones. Gladius. c. i. g. cōmutato a clade: q̄ fit ab hostium clade: gladiū similiter ab hoie pilum
 q̄ hostē feriret ut pilū. Lorica q̄ e loris de corio crudo pectoralia faciebāt. postea succederunt galli
 e ferro sub id uocabulū ex anulīs ferreā. tunicā. Balteū q̄ cigulum e corio hēbāt bullatum balteum
 dictū. Ocrea q̄ oppōebatur ob crus. Galea a galero: q̄ multi usi ātīqui. Tubæ a tubis: quos nunc ita
 appellāt tubicines sacroq̄. i. sacri tubicines Tubi uocant. Cornua q̄ ea quæ iā sunt ex ære tunc fiebāt
 ex bubulo cornu. Vallū q̄ ea uaricari nēo posset: uel q̄ singula ubi extrēa uacilla furcillata hēt figu
 ram litteræ. V. Cerui a similitudinē ornuum cerui. Itē reliq̄ fere ab similitudine: ut uineæ: testudē
 aries. Mésa escariā Cibilla appellabant: ea erat q̄drata: ut ēt nunc i castris ē a cibo cibilla dcā: postea
 rotūda scā: & q̄ a nobis media: & a græcis mēsa mēsa dici pōt: nisi etiā q̄ ponebāt plæraq̄i cibo me
 sa. Trulla a similitudinē trux quæ q̄ magna & hæc pusilla: ut troula. hinc græci trullā. Trullæ quæ culi
 na in lauatinā aquā fundunt. Trua q̄ trauolat ea aqua: ab eodē ē appellatum Truillum. simile. n. fi
 gura nisi qd̄ latius ē q̄ cōcipit aquā: & q̄ manubrium cauū nō est nisi uiuaria trulla accessit. Matio
 lo a matula dictus. & dictus postea q̄ lōgius a figura matulæ discessit. & ab Aq̄ aq̄tilis dictus. Vas aq̄
 rium uocat futi. q̄ i triclinio allatā aqua infundebāt: quo postea accessit magnus cū græco nomine
 & cum latino noie græca figura Barbatos. Peluis pede uis a pedum lauatiōe. Cadelabq̄ a cādela. ex
 his. n. funiculi ardētes figebatur. Lucerna post iueta: quæ dcā a luce aut id qd̄ uocat græci λυχνον
 Vasa imēsa escaria ubi pultē aut uirulēti quid ponebat. A capiēdo Catinū noiauerunt: nisi q̄ ficuli
 dicunt. κα τινον ubi asla ponebāt. Magidā autē aut Lāgulā alteq̄ a magnitudine. alteq̄ ab latitudine
 finxerūt. Patinas a patulo dixerunt ut pusillas q̄ his libaret cenā patellas. Triplia & Canistra: qd̄
 putāt eē latia & sunt græca. Triplō. n. & canastro de græca. reliqua q̄ aperta sunt unde sint reliquo.
 Mēsa uīaria rotūda nojabatur Cilibantum. ut ēt in castris id uidet decliatum a græco ciliceo a po
 culo cilice. i. calice a quo illa capit: & minores capulæ a capiēdo q̄ anstæ ut prehēdi possint. id est ca
 pi: harum figura in uasis sacris ligneas ac fictiles antiquas etiam nunc uidemus. Prætera in poculis
 Aspigi Cucūer
 Fructus fruges
 Frumentum
 Vua Puls Pâis
 Pânis pânificiū
 Panarium
 granariū granū
 Horreū triticū
 Far Milū Libū
 Testuatiū
 Circulus lixula
 Semilixula
 Globulus
 Crustulū crusta
 Pulmentum
 Pulmentariū
 Caseus Olera
 Raupa Rapa
 Olea Assum
 Elixū Succida
 Tergus perna
 Sueris Offula
 Insitia murtatū
 Lucanica
 Faliscus uēter
 Fundolum
 Farcimina hila
 Apexabo
 Longauo
 Augumentum
 Magnetum
 Maete mōtana
 fana Purpura
 Penicū Stamē
 Subtegmē
 Trama Dēsum
 Filum Pānus
 Pannuelium
 Tunica Toga
 Cinctus cigulū
 Arma Parma
 Conus Hasta
 Iaculū Tragula
 Scutum Vmbo
 Gladius Pilum
 Lorica Balteus
 Ocrea Galea
 Tuba Tubicen
 Tubus Cornua
 Vallum Cerui
 Cibilla Mēsa
 Trulla Tru
 Truillum
 Matiolo futin
 Barbatos peluis
 Candelabrum
 Lucerna catina
 Magida Lāgulū
 Patina Patella
 Triplium
 Canistrum
 Mēsa uīaria
 Cilibantum
 Capula

De Lingua Latina

Patera Poculū erant pateræ ita dictæ ab eo qd' latini ita dicunt: hisce etiã nũc in publico cõuiuiõ antiq̃tatis retinẽ
 Potatio Potio dæ cá cū magistri fiũt potio circũferet: & i sacrificãdo deis hoc populo magistratus dat deo uinũ
 Aqua Fons Pocula a potatiõẽ uide potat: & et postea hæc possunt a potio. q̃ potos potio græce origo potionis.
 Sinũ Flepeste Aq̃ q̃ æq̃ summa. Fõs unde fundit e terra aq̃ uiua: ut fistula aquæ fufus aquæ uas uinarium i grãdius
 Depesta Guttũ Sinũ a sinu: qd' finum maiorẽ cautionẽ q̃ pocula habebãt. Itẽ dicta Flepeste et nunc in diebus sacris
 Siplũ Epichisis fabinis. uasa uinaria in mēsa deorũ sunt posita apud atiquos scriptores græcos inuẽi appellari pocu
 Cyathus li genus Depesta. Quare uel inde radices i aggr̃e sabinum & romanũ sunt p̃fectæ q̃ unum dabãt ut
 Cartibulum minutatĩ funderet. A guttis guttũ appellarunt qd' sumebãt minutatĩ. A sumẽdo Simplũ noĩauerit
 Vrnariũ Vrna In huiusce locũ i cõuiuiõ e græcia successit Epichisis & Cyathus: in sacrificiis remã it guttus & sim
 Orinare plũ. Altera uinaria mēsa erat lapidea q̃drata oblõga una columella uocabat Cartibulum: hæc i ædi
 Imbuo Calix bus ad cõpluuiũ apud multos me puero ponebat: & in ea & cū ea ænea uasa a gerẽdo. Cartibũ. un
 Cacabus Veru de cartibulũ post dictũ. Præterea erat tertiuũ genus mēsa & q̃dratæ uasorũ uocat Vrnarium qd' ur
 Sedes Sedile nas cū aq̃ positas ibi potissimũ habebãt in culina. ab eo et nũc ante balneum locus ubi poni solebãt
 Sonum Sella urnarium uocat. Vrnæ dictæ q̃ orinat in aqua hauriẽda ut orinator. Orinare est mergi in aquam.
 Siliquastrum Imbruo fictũ ab urbo q̃ ita flexũ ut redeat fursum uersus in aratro qd' est aruum. Calix a Caldo: q̃
 Subsellium i eo calda puls apponebat & caldũ eo bibebãt. Vas ubi cibũ coquebant ab eo Cacabũ appellarunt.
 Biselliũ Arca Vera a uersando: a sedẽdo Sedes: Sedile: sonũ: Sellæ: Siliquastrũ. Deinde ab his Subsellium: ut subsipe
 Armarium re q̃ nõ plana sapit. sic q̃ nõ plane erat Sella subselliũ ubi in eiusmodi duo Biselliũ dictum. Arca qd'
 Armamētariũ arcebant fures ab ea clausa. Armariũ & armamētariũ ab eadẽ origine: sed declinata aliter. Mũdus
 Mundus mulie muliebris dictus a mũditia ornatus q̃si ab ore natus. hinc enĩ maxime sumit qd' eam deceat. Itaque
 bris Calamistrũ ob id paraũ speculũ. Calamistrũ q̃ calfactum in cinere capillus ornat qui ea ministrabat. A cinere ci
 Cinerarius nerarius est appellatus. Discerniculũ q̃ discernitur capillus. Pecteng̃ per eum explicat capillus. Spe
 Discerniculum culũ a spiciendo eo q̃ ibi aspectat. Vestis a uelis. uel ab eo qd' uellus lana tonsa uniuersæ ouis id di
 Pectẽ Speculũ ctum q̃ uelabãt. Lana ex lana facta q̃ capillũ cõtineret dictũ a rete reticulũ. Rete a raritudine. Itẽ te
 Vestis uello lana sta fasciola q̃ capillũ in capite colligarẽt dictũ Capital a capite q̃ sacerdotulæ in capite et nunc solẽt
 Reticulũ ræte habere. Sicrica a ritu q̃ romão ritu sacrificium fœminæ cū faciunt capita uelãt. Mitra & reliq̃ fere
 Capital Sicrica in capite postea addita cū uocabulis græcis prius de indutu aut amictu quæ sunt tagã. Capitium ab
 Mitra Capitũ eo q̃ capit pectus. i. ut antiq̃ dicebãt: indutu cõprehẽdit alterũ qd' subtus a quo Subucula. alterũ qd'
 Subula supparũ supra a quo Supparus: nisi q̃ id dicunt oĩce alterius generis. Itẽ duo: unũ qd' foris ac palam. Palla al
 Palla Intusium terum qd' intus a quo Intusium id quod Plau. dicit itusiatã patagiãtã Caltulã ac crocotulã. Multa post
 Abastõ Amictũ luxuria attulit: quorũ uocabula apparent eẽ græca: ut Abastõn amictus dictum qd' abiectum. i. circũ
 Circumiectum lectum a quo et q̃ uestes se inuoluũt Circumiectum appellant. & q̃ amictui habet purpurã circum uo
 Circumtextum cant Curũ textũ antiq̃ssimi amictui. Riciniũ id qd' eo utebant duplici ab eo qd' dimidiam partẽ re
 Riciniũ Parilia trorsum iaciebãt a reuiciẽdo reciniũ dictũ. hinc q̃ facta duo simplicia paria. Parilia primo dicta re
 Parapechia Læa clusũ pp̃ leuitatẽ parapechia. parapechia chlamydes. sic multa græca lena q̃ de lana. Multa duarũ et
 Sarculum Ligo togarũ instar ut antiq̃ssimũ mulierũ riciniũ sic hoc duplex uirorũ. Instrumẽta rustica quæ ferẽdi aut
 Pala Rutrum colendi fructus causa facta. Sarculum a ferẽdo ac sarcẽdo. Ligo q̃ eo p̃pter latitudinẽ: qd' sub terra
 Ruitũ Aratrũ facilius legitur. Pala a pagẽdo. g. in. l. qd' fuit. Rutrũ ruitum a ruendo. Aratrum q̃ aruit terrã eius fer
 Vomer Dens rum. Vomer q̃ uomit eo plus terrã. Dens q̃ eo mordeũ terra supra id regula quæ stat. Stiuã a stan
 Stiuã Regula do & in ea trãuersã regula. Manicula q̃ manu bubulci tenet qui quasi est temo inter boues. Bura a
 Manicula Bura bubus. aliũ hoc a curuo Curuum appellat: subriugo medio Couũ q̃ bura extrema appellat: uocatur
 Curuũ Couum Couum a cauo. lugum & iumẽtum a iunctũ. Iripices regula cum pluribus dẽtibus quã itẽ ut plaustrũ
 Iugũ Iumẽtum boues trahunt ut eruãt quæ in terra sunt. Sirpices postea quæ detrita a quibusdã dicti Rastelli: ut ir
 Iripices Sirpices pices ferræ leues. ita q̃ hõ in pratis p̃ fœni secta eo festucas abradit quo abrasu rastelli dicti. Rastri
 Rastellus rastro q̃bus dentalibus penitus eradunt terrã atq̃ eruunt: a quo Rutubatri dicti. Falces a farre littera com
 Rutubatrus mutata: hæc in cãpania. Sæculæ a secãdo a quadã similitudinẽ: harũ aliæ ut quod aptum. uide falces fœ
 Fals nariæ & adoreæ. & qd' apertũ. unde lumariæ falces & sirpiculæ. Lumariæ sunt q̃bus secãt Lumecta
 Sæcula & eius cum in agris serpunt spinæ q̃s q̃ a terra agricolæ soluunt: idest luunt lumecta. Falces sirpiculæ uoca
 genera Lũcta tæ a sirpãdo idest ab alligãdo sic supra dolia q̃ssa cum alligata his dicta utunt in uinea alligando fa
 Fax Facula sces. Incisos fuste. Faculas has phãcillas Chermonefice dicunt fascies. Pilum q̃ eo far pisunt a quo id
 pilumpistrinum fit dictum Pristinũ. r. & .s. inter se sæpe locũ cõmutat. Inde post in urbe Lucilli pristia & pistrix. Tra
 Trapetes Mola petes molæ oleariæ uocat. Trapetes a terendo nisi græcam eẽ ac molæ a molẽdo. Harũ. n. motũ eo
 Vallum coniecta moliunt. Vallũ a uolatu q̃ cum id iactat uolat inde leuia. Vẽtilabrum q̃ uẽtilat i aere fru
 Ventilabrum mẽtũ: quibus cõportant fructus ac necessariæ res de his. Fiscina a ferendo dicta. Corbes ab eo qd'
 Fiscina Corbes eo spicas aliudue quid coruebat: hĩc mĩores corbulæ dictæ. De his quæ iumẽta ducũt. Tragula ab
 Corbula eo qd' trahit per terrã. Sirpea quæ uirgis sirpat. i. colligando implicat in qua sterus aliudue qd' ue
 Tragula Sirpea hitur. Vehiculũ i quo faba aliudue qd' uehit: qd' eẽ ex uiminibus & eo uehit uehiculũ dictũ eẽ. Ab aliis
 Vehiculum dictũ Arcera quæ et i. xii. tabulis appellat: q̃ ex tabulis uehiculũ erat factũ: ut arca arcera dictũ. Plau
 Arcera plaustrũ strum ab eo qd' nõ i hiis quæ supra dixi: sed ex omni parte palã eẽ: quæ in eo uehunt: quod perlucet
 Aedificium ut lapides asseres: tignũ. Aedificia noĩata apte: ut multa ab ædibus & faciẽdo maxie aedificiũ & op
 Oppidum mēia pidum ab ope dictũ: qd' munitur opis causa. Vbi sint: & quod opus est ad uitam gerẽdã ubi hẽbant
 Aggeres tuta. Oppida quod operi munibant. Mœnia qd' munitius essent: qd' exaggerabant Aggeres dicti
 Murus pinna & quod ager contineret. Murũ q̃ muniendi causa portabatur munus: qd' sepiebant oppidum: e
 quo munere murus. Eius summa pinna. ab his quas insigniti milites habere in galeis solent. & in

gladiatoribus samnites. Turres a toruis quæ hæc prospiciunt ante alios: quia uiam relinquebāt in muro: quæ in oppidū portarent portas. Oppida cōdebant in latio ethrusco ritu multa. i. iunctis bubus tauro: & uacca interiore aratro circūagebant sulcū. hoc faciebāt religiōis causa die auspicato ut fossa & muro essent munita. Terram unde exculperāt fossam uocabant. & introrsum factū murum. posteaque fiebat orbis urbis principiū quod erat post murū pomeriū dictum: cuiusque auspicia urbana finiuntur. Cippi pomerii stant & circū aræ quædā & circū Romā. Quare & oppida quæ prius erant circūducta aratro ab orbe & urno Vrbs est ideo coloniæ nostræ omnes in litteris antiquis scribuntur urbes quæ item conditæ ut Roma. & ideo coloniæ & urbes condunt quæ intra pomeriū ponuntur. Oppidū quod primū conditū in latio stirpis romæ Lauiniū. Nam ibi dii penates nostri. hoc a latini filia quæ coniūcta æneæ Lauinia appellata: hinc post triginta annos oppidū alterū cōditū Alba: id ab sue alba nominatū. hæc e nauis æneæ cū fecisset Lauinium triginta parit porcos: ex hoc prodigio post Lauinium cōditū annis triginta: hæc urbs facta propter colore iuis & loci naturā Alba longa dicta: hinc mater Romuli Rhea. ex hac Romulus: hinc Roma in oppido. Vici a uia quæ dextra parte uiae sūt ædificia. Fundulæ a fundo quod exitū nō habet ac peruiū non est. Angiportū & id angustū ab angēdo & portu quo cōferrent suas cōtrouersias: & quæ uendere uellent quoque ferret forū appellarūt: ubi quædam generatim additū ab eo cognomen: ut Boariū forum. Forū olitoriu: hoc erat antiquum macellum ubi olerum copia. Et loca etiam nunc Lacedemonii uocant macellum: sed lones oīa hortorū. Macellotas hortorū & castelli macelli. Secundū tyberim ad lunū forū piscarium uocant. Ideo ait Plautus. apud piscariū ubi uariæ res ad corneta Forū cupedinis a cupedio: quæ multi forum cupedinis a cupiditate. hæc omnia postquam contracta in unū locum quæ ad uictum pertinebant & ædificatus locus appellatū macellū ut quidam scribunt quæ ibi fuerit hortus. alii quæ ibi domus fuerit cui cognomen tu it Macellus. quæ ibi publice sit diruta: e qua ædificatum hoc quæ uocetur ab eo macellum i foro. La cū curtium a curtio dictū. constat de eo triceps historia. Nam & Porcilus nō idē prodidit quædā pīso: nec Cornelius hilo secutus a Porcilio delatū in eo loco dehisse terram & id ex. S. con. ad aruspices relatū esse respōsum deū manū Postulionē postulare id est ciuē fortissimū eodē mitti. tū quædā Curtium uix fortē armatū ascēdisse in equū: & a cōcordia uersum cū equo eū præcipitatū: eo facto locū coisse: atque eius corpus diuinitus humasse & reliquisse gēti suæ monumētum. Pīso in annalibus scribit sabino bello quædā fuit Romulo & Tatio uix fortissimū Mertiū curtū sabinū cū Romulus cū suis ex superiore parte impīssionē fecisset Curtius in locū palustrē qui tum fuit in foro atque cloacæ sint factæ: recessisse: atque ad suos in capitolium recepisse: ab eo lacum inuenisse nomē. Cornelius & Laurentius scribunt enim locū esse fulguratū & ex senatuscō. septum eē. idque factum eē a Curtio consule. cui Marcus genutius fuit collega Curtiū appellatū. Arx ab arcēdo quæ is locus munitissimus urbis a quo facillie possit hostis phiberi. Carcer a coercēdoque exire prohibentur. In hoc pars: quæ sub terra. Tullianū ideo quæ additū a Tullio rege. quædā tyracusis ubi de causa custodiunt uocantur Latomæ: & de Latomia translātū. quæ hic quoque in eo loco lapidicidæ fuerunt. in eo Laurentum ab eo quod ibi sepultus est Tatio rex quia a laurentibus interfectus est ab silua laurea quæ ibi excisa & ædificatus uicus ut inter sacrā uia & macellū editū. Corneta quæ abscissæ loco corni reliquerunt nomen ut æsculentum ab æsculo dictum: & Fagutal a fagu: unde etiam lous fagutalisque ibi sacellum. Armilustrum ab ambitu lustris locus idē Circus maximus dictus quæ circum spectaculis ædificatus ibi ludi fiunt: & quod ibi circū metas fert pōpa & equi currunt. Itaque dictum in cornicula milites aduētū quæ circūeunt ludētes. Quid cessamus ludos facere? Circus noster ecce adest. In circo primo unde mittuntur eq nunc dicuntur carceres. Neuius oppidum appellat. Carceres dicti quæ coercentur equi: ne inde exeant anteq magistratus signū misit. Quod a muris partē pinnis turribus qui carceres olim fuerunt scripsit poeta dictator ubi curæ insidit peruehit usque ad oppidum. Intimus circus ad murum uocatum ut Porcilus aiebat ab urceisque is locus esset inter figulos. alii esse dicunt a murteto declinatū quæ ibi id fuerit: cuius uestigium manet: quæ ibi ē sacellum etiam nunc murtatæ Veneris. Item simili de causa Circus flaminus dicitur qui ædificatus ē circum flaminū capum: & quod ibi quoque ludis tauricis eq circū metas currūt. Comitū ab eo quæ cōiebant eo comitiis curiatis & litiū caulæ. Curia deo orū genex. Nam & ubi curaret sacerdotes res dīnas: ut Curia ueteres: & ubi seatus hūanas: ut Curia hostilia quæ primus ædificauit Hostilius rex atque hæc rostra: cuius id uocabulum ex hostibus capta fixa sunt rostra: sub dextra e comitio locus substrictus ubi notionum subsisterent legati qui ad senatum eēt missi. Is græce Stasis appellatus aperte & multa. Sæaculum supra græco stadium ubi ædis concordia & basilica. Opimia senaculum uocatum: ubi senatus aut ubi seniores conlisterēt dictum γερυσια apud græcos. Lautolæ a lauando quæ ibi ad lanum geminum aquæ calidæ fuerunt. Ab his palus fuit in minori uelabro a quo quæ ibi uehebantur lintribus Velabrum: ut illud maius de quo supra dictum est. Aequimelum quod æquate melii domus publico quod regnum occupare uoluit. Is locus ad busta gallica quod Roma recuperata gallorum ossa qui possederunt urbem ibi coaceruata ac consepita: locus qui uocatur Doliola ad cloacam maximam ubi non licet despuere a doliolis subterre. Eorum duæ traditæ historiæ: quod alii inesse aiunt ossa cadauerum: alii Numæ Pompili religioſa quædam post mortem eius infossa. Argiletum sunt qui scripserunt ab argola: seu quædā is huc uenit. ibique sepultus sit. Alii ab argila quæ ibi id genus terræ sit. Cluius publicus ab ædibus plæbei publicis qui eum publice ædificauit. simili de causa Publius & Costonius quæ ab his uiris dicuntur

Turris
Fossa
Pomeriū
Cippi
Vrbs
Lauinium
oppidum
Alba
Roma
Vicus
Fundula
angiportus
Forū & eis
genera
forū boariū
Forū olito-
rium
Macellum
Macellotæ
Forū pesca-
rium
Forū cupe-
dinis
Curtius la-
cus
Arx
Carcer
Tullianum
Latomæ
Laurentū
Corneta
Æsculetū
Fagutal
Armilustræ
Circus ma-
ximus
Carceres
Circus inti-
mus
Circus fla-
minius
Comitium
Curia
Curia
Veteres
Curia hosti-
lia
Stasis
Senaculum
Opimia
Lautola
Velabrum mi-
nus
Aequimeliū
Doliola
Argiletum
Cluius pu-
blicus
Cluius pu-
blius
Cluius co-
stonius

De Lingua Latina

Clius pro ædificati: clius proximus ad florales usus uersus capitolium uetus q̄ ibi sacellum Iouis: Iunonis: Minerva. & id antiquius q̄ ædis quæ in Capitolio facta. Exequillus uicus africanus q̄ ibi obides ex africa bello punico dicuntur custoditi. Vicus cyprius a cypro q̄ ibi Sabini ciues additi cõfederunt qui a bono omine id appellarunt. Nam cypru sabinu bonu. prope hunc uicus Sceleratus dictus a Tullia Tarquini superbi uxore: q̄ ibi cū iaceret pater occisus supra eum carpētum mulio ut mīceret iussit: Et quoniam uicus constat ex domibus nunc eorum uocabula uideamus. Domus græcū: & ideo ē ædibus sacris ante cellam ubi sedes dei sunt. græci dicunt ædis ab aditu q̄ plano pede adibat. Itaq̄ ex ædibus efferre inductiuo funere. Præco etiam eos dicit qui e tabernis efferunt & omnes incensu uillas inde dicamus ædes. Cauū ædium dictū: qui locus tectus intra parietes relinquebat patulus: qui esset ad cōmunē omnium usum. in hoc locus si nullus relictus erat sub diuo qui esset dicebatur Testudo a testudinis similitudine: ut est in prætorio & castris. Si relictus erat in medio ut lucem caperet deorsum quo impluebat impluuiū dictum. Surfum: qua compluebat Compluuiū: utrunq̄ a pluuia. Tuscanicū dictū a tuscis. Postea q̄ illorū cauū ædiū simulare cœperunt. Atriū appellatum ab atriatus tuscis. illinc enim exemplum iumptū: circū cauum ædium erat uniuscuiusq̄ rei utilitatis causa parietibus dissepta ubi quod conditū esse uolebant a cælando Cellā appellarunt. Pœnariā ubi pœnus ubi cubabāt cubiculū: ubi cœnabant cœnaculū uocitabant: ut etiam nūc Lanuui apud ædē Iunonis & in cætero latio ac phaleris & cordubæ dicunt. postea q̄ in superiore parte cœnare cœperūt superioris domus uniuersa cœnacula dicta. posteaq̄ ubi cœnabant plura facere cœperūt ut in castris ab hyeme hyberna hybernū domus uocarūt contraria. Ligonem Portius designat cū de Ennio scribens dicit eū coluisse Tutilinæ loca. Sequit̄ porta Neuia q̄ in nemoribus neuis & enim loca ubi ea sic dicta colui. Deinde porta Rauduscula quod ærata fuit. æs Raudus dictū ex ea in ueteribus: in mācupiis scriptū Raudusculo librā ferito hūc. Lauernalis ab ara lauernæ qd̄ ibi ara eius. præterea intra muros uideo portas dici in palatio. Mutionis a mugitu qd̄ ea pecus in buccatū antiquū oppidū exigebant. alteram Romanulam quæ est dicta a Roma quæ habet gradus in noualia ad Volupia sacellum. Tertia est lanualis dicta ab lano. & indo & ibi positū lani signum & ius institutū a Pompilio: ut scribit in annalibus Piso ut sit aperta semper nisi cū bellum sit: nusq̄ traditum est memoriæ Pompilio rege fuisse apertā: & post Manilio consule bello carthaginensi primo cōfecto. & eodē anno aptā sub lectulis origines quas auerti hæ Lectica quod legebant. unde iam facerent stramenta atq̄ herbā ut etiam nunc sit in castris. Lecticas ne essent in terris sublimis in his ponebant: nisi ab eo quod græci antiqui dicebant lectrū lectum potius q̄ lecticam inuoluebant: qd̄ fere stramenta erant e segete. Segestria appellant: ut etiam nunc in castris nisi a græcis Σῆξ, πορ: nam ubi lectus mortui fertur dicebant feretrū nostri: græci feretron. Posteaq̄ transferūt ad culcitra quod in ea sagus aut tomentū aliudue qd̄ calcabant: ab inculcando culcitra dicta: ac quicquid in sternebant a sternedo Stragulū appellabant. Pluuiar uel a pluribus uel a pollulis decliarūt: quibus operiebant operimeta & pallia opercula dixerūt. In his multa pegrina ut Sagū Rheno galli qd̄ Gaimacūma eius sagum & amphimaliō græca. contra Latinū Tore uel quod ante torū: & Torus a toruo quod his in promptu ab hac similitudine toruinus mulieris capite ornatus. Quia simplici scansione scandebant in lectū non altū. Scabellū in altiore scamnū: duplicata scansio gradus dicit̄: quod gerit̄ in inferiore superiore græca sunt peristromata & peripatesmata: sic aliquid itē conuiuii causa. Ibi multa pecuniæ signata uocabula sūt. æris & argenti. hæc As ab ære. Dupōdius a duobus pōderibus. quod unū pondus Assipondiū dicebatur. Id ideo q̄ as erat libra. pondus deinde ab numero reliquū dictum usq̄ ad centussis. ut as singulari nūero ab tribus assibus Trissis. & sic proportione usq̄ ad nonnussis i denario numero hoc mutat: quod primum est ab decem assibus Decussis. Secundum a duobus decussibus Bicesis quod dici solum a duobus bicesis. reliqua conueniūt quod est ut tricesis proportione usq̄ ad centussis: quo maius æris uocabulum non est. Nā ducenti in proportiōe quæ dicunt nō magis assē q̄ denarii. alia ue res significant. Aëris minima pars. Sextula quod sexta pars uncia. Semūcia q̄ dimidia pars uncia. sic ualet dimidiū ut in selibra & semodio. Vncia ab uno. Sextans ab eo quod sexta pars assis: sicut Quadrans q̄ quarta & Triens tertia pars. Semis qd̄ semis id est dimidiū assis ut supra dictum ē. Septunx a septem & uncia conclusum. reliqua obscuriora qd̄ a diminutione & ea quæ diminuuntur ita sunt: ut extremas syllabas habeant: ut a decem una dempta uncia Deunx. Dextans dēpto sextante. Dodrās dēpto quadrāte. Bes ut olim des dēpto triente. in argento nūmi id a siculis. Denarii q̄ denos æris ualebant. Quinarii q̄ quos. Sestertius q̄ semis tertius. Dupondium enim & semis antiquus sestertius est & ueteris consuetudinis: ut retro ære dicerent: ita ut semis tertius quartus semis pronunciarent ab semis tertius dictus. Nūmi denarii. Decuma Libella quod libram pondo as ualebat & erat ex argēto parua. Sēbella quod sit libellæ dimidium quod semis assis. Terūcius de tribus unciis quod libellæ ualet quarta pars: sic quadrans assis eadē pecunia uocabulū mutat. Nam post itē dici dos. Arrabo: merces corollariū. Dos si nuptiarū causa data hæc græce dotine. ita enim hoc siculi ab eodem donū. Nam græce ut ipse donion: & ut alii doma. & ut Attici dosin. Arrabo sic dicta: ut reliquum reddatur hoc uerbum a græco ἀρραβον. Reliquum quod ex eo quod debitum reliquum. Damnum a demptione cū minus re factum q̄ quanti constat. Lucrū a luendo si amplius q̄ ut exolueret quanti esset cœptum. Detrimentū a detritu. q̄ ea quæ trita minoris precū. ab eadem mente Intertrimentū ab eo q̄ duo quæ inter se trita & deminuta. a quo etiam intrigo dicta

Mulcta a pecunia quæ a magistratu dicta ut exigi possit ob peccatū quod singulæ dicuntur appella
 te esse multas quod olim uinū dicebāt multæ. Itaq; cū doliū aut Culleū uinū addūt. Rustici prima
 urna addita dicunt etiam nūc. Pœna a pœniendo: aut quod peccatū sequitur precium quod æstima
 tionis emptionisue causa constituitur dictum a peritis quod solum hi possunt facere recte id siquid
 datum pro opera aut opere. Merces a merendo quod manu factū erat & datū pro eo Manupreciū
 a manibus & precio. Corollarium si additū præterq; quod debitū eius uocabulum fictum a corollis
 qd' hæ: cū placuerant actores: in scæna dari solitæ. Præda est ab hostibus capta quod manu parta ut
 parida præda. Præmiū a præda: quod ob recte quid factum concessum: si datur qd' reddatur Mu
 tuum: qd' siculi meton ita scribit Sophroon meton anthymo: & munus quod mutuo animo q; sunt
 dant officii causa. Alterū munus muniendi causa imperatū: a quo etiam: municeps qui una munus
 fungi debent dicti. Si his ea pecunia quæ in iudiciū uenit in litibus. Sacramentū a sacro quis petebat
 & qui inficiebat de aliis rebus utriq; quingentos æris ad pontē deponebant. De aliis rebus item cer
 to alio legitimo numero assum qui iudicio uicerat suum sacramentū a sacro aufererat uicti ad æra
 rium redibāt. Tributū dictum a tribubus q; ea pecunia quæ a populo impata erat tributū a singulis p
 portione census exigebatur. ab hoc ea quæ assignata erat Attributum dictum: ab eo quoq; quibus
 attributa erat pecunia ut militi reddant. Tribuni Aerarii dicti: id quod attributum erat æs militare
 hoc est quod ait Plautus. Cædit miles: æs petit: & hinc dicuntur Milites ærarii ab ære quod stipen
 dia facerent: Hoc ipsum stipendium a stipe dictum: quod æs quoq; stipem dicebant. Nam quod as
 ses libræ pōdo erat q; acceperāt maiorē numerū non in arca ponebāt: sed in aliqua cella stipabāt: id
 est cōponebant quo minns loci occuparet. a stipando stipem dicere cœperūt. Stipa ab for
 tasse græco uerbo id apparet quod ut alias tū institutum etiam nūc dicitur: cū thesauris asses dant Sti
 pem dicunt. & qui pecuniā alligat stipulari & restipulari. Milites stipendii ideo: q; eam stipem pen
 debant ab eo. Ennius scribit Pœni stipendia pendūt: ab eodem ære in pēdendo. Dispensator & i ta
 bulis scribimus Expensum & prima pensio. & sic aut secūda aut quæ alia: & Dispēdium ideo q; i dif
 pendendo solet minus fieri. Compendiū quod cum compenditur una fit a quo usura quod in sor
 te accedebat. Impendiū appellaturū. quæ cū accederet ad sortem usum Vīura dicta: ut fors quod su
 um fit sorte: per trutinā. solui solitū. Vestigiū etiam nunc manet in æde Saturni quod ea iam nunc
 & propter pensuram trutinam habet positam: ab ære Aerariū appellatū. Ad uocabula quæ ptine
 re sumus rati ea quæ & loca & ea quæ in locis sunt satis arbitror dicta quod neq; parum multa sunt
 apta. neq; si amplius uelimus uolumen patietur. Quare in proximo ut in primo libro dixi quod se
 quitur de temporibus dicam.

Marci Terentii Varronis de lingua latina liber secundus incipit.

Rigines uerbog; quæ sunt locorū & ea quæ in his in priore libro scripsi. in hoc dicā
 de uocabulis teporū & earū rerum: quæ in agēdo fiūt: aut dicunt cū tepore aliquo:
 ut Sedetur: ambulat: loquit. Atq; siqua erūt ex diuerso genere adiūcta potius cogna
 tioni uerborū q; auditori calumniati oremus morem. Huius rei auctor satis mihi
 Chrysippus aut Antipater: aut illi in quibus & si non tantū acuminis aut plus littera

rū in quo ē Aristophanes & Apollodorus: q; oēs uerba eorū uerbis ita declinari scribūt: ut uerba lit
 teras alia assumāt: alia mittant: alia cōmutent: ut fit in turdo & turdario turdelitio. Sic declinantes
 græci nostra noia dicunt. Lucienum lucienon & Quintum quinton. & Aristarchon illi: nos aristar
 chum & diona dionem: sicut inq; consuetudo nostra multa declinauit: ut ab solu solum. ab libero li
 bera. ab lasibus lares: quæ obruta uetustate eruere conabor. Dicemus primo de temporibus q; quæ
 per ea fiunt. Sed ita ut ante de natura eorū. ea enim dux fuit uocabula imponenda homini Tepus
 esse dicunt interuallū mundi & motus. Id diuisum in partis aliquot maxime ab solis & Innæ cursu.
 Itaq; ab eorū tenore temperato Tempus dictum: unde tempestiua. & a motore eorum qui toto cæ
 lo coniunctus mundus deo. Motus casu uenit quo tempus id ab hoc deo Dies appellatur: Meridi
 es ab eo q; medius dies. D. antiqui non. R. in hoc loco dicebant. ut præneste incisum in solario: qd'
 Cornelius in Basilica Emilia & Fuluiā in umbrauit. Diei principium Mane quod tū manat dies ab
 oriente: nisi potius quod bonum antiqui dicebant Manū: ad cuius modi religionem græci quoque
 cū limen afferēt solent dicere φῶσ αἰῶν. Snprema summū diei: id a supremo. hoc tempus. xii. ta
 bulæ dicunt occasum eē solis: sed postea lex prætoria id quoq; tempus iubet esse supremū quo præ
 tor in comitio supremam pronunciauit populo. Secundū hoc dicitur Crepusculum a crepo id uoca
 bulum sumpserunt a Sabinis. unde ueniunt crepusci nominati Amiterno qui eo tempore erant na
 ti: ut Lucii prima luce in creatione. Crepusculum significat dubium. ab eo res dubiæ dictæ Crepe
 ræ: quod crepusculum dies etiam nunc sit an iam nox multis dubium. Nox quo ut Catullus ait: om
 nia nisi interuēiat sol pruina obriguerit: q; nocet Nox: nisi quod græce νύξ. Nox cum stella prima
 exorta græci uocant Hesperon. nostri Vesperuginem: ut Plautus: Neq; Vesperugo: neq; Vergiliæ
 occidunt. Id tempus dictum a græcis Hespera. latine Vesper: ut ante solem ortum quod eadem stel
 la uocabat lubar q; iubata. Pacuuius dicit: Pastor exorto iubare noctis decurso itinere: Ennius: Ajax
 lumen iubarue in cælo cerno. Inter Vesperuginem & iubar dicta nox intempesta: ut in Bruto
 Cassii quod dicebat. Lucretia nocte intempesta nostram deuenit domum. Intempestam Aelius di
 cebat cum tempus agendi est nullum: quod alii Cōcubium appellarunt: quod fere oēs tūc cubarēt.

Mulcta
 Pœna
 Merces
 Manupciū
 Corollarium
 Præda
 Præmiū
 Mutuum
 Munus
 Municeps
 Sacramētū
 Tributum
 Attributū
 Tribunus
 ærarius
 Milites æ
 rarii
 Stipendiū
 Stipes
 Stipulor
 Restipulor
 Dispēfator
 Expensum
 Dispēdium
 Cōpendiū
 Impēdium
 Vīura
 Aerarium

Tempus
 Tépestia
 Dies
 Meridies
 Mane
 Suprema
 crepusculū
 Crepusci
 Crepera
 Nox
 Vesperugo
 Hesperon
 Hespera
 Vesper
 Iubar
 Intépesta
 Concubiū

De Lingua Latina

Silentiū noctis Alii ab eo quod sileret. **Silentiū noctis**: quod idē Plautus tēpus **Conticiniū**. Scribit enim uidebimus factum uolo. redito conticinio. Alter motus solis est. Alter cæli quod mouetur a bruma ad Solstitium. dicta Bruma quod breuissimus tūc dies est. Solstitium q̄ sol eo die sistere uidet̄: aut quod sol ad nos uersum proximum est solstitium. Cum uenit in medium spatium inter Brumam & Solstitium quod dies æquus sit ac nox **Aequinoctium** dictum. Tempus a bruma ad brumam dum sol redit uocatur **Annus**. q̄ ut paruuli circuli **Annuli**. sic magni dicebantur **Circites** anni. unde ānus huius temporis pars prima hyems: quod tum multi imbres. hic **Hybernacula**: **Hybernum**: uel quod tum anima quæ flatur omnium apparet ab hyatu hyems. Tempus secundum **Ver** q̄ tū uiuere incipiūt uirgulta ac uertere se tempus anni nisi q̄ Iones dicunt uer. Tertiū ab æstu **æstas**. Hinc **Aestiuus** nisi forte a græco. αἰεῖσσι. Quartum **Autumnus** ab sole. Sicut mensis a lunæ motu dictus dum ab sole profecta rursus redit ad eum luna quod græce olim dicta **Mene**. unde illorū **Menes**. ab eo nostri a mensibus **Intermensis** dictus quod putabāt inter prioris mensis senescentis extremū diem & nouam lunam esse diem: quem diligētius attici **Meneceneā** appellarūt ab eo q̄ ea die potest uideri extrema & prima luna. **Lustrū** nominatū tēpus quinquēnale a luendo: id est soluēdo qd̄ quinto quoq̄ anno uectigalia & ultro tributa per censores persoluebant. **Sæculū** spatiū annorū cētū uocarunt dictum a sene q̄ longissimū (spatiū senescendox̄ hominū id putarunt. **Aeuū** ab ætate omniū annorū. hinc **Aeuiterū** quod factum est æternum. id ait **Chrysippus** esse αἰών ab eo **Plautus** non oīo ætas ad perdiscendū est satis: hinc poetæ æterna templa cæli. A naturali discrimine ciuilia uocabula dies accesserunt. dicam prius qui deorum causa: tum qui hominum sint instituti. **Dies Agonales** p̄ quos rex in regia arietem immolat dicti an agone eo q̄ interrogatur a principe ciuitatis & princeps gregis immolatur. **Carmentalia** nominant q̄ sacrarum & feriæ carmentis. **Lupercalia** dicta quod in lupercali luperci sacra faciūt. **Rex** cū ferias menstruas nonis februaryis dicit hunc diem februaryatum appellat. **Februū** **Sabini** purgamentū & id in sacris nostris uerbū non & lupercalia februaryatio ut i antiquitatū libris demōstrauit. **Quirinalia** a quirino q̄ huic deo feriæ & eox̄ hominū qui fornacalibus suis non fuerūt feriatī. **Ferialia** ab inferis & ferendo q̄ ferunt tū epulas ad sepulchrum quibus ius sibi parentare. **Terminalia** quod is dies anni extremus constitutus. **Duodecimus** enim mensis fuerit februaryus. & cum intercalatur inferiores quinque dies duodecimo demuntur mense. **Equiria** ab equorum cursu. eo enim die currūt in campo martio. **Liberalia** dicta quod per totum oppidum eo die sedent sacerdotes **liberianus** hedera coronatæ cum libis & foculo pro emptore sacrificantes. In libris saliox̄ quorum cognomen agonensium forsitan hic dies ideo appellatur potius **Agonia**. **Quinquatrus** hic dies unus ab nominis errore obseruatur. proinde ut sint quinque dictus ut ab **Tusculanis**. Post diem sextum idus similiter uocatur **Sexatrus**: & post diem septimū **Septimatrus**. sic hic quod erat post diem quintū **Quinquatrus**. **Tabulustrū** appellatur quod eo die in atrio sutorio sacrorū tubæ lustrant. **Megalesia** dicta a græcis q̄ ex libris **Sibyllinis** accersita ab **Actalo Rege** **pergamū** p̄pe murū **Megalesion** in templū eius deæ unde aduecta **Romam** **Fordicidia** a fordis bubus. **Bos** forda quæ fert in uentre: q̄ ea die publice immolantur boues prægnantes in curiis. **Cōplures** a fordis cedēdis **fordicidia** dicta. **Palilia** dicta a pale quod & feriæ ei deæ fiunt: ut **Cerealia** a **Cerere**. **Vinalia** a uino. Hic dies **Iouis** non **Veneris**. huius rei cura non leuis in latio. nā aliquot locis uindemiæ primū a sacerdotibus publice fiebant. **Romæ** etiam nūc. nam **Flamēdialis** auspiciatur uindemiam: & ut iussit uinū legere agnā **Ioui** facit. inter cuius exta cæsa & proiecta flamen prorsus uinū legit. In **Tusculanis** sacris est sc̄ riptū uinū nouū ne uehatur in urbem anteq̄ uinalia calentur. **Rubigalia** dicta ab **Rubigo** secundum segetes: huic deo sacrificatur ne rubigo occupet segetes. **Dies Vestales**: ut uirgines **Vestales** **Vestæ** sacrificēt. **Quinquatris** **Munusculæ** dictæ iunæ **Idus** ab similitudine maiorum q̄ tibicines tū feriatī p̄ urbē uagant & cōueniūt ad ædē **mineruæ**. **Dies fortis** fortuæ appellatus ab **Seruo Tullo** rege q̄ is fanū fortis fortuæ secūdū **Tyberim** extra urbē **Romam** dedicauit. **Iunio** mēse **Dies Polifugia** uidet̄ nominatus: q̄ eo die repente tumultu fugerit **populus**. non multo. n. post hic dies q̄ decessus **gallorū** ex urbe & qui tū sub urbe **populi** ut **Ficuleates** ac **Fidenates** & finitimi alii cōtra nos cōiurauerūt. aliquot huius diei uestigia fugæ in sacris apparent: de quibus rebus antiquitatum libri plura referūt. **Nonæ caprotinæ** q̄ eo die in latio **Iunoni** **Caprotinæ** mulieres sacrificant. & sub caprifico faciunt. & e caprifico adhibent uirgam. Ob hoc toga prætexta data eis a **polinaribus** ludis docuit **populum**. **Neptunalia** a **Neptunno**. eius enim die feriæ. **Furnalia** **Furinæ** qd̄ ei deæ feriæ publicæ dies is cuius deæ honos apud antiquos. nam ei sacra instituta annua & flamen attributus. nunc uix nomen notum paucis. **Portunalia** dicta a **Portunno**: cui eo die ædes in portu **Tyberino** facta & feriæ institutæ. **Vinalia rustica** dicuntur ante diem. xii. kalendas septembris: qd̄ tum **Veneri** dedicata ædes & orti eius tutelæ adsignificantur: ac tum sunt feriatī olitores. **Contualia** dicta a **Conso** quod tum feriæ publicæ ei deæ & in circo ad aram eius ab sacerdotibus fiunt **ludi** illi quibus uirgines **sabinæ** raptæ. **Vulcanalia** a **Vulcano** quod ei tum feriæ. & qd̄ eo die **populus** pro se in ignem animalia mittit. **Opeconsiua** dies ab dea **opeconsiua**: cuius in regia sacrariū: qd̄ ideo actū ut eo præter uirgines **vestales** & sacerdotē publicū introeat nemo. Is cum erat **Suffibulū** haud habeat: scriptū id dicitur: ne æsuffiēdo subligaculū. **Vortunalia** a **Vortūno**: cuius feriæ tū octobri mēse. **Meditrinalia** dies dictus a **medēdo**: quod ut ait **Flaccus** flamen **Martialis** dicebat hoc die soli tum uinū nouū & uetus **libari** & degustari **medicamēti** causa: quod facere solent etiā nūc multi cū dicant

dicat nouū uetus uinū bibo. nouo ueteri uinō morbo medeor. Fontanalia a fonte q̄ is dies feriæ Fontanalia
 eius ab eo tum in fontes coronas iaciunt: & puteos coronāt. Armilustrū ab eo q̄ in armilustrio ar- Armilustri-
 mati sacra faciūt nisi locus potius dictus ab his: sed q̄ de his prius. id ab luēdo: aut lustrō idest q̄ cir- um
 cūbant ludentes ancilibus armati. Saturnalia dicta ab Saturno: qd̄ eo die feriæ eius: ut post diem Saturnalia
 tertiu. Opalia opis. Angerōalia ab Agerona: cui sacrificiū fit i curia acculeia: & cuius feriæ publicæ. Opalia
 Laurētinae is dies quē diē quidā in scribendo Lauralia appellant ab Acca laurentia nominatus cui sa Angenora-
 cerdotes nostri publice parent ante sexto die qui Atra dicitur. diem Tarentū Accas Tarētinas hoc lia
 sacrificiū fit in uelabro qua in nouam uia exitur ut aiunt quidā ad sepulchrū Accæ: ut qd̄ ibi prope Laurētinae
 faciunt diis manibus seruilibus sacerdotes: qui uterq̄ locus extra urbē antiquā fuit: nō longe a por feriae
 ta romanula de qua in priori libro dixi. Dies septimontiu nominatus ab his septē montibus in qs Atra dies
 sita urbs est feriæ nō populi. sed montanorū modo: ut Paganalibus qui sunt alicuius pagi. De sta Tarētus di-
 tutis diebus dixi: nunc de annalibus: non de statutis dicam. Cōpitalia dies attributus laribus: ut ali- es
 bi: ideo ubi uia competunt tū in cōpitis sacrificat: quot annis is dies cōcipitur. Similiter latinae fe- Septimon-
 riæ dies cōceptiuus dictus a latinis populis quibus ex albano monte ex sacris carmen petere fuit ius tium dies
 cū Romanis. a quibus latinis Latinae dictæ. Semētinae feriæ dies is qui a pontificibus dictus appel- Paganalia
 latus a femēte q̄ sationis causa suscepta. Paganicæ eiusdē agriculturæ causa susceptæ ut haberent in Cōpitalia
 agris omnes pagos: unde paganicæ dictæ sunt. Præterea feriæ cōceptiuæ quæ non sunt annales: ut Latia ferie
 hæ quæ dicuntur sine proprio uocabulo aut cū perispicio. ut Nouendialis. De his diebus nunc iā Concepti-
 qui hominū causa constituti uideamus. Primi dies mensiu nominati Kalēdæ ab eo q̄ his diebus ca- uus dies
 lentur eius menses. Nonæ a pontificibus. Quintanæ an septimanæ sint futuræ in capitolio in cui Semētinae
 ria calabra sic dictæ quinque. Calo Iuno Couella. Septem dictæ. Calo Iuno Couella Nonæ appella- feriae
 tæ: aut q̄ ante diem nonū idus semper aut q̄ ut nouus annus Kalendæ ianuariæ ab nouo sole ap- Paganicæ
 pellatæ: nouus mensis noua luna nonis. eodē die enim in urbem ab agris ad regē cōueniebat popu Kalendæ
 lus. Harum iueḡ uestigia apparent in sacris nonalibus in arce quod tunc ferias primas menstruas Quintanæ
 quæ futuræ sint eo mense rex prædicat populo. Idus ab eo q̄ tuici lrus uel potius qd̄ sabini. Idus di- Septimanæ
 cunt dies postridie kalendas: nonas. Idus appellati atri: quod per eos dies noui inciperēt. Dies fasti Nonæ
 per quos prætoribus omnia uerba sine piaculo licet dari. Comitiales dicti q̄ tum ut esset populus: Idus
 constitutū est ad suffragiū ferendū: nisi si quæ feriæ cōceptæ essent propter quas non liceret: ut Cō Atri dies
 pitalia & latinae. cōtrarii horum uocant̄ dies nefasti per quos dies nefas dari prætorē. Do dico ad Fasti dies
 dico. Itaq̄ nō potest agi: necesse est aliquo uti uerbo cū lege quid peragat̄ quod si tum imprudēs id Comitiales
 uerbum emisit: ac que manumisit: ille nihilominus est liber: sed uitio: ut magistratus prætor qui tū dies
 factus est: si imprudens fecit piaculari hostia facta piatur si prudens dixit. Quintus. Mutius ambi Nefasti dies
 gebat eum expiari: ut impium non posse. Intercisi dies sunt per quos mane & uesperis est nefas: me Do
 dio tempore inter hostiā cæsam & exta proiecta fas. a quo quod faustū Intercedit̄ intercisi: aut quod Dico
 intercisum nefas. Dies qui uocatur sic quando rex comitiuit fastis dictus ab eo: qd̄ eo die rex sa Addico
 crificulus dicat ad comitiū: ad quod tempus est nefas ab eo fas. Itaq̄ post id tempus lege actum: fa Intercisi
 pe Dies qui uocatur quando stercus delatū fas ab eo appellatus qd̄ eo die ex æde uestæ stercus eue es
 ritur: & per capitolinū cliuū in locū deferretur certū. Alliensis dies ab allio fluuio dictus. nam ibi exercitu Dies quādo
 nostro fugato galli obsederūt Romā. Quod ad singulorū dierū uocabula pertineat dixi. Mensium rex comiti
 nomina sunt aperta fere. si a marito ut antiqui instituerūt numeres. Nam primus a Marte. Secun- auit fastis
 dus ut fuluius scribit & Iunius Graccus a Venere. q̄ ea sit Aphrodite. Cuius nomen ego antiq̄s lit- Dies quādo
 teris q̄ nusq̄ inueni magis puto dictum. q̄ Ver omnia aperit Aprilem. Tertius a maioribus Maius. stercus de
 Quartus a iunioribus Iunius. Dehinc quintus quintilis: & sic deinceps usq̄ ad Decēbrem a nume- latum
 ro. ad hos: qui additi. prior a principe deo Iano Ianuarius appellatus. Posterior. ut idem dicunt scri Alliensis di
 ptores ab diis infer. s Februarius appellatus: q̄ tū his parentent. Ego magis arbitror Februarium a es
 die Februato q̄ tū februat̄ populus idest Lupercis nudis Iustrat̄ antiquū oppidū palatinū gregibus Martius
 humanis cinctum. Quod ad tēporū uocabula latina attinet hætenus sit satis dictū: nunc q̄ ad eas Aprilis
 res attinet quæ in tempore aliquo fieri animaduertent̄ dicam: ut hæc sunt. Legisti. Currens. Lu- Maius
 dens. De quis duo prædicere uolo quanta sit multitudo eorū & quæ sint obscuriora q̄ alia. Cū uer- Iunius
 borum declinatu genera sunt quatuor. Vnū quod tempora adsignificat neq̄ habet casus: ut lego Quintilis
 leges. Alterū quod casus habet neq̄ tēpora adsignificat: ut a lego lectio. & lector. Tertium quod ha Ianuarius
 bet utrunq̄: & tempora. & casus ut a lego legens lectorus. Quartū qd̄ neutrum habet. ut ab lego le Februarius
 cte lectissime. Horū uerborū si primigenia sunt admitte. ut Cosconius scribit. Ex eorū declinatio De origine
 nibus uerborum discrimina quingenta milia esse possunt. Ideo quia singulis uerbis primigenii circi uerborū
 ter quingentæ species declinationibus fiunt. Primigenia dicunt̄ uerba: ut Lego Scribo Sto. Sedeo. & eorum
 & cætera quæ nō sunt ab aliquo uerbo sed suas habent radices. cōtra uerba declinata sunt quæ ab primigeni
 aliquo oriuntur: ut a lego legis legit legā. & sic itidem hinc permulta. Quare si quis primigeniorū is ac decli
 uerborum origines ostenderit: si ea mille sunt quingentum milium simplicium uerborum causas natōibus.
 aperuit unas. In nullius tamen qui ab his reliqua orta ostenderit satis dixerit de origine uerborum hoc ē quæ
 cum unde nata sint innumerabilia. principio erunt pauca. Quæ inde nata sunt innumerabilia. A q̄ primitiua
 bus uisdem principis antepositis præuerbis paucis inmanis uerborum accedit numerus q̄ præ- sint & que
 uerbis additis. atq̄ cōmutatis aliud atq̄ aliud fit: ut enim cessit atq̄ recessit sic accessit & abcessit deriuatiua

De Lingua Latina.

Ago Itē incessit & excessit: sic successit & decessit & cōcessit: & processit. Quod si hæc decem solum præ
angiportus uerbis essent: quoniã ab uno uerbo declinationū quingenta discrimina fierent his decē plicatis cō
Angulus iuncto præuero ex uno quinque milia numero efficeret: ex mille quinquages centū milia discri
actiões tres mina fieri possunt. Democritus secutus q̄ itē alii qui infinita principia dixerunt quæ unde sint nō
Agere eam dicunt sed cuiusmodi sint: faciunt tamen magnū quæ ex his eostant in mudo ostēdūt. Quare si ety
Augurium mologos principia uerborū postulet mille. de quibus ratio ab se nō potest & reliqua ostendat q̄
agē Cogito nō postulat: tamē immanē uerborū expedit numerū. De multitudīne quoniã quod satis esset ad
caleus cōcio monui: de obicitate pauca dicam uerborū quæ tempora cōsignificant. ideo locutus difficillimus
Coemptio est q̄ neq̄ his sere societas cū græca lingua neq̄ uernacula ea quoḡ in partu memoria affuerit no
Cōpitum stra dē quibus ut dixi quæ poterimus. Incipiã hinc Primum qd̄ dicitur. Ago actio ab agitu facta.
Concilium Hinc dicimus agit gestū Tragœdus. & agitantē quadrigæ. Hinc igitur pecus Pastū quia uix agi po
Consilium test. Hinc Angiportū qua nihil posset agi. Hinc Angulus qd̄ in eo locus angustissimus cuius loci is
Reminisci angulus. Actionū triū primus agitatus mentis qd̄ primū ea quæ sumus acturi cogitare debemus:
Cōminisci deinde tum dicere ac facere. de his tribus minime putat uulgus esse actionem cogitationē. Tertū
Memini in quo qd̄ facimus id maximū. sed & cū hos agitamus: quid & eam rē agitamus in mentem agimus
Amens & cū p̄nunciamus agimus. Itaq̄ ab eo Orator dicit agere causam. Et Augures agere auguriū dicit
Metuo tur cū in ea plura dicant q̄ faciant. Cogitare a cogendo dictū mens plura in unū cogit unde eligere
Tréo Curo possit. sic e lacte coacto Caleus nominatus. Sic ex hominibus Concio dicta. Sic Coeptio. Sic Com
Cura pitū nominatū. A cogitatione Conciliū unde Consiliū q̄ ut uel timētū apud fullonē cū cogitur con
Curiosus siliari dicit. Sic Reminisci cū ea quæ tenuit mēs ac memoria cogitādo repetunt. Hinc etiã Cōmini
Reuoco sci dictū a con & mente. cū finguntur in mēte quæ nō sunt: & ab hoc illud qd̄ dicit Reminiscor cū
Curia Cōmentū pronunciat. Ab eadē mente Meminisse dictū: & Amens a mente sua descendit. Hinc
Curio uolo etiã Metuo mentē quodāmodo motā: moueo: uel Metuisti amouisti sic q̄ frigidus timor est Tre
Libe libido muisti id est timuisti. Tremo dictū a similitudīne uocis quæ tunc cū ualde timet apparet. Cum etiã
Libidinosus in corpore pili ut Arista in spica Hordea horret. Curare a cura dictū. Cura qd̄ cor urat. Curiosus q̄
Libitina uel hac præter modū utit. Reuocare rursus in in cor uocare. Curia ubi senatus rempu. curat illa & etiã
Metuo Curia dicit ubi cura sacrorū publica: ab his Curiones. Volo a uolūtate dictū & a uolatu qd̄ animus
Formido ita est. ut puncto temporis peruolet quo uult. Libere a labendo dictū qd̄ lubrica mens ac prolabit
Pauor ut dicebant olim a libendo libido Libidinosus ac Venus Libentina & libitina: sic alia Metuere a
Memini quodā motu animi cū id qd̄ malum casurū putat refugit mens cū uehementius in mouendo ut ab
Māimoria se abeat foras fert. Formido cū pauet ab eo Pauor. Meminisse a memoria cū id qd̄ remāsit in men
Moneo te in id quod rursus mouet. quæ a mouendo ut Manimoria potest esse dicta. Itaq̄ Sali qui cauant
Mamuria Mamuria ueterū significat memoriã. Monere ab eadē qd̄ is qui monet proinde sit ac memoria.
Monimētū sic Monimēta quæ in sepulchris. Et ideo secundū uia: quo prætereūtis admoneant & se iuisse & il
Mōumētū los esse mortales. ab eo cætera quæ scripta ac facta memoriæ causa Monumenta dicta. Moerere a
Moereo marcere qd̄ moerore corpus marcescere dicit. hinc etiã Macri dicti. Latari ab eo quod latius gau
Macer diū propter magni boni opinionem diffusum. Itaq̄ Terētius ait Gaudia sua si omnes homines cō
Lator ferant unū in locū tamen mea superet letitia. Sic cū te habent læta. Narro cū alterum facio narrū:
Narro a quo Narratio per quã cognoscimus rē gestã quæ pars agēdi est adiacendo. Ac sunt: aut cōiuncta cū
Narratio temporibus: aut ab his earū hoc genus uident. Fat̄ is qui primū homo significabile ore emittit uo
Fari Infans cem: ab eo ante q̄ ita faciūt Pueri dicunt infantes cū id faciūt iam fari. Cum hoc uocabulorū simili
Fatū tudine uocis pueri ac Fatuus fari id dictū. Ab hoc tempore qd̄ tū pueris cōstituant parce fando. di
Fatales res ctū Fatū & res Fatales. Ad hæc eandē uocē qui facile fant Facudi dicti: qui futura prædiuinādo so
Facundus lent fari Fatidici dicti. Idē Vaticinari qd̄ uetana mēte faciūt. Sed de hoc postea erit usurpandū cum
Fatidicus de poetis dicemus. Hinc Fasti dies quibus certa uerba legitima sine piaculo prætoribus licet fari
Vaticinor ab hoc Nefasti quibus diebus ea fari ius nō est: & si fati sunt Piaculū faciūt. Hinc Effata dicunt qd̄
Effata augures finē auspiciorū cælestiū extra urbē agris sunt effati. hinc Affari templa dicunt: ab auguri
affari tépla bus effant qui in his fines sunt. hinc Fana noiata q̄ pōtiffices in sacrando fati sint finem. hinc Profa
fanū p̄fanū num est qd̄ ante fanū id est coniunctū fano. hinc Profanatū qd̄ in sacrario pollutū. Atq̄ inde Her
Profanatū culi Decuma data ab eo est qd̄ sacrificio quodā sanat id est ut fani lege sint. Id dicit Pollutum quod
Pollutum a porriciēdo est fictū. Cum enim ex mercibus libamēta proiecta sunt Herculi in arã tū pollutū est.
Fabula ut cū. Profanū dicit id est proinde ut sit fani factū. Itaq̄ ubi olim fano consumebat omne qd̄ profa
Falles nū erat ut etiam fit. qd̄ populus Romanus urbis quotānis faciat cū Herculi immolat publice iuue
Cōfessus cam. ab eodē uerbo Fari fabulæ: ut tragœdiæ & comœdiæ dictæ. Hinc Fassi & Confessi qui fati id
Professus qd̄ ab his quæsitū. Hinc Professi. hinc Fama & Famosi. Ab eodem Falli Fallum & Fallacia quæ pro
fama fāosus pterea qd̄ fando quæ decipit: ac contra q̄ dixit facit. Itaq̄ si quis refallit in hoc non proprio nomine
Falli Falsū fallacia sed Trāslatio: ut a pede nostro Pes lecti ac pes Betæ. hinc etiam Famiger Fabile & sic com
Fallacia positua alia. Item ut declinata multa in quo & Fatuus & Fatuæ. Loqui ab loco dictum q̄ qui primo
Trāslatio dicitur fari: & uocabula & reliqua uerba dicit anteq̄ suo quisq̄ loco ea dicere potest: hunc Chrysi
Famiger pus negat loqui: sed ut loqui. Quare ut imago hominis non sit homo. sic in coruis Cornicibus. pue
Fabile fatul ris primitus incipientibus fari uerba non essent uerba: quod non loquebantur. Igitur is loquitur
Fatue Loq qui suo loco quodq̄ uerbum sciens ponit: & iste Proloquitur: cum animo quod habuit extulit
Proloquor loquēdo.

loquendo hinc etiā amplius dicunt. Eloquiū ac reliqui fanis sabinis e cella Dei qui eloquuntur. hinc Eloquentia dicitur. Loquax qui nimium loquitur. hinc Eloquens qui copiose loquitur. hinc Colloquiū cum conueniunt in unū locum loquendi causa. hinc Allocutū mulieres ire aiunt cum eunt ad aliquā locutum consulendi causa. hinc quidā Loquelā dixerunt uerbum quod in loquendo efferimus. Cōcinne loquē dicitur a cōcinne ubi inter se conueniunt partes & inter se cudāt aliud alii. Pronūciare dicitur & Nūciare pro idē ualet quod ante ut in hoc pludit. Ideo actores pronūciare dicuntur quid in Proscenio pronūciant poeta cogitante. Quod maxime id tum dicitur proprie nouā fabulā cū agunt. Nūcius est enim ab his rebus nominatus quod a græco uerbo uideri potest declinatū. Ab ea quod græca uoce Neapolis Nouapolis ab antiquis nostris uocitata: a quo etiā extremū Nouissimū quoque dici coeptū. uulgo quod mea memoria ut Aelius Gallus. Sic senes aliquod nimium nouū uerbum quod esset uitabāt. Cuius origo ut a uetere Vetus ac Veterimus. Sic a nouo declinatū Nouissimū quod extremū. Sic ab eadē origine Nouitas Nouitius & Noualis in agro & sub nouis dicta pars in foro ædificiorum: quod uocabulum eius pro uetustum ut nouæ uia quæ uia iadiu uetus ab eo quoque potest dictum nominare quod res nouæ in usū quomodo additæ erāt quibus ea nouissent nomina ponebant. Ab eo Nūcupare quod tūc ciuitate uota noua suspiciunt. Nūcupare nominare ualere apparet in legibus. ubi Nūcupatæ pecuniæ sunt scriptæ. Itē in choro in quo est: aenea quæ est qui meū nomē nūcupat. Item in medio. Quis tu es mulier quæ me inueto nūcupasti nomine. Dico originē habet græcā quod græci Δικωξω. hinc Ennius dico qui hunc dicere cupit. hinc ludicare quod tunc ius dicatur. hinc Iudex quod iudicat accepta potestate id est quibusdam uerbis dicendo finit. Sic enim ædis sacra a magistratu pontifice præite dicēdo de dicatur. hinc ab dicando ludiciū. hinc illa Indicit illū. Indixit funus. Prodiit diē. Addixit iudiciū. hinc appellatum. Dicitur in minimo ac Dicitiosus: hinc in manipulis castrensibus ducibus. hinc Dictata in ludo. hinc Dictator magister populi quod is a consule debet dici. hinc antiqua illa Dicitur in imo & Dicitis causa & Addictus. Si dico quid scienti quod det quod ignorauit trado. hinc Doceo declinatū: uel quod cum docemus dicimus: uel quod qui docent inducantur in id quod docent. Ab eo quod scit ducere qui est Dux aut Ductor qui ita inducitur doceat. Ab docendo Discere. Disciplina discere litteris commutatis paucis. Ab eodem principio Documenta quæ exempla docendi causa dicunt. Disputatio & Computatio cum præpositione a putando quod ualet purū facere. Ideo antiqui Purum putū appellauerunt. Ideo Putator quod arbores puras facit. Ideo ratio putari dicitur in qua summa sit pura: sic is sermo in quo pura disponuntur uerba uel sit confusus atque ut diluceat dicitur disputare. Quod dicimus differit ut areas translatio ex agris fit. Nam ut olitor Dissertit in areas sui cuiusque generis res sic in oratione qui facit Difertus. Sermo opinor est a serie unde Serta & etiam in uestimento Sartū quod comprehendit. Sermo enim non potest in uno homine esse solo sed ubi ratio cū altero coniuncta sit. Conferere manū dicimur cum hoste. sic ex iure manu confertū uocare. hinc Asserere manū in libertatem comprehendimus: sic augures dicunt. Si mihi auctor est uerbi. nā manū asserere dicit Cōsortes: hinc etiā ad quod ipsi cōsortes. Sors hinc sortes quod in his iuncta tempora cū hominibus ac rebus: ab his Sortilegi. ab hoc pecunia quæ in fœnore sors est. Impediū quod inter se iungat. Legere dicitur quod legatur ab oculis litterarum: ideo etiā Legati: qui publice mittant leguntur. Itē a legendo Leguli qui oleā aut uuas legunt. hinc Legumina in frugibus uariis: etiā Leges quæ lectæ & ad populum lætæ quas obseruet. hinc Legitima & Collegæ qui una lecti & qui in eorum locū suppositi Sublecti. Additi Allecti: & Collecta quæ ex pluribus locis in unū lecta. Ab legendo Ligna quoque quæ ea caduca legebātur in agro quibus in focū uiterent: indidē ab legēdo Legio & Diligens & Dilectus. Murmuratur dicitur a similitudine sonitus qui murmurat ita leuiter loquitur quod magis id sono facere quod ut intelligatur uideatur. hinc etiā poetæ murmurantia littora. similiter Fremere Gemere Clamare Crepare ab uocis similitudine & sonitus dicta. hinc illa arma sonāt. Fremor oris. hinc nihil me increpitando commoues. Vicina horū quiritare iubilare. Quiritare dicitur is qui quiritū fidē clamās implorat. Quirites a curiensibus. ab his cū Tatio rege in societate uenerunt ciuitates ut Quiritare urbanorum: sic iubilare rusticorum. Itaque hos imitatus Aprissius ait. Io Baccho quis me iubilat uicinus tuus atiquus: sic Triumphare appellatum: quod cum imperatore milites redeūtes clamitant per urbē in capitolium eunti. Io triūphe id a Triamuo græco liberi patris cognomēto potest dictum esse. Spondere est dicere. Spōdeo a sponte. Nam id ualeat uoluntate. Ideo Lucilius scribit de Cretea cum ad se cubitū uenerit sua uoluntate sponte ipsam suapte adductā ut tunicā & cætera reijceret. Eandē uoluntatē Terētius significat cum ait. Satius esse sua sponte recte facere quod alieno metu. Ab eadē sponte a qua dicitur spōdere. declinatū Spōdet & Respōdet. Despōsor & Spōsa. Itē sic alia. Spondet enim qui dicit a sua sponte: spondeo spondit est sponsor qui idē faciat obligat. hinc Spōsus Cōsponsus. Hoc neuius significat cū ait. Conspōsi spōdebatur pecunia: aut filia nuptiarum causa appellabatur & pecunia & quæ de spōsa erat spōsa. Que pecunia inter se cōtra sponsū rogata erat dicta sponsio. cui desponsa quod erat sponsus quo die sponsū erat spōsalis qui spōderat filiā despōdisse dicebatur quod de sponte eius id est uoluntate exierat. Non enim si uolebat dabat quod spōsus erat alligatus. Nam in Comœdiis uides dici. Spondē tuā gnātā filio uxore meo. Quod tū & prætorii ius ad legē & censorii iudiciū ad æquum existimabatur: sic Despōdisse animū quodque dicitur: ut despōdisse filiā quod suæ spōtis statuerat finē: a qua sponte dicere cū spondere quoque dixerūt. cū a sponte respōdet id est ad uoluntatē rogationis Itaque qui ad id quod rogat non dicit non respondet: ut non spondet ille statim qui dixit. Spondeo: si

De Lingua Latina.

Spes Præs iocandi causa dixit: neq; agi potest cū eo ex sponſu. Ita quiſquis dicit in Tragœdia. Meminiſti ne te
 Vas Canit deſpondere mihi gnata tuâ: qđ ſine ſponte ſua dixit cū eo agi nō potest ex ſponſu. Etiã Spes a ſpon
 Succanit te potest eſſe declinata qđ tū ſperat. qđ cū uult ſic fieri putat. Nã qđ nō uult ſi putat metuit: nō ſpe
 Canto rat. Itaq; hic quoq; qui dicit in Aſtraba Plauti. Sequere adſequere Poliba diſce meã ſpem cupio conſe
 Cantatio qui. ſequor hercule quidẽ. Nam libenter mea ſperata conſequor: & qđ ſine ſponte dicunt uere neq;
 Cantito ille ſperat qui dicit adoleſcẽs. neq; illa ſperata eſt. Sponſor & præs & uas neq; idẽ neq; res a quibus
 Tibicines inſedere ſimiles. Itaq; Præs qui a magiſtratu interrogatus in publicũ ut præſtet: a quo & cū reſpon
 Bucinator det dicit præs. Vas appellatus qui pro altero uadimonium promittebat. Conſuetudo erat cum reus
 oro peroro parũ eſſet idoneus inceptis rebus ut pro ſe alterũ daret a quo cauere poſtea lege cœptũ eſt ab his q
 Exoro ora. prædia uenderent uades ne darent: ab eo ſcribi cœptũ in lege mancipiorũ: uadẽ ne poſcerent nec
 Orator dabiſ. Canere & Canit & Succanit & Canto & Cantatio ex camæna permutato pro. n. m. ab eo q
 Oſculum ſemel canit ſi ſæpius cãtat: hinc Cãtitat. Itẽ alia. nec ſine canẽdo Tibicines dicti. Omnium enim horũ
 Omen qđ a canere etiã Bucinator a uocis ſimilitudine & cantu dictus. Oro ab ore: & perorat & Exorat:
 Ornamẽtũ & Oratio & Orator & Oſculũ dictũ. Indidẽ Omẽ & Ornamẽtũ. Alterũ qđ in ore primũ elatum eſt
 Oſcines oſmẽ dictũ. Alterũ cū præpoſitione dicit nũc ornamẽtũ olim oſnamẽta: ut Scænici plæriq; dicunt:
 Res gerere hinc Oſcines dicuntur apud augures q; ore faciunt auſpiciũ. Tertiũ gradũ agendi dicunt ubi quid
 Facio faciunt in eo propter ſimilitudinẽ agendi & faciẽdi & gerendi quidã error his qui putant eſſe unum
 Fictor Figo pōt enim aliquid facere & nō agere: ut poeta facit fabulã & nō agit. Cōtra actor agit & nō facit: &
 Informo ſic a poeta fabula fit & nō agit. ab actore agitur & nō fit. Cōtra imperator qui dicit Res gerere. in
 Ago Luceo eo neq; agit neq; facit: ſed gerit id eſt ſuſtinet. trãſlatũ ab his qui onera gerunt q; hi ſuſtinet. Proprio
 Noctiluca nomine dicitur Facere a facie q; rei quã facit iſponit faciẽ: ut Fictor cū dicit Fingo figurã imponit:
 Adquiro cū dicit Informo formã. ſic cū dicit facio faciẽ imponit. a qua facie diſcernit ut dici poſſit aliud eſſe
 Quæro ueſtimentũ aliud uas. ſic item quæ fiunt apud fabros fictores. Itẽ alios alia quicquid adminiſtrat cui
 Quæſtio ius opus nō extat q; ſub ſenſu ueniat. Ab agitato ut dixi magis Agere q; facere putatur: ſed quod hiſ
 Cōqueſtor magis pmiſcue q; diligenter cōſuetudo eſt uſa trãſlatiuis utimur uerbis. Nam & quidẽ facere uerba
 Video dicimus & qui aliquid agit nō eſſe inſicientẽ: qui adlucet dicitur Lucere. Abluere & luce diſſoluunt
 Viſendam tenebræ. ab luce Noctiluca lucere itẽ a luce q; propter lucẽ amiſſam iſ cultus inſtitutus Adquirere
 Vigilo eſt ab ad quærere. Ipſum Quærere ab eo quod quæ res ut reciperetur datur opera: a quærẽdo.
 Vigilium Quæſtio ab his Conquæſtor. Video a uiſu. quinque enim ſenſuũ maximus eſt oculus. Nam cum
 Inuideo ſenſus nullus qđ ab eſt mille paſſibus ſentire poſſit oculorũ ſenſus uiſuſq; peruenit ad ſtellas. Hinc
 Violare uir Viſenda uigilant Vigiliũ. Inuidẽt & atticum illud obliuio Lauet qđ incidit inuidẽdũ a quo etiã
 ginẽ Cerno Violauit uirginẽ puitauit dicebant. Aequẽ eadem modeſtia potius cū muliere fuiſſe q; concubiſ
 Cereocreo ſe dicebant. Cerno idẽ ualet itaq; pro uideo ut ait Ennius. lumen iubar ne in cælo cerno. Canius ſe
 Specto ſumq; in eſſe & motũ in mẽbris cerno. Dictũ cerno a Cereocreo: id eſt a creando Creo ab eo q; cū quid
 Spectio creatũ eſt tunc deniq; uidet. hinc fines capilloꝝ deſcripti qđ finis uidet diſcrimẽ & qui id teſtamẽ
 Aspicio to id eſt facito uideãt te eſſe hæredẽ. Itaq; in creatione adhibere iubent teſtes Ab eodẽ eſt quod ait
 Conſpicio medea. Ter ſub armis malim multa cerne q; ſemel modo parere. qđ ut decernũt de uita eo tem
 Reſpicio pore multorũ uideatur uitæ finis. Spectare dictũ ab antiquo quo etiã Ennius uſus Vos epulo poſtq
 Suſpicio ſpexit. Et qđ in auſpiciis diſtributũ eſt. Qui habent ſpectionẽ quod non habeant & quod in auguri
 Deſpicio is etiã nunc augures dicunt auẽm Specere conſuetudo cõmunis: quæ cum præuerbiis coniuncta
 Expecto fuerunt etiã nunc ſeruant ut Aspicio: Conſpicio: Reſpicio: Suſpicio: Deſpicio: ſic alia in quo etiã.
 Speculũ Expecto quod expectare uolo. hinc Specula hinc Speculum qđ in eo ſpecimus imaginẽ Specula
 Speculator de quo proſpicimus. Speculator quem mittimus ante ut reſpiciat quæ uolumus. hinc quo oculos
 Specillum iungimus quibus ſpecimus Specillum. Ab auribus uidetũ dicta uerba. Audio & auſculto: audio ab
 Audio Aueo quod auribus auemus dicere ſemper quod Ennius uidetũ Et: mon oſtendere uelle in Ale
 Aueo xandro cum ait. Iam dudum ab ludis animus atq; aures auẽt auide expectantes nũcium. propter
 Auſculto hanc aurium auiditatem theatra replentur: ab audiendo etiã Auſcultare declinamus: q; hi auſcul
 Odor olor tare dicuntur qui auditis parent a quo dictum poetæ audio aut auſculto litteræ cõmutatione dici
 Olet Edõ tur. Odor. Olor. hinc Olet & Odorari: & Odoratur. & Adora res. Sic ab ore Edo Sorbeo: Bibo: po
 Odoratur to: edo a græco Edon. hinc Eſculentũ & Eſcedulia: & qđ græce Golo latine guſtat. Sorbere item bi
 Eſculentũ bere a uocis ſono. ut feruere aquã ab eius rei ſimili ſonitu ab eadẽ lingua quod Poton Potio unde
 bibo ſõbeo poculum: Potatio Repotatio indicem puteus quod ſic græcum antiquũ non ut nunc phrear: dictũ
 Eſcedulia a manu Mancipiũ quod manu capitur. Cum iungit plures manus Manipulus. Manipularis mani
 Golo Potio ca. Manubrium quod manu teneatur. Mantelium quaſi manuteliũ ubi manus terguntur. Nunc
 Poculum primũ ponam de cenſoriis tabulis. Vbi noctu in templum cenſura auſpicauerit: atq; de cælo nun
 Potatio cium erit præconis ſic. Imperato ut uiros uocet quod bonũ fortunatũ foelixq; ſalutareq; fiet popu
 Repotatio lo Ro. quiritium. Reiq; p. P. R. quiritium mihiq; collegæq; meo: fidei. magiſtratuq; noſtro. Om
 Feruere nes quirites: pedites. armatos. priuatoſq; Duratores omnium tribuum ſiquis pro ſe ſi uerbo altero
 Micipium dari rationem uolet uocat Inlicium. Huc ad me præco in templo primũ uocat poſt eadem æris. Itẽ
 Manipulus uocat ubi licet cenſor. ſcribe. magiſtratus myrra unguentis q; ungetur. Vbi prætores tribuniq; ple
 Manipularis bei quq; in conſilium uocati ſunt uenerunt. Cenſores. inter ſe ſortiuntur. Vter luſtrum faciat ubi
 Manubriũ templũ factum eſt. poſt autẽ conuentionẽ habet qui luſtrũ cõditurus eſt. in cõmẽtariis cõſularibus
 Manteliũ ſcriptũ

scriptū sic inuent. Qui exercitum imperaturus erit Accenso dicit hoc Calphurni uoca inlicium. Omnes quirites huc ad me accensus dicit sic. Omnes quirites inlicium uisite huc ad iudices. C. Calphurnius dicit. Voca ad conuentionem omnes quirites huc ad me. accensus dicit sic. omnes quirites ite ad conuentionē huc ad iudices. Deinde consul eloquitur ad exercitum Impero qua conuenit ad comitia centuriata. quare. hinc accenso illic præconi dicit. Hæc est causa in aliquot rebus. Idem ut præco accensus acciebat a quo accensus quoq; dictus. Accensum solitū Ciere Boetia ostēdit quā comœdiā alii esse dicunt hoc uersu. Vbi primū accensus clamarit meridiem. hoc idē Costonius in actionibus scribit prætorē accensum solitū tū esse iubere ubi ei uidebat horā esse tertiā: inclamare horā esse tertiā. Itemq; meridiem & horā nonā circū aures mitti solitus quomodo inliceret populum in eū unde uocare posset ad cōcionem nō solū ad cōsules & censores sed etiā quæstores ut cōmētarium iudicat uetus inquisitionis. M. Sergii. Manii Filii quæstoris. qui capitis accusauit rogum in aqua sic est auspicio orando. Sed in templo auspiciū dū aut ad prætorē aut ad consulē mittas auspiciū petitū. Cōmeatū prætores uocet ad te. Et eū de muris uocet. præco id imperare portet connicem ad priuati ianuā & in arcē mittas ubi canat collegā rogis & comiti edicat de rostris & argentarii tabernas occludant patres censeant: exquiras & adesse iubeas magistratus censeat ex ara cōsules prætextores tribunosq; plæbis collegasq; uos: & in templo iubeas adesse homines: ac cū mittas concionē auoces. In eodē cōmentario acquisitionis ad extremū scripti caput edicti hoc est. Item q; attingat qui decessoribus classicū ad comitia centuriata redemptū habēt uti curent eo die. quo die comitia erunt. In arce Classicus cannatū circūq; muros & ante priuati huiusce. T. Quinti trogi scelerosi hostiū cānat. & ut in cāpo cū prima luci adsit. & inter id cū circū muros mittit & cū concio ad uocatur interesse tempus apparet ex his quæ interea fieri inlicitū scriptū est: sed ad comitia tū uocatur populus. ideo q; alia de causa hic magistratus nō potest exercitū urbaniū conuocare cēfor consul dictator. Interrex potest q; censor exercitu centuriato cōstituit quinquēnalē cū lustraret: & in urbem ad uexillū ducere debet dictator: & consul in singulos annos q; hic exercitui imperare potest: quo erat id qd' propter centuriata comitia imperare solent. Quare nō est dubiū cum hoc Inlicium sit cū circū muros itur ut pobulus inliciat ad magistratus cōspectum qui cōsul uocari potest in eū locū unde uox ad cōcionē uocatis exaudiri possit. quare una origine inlicio & inlicius: qd' in choro proserpinæ est & pellexit qd' in hermiona est cū ait Pacuius. Regni alieni cupiditas pellexit. Sic Elicii Iouis uisa ara in auentino ab eliciendo. hoc nunc aliter fit atq; olim q; augur consuli adest tum cum exercitus imperat ac præit. Quid eū oporteat dicere. Consul augur imperare solet ut his licium uocet: nō accenso aut præconi id inceptū credo cū nō adesset accēsus & nihil intererat cui imperaret & dicimus cū fiebat quædā neq; itē facta neq; itē dicta semp hoc ipsum Inlicium scriptū inueni in. M. Iunii cōmentariis: qd' tamen ibidem est qd' illicite illexit. Quæ cū. E. & C. cū. G. magnā habent cōmunitatē: sed quoniā in hoc de paucis rebus uerba feci. De pluribus rebus uerba faciam pauca: & potissimū quæ in græca lingua putant latina. ut Scalpere σκαλεψεiv. sternere στορηνησαι. lingere λιγναισαι. ferre φεπειν. providere προιδειν. errare ερψεiv quæ omnia græca sunt. Item ab γιγνομαι gignitur ab eo qd' dicunt στραγγαλισησαι strangulare. tinguere a græco βιγνονειν. Præterea ades ab eo qd' illi malaxare illi πωλακειν potare ποτιζειν domare δειψεiv mulgere ab αμελγειν ut rūcinare & cætera. ut Runcinare a runcina cuius origo græca. Quod ad origines uerborum huius libri pertinet satis multas arbitror positas huius generis defisā. & quoniā de hisce rebus tris libros ad te mittere institui. De oratione soluta duos. poetica unum: & ex soluta oratione ad te misi duo. Priorē de locis & quæ in locis sunt. hunc de temporibus & quæ cū his sunt cōiūcta. Deinceps in pximo de poeticis uerborū originibus scribere istitui.

Marci Terentii Varronis De lingua latina Liber Tertius incipit.

Emporū uocabula & eorū quæ cōiūcta sunt aut in agēdo fiūt aut cū tempore aliquo enunciant priorē libro dixi: in hoc dicā de poeticis uocabulis & eorū originibus i quis multa difficilia. Nā ut uerbū qd' cōditū est e quibus litteris oportet scribi aperiā. Inde post aliqua dēpta sit obscurius fit Volūtas in posteriores nō reprehēdenda. Igit' in illis qui in scrutando uerbo litteras adiiciunt: aut demūt. quid facilius: qd' sub ea uoce subsit uidere possit. Etenim facilius obscurā operam Hyrmici dum ex ebore oculi uideāt extrinsecus admoneāt nigras setas cū hæc adminicula addas ad eruedam uolūtātē ipositoris tamē latent multa: qd' si poetice in carminibus seruabit: multa prisca quæ essent: sic etiā cui essent potuissent: foecundius poemata ferrēt fructū. Sed ut in soluta oratione sic in poematis uerba omnia quæ habent ετυμα possunt dici. Nec multa ab eo qd' non erunt in lubricatione litteræ psecutæ. Licet multum legeret Aelii hominis in primo in litteris latinis exercitati interpretatione carminū saliorū uidebis: & exili littera expeditam & præteritam obscura multa Nec mirū cū nō modo Epimenidis opus post annos. L. expetitū a multis nō cognoscat. Sed etiam Teucer Liuii post annos. xii. ab suis qui sit ignorat ad hoc qd' ad uerborū poeticorū ætatem: quorū si Pōpili regnū fons in carminibus saliorū: neq; ea a superioribus accepta tamē habent. dcc. annos. Qui re cur scriptoris industriā reprehendas qui herois tritauū attauū nō potuerit reperire: eū ipse aut tritauī matrē nō possis dicere q; interuallū multo tanto propius nos q; hinc ad initiū saliorum quo romanorū prima uerba poetica dicunt latina. Igit' de originibus uerborum qui multa dixerit

Accensus

Inlicium

Elicius iupiter

Runcinare

cōmode potius boni cōsulendū: q̄ qui aliquid nequiverit reprehendendū: præsertim cum dicat etymologica non omniū uerborū posse dici causa. ut quia quare ad medendū medicina: neq; si nō noris radices arboris non posse me dicere pirū esse ex ramo: ramū ex arbore: eam ex radicibus quas non uideo. Quare qui ostendit equitatū esse ab equitibus. Equites ab equite. Equitē ab equo: neq; equus unde sit dicit: tamen hic docet plura: & satisfacit grato. quē imitari possumus: nec ipse liber erit iudicio. Dicam in isto libro de uerbis: quæ a poetis sunt posita. Primum de locis: deinde de his quæ in locis sunt. Tertio de temporibus tū quæ cum tēporibus sunt coniūcta: utq; cū his sint coniūcta adiūgam & siquid excidit ex hac quadripartitiōe tamen in ea ut cōprehendā incipiā. hinc unus erit quē tu tolles in cæula cæli templa. Templū tribus modis dicit̄. ab natura: ab auspiciendo. ab similitudine. Natura in cælo ab auspiciis in terra. ab similitudine sub terra. In Cælo Templū dicitur ut in hecuba magna templa cæli tū cōmixta stellis splendidis. in terra. ut phibœa. Scrupea saxa bacchi templa ppe aggredif. sub terra ut in andromacha Acherusia tēpla alta orchi saluete infera quia initiū erat oculi a tuēdo primo tēplū dictū: quocirca cælū q̄ attuimur dictū tēplū. Sic cōtremuit tēplū magnū Iouis altitonātis idest ut ait Neuius in emispherio ubi tetracherulo septum stat. Eius templi partes quatuor dicunt̄. Sinistra ab oriēte. Dextra ab occasu. Antica ad meridiem. Postica ad septētrionē. In terris dictū tēplū locus auguriū aut auspicii causa quibusdā cōceptis uerbis finitus cōcipitur uerbis nō eisdē usquequaq; in arce. Itē sic testaq; me ita sunto quoad ego eas te linquā nūcupauero. Ollauer arbor q̄q; est quā me sentio dixisse tēplū tectū quē festo ī sinistrū. Ollaber arbor est quirq;: quicquid est q̄ me sentio dixisse templū quē festo indixerūt. Interea cōcretionē. cōspicione. cortumione: utiq; ea rectissime sensit in hoc templo faciūdo arbores cōstitui fines apparet & ītra eas regiones qua oculi cōspicient idest tueamur a quo tēplū dictū: & Contēplare ut apud Enniū in Medea cōtempla & templū cereris ad leuā aspice. Cōtemplare & Cōspicare id esse apparet ideo dicere cū tēplū faciat augurē cōspicione qua oculorū cōspectū finiāt: qd̄ cū dicūt cōspicione addūt Cortumionē: quæ dicit̄ a cordis uisu. Cor enim cortumionis origo: qd̄ addit templa ut sint dextra aiūt sancta esse qui glossas scripserūt: idest fallum. nam curia hostilia tēplū est & sanctum nō est. Sed hoc ut putarēt ædē sacra esse Templū & esse sanctū. Quod in urbe Roma plæræq; ædes sacrae sunt tēpla eadē sancta & qd̄ loca quædā agrestia qd̄ alicuius dei sunt: dicentur Tesca. Nam apud Actiū in philecto Lēnia quis tu es mortalis qui in deserta & Tesca te appones loca. Loca enim quæ sint designat cū dicit: Lēnia præest olitor arat: & celsa cabyrū delubra tenes mysteriaq; pristina castris cōcepta sacri. Deinde Vulcāia tēpla sub ipsis collibus in quos delatus locus dicitur: alto ab lumine cæli: & Neuius expirāte uapore uides unde ignes clauet mortalibus diuis quare hoc loco quo tesca dixit nō errauit: neq; ideo qd̄ sancta sed qd̄ ubi mysteria fiant aut tuentur tuesca dicat tuesca post tesca facta. Tueri duo significat unū ab aspectu: ut dixit unde est illud. Tueor te senex proh. Iupiter. Et qs pater aut cognatus uolet nos cōtra tueri. Alterū a curando ac tutela ut cū dicimus Bellū tueor: & tueri uillā a quo etiā qdā dicūt illū qui curat ædes sacras Edituū nō editumū. Sed tamē hoc ipsum ab eadē pfectū est origine qd̄ quem uolumus domum curare dicimus. Tu domi uidebis. ut Plautus cum ait. intus para cura uide qd̄ opus fiat. Sic dicta Vestifca quæ uestem spiceret. i. uideret uestem ac tueretur. Quare a tuēdo & templa & Tesca dicta cum discrimine eo qd̄ dixi. Etiam inde idē. Illud enī extēplo acceptū me negato & filiū. Extēplo est continuo q̄ oē tēplū debet esse continuo septū nec plus q̄ unū introitū hēre. Quod est apud Actiū. Peruade polū splendida mundi sydera bigis cōtinuis se cœpit spoliis. Polus græcū id significat circū cæli. Quare q̄ est peruade polū ualde uade p polū. Signa dicuntur eadē & sydera. Signa q̄ aliquid significēt: ut libra æquinoctiū. Sydera: quæ insidunt. atq; ita significant aliquid in terris perurēdo aliudue. Quare ut signū cadēs in pectore q̄ est terrarū anfracta re uisum. Anfractū est ab origine. Flexū duplici dictū ab ambitu & frāgēdo ab eo leges iubent in directo pedū. viii. esse in anfracto. xvi. idest in flexu. Ennius ut ibi titanis triuia dederit stirpē liberū. Titanis Triuia Diana est ab eo dicta. Triuia eo q̄ in triuio ponif fere in oppidis græcis: uel q̄ luna dicit̄ esse quæ in cælo tribus uis mouet̄ in altitudinē & latitudinē & longitudinē. Titanis dicta q̄ eā genuit unus ex titanibus. ut in Plauto latona titanis ut scribit Manilius est creata Titano ut idē scribit latona parit casto cōplexu Iouis delia deos geminos. idest Apollinē & Dianā. Idem de eodē ω sancte Apollo qui umbilicū certū terrarū obtines. Umbilicum dictū aiūt ab umbilico nostro q̄ is medius locus sit terrarū. ut umbilicus in nobis q̄ utrunq; est falsum. Neq; hic locus est terrarum medius. neq; noster umbilicus est hominis medius. Itaq; pingitur qui uocatur ichthon Pythagora ut media cæli ac terræ linea ducatur. infra umbilicum. per id quod discernitur homo mas an foemina sit. ubi ortus humanus similis ut in mundo ubi enim omnia nascuntur in medio qd̄ terra mundi media. Præterea si qd̄ medium: idest umbilicus ut pila terræ nō Delphi medium & terræ medium nō hoc: sed qd̄ uocat Delphis in ædē foramē. allatum est qdā: ut thesauri specie quod græci uocat omphalon umbilicum dixerunt. Pacu. Calidonia altrix terra exuberantiū uirū. ut ager Eusculanus sic calidoniū ager est nō terra: sed lege poetica q̄ terra ætholia in qua areopagite mysteriis quæ ibi in propinquis locis nobilia fiunt. Ennius areopagite quid dedere quam pudam. Areopagite ab areopago: is locus athenis. Musæ quæ pedibus magnum pulsatis olympum. Cælū dicunt græci olympum: montē in macedonia omnes a quo potius puto dictas musas olympiadas.

ita enim a terrestribus locis cognominatae Libertides: Pileides. Pimpliades. Thespiades. Heliconides qui Hellepontu & claustra quod Xerxes quodam eum locum clausit. Nam ut ait Ennius. Ipsi Helleponto pontem contedit in alto: nisi ab eo quod Asia & Europa ibi concludit mare & inter angustias facit prope tidis fauces. Pacuuius. Aliquod in aegeo freto. Dictum fretum a similitudine feruentis aquae quae in fretum saepe concurrat aestus atque efferuescat. Aegeum dictum ab insulis quae in eo mari scopuli in pelago uocantur a similitudine caprae. Aeges. Pacu. Aeges ferme aderant aequore in alto ratibus repetibus. Aequor mare appellatum quod aequatum commotum uero non est. Ratis nauis longa dicitur ut Ennius cum ait: Conferre aut ratem aetata qui perit & qui dum mare sudantes eunt atque sedentes. Ratis dicta nauis longa propter remos quae hi cum per aquam sublati sub dextra & sinistra duas partibus efficere uidentur. Ratis unde hoc translatum illic ubi plures mali aut asseres. Agrestis ab agro insulas dicitur apparet: quae uelamenta ostiis e lana quae adduntur dicuntur Insulae: intra ostiarum cornua uelamenta erant: itaque nunc cum ad sepulchrum ferunt frondes ac flores addunt lanas: idem Neuius ait: Sed uelatas frondetis comas cornua taurum. Umbram iaci dicere appetit cornuata a cornibus. Cornua a curuore dicta quae pleraque curuamus: at quas memozant nosce nos esse. Casmenae priscae uocabulum. ita natum atque scriptum est alibi. Carmenae ab eadem origine sunt declinatae in multis uerbis in quo antiqui dicebant. s. postea dicunt. r. ut in carmine saliorum sunt haec. Orculo dolosi Efo pro osculo. Dolori: Ero: omnia uero ad patula coemisse lani cufianes duo nuse rufes: dumque lanusque uenit post melios melior. Foedusum foedeg. Plusima plurima. Meliossem meliorem. Asena arena. Ianitos ianitor. Quare Casmena carmena inde Carmina carmen. r. postea extrinseca camena factum. ab eadem uoce Canite pro quo in saluari uersu scriptum est caete hoc uersu diuum extra caete diuum deo supplice caete. In carmine Priami apud Actium quod est ueteres Casmenas Cascas res uolo praefari & primum cascum significat uetus: eius origo sabina quae usque radices in osca lingua egit. Cascum uetus esse significat Ennius quod ait: quod primum calci populi genuere latini: eo magis Malhus quod ait Cascum duxisse cascum non mirabile est: quoniam canoras faciebat nuptias. Item ostendit Papinij epigramatum quod in adolescentem fecerat. Cascam Ridiculum est cum re cascama tua cascama dicit. Amica Philoptonis eius qui senex puerum dicit pufum. puellam pufam. Sic fiet mulier uam mulinam ut sis uere pufus tu tua amica senex. Item ostendit quod oppidum uocat Cassinum. hoc enim a sabinis orti Sannites tenuerunt: ut nunc nostri. unde & Cassinum forum uetus appellat. Item significat in attelais aliquot Pupum senem quod osci Casnar appellant: apud Luciliu. Quid tibi ego Ambages ambiui scribere conor. Profectum a uerbo ambe quod est in ambitu & ambitioso. apud Valerium foranum uetus Adagio est. O. P. Scipio: quod uerbum usque eo euanuit ut graecum pro eo positum magis sic apertum: nam idem quod Parem idem uocat graeci ut auribus lupum teneo. Cais canina non est adagio est littera commutata Abagio dicitur ab eo quod abito oratione: neque in aliquo una re consistit sola Adagio dicitur: ut Adustum quod circum uisum est ut Abigena bos apud angures quae circum aliae hostiae constituntur. Cum tria sunt conuicta in origine uerborum quae sint aduertenda: a quo sit impositum & in quo: & quod saepe non minus de tertio quam de primo dubitatur: ut in hoc. Vtrum primum una caes aut canes sic appellata. dicta enim apud ueteres. Vna caes itaque Ennius scribit. Trepidum quasi foeta caes sine dentibus latrat lucilius. Neque & magnus homo laniorum immas caes ut impositio unius debuit esse cais plurius canes sed neque Enni. consuetudine illam sequens: est reprehendendus neque is qui nunc dicit Canis canina non est. Canes quod latratu signa dant ut signa canant Caes appellata. Et quae ea uoce indicat quae noctu latet. Latratu appellatus. sic dictum a quibusdam ut una caes una Trabes remis rostra per altum. Enni. Vtinam ne in nemore pelio securibus caesa accidisset ad fra abigea trabes. cuius uerbi singularis cais recte correctus ac facta trabs in medio. Enn. Celitum camilla expectata aduicis: salue hospita Camilla. Qui glossema interpretari dixerunt administram addi oportet in his quae occultiora. Igitur dicitur in nuptiis Casmillus quod cum merum fert in quo quod sit in misterio plerique extrinsecus nequit: hinc Casmillus noiat in samothrace mysteriis. Dius quidam administrator diis magnis uerbum graecum arbitror: quod apud Calliachum in poematis eius iuei apud Ennium. Subulo finitimas propter astat ab aqs. Subulo dictus quod ita dicunt Tibicines tusci quod circa radices eius in aethuria non latio quare redum e uersibus. Quo olim Fauni uatesque canebant. Fauni dei latinorum ita ut faunus & fauna sint in uersibus quos uocant saturanos in siluestribus locis traditum est solitos fari. Quo fando faunos dictos. Antiquos poetas Vates appellabant a uersibus uiendis: ut in poematis cum scribam ostendam. Corpore tartarino prognata paluda uirago. Tartarino a tartaro dictum. Plato in quarto de fluminibus apud inferos quae sunt in his unum tartarum appellat. Quare tartari origo graeca. Paluda a paludamentis sunt: haec insignia ac ornamenta militaria. Ideo ad bellum cum exit imperator ac lictores mutauerunt uestem & signa incinuerunt paludatus dicitur proficisci quae propter quod conspiciuntur qui ea habent ac fiunt palam paludamenta dicta. Plautus. Epeum fumificum coquum: ab Epeo illo qui dicitur ad troiam fecisse equum troianum & argiuis cibum curasse: ideo ait epeum fumicum qui legioni nostrae habet coctum cibum. Apud Ennium: Atque prius pariet locusta lucam bouem. Lucam bos elephas: cur ista sit dicta duobus modis inueni scriptum. Nam & in Cornelii commentario erat a libycis lucas. Et in Virgilio commentario ab lucanis Lucas: ab eo quod nostrorum maximam quadrupedem: quam ipsi haberent uocarent bouem. & in lucanis Pyrrhi bello primum uidissent apud hostis elephantos. Idem non ite quadrupedes cornuatas: nam quos dentes multi dicunt sunt cornua lucana bouem quod putabant lucam bouem appellasse. Si a libya dictae essent lucae fortasse Pantherae quoque & leones non africae bestiae dicerentur sed lucae: si ab lucanis dictae. Vrsi cur potius lucani qui luci dicti. Quare ego arbitror potius lucas ab luce quod longe inducebat propter inauratos regios clypeos quibus eorum tumor natae

Fretum

Aegeum

Aequor

Ratis

Agrestis

Insulae

Cornuata

umbra

Cornua

Casmenae

Carmenae

Carmen

Canite

Cascus

Cassinu op

pidum

Cassinu fo

rum

Pupus

Ambages

Adagio

Abagio

Adustum

abigea bos

canis an ca

nes

Latratus

trabes nuc

trabs

Camilla

Casmillus

Subulo

Fauni

Vates

Tartarinus

Paludamē

ta

Epeus

Luca bos

De Lingua Latina

Orator erant turres. Ennius. Orator sine pace reddit regi q̄ refert rem. Orator ab oratiōe dictus. qui enim
 Olli Olla uerba haberet orationum publice aduersus eū quo legebat: ab oratiōe orator dictus: cū res maiore
 Ollus latiōe legebatur. potissimū qui cām cōmodissime orare poterat. Itaq̄ Ennius ait. Oratores docti
 Ancilia qui apud Enniū olim respondet suavis sonus egria. Olli ualet dictum illi ab olla & Ollo q̄ alterū co
 liba Fictor mitius cū recitatur a præcone dicitur Olla cēturia nō illa. Alterum apparet in funeribus indictiuis:
 Argeus quo dicitur Ollus letho datus ē qd' græcus dicit lithi: idest obliuioni apud Ennium mēsas constitu
 Titulati it idēq̄ ancilia. Ancilia dicta ab ancisu q̄ ea arma ab utraq̄ pte ut thracum incisa. Saturnio in carmi
 Titulus ne Liba q̄ fictores argeos & tutulatos. Liba q̄ libandi cā fiūt. Fictores dicti a figendis libis. Argei ab
 Tutulus argis: Argei fiunt e sirpeis uirgultis simulacra sunt hominū. xxiiii. Ea quotannis ponte sublicio a fa
 Flamines cerdotibus publice deiici solent in tyberim. Titulati dicti hi qui in sacris capitibus habere solent: ut
 uolturnalis metam: id Titulus appellatur ab eo quod matrefamilias crines conuolutos ad uerticē capitis quos
 palatualis habent uti uelatos dicunt Tutulos: siue ab eo q̄ tuendi causa capilli fiebant: siue ab eo q̄ altissimum
 Furinalis in urbe quod ē arx ea res tutissima Tutulus uocat. Eundē Pōpiliū ait fecisse flamines q̄ cū oēs sint a
 Floralis singulis deis cognoīati in quibusdā apparent ethyma. ut cur sit Martialis & quirinalis: sunt in q̄bus
 Falacris flaminū cognoībus latēt origines: ut qui sunt in uersibus plæriq̄ Volturnalē. Palatualem. Furinalē
 pomonalis Floralē qui Falacrem & Pomonalē fecit. obscura ē eorū origo. Volturnus diua palatua Furina Flo
 pomona ra: Falacer. Pomona pomorum pater. Nam apud Enniū. iam Cata signa fere sonitum dare uoce pa
 cata acutus rabant. Cata acuta. hoc. n. uerbo Sabini dicūt q̄re Catus Aelius sextus non ut aiunt sapiens sed acu
 caua cortia tus: & quod est tunc cœpit memorari simul cata dicta accipienda acuta dicta apud Lucilium. Thin
 perduellis no capto corium excludūt foras. Occiduntq̄ lupos aperdite & iura Siluti Sume rhere atq̄ amiam.
 perduellū Pisciū nomina sunt eorūq̄ in græcia origo. Apud Enniū quæq̄ ceruleo fero. Orta nare cœpta. Ca
 Duellona ua Cortina dicta qd' ē inter terrā & cælū ad similitudinē cortiæ Apollis. ea a corde q̄ inde sortes pri
 Bellona mū extimatae apud Enniū. Quin inde inuictis umpserunt pduellibus. Perduelles iunt hostes ut p
 Iugula oriō ficit. sic Perduellum duellum. i. postea bellum ab eadem causa facta. Duellona Bellona apud Plau
 uesperugo tū: neq̄ Iugula neq̄ uesperugo neq̄ Virgiliae occidūt. Iugula signū ē qd' Acti. appellat cū ait Oriona
 Vesper Citius orion patefit: huius signi caput dicit e stellis quatuor quas infra duæ claræ q̄s appellat Vme
 Supremū ros: inter quas quod uidetur iugulū. unde iugula dicta. Vesperugo stella quæ uespere orit: a quo eti
 Tepestas p am Turpilius scribit. Vesperū itaq̄ dicitur alterum. Vesper adest quem dicunt græci ἕσπερος. Ne
 tpe Latio uius patrem suum optimū appellat supremū. Supremū a superrimo dictum Itaq̄ in. xii. tabulis so
 Stripator lis occasu diei suprema tempestat esto. Libri augurū pro tempestate Tempestatem dicūt. i. supmū
 Cerdon augurii tēpus. In cornicula qui regi latrocinatus decē annos Demetrio. Latrones dicti ab latere: q̄
 cassabūdus circum latera erant regi: atq̄ ad latera habebāt ferrum: quos postea a stipatione stipatores appella
 Diabatra runt & qui cōducebātur. Ea enim merces dicitur græce Cerdon. ab eo ueteres poetæ nōnunq̄ mili
 Carere tes appellat latrones quod item uti milites cum ferro: aut q̄ latēt ad insidias faciendas. Apud Neui
 carminari um. Risi egomet cassabundū ire ebrium. Cassabūdum a cadēdo. Item Diabatra in pedibus hēbat:
 lanam erat amictus Epicuroco similis utrūq̄ uocabulū græcū: in menæchmis Plauti. Inter ancillas sedere
 Osa lana iubes lanam carere. Idem est hoc uerbū in Ementria Neuii. Carere a carēdo q̄ eam tū purgāt ac de
 Congerrio ducunt: ut careat spurcitia ex quo Carmiari dicit tū lana: cū caret ea q̄ in ea haret. Neq̄ ē lana quæ
 Garra in Romulo Neuius appellat Osa ab oscis. In persa iam pol ille hic aderit credo cōgerrio meus. Cō
 Adscriptiui gerrio a gerra & græcū ē & in latia gratis. In menæchmis. Idē istuc aliis ascriptiuis fieri ad legionem
 Ferentarii solet: Adscriptiui dicti q̄ olim adscribebantur. Inermes se succederent armatis militibus siquis eo
 Rorari rum deperisset: in Trinūmo. Nam illū ibi Ferentarium a ferendo. i. inane ac sine fructu: aut q̄ ferē
 Diuidia tarii eqtes hi dicti q̄ ea mō hēbāt arma quæ ferrent ut iaculū: huiuscemodi eqtes pictos ut di i æscu
 Sincerastū lapii æde uetere & ferētarios adscriptos in friuolaria ubi rorarii estis. en sunt: ubi sunt accensi ecce.
 Trames Rorarii dicti a rore qui bellū cōmittebant ante: ideo q̄ ante rorat q̄ pluit. Accensos ministratores
 Viuices Cato esse scribit: pōt id ab arbitrio: nā inde ad arbitriū eius cuius minister. Pacuuius deū triporten
 Limax ta in mercatore ponit. Idē in mercatore. Nō tibi istuc magis diuidia est q̄ mihi hodie fuit hæc eadē
 Vinolares est in Corolaria. Neuius Diuidia a diuidendo dicta q̄ diuisio distractio est doloris. Itaq̄ idem in cur
 Scæniculæ culione ait. Sed quid tibi est lienes negant. renes dolent. Pulmones distrahunt. In pagone. Honos
 Miraculæ sincerasto perit pernis gladios. Sincerastū est omē medulium antiquo uocabulo græco in parasito
 Mirones pigro domum ire cœpi tramite dextra uia. Trames a transuerso dictus. in fugitiuis. Agerge spe
 Scraetiae cta uide uiuices quātas. iam inspexi quid eēnt Viuices alii excitatū uerberibus corpus. In cistellaria.
 Scrupida Nō q̄si ut hæc sūt hic limaces. Liuide Limax a limo qd' ibi uiuit: Diuolares scæniculæ miracula. Vi
 Aufcauripe nolares Sabini Soboles. Scæniculæ ab scæno nugaria. Miraculæ a miris: idest mōstris a quo Actius
 da ait personas distortas oribus deformes mirones. Ibidem. Scraetiaē scupide rutabulæ Tantulæ ab ex
 Stritabillæ creando. Scraetiaē sic adsignificat scrupidā. Aurelius scribit Aufcauripedam. Iuentius comicus dice
 Strito bat a uermiculo piloso qui solet esse in fronde cū multis pedibus. Valerius a pede ac scrupea. ex eo
 Axitiosus ab Actio positū: curiosa itaq̄ ē i Menalippa. Reuicis abs te religionē. Scrupeæ imponas Stritabillas
 Factiosus a stritilādo. Stritare ab eo q̄ sistit ægre in astra ac sitiose anonā carā e uili cōcinat uiris. Iō in Siteli
 Actiosos tergo idē ait. Mulieres uxerculauit: ego noui scio ac sitio aquā. sic Clauilius scribit Axitiosas demō
 cerastribula strari cōsupplicatrices ab agēdo axitiosas ut ab una faciēdo factiosæ sic ab una agēdo actiosæ dictæ
 Scobina In Cestiōe cerastribula ut de lūbo obscoenabis. Cerastribula opilius scribit ciḡ coxas idices sunt no
 bis. id græcū ē ab huius loci uersura. In eruolaria. Scobinā ego illā actutū adrafi. Scobinam a fcobe.

Lima enim materia fabrilis est: in Penulo. Vinceretis circūcurso uel gralatore gradum. Gralator a gradu magno dictus: in Truculēto. Sine uirtute argutū ciuē mihi habeā p Prætica: ut Aurelius scribit: Mulier ab hūctū quæ cōducere quæ āte domū mortuū laudes eius cāeret hoc faciūt Aristoteles scribit in libro q scribit: Noīa barbarica qbus testimoniū est qd' tētū ē. Neuius. Hoc quidē hercle opior p̄fica ē. Nā mortuos collaudat. Claudius scribit dicta quæ p̄ficere ancillis quæ ad modum lamētarent. Prætica ē dicta. utrūq; ostēdit a p̄ficiōe prætica dicta: apud Enniū decē Cochites: quas mōtib; summis ripis fōdere ab oculo Cocles ut Ocles dictus quē unū haberet oculū: quocirca in Curculione ē decochitū p̄sapia eē arbitror. Nā sunt unoculi. Nūc de tēporibus dicā qd' est apud Casium: Noctē intēpesta nostrā deuenit ad domū. Intēpesta nox dicta a tēpestate. Tēpesta ab tempore. Intēpesta nox quo tpe nihil agit. Quid nox uidet in altisono celi clypeo temo supat stellas sublimē cogēs etiā atq; etiā noctis iter. hic mulētā noctē ostēdere uult a temonis motu. Sed temo unde & cur dicat latet. Arbitror āt quos rusticos primū notasse quædā i caelo signa quæ p̄ter alia erāt insignia atq; ad aliquē usū culturæ tps designādū cōuēire aī aduertebant. eius signa sunt q; has septem stellas graci ut Homerus uocat αὐροῖοι: & p̄pinquū equi signū Bootē. nostri eas septē stellas Booues & temones & p̄pe eas axem. Triones enī & boues appellant a bubuleis et nunc maxie cū arant terrā eqs: ut dicti ualētes glebarii q facile p̄cidunt glebas. sic oēs qui terrā arabāt a terra Terriones. unde Triones ut dicerent detritū. Temo dictus a tenēdo. Is enī cōtinet iugū & plaustrū appellatum a parte totū ut multa possunt. Triones dicti septē q; ita sitæ stellæ ut ternæ ti igona faciāt. Aliq; lumen iubar ne in caelo cerno. Iubar dicit stella lucifer quæ in summo hēt diffusum lumē: ut leo in capite iubar. huius ortus significat circiter eē extremā noctē. Itaq; ut Pacuius. Exorto iubarē noctis decurso itinere. Apud Plautū in Parasito. Pigro inde hinc denepotus p̄ primo crepusculo. Crepusculū dictū a sabinis & idē dubiū tēpus noctis an diei sit: itaq; in cōdialio est. Tā crepusculo fere ut ament lāpadas accendite. Ideo dubiæ res creperæ dictæ. In Trinūmo: Concubiū sit noctis: priusq; postremū perueneris. Cōcubiū a concubitu dormiēdi cā dictū in asinaria. Videbit factū uolo at redito cōticipiū. Cōticipiū puto a cōticipiōe dictū: sine ut Opilius scribit ab eo cū cōticipuerūt hoies. Nunc d' his rebus quæ ad significat aliq; tēpus: cū dicunt aut fiūt dicā apud Aclū. Reciproca tendēs neruo eqno cōcita tela. Reciproca ē cū unde qd' profectū redit eo: q; ab recipere recipere fiētū. aut qd' p̄scere progare dictū apud Plautū: aut Trāuersum nō prouersus cedit quasi cācer solet dicit ab eo qd' in id quod ē uerū. & ideo q; exit in uestibulū qd' est ante domū p̄dire & p̄cedere qd' cum lenio nō faceret sed secundum parietē trāuersus iret dixit ut trāuersus cedit q; cancer non prouersus in hō: apud Enniū Andromachæ nomē q; indidit recte ei indidit. Itē q; propter Parim pastores nūc Alexandrum uocat. Imitari dū uolunt Euripidē & ponere ethimō est lapsus. Nō Euripides q; græca posuit ethyma sunt apta. Ille ait ideo nomen additū Andromachæ: qd' Andromache te: hoc Enniū quis pōt intelligere. Inuersum significare Andromachæ nomē qui indidit recte indidit: aut Alexandrum ab eo appellatū in græcia qui paris fuisset: a quo herculē quoq; cognōiatū Alexicaton ab eo: qd' defensor esset hominū: apud Aclū. Iāq; auroram rutilare p̄cul cerno. Aurora dicitur ante solis ortum: ab eo q; ab igne solis tū aureo aer aurescit: qd' addit Rutilare ē ab eodē colore. Aurei enim rutuli & ide etiam mulieres ualde ruffe rutulæ dictæ: apud Terentiū. Scortat: potat: olet unguentū Demeo scortari est sapius meretriculā ducere: quæ dicta a pelle. Id. n. nō solū antiqui dicebant scortum: sed et nūc dicimus scortea ea quæ e corio ac pellibus sunt scā. Inde aliquid sacris ac facellis scriptum hēmus ne qd' scortēū adhibeat. Ideo ne morticinū quid adsit: in attellāis licet aī aduertere rusticos se adduxisse pro scorto pelliculā apud Aclū. Multis nomē uestriū numēq; ciēdo. Numē dicit eē imperiū ab nutu: oīa sunt eius impiū maximū esse uideat. Itaq; in loue hoc & Homerus & alius aliquotiens apud Plau. Si unū epitira est uer infane. Bene epitira uocabulum ē cibi quo frequentius sicilia q; Italia usa: id uehemēter cū uellet dicere dicit infane qd' infani faciunt oīa uehemēter apud Pacu. Flexanimat aquam limphatā dicit a Limpha nymp̄ha ut apud græcos Thetis. Apud Ennium Ea thetis illi mater in græcia cōmota mēte quos lympholētos appellat: ab eo Lymphatos dixerunt nostri Bacchus liber & eius comites Bacche & uinū in Hispania. Baccha origo in his oibus græca. ut apud Pacu. Alcyonis ritu hētus puolgans furor. hęc. n. auis nūc græce dicit Alcyon. a nostris Alcedo. hęc hyeme q; pullos dicitur tranquillo mari facere. Eos dies alcyonios appellant qd' ē in uersu alcyonis ritu. i. eius instituto: ut cū aruspex p̄cipit in suo q; ritu sacrificiū faciat: & nos dicimus xii. uiros græco ritu sacra nō romano facere. Quod enim sit rite id ratū ac rectū ē ab eo Aclū recte p̄fectis sacris uult accipi: apud Enniū si uoles aduertere animū comiter mōstrabit. Comiter hīlare ac lubēter cuius origo græce comos. Ide Comestatio latine dicta & in græcia ut quidam dicit. Comcediā apud Atilium cape: cede: lide: come: crede: cape. Vnde accipe: sed hoc in pximo libro tractandū. Apud Pacuiū. Nulla res neq; cicurare neq; mederi potis est neq; reficere. Cicurare mā suefacere qd' enī a fero discretū id dicitur Cicur. & ideo dictū Cicur ingenium obtineo māfuetum a quo ueturi quoq; nobiles cognōiati Cicurii. Innatū a circo Cicur. Ciccū dicebant mēbranam tenuem quæ ē ut i malo puico discrimē: a quo et Plautus dicit q; uolet dēsum circū nō inter duo Apud Neuium Ciccū uēire uideo ferme iniuria. Ferme dicit quod nunc fere utrunq; dictum a ferendo q; id qd' ferū est i motu atq; aduētat. Apud Plautū. Euax iurgio uxore tandē ab regia ianua. Euax uerū nihil significat: sed effutitium uaturaliter est: ut apud Ennium. Hebæ ipse clypeus cecidit. Apud

Lima
Gralator
Prætica
mulier
Cocles
Ocles
Intempesta
nox
Tempesta
Bootes
Boues stel.
Triones
Teriones
Temo
Iubar
crepusculū
Creperus
Concubiū
Cōticipiū
Reciprociū
Trāuersus
Andromachæ
Alexicaton
Aurora
Rutilo
Rutululus
Scortum
Numen
Epitirum
Lymphath
Nympha
Lymphatus
Bacchus
Bacche
Baccha
Alcon
Alcedo
Alcyoniū
dies
Rite facere
Comiter
Comestatio
Comcedia
Capiō
Accipio
Cicurare
cicur igciū
Cicurius
Cicus
Ferme
Euax

De Lingua Latina

Lis ait iurgio. i. litibus itaq; qbus res erat i cōtrouersia ea uocabatur lis. iō i actiōibus uidēus dici: quā rē siue militē dicere oportet: ex quo licet uidere iurgare eē ab iure dictū. Nā quis iure litigaret: a quo obiurgatus obiurgatus is qui id facit iuste apd Lucre. Atq; aliquos ibi ab rebus clepsere foro. **Qui Clepsere** dixit. Vnde et alii clepere. i. corripere quorū origo a clā ut sit dictū clepere: uide clepe & ex ea cōmutatio Clepere ut multa & factū clepe: pōt a græco dictū κλεπτείν. Apud Martiū: Corpa grauiorū merebar mādier Mandier igni. dictū mādier a mādēdo. unde māducari a quo i attelāis obsoniū uocat manducū apud Martiū Manduco Obscœni iterpres funestiq; hois auctor: obscœnū dictū ab scœna. Ea ut græci aut Actiui scribit: scœna i pluribus uerbis. a. āte. e. alii ponūt alii nō: ut qd' partī dicunt sceptrū: alii foeneratricē. alii fœneratricē sic fœnifeca & fœnifeca a quo rustici pappū Mesū nō mesum. A quo Luci. scribit: Cæcilius ne rusticus fiat. qre turpe iō obsedū. qd' nisi in scœna palā dici nō debet. pōt uel ab eo quod puerilis turpicula res i collo quædā suspēditur ne qd obsit scœuæ cā: inde Scœuola appellatus: ea dcā ab Scœua. i. sinistra q; quæ sinistra sunt bōa au picia existimātur a quo dicūtur Comitā aliuē quid sit. aut Scœua au/ sinistra quæ est: id a græco ē q; hi sinistra uocat Scœā. qre qd' dixi Scœuū. Omē ē omē turpe. qd' unde id dicitur. Osmē omē extrito. S. apud Plautū. Quia ego ante hanc te amauī. ualet constitui. Itaq; Scœuum hæ res cū constituit se hæredē eē dicitur Canere: & cū id fecerit creuisse. Apud eundē. Quo de sinu Omen frequentē operā dedistis ualet assiduā. Itaq; qui adest Adfiduus ferre quē oportet. his frequens op Cano pro poni solet. Itaq; illud eadē mulierculæ dicūt quidē nos precio tanti ē frequentare. Ita in prandio nos facio lepide ac nitide accepisti apparet dicere facile ē ut curare ut adsim cū iā bene nos accipias. Apd En Affiduus nium. Decretū ē stare corpa telis: hoc uerbū Ennii dictū a fodiendo: a quo fossa. Apud Ennii. Voci Fossa bus cōcide faxim & obrutus. Mustare dictū qd' muti nō amplius q; nū dicūt. a quo idē dicit qd' mi- Mustare nimū est. neq; ut aiūt nū facere audēt. apud Pacuuiū dei mouerint meliora atq; amētiam Auerrun cas sint a uertēdo. Auerrūcare ut deus qui meis rebus præstauerrūcus. Itaq; ab eo precari solēt: ut auerrūcare picula auertat. In Aulularia. Pipulo te differā ante ædis. i. cōuitio declinatū a piatu pullorum. Multa Pipulo ab aīaliū uocibus translata in hoies. partī quæ sunt apta. ptī obscura. perspicua ut Ennii aīus cū pe- ctore lactat. Plauti Gānuit odiosus omni totæ familiæ. Cæciliū tantū rem dilabere ut pro nihilo ha- Gannio buerit. Lucilii. Hæc inq; Rudet ex rostris: atq; ei litabit eiusdē quā tū hinnitū atq; equitatū cū minus Rudere aperiant porcii ab lupo uolūtare ululātis: Ennii. A uitulo tibicina maximo labore mugit. Equidem a boue clamore bouātes. Equidē a Leone pausam fecere fremēdi: eqdē ab hedo clamor ad cælum Bouans uoluēdus per æthera uagit sueta frendice Frunde frutimi suauiter Matius in cassina a Fringuilla. Mugire Quid fringutis? quid istuc tā cupide cupis? sues auoluerat. Ita trade neq; in re neq; in iudiciū Aesopi: nec theatri tritides in colace nexū. Manilius scribit oē qd' per librā & æs gerit in quo sint manci Fremere pia. Mutius quæ p æs & librā fiūt ut obligent pterq; mācipio def. Hoc uerius Flaccus eē ipm uerbū Vagire ostēdit. de quo quærit. Nā idē quod obligat per librā neq; suū sit: inde Nexū dictū Liber q; suas ope Frutimi ras in seruitute p pecunia quā debebat dū soluere nexus uocat: ut ab ære Obærat. Hoc. C. pollio Fungere uocare Sylla dictatore sublatū ne fieret. & oēs qui bonā copiā iurarēt ne eēt nexi dissoluti. In cassi Nexus na. messes siue quod iubet: id facias quādo tibi domi. Deliquiū est dictū ab eo quod deliquanda non Obæratatus sunt. ut turbida quæ sunt deliquant: ut liquida fiant. Aurelius scribit deliquiū esse a liquido. Claudi- deliquium us ab eliqto. Siquis alterutrū sequi mallet habebit auctore Cæciliū per lætitiā liquif aīus aliquādo li- quif fictum. Multa apud poetas reliq; esse uerba quorū origines possint dici nō dubito: ut apud Ne- uium in Esiona. Enim uero gladii Lingula a lingua in Clastidio. Vitulātes a uitula in dolo caperata Lingula frōte a capræ fronte. In demetrio: Persibus apite. Itaq; sub hoc glossēma callide subscribunt in Lam- Vitulans Caperata padione. Protinā a protinus cōtinuitatē significās: in Agedone Cauadacus suauis tāetfi a magistris Proitna accepimus māsuetū in Romulo spōsus cōtra sponsum rogatus in stigmatia. Præbia a præbedo: ut Præbia si totū qd' sint remedia in collo pueris: in Technico Cōficiāt a cōfictō cōuēire dictū: in Tarētilla pa- cuuii ab luce iliustre: in Trucularia. Exbolas aulas quassant eiiciunt a græco uerbo ex bole iclū: i bel- Conficio lo punico. Nec fatis Sarrare ab ferrare dictū. i. aperire. Hinc etiā Sera: qua rēota fores pādunt. Sed Illustre uereor ne plures sint futuri q; de hoc genere me qd' nimū multa scripserim reprehēdat q; relique Exbola rint quædā accusent: ideo potius iā reprimēdū q; producēdū puto esse uolumē. Nēo reprehensus q; e segete ad spicilegiū relinqt stipulā. Quare institutis sex libris quēadmodū rebus latina noīa eēt Sarro imposita ad usum nostrū. E quis tris scripsi. P. Septunio q; mihi fuit quæstor: tris tibi quorū hic ē ter- Sera tius. Priores de disciplīa uerborū origini. posteriores de uerborū originibus. In illis quæ āte sunt in primo uolumine ē quæ dicant. Cur etymologice neq; an sit neq; ea utilis sit. in secundo quæ sint: & cur ea sit & in illis sit. in tertio quæ forma etymologiæ. in secundis tribus quos ad te misi. Itē gene- ratim discretis. Primū in quo sunt origines uerborum locorū & earū rerum quæ in locis eē solent. Secundū qbus uocabulis tēpora sint notata & hæ res quæ in tpibus fiunt. Tertius hic in quo a poe- tis. Itē sumpta utilia quæ dixi in duobus libris soluta oratione. Quocirca quoniā oīs opis de lingua latina tris feci partes. Primo quemadmodum uocabula imposita essent rebus. Secundo quēadmo- dum ea in casus declinantur. Tertio quemadmodum coniungerentur. prima parte perpetrata. ut secundum ordiri possimus huic libro faciam finem.

Finis trium librorum linguæ latinæ ad Ciceronem.

Marci Terentii Varronis Analogiæ Liber primus: quæ dicantur cur non sit Analogia.

¶ Vm ratio naturæ tripartita eēt: ut superioribus libris ostēdi: eius prima ps quæadmodū uocabula rebus eēt imposita. Secūda quo pacto de his decliata in discrimina ierūt. Tertia ut ea inter se rōne cōiūcta sentētia efferāt. Prima pte exposita de secūda icipiā. hīc ut ppago oīs natura secūda: q̄ prius illud rectū unde ea sit declinata. Itaq̄ declinat in uerbis rectū hō obliquū hoīs qd̄ declinatū a recto. De huiusce multiplici natura discrimini oræ sunt hæc. Cur & quo & quæadmodū ī loquēdo decliata sūt uerba de quibus duo priā duabus causis pcurra breuiter: q̄ & tū cū de opica uerborū scribā erit retractādū. & q̄ de tribus tertiu qd̄ eēt suas pmultas ac magnas ptes decliatio inducta ī sermōe: nō solū latios: sed oīum hoīum utili necessaria de cā. Nisi enī ita eēt factū neq̄ dicere tamē nūerū uerborū possemus Infinitæ. n. sunt naturæ in quas ea declinant. Neq̄ quæ didicissemus ex his quæ inter se reḡ cognatio eēt appareret. At nūc ideo uidēus: q̄ simile ē quod ppagatū legi ut declinatū ē duo simul appent quodāmō eadē dici & nō eodē tpe factū. Vt si uerbi gratia alterū horū diceret priamus alterū Hecuba nullā unitatē adsignificaret: quæ apparet in lego & legi & in priamus priami: ut in hoībus quædam sunt cognatiōes & gentilitates: sic in uerbis. ut. n. ab æmilio hoīs orti æmili ac gentiles: sic ab æmili noīe declinatae uoces ī gentilitate noīali. ab eo. n. qd̄ ē impositū recto casu æmilius orta æmili æmiliū æmiliōs æmiliōz: & sic reliquæ eiusdē quæ sūt stirpis. Duo igit̄ oīno uerborū principalia imposito alterū ut fons. alterū ut riuus. Imposititia noīa esse uoluerūt q̄ paucissima quo citius edicere possent. Decliata q̄ pluria: isto ope facilius oēs q̄bus ad usū opus eēt dicerent ad illud genus q̄ prius historia opus ē. nisi descendēdo. n. aliter id nō p̄cūit ad nos ad reliquū genus: qd̄ posterius ars: ad quā opus ē paucis p̄ceptis quæ sunt breuia. quæ. n. rōne in uno uocabulo decliare didiceris. ī infinito nūero noīum uti possis. Ita nouis noībus allatis cōsuetudinē sine dubitatiōe eorū declināus. Statim oīs dicit populus. Et iā nouiti serui empti ī magna familia cito oīum cōseruorū oīs recto casu accepto in reliquos obliquos declinat. quis nō nunq̄ ostēdūt. Nō ē mix̄ etenī illa qui primi noīa imposuerunt rebus fortasse an in quibusdā sint lapsi. Voluisse. n. putāt singularis res notare. ut ex his ī multitudine decliare: ut ē ab hoīe hoīes. sic mares liberos uoluisse notari: ut ex his foeminae decliarent ut ē a teretio teretia. sic in recto casu q̄s imponeret uoces ut illinc eēt iuturæ quo declinare. Sed hæc in oībus tenere neq̄sse q̄ & una dicunt icopæ. & mas & foēia aquila & recto & obliquo uocabulo uis. Cur hæc nō tā sit in culpa qui putāt pleraq̄ soluere nō difficile. Sed nūc nō necesse. nō. n. qui potuerunt assequi: sed q̄ uoluerint ad hoc q̄ ppositū refert qd̄ nihilominus declinari p̄t ab eo qd̄ imposuerunt icopæ scopa: quā si imposuissent icopa ab eo scopæ. sic alia cā. inq̄ cur eas ab impositis noībus declinarint quā ostēdi sequit̄ in q̄s uoluerūt. declinati aut uoluerūt ut generatī ac summatī. Item in formes. Duo. n. genera uerborū. Vnū secūdū q̄ declinādo multas ex se parit disparilis formas: ut est lego legis legā. sic alia. Alterū genus sterile qd̄ ex se parit nihil: ut ē et̄ uix magis cur. Quarū rerum usus erat simplex. ibi ēt uocabuli declinant ut in q̄ domo unus seruus uno seruilio post nomē in quā multi pluribus. Igit̄ & ī his rebus quoq̄ sūt noīa quot discrimina uocis plura ppagies plures. In his rebus quæ copulæ sūt ac cōiūgūtur uerba qd̄ nō opus fuit decliare ī plura fere singula sūt. uno. n. loro colligare possis uel hoīem uel equū uel aliud qd̄ qcqd̄ ē qd̄ cū altero p̄t colligari. Sed qd̄ dicitur ī loquēdo. cōsul fuit Tullius & antonius: eodē illo & oīs binos cōsules colligere possumus. Vel dicā amplius oīa noīa atq̄ iō ēt oīa uerba cū fiūt tūc ex una syllaba illd̄ & m̄eat unū. q̄re duce natura si quæ imposita eēt uocabula rebus ne ab oībus his decliatus putaret quoq̄ generū decliatiōes oriuntur.

¶ Artes orōnis sūt duæ: si itē: ut Dion ī tris diuiserimus ptes. Resq̄ nerbis adsignificant̄ una: p̄ quæ adsignificat calus. Alterū quæ tpa. Tertia quæ neutrū. De his aristoteles duas ptes orationis eē dicit. Vocabula & uerba: ut hō & equus & legit & currit utriusq̄ generis & uocabuli & nerbi: quædā priora & quædū posteriora. Priora ut hō scribit. posteriora ut doctus & docte. dicitur. n. doctus & scribit docte: hæc sequit̄ & locus & tēpus q̄ neq̄ hō nec scribi p̄t sine loco & tempore eē. ita ut magis sit locus homini cōiūctus tēpus scriptiōi. Cū d̄ his nomē sit primū. Prius enim nomen ē q̄ uerbū tēporale & reliqua posterius q̄ nomē & uerbum. Prima igitur nomina: quare de eorū declinatione q̄ de uerborū ante dicam. Noīa declinant̄ aut in earum rerum discrimina: quarum noīa sunt: ut a Terentius Terenti: aut in eas res extrinsecus quæ ea noīa non sunt: ut ab equo equito. In sua discrimina declinant̄ aut propter ipsius rei naturā de quo dicit̄: aut pp̄ illius q̄ dicit̄ p̄pter ipsius rei discrimina: aut a toto: ut ab hoīe homūculus: a capite capitulū. pp̄ multitudinē ut ab homine hoīs. Ab eo q̄ alii dicūt ceruices. & id Hortē. ī poema. ceruix quæ a pte declinata ut a corpe: ut a māmā māmōsa a māu māubria. alia ab aīo: ut a prudētia prudēs. ab īgeio īgeioīus. hæc sine agitatiōibus. aut ubi motus maiores. Itē ab aīo. aut strēnuitate & nobilitate strenui & nobiles. Sic a pugnādo & currēdo & pugiles & cursores. Vt aliæ declinatiōes ab aīo. aliæ a corpe. sic aliæ quæ extra hoīem: ut pecūiosi agrarii q̄ foris pecūia & ager pp̄ eorū q̄ dicūt̄. Sūt decliati cāu. ut his: q̄ d̄ alē o diceret distiguere possit cū uocaret. cū daret. cū accusaret: sic alia equidē discrimina quæ nec & grecos ad declinādū duxerūt. Sic cōtrouersia sūt quicq̄: qd̄ uocēt ut hercules. quæadmodū uocēt: ut Hercules a quo uocēt: ut ab hercule. cui uocēt ut herculi. cuius uocēt: ut herculis. p̄pterea uerba quæ erāt p̄inde ac cognōiata: ut prudēs cādidus strenuus q̄ ī his p̄trea sunt discrimina p̄pter incrementū: qd̄ magis uel minus in his esse potest accessit declinationum genus: ut a cādidō cādidus candidissimū.

Analogiæ

Sic a lōgo diuite id genus. alius ut fieret quæ in ea res quæ extrinsecus declinatur sunt: ab equo egle ab ouibus ouile. sic alia hæc cōtraria illis quæ supradcā ut a pecūia pecūioius: ab urbe urbāus. ab aratro atratus: ut nōnūq̄ ab hoīe locus ab eo loco hō. ut a romulo roma. a roma romāus. aliquot mōis decliata ea quæ foris. nā aliter q̄ a maioribus suis latonius & priamides. aliter quæ scō. ut a p̄dando p̄dæ. a merēdo merces. Sic alia sunt quæ circūire nō difficile: sed q̄ genus iā uidetur & alia urgerēt oīto. In uerborū genere quæ tpa ad significat q̄ ea erāt tria. p̄teritū. p̄s. futurū. decliatio facienda fuit triplex: ut a saluto salutabā salutabo. Cū itē p̄ioarū natura triplex eet q̄ loqueretur. de quo. ad quē. hæc ab eodē uerbo decliata: quæ i copia uerborū explicabuntur. Quoniā dictū ē duabus decliatio nibus. cur & i q̄ sit fama. tertiu qd̄ relinquitur. quēadmodū nunc dicitur. Declinationū genera sunt duo. uoluntariū & naturale. uoluntarium ē quo ut cuiusq̄ tulit uoluntas decliavit. sic tres cum eme runt ephesi singulos seruos. nōnūq̄ alius decli at nomē ab eo q̄ uēdit artemidorus. atq̄ artemā ap pellant. alius at regiōe q̄ ibi emit ab lonia lonā. alius q̄ ephesi ephesiū. sic alius ab alia aliq̄ re ut uisū ē cōtra naturalē decliatiōē. dico q̄ nō a singulorū oriē uolūtate sed aut cōi cōsensu. Itaq̄ oēs ip̄oitis noībus eorū. Itē declināt casus atq̄ eodē mō dicūt huius artemidori & ionis & huius ephesi. sic i ali is casibus cū utrūq̄ nōnūq̄ accidat & ut i uolūtaria decliatiōe aiaduertat natura & i naturali uolū tas quæ cuiusmōi sūt apient ifra q̄ utraq̄ decliatiōe alia fiūt similia alia dissimilia. de eo græci latini q̄ lib. fecerūt multos. p̄ti cū alii putarēt i loquēdo ea uerba seq̄ oportere. quæ a similibus similiter eent decliata q̄s appellarūt analogias: alii cū id negligēdū putarēt ac potius sequēdā similitudinē: q̄ i cōsuetudinē ē: q̄ uocat οὐκ ὀρθῶς: cū ut arbitror utrūq̄ sit nobis sequēdū: q̄ decliatiōe uolūtaria sit anomala i naturali magis analogia. ē q̄bus utriusq̄ generis decliatiōibus lib. faciā bis ternos. prio ris tris ē earū decliatiōnū disciplia posterioris ex eius discipliā p̄pagibus. ē prioribus prius erit hic quæ cōtra similitudinē decliatiōnū dicant. Scdus quæ cōtra dissimilitudinē. Tertius ē similitudinū forma. de q̄bus quæ expiero singulis tribus: tū de alteris totidē scribere ac diuidere incipiū. Incipiā q̄ huiusce li. ē dicere cōtra eos q̄ similitudinē sequunt quæ ē ut i ætate puer ad senē ad anū i uerbis ut ē scribo bā. dico cā. prius cōtra uniuersā analogia. deīde tū de singulis p̄tibus a natura sermo sit incipiā oīs orō cū debeat dirigi ad utilitatē ad q̄ tū deiq̄ puēit: si ē apta & breuis quæ petius q̄ obscurus & lō gius orator ē odio & cū efficiat apta ut itelligat breuis & cito itelligat: & apta cōsuetudo breuē tē pantiā loquētis & utrūq̄ fieri possit sine ana. nihil ea opus ē. Neq̄. n. utrūq̄ herculi an her. clauā dici oporteat si doceat analogia: cū utrūq̄ sit i cōsuetudinē nō negligēdū. Sūtq̄ æque sūt & breuia & apta p̄terea q̄ is utilitatis cā quæq̄ res sit iucta si ex ea q̄s id sit cōiecutus āplius ea icrutari: cū sint nimū ociosi. & cū utilitatis cā uerba iō sint ip̄oita rebus ut ea significēt si id cōsequimur una cōsuetudinē ni hil p̄dest analo. accidit q̄ quæcūq̄ cā usus ad uitā sint assūpta. i his nō utilitatē quærere nō similitudi nē. Itaq̄ i uestitu cū dissimilia sit uirilis toga tūicæ muliebri. stola. pallio. tamē iæq̄bilitatē hāc seq̄ nihilomius i ædificiis q̄ nō uidēus hēre atriu π̄ριποθηλον similitudinē & cubiculū ad æq̄leq̄ tamē p̄pter utilitatē i his dissimilitudinē potius q̄ similitudinē seq̄mur. Itaq̄ & hiberna & trichinia & æsti ua nō itē ualuata & fenestrata faciū. Quare cū i uestitu ædificiis sic i supellectile cibo: ceterisq̄ oī bus quæ usū ad uitā sunt assūpta domiet inæq̄litas: i sermōe quoq̄ q̄ ē usū cā cōstitutus ea nō repu diāda. q̄ si quis duplicē putat eē sūmā: ad q̄s metas naturæ sit puēiendū in usu utilitatis & elegantia q̄ nō solū uestiti eē uolumus ut uitēus frigus. sed et ut uideāur uestiti eē hōeste. nō domū habere: ut simus in tecto & tuto solū qd̄ necessitas cōtruserit: sed et ubi uoluptas retieri possit. nō solū uasa ad uictū habilia. sed et figura bella atq̄ ab artifice. q̄ aliud homini aliud hūanitati satis ē: Quouis sitiē ti poculū homini idoneū hūanitati si bellū paḡ. sed cū discessum ab utilitate ad uoluptatē tamen in eo ex dissimilitudinē plus uoluptatis q̄ ex similitudine sæpe capīt: quo noīe & gemina cōclauia dissi militer pollēt & lectos nō oēs paris magnitudie ac figura faciūt: q̄ si eēt analogiā petēda i supelle ctili oēs lectos haberēus domi ad unā formā & aut cū fulcro aut sine eo: nec tū ad trichiniarē gradū nō itē ad cubicularē. neq̄ potius delectarēur supellectile disticta q̄ eēt ex ebore aliisq̄ rebus dispari bulq̄ figuris q̄ grabatis analogō ad similitudinē formā plærūq̄ eadē materia fiūt. q̄re aut negandū nobis disipia eē iucūda. aut qa necesse ē cōfiteri dicēdū uerborū dissimilitudinē: quæ sit i cōsuetudinē nō eē uitāda. q̄ si ana. sequēda ē nobis: aut ea obseruāda ē quæ ē i cōsuetudinē aut quæ nō ē. Si ea quæ ē se quēda ē: p̄ceptis nihil opus ē: q̄ cū cōsuetudinē seq̄mur ea nos sequēt. Si quæ nō ē i cōsuetudine quæ remus ut q̄sq̄ duo uerba i q̄tuor formis finxerūt. similiter quis hæc nolēus: tamē erūt sequēda ut iu piter maspiter q̄s siq̄s seruet analogias p̄ ifano sit rephēdēdus. nō ergo ē ea sequēda: q̄ si oportet. i. ut a similibus similiter oīa decliēnt uerba seq̄ ut ab his similibus similia debeāt fingi q̄ nō fit. nā & similibus alia sunt similia: alia dissimilia. & a dissimilibus p̄ti similia p̄ti dissimilia: a similibus similia: ut a bono & malo bonū malū. a similibus dissimilia ut a lupus lepus. lupo lepori. Cōtraria a dissimi libus dissimilia: ut priamus paris priamo pari. a dissimilibus similia: ut luppiter iouis ioui. Eo et ma gis analogicos dissimilia fingunt: sed et ab eisdē uocabulis dissimilia. neq̄ a dissimilibus similia sed et eadē ab eisdē uocabulis dissimilia figi appet. q̄ cū duæ sūt albæ ab una dicunt albā ab altera albē ses: cū triæ fuerūt athenæ ab una dicti athenei. ab alā a athēiesi. a tertia athēopolitæ. Si ex diuersis uerbis multa scā i declinādo inēiūt eadē. ut cū dico a faf ni. luo luā & a soluēdo abluo abluā. oīa fere nostra oīa liberalia & muliebria multitudis cū recto cāu fiūt dissimilia. cū dādi similia ut mares terē tu fœciæ terētia. eadē i dādi uiris terētis & mulieribus terētis. dissimile Plautus & plautius. & cōe ut huius Plauti

huius plauti & Plautii. denique si est analogia. quod in multis uerbis & similitudo uerborum sequitur quod in pluribus est dissimilitudo. ut non sit in sermone sequenda analogia. postremo si est in oratione. aut in omnibus eius partibus est. aut in aliqua est parum & in omnibus non est in aliqua esse parum est ut albus esse aethiopes esse: non satis est quod habet candidos dentes. non est ergo analogia cum a similibus uerbis quae declinantur similia fore pollicentur qui analogias esse dicunt. & cum simili latu denique dicentes se uerbo uerbum ex eodem sit genere eadem figura transitu de casu in casum similiter ostendi possit. qui haec dicunt utrumque ignorat. & in quo loco similitudo debeat esse & quemadmodum spectari soleat. simile sit nec ne: quae cum ignorant sequitur ut cum analogia dicere non possunt sequi debeamus. Quare enim uerbum utrum dicant uocem quae ex syllabis est ficta eam quam audimus. an quod ea significat quam intelligimus. an utrumque. si uox uoci esse debet similis nihil refert quod significat mas an foemina sit. & utrum nomen an uocabulum sit quod illi interesse dicunt. Sin illud quod significatur debet esse simile. Theona & atheona quos dicunt esse pene ipsi geminos inueniunt. esse dissimiles. si alter erit puer alter senex. aut unus albus & alter aethiops. Item aliqua re alia dissimile. Sin ex utraque parte debet uerbum esse simile non cito inuenietur quin in altera re claudicet. nec perperna & alphæna erit simile. quod alterum nomen uirum alterum mulierem significat. Quare quoniam dixi ubi similitudo esse debeat nequeunt ostendere impudenter. sunt qui dicunt esse analogias alterum illud quod dixi quemadmodum simile expectari oporteret ignorare apparet ex eorum praecepto quod dicitur cum transierit e nominandi casibus in eos quos appellat uocandi: tu denique posse dici rectos esse similes aut dissimiles: esset enim: ut si quis Menæchmos geminos: cum uideat dicat se non posse iudicare similes ne sint: nisi qui ex his sint nati considerarit: nunc discrepat inter se nihil in quo magis minusue sit simile: quod conferas cum altero ad iudicandum extrinsecus oportet sumi. Quare cum ignoret quemadmodum similitudo debeat sumi: de analogia dicere non possunt. haec apertius dixissem nisi breuius eo nunc malle quod infra sunt planius usurpanda: quare quod ad uniuersam uerborum naturam attinet haec attigisse modo satis est. quod ad partis singulas orationis deinceps dicam. cuius quoniam sunt diuisiones plures: nunc ponam potissimum iam qua diuisis oratio seruanda: ut natura in quatuor partis. Vna quae habet casus: altera quae habet tempora: & tertia quae habet neutrum: & quarta in qua est utrumque. has uocat quidam appellandi dicendi adminiculandi iungendi. appellandi dicendi ut homo & nestor. dicendi ut scribo & lego. iungendi atque adminiculandi: ut docte & comode. Appellandi partes sunt quatuor e quis dicta a quibusdam prouocabula quae iunt ut quisque uocabula ut scutum ut gladium. nomina ut romulus remus. Pronomina ut hic haec duo media dicuntur nomina. prima & extrema articuli. Primum genus est infinitum. Secundum ut infinitum. Tertium ut effinitum. Quartum finitum. haec singulatim triplicia esse debent: quod sextum multitudinem casuum. sextus utrum uirile an muliebri. an neutrum sit ut doctus tu. multitudinem unum an plura significet: ut hic hi haec. casum utrum recto sit ut marcus. an obliquo ut marco. an communi ut louis. iis dictis partibus singulas praece quo facilius nunquam esse analogias quas sequi debeamus uideas. Nempe esse oportebat uocis formas ternas. ut in hoc humanus humana humanum. sed habent quaedam binas. ut ceruus cerua. quaedam singulas ut aper. & sic multa. Non ergo est in huiusmodi generibus analogia. Et in multitudine ut unum significat pater: plures partes sic omnia debuerit esse bina: sed & singularia solum sunt multa. ut cicer. sifer. Nemo enim dicit cicera. sifera. & multitudinis sunt ut salinae. Non enim ab his singulari specie dicitur salina & balnea. neque ab eo quod dicunt Balneum habet multitudinem consuetudo. nam quod est: ut praedium balneum debuerunt esse plura ut praedia balnea. quod non est. Ergo in his quoque analogia. Alia casus habet & rectos & obliquos. alia rectos solum. alia modo obliquos habet utrosque ut luno iunonis. Rectos modo ut iuppiter maspiter. obliquos solum. ut iouis ioué. Non ergo in his est analogia. Nunc uideamus in illa quadripartita. Primum si esset analogia. ut in his tribus articulis: ut est quis quem cuius. sic diceretur quae quam cuius. & ut est a quis cui. sic diceretur qua quae. nam est proportione simile. ut dea bonae quae sit dea bona quae est. & ut est quem quis sic quos quae quare quod nunc dicitur qui homines dici oportuit quae. Praeterea ut est ab his ei sic ab ea ea diceretur. quod nunc dicitur ei pronunciareretur. ut in his uiris sic eis mulieribus. & ut est in rectis casibus ea. id in obliquis esset eius. & iis nunc non modo in uirili sicut in muliebri dicitur eius. sed etiam in neutris articulis ut eius uiri. eius mulieris. eius pabuli. cum discriminentur in rectis casibus is ea id. de hoc genere parcius tetigi. quod librariorum haec sponforia indulgentius elatuos putauit. De nominatiuis quae accedunt proxime ad finitam naturam articuloꝝ atque appellantur uocabula ut homo & equus eorum declinationum genera sunt quatuor. unum nominandi. ut ab equo equile. alterum casuale ut ab equo equum. tertium augendi. ut ab albo albius. quartum minuendi. ut cista cistula. Primum genus ut dixi. id est cum aliqua parte orationis declinata sunt recto casu uocabulum. ut a balneis balneator: hoc fere triplices habet radices quod & a uocabulo oritur. ut a uenatore uenabulum. & a nomine: ut a tibre tibur. sed a uerbo ut a currendo cursor in nullo horum analogiam seruare uidebis: primum cum dicatur ut a boue & a iue ouile & iule: sic a boue bouile non dicitur. & cum simile sit. auis & ouis neque dicitur ut ab aue auarium: ab oue ouile ab aue auile non est: neque ab oue ouarium: & cum debuerit esse ut a cubatione cubiculum sic a fessione sediculum non est. Quoniam taberna uini uenit uinum a uino uinaria a creta cretaria ab unguento unguentaria dicitur. Analogicon si eēt uocabula: ubi caro uenit carnaria: ubi pelles pellaria: ubi calcei calcearia diceretur: non launea. a pelle suina & sutrina. Et sicut est ab uno uni: a tribus trini: a quatuor quadrini: sic a duobus duini non bini diceretur. nec non ut quadrigae trigae sic potius diugae quam bigae: permulta sunt huiusce generis quae quoniam admonitis perspicere potest mitto. Vocabula quae a nominibus oriuntur: si a similibus nominibus similia esse debent dicemus. Quoniam gemina sunt Parma alba Roma parmensis. aut quoniam similis est Roma nola parma dicemus ut Romani nolani: sic parmani: & a pgamo ab ilio similiter pergamenus ilienus. aut ilius unus. & alia mas & foemina: sic pergamus & pergama uir & mulier. & quoniam similia nomina sunt asia lybia dicemus asiaticos & lybiaticos homines quae uocabula dicuntur a uerbis fiunt: ut a scribendo scriptor: a legendo lector. haec quoque

Analogia.

non seruare similitudinem licet uidere. ex iis cū similiter dicatur. ut ab amando amator. a salutādo salutator. a cantando cantator. & cum dicat lassus sum. metendo. serēdo ex his uocabula nō reddūt proportionē quo non fit. ut messor fertor. multa sunt itē in hac specie. in quibus potius cōsuetudinē sequimur q̄ rationem uerborum. Præterea cum sint ab eadem origine uerborū uocabula dissimilia superiorū: q̄ simul habeāt casus & tempora quo uocantur participia & multa sint contraria. ut amor amo. sero seror. ab amo & eiusmodi omnibus uerbis oriuntur præsens & futurum & amās & amaturus. & ab eis uerbis tertiu qd̄ debet fingi præteriti. In lingua latina reperiri nō potest. non ergo analogia. sic amabor legor & eiusmodi uerbi est uocabulū eius generis præteriti temporis fit ut amatus erā. sum. ero neq̄ præsentis & futuri ab his fit nō est ergo analogia. præsertim cū tantus numerus uocabulorū in eo genere interierit. qd̄ dicimus in his uerbis quæ cōtraria nō habent. loquor & uenor. tamen dicimus loquēs & uenās locuturus & uenaturus: qd̄ secundū analogias non est. quoniam dicimus loquor & uenor: unde illa quæ erant superiora minus seruant. qd̄ cū his quæ contraria uerba habent alia efficiunt terna. ut ea quæ dixi. alia bina ut ea quæ dicā currens ambulans. currens ambulaturus. tertia enī præteriti non sunt ut currens sum. ambulatus sum. nec in his quidē quæ sæpius quid fieri ostēdūt seruiatur analogia. Nam ut est a cantando cantans. ab amando amans non est. & sic multa ut in his singularibus. sic in multitudinis. Sicut enim cantantes seditantes nō dicuntur. quoniam uocabulorū genus qd̄ appellant compositiū & negant cōferri id oportere cum simplicibus de quibus adhuc dixi de compositis separatim dicā. cum a tibus & canendo tibicines dicuntur quærūt si analogias sequi oporteat. cur nō a cythara & pialterio & pādura dicamus cytharicē & sic alia. si ab æde & tuendo ædituus est cur ab atrio & tuendo potius atrituus sit q̄ atriēlis. si ab auibus capiendis auceps dicatur. debuisse aiunt ex piscibus capiendis pisceps. ut aucupē sic piscicupē dici ubi lauet ut æs æraria nō ære lauinas nominari. & ubi fodiat argentū argētifodinas dici. neq̄ ubi fodiat ferrū ferrifodinas. qui lapides cædunt lapidas. qui ligna lignidas nō dici. neq̄ aut aurificē sic argentificem nō doctū dici i doctum. nō falsum infusum. sic ab hoc quoq̄ fonte quæ profluunt animaduertere est facile. Relinquit de casibus in quo aristrachei suos cōtendūt neruos. Primū: si in iis eēt analogia dicunt dixisse omnes nominatiuos & articulos habere totidē casus nūc alios habere nō solū: ut litteras singulas omnes alios tris ut prædium prædii prædio. Alios quatuor: ut mel mellis melli melle. Alios quinque: ut quintus quinti quinto quintū quinte. Alios sex: ut unus unius uni unū une uno. Non esse ergo in casibus analogias. Secundo q̄ Crates dicebat. cur quæ singulos habent casus ut litteræ græce non dicant alpha & alphi alphas. si idem mihi respondebit q̄ Crateri nō essent uocabula nostra: sed penitus barbara quærā cur inde nostra nomina & perlarū & cæterorum quos uocant barbaros cum casibus dicant. quare si essent in analogia aut ut pœnicorum & ægyptiorū uocabula singulis casibus: dicerent aut pluribus: ut gallorū ac cæterorū. Nam dicunt ab alauo alaucus & sic alias. In quod scribent dicēt: q̄ pœni cum sint singulis casibus ideo eas litteras græcas nominari. sic græci nostra senis casibus: nō quinis dicere debebāt: q̄ cum nō faciunt nō est analogia: quæ si essent negant ullū casum duobus modis debuissent dici qd̄ fit contra. Nam sine reprehensione uulgo alii dicunt in singulari hac oui & au: alii hac oue & aue. In multitudinis puppis restis & hæ puppes restes. Item q̄ in patritio casu hoc genus dispariliter dicūtur ciuitatum parentū & ciuitatū parentiū. In accusandi hos montes fontes: & hos montis fontis. Itē cū si sit analogia debeāt a similibus uerbis similiter declinatis similia fieri & id nō fieri ostēdi possit despiciendā esse eam rationē at qui ostēditur. Nā quid potest similius eē q̄ mēs dens gens. cū horū casus patritius & accusatiuus in multitudie sint dispariles. Nam de primo fit gentiū & gentis: utrobique ut fit. a secūda mentium & mentes. ut in priore solo fit idest a tertio dentiū & dentes ut in neutro sit. sic item quoniā simile est recto casu furus. lupo. lepus rogant cur nō dicāt proportionē. Itē furo. lupo. lepo. Sint respondeat similia non esse q̄ eo uocemus dissimiliter fure. lupe lepus. Sic enim respōdere uoluit Aristarchus Crateri. nā cū scripsisset similia esse phylomedes Heraclides Melicertes dixit nō esse similia. Inuocando enim cū e breui dici Phylomede cū e longo heraclide. cū breui melicerte. In hoc dicūt Aristarchū nō intellexisse qd̄ quæreret si nō solueret. Sic enim ut quicquid in obliquis casibus discrepauit dicere potuit propterea rectos casus uoci esse similis cū quæreret duo iter se similia sint nec ne nō debere extrinsecus assumi. cur similia sunt. Itē si esset analogia similiter ut dicunt aues. oues. fues dicerent. item ut ouiu: auiu. fuiu. si analogia est inquit. Cur populns dicit dei penates. dei consentes. cū sit ut hic reus. ferus deus. sic hi rei feri dei. Item quærūt si sit analogia cur appellant omnes ædes deū cōsentiu & nō deorū consentiu. itē cur dicat mille denariū. nō mille denariorū. est enim hoc uocabulū figura. ut uatinius manilius denarius. debet igitur dici. ut uatiniorū maniliorū denariorū. & nō equū publicū mille assariū esse. sed mille assariorum. ab uno enim assario multi assarii. ab eo assariorū. item secūdū illorū rationem debemus secūdis syllabis longis hestorem. nestorem. est enim ut quæstor prætor nestor. quæstorem prætorem nestorem. quæstoris prætoris nestoris. & nō debuit dici quibusdas quisdas. Est enim ut ei qui his quis. at sicut. quibusibus. Cum dicat da patri familias: si analogias sequi uellet nō debuerunt dicere ad patrifamilias. qd̄ est ut attiniæ catiniæ familiæ. sic una attinia catinia familia. Item plures patrefamilias dicere nō debuerunt. sed ut Sisenna scribit patrefamiliarū. neq̄ oportebat cōsuetudinē notare alios dicere boui greges. alios bouerū & similia. alios ioum. alios iouerum cum esset ut iouis bouis struis. & iouem bouem struē. ioui boui strui. Nec cum hæc cōuenerit in obliquis casibus dubitare debuerunt. in rectis propinquius. nūc in consuetudine aliter dicerem pro iouis iuppiter. pro bus bos. pro strues struis. Deinceps dicam de altero genere uocabulorū in quo cōtentiōes sunt: ut albū albius albißimum. In quo id analogia nō seruari apparet: nam cū sit simile falsum caldū. & dicat ab iis falsius caldius: falsissimum caldißimū debuit dici. Quoniā simile est bonū malū ab his bonius & malius bonißimum & malißimū. nōne dicitur bonū melius optimum: in aliis uerbis nihil est: ut dulcis dulcior dulcißimus: in aliis primum ut peius Pessimū. m: in aliis medium cesior cesius cesißimus: in aliis bina sunt quæ sint ab eadem uoce declinat

& ea

& ea ita ut alias desint secundū & tertiu: ut in hoc m ine manius manissime. Alias ut duo prima absint: ut ab optimo optius optimi. Alias ut primum & tertium desit: ut a melū melius melissimū. Præterea si dicerentur similiter cum similia essent. Macer facer tener: & macerimus. facerimus. tenerimus nō discreparent in his maior & magis facer tenerimus. neq; alia trisyllaba fierent. & si in his dominaretur similitudo diceremus ut cā didissimus cādidissima. pauperrimus pauperrima. si cādidus cādida. pauper paupera. & ut dicimus doctus docta doctissimus doctissima. sic diceremus frugalissimus frugalissima. frugus & fruga. ea si proportionem essent uerba & uno uocabulo dicimus uirum & mulierem sapientē & diligentem & sapientiorē & diligentiorē sic diceremus. Item cum peruenerimus ad summū. qd' facimus aliter. nam uirū dicimus sapientissimum & diligentissimū. fœminā sapientissimā & diligentissimā. qd' ad uocabulorū huius generis exempla pertinet multa sunt reliqua. sed eadem quæ dicta ad iudicandum satis sunt. q; analogias in collatione uerborum sequi non debemus. Magnitudines uocabula cum possint esse terna: ut cista cistula cistella: in mediis nō sunt. ut in his macer macri colus macellus. niger nigricolus nigellus. Item minima in quibusdā non sunt. ut auis auicula auicella. caput capitulum capitellum. In hoc genere uocabulorum. q; multa desunt dicendum est non esse in eo potius sequendam cōsuetudinē q; rationē. quod ad uocabulorū genera quatuor pertinet. ut in hoc potius cōsuetudinē q; analogiā dominari facile animaduerti possit dictum. Sequit' de nominibus quæ differunt a uocabulis ideo q; sunt finita ac significans res proprias. ut Paris Helena. cum uocabula sint infinita ac res cōmunis designentur. ut uir mulier. e quibus alia nomina a nominibus. ut illum ab illo & illa ab illo alia a uocabulo. ut ab albo albus. & ab atro atrius in neutris seruata est analogia: Nam & cum sit a Romulo Roma proportione non est qd' debuit eē perpēni filia non perpēnæ. Perpēna mulieris nomē esse debuit & nata esse a Perpēno qd' est ut arbernus percernus ppernus Arberna pperna & pperna: qd' si Marcus pperna uirile ē nomen & analogia sequenda. Lucius Elia & Quintus Mutia uirilia nomina esse debent. Item quæ habent ab rhodo. andro cizico rhodus cizicenens similiter cizinus diceret cuius unusquisq;. Nam ut ab athenis athenæus dicitur rhetor nomine & si nō sit atheniensis in hoc ipso analogia nō est. qd' alii nomina habent ab oppidis. alii aut nō habent. aut non ut debent habent. habēt pleriq; libertini a municipio manumissi. in quo ut societātū & fanorum serui non seruauerunt proportionem & rationem. & Romanorum liberti debuerunt dici. ut a fauentia fauentinus. a reate reatinus. sic a Roma Romanus. ut nominātur a libertinis orti publicis seruis romani qui manumissi ante q; sub magistratus nomina qui eos liberarunt succedere cœperunt. hinc quoq; illa nomina lesis. Vfenas Carinas Mœccenas. quæ cum essent a loco ut Urbinas & tamen urbinus ab iis debuerunt dici ad nostrorum nominum similitudinem.

Marci Terentii Varronis analogiæ Liber Secundus incipit.

n Esciunt docere q; discere quæ ignorāt. in quo fuit Crates nobilis gramaticus qui fretus Chrysippo homine acutissimo qui reliquit perianomalias: hi libri contra analogiā atq; Aristarchū est nixus: sed ita ut scripta indicant eius ut neutrius uideat' peruidisse uoluntatē qd' & Chrysippus de inæqualitate cū scribit sermones propositum habet ostendere similes res dissimilibus uerbis & similibus cōdissimiles esse uocabulis notatas: id qd' est uerbū: & cum Aristarchus de æqualitate cōscribit & de uerborum similitudine quarūdā inclinationes sequi iubet: quoad patitur cōsuetudo. Sed hi qui in loquēdo partim sequi iubet nos cōsuetudinē: partim rationem: nō tam dicere pant q; consuetudo & analogia cōiunctiores sunt inter se q; hi credunt q; est nata ex quadam cōsuetudine analogia & ex hac cōsuetudo & dissimilibus & similibus uerbis eorū q; declinationibus cōstat. neq; anomalia neq; analogia est repudianda: nisi si non est homo ex anima: qd' est homo ex anima: qd' est ex corpore & anima. Sed ea quæ dicam quo facilius peruideri possint prius de trinis copulis discernendū. Nam cum confusim ex utraq; parte pleraq; dicuntur quarū alia ad alia referri debent sumā primū de copulis naturæ & suis. Hac enim duo sunt quæ exigunt diuersa. qd' aliud est dicere uerborum analogias: aliud dicere uti oportere analogiis. Secundū de copulis multitudinis ac finis utrum omnium uerborum dicat' esse analogia: an usus: an maioris partis. Tertiu de copulis personarum quis eis debēt uti: quæ sunt plures. Alia enim populi uniuersi. alia singulorum. & de his nō eadem oratores & poetæ. qd' eorum nō idem ius. Itaq; populus uniuersus debet in omnibus uerbis uti analogia etsi Perperam est cōsuetus corrigere seipsum. Cum orator nō debeat in omnibus uti: qd' sine offensione nō potest facere: cum poetæ trāsire lines impune possint. populus enim in sua potestate singuli i illius. Itaq; ut suā quisq; cōsuetudinē si mala est corrigere debet: sic Populus suam. Ego populi cōsuetudinis non sum. ut dominus. at ille meæ est. ut rationi obtēperare debet gubernator. gubernatori unusquisq; in nauī. sic populus rationi non singuli populo. quare ad q; cūq; summā in dicendo referā. si animaduertes intelliges utrum dicatur analogia esse. an uti oporteret redigeretur. dici id in populum alitur. ac inde omnibus dici in eum qui sit in populo. Nunc iā primū dicā pro uniuersa analogia. cur nō modo uideat' esse reprehendēda: sed etiā cur in usu quodāmodo sequenda. Secūdo de singulis criminibus quibus rebus possint. quæ dicta sunt cōtra solui dicā ita ut generatis comprehendant. & ea quæ in priori libro sunt dicta. & ea quæ possunt dici atq; illic præteriri.

p Rimū qd' aiunt qui bene loqui uelit cōsuetudinē sequi oportere nō rationū similitudinē: qd' alterū si negligat sine offensione facere nō possit. alterū si sequatur quod sine reprehensione nō sit futurū erat. quod qui in loquēdo consuetudinē qua oportet uti sequitur nō sine ea ratione. Nā uocabula ac uerba quæ declinamus. similiter ea i cōsuetudine esse uidemus. & ad ea referimus. Et si quid ē erratū. nō sine ea corrigimus. Nā ut qui tricliniū cōstrarūt si quē lectū de tribus unū imparē posuerūt. aut de paribus nimū aut parū prodixerūt una corrigimus. & ad cōsuetudinē cōmunē & ad aliorū tricliniorū analogias. Sic si quis in oratione in pronunciando ita declinat uerba ut dicat disparia. qd' peccat redigere debemus ad cæterorum similiū uerborū rationē cū duo peccati genera sint declinationū. unū qd'

in cōsuetudinē perperā receptū est. Alterū qđ nondū est. & perperā dicat. unū dant non oportere dici qđ sit in cōsuetudine. Alterū nō conceditur. quin ita dicat ut sit simile cum id faciat. ac si quis puerorū per delicias pedes male ponere atq; imitari uacias cōepit: hos corrigi oportere si cōci dat. Contra si quis in cōsuetudine ambulādi iam factus sit uacia aut cōpernis. si eum corrigi nō concedat. nō lequit ut stulte faciant. qui pueris in geniculis alligant serperastra ut eorum deprauata nō corrigāt crura: cū deculpandus nō sit medicus qui e lōginqua mala cōsuetudine aegrū in meliorē traducit. quare reprehēdendus sit qui orationē minus ualētem propter malā cōsuetudinem traducat in meliores pictores Appelles Protogenes. sic alii artifices egregii nō reprehēdēdi: qđ cōsuetudinē miconos Dioroiarim me etiā superiorū nō sunt secuti. Aristophanes improbandus qui potius in qbusdam ueteritatē q̄ cōsuetudinē secutus. qđ si uiri sapiētissimi & in re militari: & in aliis rebus multis contra ueterem cōsuetudinē cū essent usi laudati despiciendi qui potiorē dicūt oportere esse cōsuetudinē ratiōe. An cū quis perperā cōsueuerit quid facere in ciuitate nō modo patiemur sed etiā pœna afficiemus. Idest si quis perperā cōsueuerit dicere uerbū nō corrigemus: cum id fiat sine pœna: & hi qui pueros in ludum mittunt ut discant quæ nesciunt uerba: quēadmodū scribāt. Idem barbato qui ignorabunt uerba quēadmodū oportuit dici nō docebimus ut sciāt qua ratione conueniat dici: sed ut nutrix pueros a lacte nō subito euellit a cōsuetudine cum a cibo pristino in meliorem traducit: sic in maioris loquendo annis commodis uerbis ad ea quæ sunt cum ratione modice traducere oportet: cum sit in cōsuetudine cōtra rationem. Alia uerba ita ut ea facile tolli possint. Alia ut uideantur esse fixa quæ leuiter hærent ac sine offensione cōmutari possint. Si enim ad rationē corrigi oportet quæ tum ad rationem sunt ita ut in præsentia corrigere nequeas: quin ita dicas: his oportet si possis nō uti. Sic enim obolescent ac postea iam oblitterata facilius corrigi poterunt quas nouas uerbi declinationes ratione introductas respuit forū. his boni poetæ maxime scænici cōsuetudine subigere aures populi debent: qđ poetæ multum possunt in hoc proptet eos quædam uerba in declinatione uelius: quædam deterius dicuntur. Cōsuetudo loquendi est in motu. Itaq; solet fieri ut meliore deteriora meliora uerba perperam dicta apud antiquos aliquos propter poetas nō modo nunc dicantur recte: sed etiam quæ ratione dicta sunt tū nū perperam dicuntur. Quare qui ad cōsuetudinem nos uocat. si ad rectam sequemur. In eo quoq; enim est analogia si ab eo inuocēt quæ est deprauata nihilomagus sequemur. nisi cū erit necesse sequar in cæteris rebus mala exempla. nam ea quoq; cum aliqua uis uirget inuiti sequamur. Neq; enim Lysippus artificum priorū potius est uitio factus q̄ artem. Sic populus facere debet: etiam singuli sine offensione qđ fiat populi qui amissa modo quarant. sed etiam qđ iudiciū dēt idē ex sermone. siquid deperit nō modo nihil impendunt ut requirāt. sed etiam cōtra iudices repugnāt. ne restituat uerbū qđ nouū & ratione introductū quo minus ut recipiamus uitare nō debemus. Nam ad usum in uestimētis ædificiis supellectilis nouitati nō impedit uetus cōsuetudo: Quem enim amor assuetudinis potius in pānis possessorē retinet. Quē ad noua uestimenta traducit. An nō sæpe ueteres leges abrogatæ nouis cædunt. Nōne inusitatis formis ualorū recentibus a grācia allatis oblitteratæ antiquæ cōsuetudinis synorum & capularum species. His formis uocabulorū incontaminati uti nollent quæ de cœteris ratio propter cōsuetudinem ueterem. Et tantum inter duos sensus interesse uolunt ut oculis semper aliquas figuras supellectilis nouas cōgrāt contra auris expertes uelint esse. Quotus quisq; iam seruus habet prisca nominibus quæ mulier suum instrumentū uestis atq; auri ueteribus uocat uis appellat sed inductis. non tam irascendum q̄ huiusce prauitatis patronis. Si enim usquequaq; nomen esset analogia tum sequebatur: ut in uerbis quoq; non esset nō cum esset usquequaq; ut est. non esse in uerbis. quæ enim est pars mundi quæ non innumerabiles habeat analogias. Cælū in mare an terra quæ in his nōne in cælo: ut ab æquinoctiali circulo ad solstitialem: & hinc septentrionalem diuisum. sic contra a paribus partibus. Idem a bruma uersum contraria parte nō quantum polo superior abest & abest a septentrionali circūit cum his ad solstitiū tantundem abest inferior ab eo quem antiarcticō uocant astrologi & is ad brumalē. nō quēadmodū quodq; signum exortū hoc anno quot quot annis eodem modo exortur. Nō aliter sola bruma uenit ad æquinoctiū. an contra cū ad solstitiū uenit ad æquinoctiale circulum & inde ad brumā. Nōne luna ut a sole discedit ad aquilonē & inde redit in eandem uia sic inde fertur ad austrum & regreditur inde. sed qui plura de astris ubi difficilius reperitur quid sit: aut fiat in motibus dissimiliter. At in mari credo motus non habēt dissimilitudines geminas qui in .xxiii. horis lunaribus quotidie quater se mutat. At cum sex horis æstus creuerunt totidem decreuerunt rursum idem. Item q; ab his an hanc aualogiam ad diem seruant: ad mensem non item alios motus. Sic item cum habeant alios inter se conuenientes: de quibus in libro quem æstuariis feci scripsi. Non in terra in sectionibus seruata analogia. Nec cuiusmodi in præterito tempore fructuum genera reddit. similia ī præsentī reddat: & cuiusmodi a tritico iactio reddit segetes: sic ordeo sato proportionē reddit parilis. Non ut europa habet flumina: lacus: montes: campos. sic habet asia. Nam in uolucris generatim seruatur analogia non ex aquilis aquilæ atque ex turdis qui procreantur turdi. sic ex reliquis suis cuiusq; generis. An aliter hoc fit quam in aere in aqua. non hic Conchæ inter se generatim innumerabili numero similes. Non pisces sane murena fit lupus aut merula. Non bos ad bouem collatus similis. Et qui ex his prognerantur inter se uituli etiam: ubi dissimilis foetus: ut ex equa mulus: tamen ibi analogia quod ex quocunq; asino & equo nascitur idem mulus aut mula ut ex equo & asina hinnuli. Non sic ex uiro & muliere omnis similis partus: quod pueri & puellæ non horum ita inter se. non omnia similia mēbra ut separatim utroq; suo genere similitudines intra paria: Non omnes cum sint ex anima & corpore partes quoq; horum proportionē similes. Quid ergo cum omnes animæ non innum sint diuisæ in octonas partes hæ inter se non proportionē similes. quinque quibus sentimus. sexta qua cogitamus. septima qua progneramus. cætaua qua uoces mittimus. Igitur quoniam qua loquimur uicem orationem hanc quoq; necesse est natura habere analogias. Itaq; habet an non uides ut græci habeant eam quadripartitam: unam in qua

lit casus

fit casus: alteram in qua tempora: tertiã in qua neutrum: quartam in qua utrumque. sic nos habere: & quid uerba ne scis: ut apud illos sint alia finita. alia ne sic utra esse apud nos equide non dubito. qui animaduertunt. Item in eam innumerabilem similitudinem numerum. ut trium temporum uerba. ut trium personarum. quis enim potest non una animaduertisse in omni oratione esse: ut legebam lego legã. si lego legis legit. Cum hæc eadẽ dicant alias ut in gula. alias ut plura significantur. Quis est enim tã tardus qui illas quoque non animaduertit similitudines quibus utimur imperando. quibus in optando. quibus in interrogando. quibus in infectis rebus. quibus in perfectis sic in aliis discriminibus. Quare qui negat esse rationem analogiã non uidet naturam non solum orationis sed etiã mundi. qui autem uident & sequi negant oportere pugnã contra naturam non contra analogiã & pugnã uoluntis non gladio. Cũ pauca excepta uerba ex pellago sermonis puluini trita efferant. cũ dicant propterea analogias non esse similiter. ut si quis uiderit mutilum bouem aut luscum hominem claudicantem equum neget in curribus bouem hominum & equorum naturã similitudinis proportionem consistere. Qui autem duo genera dicit esse analogiã unum naturale. quod ut ex natis nascuntur letis: sic & lupinum. Alterum uoluntarium. ut in fabrica cũ uident scenam ut in dexteriore parte sint ostia sic esse in sinistiore simili ratione factã de his duobus generibus naturalẽ esse analogicẽ. ut sit in motibus cæli uoluntaria non esse quod ut quæque fabro lubitum sit possit tacere parte scenæ. sic in hominum partibus esse analogias. quod eas natura facit in uerbis non esse quod & homines ad suã quicquid uoluntate fingat. Itaque de eisdem rebus alia uerba habere græcos: alia tyros: alia latinos. Ego declinatus uerborum & uoluntarios & naturalis esse puto. uoluntarios quibus homines uocabula imposuerint rebus quædam: ut a Romulo roma: a tybure tyburtes. Naturales ut ab impositis uocabulis quæ inclinant in tempora aut in casus ut a Romuli Romulo romulum. & a dico dicebam dixerã. Itaque in uoluntariis declinationibus inconstantia est. In naturalibus constantia quas utraque quoniã hi non debeant negare esse in oratione quæ in mundi partibus omnibus sit. Et declinationes uerborum innumerabiles dicendum est esse in his analogias. Neque statim ideo ea in omnibus uerbis est sequenda. Nam si qua perperam declinauit uerba consuetudo ut ea aliter sine offensione multorum hinc orationem uerborum prætermittendã ostendit loquendi ratio. Quod ad uniuersalẽ pertinet causam. Cur similitudo & sit in oratione & debeat obseruari & quã ad finem quoque satis dictum. quare quod sequitur de partibus singulis deinceps expediemus ac singula crimina quæ dicunt soluemus. In quo animaduertito naturæ quadruplicẽ esse formam. ad quã in declinando accommodari debeant uerba. quod debeat subesse res quæ designet: & ut sit ea res in usu. & ut uocis natura ea sit quæ significauit ut declinari possit: & similitudo figura uerbi ut sit ea quæ ex se declinata genus procedere certum possunt quo neque a terra terrus ut diceretur postulandum est quod natura non subest. ut in hoc alterum maris alterum foeminae debeat esse. Sic neque propter uinum ut Terentius significat unum plures Terentium postulandum est. ut si dicamus faba & fabæ. non enim in similibus utrumque. Neque ut dicimus ab terentius terentium: sic postulandum: ut inclinemus ab a & b quæ non omnis uox natura habet declinatus. Neque in forma collata querendum solum quid habeat in figura simile: sed etiam nonnunquam in eo quod habeat effectum. Sic enim lana gallicana & apula uidet imperito similis propter speciem cũ peritus apulã emat plures: quod in usu firmior sit: hæc nunc stricti dicta apertiora fient infra. Incipiam hinc quod rogant ex qua parte oporteat simile esse uerbum ab uoce an significatione. respondeamus a uoce. sed tamen nonnunquam querimus genere similia ne sint. quæ significant ac nomen uirile: cum uirili conferimus: foeminae cũ muliebri: non quod id quod significat uocẽ commoueat. Sed quod nonnunquam in re dissimilis figuræ formas indissimiles imponunt. Dispariles ut calcei muliebres sint an uiriles dicimus ad similitudinem figuræ: cum tamen sciamus nonnunquam & mulierẽ habere calceos uiriles & uirum muliebres. Sic dici uirum perpenã aut plenam muliebri formã. Et contra parietẽ & abietẽ esse formã similem quod alterum uocabulum dicatur uirile alterum muliebri & utrumque natura neutrum. Sic itaque ea uirilia dicimus. non quæ utrum significant sed quibus proponimus hic & hi. Et sic muliebri in quibus dicere possumus hæc aut hæ. quare nihil est quod dicunt theona & dio na non esse similis. si alter est æthiops alter gallus. si analogia rerum dissimilitudines assumat ad discernendum uocis uerbi figuras quod dicunt simile sit nec ne nomen nomini impudenter Aristarchum præcipere. oportere spectare non solum ex recto: sed etiam ex eorum uocandi casu. esset enim deridiculum si similes inter se parentes sint de filiis iudicare. qui erant quod non ab eo obliquis casibus sit ut recti simili facie ostendant sed propter eos facilius prospici similitudo potest eorum quã uim habeant: ut lucerna in tenebris allata non facit: quæ ibi sunt posita similia sint: sed ut uideatur quæ sunt: cuius definit quid similibus uidet quæ in his est extrema littera. crux fryx: quæ qui audit uoces auribus discernere potest nemo cũ eadem non esse similes ex aliis uerbis intelligamus. quod cum sit cruces & fryges & de his extremis syllabis exemplum sic. c. ex altero sit. ut ex. c. & s. crux ex altero. g. & s. frux fryx quod item apparet. cum est deceptum. s. Nam sit unum cruci alterum frugi. quod aiunt cum in maiore parte orationis non sit similitudo non esse analogiã dupliciter stulte dicunt: quod & in maiore parte est & in minore parte est. & si in minore sit: tamen sit in maiore: nisi etiã nos calceos negabunt habere. quæ in maiore parte corporis calceos non habeamus: quod dicunt nos dissimilitudine. Itaque in uestitu: in supellectile: delectari uarietate non paribus subuculis uxoris respondeo: si uarietas: iucunditas: magis uariũ esse in quo alia sunt similia alia non sunt. Itaque si cut abacum argento ornari: ut alia disparia sic orationem rogat si similitudo sit sequenda cur malimus habere lectos alios ex ebore alios ex testudine: sic item genere aliquo alio. ad quæ dico non dissimilitudines quoque sequi Sæpe itaque ex eadem supellectili licet uidere. Nam nemo facit triclinii lectos nisi paris & materia & altitudine & figura. qui facit mappas triclinarias non similis inter se. quis puluinos. quis denique cætera quæ unius generis sint plura. Cum inquit utilitatis causa introducta sit oratio sequendum non quæ habeat similitudinem sed quæ utilitatem. Ego quidem utilitatis causa orationem factam concedo. sed ut uestimentum. quare ut hic similitudines sequeremur. ut uirilis tanca sit uirili similis. Item toga togæ. sic mulierum stola ut sit stola proportionem: & pallium pallio simile. Sic cum sint nomina utilitatis causa. tamen uirilia inter se similia. Item muliebria inter

qui

Analogiæ

sequi debemus quod aiunt: ut præfedit & perstitit. sic percubuit quoniã non sit. nõ esse analogiã ut in hoc errant quod duo posteriora ex prioribus declinata non sunt. cum analogia polliceat ex duobus similibus similiter declinatis similia fore. qui dicunt quod si a Romulo Roma & non Romula. neque ut ab oue ouilla. sic a boue bouilla esse analogias errant quod nemo pollicetur e uocabulo uocabulũ declinari recto casu singulari in rectum singularem. sed ex duobus uocabulis similibus casus similiter declinatos. similes fieri dicunt quod uocabula litterarũ latinarum nõ declinantur in casus nõ esse analogias. hi ea quæ natura declinari nõ possunt eo declinatus sequitur proinde ut nõ ea dicatur esse analogia quæ a similibus uerbis similiter esset declinata. quare nõ solum in uocabulis litterarũ non hæc requirenda analogia. sed in syllaba quidẽ ulla. quod dicimus hoc ha. huius ha. sic alia quod si quis in quoque uelit dicere esse analogias rerũ tenere potest. ut enim dicunt ipsi alia nomina quod quinque habet figuras habere quinque casus. alia quatuor. sic minus alia dicere poterit esse litteras ac syllabas in uoce quæ singulos habent casus in rebus plurimis quæadmodũ inter se conferrent ea: quæ quaternos habebũt uocabulis casus. Item ea inter se quaternos sicque singulos habebunt. ut conferant inter se dicentes ut sit hoc. a. huic. a. esse hoc est huiusce. e. huic. e. quod dicunt esse quædam uerba quæ habeant declinatus ut caput horũ par reperiri quod non possit nõ esse analogias respondendũ. sine dubio si quod est singulare uerbu id nõ habere analogias minimum esse debent uerba in quibus sit similitudo quare in hoc tollunt esse analogias sed initiũ uocabulũ recto casu apparet in hoc quæ dedit ira caput neque dispendi facit hiliũ. quod ualet neque dispendi facit quicquid idem. hoc obliquo apud Plautũ. Video enim te nihil pendere præ philolacho oēs homines quod ex ne & hili quare dicitur est nihil. qui non hili erat. Casus tũ cum comutatur de quo dicitur. de homine. dicimus enim hic homo nihil est. & huius hominis nihil & hunc hominẽ nihil: si in illo comutarem. diceremus ut hoc linum & limũ sic nihilũ: non hic nihili: & huic lino & limo: sic nihilo nõ huic nihili. potest dici Patrius casus ut ei præponuntur pronomina plurã: ut hic casus Terentii: hunc casum terentii: hic miles legionis. huius militis legionis hunc militem legionis. Negant cum omnis natura sit aut mas: aut fœmina: aut neutrum debuisse ex singulis uocibus ternas figuras uocabulorum fieri: ut albus alba album: nunc fieri in multis rebus binas ut Metellus metella. Ennius ennia nõnulla singula ut tragœdia: comœdia sic esse Marcum numerium at marcam numeriam non esse dici: corbum turdum: non dici corbam turdam. Contra dici pantheram menilam. non dici pantheram menilum nullius neutros filiũ & filiã. non acta discerni marẽ ac fœminã. ut terentiã & terentiã. cõtra deorum liberos & seruorum non itidem. ut Iouis filium & filiam iouẽ. iouẽ & iouam. Item magnum numerum uocabulorum in hoc genere non seruire analogias. Ad hæc dicimus omnis orationis quauis res natura subsit. tamen si ea in usu non peruenerit eo non peruenire uerba. ideo equus dicitur & equa. In usu enim horum discrimine coruus & corua non quod sine usu id quod dissimilis natura. Itaque quedam aliter olim ac nunc. nam & tum omnes mares & fœminæ dicerentur columbæ quod non erant in eo usu domestico quo nunc contra propter domesticos usus. quod internouimus appellatur mas columbus fœmina columba. Nam cum tria genera transit. & idem est in usu discrimina totum denique apparet ut est in docto & doctã & doctum. doctrina enim per hæc tria transire potest & usus docuit discriminare doctas res ab hominibus & in his marem & fœminam in mare & fœmina & neutro neque natura mare transire neque fœminæ neque neutra. & ideo non dicitur fœminus fœmina fœmininum sic reliqua. Itaque singularibus & secretis uocabulis appellati sunt: quare in quibus rebus non subest similis natura aut usus: in his uocabulis huiusmodi ratio quæriri non debet. Ergo igitur ut surdus uir surda mulier. sic surdum theatrum quod omnes tres ad auditum sunt comparatæ. Contra nemo dicit cubiculum surdum ad silentium non ad auditum. ac si fenestram non habet dicitur cæcũ. ut cæcus & cæca quod omnia habent lumen habere deberet: mas & fœmina habent inter se natura quam societatem neutra cum iis quod sunt diuersa interest quoque de his per pauca sunt quæ habeant quandam comunitatem dei & serui nomina quod non item ut libera nostra transeunt eadem & causa quod ad usum attinet institui. Opus fuit de liberis. de reliquis nihil attinuit. quod in seruis gentilitia natura nõ subest in usu. In nostris nominibus qui sumis in actio & liberi necessaria. itaque ibi apparet analogia ac dicitur Terentiũ uir. Terentia fœmina. Terentiũ genus in prænomibus ideo non fit. itẽ quod ad hæc instituta ad usum singularia quibus discernentur nomina gentilia ut a numero secunda tertia quarta. In uiris ut quintus sextus decimus sic ab aliis rebus. cũ essent duo Terentii aut plures discernendi causa ut aliquid singulare haberet notabatur forsitan ab eo qui mane natus diceret ut is maius esset qui luci Lucilius qui post patris mortẽ posthumus. E quibus quæ cum item cecidisset fœminis pportione appellata declinarant prænomina mulierũ antiqua mana lucia posthuma. Videmus enim maniam matrem larum dici. Luciam uolaminia saliorum carminibus appellari. Posthumam a multis post patris mortem etiã nũc appellari. quare quocumque progressa est natura cũ usu uocabula simili proportione propagata est analogia. Cũ in quibus declinationibus uoluntarii maris & fœminæ & neutri quæ uoluntaria non debeant similiter declinari. Sed in quibus naturales sint declinatus hi qui esse reperiunt. Quocirca in tribus generibus nominum in quæ tollunt analogias. qui autem eas reprehendunt quod alia uocabula singularia sint solũ ut cicer. alia multitudinis solum. ut schalæ cum debuerint esse oĩa duplicia: ut equus equi Analogiæ fundamentum esse obliuiscuntur naturam. & usu singulare est: quod natura unum significat ut equus: aut quod coniuncta quodammodo ad unum usum ut bigæ. Itaque dicimus una musa sic dicimus unæ bigæ. Multitudinis uocabula sunt unum infinitũ: ut musæ alterum finitum ut duæ tres quatuor. Dicimus enim ut hæc musæ sic unæ bigæ & binæ & trinæ bigæ. sic deinceps. Quare tam unæ & uni & una quodammodo singularia sunt: quam unus & una unum. hoc modo mutat: quod altera in singularibus altera in coniunctis rebus. & ut duo tria sunt multitudinis: sic bina trina. Est tertium quoque genus singulare ut in multitudine uter in quo multitudinis: ut uter uiri. idest uter poeta

singuli

singuli utri poetæ multitudinis est. Qua explicata natura apparet non debere omnia uocabula multitudinis habere par singulare. Omnes enim numeri a duobus sursum uersus multitudinis sunt. neque eorum quisque habere potest singulare compar. Iniuria igitur postulant: liqua sint singularia oportere habere multitudines. Item qui reprehendunt quod non dicatur ut unguentum unguenta. uinum uina. sic acetum aceta. garum gara faciunt imperite qui ibi desiderant multitudinis uocabulum: quæ sub mensura ac pondere potius quam sub numerum succedant. Nam in plumbo. oleo. aceto: quum incrementum accessit. Dicimus enim multum oleum: sic multum plumbum argentum. non multa olea argenta plumba. Cunque ex hisce fiant dicamus plumbea & argentea. Aliud enim cum argentum. Nam id tum cum iam uas. Argentum enim si pocillum aut quid item: quod pocilla argentea multa non quod argentum multum ea natura in quibus est mensura non numerus si genera in se habent plura & in usum uenerunt & genere multo. sic uina & unguenta dicta. Alii generis enim uinum quod chio. Aliud quod lefbio. Sic ex regionibus quæ ipsa dicuntur nunc melius unguenta cui nunc genera aliquid: si item discrimina magna essent olei & aceti. & sic cæterarum rerum huiusmodi in usu communi dicerentur. sic olea & uina. Quare in utraque denique rescindere conatur analogiam. Sed cum in dissimili usu similia uocabula querunt. Et cum ite ea quæ metimur. atque ea quæ numeramus dici putent oportere. Item reprehendunt analogias quod dicantur multitudinis nomine publicæ balneæ non balnea. contra quod priuati dicunt unum balneum quod plura balnea dicant quibus respondere potest non esse reprehendendum quod scilicet & aquæ caldæ pleraque: quæ cum multitudinis uocabulis sint appellata. neque eorum singularia in usum uenerit. Idemque. Item contra primum balneum nomen & græcum introit in urbem publice ibi cõsedit: ubi bina eent cõiuncta ædificia lauandi causa. unum ubi unum. alterum ubi mulieres lauarent ab eadẽ ratione domi suæ quisque ubi lauatur balneum dixerit. & quod non erant duo balnea dicere non cõsueuerunt cum hoc antiquum non balneum: sed lauatriam appellare consueuerunt. Sic aquæ caldæ a loco & aquæ quæ ibi scaterent: cum ut colerentur uenissent in usum nostris. Cum aliæ ad aliud morbum idoneum eent. Hæc cum plures essent ut puteolis & in tuicis quibus utebatur multitudinis potius singulari quam uocabulo appellarunt. Sic scilicet a scadendo dicant. & singulos gradus scanderent. Magis erat querendum si appellassent singulari uocabulo scalam cum origo nois ostenderet contra. Item reprehendunt de calibus quod quidam nominatus habent rectos. quidam obliquos. quod dicunt utroque uocibus oportere. quibus idem responderi potest: in quibus usus aut natura non subsit ibi non esse analogiam. Sed ne in his uocabulis quæ declinantur si transeunt e recto casu in reatum casum. Quæ tamen fere non discedunt a ratione sine iusta causa ut hi qui gladiatores faustinos. Nam quod plerique dicuntur ut tris extremas syllabas habeant. eadem castelliani aquiliani animaduertunt. unde oriuntur nomina dissimilia Caselius Cæcilius Aquilius Faustus recte dicerent Faustianos. si a Scipione quidem male dicunt Scipioninos. Non contra scipionarios. sed ut dixi quod ab huiusmodi cognominibus raro declinantur cognomina: neque in usum etiam perducta notant quædam. Item dicunt quum sit simile stultus luscus. & dicatur stultus stultior stultissimus: non dici luscus luscior luscissimus. Sic in hoc genere multa: ad quæ dico ideo fieri: quod natura nemo luscus magis sit luscus: cum stultior fieri uideatur: quod rogantur cur dicamus mane manius manissime. Idem de uespertino tpe uere magis & minus eent non potest ante & post potest. Itaque prius est hora prima quam secunda non magis hora: sed mane surgere tamen dicitur qui primo mane surgit quam qui non prior. Ut enim dies non potest esse magis quam mane. Itaque ipsum hoc quod dicitur magis sibi non constat. quod magis mane significat primum mane: magis uespere nouissimum uesper. Item ab huiusmodi similitudinibus reprehenditur analogia. quod cum sit anus cadus simile & sit ab anu anicula anicilla. a cado duo reliqua: quod non sint propagata: sic non dicatur a piscina piscinula piscinilla ab huiusmodi uocabulo analogias esse dixi: ubi magnitudo animaduertenda sit in unoquoque gradu. Et quæ sit in usu communi: ut cista cistula cistella & canis catulus catellus: quod in pecoris usu non est. Itaque consuetudo frequentius res in binas diuidi partes & maius & minus ut lectus & lectulus. arca & arcula. sic alia: quod dicunt casus alia non habere rectos. alia obliquos. & ideo non esse analogias falsum est. Negant habere rectos. ut in hoc frigus frugi frugem. Item rolem rolis role obliquos non habere ut in hoc diespiter diespitri diespitrem: maspiter maspitri maspitrem. ad hoc respondeo & priora habere nominandi & posteriora obliquos. Nam & frugi rectus est natura: frux. Ac secundum consuetudinem dicimus. ut hæc auis. hæc ouis. sic hæc frugis. Si secundum naturam nominandi est casus rois secundum consuetudinem rolis. Cum utrunque conueniat ad analogiam quod & id in consuetudine non cuiusmodi debeat esse apparet. & quod est in consuetudine nunc in recto casu eadem est analogia: ac pleraque: quæ ex multitudine cum transeunt in singulare difficulter efferuntur ore. sic cum transiretur ex eo quod dicebatur hæc oues una non est dicta ous sine una. sed additum: id est fictum ambiguum uerbum nominandi an patritii esse casus: ut ouis & auis. sic in obliquis casibus cur negant esse diespitri dispitrem non uideo nisi quod minus est tritum in consuetudine quam diespiter: quod in nihil argumentum est. Nam tam casus qui non tritus eent quam qui est. Sed in casuum serie alia uocabula non habere nominandi. alia de obliquis aliquem. Nihil enim ideo quo minus sit ratio percellere poterat hoc crimen. Nam ut signa quæ non habent caput: aut aliquam partem aliam: nihilominus in reliquis membris eorum esse possunt analogiæ. sic in uocabulis casuum. Possunt item fieri ac reponi quod aberit ut patietur natura & consuetudo: quod nonnumquam apud poetas inuenimus factum. ut in hoc apud Neuium in Clastidio uita insepulta lectus in patriam reduxi. Item reprehendunt quod dicat hæc strues. hic hercules. hic homo. debuisset. n. dici si eent analogia. Hic Her. hæc strux. hic homon. hæc ostendunt noua non analogiam esse. sed obliquos casus non habere caput ex sua analogia: non ut si in statua Alexandri imposueris caput Philippi membra conueniunt ad rationem sic ad Alexandri membrorum simulacrum caput quod respondeat

Analogia

ita fit. Nam si quis tunicam in usu ita confuit: ut altera placula sit angustis clavis: altera latis: utraq; pars in suo genere caret analogia. Item negant esse analogias: quod alii dicunt cupressus. alii cupressi. Item de ficis platanis & plerisque arboribus. de quibus alii extremum. us. alii ei faciunt. Id est salium. Nam debent dici e. & i. fici. & nummi. quod est ut nummi fici & nummorum ficorum. si essent plures ficus essent. ut manus diceremus. ut manibus & ficibus & ut manuum & ficuum. neq; has ficos diceremus. sed ficus ut non manos appellamus. Sed consuetudo diceret singularis obliquos casus huius fici neq; hac fico: ut non dici huius mani: sed huius manus & hac mano. sed hac manu. Et illud putant esse causæ cur non sit analogia: quod Lucilius scribit. Decius sine decussibus est qui errant q; Lucilius non debuit dubitare q; utrunq;. Nam in ære usque ab asse ad centussis numerus æs assignat. & eius numero finiti casus omnes a dupondio sunt: quod dicitur a multis duobus modis hic dupondius & hoc dupondium: ut hoc gladium & hic gladius. a tressibus virilia multitudinis hi tresses & his tressibus: confido singulare hoc tressis habeo & hoc tressis. Confido sic deinceps a centussis. Deinde numerus æs non significans numeri qui æs non significant usq; a quattuor ad centum triplicis habent formas: quod dicuntur hii quattuor. hæc quattuor. hæc quattuor quum peruentum est ad mille. quartum assumit singulare neutrum quod dicitur hoc mille denarium a quo multitudinis fit milia denaria: Quare quo ad analogias quod pertineat non est: ut omnia similia dicantur: sed ut in suo quaq; genere similiter declinentur. stulte quarunt curis & dipondius & tressis non dicantur proportionem cum ad sit duplex dupondius fictus quod duo asses pendebant. Tressis ex tribus eris quod sit pro assibus. Nonnunq; æs dicebant antiqui a quo nos dicimus asses tenentes hoc ab ærea: æneaq; libra & mille æris ligasse: quare quod a tressis usq; ad ducentussis numeri ex eiusmodi sunt compositi eiusmodi habent similitudinem dupondius quod dissimilis est ut debuit dissimilem habet rationem. Sic as quoniam simplex est ac principium & unum significat & multitudinis habet suum infinitum. dicimus enim asses quos cum finimus dicimus dupondius & tressis. Et sic porro videtur mihi quoniam finitum & infinitum habeat dissimilitudinem non debere utrunq;. Item dici eo magis quod in ipsis uocabulis ubi additur certus numerus in militaris aliter atq; in reliquis dicitur. Nam sic loquuntur hoc mille denarium: non hoc mille denarii & hæc duo milia denaria non duo milia denarii. Si esset denarii in recto casu: atq; infinitum multitudinem significaret tunc in patrio denariorum dici oportebat & non solum in denariis uictoriatum drachmis nummis: sed etiam in uiris idem seruari oportere: cum dicimus iudicium fuisse trium uirum decemuirorum nō triumuirum. Numeri antiqui habent analogias quod omnibus est una: non nouētria regula duactus tres gradus sed decuriæ. quæ omnia similiter inter se respondent: regulæ est numerus nouētrius quod ab uno nouem cum peruenimus rursus redimus ad unam & .v. & .lxxx. ab una sunt natura nouenaria. sic ab octonaria & deorsum uersus ad singularia perueniunt. Actus primus est ab uno. deccc. Secundus a mille ad nongentamilia quod idem ualebat unum & mille utrunq; singulari numero appellatur. Nam ut dicitur hoc unum hæc duo milia & sic deinceps multitudinis in duobus actibus reliqui omnes. Item numeri gradus singularis est in utroq; actu ab uno ad nouem denarios gradus. x. ad .lx. centenarius a centum. deccc. Ita tribus gradibus sex decuriæ fiunt tres miliaria & tres minores antiqui his numeris ierunt contenti. Ad hoc tertium & quartum actum a decies minores imposuerunt uocabula. neq; ratione: sed tamen non contra est eam de qua scribimus analogiam. Nam ut deciennis cum dicatur hoc deciens: ut mille hoc mille: ut sit utrunq; sine casibus uocis dicemus: ut hoc mille huius mille. sic hoc deciens huius deciens. nec eo minus in altero: quod est mille præponimus hi mille horum mille: quoniam in eo est nomen commune quam uocant emonimiam obliqui casus. ab eodem capite ubi erit emonimia obliqui casus quominus dissimiles fiant analogia non prohibet. Itaq; dicimus hic argus cum hominem dicimus. Cum oppidum græcam cene hoc argos: Cum latine argi item faciemus. Si eadem uox nominet uerbum significauit. ut & in casus & in tempora dispariter declinetur ut faciamus. A meto quod nomen est metonis metonem. quod uerbum est. metam metebam. Reprehendunt cum ab eadem uoce plura sunt uocabula declinata quas synonymas appellant: ut Sappho & alceus & alceo sic gerion gerionis gerione. In hoc genere q; casus perperam permutant. quidam non reprehendunt analogiam: sed qui eis utitur imperite quod quisq; caput pertenderit sequi debet eius consequentiam casus in declinatio: ac nō facere cū dixerit recto casu alceus: in obliq; dicere alceoni & alceonē: quod si instituerit: & nō secutus erit analogias reprehendendū Aristarchum q; hæc noia melicertes & philomedes similia negant esse qd uocandi casus habet alter melicerta alter philomede. Sic qui dicat lepus & lopus non esse simile quod alterius uocandi casus sit lupe alterius lepus: Sic socer macer quod in trāsitu fiat ab altero trisyllabum soceri ab altero bisyllabum macri. de hoc & si supra responsum est cum dixi de lana hic quoq; amplius adiiciam: similia non solum a facie dici: sed etiam ab aliqua coniuncta ui & potestate quæ & oculis & auribus latere solet. Itaq; sæpe gemina facie male negamus esse similia si sapore sunt alio. Sic equos eadem facie nonnullos negamus esse similes in orationes ex procreate dissimilis. Itaque in hominibus emendis si natione alter est melior: emimus pluris: atq; in hisce omnibus similitudinis non sum imus tantum a figura: sed etiam aliunde: ut in equis ætas: ut in hiis cuiusmodi faciant pullos: ut in domis quo sunt succola. Igitur idem sequitur in similitudine ipsorum uerborum. quis reprehendendus non est. quare dissimilitudinum discernendarum causa nonnunquam ut pro nomen assumitur sic casum aliquem assumi: ut in hiis nemus lepus. hic lepus. hoc nemus. Itaq; dicuntur ac dicuntur hi lepores. hæc nemora: sic aliud siquid assumptum erit extrinsecus quo similitudo penitus perspicere possit. non enim erit remotum a natura. Neq; enim magnetes lapides duo inter se imiles sint. nec ne perspicere possis: nisi minutum extrinsecus prope apposueris ferum quod similem lapides similiter dicunt dissimiliter dissimiles: quod ad nominatum analogia pertinet: ita declinatum arbitror: ut omnia quæ dicuntur contra ad respondendum ab his sumi fontibus possit: quod ad uerborum tempe orationem tōne attinet: cū ptes sint quattuor

temporum personarum generum diuisionum. Ex omni parte quoniam reprehendunt ad singula respōdebo primam quod aiunt analogias nō seruari in temporibus. cum dicat legi lego legam. & sic simile alia. Nam quæ sunt ut legerim perfectum significare duo reliqua lego & legebam & lego inchoatam iniuriam reprehendunt. Nam ex eodem genere & ex diuisione idem uerbum quod sumptum est per tempora traduci pōt. ut dicebā disco discam. & eadem perfecti sic didiceram didici didicero ex quo licet scire uerborum rōne cōstare. Sed eos qui trium temporū uerba pronūciare uelint sciēter id facere. Idem illos qui reprehēdunt quod dicimus amor amabor amatus sum. Nō enim debuisse in una serie unum uerbum esse duplex cum duo simplicia esset. Neq; ex diuisione si uniuersū di ponas uerba discrepant inter se. Nam infecta omnia simplicia similia sunt & perfecta duplicia inter se paria in omnibus uerbis ut hic amabor amor amabor amatus ero. quare item male dicunt feriam percussi: quod est ordo feriam ferio feriebam: percussi percutio percutiam. Sic percutiam in reliquis temporibus reprehendenti responderi potest. Similiter errant qui dicunt ex utraque parte uerba omnia cōmutare syllabas oportere. aut nullum in his pūgo pūgam pupugi. tundo tundam tutudi. dissimilia enim continent uerba infecti cum perfectis. Quod si infecta modo conferrent omnia uerbi principia incommutabilia uiderētur. ut in his pūgebam pūgo pūgam. Et cōtra ex utraq; parte commutabilia si perfecta ponerent: ut pupugeram pupugi pupugero. Item male cōferūt fui sum ero. quod fui est perfectum cuius series sibi ut debet in omnibus personis cōstat quod est fueram fui fuero de infectis sum. quod autem dicitur. olim dicebatur eum. Et in omnibus personis constabat quod dicebatur esum es est. eram eras erat ero eris erit. Sic huiusmodi cætera seruare analogiam uidebis. Etiam in hoc reprehendunt q; quædam uerba neq; personas habent ternas: neq; tempora terna id imperite reprehēdunt: ut si quis reprehēdat naturam quod nō uniuersū finxit animalis omnis. Sic enim natura non omnes formæ uerborum terna habeant tempora. ternas personas non habeant totidem uerborum diuisiones: Quare cum imperamus natura: quod affectabat solum habet: cum & præceteri aut absenti imperamus fiunt terna: ut lege legito legat. Perfectum enim imperat nemo contra quæ sunt imperandi: ut lego legis legit. Nouena fiunt uerba infecti. nouena perfecti. Quocirca non si genus cum genere discrepat: sed in suo quisque genere siquid ē deest requirēdū. ad hæc addita uerunt ea quæ de nominatiui supra sunt dicta facilius omnia soluentur. Nam ut illic externi caput rectos casus. sic hic in forma est persona eius qui loquitur & tempus præceteri: ut scribo lego: quare ut illic fit: sic hic. Item acciderit in formula: ut aut caput non sit: aut ex alieno genere sic proportione eadem quæ illic didicimus. Cur nihilominus seruetur analogia. Item sicut illi caput suum habebit & in obliquis casibus transitio erit in aliquam formulam: qua assumpta reliqua facilius possunt uideri uerba: unde sint declinata. Fit enim ut rectus casus nonnunq; sit ambiguus: ut in hoc uerbo uolo quod id duo significat. Vnum a uoluntate. alterum a uolando. Itaque a uolo intelligamus & uolare & uelle. Quidam reprehendunt q; pluit & luit dicamus in præterito & præceteri tempore cum analogiæ sui cuiusq; temporis uerba debeant discriminare. falluntur. nam est ac putant aliter quod in præteritis ut dicimus longum pluit in præceteri breue luit pluit. Ideoq; in uenditionis lege fundi rura cæsa ita dicimus ut u producamus. Item reprehendunt quædam quod putāt idem esse sacrificio & sacrificio relauat & lauatur quod si an nō: nihil commouet analogiam: dum sacrifici qui dicat seruet sacrificabo. Et sic per totam formam ne dicat sacrificaaurus. aut sacrificatus sum. hæc enim inter se non conueniunt apud Plautum cum dicit piscis: ego credo quousq; dum uiuunt. lauant diu minus lauari q; hæc lauatur pronesium ad lauatur lauari non conuenit: ut sit postremum sed est ad lauatur analogia lauari reddit quod Plautus aut librarii mendiunt. si est non ideo analogia. sed qui scripsit est reprehendendus omnino & lauatur & lauatur dicitur seperatim recte in rebus certis quod puerum nutrix lauatur. puer a nutrice lauatur. nos in balneis & lauamus & lauamur. Sed consuetudo alterum utrum cum satis haberet in toto corpore potius utimur lauamur. In partibus lauamus quod dicimus lauo manus. sic pedes & cætera. Quare e balneis non recte dicunt: laui manus recte. Sed quoniam in balneis lauor lauatus sum sequitur: ut contra: quoniam est soleo oportet dici solui ut Cato & Ennius scribit: non ut dicit uulgus solitus sum deberet dici. Neq; propter hæc quod hæc discrepant in sermone pauca minus est analogia. ut supra dictum est. Item cur non sit analogia asserunt. q; a similibus similia non declinentur. ut ab dolo & colo. ab altero enim dicitur dolui. ab altero colui. In quibus assumi solet aliquid quo facilius reliqua dicant uti munecidis operibus minutis solet fieri. Igitur in uerbis temporalibus quo similitudo sæpe sit confusa ut discerni nequeat nisi transieris in aliam personam aut in tempus quæ præposita sunt nosse similiter & intelligitur cū transitum est in secundam personam quod alterum est dolas alterum colis. Itaq; in reliqua forma uerborum suā uterq; sequit formā utrū in secunda forma uerborū temporale habeat in extrema syllaba as cū is ad discernēdas dissimilitudines interest. quocirca ibi potius index analogiæ q; in prima quod ibi abstrusa est dissimilitudo: ut apparet in his. meo. neo ruo. Ab his enim dissyllaba fiunt transitu quod sic dicuntur meo as. neo nes. ruo ruis: quorum unumquodq; suas conseruat similitudinis formas analogiam. Item de his quæ appellantur participia reprehendunt multa iniuria. Nam non debet dici terna a singulis uerbis amaturus amans amatus: quod est ab amo amans & amaturus & ab amabar amatus. Illud Analogia quod præstare debet: in suo quoque genere habet cāus: ut amatus. amato. amati. amatis. & sic in mulieribus amata amata. Item amaturus eiusdem modi modi habet declinationes amans paulo aliter quod hoc genus omnia sunt in suo genere similia. Proportione sic uirilia & muliebria sunt eadem: de eo q; in priori libro extremum est. ideo non est analogia quod qui de ea scripserint aut inter se non conueniant. aut in quibus conueniat ea cum consuetudinis discrepāt uerbis utrunq;. Sic enim omnis repudiandū est artis quod in medicina & in musica & in aliis multis discrepāt scriptores. Item in quibus conueniunt ut scribis si etiam repudiant natura quod ita dicitur non sit ars sed artifex reprehendendus qui debet in scribendo non uidisse uerum non ideo non posse scribi uerum qui dicit hoc mōti

Analogia

& hoc fonticū alia dicant hoc monte & hoc fonte. Sic alia quæ duobus modis dicuntur: cum alterum sit uerum alterum falsum non uter peccat tollit analogias. sed uter recte dicit confirmat. & quemadmodum is qui cum peccat in his uerbis. ubi duobus modis dicuntur non tollit rationē cum sequitur falsum. Sic etiā in his duobus dicuntur si quis aliter putat dici oportere atq; oportet: non scientiam tollit orationis: sed suam inscientiā denudat quibus rebus solui arbitraremur posse quæ dicta sunt priori libro contra analogiam: ut potui breui percucurri: ex quibus id confecissent quod uolunt ut in lingua latina esset anomalia tamen nihil legissent ideo q; in omnibus partibus mundi utraq; natura inest quod alia inter se alia sunt. Sicut in animalibus dissimilia sūt ut equus. bos. ouis. homo. Item alia in unoquoq; horum genere inter se similia innumerabilia. Item in piscibus dissimilis murena lupo: his soleæ hæc nerenæ & mustellæ. sic alius ut maior ille numerus sit similitudinum earum: quæ sunt separatim in murenis: separatim in asellis. Sic in generibus alius quare cum inclinationibus uerborum numerus sit magnus a dissimilibus uerbis ortus quod etiam uel maior est in quibus similitudines reperiuntur conferendam est esse analogias. Itē quæ cum ea non multo minus q; in omnibus uerbis patiat uti consuetudo cōmunis fatendū illud quo quādo analogiam sequi nos debere uniuersos singulos aut: p̄ter q; in quibus uerbis offensura sit cōsuetudo cōmunis. Quod ut dixi aliud debet præstare populus: aliud e populo singuli homines. neq; id mirū est cū singuli quoq; nō sint eodē iure. Nam liberius potest poeta q; orator sequi analogias. Quare cum hic liber id quod pollicitus est demonstraturum absoluerit faciam finem proximo. Deinceps declinatorum uerborum firma scribam.

N uerborum declinatiōibus disciplina loquēdi dissimilitudinem an similitudinem sequi deberet multi quærent. Cū ab his rō quæ a similitudine oriret uocaretur analogia: reliqua pars appellaretur anomalia. De qua re primo libro: quæ dicerentur cur dissimilitudinem ducem haberi oportere dixi. Secūdo cōtra quæ dicentur cur potius dissimilitudinem conuēiret præponi: quarum rerum quod nec fundamenta ut debita posita ab ullo neq; ordo ac natura ut res postulat explicata. ipse eius rei formam exponā. Dicam de quattuor rebus quæ cōtinet declinatiōibus uerborū. quid simile ac dissimile. quid ratio: quā appellat logon. quid p̄portioe quam dicunt analogon. quid cōsuetudo: quæ explicatae declarabūt analogiam & anomalia. unde sit quid sit cuiusmodi sit. De similitudine & dissimilitudine. Ideo primū dicēdum q; ea res est fundamentum omium declinationū. ac cōtinet rationes uerborum. Simile est quod res pleraq; uidet habere easdem: quas illud cuiusq; simile. Dissimile est quod uidetur esse contrariū huius minimū. ex duobus constat omne simile. Itē dissimile quod nihil potest esse simile quin alicuius sit simile. Item nihil dicitur dissimile quin addatur q; id sit dissimile. Sic dicitur similis homo homini. equus equo. Et dissimilis homo equo: nam simile est homo homini ideo q; easdem figuras mēbrorū habet quæ eos diuidunt ab reliquorū animalium specie in ipsis hominibus simili de causa uir uiro similior q; uir mulieri quod plures habent easdem partes. & sic ienior seni similior q; puero. Eo porro similiores sunt qui facie quoq; pene eadem habitu corporis filo. Itaq; qui plura habent: eadem dicuntur similiores: qui proxime accedūt ad id: ut omnia habeant eadem uocātur gemini. Simillimi sunt qui tris naturas rerū putent eē. Simile: dissimile. Neutrum quod aliis uocent nō simile: aliis non dissimile. Sed quis tria sint simile: dissimile. Neutrū tamen pōt diuidi etiā in duas partes sic. Quodcūq; cōferas aut simile esse aut non eē simile eē. & dissimile si uideatur esse ut dixi. neutrum si in neutram partem præponderet: ut si quæ res duæ conferunt uicinas habent partes: & in his denis habeant easdem denas alias & similitudinē æque aduertendas. hanc naturam pleriq; subiiciūt sub dissimilitudis nomen. quare quoniam fuit ut potius de uocabulo q; de re cōtrouersia esse uideatur: illud est potius aduertēdum cū simile quid esse dicit qn cui parti simile dicatur eē In hoc enim solet esse error. quod pōt fieri ut hō hōi simile non sit ut multas partes habeat similis. & ideo dici possit similis habere oculos māus pedes & sic alias res separatim & una plures. Itaq; quod diligenter uidendū est in uerbis quas partes & quot modis oporteat similis habere dicuntur: ut infra apparebit. Is locus maxime lubricus est. quod enim similis potest uideri in diligēti q; duo uerba hæc suis & suis: quæ non sunt: q; alterum non significat suere. alterum suem. Itaq; similia esse uocibus ac syllabis confitemur. Dissimilia eē partibus orationis uidemus: q; alterum habet tempora: alterum casus. quæ duæ res uel maxime discernunt analogias. Itē propinquiora genere inter se uerba similem sæpe pariunt errorem: ut in hoc nemus & lepus uidetur esse simile quod cum utrunq; habeat eundem casum rectū: sed non est simile: q; eas certe similitudines opus sunt in quo est ut in genere nominum sint eodem: quod in his non est. Nam in uirili genere nominum sint eodem est lepus ex neutro nemus. Dicitur enim hic lepus & hoc nemus si eiusdem generis esset utriq; præponeretur idem ac diceretur: aut hic lepus & hic nemus. aut hoc lepus & hoc nemus. quare quæ & cuiusmodi sunt genera similitudinum ad hanc rē perspiciēdum ei qui declinatiōes uerborum proportionem sint: ne quæreret qd' locū: qd' ē difficilis q; de his rebus scripserunt aut uitauerūt aut icœperūt neq; asseq; potuerūt. Itaq; in eo dissensio neq; ea uniusmodi apparet. Nam alii de omnibus uniuersis discriminibus posuerunt numerum: ut Dionisius Sidonius qui scripsit eas esse septuagintaunam. alii partes eius quæ habent casus: cuius eidem hic cum dicat esse discrimina q;dragita septē. A risto. retulit in litteras. xiiii. Parmesius. viii. Sic alii pauciora aut plura: q; similitudinum i esset origo recte capta & inde orsa ratio minus erraret in declinatiōibus uerborum: quarum ego principia prima duorum generum sola arbitror esse atq; similitudines exigi oportere. Equis unum positū in uerborum materia. alterum ut in materiæ figura quæ est ex declinatione sit. Nam debet esse unum ut uerbum uerbo. unde declinetur sit simile. Alterum ut e uerbo in uerbum declinatio. ad quem cōferatur eiusdem mōi sit. alias enim a similibus uerbis similiter declinātur. ut ab herus ferus hero fero. Alias dissimiliter herus ferus: heri ferum cum utrunq; & uerbum uerbo erit simile & declinatio declinationi. Tum denique dicam esse similem ac duplicem & perfectam similitudinem habere id quod postulat analogia. sed ne astutius uidear po-

fuisse duo genera esse similitudinū sola. cū utriusq; inferiores species sint plures. si de his reticuerō: ut mihi relinquam latebras repetam ab origine similitudinū quæ in conferendis uerbis & inclinandis sequēdæ aut uitæ dæ sint. Prima diuisio in oratiōe q; alia uerba nusq; declinantur ut hæc uix mox. alia declinantur a lima limabo a fero ferebam. Et cū nisi in uerbis quæ declinantur non possit esse analogia qui dicit simile eē mox & nox errat quod non est eiusdem generis utrūq; uerbū: cū nox succedere debeat sub casuum ratione mox neq; debeat neq; possit. Secunda diuisio est de his uerbis quæ declinari possunt: quod alia sunt a uoluntate: alia a natura. Voluntatem appello cum unus quis a nomine aliæ imponit nomen: ut Romulus Romæ. Naturam dico cum uniuersi acceptum nomen ab eo qui imponit non requirimus: quemadmodum id uelit declinari: sed ipsi declinamus: ut huius Romæ hanc Romam. De his duabus partibus uoluntaria declinatio referat ad cōuetudinem naturalis ad orationē. Quare proinde ac simile cōferri non oportet ac dicere: ut sit e Roma Romanus. Sic ex capua dici oportere capuanus: quod in consuetudine uehementer natat. quod declinantes imperite rebus nomina imponūt a quibus cū accepit consuetudo turbulenta necesse est dicere. Itaq; neq; Aristarchii neq; alii i analogiis defendēdā eius susceperūt cām. Sed ut dixi hoc genere declinatio in communi consuetudine uerborum ægrotat & languescit. Quod oritur e populo multiplici imperio. Itaq; in hoc genere in loquendo magis anomalia q; analogia. Tertia diuisio est quæ uerba declinat a natura. Ea diuiditur in partis quattuor. In unā primā: uidelicet quæ habet casus neq; tēpora habet. ut docilis. facilis & amabilis. In alteram quæ tēpora habet neq; casus ut docet facit amat. In tertiā quæ utraq; habet ut docēs faciens. In quartam quæ neutram ut doctē & facete. Ex hac diuisione singulis partibus tres reliquere dissimiles. Quare nisi in sua parte inter se collata erunt uerba: si non cōueniunt non erit ita simile ut debeat facere idē in articulis. Vix adumbrata ē analogia & magis rerum q; uocū in noībus magis expressa: ac plus etiam in uocibus ac similitudinibus q; in rebus suam obtinet rōnem. Etiā illud accedit in articulis habere analogias ostēdere sit difficile: quod singula sint uerba hic contra facile quod magna sit copia similiū noīatiū. Quare nō tam hanc partē ab illa ob diuidendū: q; illud uidendū: ut satis sit uerecundi etiam illam in eandē harenam uocare pugnatū. ut articulis duæ partes finitæ & infinitæ sic in uocabulis duæ: uocabulum & nomen. Nō enim idem oppidum & Roma. Cum oppidum sit uocabulum roma nomē. quarū discrimen in his reddēdis rōnibus alii discernūt alii non. Nos sicubi opus fuerit q; sit & cur ascribimus uniuscuiusq; partes. quoniam species plures de singulis dicam. Prima pars casualis diuidit in ptes duas: in noīatiū scilicet q; neq; finitū est. ut hic & quis de his generibus duobus utrū sumptis cū reliquo nō cōferendum: quod inter se dissimiles habēt analogias nominatus: ut simul sit noīatus habere debet ut sit eodē genere. spē eadē. sic casu. Exitu eius genere ut si nomē est quod conferas sit nomē specie simile ut nō solū utrūq; sit uirili cāu simile. ut si alterū sit dādi: itē alterū sit dādi cū quo cōferas. Exitu ut quas unū habet extremas litteras easdem alterum habeat. Ad hunc quadruplicem fontem ordines diriguntur bini. uni transuersi. alteri directi: ut in tabula solet in qua latrunculus ludit. Transuersi sunt: qui a recto casu obliqui declinantur. ut albus albo. Directi sunt: qui a recto casu recto declinantur: ut albus alba album. Vtriq; sunt partibus feminis. Transuersorum ordinum partes appellantur casus directorum genere utrisque inter se implicatis formam dicam. Prius de transuersis casuū uocabula alius alio modo appellauit. Nos dicemus qui nominandi causa dicuntur nominandi uel nominatiuum.

Et scopæ dicitur una scopa. aliter enim natura quod priora simplicibus posterioribus in coniūctis rebus uocabula ponuntur sic bigæ sic quadrigæ a coniūctū dictæ. Itaq; non dicitur ut hæc una lata & alba. sic una biga: sed unæ bigæ. neq; ut dicitur: ut hæc duæ latæ albæ. sic hæc duæ bigæ & quadrigæ. Item figura uerbi qualis sit refert: quod in figura uocis alias cōmutatio fit in uno uerbo sint: modo sint: alias in medio: ut cursu cursito: alias i extremo. ut doceo docui. alias communis ut lego lege. Refertur igitur ex quibus litteris quodq; uerbum constet maxime extrema: q; ea in plærifq; commutantur. Quare in his quoq; partibus similitudines ab aliis male: ab aliis bene: quod solent sumi in casibus conferendis recte an perperam uidendum. Sed ubicunq; commouentur litteræ non solum hæc sunt animaduertendæ. sed etiam quæ proximæ sunt neq; mouentur. hæc enim uicinitas aliquantū potest in uerborum declinationibus. In quis figuris non ea similia dicemus quæ similis res significant: sed quæ ea forma sint: ut eiusmodi res similia ex instituto significare plæruncq; soleat: ut tunicam uirilem & muliebrem dicimus non eam quam habet uir aut mulier sed quam habere ex instituto debet: potest enim muliebrem uir: uirilem mulier habere ut in scæna ab auctōribus haberi uidemus. sed eam dicimus muliebrem quæ de eo genere est quo indutui mulieres ut uterentur est institutum ut actor stolam muliebrem sit perpenna & cecina & purpurina figura muliebria dicuntur habere nomina non mulierum. Flexuræ quoq; similitudo uidenda ideo q; alia uerba quam uim habeant ex his uerbis unde declinantur appellari: ut quemadmodū oporteat. ut a prætor consul prætori consuli. Alia ex transitu intelliguntur. ut socer macer: quod alterū fit socerū. alterū macrū quorū utrūq; in reliquis a trāsitu suā uia sequit & in singularibus & in multitudinis declinationibus. hoc fit: ideoq; naturarū genera sunt duo quæ inter se cōferri possunt. unū quod per se uideri potest. ut hō & equus. Alterū sine assumpta aliqua re extrinsecus perspici non possit. ut equus & equilo. Vtrūq; enim dicitur ab equo quare homini hoīem simile esse. aut non esse si contuleris ex ipsis homini aiaduensis scies. Ac duo inter se similiter. ne sint longiores q; sint eorum fratres dicere non possis. si illos breuiiores cū quibus cōferuntur q; longi sint ignorēt. si latiorū atq; altiorū. Itē cætera eiusdē generis sine assumpto extrinsecus aliquo perspici similitudines non possunt. Sic igitur quidam casus quod ex hoc genere sunt non facile est dicere similis esse. si eorum singulorum animaduertas uoces nisi assumpseris. Alterū quo flectitur in transeundū uox: quod ad nominatiū similitudines animaduertendas arbitratus sum. satis est augere hæc sunt. Relinquitur de articulis. In quibus quædā eadē: quædam alia. De quinq; enim generibus duo prima habent eadem quod sunt &

uirila & muliebria. & neutra & qđ alia sūt. ut significēt unū ut plura & de casibus quod habēt quinos. Nam uocā diuote notatus non est proprium. Illud habent quod partim sunt finita: ut hic & hęc. partim infinita: ut quis: quæ & quorum quod adūbrata & tenuis analogia. in hoc libro plura dicere necesse est secūdū genus: quæ uerba tpa hēnt neq̄ casus si hēnt psonas: eorū declinationū spēs sunt sex. Vna quæ dicit temporalis: ut legebā: gemebam. lego gemo. Altera personarū ut sero meto. seris metis. Tertia rogandi: ut scribone legone. scribisne? legisne. Quarta respondēdi: ut fingo pingo. fingis pingis. Quinta optandi: ut dicerē facerē. dicā faciam. Sexta imperādi: ut cape rape. capito rapito. Itē sunt declinationū species quattuor quæ tempora habent sine personis in rogando. ut foditurne seriturne. & fodieturne sereturne. respondēdi specie eadē figuræ sūt extremis syllabis dēptis. Optandi species ut uiuaf ametur. uiueretur amaref. Imperandi declinatus sum ne habent dubitationem. & earū sint. Ne hęc rō paretur pugnetur. parari & pugnari. Accedunt ad has species a scopulis diuisionum quadrinis ab infecti & perfecti emo edo emi edi a semel & sæpius ut lego scribo lectitau scripititau faciendi & patiēdi. ut uro ungo uror ungor. A singulari multitudinis. ut laudo culpo laudamus culpamus. huius generis uerborū. cuius species exposui q̄late qcquid pateat. & cuiusmodi efficiat figuras in libris qui de formulis uerborum erunt diligētius expeditur. Tertii generis quæ declinantur cum temporibus ac casibus. ac uocant a multis. ideo participalia sunt hoc genere.

quēadmodū declinamus quærimus. Casus eius etiā si is qui finxit poeta aliqd' uocabulū & ab eo casu ipse aliquē perperā declinauit potius eū reprehēdimus q̄ sequimur. Igit' ratio quā dico utrobicq̄ & in his uerbis quæ imponuntur. & in his quæ declinantur. neq̄ nō etiam tertia illa quæ ex utroq̄ miscetur genere: quarum unaquæq̄ ratio collata cū altera. aut similis aut dissimilis: aut sæpe uerba alia ratio eadem & nonnunq̄ rō alia uerba eadē. Quæ ratio in amor amori. eadem in dolor dolori: neq̄ eadem in dolor dolorem: & cū eadem rō quæ ē in amor & amoris sit in amores & amor: tamē ea quod non in ea quæ oportet cōferri a materia per se solū efficere nō pōt analogias: pp̄ disparilitatē uocis figuræ qđ uerbū copulatū singularē cum multitudine ita cū est proportiōe: ut eandē habeat rōnem. tū deniq̄ ea rō conficit id quod postulat analogia: de qua deinceps dicam. Sequitur tertius locus quæ sit ratio p̄portiōe a græco uocatur ἀνάλογον. ab analogo dicta analogia. Ex eodem genere quæ res inter se aliqua parte dissimiles rōnem habent aliquā. Si ad has duas alterā res duæ collatæ sunt quæ rationē habeant eandem: quod ea uerba habent eundem logon dicit' utrunq̄ separatim analogon simul collata quattuor analogia. Nam ut in geminis cū simile dicimus esse menachmum menachmo de uno dicimus cū similitudinē eē in his de utroq̄. sic cū dicimus eadē rōnem habere assem ad semissem quam habet in argumēto libella ad singulā. Quid sit analogon ostōdimus cū utrobicq̄ dicimus & in ære & in argēto eē eandē rōnem tū dicimus de analogia: ut sodalis & sodalitas. ciuis & ciuitas: nō est idē: sed utrunq̄ ab eodem ac cōiunctū sit analogon & analogia idem non est. sed item est cōgeneratū. Quare si hoies substuleris sodalis substuleris si sodalis sodalitatē. Sic item si substuleris λογον substuleris analogon: si id analogiam quæ cum inter se tanta sint cognatione debet subtilius audire q̄ dici. Expectare. i. cū dixerō quod de utroq̄: & erit cōmune: expectes. Dū ego in scribēdo transferā in reliquū. Sed ut potius tu persequere animo hęc sunt in dissimilibus rebus. ut in numeris. si cōtuleris cū uno duo sic cū decem uiginti. Nā rōnē duo ad unū habent. eandem habent uiginti ad decē. In nūmis in similibus: si est ad unū uictorium denarius. si ad alterū uictorium ad alterū denarius. Sic itē in aliis rebus oibus proportiōe dicuntur ea in quo est. sic quadrupes natura: ut in p̄genie cum est filius ad patrē. sic si est filia ad matrē. & ut est in tēporibus meridies ad diem: sic media nox ad noctē. hoc poetæ genere in similitudinibus utuntur. multum hoc acutissime geometræ. hoc in oratiōe diligētius q̄ alii Aristarcho grāmatici: ut cū dicuntur p̄portiōe imilia eē amorē amori. dolorē dolori. Cū ita dissimile eē uideāt amorem & dolorē. qđ est alio cāu. Itē dolorē dolori. Sed dicūt q̄ a similibus nonnunq̄ rōnes habent implicatas duas sit una directa. altera trāsuersa qđ dico apertius fiet. Esto sic expositos eē nūeros ut in primo uersu sit unum duo quattuor. in secūdo decem uiginti quadraginta. in tertio cētum ducēti quadringēti. In hac formula numerorū duo inerūt: quos dixi logos qui diuersas faciūt analogias: unus duplex q̄ est in obliquis uersibus: quod est ut unus ad duo. sic duo ad quattuor. Alter decēplex indirectis ordibus: quod ē ut unus ad decē. sic decē ad cētū. Similiter in uerborū declinatiōibus ē ut biniū quod & ab recto casu in recto. ita ut formulā similiter efficiant: quod sit primo uersu hic albus: huic albo huius albi. Secūdo hęc alba: huic albæ: huius albæ. Tertio hoc album: huic albo. huius albi. Itaq̄ fiunt per obliquas declinationes ex his analogiæ hoc genus albius atrius: albio atrio per directas declinationes albius atrius albia atria. quæ scilicet erit particula ex illa uicenaria atria: qua scilicet centenaria formula analogiarum de qua supra dixi. analogia quæ dicitur. Eius genera sunt duo. Vnum deiunctum sic est: ut unum ad duo: sic decem ad uiginti. Alterum coniunctum sicut est unum ad duo. sic duo ad quattuor. in hoc quod duo bis dicuntur. Et tum conferimus ad unum & tunc cum quattuor. Hoc quoq̄ natura dicitur quadruplex si a septem chordis citharæ. Tamen duo dicuntur habere tetrachorda: quod quēadmodum acrepat prima ad quartam chordam: sic quarta ad septimā respondet. Media est alterius prima. alterius extrema. Medici in ægrotos septimos dies q̄ obseruant quarto die. ideo diligētius signa morbi aduertūt. q̄ quā rōnem habuit primus dies ad quartū eadē præfagit habiturū: qui ē futurus ab eo quartus qui ē septimus a primo. Quadruplices deiunctæ in casibus sunt uocabulorū: ut rex regi. Coniunctæ sunt triplices in uerborum tribus temporibus: ut legebam lego legam: quod quam rationem habet legebam a lego. hanc habet lego a legā i hoc fere oēs hoies peccant: quod perperam tribus temporibus hęc uerba adiiciunt: cum proportione uolunt p̄nunciare. Nam cum sint uerba alia infecta ut lego & legis. alia perfecta ut legi & legisti. & debeant sui cuiusq̄ generis in coniungendo copulari. & cum recte sit ideo lego & legebam. non recte est lego ad legi q̄ legi significat qđ perfectum: ut hęc tutudi pupugi. tundo pungo. tundam pungam. Itē heccatus sum uerberatus sum.

uerberator

uerberabor. Iniuria reprehendunt. qd' & iufecti iuter se similia sunt & perfecti inter se ut tunde bā tundo tundā & tutuderam tutudi tutudero. Sic amabor amor amabor & amatus erā amatus sum. amatus ero. Itaq; reprehē dunt qui cōtra analogias dicunt cur dispariliter in tribus ptibus dicātur quaedā uerba natura cū quadruplex fit analogia. id nōnunq; ut dixi pauciores uideēt habere partes. sic etiā alias pluris. ut cū est quēadmodū a tria unū & duo. sic ad sex duo & quatuor. quæ tamen quadripartita cōprehēdit forma. qd' bina ad singula cōferunt qd' in oratione quoq; nōnunq; reperitur. Sic ut diomedes confertur diomedibus. sic dicitur ab hercules herculi. & herculibus. & ut hæ ab uno capite a recto casu in duo obliquos discedūt casus. Sic contra multa a duobus capiti bus recti casum confluunt in obliquū unum: Nam ut ab his rectis hi hibiei hæ hibie fit iis hibieis. Sic est ab his hi cæli. hæ cæliæ. his cælis. a duobus similibus similiter declinātur. ut fit in his nemus olus nemora olera. Alia a dissimilibus similiter declinantur. ut in articulis ab hic iste. hunc istum. Analogia fundamēta habet. aut a uolun tate hominū. aut a natura uerborū. aut re utraq; uoluntatē dico impositionē uocabulorū. naturam declinatio nem uocabulorū quo decurritur sine doctrina qui impositionē sequeēt dicit. Si simile in recto casu dolus & ma lus fore in obliquo dolo & malo. si naturā sequeēt si sit simile in obliquis Marco. Quinto fore ut sit marcū quin tum qui utrunq; sequeēt dicit si sit simile transitus. ut est in seruus serue. fore ut fit item in ceruus cerue. Com mune omniū est. ut quatuor figure uocis habeat proportionē declinatus. Primum genus est ortū ab similitudi ne in rectis casibus. Secundū a similitudine quæ est in obliquis. Tertium a similitudine quæ est in transitibus de casu in casum. Primo genere ab imposito ad naturā proficiscuntur. In secundo cōtra. In tertio ab utroq;. Quo circa etiam hoc tertiu pōt bifariā diuisum tertiu & quartū dici. Quod i eo uel profas & rosas pōt dici qui initia faciet analogiæ. Impositio ab his obliquas figuras declinare debet qui naturā contra. Qui ab utraq; reliquas declinationes ab eiusmodi transitibus. Impositio est in nostro dominatu. Nos in natura. quēadmodum enim quisq; uult imponit nomen at declinat quēadmodū uult natura. Sed quoniā duobus modis imponitur uocabu lum: ut re singulari. aut multitudine. Singulari ut Cicer: multitudinis ut schalæ. Nec dubium est quin ordo decli natuū in quo res singulares declinabuntur solæ ab singulari aliquo casu pficiscuntur: ut cicer ciceri ciceris. itē contra in eo ordine qui multitudine erit solū quin a multitudinis aliquo casu ordiri cōueniat: ut schalæ schalis schalas. Aliud uidendū est cum duplex natura copulata ac declinatuū bini fiant ordines: ut est mars martis. Vn de aut ratio analogiæ debuit ordiri utrū ab singulari re in multitudine: an cōtra. Neq; enim si natura ab uno ad duo peruenit iccirco nō pōt amplius esse in docendo posterius: ut inde incipias: ut qd' sit prius ostēdas. Itaq; illi qui de omni natura disputant: atq; ideo uocantur Physici: tamen ex his ab uniuersa natura profecti retro: quæ essent principia mūdi ostendūt. Oratio cū ex litteris cōstat tamen eā grāmatici de litteris ostenderunt. Quare in demonstrādo quoniā potius profecisse de litteris ostendūt oportet ab eo qd' aptius est q̄ ab eo qd' prius est. Et potius q̄ ab incorrupto principio. ab natura regē q̄ ab libidine hoīum. Et hæc tria quæ sequenda magis sunt minus sunt in singularibus q̄ in multitudine. Commodius pōt ordiri q̄ in his principiis minus orationis uer bis fingendis uerborū forma facilius singularia uideri posse q̄ ex singularibus multitudine. hæc ostēdūt trabes tabs: duces dux. Videmus enim ex his uerbis trabes duces de extrema syllaba e litteram exclusam: & ideo i sin gulari factum esse trabs dux. Contra ex singularibus nō tam uidemus quēadmodū facta sint ex. b. & s. trabes: & ex. c. & s. duces. Similitudinis rectus casus forte figura corrupta erit id qd' accedit raro. prius id corrigemus q̄ inde ordiemur obliquis assumere oportere figuras eas quæ nō erunt ambiguae siue singulares siue multitudi nes ex quibus id cuiusmodi debēt esse perspicui possunt. Nam nunq; alter ex altero uideēt: ut Chrysippus scribit quēadmodū pater ex filio & filius ex patre: neq; minus in fornicibus propter sinistra dextra stat: quā propter dextram sinistra: quapropter ut ex rectis casibus obliqui & ex obliquis recti. & ex singularibus multitudine: & multitudine singulares nōnunq; recuperari possunt. principiū id potissimū sequi debemus ut in eo fundamen tum sit in natura qd' in declinationibus ibi facior ratio. Facile est enim aiaduertere peccatū magis cadere pos se in impositiones eas quæ fiūt plerūq; in rectis casibus singularibus. qd' hoies impiti & dispsi uocabula rebus i ponūt quocūq; eos libido inuitauit. Natura icorrupta est plerūq; suapte spōte nisi qui eā usu in scio deprauabit. Quare si quis principiū analogiæ potius posuerit in naturalibus casibus q̄ in posituiis nō multæ in cōuetudie occurrēt: & ut a natura libido hummna corrigēt nō ab libidine natura. qd' qui impositionē sequi uoluerint fa cient cōtraria. sin a singulari quis potius pficisci uolet in illū facere oportebit ab sexto casu qui est pprius lati nis. Nā eius casus his litterarū discrimibus facilius reliquorū uarietate discernere poterit qd' ei habēt exitus aut in. a. ut hac terra. aut in. e. ut hac lace. aut in. i. ut hac leui. aut in. o. ut hoc cælo. aut in. u. ut hoc uersu. Igit ad demō strādas declinatiōes biceps una hæc. Sed quoniā ubi analogia tria. unū qd' in rebus. alter qd' in uocibus. tertiu qd' in utroq;. duo priora simplicia. Tertiu duplex. aiaduertendū hæc quā inter se habeāt rationē. Primū ea quæ sunt discrimina in rebus partim sunt quæ ad rationē nō attineant: partim quæ ptineāt. Nō ptinet ut ea quæ ob seruant in ædificiis & signis faciendis cæterisq; rebus artifices equius uocātur aliæ armonicæ sic. Item aliæ no minibus aliis: sed nulla hæc fit loquendo pars ad orationē quæ pertinent res eæ sunt quæ uerbis dicuntur pro portione: neq; a similitudine quoq; uocū declinatus habent: ut luppiter Maspiter Ioui Marti. Hæc enim gene ra oīum & numero & casibus similia sunt proportionē similes inter se: qd' utraq; noīa sunt & uirilia sunt & sin gularia & casu nominandi & dandi: alterū genus uocale est in quo uoces modo sunt proportionē similes non res. ut Biga bigæ. Nuptia nuptiæ. Neq; enim in his res singularis subest una: cum dicitur biga quadriga. neq; ab his uocibus quæ declinata sunt multitudine significant quicq;. Ideo q̄ omnis multitudine quæ declinantur ab uno: ut a merula merulæ sunt eiusmodi ut singulari subiungantur. sic Merulæ duæ. Catulæ tres. Faculæ qua tuor. Quare cum idem non possit subiungi cum dicimus bigæ unæ: quadrigæ duæ: nuptiæ tres. Sed pro eo unæ bigæ binæ quadrigæ trinæ nuptiæ: apparet non esse a biga & quadriga & biga & quadriga. Sed

Analogiæ

ut est huius ordinis duæ tres principium una. sic in hoc ordine altero: unæ binæ trinæ. Principiū est unæ. Tertium genus est illud duplex quod dixi: in quo & res & uoces similiter proportione dicunt: ut bonus malus: boni mali: de quorū analogia & Aristophanes & alii scripserunt. Etenim hæc denique perfecta: ut in oratione illæ duæ simplices incohatae analogiæ. de quibus tamē separatim dicam quod his quoque utimur in loquendo. Sed prius de perfecta: in qua & res & uoces quadam similitudine continentur. Cuius genera sunt tria. unū uernaculum ac dominatum. alterū aduentitiū. Tertium nothum. Ex peregrino hic natum uernaculū est: ut sutor & pistor. sutori & pistori. Aduentitiū est ut hectores nestores. hectoras nestoras. Tertium illud nothū: ut Achilles & Peleus. De genere multi utuntur non modo poetæ sed etiā plerique hæc. Primo omnes qui soluta oratione loquuntur dicebant ut quæstorem prætorē. sic Hectorē nestorē. Itaque Ennius ait Hectoris natū de troiano muro iactari. Acti. hoc in tragœdiis. Largius a prisca consuetudine mouere cœpit. & ad formas græcas uerborū magis reuocare. & a quo Valerius ait. Actius Hectorē nollet facere. Hectora mallet. Quod aduentitia plerique habemus græca: alia græcanica. sic analogiæ. E quis quæ hic notæ fiūt declinationes de his aliæ prisca. ut bacchides & chryfides. aliæ minores. ut chryfides & bacchides. aliæ regetes. ut chryfidas & bacchidas. cum his omnibus tribus utantur nostri maxime qui sequuntur media in loquendo offendunt minimū. Quod prima parte similia uidentur esse græcis unde sunt translata. Tertia parum similia nostris omnis analogiæ fundamentū similitudo quædam ut dixi quæ solet esse in rebus in uocibus & in utroque: in qua harum parte cuique sit in ferendo & cuiusmodi uidentur. Nam ut dixi neque rerum neque uocis similitudo ad has duplicis quæ in loquendo quærimus separatim satis est quod utraque parte opus est simili analogias uerborum exprimendas: quas ad loquendum ut perducas accedere debet usus. Alia enim ratio qua facias uestimentū. alia quæadmodū utare uestimēto. Vsu species uidentur esse tres. Una consuetudinis ueteris. Altera consuetudinis huius. Tertia neutra. Vetera ut Cascus Casci Firus Furi. huius consuetudinis: ut albus caldus albo caldo: Neutra ut schala schalā. falera falerā: Ad quas accedere potest quarta mixta: ut amicitia inimicitia amicitiam inimicitiam. Prima est qua usi antiqui & nos relinquimus. Secunda quæ nunc utimur. Tertia qua utuntur poetæ analogiæ non item ea diffinienda quæ dirigitur ad naturam uerborū: atque illa quæ ad usum loquendi. Nam prior diffinienda sic. Analogia est uerborum similium declinatio similis. Posterior sic: Analogia est uerborum similium declinatio similis non repugnante consuetudine communi: ad quam harum duarum ad extremum additum erit hoc ex quadam parte poetica analogia erit diffinita. harum primam sequi debet populus: secundam omnem singuli e populo. Tertiam poetæ. hæc diligentius quam apertius dicta esse arbitror. Sed non obscurius quam de re simili diffinitiones grammaticorum sunt: ut aristodemi aristodi. Item aliorum: quorum obscuritates eo minus reprehendendæ quod plerique diffinitiones re incognita propter summam breuitatem non facile prospiciuntur nisi articulatim sit explicata. Quare magis apparebit si erit aperte de singulis partibus quod dicatur uerbum. Quid similitudo uerbi. quid declinatio: quid similitudo declinationis non repugnante consuetudine communi. Quid ex quadam parte uerbum dico orationis uocabulis partem: quæ sit indiuisa & minima: si declinationem naturalem habeat similem uerbum uerbo. Tum quoniam & res quam significat & uocem qua significat. Est in figura transitum declinationis parile. Declinatio est cum ex uerbo in uerbum. aut ex uerbi discrimine ut transeat mens uocis commutatio fit aliqua similitudo declinationis: cum item ex aliqua figura in figuram transit: ut id transit cum quo confertur: adiectum est non repugnante consuetudine communi: quod quædam uerba contra usum ueterem declinata patietur ut possit Hortensium dicere pro hac si ceruices ceruix: quædam non: ut si dicas pro fauces faux ubi additur ex quadam parte significat non esse in consuetudine. In his uerbis omnis partis ut declinatum amo iuuo amor iuuo. Quid uideretur analogia in oratione & quas haberet species & quæ de his sequenda uideretur ut breui potui informari. Nunc in quibus non debeat esse ac proinde debeat ac soleat quæri dicam. Ea fere sunt quattuor genera. Primum in id genus uerbis quæ non declinantur analogia non debet quæri: ut in his nequam mox uix. De his magnis in alio quam in alio erratur uerbo. Dicunt enim non habere casus mox & uix nequam habere: quod dicamus hic nequam: huius nequam: huic nequam: cum intelligimus aut hominis eius quem uolumus ostendere esse nequam dicimus casus & ei proponimus non cuius putamus nequitiam. Quod uocabulum factum ut ex non & uolo: nolo sic ex ne & quicquid: item media extrita syllaba coactum est nequam. Itaque ut eum quem putamus esse non hili dicimus nihili: sic in quo putamus esse nequicquid dicimus nequam. Secundo si unum solum habent casum in uoce quod non declinantur ut litteræ omnes. Tertio si singularis est uocabuli series: neque habet cum qua comparari possit ut esse putat caput capiti capitis capite. Quarum si ea uocabula quattuor quæ conferuntur inter se rationem habent quam oportet: ut Socer socrus soceros socerum. Contra in quibus debeat quæri analogia fere totidem gradus debent esse coniuncti. Primum ut sint tres. Secundum ut earum sit usus. Tertium uti hæc res uocabula habeant. Quartum ut habeant declinatus naturalis. De primo gradu quod natura subest & multitudinis & singularis dicimus. Hi asses. hosce asses. hic as hunc assem. contra quod in numeris finitis multitudinis natura singularis non est. dicimus hi duo & hi tres. his duobus & his tribus. Secundo gradu si est natura neque est usus id genus ut sit discriminandum: ut fit in faba & id genus. Non enim opus fuit quæ ut in seruis. Item & ex parte & uersa nominamus. Finis Analogiarum.

Impressum Venetiis per Nicolaum de Ferraris de
Pralormis. MCCCCLXXXII. die. VIII. Iunii.

TABVLA.M. VAR.

Abaston	iiii.	Anfractum	ix.	Bes	v.	Caulæ	i.	Computatio	viii.
Abagio	x.	Angeronalia	vii.	Bellona	iii.	Cava cortina	x.	Compitum	vii.
Abigena bos	x.	Agere causam	vii.	Bibo	viii.	Cauum ædlū	v.	Compluuium	v.
Acutus	x.	Angiportus	v. vii.	Bicessis	v.	Cælius mons	ii.	Concubium	xi.
Accensus	ix.	Angulus	v. i.	Bifellium	iiii.	Cella	v.	Concordia	iii.
Accipio	xi.	Annis	vi.	Bouans	xi.	Celoriensis locus	ii.	Cocinne loq	viii.
Actiosus	x.	Antica	ix.	Bootes	xi.	Centuria	iii.	Concubium	vi.
Actiones tres	vii.	Antenna	ii.	Boues stellæ	xi.	Censor	iii.	Concio	vii.
Adagio	x.	Aper	iii.	Bruma	vi.	Cœnaculum	v.	Concilium	vii.
Adultum	x.	Apexabo	iiii.	Brassica	iii.	Cerdon	x.	cōceptus dies	vii.
Addico	vii.	Aprilis	vii.	Bucinator	viii.	Cerno	viii.	Confessus	vii.
Addixit	viii.	Aqua	iiii.	Bura	iiii.	Cereo	viii.	Conficio	xi.
Addictus	viii.	Ara	i.	Cacabus	iiii.	Cerealia	vi.	Congerro	.x.
Adquiro	viii.	Aratrum	iiii.	Calix	iiii.	Cerionia	ii.	Conquestor	viii.
Adscriptiui	x.	Arrabo	v.	Calamistrū	iiii.	Ceruus	iii.	Consul	iii.
Aedilis	iii.	Arca	iiii.	Campus	i.	Cerastrubula	x.	Consors	viii.
Aedis	v.	Arcera	iiii.	Camelus	iii.	Cespeus mons	ii.	Consilium	vii.
Aedificium	iiii.	Area	i.	camelopardalis	iii.	Cerui	iii.	Consualia	vi.
Aedus	iii.	Areopagite	iv.	Camilla	x.	Cibilla	iiii.	Conspicio	viii.
Aegæm	x.	Argeus	x.	Candelabrum	iii.	Cilibantum	iiii.	Conspicare	ix.
Aequinælium	v.	Argens	ii.	Canis	iii.	Cicus	xi.	Conspōsus	viii.
Aequinoctiū	vi.	Argiletum	v.	Canis an cæes	x.	Cicurius	xi.	Conticinium	xi.
Aequor	x.	Aries	iii.	Canistrum	iiii.	Cicurare	xi.	Conticinium	vi.
Aerarium	vi.	Arma	iiii.	Canit	viii.	Cicuringeniū	xi.	Contemplare	ix.
Aesculentum	v.	Armarium	iiii.	Canite	x.	Circulus	iiii.	Conus	iiii.
Aestas	vi.	Armamētariū	iiii.	Canop facio	xi.	Cinctus	iii.	Conuallis	i.
Aestiuus	vi.	Armilustrū	v.	Cantatio	viii.	Cingulum	iii.	Copia	iii.
Aeviternum	vi.	Armilustriū	vii.	Cantito	viii.	Cinerarius	iiii.	Copiosus	iii.
Aeuum	vi.	Armentum	iii.	Canto	viii.	Cippi	v.	Cornua	x.
Affari templa	vii.	Aruum	i.	Caperata frōs	xi.	Circus maxiū	v.	Corbes	iiii.
Aeger	i.	Artifex	iii.	Capio	xi.	Circus intimus	v.	Corbula	iiii.
Agrestis	x.	Arx	v.	Capital	iiii.	circus flaminus	v.	Cornua	iiii.
Ager romanus	i.	As	v.	Capitium	iiii.	Circuectum	iiii.	Cortumio	ix.
Ager gabinus	i.	Assa	ii.	Capitolium	ii.	Circutextum	iiii.	Corollarium	vi.
Ager pegrinus	i.	Aspicio	viii.	Capitolium uetus	v.	Circites	vi.	Corneta	v.
Ager hosticus	i.	Asparagi	iiii.	Capra	iii.	Clamare	viii.	Cornuata ūbra	x.
Ager incertus	i.	Assum	iiii.	Caprea	iii.	Clephere	xi.	serere manū	viii.
Ager cultus	i.	Assipondium	v.	caprotiæ nonæ	vi.	Clepere	xi.	Couum	iiii.
Ager incultus	i.	Assidius	xi.	Capula	iiii.	Classicus	iii.	Creo	viii.
Ager noualis	i.	asserere manū	viii.	Carcer	v.	Cluius publicus	v.	Crepera	vi.
Ager restibilis	i.	Atrium	v.	Carceres	v.	Cluius publius	v.	Crepusci	vi.
Aggeres	iiii.	Atra dies	vii.	Carere	x.	Cluius costōius	v.	Crepusculum	vi.
Ago	vii.	Atridies	vii.	Carinæ	ii.	Cluius pximus	v.	Crepere	viii.
Agonia	vi.	Attributum	xi.	Carmen	x.	Codes	xi.	Creperus	xi.
Alba	v.	Audio	viii.	Carmenæ	x.	Coemptio	vii.	Crepusculum	xi.
Alcedo	xi.	Aueo	viii.	Carmēta	vi.	Cogito	vii.	Cruſta	iiii.
Alcyon	xi.	Auentinus	ii.	Carmiari lanā.	x.	Cohors	iii.	Crustulum	iiii.
Alcyonides	xi.	Auerruncare	xi.	Cartibulum	iiii.	Collis	i.	Cubiculum	v.
Alexicaton	xi.	Augumentū	iiii.	Casus	iiii.	Collis q̄rinalis	ii.	Cucumer	iiii.
Allecti	viii.	auguriū agere	vii.	Castor	iii.	Collis salutaris	ii.	Culcitra	v.
Alliensis dies	vii.	Aurora	xi.	Casus	x.	Collis mutialis	ii.	Cura	vii.
Allocutū ire	viii.	Ausculto	viii.	Casmenæ	x.	Collis latialis	ii.	Curio	vii.
Ambitus	i.	Auscauripeda	x.	Casmillus	x.	Collega	viii.	Curia	vii.
Ambages	x.	Autumnus	vi.	castinū oppidū	x.	Collecta	viii.	Curiosus	vii.
Amens	vii.	Auxilium	iii.	Cassinū forū	x.	Colloquium	viii.	Curia	v.
Amictum	iiii.	Axitiosus	xi.	Cassabūdus	x.	Comœdia	xi.	Curia	v.
Amiterminus	ii.	Bacchus	xi.	Cata	x.	Comessatio	xi.	Curia hostilia	v.
Annis	ii.	Bacche	xi.	Catulus	iii.	Comminisci	vii.	Curio	iii.
Amphimbia	iii.	Baccha	xi.	Catinum	iiii.	Comitium.	v.	Curo	vii.
Anas	iii.	Balteus	iiii.	Cauca	i.	comitiales dies	vii.	Curtius lacus	v.
Ancilia	x.	Barbatus	iiii.	Cauum	i.	Compendium	vi.	Curuum	iiii.
Andromache	xi.					compitalia	vi.	Ciathus	iii.

TABVLA

Damnū	v.	Duellona	x.	Ferme	xi	Granarium	iiii.	Iurgare	xi.
Decussis	v.	Duplicatus	iii.	Februū	vi.	Granum	iiii.		
Deliola	v.	Dupondius	v.	Fiber	iii.	Gradus	v.	Kalendæ	vii.
Deliquitum	x.	Dux	viii.	Ficedula	iii.	Gralator	xi.		
Denarius	v.			Fictor	vii.	Guttum	iiii.	Lacus	i.
Dens	iiii.	Edus	iii.	Fidius	ii.			Lactuca	iii
Densum	iiii.	Edituus	ix	Filum	iiii.	Hastatus	iii.	Langula	iiii
Depesta	iiii.	Edo	viii.	Fiscina	iii.	Hasta	iiii.	Lanuui	v.
Despicio	viii.	Effata	vii.	Fingo	viii.	Hesperon	vi.	Latium	i
Despondisse	an-	Elixum	iiii.	Fluuius	ii.	Hespera	vi.	Latomæ	vi
mum	viii.	Elicius iuppiter	ix	Flamen	ii.	Hircus	ii.	Latina feriae	vii
Desponsor	viii.	Eloquium	viii	Flamendialis	iii.	Hila	iiii.	Legatus	iii
Detrimentum	v.	Eloquens	viii.	Flamé furialis	iii	Honos	iii.	Latio	x
Deus	ii.	Epeus	x.	Flamen falacer	iii.	Horreum	iiii.	Lauiniū oppidū	v
Deunx	v.	Epichisis	iiii.	Flamines	x.	Humus	i.	Laurentum	v.
Dextans	v.	Epitrium	xi.	Flepeste	iiii.	Humatus	i.	Lautola	v.
Dextra	ix.	Equiria	vi.	Flexum	ix.	Humilior	i.	lauernalis porta	v
Diabatra	x.	Escedula	viii.	Floralis	x.	Humor	i.	laurétia feræ	vii
Diana	ii.	Esculentum	viii.	Fons	iiii.	Hyberna	v.	Lator	vii.
Dico	vii.	Europa	ii.	Fontanalia	vii.	Hyems	vi.	Lego	viii
Dicis causa	viii.	Euax	x.	Fora bos	vi.	Hybernaculū	vi.	Legatus	viii.
Dicif in imo	viii.	Exbola	xi.	Fordicidia	vi.	Hybernum	vi.	Legulus	viii.
Dictator	iii.	Exercitus	iii.	Formido	vii			Legumen	viii.
Dictator	viii.	Exoro	viii	Fog & eignä	v.	Iaculum	iiii.	Leges	viii.
Dictiosus	viii.	Expensum	vi.	Forū boariū	v.	Ianualis porta	v.	Legitima	viii
Dictum	vii.	Expecto	viii.	Fog olitorium	v.	Ianuarius	vii.	Legio	iii.
Dies	vi.	Extemplo	ix.	Fog piscarium	v.	Idus	vii.	Lepus	iii
Dies agonales	vi.			Fog cupedinis	v.	Ignis	iii.	Lena	iiii.
Dies februatus	vi.	Fabile	vii.	Fossa	xi.	Illustre	xi.	Lectica	v.
Dies fortis	vi.	Fabula	vii.	Fretum	x.	Inops	iii.	Lira	iii.
Dies q̄i rex comi-		Facio	viii.	Fratres aruales	iii.	Inscitia	iiii.	Liticen	iii.
tiauit falsis	vii.	Factiosus	x.	Fratia	iii.	Intusium	iiii.	Lilium	iii
Dies quando ster-		Facula	ii.	Fructus	iiii.	Intempesta	vi.	Libum	iiii.
cus delatum	vii.	Facundus	vii.	Fruges	iiii	Intermentris	vi.	Lixula	iiii.
De origine uerbo		Fallacia	vii	Fruges	i.	Infans	vii.	Ligo	iiii.
rum	vii.	Fagutal	v.	Frumentum	iiii.	Intercisi dies	vii.	Ligio	v
Diespiter	ii.	Faliscus ueter	iiii	Fremere	viii.	Indicit	viii.	Libella	v.
Dilectus	viii.	Fals	iiii.	Fretum	x.	Informo	viii.	Liberalia	vi.
Diligens	viii.	Falli	vii.	Fremere	xi.	Inuideo	viii.	Libere	vii.
Diouis	ii.	Falsum	vii	Frutimi	xi.	Inlicium	ix.	Libido	vii
Discerniculū	iiii.	Falaris	x.	Fundus	i.	Iofulæ	x.	Libidinosus	vii
Disco	viii.	Fanum	vii	Fulmen	iii.	Intépesta nox	xi.	Libitina uenus	vi
Disciplina	viii.	Fama	vii	Eulgur	iii.	Imperator	iii.	Ligna	viii.
Disertus	viii.	Famosus	vii.	Fundolum	iiii.	Imburo	iiii.	Liceo	viii.
Dispensator	vi.	Famiger	vii.	Futin	iiii.	Impluuium	v.	Liba	x.
Dispendium	vi.	Far	iiii	Fundula	v.	Impendium	vi.	Limax	x.
Disputatio	viii.	Farcimina	iiii.	Furinalia	vi	Impedium	viii.	Lima	xi
Dissero	viii.	Fari	vii.	Furinalis	x.	Irpices	iiii.	Lis	xi
Diues	iii.	Fasti dies	vii.	Fungere	xi.	Ite	i.	Lingula	xi
Diuus	ii.	Fastes	vii.			Iuppiter	ii.	Locus	i
Dius	ii.	Fatum	vii.	Galericus	iii.	Iuno	ii.	Locare	i.
Diuum	ii.	Fatales res	vii.	Galea	iiii	Iuencus	iii.	Locarium	i.
Diuidia	x.	Fatidicus	vii	Gannio	xi.	Iuglans	iii.	Lolligo	iii.
Do	vii.	Fatuus	vii.	Garra	x.	Iugum	iiii.	Longauo	iiii.
Dos	v.	Fatue loqui	vii.	Gaunacumma	v	Iumentum	iiii.	Lorica	iiii.
Doceo	viii.	Fauni	x.	Gemere	viii.	Iubar	vi.	Loca	ix
Documentū	viii.	Fax	iiii	Germalia	ii.	Iunius	vii.	Loquax	viii.
Dodrans	v.	Faciales	iii.	Germanum	ii	Iudex	viii.	Loquela	viii.
Domus	v.	Fœdus	iii.	Globulus	iiii.	Iudico	viii.	Luceres	ii
Domus	v.	Ferialia	vi	Gladius	iiii	Iudicium	viii.	Luna	ii
Ductor	viii.	Februarius	vii	Golo	viii.	Iugula	x.	Lucina	ii.
Duellona	iii.	Ferentarium	x.	Gracculus	iii.	Iubar	xi.	Luciola	ii.

TABVLA

Luperci	iii. Nonæ	vii. Parma	iiii. Quirites	viii. Sermo	viii.
Lucerna	iiii. Nouitas	viii. Pater	ii	Sera	xi.
Lucretum	v. Nuptiæ	iii. Patera	iiii. Ramnensis	ii. Serpere	ii.
Lustrum	vi. Numen	xi. Patella	iii. Rana	iii. Serta	viii.
Lupercalia	vi. Nummus	v. Patina	iii. Rapa	iii. Sestertius	v.
Luca bos	x. Nuncius	viii. Paucor	vii. Rastellus	iii. Sexat us	vi.
Lympha	iii. Nympha	xi. Pauper	iii. Rastrus	ii. Sextula	v.
Lympha	xi.	Pecus	iii. Ratis	x. Sextans	vi.
Lymphatus	xi. Obæratuſ	xi. Pecunia	iii. Raupa	iii. Similixula	iiii.
Latratus	x. Obiurgatus	x. Peculium	iii. Raudus	v. Sifibrium	ii.
	Obsidium	iii. Pecten	iii. Regula	iii. Sinum	iii.
Macellum	v. Ocles	xi. Pedica	ii. Reciprocum	xi. Simplum	iiii.
Macellotæ	v. Ocrea	iii. Peluis	iii. Repotatio	viii. Siliquaſtrum	iii.
Macer	vii. Odor	viii. Perduellis	x. Reſpicio	viii. Sicrica	iii.
Maſte	iii. Offula	iii. Perna	iii. Reſtipulor	vi. Sirpices	iii.
Magiſtratus	iii. Olla	x. Peruade	ix. Reticulum	iii. Sirpea	iii.
Magiſter eqtū	iii. Olera	iii. Pes	iii. Ræte	iii. Silcti i noctis	vx.
Magnetum	iii. Olea	iii. Pœna	vi. Reuoco	vii. Siniftra	ix.
Maius	vii. Olet	viii. Pilum	iii. Ricinium	iii. Signum	x.
Malua	ii. Olli	x. Pinna	iii. Romæ	v. Sinceraſtrum	ii.
Malum	iii. Olor	vii. Piſtrinum	iii. Rorarii	x. Sol	ii.
Mamuria	vii. Ollus	x. Plauſtrum	iii. Rubigalia	vi. Sonum	ii v.
Mancipium	viii. Olymp	us ix. Poculum	iii. Rudere	xi. Stragulum	.
Manduco	xi. Omen	viii. Polus	ix. Ruitum	iii. Solſtitium	v.
Manducus	xi. Ops	ii. Pollux	iii. Runcinare	ix. Sors	vii.
Mandier	xi. Opalia	vii. Polifugia	vi. Rura	i. Sortilegi	viii.
Mane	vi. Opeconſua	vi. Pollutum	vii. Rutrum	iii. Sorbeo	vii.
Manicula	iii. Operimentum	v. Pomerium	v. Rutubatrus	iii. Speculum	iii.
Manipulus	iii. Operculum	v. Pontifex	iii. Rutilo	xi. Specto	viii.
Manipularis	viii. Opimia	v. Pomona	x. Rutulus	xi. Spectio	vii.
Manipulus	viii. Oppidum	iii. Porcus	iii. Sacerdos	ii. Stagnum	ii.
Manimoria	vii. Opto	iii. Potio	viii. Sacramentum	vi. Sullicidium	ii.
Mantelum	viii. Opulentus	iii. Potatio	i. Sagum	v. Stamen	iii v.
Manupreciū	vi. Oratio	viii. Pratum	i. Salatia	ii. Stalis	.
Manubrium	viii. Orator	viii. Prædium	vi. Sali	iii. Stipendium	v.
Mars	iii. Orion	x. Præda	vi. Saltus	i. Stipes	v.
Martius	vii. Orinare	iii. Præmium	vii. Sarculum	iii. Stipulor	vi.
Matiolo	iii. Ornamentū	viii. Præs	xi. Scabellum	vi. Stipator	x.
Megaleſia	vi. Oro	viii. Præbia	vii. Scan num	v. Stritabillæ	x.
Megida	iii. Ortus	ii. Profanum	vii. Scæna	xii. Strito	x.
Mendicus	iii. Oſca lana	x. Profellus	viii. Scæniculæ	xi. Stua	v.
Menecenca	vi. Oſcines	viii. Pronunciare	iii. Scæuola	xi. Sublecti	viii.
Menſa	iii. Oſculum	viii. Puls	iii. Scobina	x. Subula	iii.
Merces	ii. Ouis	iii. Pulmentum	ii. Scraſtriæ	x. Subulo	x.
Meridies	vi.	Pupus	x. Scortum	xi. Subura	i.
Merula	iii. Paganalia	vii. Purpura	iii. Scrupida	x. Subſellium	iii.
Mergus	iii. Palatium	ii. Puteus	viii. Scutum	iii. Subſidium	iii.
Miles	iii. Palla	ii i. Putator	viii. Sedes	iii. Subtegmen	iii.
Mitra	iii. Pala	iii. Puto	vii. Sedile	iii. Succula	ii.
Mola	iii. Palatualis	x. Putum	vii. Seges	ii. Succufanus	.
Mugire	xi. Pahlia	vi.	ii. Segeftria.	vi. pagus	ii.
Mulcta	vi. Palma	ii. Quadrans	iii. Sella	iii. Succida	iii.
Municeps	vi. Palus	ii. Quæſtor	vii. Semita	ii. Succant	viii.
Muſſare	xi. Paludamenta	x. Quæro	viii. Semen	ii. Sudor	i.
	Panarium	iii. Quæſtio	iii. Semis	v. Sueris	iii.
Neapolis	viii. Panis	iii. Quirinus	v. Semuncia	vi. Suffibulum	vi.
Narro	vii. Panificium	iii. Quirinalia	vi. Sembella	vi. Supparus	iii.
Nemus	i. Panth	iii. Quinquatrus	vi. Seniculum	v. Suprema	vi.
Nexus	xi. Pannus	iii. Quintanæ	vii. Septimanæ	vii. Supremum	x.
Nocaluca	ii. Pannuelium	iii. Quintilis	vii. Septim trus	vi. Suſpicio	viii.
Noctua	iii. Parapechia	iii. Quiritare	viii. Septun	y. Sutor	iii.
Nox	vi. Parlia	iii. Quiritare	viii. Septun	y. Sutor	iii.

TABVLA

Tabulistrum	vi.	Trua	iiii.	Vinea	ix.
Tarentus dies	vii.	Trulla	iiii.	Vineta	i.
Tarpeia	ii.	Trulleum	iiii.	Vindemiator	iiii.
Tarpeius mōs	ii.	Tuba	iiii.	Vindemia	i.
Tartarinus	x.	Tubus	iiii.	Vinum	ix.
Tatienfis	ii.	Tubice	iiii.	Violare uirgi-	
Tebris	ii.	Tubicen	iiii.	nem	viii.
Tempus	vi.	Tueor	ix.	Virgultum	iiii.
Tempeftiua	vi.	Tullianum	v.	Viride	iiii.
Téplū in cælo	ix.	Tunica	iiii.	Virtus	iiii.
Téplū i terris	ix.	Turma	iiii.	Virtūalia	vi.
Tépeftas pro		Turris	v.	Viſendam	viii.
tempore	x.	Tufcanicum	v.	Vita	ii.
Tempeftas	xi.	Tutulus	x.	Vitis	iiii.
Termen	i.	Tyberis	ii.	Vitulus	iiii.
Terra	i.	Vas	viii.	Vitulans	xi.
Territorium	i.	Vagire	xi.	Viuces	x.
Tergus	iiii.	Vallum	iiii.	Vmbo	iiii.
Teruncius	v.	Vates	x.	Vmbilicum	ix.
Teriones	xi.	Vaticinor	vii.	Vncia	v.
Termentariū	i.	Vdus	i.	Volcanus	iiii.
Terminalia	vi.	Vehiculum	iiii.	Volligo	iiii.
Terminus	i.	Velabrum	ii.	Volō	vii.
Tefca	ix.	Velaturá facere	ii.	Volpes	iiii.
Teftuatium	iiii.	Velabꝛ minus	v.	Vomer	iiii.
Teftudo	iiii.	Vellera	ii.	Volturnus	ii.
Teftudo	v.	Vellæ	ii.	Volturnalis	x.
Tibicines	viii.	Vellus	iiii.	Volucres & alia	
Tigris	iiii.	Venator	iiii.	auitū genera	iiii.
Titii	iiii.	Venelia	iiii.	Vrbs	v.
Titanis	ix.	Vētilabrum	iiii.	Vrna	iiii.
Triuia	ix.	Ver	vi.	Vrnarium	iiii.
Titulari	x.	Verus	iiii.	Vſura	vi.
Titulus	x.	Veru	iiii.	Vrfus	iiii.
Toga	iiii.	Vesper	x.	Vua	iiii.
Torno	xi.	Vesper	vi.	Vuidus	i.
Torus	v.	Vesperugo	x.	Vulcanalia	vi.
Torinus	v.	Vestalia	vi.	Vulcania tépla	ix.
Tore	v.	Vestis	iiii.		
Tragula	iiii.	Vestifca	ix.	Finis.	
trabes nūc trabs	x.	Vestigator	iiii.	Regiftrum	
Trames	x.	Veteres	v.	a	ii.
Trama	iiii.	Vetufus	viii.	b	NONII
Translatio	vii.	Veterrimus	viii.	c	eo quod
Transuerfus	xi.	Via	i.	d	Carire
Trapetes	iiii.	Vicus	v.	e	Supſitent
Tremo	vii.	Vicus africus	v.	f	matri
Triarius	iiii.	Vicus cyprius	v.	g	ſi inuitauit
Tribus	ii.	Vicus ſcleratus	v.	h	inqꝛ
Tributum	vi.	Vicus tuſcus	ii.	i	Deucari
Tribunus	vi.	Victoria	ii.	k	Idem
ararius	vi.	Victura	ii.	l	Augustus
Tribunus	iiii.	Video	viii.	m	Corius
Tribū plæbei	iiii.	Viere	ii.	n	Mamuri
Triens	v.	Vigilo	viii.	o	Quatere
Trones	xi.	Vigilium	viii.	p	M. VAR.
Triplum	iiii.	Vimiaris collis	ii.	q	dicāt
Triumphare	viii.	Vinalia	vi.	r	huius plau.
Triffis	v.	Vialia ruſtica	vii.	s	uerberabor
Triticum	iiii.	Vinculum	i.		
Tritura	i.				
Truolum	i.				